Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.09-02.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі 01.09.2022	Жұма 02.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **«Өткізілген демалыс күндері туралы әңгіме»** **Мақсаты:** балалардың белсенді сөйлеу қарым-қатынасына, сөйлеу барысында эмоцияларын білдіруге, сөйлеу, есте сақтау қабілеттерін дамытуға талпыныстарын ынталандыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)				**Үстел үсті ойындары Лото «Өсімдіктер»** **Міндеті:** балаларды өсімдіктерді өсу ретіне қарай білуге үйрету; ол қай жерде өседі; балалардың көкөністер мен жемістер, гүлдер туралы білімдерін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойындары Лото «Өсімдіктер»** **Міндеті:** балаларды өсімдіктерді өсу ретіне қарай білуге үйрету; ол қай жерде өседі; балалардың көкөністер мен жемістер, гүлдер туралы білімдерін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ сәл алшақ, қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет) 2. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту (3 - 4 рет) 3. «Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір. Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір». 4. Аяқ сәл ашық, тіземіз түзу, аяқтың ұшына қолымызды тигізу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 5. Қоян - секіреді; ат - шабады; құс - ұшады; аю - қорбаңдайды; адам - жүреді. 6. Кілемге жатып, аяқты көтеріп, велосипед тебу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 7. Жерде жатып, балықша жүзу, екі қолды сермеу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 8. Аяқтың ұшымен көтерілу, демді жұтып шығару (3 - 4 рет).				
Таңғы ас				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир

				(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
				Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан»	**Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан»**

				Оң қолым тышқан болсын, Сол қолым мысық болсын, Саусақтарды жаттықтырып, Мысық-тышқан ойыны болсын. Тышқан жерді тырнайды. Мысықты алдайды, Құйрығымен мысықты. Тышқан түртіп, зып етті, Мысық оны күтіп отыр, Тышқан інде күліп отыр. Балалар саусақтарын біріктіріп, қарама қарсы ұстайды, оң қолы тышқан, сол қолы мысық. Саусақтармен мысық пен тышқанның бейнесін жасайды. Сөзіне сәйкес қимыл жасау.	Оң қолым тышқан болсын, Сол қолым мысық болсын, Саусақтарды жаттықтырып, Мысық-тышқан ойыны болсын. Тышқан жерді тырнайды. Мысықты алдайды, Құйрығымен мысықты. Тышқан түртіп, зып етті, Мысық оны күтіп отыр, Тышқан інде күліп отыр. Балалар саусақтарын біріктіріп, қарама қарсы ұстайды, оң қолы тышқан, сол қолы мысық. Саусақтармен мысық пен тышқанның бейнесін жасайды. Сөзіне сәйкес қимыл жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

				(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет				**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Спортзалмен таныстыру **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Спортзалмен таныстыру **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде,

				домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау.	екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:«Маған қарай жүгір»** мен жүру.

				Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:«Маған қарай жүгір»**	
				«Білім ханшайымы қонақта» әңгіме Білім күні туралы әңгімелесу, кітаптар қарау. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем	**«Білім ханшайымы қонақта» әңгіме** Білім күні туралы әңгімелесу, кітаптар қарау. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің

				шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Мерекелік шарларды салу** әртүрлі бағыттағы тура сызықта қиылысуын жүргізе білуді үйрету **(сурет салу)** **Конструкторлардан балабақша бейнесін құрастыру** Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру,	жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Мерекелік шарларды салу** әртүрлі бағыттағы тура сызықтар мен олардың қиылысуын жүргізе білуді үйрету **(сурет салу)** **Конструкторлардан балабақша бейнесін құрастыру** Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. **(құрастыру)**

				құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. **(құрастыру)** **Балаларды ортаға жинап сергіту сәтін жасау** Қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу **(дене шынықтыру)** Әр баланың салған шарларын санау, салыстыру Балаларға заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **(математика негіздері)** «Балабақша» әні	**Балаларды ортаға жинап сергіту сәтін жасау** Қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу **(дене шынықтыру)** Әр баланың салған шарларын санау, салыстыру Балаларға заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **(математика негіздері)** «Балабақша» әні https://youtu.be/mECm9NqqrLk **(музыка)**

				https://youtu.be/mECm9NqqrLk **(музыка)**р мен олардың	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Тәрбиеші: - Балалар, тыныш киініп, серуендеуге барайық. Серуенде тым ыстық немесе суық болмас үшін ауа-райына сәйкес киіну керек. Терезеге жақындаңдап, қарайық: күнді немесе бұлтты; суық немесе жылы. Біз ретімен киінеміз, Біз тәртіпке үйренеміз. Сұрақ: - Данил, сенің шалбарың қандай түсті? Жанна, ал біз басымызға не киеміз? Егер балалар жауап бере алмаса, мен оларға көмектесу. Балаларды өз бетімен киінуге шақыру: «Искандер, шалбарды қалай кию керектігін көрсет». Балалар, киімді таза ұстау үшін, біз шалшықтарда жүгірмей, мұқият жүруіміз керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен				**Аспан мен бұлттарды бақылау** Мақсаты: «бұлт» ұғымын, ауа-райының бұлттардың болуына тәуелділігін талдау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** **«Кім не дейді?»** **А.Асылбеков**	**Аспан мен бұлттарды бақылау** Мақсаты: «бұлт» ұғымын, ауа-райының бұлттардың болуына тәуелділігін талдау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** **«Кім не дейді?»** **А.Асылбеков** – Бұлт, неге келесің, Күнді бүркеп, төнесің? – Айналамын жаңбырға! – Жаңбыр, жерді

				– Бұлт, неге келесің, Күнді бүркеп, төнесің? – Айналамын жаңбырға! – Жаңбыр, жерді көлдетіп, Неге жаудың селдетіп? – Майса төгем бар қырға! – Майса, неге шығасың, Жерді зерлеп тұрасың? – Бермек едім гүлгүлді! – Гүл, жұпар боп шашылдың, Сен кім үшін ашылдың? – Таппақ едім бұлбұлды! – Бақтың сәні, бұлбұлым, Неге керек бұл гүлің? – Гүлді көрсем қуанып, Гүлден тәтті үн алып, Сені ұйқыдан оятам, Таң нұрына боятам!	көлдетіп, Неге жаудың селдетіп? – Майса төгем бар қырға! – Майса, неге шығасың, Жерді зерлеп тұрасың? – Бермек едім гүлгүлді! – Гүл, жұпар боп шашылдың, Сен кім үшін ашылдың? – Таппақ едім бұлбұлды! – Бақтың сәні, бұлбұлым, Неге керек бұл гүлің? – Гүлді көрсем қуанып, Гүлден тәтті үн алып, Сені ұйқыдан оятам, Таң нұрына боятам! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.

				(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Алаңның ортасына 8-10 см ара қашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Алаңның ортасына 8-10 см ара қашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадығы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. (дене шынықтыру) **Еңбек:** балабақшаға апаратын жолдарды сыпырады. (еңбек қызметі) **Еркін ойындар.**

				шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау** балабақшаға кірген кезде барлық балалардан аяқтарын сүртуді сұраймын (мұны қалай жасау керектігін көрсетемін) серуеннен қандай көңілді келдіңдер! Топқа ойнауға барғыларың келе ме? Ақырын шешінейік. Барлық балалардан шарфтарды ашып, шляпаларын шешіп, содан кейін оларды орнына қоюды ұсынамын. Алдымен бас киімді, содан кейін куртканы, жемпірді, шалбарды, етікті, колготкиді және соңында шұлықты шешіңдер. Балалардың ұқыптылығын қадағалау: - Даша, қарашы, сенің шалбарың қандай лас! Ал сен қандай шалбар кидің? (таза). - Юлия, сен қазір не шешіп жатырсың? - Кристина, сен курткаңды қайда іліп қоясың? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (Ерасыл мен Жанна асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **(дене шынықтыру)** **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Біз ояндық»** 1. «Қолымыз оянады» - Б. қ .: жатып, қолдарды жоғары көтеру төмен түсіру. 2. «Аяқтар оянады» - Б. қ.: жатып, кезекпен оң аяқты және сол аяқты көтеру. 3. «Бауырсақ» - Б. қ.: жатып., оң жаққа және сол жаққа бұрылу.

	4. «Мысықтар» - Б. қ.: төрт аяқтап тұру. Алды –артына қозғалу, шынтақты бүгіп төмен еңкейу, сол қалыпқа келу. Бір орында жүру, ұйқы бөлмеден аяқ ұшымен шығады. **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **Бата:** Дастарханың бай болсын, Қазан - ошағың май болсын. Төрт түлігің сай болсын, Көңілің толып жай болсын, әумин. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)					**Сюжетті-рөлді ойын: «Балабақша»** **Міндеті:** балаларға балабақша қызметкерлері туралы, олардың қызметтері туралы түсінік беру. Үлкендердің қызметіне қызығушылықпен қарауға тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ғажайып бояу» эксперименттік қызметі** **Міндеті:** жаңа реңктерді енгізу арқылы түс схемасы туралы түсініктерді кеңейту (зерттеу іс-әрекеті) **Вернисаж «Менің сүйікті жыл мезгілім»** Мақсаты: табиғи материалдан қолөнер жасау, сурет салу **(сурет салу, жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс					Дидарға сүйікті ойыншық туралы қысқаша әңгіме құра білуге үйрету.

					(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен					Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Ұшады-ұшпайды»** **Міндеті:** балалардың мұқият тыңдау қабілетін дамыту, шеңберге салу дағдысын бекіту. **Ойын барысы:** Балалар шеңберде, ортада-тәрбиеші. Ол ұшатын және ұшпайтын жанды және жансыз заттарды атайды. Затты атай отырып, тәрбиеші қолдарын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ

					ұшады және т. б. егер ұшатын зат аталса, балалар қолдарын жоғары көтеруі керек. **(Дене шынықтыру)**

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын қалыптастыру туралы ата-аналарға кеңес: «Балалардың өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын тәрбиелеу»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.09-09.09.2023жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 05.09.2023	Сейсенбі 06.09.2023	Сәрсенбі 07.09.2023	Бейсенбі 08.09.2023	Жұма 09.09.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Таңертеңгі әңгіме** **Балабақшаға барар жолда не көргендері туралы.** **Мақсаты:** Байқау, зейін, көру қабілетін дамыту: жыл мезгілінің белгілерін атауға үйрету; Табиғаттағы маусымдық өзгерістер; қоршаған ортадағы өзгерістер (мерекеге дайындық: жалаулар, плакаттар.)				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойындары картотекасы №1 «Жұмыс істеу үшін кімге не керек?»** **Міндеті:** балалардың жұмыста адамдарға әртүрлі заттар, құралдар көмектесетіні туралы білімдерін бекіту; ересектердің жұмысына деген қызығушылықты тәрбиелеу. Еңбек етуге деген ықыласты қалыптастыру.	**Үстел үсті ойындары картотекасы №2 Лото «Өсімдіктер»** **Міндеті:** балаларды өсімдіктерді өсу ретіне қарай білуге үйрету; ол қай жерде өседі; балалардың көкөністер мен жемістер, гүлдер туралы білімдерін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №3 «Жұпталған суреттер»** **Міндеті:** балаларды суреттерде бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау; ойын ережелерін орындауға дағдыландыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №4 «Домино. Көлік»** **Міндеті:** балаларға адамдарға көмектесетін әртүрлі машиналар туралы білімдерін бекіту, оларды дұрыс атау және жұптасқан суреттерді таңдау: жеңіл машина, жүк машинасы, комбайн, көтергіш кран және т. б. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №5 «Домино. Жәндіктер»** **Міндеті:** балалардың жәндіктердің пайда болуы туралы білімдерін бекіту, оларды дұрыс атау және жұптасқан суреттерді таңдау, ойын ережелерін орындауға дағдыландыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	(қоршаған ортамен таныстыру)				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету**. (дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тісіміз тістегенше. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр-қойыңа бар! Сен тұр-жылқыңа бар! Сен тұр–ешкіңе бар! Сен тұр–сиырыңа бар! Сен тұр-түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар,	**Саусақ жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**	**Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер»** Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**	**Саусақ ойыны «Ойыншықтар»** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.) Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.) Және көңілді Чиполлино, Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(сөйлеуді дамыту және көркем**

		Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**			**әдебиет, математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** **Міндеті:**Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біз азырақ сергідік... **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю;	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біз азырақ сергідік... **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Футбол добымен танысамыз **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және

		Қазақ тілі «Менің балабақшам» Міндеті: Балаларды балабақшаға байланысты сөздермен таныстыру. Сұрақты дұрыс қабылдауға, қойылған талаптарды орындауға үйрету. «Қ», «ұ», «ы» , «і» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум:** (Балабақша, үй, есік, терезе, дүкен, емхана, сабын, су, кір, таза, билейік, ән айтамыз) **Сөздік ойын: «Мен бақша жинадым» ойыны**	алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой	жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар.	тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы

		Міндеті: есту қабілетін дамыту; сөздік қорын кеңейту.	түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. Ойын: «Қояндар»	Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. Ойын: «Қояндар» **Музыка** **Міндеті:**Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру.

	Тілдер мерекесі туралы әңгіме **Міндеті:** байланыстырып сөйлеуге, адамгершілік нормалары туралы түсінік ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынасты қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Мерекелік шарларды салу** **Міндеті:** қоршаған ортаның әсемдігіне, эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру.	**Балабақша қызметкерлері туралы әңгіме** Балалардың сөздік қорын адамдардың мамандықтарының атауларын білдіретін зат есімдермен байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Аспазға арналған алжапқыш»** **Міндеті:** Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді және жолақтағы өсімдік өрнектерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып құрастыру дағдыларын қалыптастыру. **(жапсыру)**	**«Медбике мамандығы»** медбикенің кәсіби әрекеттерімен, дәрігерлердің жұмысындағы көмекші заттары туралы әңгіме. **Міндеті:** Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **«Медбикеге арналған қобдиша»** **Міндеті:** көлемі мен пішіні	**«Ойыншықтар» ертегісі** **Міндеті:** ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; әдеби шығармаларда бейнеленген қоғамдық өмір туралы түсінік беру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Менің сүйікті ойыншықтарым»** **Міндеті:** Қарындаштармен дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Әртүрлі бағыттағы тура сызықтар мен олардың қиылысуын жүргізе білуді үйрету. **(сурет салу)**	**«Ойыншықтар әлеміне саяхат»** **Міндеті:** ойыншықтардың әр түрлілігімен таныстыру Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «**Мен дүкеннен өз ойыншығымды аламын»** **Міндеті:** балаларды тұрмыстық заттар мен бейнелі ойыншықтарды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(мүсіндеу)** **Пирамидалар** **Міндеті:** Балаларға заттарды жұппен қою

	(сурет салу) **Міндеті:** Әр баланың салған шарларын санау, салыстыру Шарларды салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	**Міндеті:** Аспазшы апайларға арналған алжапқыштардың түстерін атау Балаларға заттарды жұппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Ілеміз оңға бір» әні** https://youtu.be/tLIqASsd-00 ***(музыка)***	бойынша таңдау, өзбетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Мама, мама, мен бақыттымын» әнін үйрету** https://youtu.be/vQyHwqbCjo0 *(музыка)*	**Ойыншықтардың пішінін, түсін салыстыру** **Міндеті:** Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Ойыншықтар» әні** https://youtu.be/_3KuS-ZGiBk *(музыка)*	арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білуге үйрету. Бізде қанша сақина бар екенін қараңдар. Енді сіз дұрыс пирамида жинауымыз керек. Мұны қалай жасауға болады? (Сақиналарды ең үлкенінен бастап белгілі бір тәртіппен жинау керек. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Ойыншықтар» әні https://youtu.be/_3KuS-ZGiBk *(музыка)*
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер!				

	- Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(сөйлеуді дамыту және**	**Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша. Құлпыра қалды тау жақта, Қара бұлтты жел қуып Жөкеп берді аулаққа.	**Бақылау: Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба, Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(сөйлеуді дамыту және**	**Бақылау:Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. Мақсаты: еңбекке баулу.	**Бақылау: Құмдағы іздерді бақылау.** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Қимылды ойын: картотека № 5**

	көркем әдебиет) **Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды ұжымда ойнай алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Түсті автокөліктер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жол ережесін білуге және сақтауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар алаңның бір жағында тұрады,	**көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Қимылды ойын: картотека №3 «Ақ қоян»** **Мақсаты:** балаларды жылдамдыққа, мықты болуға тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар шеңбер жасап тұрады, ал бір бала ортада қоян болып отырады. Шеңбердегі балалар қол ұстасып қоянды айнала жүріп тақпақ айтады. Ақ қоян-ау, ақ-қоян Орныңнан тұрсаңшы,	*(еңбек қызметі)* **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Олардың алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған	**“Жапалақтар ”** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Күн мен түн мерзімдерін ажырата алуға тәрбиелеу. **Ойынның шарты**: Балалар екі топқа бөлінеді. Жапалақтар күндіз ұйықтайды, ал түнде керісінше оянады. Тышқандар күндіз жапалақтар ұйықтағанда үйлеріне жету керек. Тәрбиеші түн болды дегенде жапалақтар үйіне жете алмаған тышқандарды қуады. **(Дене шынықтыру)**

	Ойынды 15-20 бала ойнайды. Жерге шеңбер сызылады. Ортаға тәрбиеші таңдаған бала-мысық тұрады, ал қалған балалар шеңберді айнала кептерлер болып тұрады, мысық ұйықтайды. Кептерлер шеңберді айналып жүріп, дәндерді шоқиды, мысық оянып кептерлерді қуады. Қай кептерді ұстап алса, сол бала айыппұл ретінде өлең –тақпақ айтады. **(дене шынықтыру) Еркін ойын**	екінші жағында автокөліктер тұрады. Балалар жолда ойнап жүреді. Автокөліктер келе жатқан кезде балалар орындарына бару керек. Орнына жете алмаған бала ойыннан шығады. **(дене шынықтыру) Еркін еңбек**	Шашыңды тарасаңшы, Бетіңді жусаңшы Әй-әй көйлек кисеңші, Біреудің қолын үзсеңші-дегенде қоян болған бала тақпақта айтылған қимылдың барлығын жасап бітісімен жүгіріп барып шеңберді бұзуға тырысады. Егер бала шеңберді үзсе, өзі шеңберге қосылып тұрады да үзілген жердегі оң жақтағы бала қоян болады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(Дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: Ұйықтар алдында, Жуынуға келеміз. Көзімізді, қасымызды, жуамыз, Ұйқы бізге қонаққа келу үшін. **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **1. Ұйықтайтын кез келді!** Бұзау ұйықтап қалды. Қорапқа салынған,

	Аю төсекке жатады. Тек піл ұйықтағысы келмейді. Піл басын иеді, Баласына тағзым етеді. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Алдар көсе» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту әне көркем әдебиет)**

Балалардың дербес іс-әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Дидактикалық ойын: «Жұбын тап»** **Міндеті:** Балалардың шыны, пластмасса, тері және резина материалдары туралы білімдерін бекіту. **(математика негіздері)** **№ 1 тәжірибе «Қыста қоян неге ақ болады?»** **Міндеті:** жабайы жануарлар туралы түсініктерді кеңейту, оларды қысқы жағдайда өмірге бейімдеу (камуфляж). **Барысы:** «Жазда-сұр, қыста-ақ» «Қоян». Бұл жұмбақты барлық балалар	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Дәрігерлер кітабы»** суретті кітап қарау (танымдық қызмет) **Сюжетті-рөлді ойын: «Дәрігер»** **Міндеті:** Дәрігер мамандығымен таныстыру. Үлкендер еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Міндеті:** Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. Үлкендер еңбегіне құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	мен ересектер біледі. Неліктен қоян қыста ақ түске айналады, қоянның силуэтін ақ қағаз парағына саламыз. Ермексазды бір тіліммен бекітеміз. Қоянның ақ түсін ақ фонға бекітеміз. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	Жанеляға үлгіге қарап пішіндерді	Бекарысқа қиылған пішіндерді	Арманға акварель краскамен жұмыс жасауға үйрету.	Рамазанға ермексаздан домалақ, сопақ пішіндерді	Бекзатқа сүйікті ойыншығы туралы

	құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	үлгіге қарап желімді қолдана отырып жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	**(Сурет салу)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	сомдай білуге үйрету **(мүсіндеу).** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	қысқаша әңгіме құра білуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	Торғайды бақылау. Балабақша жанындағы балалардың өзіндік ойын әрекеті. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Доп кімде?» Міндеті:** балалардың белгі бойынша қимылдарды	Ауа-райын бақылау. Мақсаты: күз мезгілінің сипаттама-лық белгілерін бекіту, күз айларын атау. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Ұшады-ұшпайды» Міндеті:** балалардың мұқият тыңдау	Күзгі ауа-райын бақылау, таңертеңгі және кешкі ауа-райын салыстыру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын «Көжек» Міндеті:** біркелкі шеңберде жүру, мәтінге сәйкес ойын әрекеттерін жасау қабілетін қалыптастыру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын: «Даусынан таны» Міндеті:** балаларды шеңберге тұрғызуға үйрету; кеңістікті шарлау, есту қабілетін дамыту **Ойын барысы:** жүргізуші залдың ортасына тұрып, көзін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме» Міндеті:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін,

	орындау қабілетін дамыту, Бірге ойында жаттығуға үйрету. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңбер құрайды. Жүргізуші таңдалады. Ол шеңбердің ортасына айналады, ал қалғандары бір-біріне мықтап итеріледі, қолдары артында. Тәрбиеші біреуге доп береді (диаметрі 6-8 см, ал артқы жағындағы балалар оны шеңбер бойымен өткізеді. Жүргізуші кімде доп бар екенін болжауға тырысады. Ол: "қолдар!"- ал кімге жүгінсе де, екі қолын алақанын жоғары қаратып, доп жоқ екенін көрсетуі	қабілетін дамыту, шеңберге салу дағдысын бекіту. **Ойын барысы:** Балалар шеңберде, ортада-тәрбиеші. Ол ұшатын және ұшпайтын жанды және жансыз заттарды атайды. Затты атай отырып, тәрбиеші қолдарын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады және т. б. егер ұшатын зат аталса, балалар қолдарын жоғары көтеруі керек. **(Дене шынықтыру)**	**Ойын барысы:** Балалар құрған шеңбердің ортасына түсетін көжек жүргізушісі таңдалады. Қол ұстасып, балалар оңға (солға) шеңбер бойымен жүріп, айтады: Бірінен соң бірі шеңберде, Біз бірте-бірте жүреміз. Орныңда тұрыңыз! Бәріміз бірге Осылай жасайық. Балалар тоқтайды, қолдарын төмен түсіреді, ал көжек қандай да бір қозғалысты көрсетеді және бәрі оны қайталауы керек. Ойын басқа жүргізушімен қайталанады (3-4 рет). **(Дене шынықтыру)**	жұмады. Балалар қол ұстап шеңбер құрып, оңға қарай шеңбер жасап, айтады: Біз тегіс шеңберге жиналдық. Бірден бұрылайық, Ал айталық; «Секір,секір», кімнің даусы екенін тап. "Секір" сөздерін бір бала айтады (тәрбиешінің нұсқауы бойынша). Жүргізуші көзін ашып, бұл сөздерді кім айтқанын білуге тырысады. Егер ол болжаса, бұл ойыншы оның орнына келеді. Егер жүргізуші болжам жасамаса, онда ойын қайталанған кезде ол бұл рөлді қайтадан орындайды. Балалар шеңбер бойымен басқа бағытта жүреді. **(Дене шынықтыру)**	зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**

	керек. Егер жүргізуші болжаған болса, ол допты алып, шеңберге айналады, ал допты тапқан адам жүргізе бастайды. Ойын 2 рет қайталанады. **(Дене шынықтыру)**				
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйымЖШС: «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.09-16.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 12.09.2022	Сейсенбі 13.09.2022	Сәрсенбі 14.09.2022	Бейсенбі 15.09.2022	Жұма 16.09.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Таңертеңгі әңгіме **«Үйде қандай ойыншықтар бар және олармен қалай ойнайды?»** **Міндеті:** балалардың ойыншықтар, оларды пайдалану әдісі туралы білімдерін нақтылау. Сөйлеу белсенділігін арттыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойындары картотекасы №16 "Бұл қашан болады?»** **Міндеті:** балалардың күн уақыты туралы түсініктерін бекіту; шыдамдылық пен зейінді тәрбиелеу. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №17** «Пішіндер» **Міндеті:** геометриялық фигуралар мен түстер туралы білімді шоғырландыру, зейін, қабылдау, логикалық ойлауды дамыту. **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №18 "Даму лотосы"** **Міндеті:** "пішін" және "түс" ұғымдарымен таныстыру, зейінді дамыту, пішін мен түстерді салыстыру, сонымен қатар логикалық тізбекті анықтау мүмкіндігі. Қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді жаттықтыру. **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №19** «Сиқырлы сызық» **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту, тапсырманы көп қырлы көруге үйрету. Логиканы, табандылық пен дәлдікті, қиял мен қиялды дамыту **(математика негіздері)**	**Үстел үсті ойындары картотекасы №20 "Эмоциялар"** **Міндеті:** сезімдерді ажырата білуді бекіту; мимикалық дағдыларды бекіту; балалардың өзіне деген сенімділігін арттыру; өзін-өзі бақылау дағдыларын қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

<table>
<tr><td>Таңертеңгі жаттығу</td><td colspan="5">ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (Затсыз орындалады)
Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.
Аяқ бірге, қолды алға созу, жоғары көтеру, жанға созу (3 - 4 рет).
2. Қол белде, оңға, солға иілу (3 - 4 рет).
3. «Отырайық жүрелеп,
Гүлді үзіп алайық.
Орнымыздан түрегеп,
Басқа гүлге барайық».
4. Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет).
5. Қол белде оң аяқпен 3 рет, сол аяқпен 3 рет, қос аяқтап 3 рет секіру.
6. Кілемге жатып, аяқты созып, бірге көтеру қалыпқа келу (3 – 4 рет).
7. Аяқты алға созып көтеру, қайшылау, түсіру.
8. Саппен жүріп өту.
«Денсаулығым керемет, Жаттығуға рахмет!» (дене шынықтыру)</td></tr>
<tr><td>Таңғы ас</td><td>Гигиеналық шаралар:
Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
Қолды сабындап жуамыз
Сырттан келіп үнемі,
Сабынмен қол жуамыз,</td><td>Гигиеналық шаралар:
Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.
Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
1. Су, су, менің бетімді жу,
Көздер жарқырап, иектер қызарғанша,
Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше.</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз:
Қолды сабындап жуамыз
Қолды сабынмен жуамыз.
Қолды сабынмен жуамыз.
Жылы сумен жуыңыз.</td><td>Гигиеналық шаралар: Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.
Көркем сөз: Сүлгі
Дымқылдап күнде сен,
Қолыңды сүйкесең.
Кетіп кір-ыласың,
Тап-таза боласың.
(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Кезекшілер жұмысы:
Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын,</td></tr>
</table>

	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан	бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	кейін алғыс айту)	дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын	**Саусақ ойыны: «Орманда»** Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды, қоянды, түлкіні, тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік!	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** Мынау менің оң қолым, Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын!	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу.	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)

	жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**	Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру**)	(**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру**)
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын,	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын,	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Ерекше шар»	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** Біз – епті балалармыз

ұйымдастырылған іс-әрекет	ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру;	ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; **Қазақ тілі «Менің сүйікті ойыншықтарым»** **Міндеті:** Ойыншықтарды қазақша дұрыс атауға үйрету. Сөздегі қазақ тіліне тән дыбыстарды ажырата білуге жаттықтыру. Өткен сөздерді бекіту. Ойыншықты таза ұстауға тәрбиелеу. **Сөздік минимум**	**Тақырыбы:** Біздің спортзал **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін	**Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды	**Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу.

		Сылдырмақ, қонжық, сұр, қоңыр, жолақ, ойнаймыз, санаймыз, жинаймыз. **Сөздік ойын: «Не болғанын тап» ойыны** **Міндеті:** сын есімдердің сөздік қорын кеңейту; логикалық ойлауды дамыту	ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына	алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Соқыртеке»	Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Сыйлықтар»

			үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Жұбын тап»		
	«Жиһаз. Жиһаз бөліктері» әңгіме Міндеті: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу маңыздылығын түсіну дағдыларын қалыптастыру; Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту Сәлеметсіңдерме, балалар! Ертегі елінен кішкентай	**«Жиһазды неден жасайды?» Міндеті:** Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы	**«Үйшік» ертегісі Міндеті:** Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу.	**«Құрылыс құралдары» Міндеті:** құрылысшылар жұмысындағы көмекші заттар туралы әңгіме. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Тұрғындарға көмектесеміз.**	**«Кім болғым келеді?» әңгіме Міндеті:** Балалардың сөздік қорын адамдардың мамандықтарының атауларымен, заттардың бөліктерімен, заттардың сапалары мен қасиеттерін білдіретін зат есімдермен байыту. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру

	гномдар хат жазыпты. Оларда қиындық пайда болыпты. Зұлым сиқыршы біздің жиһаз бен тұрмыстық техниканы құмға айналдырды. Біздің еліміздің тұрғындары ештеңені есіне түсіре алмайды, жиһаз бен тұрмыстық техниканың не екенін ешкім есіне алмайды. Біз еденде ұйықтаймыз, еденде тамақтанамыз, ал тәрелкелер де еденде де тұр. Бізге көмектесіңдер». **(сөйлеуді дамыту және**	түсініктерін кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қуыршаққа арналған диван» Міндеті:** Ермексаздың, кесектерінен мүсіндеудің келесі дағдыларын қалыптастыру: түрлі тәсілдерді қолданып бейнелеу ***(мүсіндеу)*** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Жануарларға арналған үй» Міндеті:** қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сызықпен алдымен қысқа содан соң ұзын жолақтарды қиюды үйрету **(жапсыру)** **«Үйшіктегі пішіндер»** Балаларға, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.	**Менің үйімнің терезесі» Міндеті:** Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Борлармен дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. **(сурет салу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Чебурашка» мультфильміндегі құрылысшылар әнін тыңдату *(музыка)***	**(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Міндеті:** Балаларға сюжеттік сурет салуды, адамның суретін салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Адамдарды қозғалыста сурет салуға үйретуді жалғастыру. Композицияны құруды үйрету. **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**

	көркем әдебиет) **«Шкаф»** **Міндеті:** Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, кірпіш, және т.б.) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өзбетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс		**(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.		

	бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Жерге түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы айту. Олардың түстерін атауға үйрету.	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Гербарий	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Еңбек:** Құм салғыштың ішіне түскен жапырақтарды тазалау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. *(еңбек әрекеті)* **Балалармен жеке жұмыс**: Балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады (жапырақ) Аспай піскен, Қайнамай піскен (жеміс) Жер бетінде шашы бар Жер астында басы бар (сәбіз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Еңбек**: Учаскедегі шашылған қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты, Желдеттіде бұлт құдыу Жел соққан соң Жел тіпті, Жын соққандай жұлқынды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: картотека №7 «Күн мен түн»**	**Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық, Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады.	жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп Көз тартады атырап **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қоян»** **Мақсаты**: балалардың ептілігі мен жылдамдықтарын дамыту. **Ойын шарты:** Тәрбиеші қоян мен аңшы таңдайды. Қалған балалар сыңарларға бөлініп, қол ұстасып бір-біріне қарап тұрады. Белгі	**Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: “Пойыз”** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға

	Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен	**Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке үйрету. Ойын шарты: балалар бірі «Күн», екіншісі «Түн» болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады. Тәрбиеші «Күн» деген белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қуып жетулері керек. Қолға түскен балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп ойын осылайша алма кезек жүріп отырады. Көп бала ұстаған	Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	берген кезде қоян аңшыдан қаша бастайды. Қоян, аңшыдан тығылу үшін кез келген қол ұстасып тұрған балалардың ішіне кіріп кете алады. Қай сыңарының ішіне кіреді, сол сыңары қоян болады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Тәрбиеші балаларға поезд болып ойнайық, мен паравоз боламын, ал сендер вагонсыңдар, пуп-пуп-пуп. Паравоз белгі бергенде поезд ақырындайды, содан кейін қатты, яғни тез жүреді. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер.

	жасайтын іс-әрекеттері.	команда жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: Алақанымызды жуамыз, Сабында көпіршікпен. барлығы онымен жуады, Әдемі, таза болсын деп. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (Бекасыл мен Арунаға асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар,				

	орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. Міне, төсекте жатыр, Қызғылт табандар. Бұл кімнің өкшесі- Жұмсақ және тәтті? Қаздар жүгіреді, Табандарды тістеуге, Тезірек жасыр көрпеге, Қаздар келіп қалады. Ұйықтаңдар, балақай! - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «жыл мезгілдері» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары) ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі).** **«Күн»** 1. «Күн оянады» - Б. қ.: арқамен жатып , басты оңға –солға бұру. 2. «Күн оянады» - Б.қ.: арқамен жатып, тізені қолмен құшақтау, оңға солға бұрылу. 3. «Күн шуақты» - Б. қ.: арқамен жатып, алдымен қолды, содан соң аяқты жоғары –төмен көтереді. 4. «Күн көтеріледі» - Б. қ.: іште жатып, қолдары шынтағынан бүгілген. Аяқты төсектен көтермей, түзу қолдарына көтерілу.

	5. «Мен – үлкен күнмін» - Б. қ.: төсек жанында тұрып, қолдарын айналдырып көтеру, керілу, өкшеге тұру. **Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Міндеті:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету, адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем	**«Экологиялық соқпақ» Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Емхана»** **Міндеті:** балаларда дәрігер мамандығына деген қызығушылық қалыптастыру. Сюжеттік ойындарды дамыта білу дағдыларын қалыптастыру. Медициналық құралдардың атауын бекіту: фонендоскоп, шприц, шпатель, мақта, дәке. Ауру адамдарға қамқорлықпен, мейіріммен қарауға тәрбиелеу. **Керекті құрал жабдықтар**: дәрігердің бас киімі мен халаты, медициналық құралдар. **Алдын ала жұмыс**: медкабинетке экскурсияға бару, дәрігер жұмысына бақылау жасау.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы»** **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **Керекті құрал - жабдықтар**: Жиһаз, ыдыс-аяқтар, қуыршақтар, ойыншық коляска, сумка, ойыншық машина. **Алдын ала жұмыс:** Әңгіме жүргізу: «Менің отбасым», «Мен анама қалай көмектесемін», «Кім, қайда жұмыс істейді?» «Біз үйде немен айналысамыз?» Тақырып

	көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші, екі бала дәрігер рөлін ойнайды, балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж екенімізді түсініп, жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		**Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек. Бір бала ауру адам болады, екі бала ата-анасы болады үйге жедел жәрдем шақырады, медбике укол салады, анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға шақырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		бойынша сюжетті суреттер мен фото қарау. Рөлдер: ана, әке, әже, ата, әпке, бала, қуыршақ. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Жанеля мен Алисаға жиһаздардың атауын қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Дидар мен Бекзатқа ермексаздан пішіндер жасауға үйрету. **(Мүсіндеу)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Дамира мен Жансерікке құрылысшы сөзін қайталату, таза сөйлеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Айзере мен Жанарысқа мультфильмдегі әннің сөзін қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(музыка)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Аружан мен Жансельге қима пішіндерді құрастыруға үйрету **(құрастыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Торғайлар мен автомобиль»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аттар» Міндеті:**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар» Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық

	Міндеті: балаларды жылдамдыққа, шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Ойын шарты:** бір бала автомобиль, қалған балалар торғайлар болып орындықтарда отырады. Тәрбиеші торғайларға жем шашып шақырады. Торғайлар жем тере бастаған кезде зырылдап автомобиль келеді. Торғайлар автомобильден қашып орындықтарына отыра қалады. **(дене шынықтыру)**	Балалардың қимыл қозғалыстарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. «Ер қанаты –ат» деген ұғымды қалыптастыру. Жарыса ойнауға, ұлттық дәстүрді тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар алаңда екі топқа бөлінеді. Үлкен шеңбер сызып, ортасында жалауша болады. Осы жалаушаны екі топ жарысып, белгіленген жерге жеткізу керек. Қай топ бірінші жеткізеді сол топ жеңіске жетеді. **(дене шынықтыру)**	**Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар құстар болып ұшып жүреді. Бір бала мысық болады. Мысық ұйықтап жатады. Құстар	**Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**

			мысықтың жанына келеді. Мысық оянып құстарды қуады. **(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.09-23.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.09.2022**	**Сейсенбі 20.09.2022**	**Сәрсенбі 21.09.2022**	**Бейсенбі 22.09.2022**	**Жұма 23.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме **«Хайуанаттар бағында не көргені туралы»** **Міндеті:** балалардың жабайы жануарлар мен ыстық елдердің жануарлары туралы білімдерін бекіту, оларды тану және атау, олардың сипаттамаларын анықтау (піл денесімен, түйе өркешінде, кенгуру сөмкесінде...) сөздік қорын кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойындары «Домино. Жол белгілері»** **Міндеті:** балаларды жол белгілерімен, жол қозғалысын реттеу құралдарымен таныстыру, оларды дұрыс атау және жұп суреттерді таңдау.	**Үстел үсті ойындары Домино «Жануарлар»** **Міндеті:** балалардың жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту; сөздің көру және есту бейнесімен байланысын үйрету; зейінді, сөйлеуді дамыту; ұжымда жұмыс	**Үстел үсті ойындары** Домино «Ойыншықтар» **Міндеті:** сөздің көрнекі және есту бейнесін салыстыру; зейінді, сөйлеуді дамыту; ұжымда жұмыс істей білуге	**Үстел үсті ойындары Лото «Мамандықтар»** **Міндеті:** балалардың мамандықтар туралы білімдерін жалпылау және жұмысқа байланысты белгілі бір пәндердің мақсаты туралы білімдерін кеңейту; ұсақ моториканы,	**Үстел үсті ойындары «Үй жануарлары» лотосы** **Міндеті:** балалардың үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; сөздің көрнекі және есту бейнесін байланыстыруға үйрету; зейінді, сөйлеуді дамыту; ойын ережелерін

	(қоршаған ортамен таныстыру)	істей білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	тәрбиелеу, ойын ережелерін орындай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	сөйлеуді, сөздерді логикалық құра білуді дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	орындай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ (затсыз орындалатын жаттығу)** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Шеңберде аяқтың ұшымен, өкшемен жүріп өту. 2. Қол белде, оңға, солға бұрылыстар жасау (3 – 4 рет). 3. Қолымызды екі жаққа жайып, көбелек болып ұшамыз, гүлге қонамыз, шырын сорып, қайта ұшамыз. 4. Қолымызды қимылдатып, күбідегі қымызды піскендей боламыз, қалыпқа келеміз (3 – 4 рет). 5. Оң қолды, сол қолды жоғары көтеріп, есеміз (3 – 4 рет). 6. Кілемге жатып, аяқты жоғары көтеріп, велосипед тебеміз. 7. Аяқ бірге, аяқтың ұшына қолымызды тигіземіз, қалыпқа келеміз (3 – 4 рет) **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Қолды сабындап жуамыз Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** 1. Біз қалай жуу керектігін білеміз. Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** 1. Су, су, менің бетімді жу, Көздер жарқырап,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Қолды сабындап жуамыз, Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.

	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

		болғаннан кейін алғыс айту)	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Салат» Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған	**Саусақ ойыны: «Қызық-ай»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая	**Саусақ жаттығуы: «Қолтырауын»** Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетің үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады)	**Саусақ жаттығуы «Кім келді?»** Қане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады)	**Саусақ жаттығуы «Үкі»** Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)) Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»)) Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап,

	сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке (алақандарын бір-біріне ысқылайды) Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру**)	Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыр***у)*

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: : Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.	**Музыка** Міндеті: : Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. **Қазақ тілі «Балабақша мамандары»** Бөбекжайда жұмыс істейтін мамандықтармен таныстыру; сөйлем құрастыру мүмкіндігін дамыту; «Мынау кім?» «Мынау не?» «Не істейді?»,«Қандай?» деген сұрақтардың мағынасын түсіндіру.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біздің спортзал **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ерекше шар» **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою,	**Дене шынықтыру** . **Тақырыбы:** Біз – епті балалармыз **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату.

		«Ә», «Ү», «Ы» , «Ұ» дыбыстарының айтылуын үйрету. **Сөздік минимум** Тәрбиеші, күтуші, аспазшы, меңгеруші, жақсы, жұмыс істейді. **Сөздік ойын: «Кім көп көреді?»** **Міндеті:** көрнекі қабылдауды дамыту, сөздікті кеңейту.	Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ	топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты	Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Сыйлықтар»

			қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Жұбын тап»	лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Соқыртеке» **Музыка** Міндеті: : Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.	

	«Күз бізге қонаққа келді» әңгіме **Міндеті:** күз мезгілі туралы балалардың жалпыланған түсініктерін кеңейту. сөздердің түрлі тәсілдермен жасалуын, зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күз келбеті»** **Міндеті:** Топтық жұмыс Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Қарындаштармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың	**«Күзгі алқап»** **Міндеті:** Балаларды қоршаған ортамен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешу** **Міндеті:** Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күзгі алқап»** қайшыны дұрыс ұстау және пайдалана білуді	**«Көгөністер»** **Міндеті:** Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. Көгөністер туралы түсініктерін кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** «Көкөністердің айтысы» ертегісі **Міндеті:** Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем	**«Күзде адамдардың ауылшаруашылық еңбегі» әңгіме (презентация)** **Міндеті:** Ауыл тұрғындарының еңбегі туралы түсініктерін кеңейту. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Мақал-мәтел** «Еңбекпен тапқан нан **Міндеті:** тәтті» Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуды үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**М. Етекбаевтың «Нан қайдан келеді?» ертегісін оқу** **Міндеті:** Балаларда нанның құндылығы туралы түсінік қалыптастыру. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Диқан еңбегі»** **Міндеті:** Тәрбиеші ауылшаруашылық техникалары, егін жинау құралдары бейнеленген суреттерді таңдауды көрсетеді. Балалар егін жинау құралдарын өздері таңдайды. Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Композицияны құруды үйрету.

	техникасын жетілдіру. **(сурет салу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	қалыптастыру. Түзу сызықпен алдымен қысқа содан соң ұзын жолақтарды қиюды үйрету. **(жапсыру)** Күз мезгіліндегі айналадағы түстерді атау **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Көкөністерге арналған себет»** балаларды тұрмыстық заттарды мүсіндеуге қызығушылығын арттыру. **(мүсіндеу)** Көкөністердің түстерін атау	**«Ауылшаруашылық еңбегіне қажетті құралдар» Ұжымдық** құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Күз» әнін қайталау (музыка)**	**(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** **«Дастархан» әні** https://youtu.be/zAz3JB76pMU **(музыка)**

			(математика негіздері) Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күз мезгілін бақылау** **Мақсаты:** балаларға күз мезгілі туралы түсінік беру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған ағаш бұтақтарын жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Күз» Берекесін сыйлауға	**Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын, қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу.	**Бақылау: Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі жайлы түсінік беру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңдың ба,	**Бақылау:Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек**: Шашылған	**Бақылау: Құмдағы іздерді бақылау.** Мақсаты: Учаскелердегі құмдағы іздердің кімнің ізі екенін айыра білуге үйрету. Өз іздерін бір-бірімен салыстыру. *(қоршаған ортамен таныстыру)* **Еңбек:** Құм салғыштағы құмды күрекшелерімен көтеру.

	Өлкемізге күз келді. Жемістерін жинауға Шақырады біздерді. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: картотека №16 «Көжектер»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. Ойын шарты: Балалар шеңбер	*(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша. Құлпыра қалды тау жақта, Қара бұлтты жел қуып Жөкеп берді аулаққа. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: картотека №17 «Қоймадағы тышқандар»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орнында? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар	жапырақтар қалдықтарын жинау. Мақсаты: еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: картотека №19 «Қоймадағы тышқандар»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа,	**Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Жеке жұмыс** **Жұмбақ:** Жиып-теріп болатын, Қамбаға астық толатын, Қызыл қырман ойнайтын, Қай мезгіл деп ойлайсың? (Күз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс**: «Күз» тақпағын қайталап айту **Қимылды ойын: картотека №20 «Көбелектер бақалар»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке,

	жасап тұрады. Бір бала “түлкі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді. **(дене шынықтыру)** **Еркін ойын**	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Алаңның ортасына 8-10 см ара қашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадығы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады.	айтқызу. **Қимылды ойын: картотека №18 «Кім көп тас жинайды?** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбиелеу. **Ойын шарты**:	қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Алаңның ортасына 8-10 см ара қашықтықта екі бірдей сызық сызылады. Алаңның шеттерінде 1-2 адым қашықтықта мысықтың үйі сызылады. Ойыншылар мысықты таңдап алады. Қалғандары тышқандар болады. Тышқандар қоймадығы дәндерді жинауға келе жатады. Ал мысық осы кезде оларды ұстауға тырысады. Ұстап алған тышқанды “мысық” үйіне апарады. **(дене шынықтыру)**	шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **Ойын шарты**: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады. **(Дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері

		(дене қозғалысы) **Еркін еңбек**	Балалар шашылып қалған тастарды арнайы ыдысқа жинайды. Тасты ең көп жинаған бала жеңіске жетеді **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу, жуу, жуу – жуу-жуу. Қолды сабынмен жуу керек, Жеңдер суланбайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **Көздер ұйықтап, иектер ұйықтайды** Шаршаған балалар, Кірпіктер мен алақандар ұйықтайды. Іштер мен аяқтар ұйықтайды. Және кішкентай құлақтар. Жастықта тәтті ұйықтаңдар. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады.

	Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар. Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер,таразы, касса, ақша, жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс,қол киімдер жуатын заттарды алуға бару,Бірі жүргізуші,бірі анасы және баласы болып ойнау.

	киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		**(қоршаған ортамен таныстыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Алисаға күз туралы өлеңді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Дидарға жыл мезгілдері туралы жаңылтпашты қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Жанеляға көкөністер туралы тақпақты қайталату **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Мансұрға еңбек туралы мақал-мәтелдерді қайталау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Бағлан мен Алматқа қиылған пішіндерді желіммен жапсыруға үйрету. **(жапсыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Суық - ыстық»** **Міндеті:** есту қабілеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту.

	Міндеті: қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына	**Міндеті:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	**Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы:** әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	**Міндеті:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және	**Ойын барысы:** жүргізуші залдан шығады, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Ал балалар оның артынан барып сөйлейді: суық жылы, жылы - ыстық...жасырын затты табуға көмектеседі. **(Дене шынықтыру)**

	келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.09-30.09.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.09.2022**	**Сейсенбі 27.09.2022**	**Сәрсенбі 28.09.2022**	**Бейсенбі 29.09.2022**	**Жұма 30.09.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Таңертеңгі әңгіме картотекасы №6** **Үйде қандай ойыншықтар бар және олармен қалай ойнайды?** **Мақсаты:** балалардың ойыншықтар, оларды пайдалану әдісі туралы білімдерін нақтылау. Сөйлеу белсенділігін арттыру.**(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау	**Үстел үсті ойындары картотекасы №11 «Жануарлар және олардың төлдері» лотосы** **Міндеті:** балалардың жабайы	**Үстел үсті ойындары картотекасы №12 «Неден жасалынған?»** **Міндеті:** сыртқы әлеммен	**Үстел үсті ойындары картотекасы №13 "Ертегі арқылы саяхат"** **Міндеті:** проблемалық жағдайларды	**Үстел үсті ойындары картотекасы №14 «Жылдың қай мезгілі?»** **Міндеті:** балалардың Жыл мезгілдері және	**Үстел үсті ойындары картотекасы №15 "Сандар"** **Міндеті:** реттік шотты 1-ден 5-ке дейін үйрету; суреттегі объектілер

және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; олардың текшелері, сөздің көрнекі және есту бейнесін байланыстыруға үйрету; зейінді, сөйлеуді дамыту; ойын ережелерін орындай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)**	таныстыру, көкжиегін кеңейту. Логикалық ойлауды, байқауды, зейінді дамыту *(қоршаған ортамен таныстыру)*	шешуге және талқылау және шешім табу кезінде басқа балалармен өзара әрекеттесуге үйрету. Ережелер бойынша ойнай білуге тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	оларды анықтайтын белгілері туралы білімдерін бекіту; сөйлеуді, логикалық ойлауды дамыту. *(қоршаған ортамен таныстыру)*	санымен салыстыруды үйрену; ерікті назар аударуды үйрету, шыдамдылықты тәрбиелеу. *математика негіздері)*
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Ойын. «Маған қарай жүріңдер» - топтасып бір бағытта жүргізу. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - жан – жаққа жүгіру (жеңіл жүгіру). 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, «қоянша» жүгіру. 5. Тік тұрып, қолды жоғары көтеру. (3 - 4 рет) 6. Тік тұрып, қолды алға созу. (3 - 4 рет) 7. Торғай болып қанат қағып ұшамыз. 8. Тік тұрып, аяқты алшақ қойып, бүйірді таянып, оңға – солға иілу. (3 - 4 рет) 9. Аяқтың ұшымен жеңіл жүру. 10. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. (Дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту

	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы «ҮКІ» Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ»** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап.	**Саусақ жаттығуы «ДОП»** Он, тоғыз (алақандарымен шапалақтайды) Сегіз, жеті (отырған күйі аяқтарын	**Саусақ жаттығуы «СӨЗДЕР»** 1-2 деп санаймыз (саусақтарды біріктіріп бүгіп санаймыз, кері ашып санайды)

	Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	(ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Алтын айдар басында, Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	алақандарымен қағады) Төрт, үш (алақандарымен шапалақтайды) Екі, бір (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Доп ойнайық (алақандарымен шапалақтайды) Кел, жүгір (қолдың біресе ішімен, біресе сыртымен көздерін жабады) Тек білейік (әр сөз ырғағымен шапалақтайды) Анық нық (әр сөз ырғағымен аяқтарын топылдатады) Допты алып қашқан (отыра қалады) Кім қумақ? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Әріптен сөз құрамыз (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақанына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді («күн» жасайды) Күн – шуақты сөз екен (бас бармақ, ортаңғы терек, аты жоқ саусақтарды біріктіре ұстайды, сұқ саусақ пен кішкентай саусақты сәл бүге «құлақ» жасайды) Мысық-құлақты сөз екен (сұқ саусақ пен кішкентай саусақты тік ұстайды «мұйіз» жасайды. Бас бармақ, ортаңғы саусақ, аты жоқ саусақтар біріктіріле бүгіледі) Сиыр-мүйізді сөз екен (екі қолдың барлық саусақтарының ұштарын біріктіріп үлкен «қарбыз» жасайды) Қарбыз-жолақты сөз екен

					(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.	**Музыка** Міндеті: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. **Қазақ тілі «Менің отбасым»** **Міндеті:** Отбасының барлық мүшелеріне деген құрметті тәрбиелеу. Қазақ тіліне тән «Ә», «І», «Ғ», «Ң» дыбыстарын дұрыс атау. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біз ойнағанды жақсы көреміз. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Күзгі гүлшоғы **Міндеті:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Көгалдағы ойындар» **Мақсаты:** Жалпы дамытушы жаттығулар. Қолды алға, екі жаққа, жоғары көтеру, тұрған қалыпта қолдарын арқасына апару; саусақтарын бүгіп, қолдарын айналдыра қимылдауды орындау. Екі қол белде, кезекпен екі жаққа бұрылғанда екі қолды екі жаққа жіберу. Оңға, солға иілу, еңкею, шалқаю; алға еңкею, қолдың ұшын аяқтың ұшына жеткізу. Екі қолды белге қойып, екі жаққа иілу. Отырған және тізерлеп тұрған күйі допты өз айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет)

		Әже, ата, әке, ана, іні, сіңлі, туыс, екеу, үшеу, мейрімді. **Сөздік ойын: «Сипаттама бойынша тап» картотека №4** **Міндеті:** пәндер туралы түсініктерді кеңейту; балалардың сөздік қорын кеңейту.	айналасында домалату. Аяқтың ұшымен көтерілу; екі аяқты кезекпен алға өкшемен, содан кейін ұшымен қою, топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс	топылдату. Қатарынан (4–5 рет) жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты	жүрелеп, екі қол белде, екі қолды алдыңғы жақ пен екі тұсқа көтеріп, отыру; аяқтың ұшын созу, табанды бүгу. Негізгі қимылдар: жүру. Сапта бір-бірлеп жүру, жүруді жүгірумен, секірумен, басқа қимылдармен кезектестіру, қол мен аяқ қимылын үйлестіру, бой түзулігін дұрыс сақтау; Музыкалық-ырғақтық жаттығулар. Музыкалық сүйемелдеуге сәйкес түрлі қарқында таныс дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын**: «Секір секір»

			дене жаттығуларын орындау. Спорттық ойын элементтері: 1) кегль ойындарына үйрету. Бастапқы қалыпта дұрыс тұрып, допты лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан түсіру.**Ойын:** «Қоян»	лақтыру. 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру. **Ойын:** «Лақтар қағып алды»	

	«Менің тату отбасым» әңгіме **Міндеті:** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анық айтуды үйрету. Көркем шығармаларды эмоционалды қабылдай білуді дамыту. Балаларды түрлі тақырыптағы көркем шығармалармен таныстыру. Кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз қасиеттерін көруге, олардың әрекеттерін бағалауға, әңгіме, ертегілердің мазмұнын олардың атауымен салыстыруға үйрету; **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Жеті лақ» ертегісі** **Міндеті:** балаларды ертегімен таныстыру, үлкендерді тыңдау, қауіпсіздік ережесін сақтауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Лақтарға арналған үйшік» **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Ақ лақ» әні** *https://youtu.be/5U5gt91_VdU* (музыка)	**«Отбасы құндылығы» әңгіме** **Міндеті:** отбасы құндылықтарын және отбасы құрылатын адамгершілік негіздерін көрсету; «Мақал-мәтелдер» айту **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Менің тату отбасымның ағашы» **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Ата-ананы тыңдаймыз» әнін қайталап еске түсіру**	**«Шалқан» ертегісі** **Міндеті:** ертегі арқылы отбасындағы татулықты қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Егіндегі шалқан» (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Күз» әнін қайталау **(музыка)**	**«Біздің сүйікті ата-әжеміз» әңгіме** **Міндеті:** үлкендерге құрметпен қарауды тәрбиелеу. Балаларды ата-әжелеріне мейірімділік, жанашырлық және көмек көрсетуге шақыру. Ата-әже туралы тақпақтар **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ата-әжеме арналған сыйлық» композиция** Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Композицияны құруды үйрету. **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** «Менің әжем осындай» әні

	«Менің тату отбасымның үйі» Топтық жұмыс **Міндеті:** Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Ата-ананы тыңдаймыз» әні** https://youtu.be/8vKx9dyVAo8 (музыка)		https://youtu.be/8vKx9dyVAo8 (музыка)		https://youtu.be/kYobrHjakpM (музыка)
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз?				

	Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** **Тұман** Тұмшалаған көк тұман, Көрсетпейді маңайды. Ығырыңды шығарған, Тұман қашан тарайды. Күннің көзі көрініп, Жарық нұрын шашса екен. Қуған желден желігіп,	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау,қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту.Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. *(Қоршаған ортамен таныстыру)* **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз:** **Күз келді** Келді міне күз, Айнала сары түс. Керемет, тамаша,	**Құстарды бақылау** Мақсаты: балабақша учаскесіне келетін құстарды атау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз: «Қарға»** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Жұптық жүгіру»** Мақсаты: жұптасып	**Аспан мен бұлттарды бақылау** Мақсаты: «бұлт» ұғымын, ауа-райының бұлттардың болуына тәуелділігін талдау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс:** **Көркем сөз: «Аспан»** Аспан, аспан арайым, Саған жиі қараймын Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын. **(сөйлеуді дамыту)** **«Сақинаны тап» қимылды ойыны** Мақсаты: дәлдікті, қимылдарды үйлестіруді дамыту. (дене шынықтыру) **Еңбек:** балабақшаға апаратын жолдарды сыпырады. (еңбек қызметі) **Еркін ойын.**

	Қырдан асып қашса екен. Сергіп сыртқа шығатын, Үйде қалмай қамалып.\ Кле жатыр алақай, Көк күмбезі ағарып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. «Торғайлар мен автомобиль» *(дене шынықтыру)* Балалардың өз еріктерімен	гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Қимылды ойын:** «Аттар» *(дене шынықтыру)* Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	Қандай әсем күз. Жеміс - жидек пісті, Қамбаға астық түсті. Қызу жұмыс басталып, Жинап алды жан салып. Көктен көзін бір алмай, Қызғылт тартты кәрі құз... Жер қызығын қия алмай, Маужырап тұр сары күз... **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу.	жүгіруді үйрету **(дене шынықтыру)** **Еңбек** Ересектерге көмек көрсетеді, олардың еңбек нәтижелеріне ұқыпты қарайды. *(еңбек қызметі)* **Дене шынықтыру бойынша жеке жұмыс.** Мақсаты: қаптарды қашықтыққа лақтыру. **Еркін ойындар.**	

	жасалатын іс-әрекеттері.		*(еңбек қызметі)* **Қимылды ойын**. «Құстар мен мысық» *(дене шынықтыру)* Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар,				

	орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Еркін театрландырылған іс-әрекет:** «Қасқыр мен жеті лақ» ертегісінің театрландырылған ойыны **Міндеті:** балаларды таныс әдеби шығармалар бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға үйрету; бейнені іске асыру үшін танымал экспрессивті құралдарды қолдану (интонация, мимика, ым-ишара) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Экологиялық соқпақ» Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Хайуанаттар бағы» Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Күз тамаша» әні** https://youtu.be/pZaJHJoRhn0 Мақсаты: әншілік дағдыларды дамыту (музыка)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Пошта» Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс:** мөр, сәлемдеме, пошташы, қабылдаушы, сұрыптаушы. **Ойын материалдары:** сәлемдемені қабылдап алатын және жіберетін үстел, пошташының сөмкесі, газет-журналдар, конверт**,** сәлемдеме, ашық хат. **Ойнайтын рөлдер:** пошташы, сұрыптаушы, қабылдаушы, келушілер**.** **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			Сөздік жұмысы: ветеринар, экскурсовод, вольер (тор). **Ойын жабдықтары:** «Хайуанаттар бағы» деген табличка, ойыншық жануарлар, жануарлардың тамақтанатын ыдыстары, касса, ветеринар дәрігерге арналған ақ халат. **Алдын-ала жұмыс:** хайуанаттар бағына барғандары туралы әңгіме жүргізу. **Ойналатын рөлдер:** экскурсовод, хайуанаттар бағының қызметкерлері, ветеринар дәрігер, кассир, келушілер.		«Менің әжем осындай» әнін қайталау https://youtu.be/kYobrHjakpM *(музыка)*

			Шарты: «Хайуанаттар бағына барамыз» «Жануарларды тамақтандырамыз» **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Ұланға отбасы туралы өлеңді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Дидарға отбасы туралы жаңылтпашты қайталату. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Балнұрға түсті пішіндерден үлгіге қарап затты құрастыруға үйрету **(құрастыру)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Завираға акварель красканы пайдалана отырып әртүрлі бағыттағы тура сызықтар мен олардың қиылысуын жүргізе білуді үйрету. **(сурет салу)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Алматқа ермексазды қолдана отырып көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **(Мүсіндеу)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін

	мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Керісінше айт»** **Міндеті:** тез үйрету, мағынасы жағынан қарама-қарсы сөздерді табу, есте сақтау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер бойымен тұрып, антоним сөздерінің атымен допты лақтырып, ұстап алады. **(Дене шынықтыру)**	табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Үнсіздік»** **Міндеті:** балаларды сигнал бойынша қозғалуға, есту қабілетін дамытуға үйрету. **Ойын барысы:** Тоғанның тыныштығы, Су тербелмейді, Қамыс шу шығармайды, Балаларды ұйықтатыңыз. Балалар бағанда бір-бірден жүреді. Сөзден кейін балалар тоқтап, еңкейіп, басын еңкейтіп, көздерін жұмады. Кім қозғалса, бағанның соңында тұрады.	мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойыны: «Туды таста»** **Міндеті:** көзді дамыту. **Ойын барысы:** Балалар бір-бірінің артында екі қатарда, бірінші қатардың қолында доптар, құм дорбалары бар. Алда 4-5 м қашықтықта бірнеше ту бір деңгейде тұр. Балалар бір уақытта екі қолымен немесе бір қолымен бастың артына құм дорбаларын лақтырады, оларды жалау сызығының артына лақтыруға	мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жұбын тап»** **Міндеті:** жіктеу және сұрыптау дағдыларын, қол-көзді үйлестіруді, қол моторикасын, ойлау дағдыларын дамытады. **Ойын барысы:** үстелге қандай да бір белгілер бойынша бір-бірімен үйлесетін заттар қойылады. Оларды араластырыңыз. Балаларға кез-келген затты алып, оған жұп табуға, сондай-ақ түсіндіруге шақырылады, содан кейін ол бұл заттарды неге	бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Жалауша»** **Міндеті:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. **Ойын барысы:** Балалар үйірмеге кірді ме? Жалаушаны көрді ме? Кімге беру керек, кімге беру керек, Туды кімге беру керек? Шығыңдар, Арнұр, шеңберге, Алыңдар, Арнұр, құсбелгі! Шығыңдар, шығыңдар, алыңдар, Жоғарыда туды көтеріңдер! Балалар шеңберде тұрады, ортасында жалауы бар бір бала бар. Сөздерден кейін: "шығыңдар, шығыңдар..." деп

		(Дене шынықтыру)	тырысады. Тәрбиеші қанша баланың жалаушаларға сөмкелер тастағанын есептейді. Содан кейін балалар сөмкелерді көтеріп, жүгіріп, оларды жұпына береді. Келесі қатарды лақтырады, содан кейін нәтижелер салыстырылады. **(Дене шынықтыру)**	жұптасады деп санайды. Бір-бірімен үйлесетін әртүрлі заттар жиналады (қарындаштар, қағаз, шұлық пен етік, құлып пен кілт және т.б.). Заттарды үстелге қойып, араластырыңыз. Балаларды командаларға бөлу арқылы немесе үстелге жұппен немесе бір-бірден отырғызады. Ересек адам кез-келген затты таңдап, баладан оған жұп табуды сұрайды (немесе бала затты өзі таңдайды). Егер бала жұп тапса, оны бір жаққа қояды. Олар келесі затты алып, қайталайды. Ойын барлық заттар жұптасқанға дейін жалғасады. Заттардың орнына сіз заттармен	аталған бала ортаға шығып, құсбелгіні алады. Бірінші бала шеңберге тұрады, ойын қайталанады**. (Дене шынықтыру)**

				суреттерді пайдалана аласыз. **(Дене шынықтыру)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:** «Отбасы және отбасындағы құндылық»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.10-07.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.10.2022**	**Сейсенбі 04.10.2022**	**Сәрсенбі 05.10.2022**	**Бейсенбі 06.10.2022**	**Жұма 07.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Не үшін балабақшаға келдік?» **Мақсаты:** балалардың әртүрлі көлік түрлері туралы білімдерін кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №17 «Үстелде нан қайдан пайда болады?»** **Міндеті:** баланы логикалық ойлауға үйрету, үйлесімді сөйлеуді дамыту, сөздік қорын және көкжиегін кеңейту. Балалар нан, күнбағыс майы және сиыр сүті дүкендерде қайдан	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** **Міндеті:** сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау,	**Үстел үсті Үстел-үсті ойыны картотека №19 «Пазлы»** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** **Міндеті:** зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту;	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** **Міндеті:** балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	және қалай пайда болатынын біледі. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	* міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * қиял мен қиялды дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді. **(математика негіздері)**	балалардың заттардың мөлшері, пішіні, түсі туралы түсініктерін бекітеді; байқау мен зейінді дамытады, салыстыру және жалпылау операцияларын дамытады, заттар мен құбылыстар арасындағы елеулі байланыстарды бөліп көрсете білуді қалыптастырады; балалардың қоршаған әлем объектілері туралы түсініктерін кеңейтеді; баланың сөздігін байытады және белсендіреді, үйлесімді сөйлеуді дамытады. **(математика негіздері)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	1. Ойын. «Маған қарай жүріңдер» - топтасып бір бағытта жүргізу. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - жан – жаққа жүгіру (жеңіл жүгіру). 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Шеңбер бойында жүру, жеңіл жүгіру, «қоянша» жүгіру. 5. Тік тұрып, қолды жоғары көтеру. (3 - 4 рет) 6. Тік тұрып, қолды алға созу. (3 - 4 рет) 7. Торғай болып қанат қағып ұшамыз. 8. Тік тұрып, аяқты алшақ қойып, бүйірді таянып, оңға – солға иілу. (3 - 4 рет) 9. Аяқтың ұшымен жеңіл жүру. 10. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды

	Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Міне, біз қандай тазамыз! **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

<table>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту)
Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.</td></tr>
<tr><td></td><td>Саусақ жаттығуы «ҮКІ»
Орманда қараңғы
(екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)
Бәрі-бәрі ұйқыда
(алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді»)
Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»)
Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі»)
Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып,</td><td>Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»
Мысық біздің саққұлақ
Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды)
(қоршаған ортамен таныстыру)</td><td>Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ» Қораз, қораз қоқылдақ
Ерте тұрар қоқылдап.
Алтын айдар басында,
Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды)
(қоршаған ортамен таныстыру)</td><td>Саусақ жаттығуы «ДОП»
Он, тоғыз
(алақандарымен шапалақтайды)
Сегіз, жеті (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады)
Төрт, үш (алақандарымен шапалақтайды)
Екі, бір (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады)
Доп ойнайық (алақандарымен шапалақтайды)
Кел, жүгір (қолдың біресе ішімен, біресе сыртымен көздерін жабады)
Тек білейік (әр сөз ырғағымен шапалақтайды)
Анық нық (әр сөз ырғағымен аяқтарын топылдатады)</td><td>Саусақ жаттығуы «СӨЗДЕР» 1-2 деп санаймыз (саусақтарды біріктіріп бүгіп санаймыз, кері ашып санайды)
Әріптен сөз құрамыз (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақанына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді («күн» жасайды)
Күн – шуақты сөз екен (бас бармақ, ортаңғы терек, аты жоқ саусақтарды біріктіре ұстайды, сұқ саусақ пен кішкентай саусақты сәл бүге «құлақ» жасайды)
Мысық-құлақты сөз екен (сұқ саусақ пен кішкентай саусақты тік ұстайды «мұйіз» жасайды. Бас бармақ, ортаңғы саусақ, аты</td></tr>
</table>

	басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*			Допты алып қашқан (отыра қалады) Кім қумақ? **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	жоқ саусақтар біріктіріле бүгіледі) Сиыр-мүйізді сөз екен (екі қолдың барлық саусақтарының ұштарын біріктіріп үлкен «қарбыз» жасайды) Қарбыз-жолақты сөз екен **(қоршаған ортамен таныстыру***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті (Ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	**Музыка** Міндеті (Ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрациялар ды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Жіппен ойнаймыз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Маймыл мен ойнаймыз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Әдемі болайық» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен

		тыңдату. **Қазақ тілі** Қоршаған ортадағы жанды, жансыз табиғат туралы түсінік беру. **Сөздік минимум** су, күн, ауа, құм, ай, жансыз табиғат, жанды табиғат, өсімдік, гүл, шөп **Дидактикалық ойын «Атын атап бер»** **Мақсаты:** көрнекі қабылдауды дамыту, сөздікті кеңейту.	қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөренеңің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту.	үйлестіру. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату арқылы қимылды жаттығуларды орындату. **Ойын:** «Маймылдың қасына кім бірінші барады»	(арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөренеңің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту. **Ойын:** «Қоңырауға жанаспа»

	«Балабақша не үшін қажет?» әңгіме **Міндеті:** балаларда балабақша туралы, бірге тұратын, бір-бірін жақсы көретін, бір-біріне қамқор болатын құрдастары, тәрбиешілері туралы дұрыс түсінік қалыптастыру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Менің тобым» Топтық жұмыс	**«Саялы бақ» ертегісі** **Міндеті:** Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Ойын:** «Көңілді алмалар» **Міндеті:** Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дағдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай	**«Үйшік» ертегісі** **Міндеті:** Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді тыңдауға қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға баулу. **Тышқан әні:** Өзім егін екпеймін, Егістен ұзап кетпеймін. Мысық қуса жетпеймін, Мен қап тесер тышқанмын деп, орманда әдемі үйшікті көріпті, үйшік жаңа, жылы, әдемі болыпты. **Бақа әні**: Мен бақамын, бақ-бақ, Басым менің жалпақ. Су түбінде көп	**«Цирк. Цирк. Цирк»** **әңгіме** **Міндеті:** Балаларды цирк мамандықтары-мен таныстыру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. **Көркем сөз:** Жылдам аяқ басайық, Жүр, циркке барайық. Соғылды әне қоңырау, Кешігіп біз қалмайық. Арыстандар, дәу пілдер, Ойнап,бізді күлдірер. Көңілденіп қайтайық, Бәрің бірге жүріңдер	**«Әдеп дегеніміз не?»** **Міндеті:** «әдеп» ұғымымен таныстыру; әр түрлі проблемалық жағдайларда дұрыс шешімдерді табуға үйрету; диалогтық сөйлеу мәдениетін жетілдіру: Балалардың түрлі әрекеттерінде өлеңді тыңдауға қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға баулу. «Әдеп» деген не? Қазір жауап береміз. Бұл сондай ереже, Оны барлығы білу керек! Үйге келгенде не істеу керек, Өзіңді әдепті ұстау керек. Тәртіпті болып та, Үйде де, жолда да.

	Міндеті: Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. **(сурет салу, жапсыру)** **«Балабақша»** **Көркем сөз** Балалардың өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге қызығушылығын баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Санамақ** «Қанша болды?», «Қаншасы	білуді жетілдіру. **Шарты:** Балалар алма ағашындағы түскен гүлдердің орнына алма мен алмұрт жемістерін жапсыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Берекелі бақ»** **Міндеті:** Түрлі пішіндегі таныс заттарды және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін мүсіндеу. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру,	жүріп, Басым содан жалпақ. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Аңдарға арналған үйшік»** **Міндеті:** Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок және т.б.) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өзбетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру,	**«Цирк аренасы» плакаты** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Маймыл әні»** Ұқсап маймыл балаға, Жаттығып жүр далада. Оң аяқпен –топ, топ, топ, Сол аяқпен –топ, топ, топ. Тым жоғары, жоғары, Созылады қолдары. Қол тигізіп еденге, Еңкейеді төменге. Талай жерді шарлайды, Кешке қарай шаршайды. Орнына кеп жатады, Тәтті ұйқыға батады. **«Циркте»** **Міндеті:** Қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылықты дамыту. текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан	Егер сыпайы болсаң, Мейірімді де әдепті болу Әрқашан барлық жерде, Құрметке ие боласыз! **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)** **«Ата-әжеме арналған сыйлық» композиция** **Міндеті:** Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне көлемі бойынша ара қатынасын беру. Заттардың көлемі **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**

	қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тура және кері санауға жаттықтыру. **(математика негіздері)** **«Балабақша» әні** https://youtu.be/mECm9NqqrLk **(музыка)**	құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. **(мүсіндеу, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Күзгі вальс» әні** *https://youtu.be/46pMoiBFd3g* **(музыка)**	құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. **(құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Сұр көжек» әні** https://youtu.be/KvQuoELxBKU **(музыка)**	бұрыштарын бүктеу арқылы сопақ пішін қиюға, ересектердің көмегімен бөліктерді желімдеуге, желімді, сүлгіні қолдануды үйрету. **(сурет салу, жапсыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Циркте кімдер жұмыс жасайды?»** **https://kedu.ru/press-center/profgid/professii-tekh-kto-rabotaet-v-tsirke/**	«Мен әдепті баламын» әні https://youtu.be/2ZJ3OUBQ90 **(музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер!				

	- Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау,қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту.	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай, Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлайды. Шырқап биік. Күнге күйіп,	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтары туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі.	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді	**Бақылау: Жаңбырды бақылау.** Мақсаты:балалардың жаңбыр туралы түсінігін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жеке жұмыс** **Көркем сөз:** Жаңбыр жаумай тоқтай тұр, Дабылыңды соқпай тұр. Үйге жетіп алайын, Тереземнен қарайын. Моншағымды бір-бірлеп, Үйде отырып санайын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушының еңбегін бақылау, көмек беру. **Мақсаты**: аула сыпырушының еңбегін бағалай

	Мақсаты: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу **(Еңбек іс-әрекеті) Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Қалмай, сайрап жырлайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**. К-№ 15 «Қарғалар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері **(дене шынықтыру)**	нан Тәттісі көп не түрлі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**. К-№ 17 «Қоймадағы тышқандар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті)				

	Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын**

	сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту). **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:**сөрелер,таразы, касса, ақша, жеміс-жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады.	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, жуғыш заттар. **Шарты:** Күнделікті үйде қолданатын ыдыс, қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, Бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **Керекті құрал-жабдықтар:** сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. **Шарты:** Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	(Қоршаған ортамен таныстыру)				

Балалармен жеке жұмыс	Жанеркеге отбасы туралы өлеңді қайталату, таза сөйлеуге үйрету. **(Сөйеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Евгенийге қазақ тіліндегі сөздік минимумды қайталау **(қазақ тілі)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Еркебұланға конструкторларды қолдана отырып үйшік құрастыруға үйрету **(құрастыру)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Завираға Цирк-цирк, алақай! Сөзін қайталау, «ц» дыбысына екпін аударту. **(Сөйеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Алматқа әдеп туралы өлеңді қайталау. **(Сөйеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көжектер» Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар» Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Кім көп тас жинайды? Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар» Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Көбелектер бақалар» Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Епті лікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. *(дене шынықтыру)*

	арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)* Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)* Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	қимылдауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)* Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. *(дене шынықтыру)* Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Баланың тәрбиесі мен дамуындағы әкенің рөлі»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.10-14.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 10.10.2022**	**Сейсенбі 11.10.2022**	**Сәрсенбі 12.10.2022**	**Бейсенбі 12.10.2022**	**Жұма 14.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Сәлеметсізбе» деп неге айтады? **Мақсаты:** балаларда кездесу кезінде әдептің негізгі ережелерін қалыптастыру. Сәлемдесу тәсілдерімен таныстыру. Ауызекі тілде «жылы сөздерді» қолданудың маңыздылығы мен қажеттілігі туралы идеяларды бекіту, оларды қолдануға деген ұмтылысты ояту. **(Сөйеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел үсті ойындары «Жұмыс істеу үшін кімге не керек?»** **Міндеті:** балалардың жұмыста адамдарға әртүрлі заттар, құралдар көмектесетіні туралы білімдерін бекіту;	**Үстел үсті ойындары Лото «Өсімдіктер»** **Міндеті:** балаларды өсімдіктерді өсу ретіне қарай білуге үйрету; ол қай жерде өседі; балалардың көкөністер мен жемістер, гүлдер	**Үстел үсті ойындары «Жұпталған суреттер»** **Міндеті:** балаларды суреттерде бейнеленген заттарды салыстыру, ұқсастықтарды табу және бірдей суреттерді таңдау;	**Үстел үсті ойындары «Домино. Көлік»** **Міндеті:** балаларға адамдарға көмектесетін әртүрлі машиналар туралы білімдерін бекіту, оларды дұрыс атау және жұптасқан суреттерді таңдау: жеңіл машина, жүк машинасы, комбайн,	**Үстел үсті ойындары «Домино. Жәндіктер»** **Міндеті:** балалардың жәндіктердің пайда болуы туралы білімдерін бекіту, оларды дұрыс атау және жұптасқан суреттерді таңдау, ойын ережелерін орындауға дағдыландыру.

	ересектердің жұмысына деген қызығушылықты тәрбиелеу. Еңбек етуге деген ықыласты қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	туралы білімдерін бекіту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	ойын ережелерін орындауға дағдыландыру. **(қоршаған ортамен математика негіздері)**	көтергіш кран және т. б. **(қоршаған ортамен таныстыру).**	**(қоршаған ортамен таныстыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Ойын. «Маған қарай жүріңдер.» - бір бағытта топтасып жүру. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру. 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Қалыпты жағдай – тік тұрып, аяқты алшақ қойып, қолды артымызда ұстап. Тәрбиеші: «Біздің қолымыз қайда?», балалар қолды алға қарай созады «Міне біздің қолымыз!» 5. Қалыпты жағдай - аяқты алшақ, қолды белге. «Тик - так» - сағаттың тіліндей оңға, солға иілу. 6. Қалыпты жағдай – аяқты алшақ қою, қол төменде, екі қолды жоғары көтеру «Күнге қол созамыз». 7. Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру. 8. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең.

	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**	**1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

		(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй)	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр–қойыңа бар!	**Саусақ жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек.	**Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер»** Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді.	**Саусақ ойыны «Ойыншықтар»** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.) Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.) Және көңілді Чиполлино,

	(қоршаған ортамен таныстыру)	Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**(математика негіздері)**	Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(математика негіздері)**	Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ерекше шар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ерекше шар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қоянға сауығып кетуге көмектесейік» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы

		(ре-си бірінші октава шегінде). **«Қазақ тілі» «Апта күндері»** Апта күндерімен танысу. Балаларды жатқа айтуға жаттықтыру. . Қазақ тіліне тән ө, ү, ұ, і, дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуға баулу. **Сөздік минимум** Дүйсенбі, Сейсенбі, Сәрсенбі, Бейсенбі, Жұма Сенбі, Жексенбі **Сөздік ойын: «Ұстаңыз, тастаңыз, апта күндерін атаңыз» картотека №30**	жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық,	солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш,	қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық,

		Міндеті: апта күндері туралы баланың белсенді сөздік қорында бекіту.	дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту. **Ойын:** «Соқыртеке»	шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту. **Ойын:** «Соқыртеке»	икемділік, ептілік және т.б.) дамыту. **Ойын:** «Тасбақа»
	«Сәлем-сөздің анасы. Мынау кім? Мынау не?» әңгіме **Міндеті:** Өзінің атын, тегін, жасын, жынысын атай білуге үйрету, өзін құрметтеуге, өз қадір – қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу. Жаңа сөздермен танысып, қазақ тіліне тән	**«Менің жақсы істерім» әңгіме** **Міндеті:** Балаларда мейірімділік туралы маңызды адами қасиет ретінде түсінік қалыптастыру; . Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға баулу. Балаларды мимика, жест-	**«Мейірімділік дегеніміз не?»** **Міндеті:** балаларды "мейірімділік", "игі істер"ұғымдарымен таныстыру. Жанашырлыққа, бір-біріне көмектесуге үйрету. Игі істер жасау қажеттілігін қалыптастыру. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету,	**««Жақсылық пен жамандық» ертегісі** **Міндеті:** Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді тыңдауға, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді баулу. (Арнайы балық аулауға арналған үлкен көк теңізге ұқсас	**«Қиял мен өтірік»** **Міндеті:** отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру. Шындыққа тәрбиелеу. Баланың жеке басының үйлесімді дамуы; қазақ халқының рухани - адамгершілік құндылықтарына сәйкес баланың моральдық -

	дыбыстарды дұрыс айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Танысу» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. -Сенің атың кім? (Балалармен танысу). **Көркем сөз:** Мен әдемі қуыршақпын, Би билеймін көңілді. Ұл мен қыздар тыңдайды, Бірге билеп зырлайды.	ишара, сөйлеу немесе сурет салу арқылы адамның эмоционалды күйін жеткізуге үйрету. Қонжық балалардан «Мен тұратын орманға жалқау кемпір шабуыл жасады» деп көмек сұрап келеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Сөздік ойын: «Мейірімді және сыпайы сөздер» картотека №35** **Міндеті:** Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, дауысты және дауыссыз (р, л) дыбыстарды анық айтуға	отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелеу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жақсы деген немене және жаман деген немене?» суретпен жұмыс** **Міндеті:** Суретке қарап әңгіме құрау Балалардың түрлі әрекеттерінде әңгімелерді тыңдауға, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу.	матадан қауыз жасалады. Оның артында балық киімін киген қыз балалар отырады. Жақсылық балық аулап отырады. Бір кезде қармағына алтын балық ілінеді) **Бата:** Жамандықты көрмеңдер, Жалған сөзге ермеңдер. Жамандықтан алыс бол, Жақсылыққа жақын бол. Ең бастысы әрқашан, Жақсылық жасап жүріңдер. **(көркем әдебиет, сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Алтын балық»** Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу	адамгершілік мұраттары мен рухани- адамгершілік құндылықтарын қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** **Г. Ладонщиков** Балаларды өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге қызығушылыққа баулу. Анасы жұмыстан келді, Көңілсіз ұлын көрді: - Сен неге көңілсізсің? Көзің неге ісіп кеткен? Саған не болды? - Басыңды ұрып алдың ба?! Құлап қалдың ба?! Қай жерге құладың! Көрсет! - Тостағандағы қаймақпен. - Сен сындырдың ба?

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **«Тында, көрсет, қайтала» дидактикалық ойыны** Шарты: тақтаға қуыршақтың суреті ілінеді. Балалар педагогтің сұрақтарына жауап қайтарады. -Мынау не? -Қуыршақ ұл ма, қыз ба? **Дыбыстық жаттығулар.** ҚУ-ҚУ-ҚУ-ҚУЫРШАҚ ҚЫ-ҚЫ-ҚЫ-ҚЫЗ. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру, математика негіздері)** **«Қуыршаққа арналған бантик»** **Топтық жұмыс**	жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші допты алып, ойынды бастайды. Ол кез-келген мейірімді немесе сыпайы сөзді атайды және допты балалардың біріне лақтырады. Допты ұстап алған адам жаңа сөз ойлап табады, оны атайды және допты басқа балаға лақтырады. Егер "мейірімсіз" сөз айтылса, доп ұсталмайды және бала бұл сөзді неге ұнатпағанын немесе жағымсыз екенін түсіндіре алады.	**«Көңілсіз қоян»** **Шарты:** Балалардың біреуі шеңбердің ортасына отырады-бұл «көңілсіз қоян». Балалар кезек-кезек жүргізушіге жақындайсы, оны арқасынан сипап, атымен сүйіспеншілікпен атайды және мейірімді сөздер айтады. **Сөздік ойын: «Сиқырлы орындық» картотека №36** Балалар шеңберде тұрады, тәрбиеші шеңбердің ортасына орындық қойып: «Мен қазір сиқырлы таяқшамды осы орындыққа тигіземін, ол бірден сиқырлы болады. Оның сиқыры мынада:	арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. **(сурет салу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Алтын балық» би** https://youtu.be/vAZJa5lvQhk **(музыка)**	- Жоқ, мысық! Ол шынымен тамақтанғысы келді. Мысық шкафқа кіре алмайды. Демек, тышқан сындырды. - қой, жылама... (өтірікші)! Дұрыс, - «өтірікші» Балалар, сендер өлеңнің соңғы сөзін тапқандарың үшін жарайсыңдар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалар шығармашылығы:** Тәрбиеші мен балалар ертегі құрастырып, көңіл көтереді. Қоршаған орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін кеңейту. **Өнімді қызмет:** Тәрбиеші: - сендерге қиялдаған ұнады ма?

	Міндеті: текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақ пішін қиюға, ересектердің көмегімен бөліктерді желімдеуге, желімді, сүлгіні қолдануды үйрету. **(жапсыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Біз ақылды баламыз» әні** https://youtu.be/XsIKw1TNTIA **(музыка)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Мен бақытта баламын» топтық жұмыс** **Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша ара-қатынасын беруге үйрету: үй биік, көлік үйден аласа. **(сурет салу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	егер біреу осы орындыққа отырса, айналасындағылар бұл адам (бала) туралы бірден жақсы сөздер айта бастайды». **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Мейірімділік ағашы»** Ермексазды қолдана отырып түрлі пішіндегі таныс заттарды және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін қалыптастыру**;** **(мүсіндеу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Что такое добрата» әні**		Содан кейін қиялды алдаумен шатастырмау және зұлымдық жасамау үшін сізбен бірге қиял жасаушылардың ережелерін ойлап табайық. Бұл ережелер сіз бен біз өмір сүретін **«жақсы өмір ережелерін"** толықтырады. **«Қиялшылардың ережелері»:** - олар ренжітуі мүмкін басқа адамдар туралы ешқашан ойлама; - өз фантастикаңызды түсіндір: «мен оны қызықты немесе күлкілі ету үшін ойлап таптым». **«Қиялшыл тыңдаушыларға арналған ережелер»:** - күлкілі болса күлуге болады; - фантазерді өтірікші немесе алдамшы деп атауға болмайды. **«Қиялшылар байқауы ертегілерін**

		«Әнші балақай» әні https://youtu.be/ZsvX5bYvNO0 **(музыка)**	https://youtu.be/S-Wp-D5Y-5Y **(музыка)**		**кім көп құрастырады?»** Тәрбиеші мүмкін емес нәрсені қиялдауды ұсынады. **Балалар «ережелерді" сақтай отырып, «бір рет жеді» деп қиялдайды.** (Ненің шынымен фантастика, ненің шындық екенін білу керек). **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Достарыма арналған қиялымдағы сыйлық» композиция** Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Композицияны құруды үйрету. **(сурет салу, жапсыру, құрастыру)**

					«Мен әдепті баламын» әні https://youtu.be/2ZJ3OUBQ90 **(музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Жерге түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы айту. Олардың түстерін атауға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құм салғыштың ішіне	**Бақылау: Күз мезгілінде желді бақылау** **Мақсаты**: Күз мезгіліндегі желдің салқын болатынын айту. Әңгімелесу арқылы балалардың тілін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Учаскедегі шашылған	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты:Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету.	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау.

	түскен жапырақтарды тазалау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. *(еңбек әрекеті)* **Балалармен жеке жұмыс**: Балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады (жапырақ) Аспай піскен, Қайнамай піскен (жеміс) Жер бетінде шашы бар Жер астында басы бар (сәбіз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: картотека №22 «Тауықтар мен балапандар»** Мақсаты: Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау	қағаздарды жинау. **Мақсаты:** тазалыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. *(еңбек қызметі)* **Көркем сөз:** Тақпақ оқу «Желді күн» (Ж. Смақов) Гу-гу,гу-гу шықты, Желдеттіде бұлт құдыу Жел соққан соң Жел тіпті, Жын соққандай жұлқынды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қуыспақ» картотека №23** **Мақсаты:** Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін	**Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. *(еңбек қызметі)* **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық, Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Тауық қорадағы түлкі» картотека №24** **Мақсаты:** Балалардың қимыл қозғалыстарын арттыру. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту.	*(еңбек қызметі)* **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк Алуан-алуан жапырақ Күзгі бақта күлімдеп Көз тартады атырап **көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Адасқан доп» картотека №25** **Мақсаты:** балалардың қимыл қоғалысын дамыту. **Ойын шарты:** Жүргізушіден басқа балалардың бәрі бір-бірінен қол созым жерде шеңбер құрап тұрады. Олар үлкен допты бір-біріне береді. Жүргізуші ойынның сыртында жүгіріп жүреді. Допқа қолының ұшын тигізуге тырысады. Егер қолын тигізсе, сол кезде допты ұстап	**Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. *(еңбек қызметі)* **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: ««Қасқыр мен қояндар» картотека №6** **Мақсаты:** балалардың қимыл қоғалысын дамыту. **Ойын шарты:** Ойыншылардың бірін қасқыр етіп сайлайды. Қалған балалар қояндардың рөлін орындайды. Залдың бір жағына қояндар үй жасайды (шеңберлер сызады). Ойынның басында қояндар өз үйлерінде, ал қасқыр залдың қарсы бетінде тұрады. Қояндар үйлерінен секіріп

	қабілеттерін дамыту. Ана мен бала арасындағы сүйіспеншілікке, адалдыққа, мейірімге, сыйластыққа тәрбиелеу. Ойынның шарты: Балалардың жартысы тауықтар, ал қалғандары балапандар болады. Балапандары аулада серуендеп, ойнап жүреді де, аналарынан тығылып қалады. Аналары балапандарын іздейді. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	дамыту. **Ойынның шарты:** Балалар залдың бір шетіндегі сызықтың бойына тұрады. Олар ортада тұрған қуғыншының қолына түсіп қалмауға тырысып, залдың келесі бетіндегі сызыққа қарай жүгіріп өтеді. «Бір, екі, үш – жүгір!» деген кезде балалар залдың қарсы бетіне жүгіреді. Ал ортадағы ойыншы оларға қолының ұшын тигізуге тырысады. Оның қолы тиген балалар қолға түскен болып саналады және ойыннан шығады. 2-3 рет жүгіріп	Ойынның шарты: Залдың бір жақ шетінде тауық қора орналасқан (гимнастикалық орындықтарды пайдалануға болады). Қорада тауықтар балапан басып жатыр. Залдың қарсы бетінде – түлкінің ұясы. Қалған бос орынның бәрі – аула. Ойынға қатысатын балалардың бірін түлкінің орнына сайлайды. Қалған балалар – тауықтар. Педагогтің белгісі бойынша тауықтар секіріп түсіп, аулада жүгіреді, қанаттарын қағады, дәнді тұмсықтарымен шоқиды. «Түлкі» деген белгі берілген кезде тауықтар қораға қарай қашып,	тұрған ойыншымен орын алмасады. Ал, ойыншы шеңберің сыртына шығады. Ойын қайталанады. балалар допты бір-біріне берген кезде орнынан шығып кетпеуі тиіс. Жүргізушінің шеңбер ішіне кіруіне тыйым салынады. Допты қалаған бағытқа қарай беруге болады. Бірақ оны тек қасында тұрған балаға ғана береді. Ойын басталған кезде доп жүргізуші тұрған тұстан бастап беріледі. Допты түсіріп алған бала жүргізушінің орнына тұрады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері.	шығып, залды айналып жан-жаққа жүгіреді. Бірде қос аяқтап секірсе, бірде отырады, шөп жұлады, жан-жағына қарайды (Қасқыр келе жатқан жоқ па екен?!). Педагогтің белгісімен қасқыр жырадан шығып, қояндарды қуалай жөнеледі. Оларды ұстап алуға (қолын тигізуге) тырысады. Қояндар өз үйлеріне қарай қашады. Ұсталғандарды қасқыр жыраға қарай алып кетеді. Қасқыр кеткен кезде педагог тақпақты тағы айтады, ойын қайталанады. 2-3 рет қайталағаннан кейін қасқырдың орнына басқа баланы сайлайды. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен

		өткеннен кейін ұсталған балаларды санайды. Қуғыншының орнына басқа бала сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.	орындарына отырып алады. Ал, түлкі тауықтарды қолға түсіруге тырысады. Құтылып үлгермеген баланы өзінің ініне алып кетеді. Түлкі 2-3 тауықты қолға түсіргеннен кейін басқа түлкі сайланып, ойын қайта жалғасады. **(дене шынықтыру)** Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері.		жасалатын іс-әрекеттер.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді,				

	Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру-дене қозғалысы)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыу және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Хайуанаттар бағы»** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын	**«Экологиялық соқпақ» Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Пошта» Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс:** мөр, сәлемдеме, пошташы, қабылдаушы,	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Шаштараз»** **Міндеті:** балаларды шаштараз жұмысымен таныстыру. Рөлдерге кіріп ойнай білуге үйрету. Шаштаразға келген клиенттермен мәдени түрде қарым-қатынас жасай білуге тәрбиелеу. **Керекті құрал-жабдықтар**: айна, тарақтар, шаш кептіруге арналған фен, бигуди, шашқа арналған лак, шаш түйреуіштер, резинкалар, бантиктер, сән үлгісіне арналған журналдар,

	байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **Сөздік жұмысы:** ветеринар, экскурсовод, вольер (тор). **Ойын жабдықтары:** «Хайуанаттар бағы» деген табличка, ойыншық жануарлар, жануарлардың тамақтанатын ыдыстары, касса, ветеринар дәрігерге арналған ақ халат. **Алдын-ала жұмыс:** хайуанаттар бағына барғандары туралы әңгіме жүргізу. **Ойналатын рөлдер:** экскурсовод, хайуанаттар бағының қызметкерлері, ветеринар дәрігер, кассир, келушілер. **Шарты:**		сұрыптаушы. **Ойын материалдары:** сәлемдемені қабылдап алатын және жіберетін үстел, пошташының сөмкесі, газет-журналдар, конверт**,** сәлемдеме, ашық хат. **Ойнайтын рөлдер:** пошташы, сұрыптаушы, қабылдаушы, келушілер**.** **Шарты:** «Хат келді» «Поштадан журнал сатып алу» «Әжеме сәлемдеме жіберу» **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		шаштаразға арналған алжапқыш. **Алдын ала жұмыс**: «Бізге шаштараз не үшін керек?» тақырыбында әңгіме жүргізу. Қоғамдық орындарда өздерін әдепті, мәдени ұстау керектігі жайлы әңгіме жүргізу. **Шарты:** «Анасы қызын шаштаразға апара жатыр» «Әкесі ұлын шаштаразға» **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	«Хайуанаттар бағына барамыз» «Жануарларды тамақтандырамыз» **(Қоршаған ортамен таныстыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	Алмас пен Бейбарысқа Мейірімділік туралы мақал-мәтел айту арқылы артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Сержан мен Әминға текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақ пішін қиюға үйрету. **(жапсыру)** Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Құралай мен Жазираға көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге үйрету. **(Мүсіндеу)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Дархан мен Әйгерімге өтірік өлеңді қайталату артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Берік пен Алматқа Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салуға үйрету. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Даусынан таны»** **Міндеті:** балаларды шеңберге тұрғызуға үйрету; кеңістікті шарлау, есту қабілетін дамыту **Ойын барысы:** жүргізуші залдың ортасына тұрып, көзін жұмады. Балалар қол ұстап шеңбер құрып, оңға қарай шеңбер жасап, айтады: Біз тегіс шеңберге жиналдық. Бірден бұрылайық, Ал айталық; «Скок-скок-с кок», кімнің даусы екенін тап.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Міндеті:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Міндеті:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Міндеті:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. *(дене шынықтыру)*	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. *(дене шынықтыруі)*

	"Скок-скок-скок" сөздерін бір бала айтады (тәрбиешінің нұсқауы бойынша). Жүргізуші көзін ашып, бұл сөздерді кім айтқанын білуге тырысады. Егер ол болжаса, бұл ойыншы оның орнына келеді. Егер жүргізуші болжам жасамаса, онда ойын қайталанған кезде ол бұл рөлді қайтадан орындайды. Балалар шеңбер бойымен басқа бағытта жүреді. **(дене шынықтыру)**	Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. *(дене шынықтыру)*	жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. *(дене шынықтыру)*		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Ойын және бала өмірінегі ойыншық»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.10-21.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 17.10.2022**	**Сейсенбі 18.10.2022**	**Сәрсенбі 19.10.2022**	**Бейсенбі 20.10.2022**	**Жұма 21.10.2022**

Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Сыпайы сөздер» **Міндеті:** балаларға таныс және бейтаныс адамдармен кездескен кезде этикет ережелерін, қарым-қатынас формалары мен әдістерін, сәлемдесу сөздерін қолдану ережелерін үйрету. Балалардың ұялшақтығы мен қаттылығын жеңуге ықпал ету. Өз пікірін мәдени түрде білдіру, әңгімелесушілерді мұқият тыңдау қабілетін дамыту. Сыпайы өтініш, алғыс білдіру формулаларын үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Үстелде нан қайдан пайда болады?»** **Міндеті:** баланы логикалық ойлауға үйрету, үйлесімді сөйлеуді дамыту, сөздік қорын және көкжиегін кеңейту. Балалар нан, күнбағыс майы және сиыр сүті дүкендерде қайдан және қалай пайда болатынын біледі. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Үстел-үсті ойыны «Қауымдастық лотосы»** **Міндеті:** сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау, байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі.	**Үстел үсті Үстел-үсті ойыны «Пазлы»** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көпқырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады * міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * қиял мен қиялды дамытады	**Үстел-үсті ойыны «Домино»** **Міндеті:** зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту; балалардың заттардың мөлшері, пішіні, түсі туралы түсініктерін бекітеді; байқау мен зейінді дамытады, салыстыру және	**Үстел-үсті ойыны «Сөздерді таңда» ойыны** **Міндеті:** балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

		(қоршаған ортамен таныстыру)	* зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	жалпылау операцияларын дамытады, заттар мен құбылыстар арасындағы елеулі байланыстарды бөліп көрсете білуді қалыптастырады; балалардың қоршаған әлем объектілері туралы түсініктерін кеңейтеді; баланың сөздігін байытады және белсендіреді, үйлесімді сөйлеуді дамытады.. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз				

	2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу**. (Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **Кезекшілер жұмысы:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) математика негіздері*)***	**Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан»** Оң қолым тышқан болсын, Сол қолым мысық болсын, Саусақтарды жаттықтырып, Мысық-тышқан ойыны болсын. Тышқан жерді тырнайды. Мысықты алдайды, Құйрығымен мысықты. Тышқан түртіп, зып етті, Мысық оны күтіп отыр, Тышқан інде күліп отыр. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы** Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр– қойыңа бар! Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі	**Музыка**	**Музыка**	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру**

бойынша ұйымдастырылға н іс-әрекет	Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **Қазақ тілі «Дәрумендi жемістер»** «Жемістер» тақырыбы **Міндеті:** бойынша сөздік қорларын кеңейту; «Ә», «Ө», «І», «Ү», «Ұ» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер	**Тақырыбы:** «Түрлі түсті кілемшелер» (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың,	**Тақырыбы:** «Мұқият болайық» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар	**Тақырыбы:** «Орамал» **Мақсаты:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық,

		құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум** Алхоры, Шабдалы, Апельсин, Банан, Қауын, Қарбыз, Бақта, Дәрумені **Сөздік ойын: «Мен бақша жинадым» картотека №1** **Мақсаты:** есту қабілетін дамыту; сөздік қорын кеңейту.	бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту.	Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту.	дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту. **Ойын:** «Ұшты,ұшты»
	«Сыпайылық және сыпайы сөздер» әңгіме Міндеті: балалардың түрлі әрекеттерде әңгімелерді і	**«Біз кешіре аламыз ба? Бәрін кешіруге бола ма?» Міндеті:** адамның маңызды рухани	**«Екі лақ» ертегісі Міндеті:** Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді тыңдауға, көркем	**«Түлкі мен ешкі» картотека №29 Міндеті:** «Шындық» адамгершілік ұғымының	**«Мейірімді үш дос» ертегісі картотека №30 Міндеті:** Балалардың мейірімділік туралы түсініктерін бекіту, сөздік қорын молайту.

	тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру. Қарым -қатынас мәдениетін тәрбиелеу: бір-бірімен достық қарым-қатынас жасай білу, сыпайы қарым-қатынас қасиетін сезінуге, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көңілді иә-жоқ» ойыны** **Міндеті:** Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету. Шарты: Мен сендерге жағдайларды айтамын, ал сендер	және адамгершілік құндылықтарын ың бірі ретінде "кешіру" туралы идеяларды кеңейту. "Кешіру" және жанжалсыз қарым-қатынас туралы түсініктерді кеңейту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кешірім сұрау» мультфильмін көру** **https://youtu.be/FtQD7zai0m8** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Ойын: «Менің досым»** **Міндеті:** Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және	сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу. Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға үйрету https://youtu.be/dY0urGzyiWg (мультфильмін тамашалау) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жаттығу «Қол тигізу...»** **Міндеті:** Қолды екі жаққа созып, басқа қапшық қойып, заттардан аттап өту, бұрылу. Барлық ойыншылар әртүрлі киінген. Жүргізуші айқайлайды: «қол тигізу... көк!" Барлығы бірден бағдарлануы керек, киімдегі қатысушылардан көк нәрсе тауып, сол түске қол	құндылығы ретіндегі маңыздылығын ашу. -шындық пен өтірікті ажырата білуге үйрету; -өзара адал қарым қатынас жасау іскерліктерін дамыту; -шыншыл, адал болуға тәрбиелеу. ылар, түлкінің әрекеті туралы не айта аласыңдар? «Өтірікке алданба, басың бәлеге душар болар» дегенді қалай түсінесіңдер? Адам өтірік айтқанда өзін қандай сезінуі мүмкін? https://youtu.be/vhQhocJ21PM **Мультфильмі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Рас па, жоқ па?»** Балалар шеңберге тұрып, қол ұстасады,	Мейірімділік істерді жасауды тәрбиелеу. «Достық», «Өзара сыйластық» ұғымдарының адамгершілік құндылықтары ретіндегі мәнін ашу. **Сөздік ойын:** «Мейірімді және сыпайы сөздер» картотека №35 **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Ойын: «Ғажайып орындық»** **Ойын шарты:** музыка әуенімен орындықты айналып жүреміз. Әуен тоқтағанда отырған баланың әдемі жақтарын айтамыз. **(музыка, дене шынықтыру)** **Өзіндік өнімді іс-әрекет:** біз ағаштың жапырақтарына олар құрғағаннан кейін жазулар жасаймыз. Ал

	үнсіз қызыл немесе жасыл шаршыны көрсетесіңдер. Қызыл түс менің пікіріммен келіспейтіндігіңді білдіреді, ал жасыл түс сендер онымен келісесіңдер. -Ойыншықты ешқашан досыңмен бөліспе. - Досыңа қолынан келмейтін нәрсені жасауға көмектесуге тырысз. - Әрқашан бірінші болуға тырыспа. Жеңілгенде ашулан және қызған. - Достарыңызбен ұрыспа, бірге ойнауға тырысыз. -Ешқашан көнбе, ұсақ-түйек нәрселер туралы дауласы. -Егер сен басқалардан жақсы нәрсе жасай алсаң, біл.	баяу қарқынмен жүру Мен допты Дамирге лақтырып: «менің досым мені ешқашан ренжітпейді. Ал сенікі ше? Дамир маған допты қайтарады да: "менің досым мені ешқашан ренжітпейді, итермейді, ойыншықты алмайды» - дейді. Біз бастаймыз! **(дене шынықтыру)** **«Досыңды кешір» жаттығуы** - Балалар, бізге қайғылы немесе ренжімеу үшін достарымызды түсінуді және кешіруді үйрену маңызды. Өздеріңе жұп таңдаңдар, Бір-біріңе қарап	тигізуі керек. Түстер мезгіл-мезгіл өзгеріп отырады, кім үлгермеді — жүргізуші болады. Ескерту. Тәрбиеші әр қатысушыға қол тигізуді қадағалайды. **(дене шынықтыру)** **«Достық кемесі»** **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** Кеменің пішінін қарастыру **(математика негіздері)** **«Достық әні»** https://youtu.be/pt-KfEH1Cns **(Музыка)**	орталықтағы тәрбиеші. Ол түсіндіреді, егер шындық болса, балалар қолдарын жоғары көтеріп, айқайлайды: «Иә!» егер бұл дұрыс болмаса, олар қолдарын төмен түсіріп: «жоқ!» деп айтады. Орманда ағаштар бар, солай ма? Өзен жағасында, иттер тұрады, солай ма? Иттің мүйізі бар, солай ма? Мысықтың өркеші бар, солай ма? Үйдің төбесі бар, солай ма? Үстелдің аяғы бар, солай ма? Кірпі инелері бар, солай ма? Шыршаның жапырақтары бар, солай ма? Сағаттың қолы бар, солай ма?	«Игі істер Ағашы» топқа орналастыруды және оны тек ата-аналар ғана емес, сонымен қатар қонақтар біздің топтағы мейірімді, сыпайы және жылы шырайлы балалар екенін бөліп көрсетуі үшін оны игі істермен және іс-әрекеттермен толықтыруды ұсынамын. **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу, математика негіздері)** **Ағаштың пішінін қарастыру (математика негіздері)** **«Достар» жайлы ән https://youtu.be/H9JrLyoYBtk (Музыка)**

	-Досыңның көмегін, кеңесін және ескертуін қабылдай біл. -Егер досың қиындыққа тап болса, оған көмектеспе. -Дауларды жұдырықпен емес, сөзбен шеш. **(Математика негіздері)** **«Мейірімділік ағашы»** **Топтық жұмыс** түрлі пішіндегі таныс заттарды және өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, үлгісі мен елестетуі бойынша көлемін Геометриялық пішіндерден құрастыру дағдыларын қалыптастыру. **(құрастыру, жапсыру)** **Не деу керек?**	тұрыңдар. Сен біреуді ренжіткеніңді және татуласқың келетінін елестетіп көр. Сен ең мейірімді және жылы сөздермен кешірім сұрай аласың, қол алысып, құшақтай аласың. Егер сен досыңды кешірген болсаң-көзіне тіке қарап, оған күлімсіреуді ұмытпа! Сіз сондай-ақ қол алыса аласың. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Сиқырлы достық ағашы»** **Міндеті:** Ермексаздың кесектерінен мүсіндеудің дағдыларын қалыптастыру: **(мүсіндеу)**		Бауырсақтың аяғы бар, солай ма? **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Түлкі мен ешкі» ертегісі бойынша шығармашылық бұрышта топтық жұмыс** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	

	Ө. Дүйсенбиев **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің еңбегі туралы білімдерін жетілдіру. Анаң сенің базардан, Алма сатып әкелді. Ең үлкенін, жақсысын, Саған таңдап әперді. Не деп барып жеу керек? - «Рахмет,» - деп барып жеу керек. Балалар жүр көшеде, Естіледі шу, айқай. Сен де шықтың, көршіңді Қағып кеттің байқамай. Жөн еді не айтқаның? - «Кешіріңіз» Әжең сенің түскі асқа Қанттарды салды мол,	Егер кенеттен біреуің екіншісін ренжітіп, кешірім сұрауды ұмытып кетсең, онда сиқырлы «Достық ағашы» сендерге татуласуға көмектеседі. Сендер сурет салып, ағаштың бұтақтарына бекіте аласыңдар. **«Достық әні»** https://youtu.be/pt-KfEH1Cns **(Музыка)**			

	Жұрттан бұрын ыдысқа, Әй - шәйі жоқ салдың қол. Жөн еді не айтқаның? «Жеуге бола ма?» Добын апар Назардың -Деді ағаң. Бармадың. Тапжылмадың. Сазардың. Аға тілін алмадың. Сен қай сөзді айтпадың? -«Жарайды аға апарайын» **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қызыл алма»** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ туралы түсініктерді бекіту **(Сурет салу)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Не деу керек» әні Е.Хасанғалиев**				

	https://skpftk.za.com/kk-kz-880228 **(музыка)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев)	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату, әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу.	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **(сөйлеуді дамыту**	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері кейіпті, Сары жібек көйлегін.

	терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын.** К-№ 8 «Аңшылар» Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын:** К-№ 9 «Қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. К-№ 10 «Пойыз» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер. **(Дене шынықтыру**	**және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. К-№11 «Торғайлар мен автомобиль» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар» Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну.

	- Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Түлкі мен ешкі» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама**	Алмаларды бейнелеуге машықтандыру. Ермексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы алманы мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	**«Экологиялық соқпақ» Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Құрылыс материалдарынан құстарға ұя жасау. **(құрастыру)**	Ұлттық ойыншықтар туралы білімдерін кеңейту, халық шығармашылығының желісі бойынша бейнелер жасау. Қошқармүйіз оюымен таныстыру. **(мүсіндеу)** Қошқармүйіз оюын **(жапсыру).** Санауға арналған құралдармен жұмыс. "Қанша еді?", "Қаншасы қалды?" сұрақтарына жауап беруге үйрету. **(математика негіздері)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Геометриялық пішіндерден ешкіге арналған ауланы құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Түлкіні жапсыру **(жапсыру)** Балалардың қалауы бойынша ешкінің суретін салу немесе ермексаздан жасау **(сурет салу, мүсіндеу)**	Геометриялық пішіндерді қиып ағашты жапсыру, мейірімділік ағашын бояу. (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу) Ағаш бұтақтарын санау, салыстыру. **(математика негіздері)**
Балалармен жеке жұмыс	Ұланға Сыпайы сөздерді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. Мақсаты: сөздік қорын дамыту.	**Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталау**	«Екі лақ», «жанжал» сөздерін қайталату Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту.	«Апан», «өтірік» сөзін қайталау, «н», «і» дыбысына екпін аудару. Мақсаты: сөздік қорын дамыту.	Татулық туралы өлеңді қайталау. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Жанерке - жапсыру, Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(қазақ тілі)** Дидар - жапсыру, Бекзат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балнұр - құрастыру, Еркебұлан - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	**(қазақ тілі)** Дидар - құрастыру, Завира - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Еркін - жапсыру, Алмат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Көжектер»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті:** Балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Кім көп тас жинайды?** **Міндеті:**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Көбелектер бақалар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға

	ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Сыпайылық маңызды»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.10-28.10.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.10.2022**	**Сейсенбі 25.10.2022**	**Сәрсенбі 26.102022.**	**Бейсенбі 27.10.2022**	**Жұма 28.10.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Біз қоғамдық көлікте жүреміз» **Мақсаты:** қауіпсіз мінез-құлық негіздерін қалыптастыру, балалармен түрлі жағдайларды қарастыру, қоғамдық орындарда, көлікте жүріс-тұрыс ережелерін талқылау. Неліктен сыпайы болу, ересектер мен құрдастарына құрмет көрсету маңызды екенін айтуды ұсыну. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Магниттік тарих. Жыл мезгілдері»** **Міндеті:** жыл мезгілдерімен танысуға, қыс, көктем, жаз және күздің бір-бірінен қалай ерекшеленетінін түсінуге мүмкіндік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		**Үстел-үсті ойыны «Өсімдіктер, жануарлар» лотосы** **Міндеті:** жануарлар мен өсімдіктер әлемімен таныстыру, көкжиегін кеңейту, заттардың жалпы ерекшелігін бөліп көрсетуге және	**Үстел-үсті ойыны «Этикет ережелері»** **Міндеті:** - Балалардың мінез-құлқы мен қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру, этикет ережелерімен танысу, әртүрлі өмірлік жағдайларда балалардың	**Үстел-үсті ойыны «Сүйікті ертегілер»** **Міндеті:** баланы сөйлемдерді, мәтіндерді дұрыс құрастыруға, сондай-ақ таныс мәтінді қайталауға үйрету. Қосымша ойын дамытып, зейін, бақылаушылық, жады жаттықтыру. Қарапайым ережелер мен түрлі-түсті суреттердің

			оны атрибут бойынша топтауға үйрету. **«Суретші қай жерде қателесті?»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, (сөйлеуді дамыту) Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн	мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балалардың айналасындағы адамдармен қарым-қатынас дағдыларын дамыту, балаларға қоғамда қажетті адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу, сөйлеуді дамытуға ықпал ету: дұрыс, дәл және әдемі сөйлеу, сөздік қорын байыту, зейін мен есте сақтауды дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	арқасында жаттығу көңілді ойынға айналады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			тізбесінде белгілеуге үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу.				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз**		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен,

	Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата**		**1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң

	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			**Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Картотека №1 Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді,		**Саусақ жаттығуы Картотека №3** Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім,	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш» Картотека №4** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр– қойыңа бар!	**Саусақ жаттығуы Картотека №5** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек.

	Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(математика негіздері***)*		Сәнді етіп жүремін. (үй) **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.		**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті орамал» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті орамал» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті орамал» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен

			секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді	қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік,ептілік және т.б.) дамыту.	аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік,ептілік және т.б.) дамыту.

			(жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік,ептілік және т.б.) дамыту.		
	«Республика күні» Әңгімелесу /сұрақ-жауап/ **Міндеті:** мереке туралы түсінік беру. Елін, Отанын сүюге тәрбиелеу -Біздің республика қалай аталады? -Қазақстанның өзіне тән нелері бар? -Рәміздерге не жатады? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Суретпен жұмыс «Менің Отаным»** **Тапсырма:** сурет бойынша сөйлемдер құрату. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**		**«Мәдениетті адам. Біздің артықшылықтарымыз бен кемшіліктеріміз» әңгіме** **Міндеті:** күнделікті өмірде мәдени мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. мінез-құлықтағы кемшіліктерді көруге және оларды түзету жолдарын табуға үйрету; ТРИЗ – технологияларды қолдана отырып, шығармашылық қиялды дамыту; **«Ұқыпты және ұқыпсыз балалар» портреттері.**	**«Көлік еліне саяхат» суретпен жұмыс** **Міндеті:** Балалардың "көлік" туралы жалпы ұғымын қалыптастыру, оның дифференциациясы (жер, су, ауа) туралы білімдерін бекіту. Жұмбақтар шешу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын**: «Кім қандай көлікпен келді?» картотека №59 **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көліктерге арналған тұрақ» шығармашылық**	**«Жаяу жүргіншілер жолы» әңгіме** **Міндеті:** Балаларды "жаяу жүргіншілер қозғалысына тыйым салынады" және "велосипед жолы" жол белгілерімен таныстыру; Балалардың көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы; бағдаршамның жұмысы туралы, жол белгілері туралы; реттеушінің сигналдары туралы түсініктерін бекіту. Байқауды, зейінді, ойлауды дамыту; баланың жеке басының эмоционалды саласын дамыту; осы тақырып бойынша сөздікті белсендіру. **Жұмбақтар шешу**

	«Менің сүйікті Отаным» Топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **«Біз Отанның бөбегі» әні** https://youtu.be/ODm20ARE1Hk **(музыка)**		**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ретке келтіріңіз» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** Балалар әр түрлі уақытта адамның жазу құралдары бейнеленген суреттерді ретімен орналастырады (таяқша, қаз және металл қауырсындар, қарын қалам, жазу машинкасы, компьютер). Егер балалар тапсырманы дұрыс орындаса, жаздың басынан аяғына дейін біртіндеп кеңейеді (егер қандай да бір сурет өз орнында болмаса, таспа біркелкі	**бұрышта топтық жұмыс (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** **"Бұл қандай көлік?" - Бүлдіршіндердің ойын дамытуға арналған көңілді жұмбақ-ән..** https://youtu.be/OoCjcJvhXSs	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Бағдаршам» дидактикалық ойыны картотека №70** **(дене шынықтыру, математика негіздері)** **«Бағдаршам» топтық жұмыс (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу,)** **Ағаштың пішінін қарастыру (математика негіздері)** **«Автобус сүтпен» әні** https://youtu.be/9jKkWx7M4u4 **(Музыка)**

			емес болып шығады). **(математика негіздері)** **«Досыма арналған сыйлық» (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)** **«Достық әні»** https://youtu.be/pt-KfEH1Cns **(Музыка)**даш, шарикті		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Бұлтты бақылау** **Мақсаты:** балаларға бұлттың неге ұқсайтынын,	Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда?	**Бақылау: Құстарды бақылау** **Мақсаты:** Күзгі құстардың өмірі	**Бақылау:Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.**	**Бақылау: Жерге түскен жапырақтарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға

	қай бағытқа көшіп жатқанын бақылатып әңгімелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** «Бұлт» Қ. Әлімқұлов Түрленді дала, бау-бақша, Құлпыра қалды тау жақта. Қара бұлтты жел қуып, Жөкеп берді аулаққа. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Учаскедегі шашылған жапырақтарды жинату. **Мақсаты**: Еңбекке баулу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойындар. К-№2** «Түсті автокөліктер» Балалардың өз	Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	жайлы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз**: «Суық торғай» (С. Қалиев) Торғай-торғай тоңды Қарап қойып жай ғана, Тұра алмайсың орныңда? Жем іздейсің айнала. Бір қонасың, бір ұшып, Үйге кірші, торғайым, Отырасың бүрісіп. Мен аяздан қорғаймын **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** ң ба, **Еңбек**: Құстарға жем шашу. **Мақсаты:** Құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)**	**Мақсаты:** Жапырақтардың ағаштардан қалай түскенін бақылап, әдемі жапырақтардың айналаға қалай сән беріп тұрғанын әңгімелету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Ертегі оқып беру «Ағаштар ұйықтайма?» **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Шашылған жапырақтар қалдықтарын жинау. Мақсаты: еңбекке баулу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. К-№4 «Қасқырлар мен лақтар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	жапырақтар неліктен жерге түскендігі туралы айту. Олардың түстерін атауға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Балаларға жұмбақ жасыру. Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады (жапырақ) Аспай піскен, Қайнамай піскен (жеміс) Жер бетінде шашы бар Жер астында басы бар (сәбіз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құм салғыштың ішіне түскен жапырақтарды тазалау. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын**. К-№6 «Күн мен жаңбыр»

	еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**		**Балалармен жеке жұмыс:** балаларға өздері білетін құстар туралы тақпақтар айтқызу. **Қимылды ойын**. К-№ 3 «Ақ қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері **(Дене шынықтыру)**		Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(көркем әрекет, музыка-қарым-қатынас, шығармашылық іс-әрекеті)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі,

	Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама	Туған өлкені бейнелеуге машықтандыру. Ермексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы алманы мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Қазақ тілі «Туған өлке» Міндеті:** туған өлке туралы түсініктерін бекіту, «Қайда?», «Не істейді?» сұрақтарына жауап беруді үйрету. «І», «Қ», «Ұ», «Ә» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум:** Туған жер– родная землья	**Музыка** (Музыка жетекшісінің жоспары бойынша) **Қазақ тілі «Туған өлке» Міндеті:** туған өлке туралы түсініктерін бекіту, «Қайда?», «Не істейді?» сұрақтарына жауап беруді үйрету. «І», «Қ», «Ұ», «Ә» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум:** Туған жер– родная землья	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Геометриялық пішіндерден көліктерге арналған көпірді құрастыру дағдыларын қалыптастыру. **(құрастыру)** Көпір бетіне көліктерді жапсыру **(жапсыру)** Балалардың қалауы бойынша ешкінің суретін салу немесе ермексаздан жасау **(сурет салу, мүсіндеу)**	Геометриялық пішіндерді қиып көліктерді жапсыру, көлік тұрағын бояу. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Көліктердің түсін, пішінін салыстыру. **(математика негіздері)**
Балалармен жеке жұмыс	**Қоршаған ортамен**		Көркем әдебиет ұйымдастырылған	Сөйлеуді дамыту ұйымдастырылға	Көркем әдебиет ұйымдастырылған

	таныстыру ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша жыл мезгілдерін қайталату «Ұлан, Бектас) Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.		іс-әрекеті бойынша сыпайыгершілік, әдеп туралы мақал-мәтелді жаттату. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** (Балнұр, Еркебұлан) Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	н іс-әрекеті бойынша «транспорт», «жол ережесі» сөзін қайталау, «р», «ж» дыбысына екпін аудару. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** (Дидар, Завира) Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	іс-әрекеті бойынша Көлік туралы өлеңді жаттау. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** (Еркін, Алмат) Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)***		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Шаяндар»** **Міндеті:** балалардың қозғалыс белсенділігіндегі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Керісінше айт»**

	Аз қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» **Міндеті:** сөйлеуді қозғалыспен үйлестіру, жалпы сөйлеу дағдыларын дамыту, сөздікті байыту, шығармашылық қиял мен моторлық еліктеуді дамыту, пантомима элементтерін оқыту. **Ойын барысы:** Күн терезеден көрінеді, Біздің бөлмеге жарқырайды. Біз қолымызды шапалақтаймыз Күн өте қуанышты. Жоғарғы, жоғарғы, жоғарғы, жоғарғы / 2р. Мақта, мақта, мақта, мақта / 2р. Тәрбешінің "жаңбыр жауады" деген сигналына		**«Блалардың қатаң тәртібі»** **Міндеті:** белгіге әрекет ету қабілетін, физикалық қасиеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Балалардың қатаң тәртібі, Олар өздерінің барлық жерлерін біледі. Ал, көңілді құбырлар: Тра - та - та, тра-та-та! Балалар залда шашыраңқы жүреді. Сигнал бойынша балалар бағанға тұрады. **(Дене шынықтыру)**	белсенділігін дамыту. Балаларды ойынға ынталандыру. Физикалық қасиеттерді дамыту. **Ойын барысы:** Тики-таки, тики-таки, Біздің өзенде шаяндар бар. Артқа қарай жүріңіз, олар кең өзеннен шаяндарды іздейді, Шаяндар су іше бастады — Шығыңыз, сіз көлік жүргізесіз! Ойыншылар жұптасып, шеңберге айналады. Ерлі-зайыптылардың әрқайсысы бір-біріне бұрылып, қолдарын береді. Мәтіннің басталуымен барлық жұптар шеңбер бойымен бір бағытта қозғалады, осылайша ерлі-зайыптылардың біріншісі тікелей қозғалыс бағытында жүреді және екіншісінің қолынан артқа қарай жүреді (бұл қатерлі ісік). Мәтін аяқталғаннан кейін ойын бағытты	**Міндеті:** тез үйрету, мағынасы жағынан қарама-қарсы сөздерді табу, есте сақтау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер бойымен тұрып, антоним сөздерінің атымен допты лақтырып, ұстап алады. **(Дене шынықтыру)**

	балалар еңкейеді - "жасырынады". **(Дене шынықтыру)**			өзгертумен қайталанады. **(Дене шынықтыру)**	
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:** «Топтағы мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғааралық қатынастары»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 31.10-04.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 31.10.2022**	**Сейсенбі 01.11.2022**	**Сәрсенбі 02.11.2022**	**Бейсенбі 03.11.2022**	**Жұма 04.11.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
	Әңгіме «Біздің отбасымызда денсаулыққа қалай қамқорлық жасалады?» **Мақсаты:** балаларды салауатты өмір салтына байланысты отбасылық дәстүрлер туралы, олардың денсаулығына, жақындарына қалай қамқорлық жасау керектігі туралы сөйлесуге шақыру Денсаулыққа саналы көзқарасты қалыптастыруға ықпал ету. *(***қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №17 «Үстелде нан қайдан пайда болады?»** **Міндеті:** баланы логикалық ойлауға үйрету, үйлесімді сөйлеуді дамыту, сөздік қорын және көкжиегін кеңейту. Балалар нан, күнбағыс майы және сиыр сүті дүкендерде қайдан	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** **Міндеті:** сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау,	**Үстел үсті Үстел-үсті ойыны картотека №19 «Пазлы»** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады	**Үстел-үсті ойыны картотека №20 «Домино»** **Міндеті:** зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту;	**Үстел-үсті ойыны картотека №21 «Сөздерді таңда» ойыны** **Міндеті:** балалардың үйлесімді сөйлеуін дамытуға ықпал ету. Сондай-ақ, ол сөздік қорын кеңейту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	және қалай пайда болатынын біледі. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	* міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * қиял мен қиялды дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	балалардың заттардың мөлшері, пішіні, түсі туралы түсініктерін бекітеді; байқау мен зейінді дамытады, салыстыру және жалпылау операцияларын дамытады, заттар мен құбылыстар арасындағы елеулі байланыстарды бөліп көрсете білуді қалыптастырады; балалардың қоршаған әлем объектілері туралы түсініктерін кеңейтеді; баланың сөздігін байытады және белсендіреді, үйлесімді сөйлеуді дамытады.. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				

	Міндеті: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ бірге, қолды алға созу, жоғары көтеру, жанға созу (3 - 4 рет). 2. Қол белде, оңға, солға иілу (3 - 4 рет). 3. «Отырайық жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық». 4. Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет). 5. Қол белде оң аяқпен 3рет, сол аяқпен 3 рет, қос аяқтап 3рет секіру. 6. Кілемге жатып, аяқты созып, бірге көтеру қалыпқа келу (3 - 4рет). 7. Аяқты алға созып көтеру, қайшылау, түсіру. 8. Саппен жүріп өту. «Денсаулығым керемет, Жаттығуға рахмет!» **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

		мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»)	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ»** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап. Алтын айдар басында, Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы «ДОП»** Он, тоғыз (алақандарымен шапалақтайды) Сегіз, жеті (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Төрт, үш (алақандарымен шапалақтайды) Екі, бір (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Доп ойнайық (алақандарымен шапалақтайды) Кел, жүгір (қолдың біресе ішімен, біресе	**Саусақ жаттығуы «СӨЗДЕР»** 1-2 деп санаймыз (саусақтарды біріктіріп бүгіп санаймыз, кері ашып санайды) Әріптен сөз құрамыз (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақанына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді («күн» жасайды) Күн – шуақты сөз екен (бас бармақ, ортаңғы терек, аты жоқ саусақтарды біріктіре ұстайды, сұқ саусақ пен кішкентай

	Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*			сыртымен көздерін жабады) Тек білейік (әр сөз ырғағымен шапалақтайды) Анық нық (әр сөз ырғағымен аяқтарын топылдатады) Допты алып қашқан (отыра қалады) Кім қумақ? **(математика негіздері***)*	саусақты сәл бүге «құлақ» жасайды) Мысық-құлақты сөз екен (сұқ саусақ пен кішкентай саусақты тік ұстайды «мүйіз» жасайды. Бас бармақ, ортаңғы саусақ, аты жоқ саусақтар біріктіріле бүгіледі) Сиыр-мүйізді сөз екен (екі қолдың барлық саусақтарының ұштарын біріктіріп үлкен «қарбыз» жасайды) Қарбыз-жолақты сөз екен **(қоршаған ортамен таныстыру***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Қонжық қалай шынықты?» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Ғажайып сандық» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүру. Өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдап, жан-жаққа қосалқы қадаммен (оңға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Ойна әрі шымыр бол» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру.

	әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету.	үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету. **Қазақ тілі** **«Көкөністер пайдасы»** **Міндеті:** Көкөністердің атауларын бекіту, «Қайда?», «Не істейді?» сұрақтарына жауап беруді үйрету. «І», «Қ», «Ұ», «Ә» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету.	«жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде	секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. Тепе-теңдікті сақтау. Сызықтардың арасымен (арақашықтығы 15 см) жүру, сызықтардың, арқанның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, бөренеңің бойымен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Таныс ойындарды ұйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік және т.б.) дамыту.	Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту.

		Сөздік минимум: Бұрыш – перец Баялды – баклажан Шалқан – репка Қырыққабат – капуста Асқабақ – тыква Сарымсақ- чеснок Бақшада – в огороде Жер-земля Өседі – растет Жинайды – собирают **Сөздік ойын: «Мен бақша жинадым» ойыны картотека №1** **Мақсаты:** есту қабілетін дамыту; сөздік қорын кеңейту. **(Қазақ тілі)**	қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Құрастырғыш»	**Ойын:** «Секір бұрыл»	Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:**«Қоңырауға жанаспа»
	«Егер сен үйде жалғыз болсаң»	**«От-дос, от-жау» ертегісі**	**М. Әлімбаев «Жаңбыр» өлеңі**	**«Ауа - райы мен табиғаттың негізгі**	**«Әлсіздің достары» ертегісі**

	Міндеті: балаларда күнделікті өмірде кездесетін қауіпті заттар, адамдар үшін осы заттардың қажеттілігі, оларды пайдалану ережелері туралы түсінік қалыптастыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қауіпті тұрмыстық заттар мен жағдайлар бейнеленген слайд.** **Қауіпті заттармен таныстыру.** **Көркем сөз** Егер есік қоңырауы шырылдаса, Бірден есікті ашасың ба? Немесе «Кім қағып жатқан?» Деп онан сұрайсың ба!	**Міндеті:** Қауіпсіз мінез-құлық негіздерін қалыптастыру, қауіпті жағдайларды болжау, мүмкіндігінше олардан аулақ болу, қажет болған жағдайда әрекет ету, денсаулықты сақтау мен нығайтуға ықпал ету. Балалардың от туралы білімдерін жүйелеу, өрт қауіпсіздігі ережелерімен және өрт туындаған жағдайда қажетті әрекеттермен таныстыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Жау, жау жаңбыр, жау жаңбыр. Арық суы мол болсын. Өсімдіктер көп болсын. Жауған дерінде шөп болсын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Жаңбырдан қалай қорғануға болады?» картотека №71** **Мақсаты:** балаларды әртүрлі материалдардың қасиеттерімен таныстыру; ойлау, талдау, салыстыру, өз бетінше қорытынды жасау қабілетін дамыту; – тәжірибелік-эксперименттік қызмет	**құбылыстарының байланысы»** **Міндеті:** ауа-райын анықтауға болатын табиғаттың негізгі құбылыстары, жылдың әр мезгіліндегі табиғаттың өзгеруі туралы, ауа-райын болжайтын адамдар туралы, ауа-райын анықтауға болатын құрылғылар туралы (термометр және ауа-райы); бұлттардың әртүрлі түрлері туралы түсінік беру. -Балалар, терезеге қараңдар! Бүгін ауа-райы қандай деп ойлайсыңдар? ...(балалардың жауаптары) - ол туралы қалай айтуға болады..... (балалардың жауаптары бұлтты, суық, аязды) **Ауа-райының әртүрлі түрлері бейнеленген сурет**	**Міндеті:** Адам өмірінің басты құндылықтарының бірі ретінде денсаулық туралы түсінік қалыптастыру. Балаларда денсаулық туралы, адамның денсаулығына қалай әсер ететіні туралы идеяларды қалыптастыру қозғалыс белсенділігі, шынығу, дұрыс, теңдестірілген тамақтану, гигиенаны сақтау, әлеуметтік-рухани және психологиялық әл-ауқат. Балалардың ауаның пайдалы қасиеттері туралы білімдерін нақтылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Суреттерді ретімен орналастыр» картотека №73**

	Егер сен үйде жалғыз болсаң, ешқашан және ешкімге есікті ашпа! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Заттар туралы не білмілз?» дидактикалық ойыны картотека №70** **Міндеті:** заттармен қауіпсіз ережелерді таныстыруды жалғастыру, есте сақтау қабілетін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** «Үйдегі қауіпті заттар» Топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда	**Дидактикалық ойын «Заттар туралы не білеміз?» картотека №70** **Міндеті:** заттармен қауіпсіз ережелерді таныстыруды жалғастыру, есте сақтау қабілетін дамыту. **«Отты кім тез жағады?»** Әрқайсысы қарындаш, балауыз қарындаш, пломастер, қалаған түсті маркерді таңдап, ватман парағына үлкен от жағуға тырысады. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда	дағдыларын дамыту; **(қоршаған ортамен таныстыу)** **Сөздік ойын: «Халықтық болжамдарды тап»** Қызыл қаз былтырғы ұясын жөндемей жұмыртқаласа — жаз құрғақ, жөндеп биіктетсе — жаз .....(жаңбырлы); - Үйрек ұясын су жағасына таяу салса — жаз қуаң, судан қашық салса — жаз .....(жауын-шашынды); - Қарлығаш жер бауырлай ұшса,..... (жаңбыр жауады не жел тұрады); - Ара ұясына кеш қайтса, ұясына топталып жиналса, таласса және қатты	(Балалардың жауаптары: күн шуақты, жаңбырлы, бұлтты, желді, аязды, суық, ашық) **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен таныстыру)** Халықтық болжамдар: Жыл құстары топтасып ұшса, жылымық күз созыла түседі. Жыл құстары қайтқанда төмен ұшса, қыс қатты болады. -Қарға топтасып қарқылдаса, ауа райы бұзылады. - Қаз бен үйрек қыстап қалса — қыс; қолайлы, көктем ерте кірмек; -Қаз бір аяғын кетеріп ұзақ тұрса не қанатын жиі қаққыласа, аяз тұрмақ; - Қаз бен үйрек суға шомылып қиқулап, қанаттарын қомдап	**Міндеті:** Балалардың денсаулығы мен салауатты өмір салты туралы түсініктерін жүйелеу, сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. **сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **, қоршаған ортамен таныстыру)** **«Спорттық құралдар» композиция** Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Композицияны құруды үйрету.

	ауысып жұмыс жасау. **«Пожарные» әні** https://youtu.be/w1WjeODKmS8 **(музыка)**	ауысып жұмыс жасау.	гүілдесе, ... (жаңбыр жауады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жаңбырдан не құтқарады?»** Жарнамалық журналдар мен каталогтардан (резеңке етік, куртка, жадағай, комбинезон, қолшатыр және т.б.) кесілген суреттерден альбом жасау. **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** **«Жау, жау жаңбыр» әні** https://youtu.be/iOClEPWg8hw **(музыка)**	мазасызданса, ауа райы бұзылады; -Қыста қаз қаңқылдаса, күн жылынады; -Тырна қыстаған жақтан оралуы — күннің жылынғаны; -Тырна дыбыс шығармай тым жоғары ұшса немесе билесе, күн жылынады; **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылысын тап» картотека №72** **Міндеті:** табиғат құбылыстары туралы түсініктерін қалыптастыру, ойлау қабілетін дамыту. **«Бұлтты аспан» топтық жұмыс (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**	**(сурет салу, жапсыру,**

				Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. **Би: "Облака"** https://youtu.be/1N460_Aj0y4	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау,алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау,қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап,	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту.	**Бақылау: «Солып қалған гүлдерді бақылау»** **Мақсаты**: Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстырып өтіп, балабақша ауласындағы күзгі гүлдерге назар аударту. Жазғы гүлдер мен күзгі гүлдердің ерекшеліктері, айырмашылықтар	**Бақылау: «Алтын күзді бақылау»** **Мақсаты:** Күз туралы білімдерін тиянақтау. Байланыстырып сөйлеулерін, тілін, көркемдік талғамдарын дамыту. Күз мезгілінің сұлулығын бағалап, көре білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: Жаңбырды бақылау.** Мақсаты:балалардың жаңбыр туралы түсінігін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жаңбыр жаумай тоқтай тұр, Дабылыңды соқпай тұр. Үйге жетіп алайын, Тереземнен қарайын. Моншағымды бір-

	жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу **(Еңбек іс-әрекеті)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» Балалардың өз еріктерімен	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай, Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлайды. Шырқап биік. Күнге күйіп, Қалмай, сайрап жырлайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» Балалардың өз еріктерімен	ы туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Арасында гүлдің, Ойнап бүгін жүрдім. Қызыл,жасыл,сары, Әп-әдемі бәрі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құрап қалған гүлдердің тұқымдарын жинау. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**. К-№ 15 «Қарғалар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері **(дене шынықтыру)**	**Көркем сөз: «Алтын күз» Ғ.Қайырбеков** Алтын, алтын, сары алтын Алтын күзде нұр жатыр Біз бақшаға баратын Алақай ау күн жақын Сары ала тон жамылған Күз атамыз секілді Қойны толы дәмді нан Тәттісі көп не түрлі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Жапырақтар жинау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын.** К-№16 «Көжектер» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	бірлеп, Үйде отырып санайын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушының еңбегін бақылау, көмек беру. **Мақсаты**: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**. К-№ 17 «Қоймадағы тышқандар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**

	жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді.				

	Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін. (**сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке,	Жиналған жапырақтарды салыстыру, санау. Тең тең емес екенін анықтау. **(математика**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен	**Эксперименттік жұмыс** Тәрбиеші мен балалар үстелдерде отырып орындайды, әр баланың	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Ұсынылған мазмұн бойынша сахналауға үйрету. Апта бойына айтылған ертегілердің

қосымша бағдарлама)	**негіздері)** Жапырақтарды плакатқа жапсыру арқылы күзгі бақты бейнелеу. Ұжымдық жұмыс **(жапсыру)**	қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	материалдары ұқсас, балалар тәрбиешімен бір уақытта тәжірибе жүргізеді, бақылайды, талдайды, өз бетінше қорытынды жасайды). **Тәжірибе 1.** Біз мақтаны суға батырамыз. Судан шығарамыз. Біз не көріп отырмыз? Қандай қорытынды? **Тәжірибе 2.** Біз ағаштың бір бөлігін суға батырамыз. Судан шығарамыз. Біз не көріп тұрмыз? Қандай қорытынды? Тәжірибе 3. Губканың бір бөлігін суға батырамыз. Судан шығарамыз. Біз не көреміз? Қандай қорытынды? **(қоршаған**		киімдерін киіп, рөлдерді сомдауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша күзгі бақ өнімдерін құрастыру материалдарынан **(құрастыру, мүсіндеу және жапсыру)**

			ортамен таныстыру)		
Балалармен жеке жұмыс	Отбасы туралы өлеңді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Жанерке - жапсыру, Ұлан - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	**Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталау** Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(қазақ тілі)** Дидар - жапсыру, Бекзат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	«Хайуанат», «бақ» сөздерін қайталату Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балнұр - құрастыру, Еркебұлан - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Цирк-цирк, алақай! Сөзін қайталау, «ц» дыбысына екпін аудару. Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Дидар - құрастыру, Завира - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Әдеп туралы өлеңді қайталау. Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еркін - жапсыру, Алмат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау

	(қоршаған ортамен таныстыру) **Қимылды ойын: картотека №16 «Көжектер»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	**ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «От-су!» картотека №24** (балаларда қызыл ленталар, ал тәрбиешіде көк ленталар болады) Тәрбиеші: қызыл лентасы бар балалар – от, ал көк – су. Көк лентасы бар балалар барлық қызылдарды жинауы керек, яғни отты сөндіруі керек. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	**ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №18 «Кім көп тас жинайды?** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық тарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам	**Қимылды ойын: картотека №19 «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №20 «Көбелектер бақалар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

	Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар		қимылдауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Ауа-райына сәйкес киіну»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 07.11-11.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 07.11.2022**	**Сейсенбі 08.11.2022**	**Сәрсенбі 09.11.2022**	**Бейсенбі 10.11.2022**	**Жұма 11.11.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Әңгіме «Көшеде бейтаныс адаммен кездесу» картотекасы №58 **Міндеті:** балаларды бейтаныс адамдарға сақтықпен қарауға тәрбиелеу, әртүрлі жағдайларда мінез-құлық нұсқаларын қарастыру, жалпы ережелерді тұжырымдау. Балаларда сақтықты, сақтықты қалыптастыру, ықтимал қауіпті көруге үйрету, проблемалық жағдайлардан аулақ болу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойындары: "Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы"** **Міндеті:** тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз	**Құрылыс ойындары: "Қуыршақ дүкенін салайық"** **Міндеті:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.	**Құрылыс ойындары: "Ханшайымға мұнара салайық"** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.	**Құрылыс ойындары: «Бөлшектерді қабаттастыру»** **Міндеті:** балаларды суреттерді қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және	**Құрылыс ойындары: "Схема бойынша салу"** **Міндеті:** балаларды схемаларға назар аудара отырып, қарапайым ғимараттарды орындауға үйрету. **Материал:** Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. **Ойын барысы.** Балалармен бірге олар білетін құрылыс

	құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Ойын: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)**	Ойын барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында әмиян бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?». Олар қуыршақтар дүкеніне жиналды дейді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады: тәрбиеші берген үлгі бойынша, немесе өз бетінше. **(Құрастыру)**	**Барысы:** Тәрбиеші топқа ханшайым қуыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және оған: "Ханшайым жақында сенің үйің салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза құрылыстың қайда болатынын білесіңдер ме? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңдар. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Гена және Саша, бізге көмектесіңдер, құрылыс үшін қажет нәрсенің	қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. **Материал:** контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. **Ойын барысы.** Балаларға суреттерге беттердің бірінің көлемді бөлшектерін салу арқылы суреттерді салуға үйретеді. Балаларға картаны ұсыну және әдемі суреттер жасауды сұрау (бір бөлікті орнату мысалында көрсетіңіз). **(Құрастыру)**	бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсетіңіз. Картаны көрсету, онда не бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. **(Құрастыру)**

			бәрін таңдаңдар. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңдар". Балалар тәрбиешімен бірге мұнара салады, ханшайымға жаңа үйін көрсетеді және "бұл сіздің жаңа мұнара үйіңіз. Сіз ризасыз ба ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ сәл алшақ, қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет) 2. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту				

	(3 - 4 рет) 3. «Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір. Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір». 4. Аяқ сәл ашық, тіземіз түзу, аяқтың ұшына қолымызды тигізу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 5. Қоян - секіреді; ат - шабады; құс - ұшады; аю - қорбаңдайды; адам - жүреді. 6. Кілемге жатып, аяқты көтеріп, велосипед тебу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 7. Жерде жатып, балықша жүзу, екі қолды сермеу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 8. Аяқтың ұшымен көтерілу, демді жұтып шығару (3 - 4 рет). **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды

	Кезекшілер жұмысы: Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапнұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мен Бекзат Жапнұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

<table>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (дене шынықтыру)
Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.</td></tr>
<tr><td></td><td>Картотека №3
Саусақ жаттығуы
Қане, қайсы алақан,
Біз-кішкентай.
(балапан)
Аралардың нәрі,
Бау-бақшаның сәні. (гүл)
Тік, тік, тік пісте,
Қысы-жазы бір түсте. (шырша)
Менің тұрақты мекенім,
Сәнді етіп жүремін. (үй)
(қоршаған ортамен таныстыру)</td><td>Картотека №4
Саусақ жаттығуы:
«Қуырмаш»
Қуыр-қуыр қуырмаш,
Балаларға бидай шаш.
Бас бармақ,
Балан үйрек,
Ортан терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкене бөбек.
Сен тұр– қойыңа бар!
Сен тұр– жылқыңа бар!
Сен тұр– ешкіңе бар!
Сен тұр– сиырыңа бар!
Сен тұр– түйеңе бар!
Ал сен аландамай,
Қазан түбін</td><td>Картотека №5
Саусақ жаттығуы:
Оң қолымда бес саусақ,
Сол қолымда бес саусақ.
Оларды атап шақырар,
Әрқайсысының аты бар.
Бас бармақ,
Балаң үйрек,
Ортан терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкене бөбек.
(математика негіздері)</td><td>Картотека №1
Саусақ жаттығуы:
«Секіргіштер»
Күні бойы, күні бойы,
Күні бойы, күні бойы,
Біздің қыздар секірді,
Оң аяқпен секірді,
Сол аяқпен секірді,
Алға қарай секірді,
Артқа қарай секірді,
Айналдыра секірді,
Айналдыра секіргішті
Биікке де секірді.
Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу.
(математика негіздері)</td><td>Картотека ЖШС
Саусақ ойыны
«Ойыншықтар»
Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.)
Машина қуыршақтары отырады:
Екі аю,
Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.)
Және көңілді
Чиполлино,
Мысық та, піл де.
Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.)
Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.)
Біз ойыншықтарды санаймыз.</td></tr>
</table>

		жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			(Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру;	**Музыка** Міндеті: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. **«Қазақ тілі»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Керуен»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Көңілді құртақандар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ұлы жібек жолы» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. Жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу; допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 м); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып,

		«Ас - адамның арқауы» **Міндеті:** «Азық-түлік» тақырыбы бойынша сөздік қорларын кеңейту; Тірек сызбасымен жұмыс істей отырып сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастыруға үйрету; «Ү», «І», «Ұ», «Қ», «Ә» дыбыстарының айтылуын үйрету. **Сөздік минимум** Қаймақ, Күріш, Ірімшік, сорпа Жұмыртқа, балық, шұжық **Сөздік ойын: «Сөйлемді аяқта» картотека №37** **Мақсаты:** күрделі сөйлемдерді	еңбектеу (арақашықтығы 3-4 м); гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу. Бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу. Лақтыру, қағып алу, домалату. Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір	ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға	иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеу. Бірнеше заттардан еңбектеп өту, әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту, гимнастикалық қабырғамен өрмелеу және бір гимнастикалық қабырғадан екіншісіне ауысып өрмелеу. Лақтыру, қағып алу, домалату. Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу; допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру,

		қолдануға үйрету. **Шарты:** * Анам нан қойды... қайда? (нан қорабына) * Ағасы қант құйды... қайда? (қант ыдысына) * Әже дәмді салат жасап, оны қойды... қайда? (салат ыдысына) * Әкем кәмпит әкеліп, қойды ... қайда? (кәмпит ыдысына) * Марина бүгін мектепке бармады, өйткені... (ауырып қалды) *Біз жылытқыштарды қостық, себебі... (суық болды) · Менің ұйықтағым келмейді, өйткені... (әлі ерте) · Біз ертең орманға барамыз,	қатарға қойылған заттардың арасымен домалату, допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу; 2–2,5 м арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру, допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 м) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 м). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Сапқа бір,	үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Соқыртеке»	допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 м) басынан асыра лақтыру, допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 м) жүргізу, допты лақтыру және алға қарай жылжып, екі қолымен қағып алу (арақашықтығы 4–5 м). Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Сапқа бір, екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Ойын:** «Көңілді доп»

		егер... (ауа-райы жақсы болса) *Анам базарға барды... (азық-түлік сатып алуға) **(Қазақ тілі)**	екі, үш қатармен тұру, бір-бірінің жанына және бір-бірінің артынан сапқа тұру, орнында айналу, оңға, солға бұрылу, сап түзеп, бір және екі, үш қатармен қайта тұру. **Ойын:** «Жұбынды тап»		
	Дыбыстарды саралау. **Міндеті:** Үү –Іі—Зз дыбыстарын саралау. Балалардың ақырын-жылдам белгісі бойынша дыбыстарды сипаттау қабілетін бекіту; Сөздегі дыбыстың орнын анықтауда жаттығу; -сөздегі буындардың санын анықтау қабілетін бекіту. Фонематикалық процестерді дамыту;	**Жаңылтпаш** **Міндеті:** ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту. Бұзау бұлқынып, Мойыншағын үзе ме? Мойыншағын үзген соң, Ол біреуді сүзбей ме, сүзе ме? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Торғай мен тышқан» ертегісі**	**«Қияр мен қырыққабат» ертегісі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Шаршыға орналастыр» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** 5 шегінде заттардың есебін жүргізуге үйрету Материал: суреті бар парақшалар: Қарақат бұтақтары; шаршы және шеңбер	**Жаңылтпаш** Шын еңбекшіл - өрмекші, Өрмекші-шын өрнекші. **Мақсаты:** ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Сонша қимыл жаса» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** 5 шегінде заттардың есебін жүргізуге үйрету, белгілі бір қозғалыс	**«Шұбар тауық» ертегісі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Ойыншық тап» дидактикалық ойыны картотека №81** **Міндеті:** аталған санға сәйкес заттарды санау және оны есте сақтау; ойыншықтардың тең санын табуға үйрету. **Материал:** ойыншықтар **Шарты:** Тәрбиеші балаларға қанша

	Y-Y-Y- үкі ұшып бара жатыр. І-і-і — үкінің туған күні. Сіз — сіз — сіз- үкі үшін сыйлық алып жүрсіз. З-з-з-біз үкі әнін айтамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Қанша алма бар?»** **Міндеті:** түсі, формасы бойынша әр түрлі заттардың екі тобын салыстыру қабілетін жетілдіру; салыстыру нәтижелерін сөзбен белгілеуге үйрету: көп, аз, тең, сонша, бес, үш. **Ойын мазмұны:** Бір табаққа жасыл алма, екіншісіне сары түсті алма салу.	**(Көркем әдебиет)** **Дидакикалық ойын: «Түрлі түсті жаңбыр»** **Міндеті:** заттар туралы білімін дамыту, белгісіне қарай бір түстерді топтастыруға үйрету, қол моторикасын дамыту, кеңістікті бағдарлай білуге тәрбиелеу. **Барысы:** балаларға қолшатырдың түсіне сәйкес жаңбыр тамшыларын топтастыруды ұсынады. Сонымен бірге қолшатырдың оң бағындағы, сол жағындағы, астындағы, үстіндегі түстерге	**Шарты:** әр бұтаққа бірдей 5 - қарақат салу керек. Шаршы мен шеңберге 5 кішкентай және 5 Үлкен Қарақат салыңыз. Санау, салыстыру. Неліктен қарақаттың шаршыда, шеңберде тең екенін түсіндір және т. б. **(Математика негіздері)** **«Ағашты аралаймын»** тұрмыстық заттар топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	санын көбейтуге үйрету **Материал:** заттардың белгілі бір саны бейнеленген карточкалар (5 шегінде) *Шарты:* тәрбиеші балаларды бір-біріне қарсы 2 қатарға тұрғызады және тапсырманы түсіндіреді: "Сендер мен көрсететін суретте қанша зат салынса, сонша қимыл жасайсыңдар. Үнсіз санау керек. Алдымен осы қатарда тұрған балалар қимылдарды орындайды, ал басқа қатардағы балалар оларды тексереді, содан кейін керісінше. Әр қатарға 2 тапсырма беріледі. Олар қарапайым жаттығуларды орындауды ұсынады. **(Математика негіздері)**	ойыншық айтса, сонша санауды үйренетіндерін түсіндіреді. Кезек-кезек балаларды шақырады және оларға ойыншықтардың белгілі бір санын әкеліп, сол немесе басқа үстелге қою тапсырмасын береді. Басқа балаларға тапсырманың дұрыс орындалғанын тексеру және ол үшін ойыншықтарды санау тапсырылады, мысалы: «Серік, 3 пирамида әкеліп, осы үстелге қой. Жаннұр, Серіктің қанша пирамида әкелгенін тексер». Нәтижесінде бір үстелде 2 ойыншық, екіншісінде-3, үшіншісінде-4, төртіншісінде-5 ойыншық болады. Содан кейін балаларға ойыншықтардың белгілі бір санын санап, сол

	Тәрбиеші заттардың екі тобын салыстыруды ұсынады (түсі әртүрлі): Қанша алма жасыл? Қанша алма сары? Балалар тәрбиеші көмегімен санайды. **(математика негіздері)** **«Киіз үй»** Топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру,)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	байланысты тамшыларды топтастыру. Сары түсті тамшыны, жасыл түсті қолшатырға қою, немесе көк түсті тамшыны қызыл түсті қолшатырға қою. **(Математика негіздері)** «Киіз үйге арналған басқұр» **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**		**«Қонжыққа арналған үйшік» (сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)**	ойыншықтардың саны бірдей болатын үстелге қою ұсынылады, осылайша олардың бірдей екендігі көрінеді. Тапсырманы орындағаннан кейін бала не істегенін айтады. Басқа бала тапсырманың дұрыс орындалғанын тексереді. **(Математика негіздері)** **«Менің тобымдағы ойыншықтар» композиция** Балаларға сюжеттік сурет салуды, жапсыруды, құрастыруды үйрету. Композицияны құруды үйрету. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу.				

	Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: «Тұманды бақылау»** **Мақсаты:** Табиғат құбылыстарын атату.Соның ішінде бүгінгі ауа-райының өзгерісі тұманды бақылату. Ашық және тұманды күннің ерекшеліктерін салыстыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Танысқан дыбыстар бойынша сөздер ойлату. **(сөйлеуді**	**Бақылау: «Күзгі желдің бағытын бақылау»** **Мақсаты**: Балаларға желдің қай бағытта соғып тұрғанын,қандай леп арқылы соғып тұрғаны жөнінде жалпы түсінік беру. Балалардың ойлау, есте сақтау, көру қабілеттерін арттыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Көк майса, көрікті, Алқаптағы көк егін. Бұл күндері	**Бақылау: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру»** **Мақсаты:** Қоңыр күзгі табиғатты бақылау, алғашқы күзбен салыстыру, ерекшеліктерін сұрау, қоңыр күзде күннің суық болатынын, жапырақтар түсіп бітік тек қоңыр түсті болатынын айту. Ағаштар жапырақтарынан ажырап, жапырақтардың да күз айларында түстерін өзгертіп тұратынын айтып түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау: «Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»** **Мақсаты:** Балаларға құстардың күзгі тіршілігін бақылату. Олардың іс-әрекеттері туралы әңгімелеу. Құстардың атын атап, еске сақтау қабілеттерін, тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз**: С.Сейфулиннің «Бозторғай» өлеңін оқу. Міне торғай, Үйін қорғай, Жер бауырлап зырлайды. Шырқап биік. Күнге күйіп,	**Бақылау: Жаңбырды бақылау.** Мақсаты:балалардың жаңбыр туралы түсінігін бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жаңбыр жаумай тоқтай тұр, Дабылыңды соқпай тұр. Үйге жетіп алайын, Тереземнен қарайын. Моншағымды бір-бірлеп, Үйде отырып санайын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушының еңбегін бақылау, көмек беру.

	дамыту және көркем әдебиет) **Еңбек**: Жапырақтардан әртүрлі бейнелер құрастырту. **Мақсаты:** жапырақтан әр түрлі бейнелер құрастыра білуге тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын** «Торғайлар мен автомобиль» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	кейіпті, Сары жібек көйлегін. Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал, терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Балаларға желдің бағытымен ұшқан күзгі жапырақтарды жинату. **Мақсаты:** еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек іс-әрекеті)** **Қимылды ойын: К-№ 12** «Аттар» Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	**Еңбек:** Құмсалғыштағы құмды күрекшелермен көтеріп, қопсыту. **Мақсаты**: ұқыптылыққа, жинақылыққа тәрбиелеу **(Еңбек іс-әрекеті)** **Балалармен жеке жұмыс:** Күз мезгіліне байланысты көркем сөз жаттату. **Көркем сөз** Қамба толды астыққа Алғыс саған алтын күз. Бір уыс дән шаштық та, Қап - қап қауын алдық біз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын**. К-№13 «Құстар мен мысық» Балалардың өз	Қалмай, сайрап жырлайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор болуға тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын. К-№ 14** «Құстардың ұшып келуі» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	**Мақсаты**: аула сыпырушының еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**. К-№ 17 «Қоймадағы тышқандар» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**

			еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Ертөстік» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	Құстардың күзгі және қысқы тіршілігі туралы түсінік беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)** Ертегі кейіпкерлері құстарды бейнелеуге машықтандыру. Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы аққуды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(жапсыру, сурет салу, мүсіндеу)**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Ұлттық ойыншықтар туралы білімдерін кеңейту, халық шығармашылығының желісі бойынша бейнелер жасау. Құс қанат оюымен таныстыру. Құс қанат оюын жапсыру. **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу).** көкөністер мен жемістерді ажыратып, атау дағдыларын жетілдіру. Балалардың көздерін байлап, жеміс немесе көкөністің дәмін тату арқылы тану, атауды үйрету.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың қалауы бойынша құстарға ұяның суретін салу немесе ермексаздан геометриялық пішіндерді қиып балапан жапсыру, гуашпен аққуды бояу. **(сурет салу, жапсыру және мүсіндеу)** Құстарды санау, салыстыру, үйшіктеріне сыяды сыймайды ұғымдарын жетілдіру. **(математика негіздері)**

			(қоршаған ортамен таныстыру)		
Балалармен жеке жұмыс	Саусақ ойындарын ұйымдастыру. Балаларға таныс "қуыршақты жүргізу" техникасын қолдана отырып, олардың қатысу ниеттерін дамыту. Таныс ертегі қойылымын жасату. **(сөйлеуді дамыту)** Балалардың дербес әрекеті құрастыру және шығармашылық жұмыстары **(құрастыру, мүсіндеу, сурет салу)** Алмас - жапсыру, Бейбарыс - жеке жұмыс	Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атау (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын оң қолымен солдан оңға қарай орналастыру **(математика негіздері)** «Оп оңай! Еңбек бәрін жеңбек» тақырыбында фильм көру. Өз ойларын айтқызу. Топтағы тазалық жұмысын жоспарлап қатысу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Топтағы гүлдерді санау, салыстыру, күтім жасау құралдарын салыстыру, санау **(математика негіздері)** Топтағы гүлдердің мүсінін жасау және қағаздан жасау. **(мүсіндеу, жапсыру)** Құралай - құрастыру, Жазира - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Жапырақтармен композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру; **(жапсыру)** Таныс ертегінің кейіпкерлерінің бейнелерін сомдауға қажетті дауыс ырғағы және тілдің қарқынын қолдану дағдыларын қалыптастыру **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** Дархан - құрастыру, Әйгерім - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Өтірік өлеңді қайталау Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балалардың қалауы бойынша дербес әрекеттер. Құрастыру және шығармашылық бағытында. Кітаптар қарау, әңгімелесу **(сурет салу, құрастыру, мүсіндеу, жапсыру)** Берік - жапсыру, Алмат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.

	Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Сержан - жапсыру, Алина - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.			
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шарты:** Ойынш	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Көжектер»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын

	Ойын шарты: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	ылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді.	күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	арқылы көңіл-күйлерін көтеру.Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала “түлкі” болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді. **(дене шынықтыру)**

		ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** «Ойын және бала өмірінегі ойыншық»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 14.11-18.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 14.11.2022	Сейсенбі 15.11.2022	Сәрсенбі 16.11.2022	Бейсенбі 17.11.2022	Жұма 18.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Достарыңды кешіруді үйрену» картотекасы №22 **Міндеті:** балалардың бір-біріне ренжімеу қабілетін дамыту; байқаусызда жіберіп алуды қасақана және соған сәйкес әрекет ету қабілетін қалыптастыру; балаларды «бейбітшілікті сүйетін», «жанашыр» сөздерін түсінуге жетелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойындары: "Таяқшалардан құрастыру"** **Міндеті:** геометриялық фигуралар туралы білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. **Материал:** заттардың	**Құрылыс ойындары: "Әр түрлі үйлер"** **Міндеті:** балаларды пәннің сызбасы мен сызбасын (сызбасын) салыстыруға үйрету. орналастыру тәсілдерін қолдана отырып,	**Құрылыс ойындары: "Бақытты арал"** **Міндеті:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру,	**Дидактикалық ойын «Әдемі кілемшелер»** **Міндеті:** бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. **Ойынның құрал-жабдықтары:**	**Дидактикалық ойын: «Гүл шоғын құрастыр»** **Міндеті:** Бақшада, далада, орманда өсетін гүлдерді дұрыс тауып, аттарын есте сақтауға үйрету. Қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу. **Ойынның ережелері.** Гүлдің

	контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. **Ойынның мақсаты.** Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды таңдауды сұрау. Баланың ұсынысы бойынша таяқшалардан фигураны салу. Содан кейін балаға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық фигуралардың аттарын бекіту.	пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; **Материал:** күрделі пішінді ғимараттардың контурлық суреттері бар карталар (әр түрлі шатырлары бар үйлер, кеңейтімдер). Балаларға 4 схема ұсынылады. Әр схемаға үш егжей-тегжейлі сурет. Әр суретте схемамен шамалы сәйкессіздік бар: қосымшалардың бірінің шатыры түріндегі айырмашылық, қосымшалардың орналасуында, олардың биіктігінде және т. б.	детальдің негізгі түріне желімдеу. **Материал:** түрлі-түсті геометриялық фигуралар және олардың бөліктері. Барысы: тәрбиеші тақырыпты анықтайды. Балалар бірлесіп ғимарат жасайды. Құрылыс тақырыптың сипатына сәйкес келуі керек. **(Құрастыру)**	қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. **Ойынның мазмұны:** Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды. **(Құрастыру)**	кімге арналғанын, қайда өсетінін және қалай аталатынын көрсету. **Ойынның барысы.** 1.Тәрбиеші балалармен орманға, баққа, шағын далаға «экскурсия» жүргізіледі. Онда балаларды түрлі гүлдермен таныстырады. Бағбанның, көбелектің, Дәрігер Айболиттің суреттері қойылды. Бағбан бақтан, көблек шағын даладан, ал Дәрігер Айболит орманнан гүл жинауды (өйткені олардың дәрілік қасиеттері бар) өтінеді. Гүлдердің суреттері араластырылады да, балаларға үлестіріліп беріледі. Олар кейіпкерлерге кезекпен келіп өз гүлдерін ұсынады. Тәрбиеші мен балалар

	Фигураларды өз дизайнға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. **(Құрастыру)**	Қозғалыс: тәрбиеші балаларға бір күні құрылысшылар үй салып, кішігірім қателіктер жібергенін айтады. Үйлер әдемі болғанымен, олар сызбадан сәл өзгеше болды. Әрбір құрылысты қарастыруды және дәлсіздіктерді табуды ұсынады. Мұғалім балаларға алғашқы схеманы және оған суретті көрсетеді. Балалар қатені табады. Содан кейін мұғалім сол схемаға келесі суретті, содан кейін үшінші суретті көрсетеді. Әрі қарай, олар			сыйлықтарға баға береді. 2.«Дүкен». Кейіпкерлер , егер балалар гүлді дұрыс атаса және гүлге анықтама бере алса, олар гүл сатады. 3. «Гүл шоғында не артық?» Дала, бақ және орман гүлдерінен құрастырылған гүл шоқтарын тексеру ұсынылады. Артық гүл алынып тасталынады. **(құрастыру***)*

		екінші схемаға өтіп, тағы үш суретті дәйекті түрде қарастырады. Егер балалар дұрыс жауап таба алмаса, тәрбиеші оларға көмектеседі. Сол сияқты, қалған сызбалар мен сызбалар қарастырылады. Бұл ойында әртүрлі сызбалар мен сызбаларды қолдануға болады. **(Құрастыру)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз			

	Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу

	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

<table>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық</td><td colspan="5">Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)
Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.</td></tr>
<tr><td></td><td>Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Картотека №1
Күні бойы, күні бойы,
Күні бойы, күні бойы,
Біздің қыздар секірді,
Оң аяқпен секірді,
Сол аяқпен секірді,
Алға қарай секірді,
Артқа қарай секірді,
Айналдыра секірді,
Айналдыра секіргішті
Биікке де секірді.
Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу.
(математика негіздері)</td><td>Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан» Картотека №2
Оң қолым тышқан болсын,
Сол қолым мысық болсын,
Саусақтарды жаттықтырып,
Мысық-тышқан ойыны болсын.

Тышқан жерді тырнайды.
Мысықты алдайды,
Құйрығымен мысықты.
Тышқан түртіп, зып етті,
Мысық оны күтіп отыр,
Тышқан інде күліп отыр.
(математика негіздері)</td><td>Саусақ жаттығуы Картотека №3
Қане, қайсы алақан,
Біз-кішкентай. (балапан)
Аралардың нәрі,
Бау-бақшаның сәні. (гүл)
Тік, тік, тік пісте,
Қысы-жазы бір түсте. (шырша)
Менің тұрақты мекенім,
Сәнді етіп жүремін. (үй)
(қоршаған ортамен таныстыру)</td><td>Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш» Картотека №4
Қуыр-қуыр қуырмаш,
Балаларға бидай шаш.
Бас бармақ,
Балан үйрек,
Ортан терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкене бөбек.
Сен тұр– қойыңа бар!
Сен тұр– жылқыңа бар!
Сен тұр– ешкіңе бар!
Сен тұр– сиырыңа бар!
Сен тұр– түйеңе бар!
Ал сен алаңдамай,
Қазан түбін жалап, үйде жат.
Мына жерде құрт бар,
Мына жерде май бар.
Мына жерде қатық бар,
Қытық, қытық!</td><td>Саусақ жаттығуы Картотека №5
Оң қолымда бес саусақ,
Сол қолымда бес саусақ.
Оларды атап шақырар,
Әрқайсысының аты бар.
Бас бармақ,
Балаң үйрек,
Ортан терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкене бөбек.
(математика негіздері)</td></tr>
</table>

				(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау.	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; **Қазақ тілі «Ыдыс-аяқ әлемі» Міндеті:** Ыдыстардың атауымен таныстыру, сөздік қорларын толықтыру; «Мынау не?»,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Түрлі түсті сызықтар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру;	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Түрлі түсті доптар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Түрлі түсті сызықтар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін

		«Неше?» деген сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету; «Ы», «Қ» дыбыстарының айтылуын үйрету. **Сөздік минимум:** Табақ, Ожау, Таба, Кастрөл Шелек **(Қазақ тілі)** **Сөздік ойын: «Ас үйде»** **Мақсаты:** есту қабілетін дамыту; сөздік қорын кеңейту. **Ойынға қатысушылар:** 4-5 адам. **Ойынға арналған материалдар:** ас үй ыдыстары. **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөйлемді айтады: «Мен кесеге....құйдым»	Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде	ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Фигура жаса»	қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Міне,мен қандай күштімін»

		. (балалардың алдындағы үстелдегі тамақтар муляждары) бала тәрбиешінің артында сөйлемді толығымен қайталайды және оның атын қосады. Мысалы: «Мен кесеге шәй құйдым».	сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Міне,мен қандай күштімін»		
	Алғашқы қар Күзде иіні жұтаған Қыр көмілді ақ қарға. Майыстырып бұтағын, Ақ тон киді бақтар да. Жылғалардан қақ көрдім, Жатыр шеті шетілмей. Дала жаңа дәптердің Жазылмаған бетіндей.	**Жаңылтпаш** Даланы қар жабар, Қарға балалар аққала салар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Себетке жина»** **Міндеті:** беске дейін санау; кіші топқа жетіспейтін затты қосу немесе үлкен	**«Тышқан мен мысық» ертегісі (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Букет жинайық» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** санды бір бірлікке көбейтуді үйретуді жалғастыру, балаларды кіші санға бірлік қосу арқылы сандардың	**«Торғай мен тышқан» ертегісі (көркем әдебиет)** **Жаңылтпаш** Пай - пай - пай, Жайылып жүр тай. Ай - ай - ай, Ұшып кетті торғай. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Лифт» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** тура және кері санауды 5-ке дейін бекіту, кемпірқосақтың	**«Өтірікші» ертегісі (Көркем әдебиет)** **Сөздік ойын: «Кім көп көреді?» картотека №3** **Міндеті:** көрнекі қабылдауды дамыту, сөздікті кеңейту. **Ойынға арналған материалдар:** лексикалық тақырыптағы заттардың сызылған суреттері, бір-біріне салынған, схемалық заттар, көлеңкеленген заттар.

	(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **«Ата және сана» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** қорытынды санды атау арқылы дыбыстарды санауға үйрету. Материал: ойыншықтар **Шарты:** үстелге 2-3 бала шақырып, содан кейін «балалар ойыншықтарды, салмақтарды санауды жақсы біледі, ал бүгін олар дыбыстарды санауды үйренеді» деп айту керек. Тәрбиеші балаларға үстелге қанша рет қолмен соғатынын санауды ұсынады. Ол шынтақта тұрған оң қолдың қолымен қалай сермеу керектігін көрсетеді.	топтан артық затты алып тастау арқылы заттардың екі тобын салыстыруға үйрету; кеңістікті шарлауға үйрету. **Материал:** көкөністер мен жемістердің жалпақ суреттері, себеттер. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға көкөністер мен жемістерді себетке жинауды ұсынады. Балалар қияр мен қызанақты қатарға қояды. Біз оларды саны бойынша салыстырамыз. Тағы не бар? (аз). Қызанақтан қанша қияр көп? Қызанақ қанша қияр болса, сонша болуы үшін не істеу керек? Сонымен	пайда болуымен таныстыру. Материал: сандар, әртүрлі заттар саны бар карталар. **Шарты:** әр балада 1-ден 5-ке дейінгі әр түрлі сандары бар карточкалар және әртүрлі заттар саны бар карточкалар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар санға сәйкес келетін заттар саны бар бірнеше карталарды табады. Ойынның екінші нұсқасында балалар бір цифрдан алады және топ бойынша жүреді. Тәрбиешінің белгісі сигналы бойынша олар 1-ден 5-ке дейін болады, олардың сандарын атайды. **(математика негіздері)**	негізгі түстерін бекіту, "Жоғары", "төмен" ұғымдарын бекіту, реттік сандарды есте сақтау (бірінші, екінші...) **Шарты:** балаға тұрғындарға лифтпен, қажетті қабатқа көтеруге немесе түсіруге, едендерді санауға, еденде қанша тұрғын тұратынын білуге көмектесу ұсынылады. **«Торғай мен тышқан» ертегісі бойынша шығармашылық бұрышта топтық жұмыс (сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру)**	**Ойынға қатысушылар:** 5-6 адам. **Ойын барысы:** Балалар тақырып бойынша әртүрлі суреттерді қарастырады, онда қабылдау қиын нысандар бейнеленген суреттер ұсынылған. Ойында көбірек білетін және осы тақырыпты дұрыс атайтын ойыншы жеңеді. **(сөйлеуді дамыту)** **«Көңілді құрт» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** сандық қатардағы сандардың орнын, кейінгі және алдыңғы сандарды табуға жаттығу. **Материал:** картоннан карточка жасалады, онда шынжыр табанның бейнесі жасалады. Құрттың денесінде сандар бар, кейбір сандар жоқ. Картоннан тиісті

	Соққылар балалардың санауы үшін тым жиі емес, ақырын болады. Алдымен 1-3 дыбыстан аспайды және балалар қателесуді тоқтатқан кезде ғана соққылар саны артады. Әрі қарай, дыбыстардың көрсетілген санын ойнату ұсынылады. Тәрбиеші кезек-кезек балаларды үстелге шақырады және оларды балғамен, таяқшамен үстелді 2-5 рет ұруды ұсынады. Қорытындылай келе, барлық балаларға балғамен қанша рет ұрса, сонша рет қолын көтеру (алға еңкейу, еңкейу) ұсынылады. **(математика негіздері)**	қатар, біз 3 қызанақтың қалай шыққанын нақтылаймыз? 3 саны қалай пайда болды? **(математика негіздері)** **«Қар басқан ағаш бұтақтары» (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**	**«Қазақ халқының сәндік қолданбалы өнері-сақина» (сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу)**		өлшемдегі сандары бар шеңберлер кесіледі. **Шарты:** 1-ші нұсқа. Балалар үстелдерде отырады. Тәрбиеші заттардың санын бір жолмен көрсетеді: санау сызғышында, фланелеграфта, суреттер немесе ойыншықтар көмегімен. Балалар санға сәйкес келетін санды жіппен таратады. Сандар туралы жұмбақтар жасырауға болады. Әрбір дұрыс жауап үшін бала Чип алады. 2-ші нұсқа. Балалар жіпті бір шетінен парақтың үстінен көтеріп, хормен сиқырлы сөздерді айтады: "жіп, жіп, айналдыр, цифрға ... айнал!" Қажетті санды тәрбиеші немесе балалардың бірі атайды.

	«Балабақша ауласындағы ағаштар» Топтық жұмыс **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)**				**Өзіндік өнімді іс-әрекет:** біз ағаштың жапырақтарына олар құрғағаннан кейін жазулар жасаймыз. Ал «Игі істер Ағашы» топқа орналастыруды және оны тек ата-аналар ғана емес, сонымен қатар қонақтар біздің топтағы мейірімді, сыпайы және жылы шырайлы балалар екенін бөліп көрсетуі үшін оны игі істермен және іс-әрекеттермен толықтыруды ұсынамын. **(сурет салу, жапсыру, құрастыру, мүсіндеу, математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				

Серуен	**Бақылау: Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау.** Мақсаты: Балаларға күз мезгілі туралы әңгімелеу. Күзгі ауа-райын жазғы ауа-райымен салыстыру, күздегі өзгерістерді айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық. Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Құм салғыштың айналасындағы құмдарды жинату. **Мақсаты:** еңбекке баулу.	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта күлімдеп, Көз тартады атырап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау.	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету.	**Бақылау: Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты**: Балаларға ауа – райының өзгергенін, күн суытып, жиі жел соғып, жиі жаңбыр немесе жұқа қар жауатынын айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Күн шуаққа маужырап, Жатыр еді адырап. Ағштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі қажетсіз заттарды жинауға көмектесу. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын**: К-№18 «Кім көп тас жинайды» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. Мақсаты: еңбекқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» К-№1** Мақсаты: (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады,

	(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын. К-№ 8 «Аңшылар» Балалардың өз еріктерімен жасайтын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын:** К-№ 9 «Қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	**(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын**. К-№ 10 «Пойыз» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер. **(Дене шынықтыру**	әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі,

	Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	Кітаптан ертегі оқып беру. Балалардың өздері құрастырған ертегісін тыңдау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Кітаптарын жасау бойынша жұмыстарын жалғастыру. **(сурет салу, жапсыру)** Кітаптарды санау, өлшеу, салыстыру **(математика негіздері)**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Кітаптан ән жаттау, айту **(музыка)** Еркін іс әрекеттер. Өз кітаптарын жасау жұмыстарын жалғастыру	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балалардың таңдауы бойынша кітаптағы ертегілерді сахналау. Еркін рөлдік ойындар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Балалармен жеке жұмыс	Сыпайы сөздерді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Жанерке - жапсыру, Ұлан - жеке жұмыс Қалған балалар топтарға бөлініп	**Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталау** Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(қазақ тілі)** Дидар - жапсыру, Бекзат - жеке жұмыс.	«Екі лақ», «жанжал» сөздерін қайталату Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Балнұр - құрастыру, Еркебұлан - жеке жұмыс	«Торғай», «тышқан» сөзін қайталау, «н», «ғ» дыбысына екпін аудару. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Дидар - құрастыру, Завира - жеке жұмыс	Татулық туралы өлеңді қайталау. Мақсаты: сөздік қорын дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еркін - жапсыру, Алмат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді

	кіші топтарда жұмыс істейді.	Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Дауыста, атыңды айтам»** Ойыншылар шеңбер құрап отырады. Шеңбердің ортасында жүргізуші отырады. Оның көзін байлайды және бірнеше рет айналдырады. Ол кімнің қай	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Ұшты, ұшты»** Жүргізуші белгілі бір құстың атауын атайды, «ұшты, ұшты» деп қайталайды және қолын бұлғайды. Ойыншылар қимылдарды қайталайды.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №19 «Мысық пен тышқан»** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді, мысық келгенде түсіреді: «Мысық тісін ақситады, Көздерін шақшитады. Дүрдитіп, күржитіп белін, Айбат қылады ернін»	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым еркеақ. Кетесің кейде

	жерде отырғанын білмей қалуы тиіс. Жүргізуші ойыншылардың бірін қолымен көрсетіп, «Дауыста, атыңды айтам» дейді. Таңдау түскен бала дауыстайды, даусын танымастай етіп өзгертіп сөйлейді. Егер жүргізуші бәрібір танып қойса, екеуі орын алмасады. Егер таба алмаса балалардың тілегін орындайды. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Бір рет, екі, үш... бір кезде жүргізуші «Сиыр!» деп қалады. Оның қармағына ілініп, қолын сермеп қалған бала ойыннан шығады немесе ойыншылардың тілегін орындайды. «Сақтанып», құстың аты айтылғанда қолын көтермей қалған немесе кешігіп қалған балаларға да сондай шара қолданылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	команда қасқырлардың рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде қалған қасқырлар ойыннан шығады.	– «мысық» «тышқанды» қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Ол шеңбер арқылы шеңбердің сыртында жүгіреді. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	секеңдеп, Байламаса көкем кеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

			Қалған балалар ойынды жалғастырады. Кейін командалар орын алмасады **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Топтағы мектеп жасына дейінгі балалардың тұлғааралық қатынастары»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 21.11-25.11.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 21.11.2022	Сейсенбі 22.11.2022	Сәрсенбі 23.11.2022	Бейсенбі 24.11.2022	Жұма 25.11.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Мен адамдардың ортасындамын» **Мақсаты:** балаларда әлеуметтік-мәдени құзыреттіліктерді қалыптастыру: типтік әлеуметтік рөлдерді (ұлы - қызы, ағасы-әпкесі, немересі-немересі, досы-досы) орындау білімі мен тәжірибесін меңгеру; отбасылық-тұрмыстық саланың күнделікті жағдайларында, бос уақытты ұйымдастырудың тиімді тәсілдерімен әрекет ете білу. Қоршаған әлемдегі, отбасындағы, ұжымдағы орны мен рөлін анықтау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Дидактикалық ойын: «Экологиялық пирамида»** **Міндеті**: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, эколргиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу. **Ойынның ережелері.** «Эколог	**Құрылыс ойыны: "Таяқша құрылысы"** **Міндеті:** балалардың логикалық қабілетін дамыту. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтауға тәрбиелеу.	**Құрылыс ойыны: "Естеріңде болсын"** **Міндеті:** балаларды геометриялық фигураларды атауға үйрету. Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді	**Құрылыс ойыны: "Санау және салу"** **Міндеті:** мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш,	**Құрылыс ойыны: "Бөлмені жабдықтау"** **Міндеті:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру.

	иялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында- «экологиялық пирамида деген жазу бар. **Ойынның барысы.** Тәрбиеші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, көбелек, шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман, қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су	**Материал:** әр түрлі ұзындықтағы үш өлшемді таяқшалар, қарапайым суреттері бар карталар. Ойын барысы. Балаларға әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар таратылады, оларды үш бөлікке бөлу ұсынылады. Содан кейін олар суреттер береді (қарапайым нысандардың нақты суреттері: жалауша, машина, желкенді қайық, арба, гүл, ваза және т.б.) және осы заттардың суретін таяқшалармен салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Жел қандай?»**	қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ойын барысы. Балаларға құрылыс	блок және т.б.) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өзбетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Материал: геометриялық фигуралардан жасалған робот карталары, құрылыс жинақтары немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балаларға геометриялық фигуралардан жасалған роботтардың суреті көрсетілген. Тәрбиеші кішкентай роботтарды санауды ұсынады, қанша робот ит екенін сұрайды. Кез-келген роботты таңдауды, оның қандай фигуралардан жасалғанын, оған қанша бірдей фигуралар-	Материал: қағаз парағы (35* 45 см,) құрылыс жинағы, жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. тәрбиеші балаларға қағаз парағын ұсынады (35*45 см) және бұл қуыршақ бөлмесінің едені екенін айтады, оны кірпішпен жабдықтауды сұрайды (бөлменің қабырғалары, терезе мен есікке Бос орындар қалдырады. Балалар мұны жасағаннан кейін парақты алып тастап, оны салынған бөлменің жанына қояды. Содан кейін ол геометриялық фигураларды шығарады және оларды қағазға орналастыруды ұсынады, жиһаз бөліктеріне (төртбұрыш - дәретхана,

	жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(құрастару*)*** **«Бұл қашан болады?»** **Дидактикалық міндеті:** Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. Зейінді, байқауды, серіктестікті тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық міндет:** балалардың жансыз табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту: желдің қасиеттері. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	бөлшектері бейнеленген карталар ұсынылады. Тәрбиеші бөлшекті атауды және оған ұқсастықтары бар заттарды еске түсіруді, осы заттарды неге көрсететінін негіздеуді сұрайды. **(Құрастыру)** **«Суретші қай жерде қателесті?»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, (сөйлеуді дамыту) Табиғат бұрышындағы	бөлшектер түскенін айтуды сұрайды. Содан кейін балаларға геометриялық фигуралар беріледі және олардан өзіңізге ұнайтын суреттерді құрастыруды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Ертегіні араластыр»** **Мақсаты:** балалардың интеллектуалдық қабілеттерін, нақты заттардың шартты алмастырғыштарын қолдана білуін дамыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тіктөртбұрыш - төсек және т.б.) ұқсас пішіндерді таңдайды. Тәрбиеші алынған схеманы балалармен бірге қарастырады және кірпішпен қапталған бөлмеде оған "жиһаз" қоюды сұрайды. Жұмыс аяқталғаннан кейін балалар суретті ғимаратпен салыстырады. **(Құрастыру)** **«Ертегінің басты кейіпкерін ата»** **Мақсаты:** реакция жылдамдығын, белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. **(қоршаған ортамен танысу)**		
Таңертенгі жаттығу	**ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Сапта тұрып, бірінен кейін бірі тізіліп жүру, жүгіру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Шеңбер жасап тұру. 3. Тік тұрып, қолды алға жоғары, жаңға созу, төмен түсіру. (3 - 4 рет) 4. Екі қолды жайып, көбелекке ұқсап ұшу, бір орында тұрып жайлап айналу, қону.(3 - 4 рет) 5. Қоянша секіру, аю сияқты қорбаңдау. 6. Балапандар жем шұқыды, саусақтарымен еденді соғу. (3 - 4 рет) 7. Дем алып, дем шығарып, жай жүріспен кету. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.

	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	**Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған,

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		(сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» Мысық біздің сақ құлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Картотека №1 Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» **Міндеті:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Картотека №2 Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Міндеті:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Картотека № 3 Дидактикалық ойын: «Қарап ал да, есіңе сақта»** **Міндеті:** Балаларды көрген суреттерін есіне сақтап, көз алдына елестете, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Әр түрлі суреттер көрсетіледі. Балалар бірінші суреттен қой, сиыр, ешкі, түйе-үй жануараларын, екінші суреттен аю, қасқыр, түлкі-жабайы аңдарды атайды. Үшінші суретте қарлығаш,	**Картотека №4 Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Міндеті:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Жеке және жалпы ұғымын үйрету. **Ойын шарты:** Берілген әртүрлі суреттерден не артық екенін табады.Берілген суреттерді топтастырып, олардың жалпы атауын атайды. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Картотека №5 Дидактикалық ойын: «Қайсысы ұнайды?»** **Міндеті:** Суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнайтынын айтқызы. Сөздік қорын молайту. **Көрнекіліктер:** Әр түрлі суреттер, жануарлар, жыл мезгілдерінің суреттері. **Ойын шарты**: Әр түрлі суреттерді көрсетіп, олардың қайсысының ұнайтыны, не үшін ұнағаны туралы сұралады. Олардың қай мезгілде бейнеленгенін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады.

			көгершін, тоты құс-құстарды атап шығады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*		**(қоршаған ортамен таныстыру***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау.	**Музыка** Міндеті: шеңбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шапшаңдық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажырата білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. **Қазақ тілі «Ас - адамның арқауы»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Спорттық элементері бар ойындар»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Епті болайық»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Біз көңілді балалар»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды

		Міндеті: «Азық-түлік» тақырыбы бойынша сөздік қорларын кеңейту; Тірек сызбасымен жұмыс істей отырып сөз тіркестерін және сөйлемдерді құрастыруға үйрету; «Ү», «І», «Ұ», «Қ», «Ө» дыбыстарының айтылуын үйрету. **Сөздік минимум** қаймақ, ірімшік, жұмыртқа, күріш, Сорпа, балық, Шұжық, маған, саған, дәмін көр	жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда	дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.**Ойын:**	ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.**Ойын:** «Белгіге құлақ сал»

			жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Кім мерген»	«допты ары қарай жалға»	
	Күздің соңғы айындағы табиғат құбылысындағы ерекшеліктер туралы әңгіме **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қолшатырдың суретін салу, жаңбыр тамшылырын жапсыру. *(сурет салу, жапсыру)* Әр баланың салған қолшатырларын салыстыру,	Бөлме жиһаздары туралы әңгіме. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Ас ішуге арналған үстел» **(сурет салу-мүсіндеу, жапсыру)** Қуыршаққа арналған орындық түсті қатты	**«Ыдыстар»** Ыдыс түрлерімен таныстыру, шағын әңгімелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Тап» ойыны** «Шәй ішуге арналған кесе мен қасық» **(сурет салу, жапсыру, мүсіндеу)** Таңдауы бойынша	**«Тағамдар»** Тағам түрлерімен таныстыру, сурет бойынша әңгіме **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «Менің сүйікті тағамымы» **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Тағамдардың түрін ажырату, санау, көлеміне қарай салыстыру	**«Сүт тағамдары» әңгіме** **Міндеті:** Сүт тағамдарының түрлерімен таныстыру, қалай әзірленетіні туралы әңгімелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Мақта қыздың қатығы** **(сурет салу, мүсіндеу, жапсыру)** Қатты қағаздан құрт жаятын сөре

	жапсырған тамшылырды санау. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау.	қағаздардан құрастыру. Үстілдерді салыстыру, санау. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Иілеміз оңға бір» әні **(музыка)**	орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Мама, мама, мен бақыттымын» әнін үйрету **(музыка)**	**(математика)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Құлыншақ» әні **(музыка)**	құрастыру. Мұны қалай жасауға болады? (Ұзынша қиылған қағаздарды айқастыра отырып жасайды. **(математика негіздері)** Таңдауы бойынша орталықтарда ауысып жұмыс жасау. «Қуырмаш» әні **(музыка)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	Қайыңды бақылау Міндеті: жыл мезгіліне байланысты тән белгілер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру;	Ауа-райын бақылау Міндеті: табиғаттың қалай өзгергеніне назар аудару; табиғи өзгерістерді салыстыруға	Ауа-райының жай-күйін бақылау Міндеті: табиғи құбылыс — тұман туралы түсінік қалыптастыру; маусымдық құбылыстарды	Жыл құстарын бақылау Міндеті: жыл құстары туралы, күзде суық түскен кезде құстардың өмірінің өзгеруі туралы идеяларды кеңейту; құстарға	Бақшадағы күзгі жұмыстарды бақылау Міндеті: табиғаттағы маусымдық өзгерістер туралы білімді бекіту. **Қоршаған ортамен таныстыру)** Қатты жел соғады,

	табиғаттың тірі объектісі ретінде ағашқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру)** Тәрбиеші балаларды әңгімелесу үшін қайыңға апарады. Бұл қандай ағаш? Қайыңның діңін көрсетіңдер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Бұтақтарын көрсетіңдер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Қандай түсті? Қайыңның діңін сипалаңдар. Ол қандай? *(Тегіс, жібектей.)* Түсі қандай? *(Тек қайыңның* осындай қара және ақ діңі бар екенін *нақтылау)* Қайыңмен қандай өзгерістер болды? Ағаштың жапырақтары қайда кетті? Олардың	үйрету; байқауды дамыту. Қазан айында, Жаңбыр жиі жауады Аулада. Шалғындағы шөп құрады, Шегірткелер де жоқ. Отын жиналды Қысқа пешті әзірлеп. С. Маршак Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, сұраққа жауап беруді ұсынады. Түйдек-түйдек, түйе жүні ұшады. Жарқ-жұрқ етіп, Бауырынан су ағады *(Бұлт.)* Бір шұқырда көп шұқыр, Іштен түртіп көп шұқыр Жылт етіп жырадан өткен... *(Шалшық).*	бақылауды үйрету; осы құбылыстың ерекшеліктерін байқау, қорытынды жасау. **Қоршаған ортамен таныстыру)** Күзде орман үстінен Және батпақ көлден Бұлт ұшақпен ұшып кетті. Бұлт жүзді Төмен-төмен, Парашютшы одан секірді. Оның соңынан Басқасы секірді, Топ болып ұшып өтеді. Тұман — бұл табиғат құбылысы және ең қарапайым, барлығы үшін күтпеген құбылыс. Тұман жерді үстінен басып түседі. Бұлттар өте	деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру)** Өзен-көл шуылдады Жылдам ағысты, Құстар ұшып кетеді Жылы өлкелерге. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Қандай құстар жылы жаққа ұшады? Олар мұны не үшін жасайды? Құстар топ болып жиналып, жер бауырлай ұшады. Бұл олардың жақын арада жылы жаққа ұшатынын білдіреді. Қарлығаштар бірінші болып бастайды, өйткені ауа райының салқындауы себебінен жаздағы қорегі жәндіктер жоғалады. Үйрек, қаз, тырналар соңғы болып ұшады, өйткені тоғандар	Бұлттар қап-қара, Арасында саңылау жоқ Күн сәулесін көретін, Тұтасып аспан көгі Күн бетін жапқан. Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды: Ауа-райы, табиғат қалай өзгерді? Көкөніс бақшасында не өзгерді? Суық түскен кезде қалай киінесіңдер? Суық ауа райының басталуымен құлпынай не болады, ол үсіп қалады ма? Құлпынай үсіп кетпес үшін, жазда бізді тәтті жидектермен қуанту үшін, құлпынай бұтақтарын үгінділермен толтырып, жүйекті мөлдір пленкамен жабуымыз керек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: жүйекті үгінділермен толтыру

	саны көп пе, әлде аз ба? Жапырақтар қайда жатыр? Оларды кім түсіреді? Жапырақтарды көтеруді ұсыныңыз, олар жерде құрап қалғанын айтыңыз. Жылдың қай мезгілі? Күзде ағашқа не болады? *(Ол ұйықтап, қысқа дайындалады.)* **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: аумақты жинау Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, жалпы күш-жігермен тапсырманы орындауға үйрету. «Өзіңе жұп тап» қимылды ойындар. Мақсаты: сигнал бойынша әр түрлі жұптарды таңдау. «Қайыңға жүгір».	Табиғатта қандай өзгерістер болды? Аспан қандай болды? Күн қаншалықты жиі шығады? Жаңбыр жауып тұр ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: күзгі жапырақтарды жинау Мақсаты: еңбек етуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Қаздар-аққулар», «Қуып жету». Мақсаты: сигнал бойынша тез әрекет етуге үйрету; достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.	төмендеп, жерді ақ қалың жамылғымен жапқан сияқты. Тұман кішкентай су тамшыларынан тұрады. Бұлттарда да, аспанда да, жер үстіндегі тұмандарда да бұл тамшылар мөлдір су буынан пайда болды. Ол суық ауа ағынына еніп, ауырлай бастайды, су тамшыларына айналады. Егер тамшылар аспанда пайда болса, олар бұлтқа айналды, ал егер жерге жақын болса, тұман пайда болды. Олар жылдың барлық уақытында болады. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Тұман кезінде аспан қандай? Біз қалай дем аламыз?	қатып қалады және олар суда азық таба алмайды. Тәрбиеші балаларға ұсынысты аяқтауды ұсынады: Торғай кішкентай, ал тырна ... (үлкен). Үйрек сұр, ал аққу ... (ақ). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Мақсаты: жұппен жұмыс істеуге үйрету; достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. «Қайда жасырылған, тап» қимылды ойындар. Мақсаты: кеңістікті шарлауға үйрету. «Жүгіру — соқтықпа». Мақсаты: жүгіру техникасын, жақсы позаны, қолдың

	Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. **(Дене шынықтыру)** «Төбешіктен төбешікке» жеке жұмыс Мақсаты: екі аяқпен секіру жаттығулары. «Өзеннен өт» Мақсаты: бөренемен тікелей және бүйірден жүруге жаттығу	**(Дене шынықтыру)** Жеке жұмыс «Мені қуып жет» Мақсаты: дұрыс бағытта жүгіруді үйрету. Шығарылатын материалмен дербес ойындар	Ауа қандай: ылғалды немесе құрғақ? Тұман қалың ба? Неліктен жақыннан тұман аз, ал алыста қалың? Еңбек қызметі: учаскедегі қоқысты жинау Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге деген ұмтылысты тәрбиелеу. Қимылды ойындар: «Кім жылдам», «Кезкұйрық пен тауық». Мақсаты: жүгіру, өрмелеу, секіру қабілетін жетілдіру; реакцияны дамыту. **(Дене шынықтыру)** «Көңіл-күйді бейнелеу» жеке жұмысы Мақсаты: пластикалық қозғалыстармен	Еңбек қызметі: ағаш тұқымын жинау Мақсаты: балаларды тұқым жинауға тарту және ағаштардың атын бекіту. Қимылды ойын «Күшік пен торғай» Мақсаты: құстарға тән қимылдары туралы білімді бекіту; оларды дауыспен еліктеуге үйрету. **(Дене шынықтыру)** Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: допты бір-біріне төменнен лақтыру қабілетін бекіту	табиғи жұмысын жақсартуға қол жеткізу. **(Дене шынықтыру)** Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту. Мақсаты: жүру, жүгіру техникасын жетілдіру

			ішкі сезімдерді жеткізуге үйрету. Шығарылатын материалмен дербес ойындар		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді.				

	Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Аю апаны» ертегісін оқимын. ***(*Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады.

	3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін *(***Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Тағамдар туралы мультфильм көру.** Балалармен пікірлесу, ойларын тыңдау. *(***Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Картотека №21 «Аспазшы** **Мақсаты**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар,	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Картотека № 23 «Хайуанаттар бағы»** **Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша *(***Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Картотека №6 «Дүкен. Киімдер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **№ 1 тәжірибе «Қыста қоян неге ақ болады?»** **Мақсаты:** жабайы жануарлар туралы түсініктерді кеңейту, оларды қысқы жағдайда өмірге

	тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтың балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Анамның тілі» әнін жаттау** Мақсаты: әншілік дағдыларды дамыту *(музыка)*		**(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Дәрігерлер кітабы»** суретті кітап қарау (танымдық қызмет)		бейімдеу (камуфляж). **Барысы:** «Жазда-сұр, қыста-ақ» «Қоян». Бұл жұмбақты барлық балалар мен ересектер біледі. Неліктен қоян қыста ақ түске айналады, қоянның силуэтін ақ қағаз парағына саламыз. Ермексазды бір тіліммен бекітеміз. Қоянның ақ түсін ақ фонға бекітеміз. (зерттеу іс-әрекеті)
Балалармен жеке жұмыс	Ертеңгіліктегі өлеңдерді, қайталау, таза сөйлеуге үйрету. Мақсаты: артикуляциялық аппаратты дамыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Мамандықтар» туралы жұмбақ. Мақсаты: жұмбақты шеше білу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Дәрігер мамандығы туралы жұмбақ. Мақсаты: жұмбақты шеше білу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«Ойыншықтар» суретпен жұмыс Мақсаты: ойлау қабілетін дамыту **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Бекарыс - мүсіндеу,	«Ойыншық» туралы әңгіме. Мақсаты: сүйікті ойыншық туралы қысқаша әңгіме құра білу. **((Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Жанеля - құрастыру, Алиса - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлініп кіші топтарда жұмыс істейді.	Бекарыс - жапсыру, Жанызақ - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Арман – сурет салу, Бекзат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Рамазан - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.	Дидар - жапсыру, Бекзат - жеке жұмыс. Қалған балалар топтарға бөлінеді және кіші топтарда жұмыс істейді.
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Ұшады-ұшпайды»** **Міндеті:** балалардың мұқият тыңдау қабілетін дамыту, шеңберге салу дағдысын бекіту. **Ойын барысы:** Балалар шеңберде,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Көжек»** **Міндеті:** біркелкі шеңберде жүру, мәтінге сәйкес ойын әрекеттерін жасау қабілетін қалыптастыру. **Ойын барысы:** Балалар құрған шеңбердің	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Даусынан таны»** **Міндеті:** балаларды шеңберге тұрғызуға үйрету; кеңістікті шарлау, есту қабілетін дамыту **Ойын барысы:** жүргізуші залдың ортасына тұрып, көзін жұмады.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Міндеті:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Міндеті:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен

	ортада-тәрбиеші. Ол ұшатын және ұшпайтын жанды және жансыз заттарды атайды. Затты атай отырып, тәрбиеші қолдарын жоғары көтереді. Мысалы, тәрбиеші: құс ұшады, орындық ұшады, ұшақ ұшады және т. б. егер ұшатын зат аталса, балалар қолдарын жоғары көтеруі керек. **(Дене шынықтыру)**	ортасына түсетін көжек жүргізушісі таңдалады. Қол ұстасып, балалар оңға (солға) шеңбер бойымен жүріп, айтады: Бірінен соң бірі шеңберде, Біз бірте-бірте жүреміз. Орныңда тұрыңыз! Бәріміз бірге Осылай жасайық. Балалар тоқтайды, қолдарын төмен түсіреді, ал көжек қандай да бір қозғалысты көрсетеді және бәрі оны қайталауы керек. Ойын басқа жүргізушімен қайталанады (3-4 рет). **(Дене шынықтыру)**	Балалар қол ұстап шеңбер құрып, оңға қарай шеңбер жасап, айтады: Біз тегіс шеңберге жиналдық. Бірден бұрылайық, Ал айталық; «Скок-скок-с кок», кімнің даусы екенін тап. "Скок-скок-скок" сөздерін бір бала айтады (тәрбиешінің нұсқауы бойынша). Жүргізуші көзін ашып, бұл сөздерді кім айтқанын білуге тырысады. Егер ол болжаса, бұл ойыншы оның орнына келеді. Егер жүргізуші болжам жасамаса, онда ойын қайталанған кезде ол бұл рөлді қайтадан орындайды. Балалар шеңбер бойымен басқа бағытта жүреді. **(Дене шынықтыру)**	**Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Барлық жұмыс жақсы, немесе балаларды мамандықтармен таныстыру»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 28.11-02.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 28.11.2022**	**Сейсенбі 29.11.2022**	**Сәрсенбі 30.11.2022**	**Бейсенбі 01.12.2022**	**Жұма 02.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	«Үстелдегі мінез-құлық ережелері туралы әңгіме» **Мақсаты:** балаларға үстелдегі мінез-құлықтың маңызды ережелерін есте сақтауды, оларды рәміздердің көмегімен бейнелеуді ұсыну (асықпай тамақтану, тамақты мұқият шайнау; барлық қиындықтар асығыс немесе еркелетуден туындайтынын есте сақтаңыз; тамақ үшін сөйлесуге, күлуге болмайды; оны өзіңізбен бірге алып тастау керек және т.б.). Балаларды тамақтану кезінде ережелерді сақтауға үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық денелер мен фигуралардың арақатынасы"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды	**Құрылыс ойыны: "Ханшайымға мұнара салайық, бөлшектерді қабаттастыру"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін	**Құрылыс ойыны: "Модель бойынша құрастыру"** **Міндеті:** балаларды дайын модельге сәйкес құрылымдар салуға үйрету. Ұжымдық	**Құрылыс ойыны: "Схема жаса"** **Міндеті:** мектепжасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған	**Құрылыс ойыны: "Схема бойынша модельдеу"** **Ойынның мақсаты:** балаларды схема бойынша модельдеуге үйрету. құрастырылған құрылыс бөлшектерінің

басқа іс-әрекеттер)	тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. балаларға геометриялық денелердің суреттерін, содан кейін төменде көрсетілген геометриялық фигураларды қарастыру ұсынылады. Тәрбиеші картада бейнеленген	қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: диаграмма карталары, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Мектеп жасына дейінгі балаларға екі карточка беріледі: біреуінде схема түрінде әр түрлі теремкалар, екіншісінде осы мәселені шешу	құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылысты талдау. Материал: көлемді модельдер, құрылыс конструкторы. Ойын барысы. Құрылыс материалынан қарапайым құрылымдар жасаңыз және оларды қағазбен немесе матамен жабыстыру. Дизайн туралы жалпы түсінік бар, бірақ ол қандай бөлшектерден	соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: жазықтық геометриялық фигуралар, фломастер, қағаз парақтары, контурлық диаграммалар, құрылыс жинақтары. Ойын барысы. Балаларға алдын - ала кесілген картон геометриялық фигуралардан қағазға ғимараттардың әртүрлі қарапайым суреттерін салуды ұсыну (алдыңғы көрініс, содан кейін барлық фигураларды фломастермен бояу. Оларды жазықтықты модельдеуге арналған нұсқаулық ретінде пайдалануға болады Содан кейін балалар осы схемаларды	кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. Материал: геометриялық фигуралар мен құрылымдардың сызбалары бейнеленген карталар, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Балаларға екі карта ұсынылады: біреуінде геометриялық фигуралар, екіншісінде құрылымдардың сызбалары көрсетілген. Тапсырма беріледі-схема бойынша қажетті фигураларды таңдап, модельдеуді бастау. Тапсырманы геометриялық фигуралардың орнына құрылыс бөлшектерін ұсыну арқылы қиындатуға болады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны**

	құрылыс бөлшектерін табуды және картаның астында бейнеленген геометриялық фигуралар тәрізді жақтарын көрсетуді сұрайды. Егер балаларға құрылыс бөлшектерін пайдаланбай геометриялық фигуралар мен денелерді байланыстыруды ұсынса, тапсырма күрделене түседі. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Кілтті таңда»** **Міндеті:** Балалардың жансыз табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту: күн, ай, бұлттар. **Ойын ережелері:** Балалар тиісті түсті суреттерді таңдап, суретті жинап, суреттен сәйкес	үшін таңдалуы керек құрылыс бөлшектері бейнеленген. Тапсырманың мақсаты: бөлшектерді беттердің бірінің парағының бетіне тиетін етіп контурға салыңыз. Тапсырманы шешу барысында мұғалім реббе ҰОК қандай бөлшектерді қолданатынын, қандай түсті, қандай да бір бөліктің қандай формасы бар екенін, бөліктің қанша беті бар екенін, кескінді жинауға қанша бөлік кеткенін нақтылайды. Тәрбиеші топқа ханшайым қуыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және	жиналған, соны болжау керек. Балаларды осы модельдерге сәйкес ғимараттар салуға шақыру. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Ертегінің басты кейіпкерін ата»** **Міндеті:** реакция жылдамдығын, белсенділікті, ойлаудың тәуелсіздігін дамыту, ертегіні кейіпкерге сәйкес атауға үйрету. **Барысы:** Ертегі кейіпкерлерінің суреттері ұсынылады, балалар қандай ертегілерде кездесетінін атайды. Мысалы: Әтеш – "Мысық, әтеш және түлкі" және т. б **((Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	бөлшектеуге, оларды нақтылауға (бояуға) тапсырма алады. Қиындық: контурлық схемалар бойынша ғимараттар салу ұсынылады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Ертегіні иллюстрациялар бойынша айт»** **Міндеті:** балалардың таныс ертегіні қайталауға шақыру; шығармашылық көрініс үшін жағдай жасау. **Ойын шарты:** Балалар суреттерді ретімен орналастырады және ертегінің мазмұнын айтады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Сен құстарды білесің бе?»** **Міндеті:** Балалардың құстар туралы білімдерін жүйелеу. Балалардың сөздігін белсендіру, өз ойларын логикалық түрде жеткізе білу.Табиғатты түсінуге, оны қорғауға, сүюге қабілетті балаларды тәрбиелеу. Туған табиғатқа және барлық тіршілікке ұқыпты қарауды қалыптастыру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	затты табады. Тәрбиешінің белгісі бойынша жұмбақтар шешу. **Ойын әрекеті:** бөлінген суреттерді жинау, тиісті затты табу, жұмбақтарды шешу. Тәрбиеші мен балалар арасындағы диалог. **Дидактикалық материал:** балалар санына сәйкес түрлі-түсті кілті бар бөлінген суреттер. Көлемді заттар-әртүрлі пішіндегі кілттер. Жұмбақтары бар сандық. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	оған: "ханшайым жақында сіздің үйіңіз салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза сіз құрылыстың қайда болатынын білесіз бе? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңыз. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Ген және Саша, бізге көмектесіңіз, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңыз. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш,			

		тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңыз". Балалар тәрбиешімен бірге құрылыс жиынтығы мен импровизацияланған материалды пайдаланып мұнара салады. Ойынның соңында тәрбиеші ханшайымға жаңа үй көрсетіп: "бұл сіздің жаңа үйіңіз мұнара. Сіз ризасыз ба, ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны**			

		«Ертегіні араластыр» **Міндеті:** балалардың интеллектуалдық қабілеттерін, нақты заттардың шартты алмастырғыштарын қолдана білуін дамыту. **Ойын барысы:** Балалармен кестелерді қарастырып, зұлым сиқыршы ертегідегі аңдарды сиқырлағанын түсіндіру: түлкі шеңберге, сопақша итке, кірпіні төртбұрышқа айналдырды және т.б. алдымен тәрбиеші кестенің бір бөлігін шартты белгілермен ақ жолақпен жабады. Балалар әр суреттің оң			

		жағына сәйкес таңбаны еске түсіріп, салуы керек. Содан кейін ол "сиқырлы" жануарларды жауып, балаларға оларды атауға шақырады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. Ойын. «Маған қарай жүріңдер.» - бір бағытта топтасып жүру. 2. «Торғайлар болып ұшайық» - әртүрлі бағытта жеңіл жүгіру. 3. Тәрбиешінің көмегімен шеңбер құрып тұрамыз. 4. Қалыпты жағдай – тік тұрып, аяқты алшақ қойып, қолды артымызда ұстап. Тәрбиеші: «Біздің қолымыз қайда?», балалар қолды алға қарай созады «Міне біздің қолымыз!» 5. Қалыпты жағдай - аяқты алшақ, қолды белге. «Тик - так» - сағаттың тіліндей оңға, солға иілу. 6. Қалыпты жағдай – аяқты алшақ қою, қол төменде, екі қолды жоғары көтеру «Күнге қол созамыз». 7. Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіру. 8. Тәрбиешінің артынан үйіріліп жүру. **(Дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту

	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы, Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді,	**Саусақ ойыны “Ойыншықтар”** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.)	**Саусақ жаттығуы** Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте,	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ, Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек,	**Саусақ жаттығуы** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ,

	Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(математика негіздері***)*	Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.) Және көңілді Чиполлино, Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, математика негіздері)**	Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй) **қоршаған ортамен таныстыру***)*	Кішкене бөбек. Сен тұр– қойыңа бар! Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Музыка** Міндеті: Қысқа музыкалық	**Музыка** Міндеті: Музыканы	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Ерекше**	**Дене шынықтыру**

ұйымдастырылған іс-әрекет	фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.	тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету. **Қазақ тілі** **«Ұлттық тағамдар»** **Міндеті:** Ұлттық тағамдар атауларымен таныстыра отырып «Азық-түлік» тақырыбы бойынша сөздік қорларын	**«Достар мен ойнау»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүгіруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа,	**орындықтар»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Жүгіру. Аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, адымдап жүгіру, сапта бір-бірден, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру. Түрлі тапсырмаларды орындай отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру; орташа жылдамдықпен жүгіруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Балаларды ұқыптылыққа, тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу.	**Тақырыбы: «Дербестікке үйренеміз»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту;

		кеңейту; Ұлттық тағамдардың пайдасы туралы мәлімет беру. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум** Ұлттық тағамдар. Ірімшік, қуырдақ, қымыз, шұбат, құрт, жент	тазалыққа, өзінің сыртқы келбетін қадағалауды әдетке айналдыруға баулу. Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда	Тамақтанар алдында, дәретханаға барғаннан кейін, ластанған кезде қолды өз бетінше сабынмен жууға үйрету. Тарақты, қол орамалды пайдалана білуді бекіту. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға қызығушылықты дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сақтауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен және т.б. ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.**Ойын:** «Кірпілер»	Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын:** «Секіреміз»

			балалардың белсенділігін дамыту. **Ойын:** «Адасқан доп»		
	Күзгі шық туралы әңгіме (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Дидактикалық ойын: «Сипаттамасы бойынша тап» Картотека №20** **Міндеті:** Ұзын–қысқа, жуан-жіңішке, үлкен–кіші, оң-сол, ұғымдарын қайталау. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. **Керекті материалдар.** Табиғи материалдар: ұсақ тастар,	**«Мысық, әтеш және түлкі» ертегісі Картотека №4 (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Тез жауап бер»** **Міндеті:** Балалар ды жіктеуге, салыстыруға, жалпылауға жаттықтыру. Құстар, жәндіктер, аңдар туралы білімдерін бекіту. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға	**«Мысық неге тамақ ішкен соң жуынады?» Картотека №9 (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Зоологиялық домино»** **Міндеті:** Балалардың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік	**Дидактикалық ойын: «Экологиялық тізбек»** **Міндеті:** Қоректік тізбектің буындары туралы түсініктемелер беру: тірі табиғат, өсімдіктер, улы өсімдіктер, жыртқыш аңдар.Табиғат заңымен таныстыру:табиғатта жануарлар да, өсімдіктерде өз бетінше тіршілік ете алмайды. **Ойын ережелері**:Таңдауға негізделе отырып, экологиялық тізбек құрастыру. **Ойынның барысы**: Тәрбиеші алдымен қоректік тізбектің жекелеген	**Дидактикалық ойын: «Суықторғай»** **Міндеті:** құстар туралы түсінік беру, сөздік қорын дамыту Шарты: суықторғай сияқты секіреді, ұшады және шырылдайды. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Педагог үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де қояды: кәмпиттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б. Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды.

	жаңғақтар,таяқшалар т.б. **Ойынның мазмұны.** Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі бірдей екі затты ұстатады. Бала қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында – кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі ұзындығы бірдей екі қарындаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір – біріне ұқсас 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік	«Нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «Барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. **Ойынның ережелері.** Тәрбиеші балалардың көз алдына кестені іліп, қарауды ұсынады және қойылған сұраққа олар жауап беруі тиіс. Дұрыс жауапқа ойыншы фишка алады. Кестеге сұрақтар. 1 Бірінші қатарда бейнеленген суреттерді жалпы қалай атауға болады? 2. Кестеде барлығы неше құс? Оларды ата. 3. Не артық? Аңдар ма, жәндіктер ме?	туралы ұғымдарды қалыптастыру. Ойын ережелері: Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу. **Ойынның барысы:** Карточкаларда жабайы және үй жануарлары бейнеленген. Ойынға төрт адам қатысады. Карточкалардың сурет жағы теріс қаратып қойылады. Балалар алты карточкадан санап алады. Сонан соң тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: Бір-бірінің қасына тек бірдей суретті карточканы қоюға	буындарын қояды. Балаларға қай жануарға тізбек құратынын таңдауға көмектеседі. Карточканың теріс жағындағы цифрларға қарап, тізбек дұрыс құрастырылғанын тексереді. Мысалы: Жапырақ-құрт-шымшық-ителгі. Дәндер-тышқан-аққұлақ-жапалақ. Ағаш-қоян-қасқыр. **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **«Кішкентай құрттар»** **Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету.	Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер. Суықторғайға – өсімдік тұқымдары, шетеннің жемісі. Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары. **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **«Құстарға арналған жемсауыт»** **Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету. **(сурет салу)**

	жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(математика негіздері*)*** **«Шық басқан ағаштар» Міндеті:** Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. **(сурет салу)**	(аңдар артық). Қандай ортақ белгіні байқадыңдар? (әр бағанда құстар, аңдар, жәндіктер бейнеленген). 4. Құстарды ата. **(математика негіздері*)*** **«Айдарлы әтеш» Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. **(сурет салу)**	болады. Егер ойынға қатысушының біреуі карточкасыз қалса, онда ол женген болып саналады. Егер керек карточка жоқ болса, онда ол адам өзінің жүрісін жібереді. Карточкаларды араластырып ойынды ары қарай жалғастыруға болады. **(математика негіздері)** **«Ала шұбар мысық» Міндеті:** Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды	**(сурет салу)**	

			салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. **(сурет салу)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Торғайларды бақылау** **Міндеті:** Торғайдың сыртқы түрі мен дағдысы туралы білімді кеңейту; зейін мен байқауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Барлық торғайлар бір-біріне қалай ұқсайды? Олардың	**Шетен ағашын бақылау** **Міндеті**: шетен ағашымен таныстыру, оның құрылымын: діңгегі, бұтағы, жапырақтары, жидегін көрсету; оның күзгі көрінісін қызықтау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Құстарды бақылау** **Міндеті:** әр түрлі құстардың сыртқы түріндегі айырмашылықты табуға үйрету, олардың мөлшеріне, қозғалу тәсілдеріне назар аудару. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сауысқанды бақылау** **Міндеті:** сауысқанның пайда болуы, оған тән белгілері, дағдысы туралы идеяларды қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасау қажеттілігін тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Мен барлық жерде ұшамын,	**Қайыңды бақылау** **Міндеті**: жыл мезгіліне байланысты тән белгілер мен өзгерістерді көрсете отырып, қайыңмен таныстыруды жалғастыру; табиғаттың тірі объектісі ретінде ағашқа ұқыпты қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	айырмашылығы неде? Торғайлар немен қоректенеді? Кейбір торғайлар үлкенірек, кейбірі кішірек. Кейбіреуі ашық түсті, басқасы күңгірт, кейбіреу батыл, басқасы сақ. Торғай шалшықта Секіріп, шомылады, Жотасын күжірейтіп, Қауырсынын қағады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: балаларды құмсалғышқа құм жинауға шақыру Мақсаты: ұжымда еңбекке деген сүйіспеншілікті ояту. Қимылды ойындар «Түрлі-түсті автомобиль», «Қояндар мен қасқыр»	Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады: Өсіп тұрған бұл не, Жаз болса жайнап, Саясында ән салып, Құстар жүрген сайрап. *(Шетен)* Жел соқса –бір-бірімен таласқан, Жел басылса – бір-бірімен жарасқан Ағаш басын сіліксе күздің желі, Жапырақтар саудырап үзіледі. Шетен ағашы - биік, жіңішке ағаш, ол тек орманда ғана емес, саябақтар мен бақтарда да өседі. Көбінесе шетен ағашы түрлі алтын-қызыл жапырақтармен адамдарды	Ақ көгершіндердің арасында батыл торғай бар, Торғай-құс, сұр түсті. Жауап бер, торғай Ұшып кел, ұялмаңыз. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Қай құс үлкен: көгершін немесе торғай? Торғай қалай жүреді? Көгершін қалай жүреді? Торғай, көгершін қалай дыбыстайды? Көгершіндер жерде, шатырда жүреді, ұшады. Торғайлар секектеп секіреді, ұшады, ағаштарға қонады. Балаларды торғай сияқты секіруге шақыру және көгершіндер сияқты жиі	Мен әлемдегі барлық нәрсені білемін. Мен ормандағы әрбір бұтаны білемін. Мүмкін мені сол үшін Орман газеті деп атайды. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Сауысқан қалай көрінеді? Ол не жейді? Қалай дыбыстайды? Сауысқанның көп лақап аты бар: Сауысқан-ақ бүйрек, сауысқан-сақылдақ, сауысқан-ұры. «Ақ бүйрек» дейтін себебі сауысқан қауырсындарының бүйірі ақ түсті. Басы мен қанаттары қара. Құйрығы да қара, мұрны өте әдемі, жасыл реңктері бар, жебе тәрізді ұзын және түзу. «Сақылдақ» дейтін себебі бір жерден екінші жерге ұшып	Тәрбиеші балаларды әңгімелесу үшін қайыңға апарады. Бұл қандай ағаш? Қайыңның діңін көрсетіңдер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Бұтақтарын көрсетіңдер. Ол қандай: қалың немесе жұқа? Қандай түсті? Қайыңның діңін сипалаңдар. Ол қандай? *(Тегіс, жібектей.)* Түсі қандай? *(Тек қайыңның осындай қара және ақ діңі бар екенін нақтылау)* Қайыңмен қандай өзгерістер болды? Ағаштың жапырақтары қайда кетті? Олардың саны көп пе, әлде аз ба? Жапырақтар қайда жатыр? Оларды кім түсіреді? Жапырақтарды көтеруді ұсыныңыз, олар жерде құрап қалғанын айтыңыз. Жылдың қай мезгілі?

	Мақсаты: жүгіру, секіру жаттығулары. **(Дене шынықтыру)** Жеке жұмыс «Кім алысқа лақтырады?» Мақсаты: затты қашықтыққа лақтыру қабілетін бекіту	қуанту үшін, қызыл жидектен алқа тағу үшін үйлердің қоршауына отырғызылады. Халық: «Қыркүйекте бір жидек және ол ащы шетен жемісі» дейді. Егер орманда шетен ағашы көп өссе, онда күз жаңбырлы, ал қыс аязды болады. Күздің басында шетен жидектері ащы қышқылды және қатты болады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: учаскеде ірі қоқыстарды жинау, жолдарды сыпыру Мақсаты: кіші топпен жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру.	аяқтарын кесіп өтіп, басын шайқау арқылы ұқсау маңызды. Торғай сияқты «шиқ-шиқ» еліп, көгершін сияқты «гуілдеп» дыбыстау. Еңбек қызметі: түскен құрғақ жапырақтардың үйінді етіп жинау Мақсаты: ұжымда жұмыс істеуге үйрету; ересектерге көмек көрсету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	бара жатқанда «ғақ-ғақ!» деп дыбыстайды. Қатты сақылдау арқылы сауысқан жергілікті тұрғындарды қауіп туралы ескертеді. Ал «ұры» дейтін себебі оның жарқыраған затты жақсы көретіні, ұясына алып кететіні үшін осындай атқа ие болды. Сауысқан құрт, шыбын-шіркей, қоңыз, жәндік және масалармен қоректенеді. Еңбек қызметі: күзгі жапырақтарды жинау Мақсаты: еңбек тапсырмаларын қуана орындауға үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Қимылды ойындар: «Қарға мен күшік», «Допты ұста».	Күзде ағашқа не болады? *(Ол ұйықтап, қысқа дайындалады.)* **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Еңбек қызметі: аумақты жинау Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеуге, жалпы күш-жігермен тапсырманы орындауға үйрету. «Өзіңе жұп тап» қимылды ойындар. Мақсаты: сигнал бойынша әр түрлі жұптарды таңдау. «Қайыңға жүгір». Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша әрекеттерді тез орындауға үйрету. «Төбешіктен төбешікке» жеке жұмыс Мақсаты: екі аяқпен секіру жаттығулары. «Өзеннен өт» Мақсаты: бөренемен тікелей

		Қимылды ойындар: «Сабалақ ит», «Күн мен жаңбыр». Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша командаларды орындау арқылы бүкіл алаңда жүгіруді үйрету. «Алысқа лақтыр!», «Жалауға кім тезірек жетеді?» жеке жұмыс Мақсаты: доппен жаттығу жасауды үйрету; Көзбен дәлдеу, жүгіру жылдамдығын дамыту. **(Дене шынықтыру)** Шығарылатын материалмен дербес ойындар	Қимылды ойын «Құстардың ұшуы» Мақсаты: өрмелеу және жорғалау жаттығулары; зейін мен ептілікке тәрбиелеу. Жеке жұмыс Қозғалыстарды дамыту Мақсаты: құрсауды бір-біріне айналдыру қабілетін қалыптастыру. **(Дене шынықтыру)** Шығарылатын материалмен дербес ойындар	Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; Допты екі қолмен ұстау. Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту Мақсаты: бір аяғымен, қолымен белбеуімен тепе-теңдікті сақтауға үйрету **(Дене шынықтыру)**	және бүйірден жүруге жаттығу **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану:				

	«Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Отбасы»** **Міндеті:** Отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттері туралы балалардың түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықты дамыту. Балаларды рөлдерді бөлуге және өзіне таңдаған рөлдерге сәйкес әрекет етуге, сюжетті дамытуға үйрету. Балаларды	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Біз анамызбен бірге**	С. Маршактың «Сандар» өлеңін оқу **Міндеті:** сандармен танысу. **(Математика негіздері)** **Шығармашылық зертханасы** **Міндеті:** бұрыштарды дөңгелектеу әдісімен кесіп, төртбұрыш пен тіктөртбұрыштан дөңгелек және сопақ пішінді заттарды	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** "Үйеңкі жапырағы" **Міндеті:** шектеулі бетке ермексаздың кішкене бөлігін сұқ саусағыңызбен жағу қабілетін	**«Орманшыға қонаққа» квест-ойыны** **Міндеті**: балалардың үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы білімдерін бекіту; оларды ажырату және атау; балалардың ағаштар туралы білімін бекіту, оларды ажырату және атау.

	отбасы тұрмысының ойынында шығармашылықпен ойнатуға ынталандыру. Отбасы мүшелеріне және олардың еңбектеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке тәрбиелеу. **Керекті құрал - жабдықтар**: Жиһаз, ыдыс-аяқтар, қуыршақтар, ойыншық коляска, сумка, ойыншық машина. **Алдын ала жұмыс:** Әңгіме жүргізу: «Менің отбасым», «Мен анама қалай көмектесемін», «Кім, қайда жұмыс істейді?» «Біз үйде немен айналысамыз?» Тақырып бойынша сюжетті суреттер мен фото қарау. Рөлдер: ана, әке, әже, ата, әпке, бала,	**қонаққа барамыз" Міндеті:** баланың ермексаздан допты тегістеу қабілетін дамыту; алақанның, сұқ саусақтың бұлшықет сезімдерін дамыту — ермексаздың бір бөлігін басқан кезде; саусақтардың жұмысын белсендіру; қиялды, бейнелі ойлауды, белсенді сөйлеуді дамыту. **Қажетті заттар**: Жанна қуыршағы; экран; Чебурашканың құлақсыз суреті. **Ойын барысы.** Жанна қуыршағын экраннан көрсету. Ол	кесу қабілетін дамыту. **(Мүсіндеу)**	дамыту; саусақтардың бұлшықет тонусын бақылауды қалыптастыру; сөздікті белсендіру: "жапырақ", "желім", "жырту", "жағу". Қажетті материалдар: күзгі үйеңкі жапырағы; қызыл ермексаз; картон парағына үйеңкі жапырағының контурлық сызбасы (4х4 см); кәмпит қорабы. **Ойын барысы.** Балаңға күзгі үйеңкі жапырағын көрсету. Парақшаның бөліктерін атай отырып, оны қарастыру, оның қандай түсті (қызыл) екенін айту, балаға ермексаздан сурет салуды ұсыну. Қызыл	**(математика негіздері)** **«Орманшыға арналған дүрбі» Міндеті:** Бірнеше бөліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. **(Мүсіндеу)**

	қуыршақ. **Ойналатын сюжеттер:** «Отбасындағы таңғы ас » «Отбасындағы түскі ас» «Анасы баласын ұйқыға жатқызып жатыр» «Анамызға кір жууға көмектесеміз» «Бізге қонақтар келді» «Отбасындағы мерекелер: Жаңа жыл, туған күн,наурыз » «Саңырауқұлақ» шығармашылық шеберханасы **Міндеті:** балаларға саңырауқұлақты мүсіндеу шұжық пен шарды дөңгелектеуді үйрету. **(мүсіндеу)**	жылайды. Одан сұрау: «Жанна неге жылайсың?» Жауап ретінде Жанна өлең айтады: Бүгін анам екеуміз қонаққа барамыз. Ал Чебурашканы өзімізбен бірге аламыз, Бірақ менің ойыншығыма бірдеңе болды. Не болды? Қалай? Неліктен? Балалар, мен түсінбеймін. Балалармен бірге ойыншықты қарастыру. Чебурашканың құлағы жоқ екен. Жанна бұл туралы өлең оқиды: Ағасы Николай Чебурашкамен ойнады, Ол ойыншықтың құлағын жұлып алды, Балалар,		ермексаздың бір бөлігін алу, сұқ саусақпен және бас бармақпен кішкене бөлікті қысу. Үйеңкі жапырағының контурына қызыл ермексаздың кішкене бөлігін салу да, сұқ саусақпен оның бетіне жоғарыдан төмен қарай қозғалыстармен жағу. Баланы жұмысты өз бетімен жалғастыруға шақыру. Егер ол шаршаса, өз көмегіңді ұсыну: үйеңкі жапырағын екі бөлікке бөліп, баладан оң жағында жұмыс істеуін сұрау, ал сол жағында жұмысты жалғастыру. Парақтың бүкіл беті қызыл ермексазбен	

		маған көмектесіңдер, Ойыншықтың құлағын тез мүсіндеп беріңдер. Ермексаздың екі шарын жаю. Бір шарды алақанмен тегістеу, қалған саусақтар алынған шелпекке "секіреді". Бала екінші құлағын өздігінен жасайды. Екі құлақ дайын болғаннан кейін, оларды картонға салынған Чебурашканың басына "жағу" керек. "Жөнделген" Чебурашкаға қарау, баламен бірге қуану. **(Мүсіндеу)**		"боялған" кезде, үйеңкі жапырағын контур бойымен кесіп, түрлі-түсті картонға жабыстырып, кәмпит қорабының түбіне қою. Қораптың жоғарғы жағына ілмек жасау. Сурет дайын, оны қабырғаға іліп қоюға болады. Баланы сурет үшін өз бөлмесінде орын таңдауға шақыру, суретті қабырғаға іліп қою және оны бүкіл отбасымен тамашалау. Баланың жетістіктеріне қуану. **(Мүсіндеу)**	
Балалармен жеке жұмыс	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сурет салу** «Керемет суретші» ойын жаттығуы	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Музыка:** «Әнші дыбыстарды табу» ойын жаттығуы

	«Сөзді өзгерту» ойын жаттығуы Міндеті: кішірейтетін мағынадағы зат есімдерді қалыптастыруда жаттығу; дикцияны пысықтау. **(Дима, Рабия)**	Міндеті: фонематикалық көріністерді, фонематикалық талдауды, зейінді, ұсақ моториканы дамыту **(Жексен, Нәби)**	«Мұқият тыңдаушы» ойын жаттығуы (немесе «Дыбыс қайда?» Міндеті: фонематикалық түсініктерді, зейінді дамыту **(Сәбит, Әмір ата)**	«Жаңғырық» ойын жаттығуы Міндеті: дауысты дыбыстардың нақты айтылуын бекіту; есту зейінін, есте сақтау қабілетін дамыту **(Ұлбосын, Бекан)**	Міндеті: дауысты дыбыстардың артикуляциясы туралы білімді бекіту. **(Айша, Дамир)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?» Міндеті:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?» Міндеті:** зейінді, есте сақтауды дамыту. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Ара» Міндеті:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Суық - ыстық» Міндеті:** есту қабілеттерін, физикалық қасиеттерін дамыту. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Керісінше айт» Міндеті:** тез үйрету, мағынасы жағынан қарама-қарсы сөздерді табу, есте сақтау қабілетін, ақыл-ой қабілетін дамыту. Баланың

	Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға	см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; **Ойын барысы:** жүргізуші залдан шығады, балалар затты жасырады. Осыдан кейін жүргізуші кіріп, затты іздейді. Ал балалар оның артынан барып сөйлейді: суық жылы, жылы - ыстық...жасырын затты табуға көмектеседі.. **(Дене шынықтыру)**	сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер бойымен тұрып, антоним сөздерінің атымен допты лақтырып, ұстап алады. **(Дене шынықтыру)**

			дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға арналған кеңес: «Дені сау ата-аналар-дені сау балалар!»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.12-09.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 05.12.2022	Сейсенбі 06.12.2022	Сәрсенбі 07.12.2022	Бейсенбі 08.12.2022	Жұма 09.12.2022
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу				
	Таңертеңгі әңгіме «Демалыс күндерін қалай өткіздің?» **Мақсаты:** балаларды болған жерін дәл атауға үйрету, нақты кеңістіктік белгілерді қолдана отырып көргендері туралы айту қабілетін қалыптастыру, көріністер мен сөздікті белсендіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Бөлмені жабдықтау"** **Міндеті:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. құрастырылған құрылыс	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық денелер мен фигуралардың арақатынасы"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру;	**Құрылыс ойыны: "Ханшайымға мұнара салайық, бөлшектерді қабаттастыру"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен	**Құрылыс ойыны: "Схема жаса"** **Міндеті:** мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау.	**Құрылыс ойыны: "Таяқшалардан құрастыру"** **Міндеті:** балаларды санау таяқшаларынан геометриялық фигуралар жасауға үйрету. Материал: санау таяқшалары. бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.

	бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылыспен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру. Материал: қағаз парағы (35* 45 см,) құрылыс жинағы, жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. тәрбиеші балаларға қағаз парағын ұсынады (35*45 см) және бұл қуыршақ бөлмесінің едені екенін айтады, оны кірпішпен жабдықтауды сұрайды (бөлменің қабырғалары, терезе мен есікке Бос орындар қалдырады. Балалар мұны жасағаннан кейін парақты алып тастап, оны салынған бөлменің жанына қояды. Содан кейін ол геометриялық	Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. балаларға геометриялық денелердің суреттерін, соған кейін төменде көрсетілген геометриялық фигураларды қарастыру ұсынылады. Тәрбиеші картада бейнеленген құрылыс бөлшектерін табуды және картаның астында	орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: диаграмма карталары, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Мектеп жасына дейінгі балаларға екі карточка беріледі: біреуінде схема түрінде әр түрлі теремкалар, екіншісінде осы мәселені шешу үшін таңдалуы керек құрылыс бөлшектері бейнеленген. Тапсырманың мақсаты:	Материал: жазықтық геометриялық фигуралар, фломастер, қағаз парақтары, контурлық диаграммалар, құрылыс жинақтары. Ойын барысы. Балаларға алдын - ала кесілген картон геометриялық фигуралардан қағазға ғимараттардың әртүрлі қарапайым суреттерін салуды ұсыну (алдыңғы көрініс, содан кейін барлық фигураларды фломастермен бояу. Оларды жазықтықты модельдеуге арналған нұсқаулық ретінде пайдалануға болады Содан кейін балалар осы схемаларды бөлшектеуге, оларды нақтылауға (бояуға) тапсырма алады. Қиындық: контурлық схемалар	Ойын барысы: балалар санау таяқшаларынан геометриялық фигураларды құрастыруда жаттығады. 1. "Үш (төрт, бес, алты) таяқшаның фигурасын жасау". 2. "Бес таяқшадан үйшік жасау". **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №23** «Бұл қашан болады?» **Дидактикалық міндеті:** Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту. Зейінді, байқауды, серіктестікті тәрбиелеу. **Ойын ережелері:** тәрбиешінің белгісі бойынша әрекет ету. Кезектілікті сақтау. **Ойын әрекеттері:** луллий шеңберлеріндегі белгілер бойынша

	фигураларды шығарады және оларды қағазға орналастыруды ұсынады, жиһаз бөліктеріне (төртбұрыш - дәретхана, тіктөртбұрыш - төсек және т.б.) ұқсас пішіндерді таңдайды. Тәрбиеші алынған схеманы балалармен бірге қарастырады және кірпішпен қапталған бөлмеде оған "жиһаз" қоюды сұрайды. Жұмыс аяқталғаннан кейін балалар суретті ғимаратпен салыстырады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк.	бейнеленген геометриялық фигуралар тәрізді жақтарын көрсетуді сұрайды. Егер балаларға құрылыс бөлшектерін пайдаланбай геометриялық фигуралар мен денелерді байланыстыруды ұсынса, тапсырма күрделене түседі. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары	бөлшектерді беттердің бірінің парағының бетіне тиетін етіп контурға салыңыз. Тапсырманы шешу барысында мұғалім реббе ҰОК қандай бөлшектерді қолданатынын, қандай түсті, қандай да бір бөліктің қандай формасы бар екенін, бөліктің қанша беті бар екенін, кескінді жинауға қанша бөлік кеткенін нақтылайды. Тәрбиеші топқа ханшайым қуыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және оған: "ханшайым жақында сіздің үйіңіз салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен	бойынша ғимараттар салу ұсынылады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №35 «Допты орнына қой»** **Мақсаты:** қарама-қарсы түсті заттарды ажырата білу қабілетін бекіту, негізгі түстерді бекіту: көк, жасыл. **Қажетті заттар:** әр түрлі түсті, бірақ бірдей мөлшердегі шеңберлері бар карталар, қақпақтар. **Ойын барысы:** мысықтар сөреде жатқан доптарды ойнап, шашыратып жіберді. Доптарды орнына қоюға көмектеседі. **(математика негіздері)**	жыл мезгілін құру. Белгілер бойынша Жыл мезгілі туралы шағын әңгіме құрастыру. **(математика негіздері)**

	Қажетті заттар: қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар.\ **(математика негіздері)**	шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)**	құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза сіз құрылыстың қайда болатынын білесіз бе? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңыз. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Ген және Саша, бізге көмектесіңіз, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңыз. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңыз".		

			Балалар тәрбиешімен бірге құрылыс жиынтығы мен импровизацияланған материалды пайдаланып мұнара салады. Ойынның соңында тәрбиеші ханшайымға жаңа үй көрсетіп: "бұл сіздің жаңа үйіңіз мұнара. Сіз ризасыз ба, ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау		

			мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ бірге, қолды алға созу, жоғары көтеру, жанға созу (3 - 4 рет). 2. Қол белде, оңға, солға иілу (3 - 4 рет). 3. «Отырайық жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық». 4. Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет). 5. Қол белде оң аяқпен 3рет, сол аяқпен 3 рет, қос аяқтап 3рет секіру. 6. Кілемге жатып, аяқты созып, бірге көтеру қалыпқа келу (3 - 4рет). 7. Аяқты алға созып көтеру, қайшылау, түсіру.			

	8. Саппен жүріп өту. «Денсаулығым керемет, Жаттығуға рахмет!» (дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,

	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Картотека №1 Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы,	**Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан» Картотека №2** Оң қолым тышқан болсын,	**Саусақ жаттығуы Картотека №3** Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан)	**Саусақ жаттығуы Картотека №5** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ.	**Саусақ ойыны “Ойыншықтар” Картотека №6** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап,

	Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Сол қолым мысық болсын, Саусақтарды жаттықтырып, Мысық-тышқан ойыны болсын. Тышқан жерді тырнайды. Мысықты алдайды, Құйрығымен мысықты. Тышқан түртіп, зып етті, Мысық оны күтіп отыр, Тышқан інде күліп отыр. Балалар саусақтарын біріктіріп, қарама қарсы ұстайды, оң қолы тышқан, сол қолы мысық. Саусақтармен мысық пен тышқанның бейнесін жасайды. Сөзіне сәйкес қимыл жасау. **(математика негіздері)**	Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім, Сәнді етіп жүремін. (үй) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. **(математика негіздері)**	жұдырығымен ұрады.) Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.) Және көңілді Чиполлино, Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(математика негіздері)**

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу. **Қазақ тілі Міндеті:** Қыс мезгілі туралы, қыс айларының қазақша аттарын жаттату **Сөздік минимум:** Қыс мезгілі, қар, суық «Қыс қызығы постері». Дидактикалық	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Туған өлке» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабырғаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға еңкею. Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап, аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру. Алға еңкейіп, алақанын еденге	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**Дербестікке үйренеміз **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Епті болуға үйренейік **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап

		ойын «Кім тез санайды»	тигізу. Қимылды ойындар. Ынта мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін	гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. Ойын: «Қояндар»	өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын:** «Сыйлықтар»

			орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол - аяқтарын жуу, тіс тазалау, тамақтанғаннан кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл шүберекпен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. **Ойын:** «Шеңбер		
	Жаңылтпаш **Міндеті:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, жаңылтпаш айту өнеріне баулу.	**«Тиінгі қонаққа барамыз»** **Міндеті:** Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін	**«Түрлі түсті мұздар»** **Міндеті:** Балаларды адамгершілікке, өзара көмек беруге, ренжіген балаға жанашырлық танытуға және	**Г.Х.Андерсен «Мұз Ханшайымы»** **Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.	**«Қаһарлы қыс»** **Міндеті:** Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін

	Ескен Елубаев Қыста құлағым үсіп кетті,Үсіп, ісіп кетті. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сөздік ойын: «Сипаттама бойынша тап»** **Мақсаты:** Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке тәрбиелеу балаларды жыл мезгілдерін белгілеріне қарай атауға үйрету. Ойлауды, есте сақтауды, зейінді дамыту. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жапалақтап жауған қар»** **Міндеті:** Балалардың қоршаған заттар мен табиғат	қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру. Ендеше жолға шығуға болады. Ол үшін біз орманға жаяу баратын жолға түсейік. (Тақтадан ормандағы екі жол көрінеді). - Біздің алдымыздан неше жол кездесті? - Мына жол қандай? (Кең бе, әлде тар ма?) - Ал екінші жол қандай? - Біз қай жолмен жүрейік? - Неге тар жолмен жүрмейміз? - Ал кең жолға ше? Тиінге қонаққа тез жетуіміз үшін	ренжіткен баланың әрекеттерінің әділдігіне көз жеткізіп себебін анықтауға, әділ болған жағдайда әрекет еткен баланың әрекеттерін қолдауға үйрету. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. **№ 1 тәжірибе** **Тексеру: мұз тайғақ па?** Балалар мұз текшелерін алып, табаққа салып, саусақтарын текшенің үстінен өткізеді. Саусақ сырғып кетеді. - Сонымен қандай мұз? (тайғақ)	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Боран соғады оң жақтан, Боран соғады сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Аққала құрастыру»** Алдымен үлкен бөлігін жасап қоямыз, енді екінші бөлігін жасайық, оны қайда қоямыз? Дұрыс айтасыңдар, үлкен дөңгелек-аяқ жағы ,орташа-дене жағы болады, кіші дөңгелек басы,және екі қолымен бес дөңгелектен тұрады. Аққаланың бөліктерін орын-орнымен қояйық шатасып кетпесін**.** **(Мүсіндеу)**	құрдасынан кешірім сұрауға баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қысқы жел және ақ ұлпалар» ойыны** (балалардың қолында қағаздан жасалған қар ұлпалары бар, музыкаға балалар, желдегі қарлар сияқты, әр түрлі бағытта шашырайды, билейді, айналады, тербеледі, музыка аяқталғаннан кейін балалар қайтадан шеңберге айналуы керек) **(дене шынықтыру, музыка)** **«Бір сөзбен айтыңыз» ойыны** **Міндеті:** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту, қоршаған орта заттарының қолданылу

	объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Геометриялық пішіндерден бірізділігін ескере отырып құрастыру дағдыларын қалыптастыру. **(Сурет салу, жапсыру)**	- Қай жолмен тез барамыз? Ұзын ба, қысқа ма? - Қысқа жол теректің қай жағында орналасқан? Оң ба, сол ма? - Өте жақсы, балалар! Олай болса сапарымызды жалғастырайық. Жолдан қоян кездеседі? - Балалар, жолдан нені кезіктірдік? - Қоян біздерді жібермей тұр. - Қояннның тапсырмасы бар екен, орындаған жағдайда ғана өткізеді екен. Тапсырма: Қандай пішін жетіспейді? Міне қояннан да құтылдық. Қасқырдың да тапсырмасы бар екен орындаймыз ба?	- Егер мұз тайғақ болса, ол қашан қауіпті болуы мүмкін? - Мұз бізге қандай рахат сыйлайды? (иллюстрацияларды қарау. Тәжірибе нәтижесі бар карточка қойылады) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті:** Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт – сарт – сарт , Шапалақ соғамыз. Тоңса біздің аяғымыз, Етік киіп аламыз. Топ- топ – топ, Топылдатып билейміз. Тоңса біздің денеміз,		маңыздылығын түсіну. Тәрбиеші: - Мен сөйлемді бастаймын, ал Сендер дұрыс сөзді қосасыңдар. Тыныш, тыныш, түстегідей, Жерге құлайды... (қар) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Қар ұшқындары» Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. (Біз қар ұшқындарын ватман парағына бекітеміз). Тапқан снежинкалар бізге жаңа жылға бөлмені безендіру үшін панель дайындауға көмектеседі. **(Жапсыру)**

		Қасқыр тапсырмасында өзінің санау білмейтінін айтыпты Тапсырма: Қасқырға шарды санауға көмектесу. **(математика негіздері)** **«Көңілді пішіндер» Міндеті:** композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету. Балалар геометриялық пішіндерден үй мен шыршаны құрастырып,	Тоңды киіп аламыз . Зу – зу – зу Шанаменен зулаймыз. **(Дене шынықтыру)** **Жұмбақ:** Сылдыр – сылдыр етеді, Жылғалардан өтеді. 2 .Отқа салсаң жанбайды, Суға салсаң батпайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Түрлі түсті мұздар» Мақсаты**: Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету. **(жапсыру)**		

		күнді орналастыру **(жапсыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Мұз сүңгісін бақылау**. **Мақсаты**: балаларға мұздың қасиеті туралы мол түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Көл бетінде жатыр айдын – мұзойнақ, Қыстың өзі жасағандай бізді ойнап, Шаңғы теуіп жарысамыз желменен, Күнде осында қызықтаймыз біз ойнап.	**Қайың ағашын бақылау** **Мақсаты**: қайың ағашының қысқы көркін бақылауға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Ағаштар тұр жүдеп, Жапырақ сәні енеді. Соғады жел үдеп, Қыстың кеп сәлемі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Терезедегі өрнектерді бақылау** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып.	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу.	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды,

	Мұзафар Әлімбаев **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Тәрбиешінің көмегімен қар тазалау. **Мақсаты:** еңбекке баулу. (Еңбек әрекеті) **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аққоян» К-№3 **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар шешу Орманда жоғары Ағашқа қонады Тұмсығын балға етіп Тоқ-тоқ соғады. (Тоқылдақ) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Еңбек:** қайың ағашының түбіне қар жинау. **Мақсаты**: балаларға ағаштың түбін қармен жабудың сырын, пайдасын түсіндіру. **(еңбек әрекеті)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Күн мен түн» К-№7 Жеке жұмыс: «Жұмбақты шеш» сюжетті ойын ойнату. **(дене шынықтыру)** **Жұмбақ**: Жазда жатсаң көлеңкесінеалады, Қыста жақсаң, жаның рахат табады. Ағаш **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Қардан тәрбиешінің көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. (еңбек әрекеті) **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Мақсаты: Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек әрекеті)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қасқырлар мен лақтар» К-№4 **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Бәрімізге ол жол ашты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. Мақсаты: ересек адамдарға қолдан келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **(Еңбек әрекеті)** **Қ/қозғалыс ойыны: «Қоян» К-№9** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар.

	Мен орындыққа отырамын және РТВ технологиясы бойынша «Алдаркөсе мен байдың жаңа өмірі» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Аурухана»** **Міндеті**: Балаларға дәрігер, медбике, санитар мамандығы туралы түсінік беру. Ауырып тұрған адамға жағымды қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу. Қажетті құрал-жабдықтар: халат, бас киім, рецеп жазып беруге қарындаш пен қағаз, фонендоскоп, тонометр, градусник. дәке, мақта, шприц, дәрілер, пинцет, қайшы. **Ойындық рөлдер**: дәрігер, медбике, ауру адам. Ойналатын сюжеттер: «Дәрігердің қабылдауында» «Укол саламыз» **Шарты**: дәрігер, медбике, ауру адам рөлін орындау керек.Бір бала ауру адам болады,екі бала ата-анасы болады,медбике	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Міндеті**: «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж	**«Ұлттық қазына»** Этнопедагог **жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дәріхана»** **Міндеті**: Балаларда фармацевт мамандығына деген қызығушылық туғызу. **Ойын барысы:** Жүргізуші дәріханаға дәрі-дәрмектер алып келеді. Дәріхана қызметкерлері оны сөрелерге қояды. Адамдар дәрі-дәрмектер алу үшін дәріханаға келеді. Шарты:Балаларға дәрі дәрмекпен дәрумендер көмегін қажет екекнің түсіндіріп,қоғамда болып жатқан күнделікті жағдайды жақсы жағынан түсіндіру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	укол салады,анасы мен әкесі балаға уколдан қорықпауға қамқорлық жасап,өздерін ата-ана рөлінде сезініп,мейрімділікке баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		

Балалармен жеке жұмыс	Жанерке мен Ұланға қыс туралы өлеңді қайталату, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Ирина мен Артурға Қазақ тіліндегі сөздік минимумды қайталату **(қазақ тілі)**	Балнұр мен Еркебұланға қайшымен жұмыс жасауға үйрету. **(Жапсыру)**	Дидар мен Завираға акварельмен жұмыс жасауға үйрету. **(Сурет салу)**	Еркін мен Алматқа «Мұз ханшайымы» ертегісін әңгімелетуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №16 «Көжектер»** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «От-су!» картотека №24** (балаларда қызыл ленталар, ал тәрбиешіде көк ленталар болады) Тәрбиеші: қызыл лентасы бар балалар – от, ал көк – су. Көк лентасы бар балалар барлық қызылдарды жинауы керек, яғни отты сөндіруі керек. **(дене белсенділігі)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №18 «Кім көп тас жинайды?** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №19 «Қоймадағы тышқандар»** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **((дене шынықтыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №20 «Көбелектер бақалар»** **Міндеті**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру)**

	арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар		деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес: «**Ауа-райына сәйкес киіну»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.12-16.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 12.12.2022**	**Сейсенбі 13.12.2022**	**Сәрсенбі 14.12.2022**	**Бейсенбі 15.12.2022**	**Жұма 16.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу**.** Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Таңертеңгі әңгіме «Электр құрылғыларын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік» картотека №75 **Мақсаты:** балаларға құрылғының күрделілігі және электр құрылғыларын пайдалану ережелері туралы айту, балалардың кейбір электр құрылғыларын (пеш, үтік, микротолқынды пеш және т.б.) өз бетінше қоспау керектігін, неге ересектерден көмек сұрау керектігін түсіндіру.				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Қатені тап"** **Міндеті:** балалардың логикалық ойлауын дамыту. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп,	**Құрылыс ойыны:** "Роботтар" **Міндеті**: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп,	**Құрылыс ойыны:** "Орын ауыстыру", "Не өзгерді" **Міндеті**: балалардың логикалық ойлауын дамыту. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара	**Құрылыс ойыны: "Үй салайық"** **Міндеті:** әртүрлі мөлшердегі үйлерді құру. Балаларды осы үйдің көлеміне сәйкес келетін есіктерді, терезелерді, шатырларды таңдауға үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: орналастыру тәсілдерін	

	шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға карта ұсынылады, онда геометриялық фигуралар бейнеленген, олардың ішінде геометриялық дене бар. Сонымен қатар,	шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білу. Материал: Робот карталары. Ойын барысы. Картада құрылыс бөлшектерінен жиналған Роботтар салынған. Балаларға сұрақтарға жауап беру және соған сәйкес суреттерді құрастыру ұсынылады. 1. "Қанша Робот бейнеленген". 2. "Пішіні бірдей бөліктерден жиналған екі роботты тап". 3. "Қандай роботтың басқаларында жоқ бөлшегі бар екенін көрсет". **(Құрастыру)**	желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Материал: құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Баланың алдында құрылыс бөлшектері орналастырылған. Олардың қанша екенін және олардың құнын есте сақтауды сұрайды. Содан кейін олар бұрылып, кез-келген бөлікті алып тастауды ұсынады (бөлшектерді үстелдің жазықтығына басқа күйге орнату, оларды ауыстыру, жаңаларын қосу). Содан кейін бала	қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Материал: көлемі бойынша ерекшеленетін 5 ғимаратты құруға арналған әртүрлі мөлшердегі үйлердің бөліктері. Барысы: бөлшектер жиынтығы тәртіпсіздікке ұшырайды. Бала қолайлы бөлшектерді таңдайды. Құрастырылған үйлердің саны баланың мүмкіндіктеріне байланысты. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұлттық ыдыстар»** **Мақсаты:** Баланың есте сақтау қабілетін арттыру. Ыдыс-аяқтарды пішіні, кескіндеме түстері өнімдерінің ерекшеліктері туралы	

	геометриялық дененің бір беті дене сызылған фигура түрінде болуы керек. Суреттегі қатені табу керек. 3. "Он таяқшадан үш шаршы жасау (бір фигураны екіншісіне бекіту арқылы)". **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Қателесіп қалма?»** **Мақсаты**: Жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. **Ойынның мазмұны:** Тәрби еші күннің түрлі мезгілі туралы білімдерін бекіте отырып,	**Үстел-үсті ойыны «Бірдей кілтті таңда»** **Дидактикалық міндеті:** Балалардың жансыз табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту: күн, ай, бұлттар. **Ойын ережелері:** Балалар тиісті түсті суреттерді таңдап, суретті жинап, суреттен сәйкес затты табады. Тәрбиешінің белгісі бойынша жұмбақтар шешу. **(математика негіздері)**	өзгергенін атап өтеді. Ойынның мақсаты: балалардың есте сақтау қабілеті мен логикалық ойлауын дамыту. Материал: қағаз парақтары, құрылыс бөлшектері, фломастерлер. Ойын барысы. Екеуі ойнайды. Балаларды бір-біріне арқасымен отырғызады және әр бөлік беттердің бірінің парағының бетіне тиіп, алынған фигураны киізден фломастермен қадағалап отыру үшін бір-біріне тығыз орналастырылған кішкене құрылыс бөлшектерін қағаз парағына қоюды ұсынады. Содан кейін парақтан бөлшектерді алып	білімді бекіту, экспрессивті бейнені өз бетінше жасауға үйрету. **Материалдар:** ыдыс-аяқтар, түрлі-түсті өрнектер жиынтығы **Шарты:** балаларға ыдыс-аяқтардың түрін шаблондар арқылы беріледі. Оларда қандай элементтермен, қандай түстермен және қандай фонда безендірілгенін айту. Қазақтың ұлттық ыдыстарының пішінін, түсін айту. **(математика негіздері)**	

	балалармен әңгіме жүргізеді. Балалар таңертең, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар, қане былай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «таңертең» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарынды атайсындар? Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз, тіс тазалаймыз, таранамыз. Дұрыс,- дейді тәрбиеші. – Бірақ		тастау, орындарды ауыстыру және оларды контурдың ішіндегі қағаз парағына қайта орнату. Тапсырма неғұрлым күрделі болса, соғұрлым егжей-тегжейлі ұсынылады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Мәшине жеткілікті ме?»** Педагог балаларға келесі суретті көрсетеді. Сұрақ қояды: –Балалар нешеу? –Мәшине нешеу? –Ойыншық балаларға жете ме? –Неге? –Балалардың саны мен ойыншық мәшинелердің саны туралы не айтуға болады? –Қанша бала болса, сонша мәшинені бояңдар. Кәне,		

	ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. **(математика негіздері)**		балалар, нешеуін боядыңдар? **(математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ сәл алшақ, қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет) 2. Қолды алға созып, қайшылап қозғалту (3 - 4 рет) 3. «Сағаттың тіліндей Иіліп оңға бір. Сағаттың тіліндей Иіліп солға бір». 4. Аяқ сәл ашық, тіземіз түзу, аяқтың ұшына қолымызды тигізу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 5. Қоян - секіреді; ат - шабады; құс - ұшады; аю - қорбаңдайды; адам - жүреді. 6. Кілемге жатып, аяқты көтеріп, велосипед тебу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 7. Жерде жатып, балықша жүзу, екі қолды сермеу, қалыпқа келу (3 - 4 рет). 8. Аяқтың ұшымен көтерілу, демді жұтып шығару (3 - 4 рет). **(Дене шынықтыру)**				

Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық!	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** **Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым,	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды,	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды)	

	Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды,қоянды ,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ	

				саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.	**Музыка** Міндеті: музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Ағаларымыз сияқты күшті болайық **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Құртақанға күлуді үйретейік **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-	

		«Қазақ тілі» Міндеті: ҚР-ның Мемлекеттік рәміздермен танысу, дұрыс атай білуге үйрету. Туды, Елтаңбаны және Гимнді бір-бірінен ажырата білуге үйрету. **Сөздік минимум Ту, Елтаңба, Гимн** **«Менің Қазақстаным» постері. «Тәуелсіз қазақстан» тақпақ жаттау**	еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір	төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын:** «Бермеймін!»	

			салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын:** «Қасқыр мен лақтар»		
	Отан туралы М.Мақатаев Мен оның түнін сүйем, күнін сүйем, Ағынды өзен, асқар тау, гүлін сүйем,	**«Біз патриотпыз» Мақсаты:** балалардың бойында патриотизм мен өз Отанына деген сүйіспеншілік сезімін дамыту.	**«Менің отаным» әңгіме Мақсаты:** Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту.	**«Әлем дегеніміз не?»** Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу	

Мен оның қасиетті тілін сүйем, Мен оның құдіретті үнін сүйем. Бар жәндігін сүйемін қыбырлаған, Бәрі маған: «Отан!» деп сыбырлаған Жаным менің, Кеудемді жарып шық та, Бозторғайы бол оның шырылдаған! **Дидактикалық ойын:** **«Кім қайда тұрады?»** (Тәрбиеші елді атайды, ал балалар-онда тұратын адамдарды атайды) Ресей-орыстар Франция-француздар Италия-итальяндықтар	Қазақстан-ең көрікті, тәуелсіз мемлекеттердің бірі. Қазақстанда көптеген әсем қала, көптеген ауылдар бар. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Әсем қала»** **Мақсаты:** Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Балаларға пазлдардан суреттер жинап, қай қаланың көрікті жері бейнеленгенін болжау ұсынылады. (Балалар жұптасып, басқатырғыштар жинап, Астана қаласының көрікті	Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Букет жинайық» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** санды бір бірлікке көбейтуді үйретуді жалғастыру, балаларды кіші санға бірлік қосу арқылы сандардың пайда болуымен таныстыру. Материал: сандар, әртүрлі заттар саны бар карталар. **Шарты:** әр балада 1-ден 5-ке дейінгі әр түрлі сандары	Қазіргі уақытта адамдардың алдында көптеген міндеттер тұр. Бірақ басты міндет – жердегі тыныштықты сақтау. Ғарыштан көк және әдемі шарға ұқсайтын біздің кішкентай ғаламшарымызды ұрпақтарымыз үшін сақтауымыз керек. Жазушы Николай Тихонов: «Әркімнің, кім болса да, не істесе де, жанқиярлық пен адал қызмет етуді талап ететін бір міндеті бар: әлемді қорғау", - деді. - Әлем дегеніміз не? - Әлем-ғалам, планета, Жер, сонымен қатар халық, жер шарының адамдары. Ертеден адамдар көгершінді жер бетіндегі бейбітшіліктің символы деп санады. Біздің дәуірімізге дейінгі ежелгі римдіктерде махаббат	

	Жапония-жапондықтар Қытай - Қытайлар Германия-немістер Англия-ағылшындар) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Менің үйім қайда?» Картотека №34** **Мақсаты:** Балал арды аквариум тұрғындары мен су тоғандарын жіктеп аттарын атауға үйрету. **Ойын ережелері:** Өз тобына арналған тапсырмаға сәйкес келетін суреттерді таңдап алу: балықтар, жәндіктер, құстар, жануарлар, су өсімдіктері.	жерлерін атайды.) **(Жапсыру)** **"Бейбітшілік және тыныштық" ойыны Мақсаты: материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде қолдану** Балалар шеңберге тұрып, қол ұстасып, көздерін жұмады. Тәрбиеші оларға бір-бірінің тынысын тыңдауды, содан кейін қолдарымен сөзсіз тыңдауды, қол ұстасып отырған балаларға сүйіспеншілік,	бар карточкалар және әртүрлі заттар саны бар карточкалар бар. Тәрбиешінің белгісі бойынша балалар санға сәйкес келетін заттар саны бар бірнеше карталарды табады. Ойынның екінші нұсқасында балалар бір цифрдан алады және топ бойынша жүреді. Тәрбиешінің белгісі бойынша олар 1-ден 5-ке дейін болады, олардың сандарын атайды. **(математика негіздері)** **«Қысқы табиғат» Мақсаты: Балалардың** қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы	құдайы Венераның көгершіндері соғыс құдайы Марстың дулығасында өз ұяларын қалай айналдырғаны туралы аңыз болған, ал соғыс құдайы олардың ұясын бұзбау үшін тағы бір қанды кәсіптен бас тартқан. - Көгершін бейбітшіліктің символы ретінде Дүниежүзілік су тасқыны туралы әңгімелер пайда болғаннан бері белгілі, Көгершін Нұхтың кемесіне су тасқыны аяқталып, Құдай адамдармен татуласқандығының белгісі ретінде зәйтүн бұтағын әкелген. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Ұшыңдар, көгершіндер, ұшыңдар, Сендер үшін еш жерде кедергі жоқ.	

	Ойынның барысы: Топ бөлмелерінің әр жерлеріндегі үстелдерге карточкалар қойылады. Балалар 6 топқа бөлінеді (ең көбі-балықтар). Жүргізушінің белгісі бойынша балалар бөлмеге кіріп,сәйкес келетін карточкаларды таңдап алады,сонан кейін топ болып,бас қосады.Олар жинаған суреттерді қойып,әр топ өз жануарына немесе өсімдігіне «үй» таңдайды(аквариум немесе су тоғаны). **(қоршаған ортамен таныстыру)**	қуаныш, бейбітшілік пен тыныштық тілектерін жеткізуді ұсынады. Содан кейін балалар көздерін ашып, өз ойларын кімге жібергендерін айтады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Туған өлкемнің қысқы ағаштары»** (дәстүрлі емес сурет салу техникасы) Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр реңктермен таныстыру және	ұғымдарын байыту. Ашық реңктермен таныстыру және ол түстерді өзбетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Балаларға өз елінің табиғатын салуды ұсынады: пейзаждар, сюжеттер және т.б. балалардың барлық сюжеттер бір-бірімен байланысты болуы мүмкін деген түсінігін нақтылайды. Тәрбиеші сурет салу процесінде бақылайды, оның дизайны мен сюжетін бүкіл параққа бөлуді еске салады. **(Сурет салу)**	Алып жүріңдер, көгершіндер, алып жүріңдер, Әлем халықтарына Сәлем айтыңдар. Бақыт пен бостандық үшін Ұшыңдар, көгершіндер, Алға. Халықтар үмітпен қарайды Сендердің Жылдам ұшуларың үшін. Ұшыңдар, көгершіндер, ұшыңдар, Жердегі еңбек пен бейбітшілікке асығыңдар. **(Дене шынықтыру)** **"Біз бейбіт аспан үшін". (Дәстүрлі емес сурет салу техникасы)** **Мақсаты:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы	

	«Мен тұратын үй» Мақсаты: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. **(Мүсіндеу)**	ол түстерді өзбетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). **(Сурет салу)**		түсініктерді бекіту. Сәндік сурет салу. Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Жаңа дәстүрлі емес техникамен танысамыз - целлофанмен сурет салу. «Біз бейбіт аспан үшін» тақырыбында сурет саламыз, содан кейін суреттерді біріктіріп, "біз бейбіт аспан астында өмір сүргіміз келеді" панелін аламыз. Целлофан мен акварель бояуларының көмегімен біз тоналды қағаз жасаймыз, оны болашақ кескіндеме үшін негіз ретінде қолданамыз. 1. Гуашь параққа тегіс болуы үшін ландшафт парағын таза сумен сулаңыз. Қылқаламға салқын түсті гуашь (көк, көк, күлгін)	

				теріңіз, сызық сызыңыз және бояуды қағаз парағының үстінен жуыңыз, щеткамен солдан оңға қарай жұмыс жасаңыз. Парақтың жұмыс беті дымқыл болуы керек! Парақты тонирование кезінде түрлі түсті суық түстерді қолдануға болады! Ереже: щеткамен тез жұмыс жасаңыз, бояулардың қағазға кебуіне жол бермеңіз. Егер алдымен қолданылған бояулар кебіп үлгерсе-оларды сумен сулаңыз. 2. Енді қағазды целлофан қабатымен жабу керек.Біз целлофанды суреттің ортасына қойдық, саусақтардың ұштарын сумен сулап, жұмсақ айналмалы қозғалыстармен қағазға діңгектің әжімдерін	

				жасаймыз.Біз саусақтардың айналуын екі жаққа бағыттаймыз. Кулек бояуы бар қағазға жабысады, ал су мен акварель әжімдерге жиналады. Бұл жерлерде қағаз жарқырайды. 3. Кескіндеменің негізі құрғаған кезде, аспанда қалықтайтын көгершіндер жасауға болады. Біз көгершіндерді ақ қағаздан жасаймыз. 4. Қағазды құрғатыңыз, сөмкелерді алуға асықпаңыз. Біраз уақыттан кейін біз сөмкені алып тастап, не болғанын көреміз. Бізде аспан кеңістігінің бұлттары мен көк түстерін көруге болатын осындай күрделі сурет бар. Бұл біздің суретіміз үшін керемет фон.	

				- Аспан дайын, енді оған көгершіндерді ұшыруға болады. Мұны істеу үшін оларды аппликация техникасында желімдеу керек. **(Сурет салу, жапсыру)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Алаңдағы ағаштарды** **Мақсаты**: Алаңдағы ағаштарға бақылай жасау білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қанша заман өткенімен, Ескірмейтін асыл шыршы.	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн)	**Қардың қасиетін** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу.	**Қысқы ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.**	

	Алатаудың көктемімен Доссың ғой сен, жасыл шырша. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ағаштардың түбін қармен жабу. **Мақсаты**: қар ағаштың түбін аяздан қорғайтынын балаларға түсіндіру. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Торғайлар мен автомобиль» К-№11 **(дене шынықтыру)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек: Аққала жасау** Мақсаты: қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық» К-№13** **(дене шынықтару)** **Жеке жұмыс.** Мақал: Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын:** «Құстар мен мысық» К-№13 **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Құстар мен мысық» К-№13 **(дене шынықтару)** Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	

Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)**

	Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және РТВ технолоиясы бойынша «Мысық Мақта қызда қонақта» ертегісін оқимын. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша**	

әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не	беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Қолғаптарды безендірейік"** **Міндеті:** эстетикалық қабылдауды дамыту, қоршаған әлемнің сұлулығы туралы ойлауға үйрету. Геометриялық пішіндерден ою-өрнектерді және жолақтағы өсімдік өрнектерін халықтық өнер түрлері бойынша бірізділігін ескере отырып құрастыру	**Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Сол допты көрсет"** **Мақсаты:** балаларды аппликация өнерімен таныстыру, осы қызмет түріне қызығушылық қалыптастыру. **Материал:** түрлі-түсті шарлар. **Ойын барысы:** тәрбиеші шарларды үстелге қойып, оларды араластырады, бір допты таңдап, баладан сол допты табуды сұрайды. Мысалы, "мен жасыл допты алып жатырмын, сен сол допты	

	сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Көлікті жина"** **Міндеті:** суреттегі заттардың негізгі қасиеттерін ғана емес пішіні, өлшемі, түсін жеткізуге үйрету.	дағдыларын қалыптастыру. Материал: дайын қолғаптар, геометриялық фигуралар, әртүрлі ұзындықтағы жолақтар. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға қолғаптарды геометриялық фигуралармен және жолақтармен алып, безендіруді ұсынады. **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: "Көңілді моншақтар"** **Міндеті:** Желімді ұқыпты қолдануға үйрету: оны желімделген фигураның артқы жағына жұқа қабатпен щеткамен жағу (арнайы дайындалған клеенкаға); желіммен жағылған жағын қағаз парағына жағып, майлықпен мықтап басу. Материал: түрлі түсті қағаздан кесілген шеңберлер; дайын қолөнер. Ойын барысы: біз балаға дайын қолөнермен қамтамасыз етеміз және шеңберлерді бірдей ретпен жинауды сұраймыз. Және моншақтарды жабыстыру. **(Жапсыру)**	көрсет". **(Жапсыру)**	

	Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. **Материал:** әр түрлі өлшемдегі дайын геометриялық фигуралар. **Ойын барысы:** балалар геометриялық фигураларды таңдап, көлік жинауға шақырылады. **(Жапсыру)**				
Балалармен жеке жұмыс	Алмас пен Бейбарысқа ертегі кейіпкерлері құстарды бейнелеуге машықтандыру.	Сержан мен Алинаға Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауға үйрету (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын оң қолымен	Құралай мен Жазираға топтағы гүлдерді санауға, салыстыруға, күтім жасауға үйрету. **(математика**	Дархан мен Әйгерімге жапырақтармен композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың	

	Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы ақкуды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(мүсіндеу)**	солдан оңға қарай орналастыру **(математика негіздері)**	**негіздері)** Топтағы гүлдердің мүсінін қағаздан жасауға үйрету. **(мүсіндеу)**	көлемі бойынша арақатынасын ескерге үйрету; **(жапсыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Міндеті:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Міндеті:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:**Ойынш	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Міндеті:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	

	Ойын шарты: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	ылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді.	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	

		ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға әңгіме:** «Туған жерім-тарихым» тақырыбында сурет салу				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.12-23.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 19.12.2022**	**Сейсенбі 20.12.2022**	**Сәрсенбі 21.12.2022**	**Бейсенбі 22.12.2022**	**Жұма 23.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **Таңертеңгі әңгіме «Менің отбасым» картотека №79** **Міндеті:** балалардың туыстық қатынастар туралы түсініктерін тереңдету (ағасы, әпкесі, ағасы, тәтесі, немересі, немересі). Әлеуметтік-мәдени құзыреттіліктерді қалыптастыру: типтік әлеуметтік рөлдерді орындау білімі мен тәжірибесін меңгеру; отбасылық-тұрмыстық саланың күнделікті жағдайларында әрекет ете білу, қоршаған әлемде, отбасында, ұжымда өз орны мен рөлін анықтау. Балаларды мәдени нормалар мен дәстүрлермен таныстыру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**«Жолдар» Мақсаты:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Біздің қыздарымыз мерекеге жиналды және біз оларға	**«Құстарға арналған жемсауыт» Мақсаты:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап,	**«Жолдар» Мақсаты:** «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Біздің қыздарымыз мерекеге жиналды	**Құрылыс ойыны: "Формалар шеберханасы" Міндеті:** балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Шарттарға сәйкес геометриялық фигуралар мен	**Құрылыс ойыны: "Сәулетші" Міндеті:** Баланы құрылыс жоспарын құра білуге үйрету. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция

басқа іс-әрекеттер)	жолдарды төсеуіміз керек. Біреуі ұзын, екіншісі қысқа. Жиынтықтан 9 санау таяқшасын алыңдар және олардың ішінен қысқа және ұзын жолды салыңдар. **(Құрастыру)** Біздің Матрешка қуыршақпен қанша дос қыз келгенін білу үшін сіздермен «Дыбысты тап» ойынын ойнаймыз, мен ұрамын, ал сендер шапалақпен санайсыңдар. (тәрбиеші қасықпен 4 рет ұрады, балалар санайды) - Балалар, сендер қанша шапалақ естідіңдер? (Балалар жауап береді) (тәрбиеші матрешка қуыршақтарды үстелге қояды) - Балалар, біздің қыздарымызға	көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Экологиялық пирамида»** **Мақсаты**: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, эколргиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара	және біз оларға жолдарды төсеуіміз керек. Біреуі ұзын, екіншісі қысқа. Жиынтықтан 9 санау таяқшасын алыңдар және олардың ішінен қысқа және ұзын жолды салыңдар. **(Құрастыру)** Біздің Матрешка қуыршақпен қанша дос қыз келгенін білу үшін сіздермен «Дыбысты тап» ойынын ойнаймыз, мен ұрамын, ал сендер шапалақпен санайсыңдар. (тәрбиеші қасықпен 4 рет ұрады, балалар санайды) - Балалар, сендер қанша шапалақ естідіңдер? (Балалар жауап береді) (тәрбиеші	заттарды орналастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Материал: санау таяқшалары, геометриялық фигуралар. Барысы: 1 нұсқа. Балаларға таяқшалардан геометриялық фигураларды үлгілерге салу ұсынылады. Үлгілер-әртүрлі тіктөртбұрыштар, квадраттар, үшбұрыштар. 2 нұсқа Балаларға таяқшалардан әр түрлі заттарды шарттарға сәйкес қою ұсынылады. Мысалы: 3 таяқшадан тұратын Үшбұрыш, 5-және,6-	құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. **Материал:** әр түрлі ұзындықтағы жолақтар (10 градацияға дейін); қағаз парағы, қарапайым қарындаш. **Барысы:** 1 нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға оларды кішкентайдан үлкенге немесе үлкеннен кішіге дейін ретімен орналастыруды ұсыну. 2-нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға жолақтарға қол тигізбестен баспалдақ жоспарын салуды ұсыну. Содан кейін, жолақтарды алып, жоспар бойынша баспалдақ салуды ұсыну. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №30**

	қараңдар, олар қалай ерекшеленеді? (Балалар жауап береді) - Дұрыс, олар мөлшері бойынша, биіктігі бойынша ерекшеленеді. (үлкенірек, кішірек, ең кішісі) ал оларды биіктікке қарай орналастырайық. (тапсырманы орындау үшін баланы шақыру). **(математика негіздері)**	байланысын көре білуге баулу. **Ойынның ережелері.** «Эко логиялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында- «экологиялық пирамида деген жазу бар. **Ойынның барысы.** Тәрбие ші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, көбелек,	матрешка қуыршақтарды үстелге қояды) - Балалар, біздің қыздарымызға қараңдар, олар қалай ерекшеленеді? (Балалар жауап береді) - Дұрыс, олар мөлшері бойынша, биіктігі бойынша ерекшеленеді. (үлкенірек, кішірек, ең кішісі) ал оларды биіктікке қарай орналастырайық. (тапсырманы орындау үшін баланы шақыру). **(математика негіздері)**	және тіктөртбұрыш т. б. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жина"** **Мақсаты:** ұсақ мотори каны жақсарту, тактильді қабылдауды байыту, жеке сөздікті кеңейту, сөйлеу дағдыларын жетілдіру, түс атауларын бекіту. **Шарты:** тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба	**«Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**

		шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман, қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(математика негіздері*)***		алады. Тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. Мектеп жасына дейінгі балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба алады. **(Математика негіздері)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз				

	2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу**. (Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы «ҮКІ» картотека №15 Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-	**Саусақ жаттығуы «КІМ КЕЛДІ?» картотека №14** Қане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады)	**Саусақ жаттығуы «ҮКІ» картотека №15** Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі»)	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» картотека №16** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ» картотека №17** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап. Алтын айдар басында, Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Дербестікке үйренеміз»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы: «Дербестікке үйренеміз»** **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**Қысқы ойындар. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық

		Қазақ тілі Міндеті: Қыстап қалатын құстар атауларын меңгерту, тіл ұстарту мақсатында «Торғай» туралы тақпақты жаттату, «ұ» дыбысының айтылу ерешелігін үйрету. **Сөздік минимум: Құстар, торғай, көгершін Дидактикалық ойын «Құстар**	Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы	гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру.	скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын**: «Секір секір»

			рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын:** «Қасқыр мен қоян»	**Ойын:** «Қасқыр мен қоян»	
	Екі сараң қонжық» ертегісі Мақсаты: Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Қыстап қалатын құстар» Суретпен жұмыс** Мақсаты: Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың	**«Екі сараң қонжық» ертегісі Мақсаты:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Шама» Мақсаты:** Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. **Жұмбақ:** Әр түрлі қыздар өседі, Бірақ олар бір біріне ұқсайды, Олардың барлығы бір біріне отырады, Және бір ғана ойыншық**.** (Матрешка)	**«Адасқан құмырсқа» ертегісі Мақсаты:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Дидактикалық ойын: «Зоологиялық домино» **Мақсаты:** Балалар дың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. **Ойын ережелері:** Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу. **Ойынның барысы:** Карточкаларда жабайы және үй жануарлары бейнеленген. Ойынға төрт адам қатысады. Карточкалардың сурет жағы теріс қаратып қойылады.	қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең, Құлағыңды тістеген. Қандай қызық қыс деген? Бәрін шебер істеген. Бақша-бауды, тауды да, Болған ақ түспенен. А.Асылбеков **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** «**Дидактикалық ойын «Суықторғай»** Шарты: суықторғай сияқты секіреді, Ұшады және шырылдайды.	**Дидактикалық ойын: «Зоологиялық домино»** **Мақсаты:** Балала рдың жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін бекіту; ұғымталдыққа, зейін қоюшылыққа баулу. **Ойын ережелері:** Кімде-кім өз карточкаларын бірінші болып қойса, сол жеңімпаз болады. Жүрісті жіберіп алмай, карточканы дер кезінде қойып, мұқият болу. **Ойынның барысы:** Карточкаларда жабайы және үй жануарлары бейнеленген. Ойынға төрт адам қатысады.	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Үйлер"** **Мақсаты:** Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға үйрету. - Енді фигуралар жиынтығынан алып және әр матрешка үшін өз үйін салыңдар. **(Жапсыру)** **«Қысқы орман» Презентациясы** ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: «Кім қандай?»** **Мақсаты:** Балаларды жәндіктердің сыртқы кейпіне, дағдыларына, мекеніне, қозғалыс тәсіліне анықтама беруге ынталандыру. **Ойын ережелері**: кім, не, қандай деген сұрақтарға нақты жауап беру керек. **Ойынның барысы:** Тәрбиеші жәндікке анықтама бере отырып, оның сыртқы кейпінің ерекшеліктер, қозғалыс тәсілдері туралы айта отырып үлгі көрсетеді. Бірінші кезеңде иллюстрациялық материал қолдануға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **«Құмырсқаның илеуі»** **Мақсаты:** Ертегілер мен қоршаған өмір

	Балалар алты карточкадан санап алады. Сонан соң тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: Бір-бірінің қасына тек бірдей суретті карточканы қоюға болады. Егер ойынға қатысушының біреуі карточк онда ол женген болып саналады. Егер керек карточка жоқ болса, онда ол адам өзінің жүрісін жібереді. Карточкаларды араластырып ойынды ары қарай жалғастыруға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қонжықтарға арналған ірімшік»** Заттық мүсіндеу **Мақсаты:** Ертегілер мен	Тәрбиеші үстел үстіне жемсауыт шығарады және құстарға арналған жемдерді де қояды: кәмпиттер, тұқымдар, шемішке, картоп, шоколад, сәбіз т.б. Суықторғайдың жемін таңдауға тапсырма береді. Балалар қысқа адыммен секіреді, ұшады, «рюм-рюм-рюм», – ысқырып дыбысын салады. Балалар құстарға арналған жемді таңдайды. Торғайларға – нан қиқымы, дәндер. Сарышымшыққа – нан қиқымы, дәндер. Суықторғайға – өсімдік тұқымдары,	Карточкалардың сурет жағы теріс қаратып қойылады. Балалар алты карточкадан санап алады. Сонан соң тәрбиеші ойын ережесін түсіндіреді: Бір-бірінің қасына тек бірдей суретті карточканы қоюға болады. Егер ойынға қатысушының біреуі карточкасыз қалса, онда ол женген болып саналады. Егер керек карточка жоқ болса, онда ол адам өзінің жүрісін жібереді. Карточкаларды араластырып ойынды ары қарай жалғастыруға болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Жұмбақ** Ағашты екі ат, Таудан төмен алып түседі. Қолымда екі таяқ, Оларды бірақ ұрмаймын, Тезірек жүйтку үшін, Таяқпен қарды қозғаймын. **(Шаңғы)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Қар»** Таңертең қар жауды **(қолдар жоғары-төмен)** Ауламды қар басты **(Алақандарымен шапалақтау)** Қар бұтақтар мен жолдарда **(қолдарын жоғары төмен түсіріп, отырады)** Мұрнымда да қолымда да (Алақанымен мұрнын көрсетеді).	тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. **(Мүсіндеу)** **«Кішкентай құмырсқалар»** **Мақсаты:** Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. **(Сурет салу)**

	қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. **(Мүсіндеу)** асыз қалса,	шетеннің жемісі. Қарғаға – тағам қалдықтары, жеміс пен көгөністердің аршылған қабықтары. Көгершінге – тары **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Қонжықтарға арналған ірімшік»** Заттық мүсіндеу **Мақсаты:** Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. **(Мүсіндеу)**	**(Дене шынықтыру)** **«Ағаштағы қарлар» Мақсаты:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа. Сәндік сурет салу. Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. **(Сурет салу)**	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер!				

	- Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Міндеті:** балаларды қар ұшқындарының қалай пайда болатынын, олардың құрлысымен таныстыру, сонымен бірге балаларды байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қар ұлпасын қағып алып, зейін қойып, анықтауғаұсыну. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір—біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары көтеріледі: сол жоғарыда ауаның температурасы өте төмен болғандықтан, сол	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)Жеке жұмыс.**	**Қар (ұлпаларының) ұшқындарына бақылау жүргізу.** **Міндеті:** балаларды қар ұшқындарының қалай пайда болатынын, олардың құрлысымен таныстыру, сонымен бірге балаларды байқағыштыққа тәрбиелеу. Балаларға қар ұлпасын қағып алып, зейін қойып, анықтауғаұсыну. Қар ұшқыны алты қанаттан тұрады, олар бір—біріне өте ұқсас келеді. Қар ұшқыны жаңбыр сияқты, бұлтта жаратылады. Су буы өте жоғары	**Бақылау: Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты**: Балаларға ауа – райының өзгергенін, күн суытып, жиі жел соғып, жиі жаңбыр немесе жұқа қар жауатынын айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Күн шуаққа маужырап, Жатыр еді адырап. Ағштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі қажетсіз заттарды жинауға көмектесу. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын**: К-№18 «Кім көп тас жинайды»	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. Мақсаты: еңбекқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» К-№1** Мақсаты: (дене шынықтыру)

	су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жазда көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Ортаға түспек»** Мақсаты: тез жүгіріп секіруге, ептілікке үйрету. **(Дене шынықтыру)**	Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ суретсалады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 **(дене шынықтару)** **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	көтеріледі: сол жоғарыда ауаның температурасы өте төмен болғандықтан, сол су буларынан кішкентай ғана мұз қиыршықтары пайда болады. Алты қырлы мұз түйіршіктері өсіп кішкентай жұлдызшаларға айналады, сөйтіп қар ұшқындары жерге түседі. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Жазда көлге мұз қатты, Табанымды мұздатты. Мұз ойылып кетті тез, Күліп едік, біз қатты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Ортаға түспек»**	Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	**Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.

	Еңбек: қар атжалдарын жасауға балаларды үйрету. Жеке жұмыс: шаңғыда жүре білуге машықтану. Мәтел: Қар көп болса, астық көп болады. Жұмбақ: Қолы жоқ, сурет салады Тісі жоқ, тістеп алады.		Мақсаты: тез жүгіріп секіруге, ептілікке үйрету. **(Дене шынықтыру)** Еңбек: қар атжалдарын жасауға балаларды үйрету. Жеке жұмыс: шаңғыда жүре білуге машықтану. Мәтел: Қар көп болса, астық көп болады. Жұмбақ: Қолы жоқ, сурет салады Тісі жоқ, тістеп алады.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді,				

	Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Қожанасыр» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім бе қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты:Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс	**Экологиялық сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты:Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді	**«Ұлттық қазына» Этнопедагогикалық жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылықтарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Мақсаты:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер,сатушы, ойыншықтар,касса,ақша,сатып алушылар. Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге

	тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** ру,		дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	сөрелер,таразы, касса, ақша, жуғыш заттар. Шарты: Күнделікті үйде қолданатын ыдыс,қол киімдер жуатын заттарды алуға бару,Бірі жүргізуші,бірі анасы және баласы болып ойнау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Бекасыл мен Нұрланға Мемлекеттік рәміздерді жатқа айтуға үйрету (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Алина мен Вадимге Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталату **(қазақ тілі)**	Бекасыл мен Нұрланға Мемлекеттік рәміздерді жатқа айтуға үйрету (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Дидар мен Завираға Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білуге, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету.	Еркін пен Алматқа Сюжеттік сурет салу барысында заттардың пішінін дөңгелек, сопақ, шаршы туралы түсініктерді бекіту. **(Сурет салу)**

				(Құрастыру)	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші команда қасқырлардың рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Үшты, ұшты»** Жүргізуші белгілі бір құстың атауын атайды, «ұшты, ұшты» деп қайталайды және қолын бұлғайды. Ойыншылар қимылдарды қайталайды. Бір рет, екі, үш... бір кезде жүргізуші «Сиыр!» деп қалады. Оның қармағына ілініп, қолын сермеп қалған	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші команда қасқырлардың рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Мысық пен тышқан»** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді, мысық келгенде түсіреді: «Мысық тісін ақситады, Көздерін шақшитады. Дүрдитіп, күржитіп белін, Айбат қылады	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым еркеақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың

	Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде	бала ойыннан шығады немесе ойыншылардың тілегін орындайды. «Сақтанып», құстың аты айтылғанда қолын көтермей қалған немесе кешігіп қалған балаларға да сондай шара қолданылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде қалған қасқырлар ойыннан шығады. Қалған балалар ойынды жалғастырады. Кейін командалар орын алмасады **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	ернін» – «мысық» «тышқанды» қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Ол шеңбер арқылы шеңбердің сыртында жүгіреді. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**
	Ата-аналарға кеңес: «4 жастағы балаларда ауызша-логикалық есте сақтауды дамыту»

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.12-30.12.2022 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 26.12.2022**	**Сейсенбі 27.12.2022**	**Сәрсенбі 28.12.2022**	**Бейсенбі 29.12.2022**	**Дүйсенбі 30.12.2022**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Қаламыздың көшелері» картотека №83 **Мақсаты:** балаларды "көше", "тұйық көше", "алаң" ұғымдарымен, туған қала көшелерімен таныстыруды жалғастыру. Белгілі бір қаланың (ауылдың) тұрғындары ретінде балалардың өздері туралы идеясын қалыптастыру. Туған қалаға деген сүйіспеншілікті, оны әдемі, таза көруге деген ұмтылысты тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын	Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары,	**Үстел-үсті ойыны «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк. **Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15),	**Үстел-үсті ойыны «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді,	**Үстел-үсті ойыны «Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды

	үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)** Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру **(қоршаған ортамен танысу)**	кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)**	ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(құрастыру)** **«Суретші қай жерде қателесті?»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау)	оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме жануарларына күтім жасау) **(Құрастыру)**	қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)** **«Ғажайып сандық»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) **(Құрастыру)** Балармен жеке жұмыс.

	Балалармен жеке жұмыс.			Балармен жеке жұмыс.	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.

	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған,	бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану	Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата**	Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл,

	Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» **Мақсаты:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Дидактикалық ойын: «Қарап ал да, есіңе сақта»** **Мақсаты:** Балаларды көрген суреттерін есіне сақтап, көз алдына елестете, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Әр түрлі суреттер көрсетіледі. Балалар бірінші суреттен қой, сиыр, ешкі, түйе-үй жануараларын, екінші суреттен аю, қасқыр, түлкі-жабайы аңдарды атайды. Үшінші суретте қарлығаш, көгершін, тоты құс-құстарды атап шығады.	**Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Мақсаты:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Жеке және жалпы ұғымын үйрету. **Ойын шарты:** Берілген әртүрлі суреттерден не артық екенін табады. Берілген суреттерді топтастырып, олардың жалпы атауын атайды. **(математика негіздері***)*	**Дидактикалық ойын: «Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты:** Суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнайтынын айтқызы. Сөздік қорын молайту. **Көрнекіліктер:** Әр түрлі суреттер, жануарлар, жыл мезгілдерінің суреттері. **Ойын шарты**: Әр түрлі суреттерді көрсетіп, олардың қайсысының ұнайтыны, не үшін ұнағаны туралы сұралады. Олардың қай мезгілде бейнеленгенін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			(қоршаған ортамен таныстыру*)*		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.	**Музыка** Міндеті: Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. **Қазақ тілі** Міндеті: Жаңа жыл мерекесі туралы әңгімеге тарту, тақырыпқа байланысты	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Құртақан мен ойнаймыз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз – жас баскетболшылармыз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Кеудеге арналған жаттығулар. Допты жоғарыдан (алға және артқа) бір-біріне беру. Қолды алға көтеріп оңға, солға бұрылу. Гимнастикалық қабырғаға қарап тұрып, белінің тұсындағы тақтайшаны ұстап, алға еңкею. Гимнастикалық қабырғаға арқасымен сүйеніп тұрып, белінің деңгейіндегі рейкадан ұстап, аяқты кезектестіре бүгу және тік көтеру. Алға еңкейіп, алақанын еденге тигізу. Қимылды ойындар.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз өсіп келеміз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Еңбектеу, өрмелеу. 10 м-ге дейінгі қашықтықта заттардың арасымен тура бағыт бойынша, көлбеу тақтай бойымен төрттағандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу. Табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және

		сөздермен таныстыру, тақпақты мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуға үйрету. **Сөздік минимум:** Аяз атаға, тақпақ, ақшақармен, би, жасыл шырша, сыйлықтар. «Жаңа жыл» постері. Дидактикалық ойын «Қыс айлары»	еңбектеу. Құрсаудан еңбектеп өту. Гимнастикалық қабырғаға жоғары-төмен ауыспалы қадаммен өрмелеу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене	ЫнтА мен шығармашылық таныта отырып, таныс қимылды ойындарды өз бетінше ұйымдастыруға мүмкіндік беру. Ұлттық қимылды ойындарды ойнату. Балаларды жарыс элементтері бар ойындар мен эстафеталық ойындарға қатысуға баулу. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру Мәдениетті тамақтану және асхана құралдарын еркін қолдану дағдыларын жетілдіру. Жеке гигиена ережелерін орындауда өзін-өзі бақылауды дамыту: дененің тазалығын бақылау, қол - аяқтарын жуу, тіс тазалау, тамақтанғаннан	гимнастикалық скамейкадан аттап өту; Мәдени-гигеналық дағдыларды жетілдіру Тамақтану әдебін сақтау. Тамақты асықпай шайнау, асхана құралдарын (қасық, шанышқы), майлықты дұрыс қолдану, тамақтанып болғаннан кейін ауызды шаю. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Балаларға адамның дене және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам ағзасына пайдасы туралы түсінік беру. **Ойын**: «Жолмен жүріп өт»

			және сезім мүшелері, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру. Тамақтану тәртібін сақтаудың және көгөністер мен жемістердің, дәрумендердің адам»	кейін ауызды шаю, қол орамалды пайдалану, белге дейін дымқыл шүберекпен сүртіну. Осы шараларды жүргізудің және жеке гигиена заттарын пайдаланудың қажеттілігін түсіну. **Ойын:** «Қарлығаштар»	
	О.Дмитриева «Орман деген не?» әңгімесі Міндеті: айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіруге баулу. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке	**«Ормандағы жабайы жануарлар» Міндеті:** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаған орта заттарының қолданылу	**«Қысқы қала» Міндеті:** қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.	**«Амур жолбарысы-ол тайгада қалай тұрады?» Міндеті:** айналасында болып жатқан жағдайларды ой елегінен өткізіп, өзінің әділ пікірін білдіруге баулу. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке тәрбиелеу.	**«Қаздар - аққулар ертегісіне саяхат» Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Құлып қарапайым емес, сиқырлы, мұқият қараңдар.

	және әділдікке тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Ненің іздері?»** **Мақсаты:** балаларды жануарлар мен құстардың іздерінің түрлерімен таныстыру, жануардың сыртқы түріне назар аудара отырып, оны қарда қалдырған іздерімен байланыстыру қабілетін қалыптастыру. **Ойын барысы** Балаларға құстар, жабайы және үй жануарлары	маңыздылығын түсіну. - Әр жануардың өзіндік сипаты, өзіндік ерекшеліктері және сыртқы түрі бар. Ия, мұны жақсы білесіңдер. Мен сендерге ойнауды ұсынамын. Мен жануарлардың маскаларын киемін, ал сендер жануарыңыздың белгілеріарқылы айтасыңдар. **Дидактикалық ойын: «Қайсы? Қайсысы?»** Мен тиінмін-епті, епті, секіргіш, жинақы, жылдам, шапшаң, көңілді. Қасқыр, сен қайсысың? – мен сұр, тісті, қорқыныштымын, аю жеді,	- Бүгін біз өз тобымызда қысқы қаланың өз бөлігін жасаймыз. Біздің үйде де қар жауады, тек ол ерімейді. -Қала неден тұрады? Көптеген үйлерді біз түрлі-түсті қағаздан жасаймыз, терезелерді матадан жасаймыз, өйткені әр үйде перделер бар, ал шатырды мақта жастықшаларынан жасаймыз. Сондай-ақ, біз ағаштар жасаймыз. Бізде діңдер мен бұтақтар түрлі-түсті қағаздан, ал қар бірдей мақта жастықшалары болады. Біз сіздердің барлық үйлеріңіз бен ағаштарыңызды біріктіргенде,	**Тайга көріністері бар слайд** Картаға қарап: Мұнда Амур өзені ағып жатыр, оның жанында тығыз тайга өседі және мұнда Уссурка өзені ағып жатыр, сондықтан Тайга Уссури деп аталады, жақын жерде Уссури қаласы орналасқан. Біздің жолбарыс осы тайгада тұрады, сондықтан оны амур және Уссури деп атайды. Оның сүйікті мекендейтін жерлері-таулы балқарағай-жалпақ жапырақты ормандар. Жолбарыс әсіресе жартастары, үңгірлері бар ормандарды жақсы көреді. Мұнда ол аң аулайды, биік нүктелерден оның иеліктерін аралайды. Жолбарысты Уссури тайгасының	Құлыптың жанындағы суретке қараңдар, заттарды санаңдар және санды санмен белгілеңдер, егер біз барлық сандарды дұрыс таңдай алсақ, құлып ашылады (балалар үстелдерге отырады және қарындаш қораптарынан сандарды орналастырады, заттардың санын білдіреді) Слайд (алма пирогы) Слайд (сандармен құлып) Слайд (кітап) "Ертеде кемпір мен шал болыпты. Олардың қызы мен кішкентай ұлы болды. Қызым, - деді анасы, - біз қалаға барамыз, ал сен іниңе қамқор бол. Ауладан шықпа, ақылды бол. Әкесі мен шешесі кетіп қалды, ал қызы оған бұйрық берілгенін ұмытып, інісін

	бейнеленген карталар таратылады. Үстелде жануарлардың іздері бейнеленген карталар бар. Тәрбиеші жануар туралы жұмбақ жасырады. "Болжам" картасын ұстаған бала оның іздері бар картаны тауып, өзіне алады. Бірінші болып жұп карталарын жасайтын ойыншы жеңеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қысқы пейзаж»** **Міндеті:** Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. - Қысқы пейзажды салайық. Біз алдымен	Сен қайсысың?– мен қоңыр, аяқты, ебедейсіз, … Түлкі, сен қайсысың? - айлакер, үлпілдек, қызыл, … Тиін, Сен қайсысың?– мен қызыл, үлпілдек, … **Үстел-үсті ойыны «Кемпірқосақ»** **Міндеті:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі,	қысқы қала пайда болады! **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Саусақ ойыны: «Үй»** Егістікте үй тұр, (екі қолдарымен «Үй» жасайды), Үйдің төбесі – (Оң қолымен сол қолының саусақтарын бүгеді). Бірақ үйге жол жабық, «Оң және сол қолдар алақандарымен өзіне қарай бұрылады, ортаңғы саусақтар бір — біріне тиеді, бас бармақтар жоғары) («қақпа»). Біз қақпаны ашамыз, (Алақандар бір біріне параллель ашылады)	қожайыны деп атайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** - Бірақ қызықты байқау: егер жолбарыстың құлағы жоғары көтерілсе, онда жолбарыс тыныш, егер құлақ бүйірге қараса, ол тыңдайды, ал егер құлақ бастың артқы жағына басылса, жолбарыс секіруге дайындалады. **Ормандағы мінез-құлық ережелерін еске түсірейік.** (Орманда шу шығаруға, ұяларды бұзуға, жыртуға, гүлдерді таптауға болмайды). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Лақтар мен жолбарыстар»**	терезенің жанына Шөпке отырғызды, ал өзі көшеге жүгірді. Ол ойнайды, серуендейді". - Балалар, бұл жолдар қандай ертегіден («қаздар-аққулар») **Слайд (Маша және қаздар)** Тәрбиеші: қыз інісін есіне алды. Ол үйге жүгірді… - Ал енді не болды? (Ертегінің әрекетін қадағалау және оның сюжетін жалғастыру) - "Қаздар-аққулар ұшып, баланы ұстап алып, оны қанаттарымен алып кетті"… - Мұның бәрі қай күні болды? - Аптаның қай күні? - Аптаның қай күні кеше болды? - Аптаның қай күні ертең болады? - Аптасына неше күн бар? - Аптаның барлық күндерін атаңдар

	бояулармен емес, желіммен сурет саламыз. Әркім өзіне ұнайтын пейзажды салады. Біз «барьер» кескіндеме жасаймыз. Неліктен бұл әдіс «барьер» деп аталады деп ойлайсыңдар? «Барьер» сөзі "кедергі" дегенді білдіреді. Біздің жағдайда желім кедергі немесе кедергі ретінде қызмет етеді. Ол кебеді және бояудың қағазды бояуына жол бермейді. Сурет жеңіл болады. Контурлар жайылып жатқан бояуға кедергі болған кезде "тосқауыл" кескіндеменің бірнеше әдісі бар. Біз желімге тоқталамыз. Қолданар алдында Желімді бірнеше	балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). **(сурет салу)** **«Қоян»** Міндеті: Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. **(Мүсіндеу)**	Мына үйге шақырамыз. **(дене шынықтыру)** **Сюжеттік жапсыру:** **Мақсаты:** Тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету. -Қараңдаршы, Мен алдымен сары шаршыны алып, оны парағыма жабыстырамын. Бұл үйдің негізі. Сендер өздеріңе ұнайтын кез келген түсті төртбұрышты ала аласыңдар. Әрі қарай, мен төртбұрышты матаны алып, оны сары шаршының ортасына жабыстырамын. Бұл терезе болады.	(3 жолбарыс таңдалады, қалғандары-балалар. Балалар қалпақ киеді.) Лақтар: Біз көңілді лақтармыз, Біз секіруді жақсы көреміз. Жолбарыстар: Ал біз епті жолбарыспыз Біз қуып жетуді жақсы көреміз. **(дене шынықтыру)** **Алақанмен сурет салу «Мен жолбарыс саламын»** **Мақсаты:** дәстүрлі емес сурет салу (алақанмен) арқылы балалардың көркемдік-эстетикалық дамуына ықпал ету. Элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау.	(балалар үстелге отырады) **Слайд (Маша)** Тәрбиеші: - Сәлем Маша Машаның даусы: - Сәлеметсіздер ме, балалар, менде қиындықтар болды қаздар-аққулар менің інім Иванушканы алып кетті. Тәрбиеші: -Балалар не істеу керек? Машаға көмектесеміз бе, балалар? Бауырын оған қайтару керек пе? Біз Иванушканы шұғыл түрде табуымыз керек, Бірақ біздің жолымызда кедергілер күтіп тұр. Дайынсыңдар ма? (балалардың жауаптары) - Содан кейін жолға **Слайд (Маша орманда жүгіреді)** Жолдар мен ормандарда, Бізге жол керек. Бірге тез тұрыңдар,

	рет жақсылап шайқау керек. Түтікті тігінен ұстаңыз, көлбеу емес, аздап қысыңыз. - Алдымен көкжиек сызығын, дрейфтерді, жолдарды салу керек. Ағаш діңдерін сызыңдар, композицияны нақтылаңдар. Енді бізге бояулар мен щеткалар қажет. Сендер өз қалауларың бойынша сурет саласыңдар. Сендердің суреттеріңде қандай түстер басым болады, өздерің шешесіңдер. (балалар жұмысқа кіріседі, Чайковскийдің «қыс» музыкасы тыныш естіледі) **(Сурет салу, музыка)**		Содан кейін мақта жастықшаларының жартысын аламын, бұл үйдің қарлы төбесі болады, мен оларды осында жабыстырамын. Сондай-ақ, жерде бізде қар бар екенін білесіңдер, сондықтан мен мақта жастықшаларының жартысын алып, үйдің түбіне қар жағамын. Мен қоңыр қағаз жолағын аламын. Бұл ағаштың діңі болады, Мен оны үйдің жанына жабыстырамын. Содан кейін мен бүкіл мақта жастықшасын алып, оны магистральдың үстіне жабыстырамын. Мақта шарына жабыстырылған қоңыр қағаздың	- Енді мен жолбарысты алақанмен қалай бейнелейтінімізді көрсетемін. Ақырын, мен бір алақанды бояу табағына батырамын, содан кейін саусақтарымды ашып, парақтың ортасында алақанның ізін қалдырамын. Мен саусақтарымды қозғалтпаймын, өйткені бұл саусақтардың әрқайсысы табан. Ал бас бармақ бас. Енді суретті аударыңдар. Содан кейін сұқ саусағыммен ұзын құйрық пен құлақты бояймын. Енді қолыңды дымқыл шүберекпен сүртуге болады. Енді жолбарыстың денесіне жолақтар салыңдар. Мен мұны қалай жасау керектігін	Менің артымнан көңілді жүріңдер! Тек, алға!. Артта қалмаңдар! Біз қаздарды қуып жетуіміз керек! **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Слайд (пеш)** Тәрбиеші: Қараңдаршы, балалар, Маша не көрді? (жауаптар) Маша даусы: - пеш- Көгершін, айтыңдаршы, Қаздар қайда ұшып кетті? Ваняны қайда апаруға болады? Пештің даусы: - мен сендерге, балалар, көмектесемін Мен жолды көрсетемін. Бірақ сендер маған да көмектесесіңдер- Пирогты маған бөліңдер. Осылайша, барлық отбасы мүшелеріне жеткілікті болады.

			қысқа жолақтары бұтақтар болады. **(Жапсыру)**	көрсетемін. Қылқаламды дұрыс ұстау үшін оны темір юбкадан алыңдар, щетканы сумен суландар, стаканның шетіне артық суды алып тастаңдар, барлық қаданы қажетті бояуға батырыңыз. Жолбарыстың артқы және асқазанына тік жолақтар салыңдар, жоғарыдан төменге сызық сызыңдар. Аяқтары мен құйрығында көлденең жіңішке сызықтар бар. Біз оларды сызамыз. Біз жолбарыстың бетіне сурет салуымыз керек: тек бір көзді саламыз, екіншісін көрмейміз, өйткені жолбарыс бүйірінде бейнеленген, мұрын, ауыз және мұртты саламыз. **(Сурет салу)**	Тәрбиеші: - Балалар, Маша отбасында қанша адам бар?(жауаптар) - Сендер пирогты қанша бөлікке бөлесіңдер? (жауаптар) (Біз тортты 4 бөлікке бөлеміз). - Сендер мұны қалай жасайсыңдар? (Шеңберді жартысына, содан кейін тағы жартысына бүктеп, 4 тең бөлік жасаңдар) **(Құрастыру)** Тәрбиеші: - жақсы балалар пешке көмектесті. Пештің даусы: - Рахмет балалар! Сендер менің тапсырмамды дұрыс орындадыңдар, қаздар аққулар ұшып кетті Маша даусы: - рахмет пеш! Тәрбиеші: -Балалар, Машенка жүгірді. Жолда ол неге кездесті? (жауаптар)

					Слайд (алма ағашы) **Сергіту сәті** Алма ағашы, алма ағашы орманда өсті. (Шеңбер бойымен жүру) Мен алма ағашына алма ағашына қонаққа келемін. (Тәрбиешіге бару) Жел оның бұтақтарын шайқайды. (Қолдарыңызды жоғары көтеріңіз. Тербеліс) Ал жапырақтары сыбырлайды: "біз қандай жақсымыз! "(Қолдар жоғарғы жағында. Саусақтарыңызбен сұрыптаңыз) **(Дене шынықтыру)** **Слайд (алдымен музыка ойнайды),** содан кейін бірден! Маша даусы: Алма ағашы, айтыңызшы, Бізге жол көрсетіңіз.

					Қаздарды қуып жетуге көмектес, Олардан Ваняны алып қал. Алма ағашының даусы: - егер сіз менің тапсырмамды орындасаңыз, мен айтамын. Маған су құйылған алмаларымды санауға және жинауға көмектесіңіз, әйтпесе олардың салмағындағы бұтақтар бұзылады. **Слайд (алма қосылған Маша)** Тәрбиеші: - Балалар, алма ағашы мен Машаға алма санауға және жинауға көмектесейік. - Қандай алма көп деп ойлайсыз? (жауаптар, кім дұрыс?) - Қалай тексеруге болады? (жауаптар) - Қанша алма?

					Неліктен біз үлкен алма көп деп ойладық? (жауаптар) - Балалар саны әлі неге байланысты емес? (жауаптар) **Слайд (алма мен себет қосылған Маша)** - Ағаштағы алма саны туралы не айтуға болады? (жауаптар) - Алманың тең болуы үшін не істеуге болады? (жауаптар) Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! **(Математика негіздері)** **Слайд (Маша және алма ағашы)** Қосулы алма ағашының дауысы: - Рахмет балалар! Сіз менің тапсырмамды дұрыс орындадыңыз, қаздар аққулар өзенге қарай ұшып кетті Маша дауысы: - рахмет алма ағашы!

					Слайд (қайыңдардағы Маша, құстардың музыкасы, ормандар ойнайды) Тәрбиеші: - Біз өзенге тез асығамыз. Жол бойымен, жол бойымен Біз оң аяққа секіреміз. Және сол жолда Біз сол аяққа секіреміз. Біраз демалыңыз Көзге арналған Гимнастика Балаларға қараңыз, Енді аспанға- Онда құстар ұшады, Төменде, арамшөптер бойынша, Қоңыз жорғалайды Ал сол жақта- Ағаш өседі Оңға- Көзді жұмған қызыл гүлдер, Көздер солдан оңға қарай Көзді жоғары қаратыңыз

					Көзді төмен қаратыңыз Көзді солға аударыңыз Көзді оңға аударыңыз - Көзіңізді жұмыңыз, - Терең дем алыңыз. Иіскеңіз. Біз жол бойымен жүгіреміз Біз өзенге жетеміз. - Өзенге жүгірдік: **(Музыка)** **Слайд (өзен әні ойнайды)** Маша Дауысы: - Өзен, өзен, Көмектесіңіз, айтыңыз, Қаздар аққулар қайда ұшты, Ваняны қайда апаруға болады? Өзен даусы: -Мен, әрине, көмектесемін, Мен жолды көрсетемін,

					Бірақ алдымен ауыр тастарды алып тастаңыз. Менің суыма орын беріңіз. **Слайд (геометриялық суреттерінің схемасы)** Тәрбиеші: - балалар, диаграммаға қарап, қажетті тастарды (геометриялық фигуралар) табыңдар. (Балалар Дьенеш блоктарынан тастарды таңдайды). **(Математика негіздері)** **Слайд (Өзен)** Өзен даусы: - Рахмет балалар! Өзеннің даусы:- қаздар-аққулар өзен бойымен ұшып кетті! Маша даусы: - рахмет өзен! Тәрбиеші: біз Машенкаға ауыр тастарды алып тастауға көмектестік, судың ағуына кеңістік

					бердік, аққулардың қаздары ұшатын жолды да көрсетті. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Слайд (өзен және қайың)** Тәрбиеші: Біз бір-біріміздің артымыздан тұрамыз, Біз соқпақпен жүреміз. (Қолдар белбеуде, біз шұлықпен жүреміз, позаны қадағалаймыз) Біз қолдарды екі жаққа таратамыз, Біз қазір көпірден өтіп жатырмыз. **Слайд (Маша отырады және кірпі)** Тәрбиеші: - жолда кім кездесті (кірпі). Кірпі мен Маша даусы: сен не қатты жылайсың? Маша дауысы: мен қалай жыламаймын

					қаздар-аққулар ағайынды алып кетті, Мен қайда білмеймін? Кірпінің дауысы: мен саған балалар көмектесемін мен жолды көрсетемін, бірақ сен маған да көмектесесің денеге саңырауқұлақтар бүктеңіз Слайд (Маша, себет, саңырауқұлақтар, кірпі) Тәрбиеші: - кірпі орманда қанша саңырауқұлақ тапты?(5) - Ол әр саңырауқұлақты қанша тапты? (1) -Ол қандай саңырауқұлақтарды тапты? (бір май, бір болетус, бір Аманита, бір порчини саңырауқұлағы, бір зімбір) - Барлығы қанша?(5) -5 бұл 1,1,1,1 және 1. - Біз қандай санды атамасақ та, онда

					көптеген бірліктер болады. - Балалар, қай саңырауқұлақ бірінші өседі? (сары ма) - Ақ саңырауқұлақ? (және т. б. реттік шотты бекіту) Тәрбиеші: Біз жол бойымен жүреміз (қолдар белбеуде, шұлықпен жүреміз, позаны қадағалаймыз) Біз Иванды табамыз Қалың шөпте жүріңіз Біз аяғымызды жоғары көтереміз, Біз клирингке жетеміз **Слайд (саятшылық, Мыстан кемпір)** Қараңызшы, біздің алдымызда үй бар. Қызық, онда кім бар? (Мыстан кемпір). - Мыстан кемпірге қараңыз! (Сурет) ол қандай? (жауаптар)

					- Ол үйдің қай жағында орналасқан? (жауаптар) - Иванушка қай жағында? (жауаптар) – Қаздар-аққулар қайда? (жауаптар) - Бүркіт үкі қайда? (жауаптар) Мыстан кемпірдің даусы: - Мұнда, адамның иісі бар. Кім бар? Неге келді? Неге берді? (Балаларды мыстан кемпірге сүйіспеншілікпен жүгінуге, диалог жүргізуге шақырады) Балалар: - Сәлеметсіз бе, мыстан кемпір, бізге Иванушканы қайтарыңыз. Оның әпкесі Машенка жылайды, анасы әкесімен бірге бұрылады, ал ол жоқ, олар алаңдайды. Мыстан кемпірдің даусы: - мен саған балалар көмектесемін

					мен Иванды жіберемін, бірақ сен маған баспалдақты жинауға көмектесесің! Тәрбиеші: - Балалар, не істеу керек? (жауаптар) Мыстан кемпірге баспалдақ салуға көмектесеміз бе? Дидактикалық ойын: «Баспалдақтар салу» (балалар Кьюзенер таяқшаларынан баспалдақтарды 1 мин уақыт бойынша салады) **(Математика негіздері)** Слайд (кітап-онда мыстан кемпір, Маша Ванямен бірге) Мыстан кемпірдің даусы: Сондықтан мен зұлым болдым, Мен орманда жалғыз тұрдым. Сіз мені кешіресіз, ескі,

					Мен сізге енді зиян тигізбеймін, Мен енді ашуланбаймын, Мен сізбен дос болғым келеді! Тәрбиеші: Біз сені кешіреміз, Мыстан, Бізге кел! Шақырамыз! Тәрбиеші: Балалар, сендер осындай баспалдақтарды жинадыңдар, тіпті Мыстан кемпір де көңіл көтеріп, бауырлас қызды қайтаруға келісті, ол тіпті Сендерге ем дайындады! Маша дауысы: - Рахмет балалар, сіз маған тапсырмаларды орындауға және бауырымды табуға көмектестіңіз, Сіздер нағыз достарсыздар, үйге тезірек жүгіреміз, әйтпесе анам мен әкем алаңдайды!

					(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды.	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті)	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де.	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жаңа түскен қардан жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз «Боран» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. **(сөйлеуді**

	Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 (дене шынықтару) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Поезд» К-№10 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Жыланша иреленіп жүруге үйрету. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қоян» К-№9 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қарғалар» К-№15 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз.				

	Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту.

	5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару (Дене шынықтыру)
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Міндеті**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтын балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта»** **Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын «Хайуанаттар бағы»** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. ***(*көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға «Жаңа жыл» әнінің сөзін жаттау	Бекарыс пен Жанызаққа дөңгелек, сопақ, шаршы,	Арман мен Бекзатқа кітап бұрышына саяхат жасай отырып	Бекарыс пен Рамазанға ертегілер мен қоршаған өмір	Жансеріәк пен Алинаға тар жолақтарды көлденеңінен

	(музыка)	үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін салу, элементтердің орналасу ретімен таныстыру. **(Сурет салу)**	көркем сөзді жаттату Адамның жүзін, Басы мен көзін. Айнытпай келбетін, Салатын кім суретін? **(Суретші)**	тақырыптарына сюжеттік композициялар құруға үйрету. **(мүсіндеу)**	қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту.

	зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды	сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	қойылады, балаларға олардың есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**

		жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:**«Балаға қандай сыйлық алуға болады?»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 04.01-06.01.20223 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі 04.01.2023**	**Бейсенбі 05.01.2023**	**Жұма 06.01.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу				
	Таңертеңгі әңгіме «Демалыс күндерін қалай өткіздің?» картотека №69 **Мақсаты:** балаларды болған жерін дәл атауға үйрету, нақты кеңістіктік белгілерді қолдана отырып көргендері туралы айту қабілетін қалыптастыру, көріністер мен сөздікті белсендіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			**Үстел-үсті ойыны «Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту.	**Үстел-үсті ойыны «Допты орнына қой»** **Мақсаты:** қарама-қарсы түсті заттарды ажырата білу қабілетін бекіту, негізгі түстерді бекіту: көк, жасыл. **Қажетті заттар:** әр түрлі түсті, бірақ бірдей мөлшердегі	**Үстел-үсті ойыны «Допты орнына қой»** **Мақсаты:** қарама-қарсы түсті заттарды ажырата білу қабілетін бекіту, негізгі түстерді бекіту: көк, жасыл. **Қажетті заттар:** әр түрлі түсті, бірақ бірдей мөлшердегі

			Ойын шарты: тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)**	шеңберлері бар карталар, қақпақтар. **Ойын барысы:** мысықтар сөреде жатқан доптарды ойнап, шашыратып жіберді. Доптарды орнына қоюға көмектеседі. **(математика негіздері)**	шеңберлері бар карталар, қақпақтар. **Ойын барысы:** мысықтар сөреде жатқан доптарды ойнап, шашыратып жіберді. Доптарды орнына қоюға көмектеседі. **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Аяқ бірге, қолды алға созу, жоғары көтеру, жанға созу (3 - 4 рет). 2. Қол белде, оңға, солға иілу (3 - 4 рет). 3. «Отырайық жүрелеп, Гүлді үзіп алайық. Орнымыздан түрегеп, Басқа гүлге барайық». 4. Қолымыз иықта, алға, артқа есу (3 - 4 рет). 5. Қол белде оң аяқпен 3рет, сол аяқпен 3 рет, қос аяқтап 3рет секіру. 6. Кілемге жатып, аяқты созып, бірге көтеру қалыпқа келу (3 - 4рет). 7. Аяқты алға созып көтеру, қайшылау, түсіру. 8. Саппен жүріп өту. «Денсаулығым керемет, Жаттығуға рахмет!» (Дене шынықтыру)			
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы

			Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру,	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде

			ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ жаттығуы Картотека №3 Қане, қайсы алақан, Біз-кішкентай. (балапан) Аралардың нәрі, Бау-бақшаның сәні. (гүл) Тік, тік, тік пісте, Қысы-жазы бір түсте. (шырша) Менің тұрақты мекенім,	**Саусақ жаттығуы Картотека №5** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Оларды атап шақырар, Әрқайсысының аты бар. Бас бармақ, Балаң үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек.	**Саусақ ойыны “Ойыншықтар” Картотека №6** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.) Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.)

			Сәнді етіп жүремін. (үй) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(математика негіздері)**	Және көңілді Чиполлино, Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(математика негіздері)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет			**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Сиқырлы асық» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Сиқырлы асық» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң	**Дене шынықтыру ; Тақырыбы:** Шаңғымен жүру. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ

			тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды	және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту.	қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық

			жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Құрастырғыш»	**Ойын:** «Құрастырғыш»	тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Қоңырауға жанаспа»
			«Қысқы киімдер» Міндеті Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді,	**Тігін шеберханасы. Міндеті:** Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына	**«Ақылды етікші» ертегісі Міндеті:** балаларда киімнің әртүрлі түрлері, олардың мақсаты мен қолданылуы туралы айқын сараланған

			есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (киім, аяқ киім), атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Қыстық киімдерді – жылы жүру үшін киеміз. Ертеде жүндерден жіп есіп шұлық, күрте тоқыған. Ерте кезде оларды ата – әжелеріміз жануардың терісінен тігіп киген екен. Оларға ішік, тон, шәлі орамал, тымақ, пима, жүн	қызығушылықты қалыптастыру. Айналаны қоршаған заттар, киімдер – адамдардың еңбегімен жасалғаны туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу. Тәрбиеші балаларға тігін шеберханасына баруды ұсынады. Тігін шеберханасында оларды Тігінші мен сәнгер қарсы алады: - Сәлеметсіз бе, балалар. Біздің шеберханада киім тігеді. **Дидактикалық ойын: «Қайсысы? Не?»** Тігінші балаларға клиенттердің қандай киімге тапсырыс бергенін анықтауға көмектесуді ұсынады. Ситен халаты-ситеннен халат, Жібек көйлек-жібектен көйлек,	түсінік қалыптастыру; Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен сөздермен байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Төртінші артық»** **Мақсаты:** заттарды ажырата білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. **Шарты:** Бас киім: (орамал, малақай, етік, кепка) Аяқ киім: (ұйық, ботинка, пальто, туфли) Дене киімі: (куртка, тон, бас киім, пальто). (Киім - кешек карточкалары қойылады, балалар артық затты атайды). **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			қолғаптар жатады. Қазіргі кезде киімдерді фабиркаларда тігеді. Оларды түрлі маталармен жіптермен тігеді. Тәрбиеші әр балаға киімдер бейнеленген суреттер таратып береді, балалар киімдерге сипаттама береді. - Малақай – құлағы бар жылы баскиім,құлақшын. - Пима-жүннен басылған қысқы аяққиім. - Тон – иленген қой терісінен жүнін ішіне	Фланельді көйлек-фланельді көйлек Жүн Юбка-жүн юбка Жүннен жасалған тон – жүннен жасалған тон Артикуляциялық гимнастика: балалар тігіншіге жұмысты орындауға көмектеседі. Ине. "Өткір" тілді аузыңыздан мүмкіндігінше созыңыз және оны осы күйде ұстаңыз ("бес-алтыға"дейін). Жүн Юбка-жүннен тоқылған юбка, Жүннен жасалған тон – жүннен жасалған тон. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Артикуляциялық гимнастика: балалар тігіншіге жұмысты орындауға көмектеседі.** *Ине.* «Үшкір» тілді аузыңыздан мүмкіндігінше	**Сергіту сәті «Қысқы серуен»** (мәтін бойынша қозғалыстарды орындау) Қыста өте суық, **(өзіңіздің иығыңыздан сипаңыз)** Бірақ біз бірге жүреміз. **(орнында қадамдау)** Мен малақай киемін, **(біз "қалпақ киеміз" қозғалысына еліктейміз)** Мен пальто киемін **(біз тонды қалай киетінімізді көрсетеміз)** Мен шарфты киемін Мен оны байлаймын. **(шарфты"байлаңыз")** Содан кейін әдемі, жылы, үлпілдек, **(қолды көрсету)** Қолғапты киіп аламын.

			қаратып тіккен жылы сырт киім. - Ішік- іш жағы аңның терісінен тігіліп,сыртын матамен тыстаған жылы сырт киім. - Байпақ – етіктің ішінен киетін, жұқалау етіп басылған қонышты киіз шұлық. Байпақтың сыртынан кебіс те киеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақтар шешу:** Далада адымдайды Үйде дамылдайды Дәлізге жұрт тастайды	созыңыз және оны осы күйде ұстаңыз ("бес-алтыға"дейін). **Кең жиекті жаға.** Төменгі ерінге «ұзын» тіл қойыңыз ("дөңгелек жаға"), оны осы күйде ұстаңыз ("бес-алтыға" дейін). **Үлкен түймелер мен кішкентай түймелер.** Ерніңізді мүмкіндігінше дөңгелектеңіз (үлкен түйме), ерніңізді "түтікше" созыңыз (кішкентай түйме). **Әр түрлі тігін машиналарында тігу**. Аузыңызды кең ашыңыз. Тілді жоғарғы тістерден жоғары көтеріңіз, бүйір шеттерін азу тіске басыңыз және D-D-D (электр тігін машинасында тігу), Т-Т-Т-Т (қолмен тігін машинасында тігу) деп айтыңыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(алақанның артқы жағын сипаңыз)** Мен кішкентай болсамда **(қолдар белде)** Менде етік бар. **(аяқтар кезекпен өкшеге қойылады)** Мен өзіммен бірге шана аламын Мен төбеге барамын. **(орнында қадамдар)** Мен төбеге көтерілемін **(қолды жоғары көтеру)** Мен төбеден сырғанаймын! У-у-у-у! **(қолдың жылдам қозғалысы) (дене шынықтыру)** **«Даша қуыршаққа арналған етік» Міндеті**Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар

			Төрге аяқ баспайды (Аяқ киім) Маңдайы бар, тілі жоқ Құлағы бар, үні жоқ (Құлақшын) Қос қолға киемін Жып жылы жүремін (Қолғап) Күндіз төбеге шығады Түнде шегеге шығады (Бөрік) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **<u>Дидактикалық ойын</u>: «Қандай?»** Шарф *(Қандай)* – әдемі, жасыл, тоқылған, ұзын. Куртка *(қандай)* – жаңа, көк, жылы, қыз баланікі.	**«Менің сүйікті киім үлгілерім»** **Міндеті:** Пішінін ескере отырып, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау дағдыларын қалыптастыру. Сәнгер балаларға өздерінің киім үлгілерін ойлап табуды және сән журналын сәндеуді ұсынады. Қолдарына кистьалып, акварель краскамен қалпақ пен қолғаптың суретін салады. **(Сурет салу)** **Саусақ жаттығуы «Біз кір жуамыз»** Бір, екі, үш, төрт, бес- *(саусақтарды тізбектей санау),* Біз заттарды жуамыз: *(бір қолды екінші қолдың саусақтарымен басу).*	аударуға деген ұмтылысты қолдау. Сәндік сурет салу. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау. Үстелде маусымдық сипаттамаларға сәйкес орналастырылған аяқ киімнің суреттері, сондай-ақ етік шаблондары бар А4 форматындағы Пейзаж парақтары бар. Балалар аяқ киімнің суреттерін мұқият қарап, жазғы және қысқы аяқ киімнің қуыршаққа сәйкес келмейтінін анықтайды. Содан кейін олар қағаз етікті қарастырады, оның өрнегі жоқ

			Пальто *(Қандай?)* – қысқы, қоңыр, ұзын, жылы. Етік *(қандай?)* – әдемі, қызыл, қысқа. **(математика негіздері)** **Сергіту сәті:** Мен аяздан қорықпаймын, *(орнында жүру)* Онымен қатты достастым. *(алқандарын шапалақтау)* Аяз маған келеді, *(отыру)* Қолыммен, мұрнымды тоңдырды. *(қолымен мұрнын, қолын көрсетеді)* Мен ешқашан шатыспаймын, *(қолын жайып)* Маусым бойынша киінемін. *(иығынан сипау)* **(Дене шынықтыру)**	Көйлек, шалбар және шұлық, Юбка, блузка, орамал. Шарф пен шляпаны ұмытпайық – Біз оларды да жуамыз. *(Жұдырықшалар жууды имитациялайды).* **(математика негіздері)** **Тақырыбы: "Аспандағы алабұлт"** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	екенін анықтайды және оны безендіру керек. Тәрбиеші балалармен етік пен олардың үлгісі қандай түсті болатынын талқылайды. Балалардың щетканы металл бөлігінен сәл жоғары дұрыс ұстауын қадағалайды. **(Сурет салу)** **Тақырыбы: "Спортшы"** **Міндеті:** мүсіндеуде адамның бейнесін әртүрлі бейнелерде жеткізу; адамның фигурасын бейнелеу қабілетін бекіту: бөліктердің пішіні, орналасуы және мөлшері; өз жұмысын бағалау, бейненің мәнерлі шешімін байқау қабілетін дамыту. **(Мүсіндеу)**

			«Түрлі түсті қолғаптар» (балалардың қалауы бойынша) **Мақсаты**: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Табиғи (мақта, жүн, жіп) заттардан құрастыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Шеңберлерді кім үлкенірек және жылдам салады"** Мақсаты: балаларды әртүрлі мөлшердегі		

			шеңберлерді бейнелеуде трафаретпен сурет салу арқылы жаттықтыру, балаларды шеңберлерге түзу сызықтар салуға үйрету, алма мен шие жидектерін бейнелеу. Материал: әр түрлі көлемдегі шеңберлері бар трафареттер, киізден жасалған қаламдар, қағаз парақтары. Ойын барысы: тәрбиеші трафареттерді қарастыруды, үлкен және кіші шеңберлерді бөлектеуді, трафаретті қалай қою керектігін, шеңберді қалай жасау керектігін көрсетеді. Сіз балаларға трафаретті алып		

			тастамай, шеңберлерді бояуды, жіптердің шумақтары сияқты айналмалы қозғалыстармен бояуды ұсына аласыз. Балаларға шеңберді доптарға айналдыруды шеңберді екі жолмен бөлу арқылы көрсетуге болады: біреуі солдан оңға, екіншісі оңнан солға қарай сызылады. **(Сурет салу)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен			**Терезедегі өрнектерді бақылау** **Мақсаты**: балаларға құбылысты түсіндіру. Терезедегі өрнектерді бақылау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қыр қалып. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Қардан тәрбиешінің көмегімен бекініс жасау. **Мақсаты:** еңбекқорлыққа үрету. (еңбек әрекеті)	**Желді бақылау** **Мақсаты**: желдің соғу бағытын бақылау. Аңғарымпаздыққа, байқағыштыққа тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Сұрақтар: 1. Желдің бағытын, күшін қалай біліп, анықтауға болады? 2. Қыста жел қандай болады? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Аула сыпырушыға көмектесу. Мақсаты: Үлкенге көмек көрсете білуге тәрбиелеу. **(еңбек әрекеті)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қасқырлар мен лақтар» К-№4 **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: екі аяқпен бірдей қарлы жолмен секіру. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Аула сыпырушы еңбегін бақылау** **Мақсаты:** аула сыпырушының қыс кезіндегі еңбегі, оның жұмысы туралы балаларға түсінік беру. Аула сыпырушының еңбегін бағалап, құрметтеуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Қолына киіп қолғапты, Ауланы ағай сыпырды. Тазалап қарды мұздарды, Бәрімізге ол жол ашты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Аула сыпырушыға балабақшаның ауласын сыпыруға көмектесу. Мақсаты: ересек адамдарға қолдан

			Қ/қозғалыс ойыны: «Аңшылар» Қ-№8 **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ жасыру Отта жанбайды Суда батпайды. (Мұз) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		келгенше көмек беруге деген балалардың ынтасын қолдап, еңбекке баулу. **(Еңбек әрекеті)** **Қ/қозғалыс ойыны: «Қоян» Қ-№9 (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Кім алысқа секіреді?» **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын.				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту). Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және РТВ технологиясы бойынша «Бауырсақ қалада» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**

Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)			**Сюжетті-рөлді ойын: «Жедел жәрдем»** **Мақсаты:** «жедел жәрдем» ойынын басқа ойындармен байланыстыра ойнауға үйрету,адам өмірін сақтауға арналған мамндықтар туралы білу. Ақ халатты абзал жандардың еңбегін құрметтеуге үйрету. Медицина қызметкерлерінің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, қоғамдық жерлерде өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту. **Керекті құралдар**: жедел жәрдем көлігі, қағаздар, халат, бас киім, дәрілер салынған чемодан. **Шарты**: Бір бала жүргізуші,екі бала дәрігер рөлін ойнайды,балалар дәрігерлердің жұмысына құрметпен қарап біз олардың көмегіне мұқтаж	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Киімдер бөлімі»** Мақсаты: Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру, қызығушылықтарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, киімдер. Шарты:Баласына әр түрлі мезгілге арналған киімдер алып беру, ата-ана рөлін сомдау. Киімді дұрыс тандай білуге баулу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			екенімізді түсініп,жақсы көз қараста болу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		

Балалармен жеке жұмыс			Балнұр мен Еркебұланға қайшымен жұмыс жасауға үйрету. (Жапсыру)	Берік пен Алинаға Акварель краскамен жұмыс жасауға үйрету. (Сурет салу	Жанна мен Балнұрға «Етікші» ертегісін әңгімелетуге үйрету **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау, жеке әңгімелер өткізу. (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Кім көп тас жинайды?** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қоймадағы тышқандар»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Көбелектер бақалар»** **Мақсаты**: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын

			дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылық тарын, белсенділіктер ін арттыру. Жылдам қимылдауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Ұжымда ойнауға тәрбиелеу. **(дене шынықтыру)**	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын , белсенділіктерін арттыру. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:** «Интонацияның сөйлеу дыбысына әсері»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 09.01-13.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 09.01.2023	Сейсенбі 10.01.2023	Сәрсенбі 11.01.2023	Бейсенбі 12.01.2023	Жұма 13.01.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Сыпайылық» **Мақсаты:** балаларды сыпайы сөздерді қолдануға, мәдени мінез-құлықтың тиісті дағдыларын дамытуға, әдеби кейіпкерлердің бейнелері мысалында этикет ережелерін сақтауға, жағымды мінез-құлықты ынталандыруға және жағымсыз әрекеттерді тежеуге үйрету. Айналаңыздағы адамдармен тыныш қарым-қатынас жасау керек, айқайламай, өз өтініштеріңізді сыпайы түрде айту керек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойындары: "Әр түрлі үйлер"** **Міндеті:** балаларды пәннің сызбасы мен сызбасын (сызбасын) салыстыруға үйрету. орналастыру тәсілдерін қолдана отырып,	**Құрылыс ойыны: " Жабайы жануарларға арналған хайуанаттар бағы"** **Міндеті:** үйретуді жалғастыру. Табиғи материалдардан түрлі	**Құрылыс ойыны:** "Хайуанаттар бағы". **Міндеті:** текшелерден әртүрлі жануарларға арналған үйлер салу қабілетін бекіту; жануарларға құрмет көрсетуге	**Құрылыс ойыны: "Жануарлар үйін салайық"** **Міндеті:** есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту; балаларды басқа бөлшектерді қосу арқылы дизайн нұсқаларын жасауға шақыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене	**Құрылыс ойыны: "Автотұрақ"** **Міндеті:** ірі құрылысшының бөлшектерінен құрастыру қабілетін бекіту; ғимаратты ойнау, Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын

	пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; **Материал:** күрделі пішінді ғимараттардың контурлық суреттері бар карталар (әр түрлі шатырлары бар үйлер, кеңейтімдер). Балаларға 4 схема ұсынылады. Әр схемаға үш егжей-тегжейлі сурет. Әр суретте схемамен шамалы сәйкессіздік бар: қосымшалардың бірінің шатыры түріндегі айырмашылық, қосымшалардың орналасуында, олардың биіктігінде және т. б. Қозғалыс: тәрбиеші	композиция жасауға ынталандыру. **Ойын:** тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны** **«Кілтті таңда»** **Дидактикалық міндеті:** Балалардың жансыз табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту: күн, ай, бұлттар. **Ойын ережелері:**	тәрбиелеу. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Ойын: тәрбиеші хайуанаттар бағында жануарлардың жаңбырдан жасырынатын үйлері бар екенін еске салады және олар үшін үйлер салғысы келеді. Үстелде жабайы табиғат фигураларының жиынтығы бар. Құрылыс аяқталғаннан кейін олар олармен ойнайды. **(Құрастыру)** **«Әдемі шәйнек»** қандай әдемі шайнек бар (қарау). Оны мұқият қарастырайық. - Шәйнек қандай геометриялық	отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ойын: балаларға бір - екі үй жануарларын таңдап, құрылыс бөлшектерін пайдаланып оларға үй салу ұсынылады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Гүлдерді құмыраға орналастыр»** **Мақсаты:** түстерді ажырата білу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру ("бұл түс"," мұндай түс емес"); түстердің атауларымен таныстыру. **Қажетті заттар:** ортасында белгілі бір түсті ваза орналасқан шеңберлер бейнеленген парақтар. Басып шығарылған және кесілген гүлдер. **Шарты:** Тәрбиеші балаларға гүлдерді	материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ойын: ойын жағдайы: кішкентай машиналар әртүрлі жерлерде тұрады, ал қажет нәрсені табу қиын. Тәрбиеші көліктердің қайда "тұратынын" нақтылайды және балаларды гараждар салу керек деген ойға жетелейді. Балалар машинаны таңдап, оған гараж салады. Қажет болса, қосымша құрылымдар аяқталады. Содан кейін, егер олар қаласа, ғимараттар ойнайды. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны** **«Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту.

	балаларға бір күні құрылысшылар үй салып, кішігірім қателіктер жібергенін айтады. Үйлер әдемі болғанымен, олар сызбадан сәл өзгеше болды. Әрбір құрылысты қарастыруды және дәлсіздіктерді табуды ұсынады. Мұғалім балаларға алғашқы схеманы және оған суретті көрсетеді. Балалар қатені табады. Содан кейін мұғалім сол схемаға келесі суретті, содан кейін үшінші суретті көрсетеді. Әрі қарай, олар екінші схемаға өтіп, тағы үш суретті дәйекті түрде қарастырады.	Балалар тиісті түсті суреттерді таңдап, суретті жинап, суреттен сәйкес затты табады. Тәрбиешінің белгісі бойынша жұмбақтар шешу. **(математика негіздері)**	фигураға ұқсайды? (шеңбер) - Шәйнекте не бар? (шүмек, қақпақ, сабы, түбі). - Түсі қандай? (көк) - Қараңдаршы, бұл шайнек немен безендірілген? (гүл) - Ал гүл қайда екенін қараңдар? (ортасында). - Біздің гүл қандай геометриялық фигуралардан тұрады? (сопақ пен шеңберден). Менің шәйнегімде жапырақшалар қызыл, ал ортасы сары. Қандай әдемі гүлді шайнек екеніне назар аударыңдар. Дидактикалық ойын: «Шәйнекті желімдейміз»	вазаға вазалармен бірдей түсті гүлдер болатындай етіп қоюды ұсынады. Сондай-ақ, жиынтықта бос шеңбер бар. Бала өзі қалаған түсті таңдап, бірдей түсті гүлдерді таңдай алады. **(Математика негіздері)**	**Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)**

	Егер балалар дұрыс жауап таба алмаса, тәрбиеші оларға көмектеседі. Сол сияқты, қалған сызбалар мен сызбалар қарастырылады. Бұл ойында әртүрлі сызбалар мен сызбаларды қолдануға болады. **(Құрастыру)** **«Салыстыру» ойыны** Балалар кезек-кезек жұптасып отырып, салыстыру жүргізеді. 1. Кәстрөлдің табадан айырмашылығы неде? (Кәстрөл биік және екі тұтқасы бар, ал таба төмен, кең, бір тұтқасы бар). 2. Құмыраның бөтелкеден айырмашылығы		Дидактикалық міндет: балаларды заттың бейнесін визуалды түрде бөлшектеуге үйрету, заттарды бөліктерден құрастыру, заттардың пішінін ғана емес, сонымен қатар суреттің кесілген бөлігінің пішінін де анықтау. Тапсырманы орындау кезінде балалар үлгіні қолдануды, суреттің жеке бөліктерін онымен байланыстыруды үйренуі керек. Материалдар. Сурет-шәйнектің суреті бар сурет. Екі және төрт бөлікке кесілген сол шәйнектің контурлық бейнесі бар суреттер түзу (тіктөртбұрыштар мен квадраттар) және диагональ бойынша		

	неде? (Құмыраның тұтқасы бар). 3. Терең табақтан не жейді? (Сорпа, борщ, сорпа терең табақтан жейді). 4. Кішкентай табақтан не жейді? (Олар кішкене табақтан жейді.....). 5. Шай қасық пен ожаудың айырмашылығы неде? (Шай қасық қысқа және терең емес). 6. Неліктен қасық шанышқының жұмысын жасай алмайды? (қасықтың шанышқы тәрізді тістері жоқ, қасық дөңгелек).. **(Математика негіздері)**		(үшбұрыштар) жасалған; бөліктерден жасалған шәйнек (корпус, қақпақ, шүмек, тұтқа; әртүрлі пішіндегі "сыныктардан" жасалған шәйнек). Шарты: Ойынға 5-6 бала қатысады. Тәрбиеші балалармен бірге сурет-суретті қарастырады және осы суретте көрсетілген тақырыпты атауды ұсынады. Содан кейін екі бөлікке бөлінген сол тақырыптың контурлық суреттері бар суреттерді ұсынады. Балалардың назары бөліктердің саны мен кесу сипатына аударылады: "қараңдаршы, балалар, бұл сурет екі бөлікке		

			кесілген бұл бөліктер тікбұрышты пішінді. Сурет екі тіктөртбұрыш болатындай етіп кесілген. Егер бұл кесілген бөліктер бір - біріне тығыз бекітілсе, онда сіз бүкіл суреттегідей шәйнек аласыз", - дейді тәрбиеші және кескіннің контур сызықтары сәйкес келуі үшін кесілген бөліктерді қалай қолдану керектігін көрсетеді. Содан кейін бірнеше бала кезекпен суреттерді бүктейді, қалғандары тапсырманың орындалуын бағалайды. Егер балалар кесектерді дұрыс бүктесе, оларға төрт бөлікке кесілген суреттер ұсынылады.		

			Тәрбиеші балалардың назарын төрт бөлікке бөлінген кезде квадраттар алынатындығына аударады. **(математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және

	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып

	тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Орманда» картотека №7 Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер?	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу» картотека №8** **Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын,	**Саусақ ойыны: «Қаз» картотека №10** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып,	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ» картотека №11** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ» картотека №12** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа

	-Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(қоршаған ортамен таныстыру, сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(Математика негіздері)**	Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді)	түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

				Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). **«Қазақ тілі» «Үй жануарлары»** **Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Сиқырлы дорба» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** 1-2-3 – ойыншықтарға жан бітті! **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау;	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Шаңғымен сырғанап жүреміз. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық

		қолдана білуге үйрету, үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету. Қазақ тіліне тән дыбыстарды үйрету. «Қ», «І», «Ү» , «Ы» дыбыстарының айтылуын үйрету. тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту; **Сөздік минимум** (төлдер, құлын, лақ, күшік, үреді) Түрлі – түсті суреттер. **«Төлдерін ата» дидактикалық ойын**	(шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы	бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Соқыртеке»	жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Тасбақа»

			ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «допты қағып ал»		
	«Ыдыстар мен жиһаздар» **Міндеті:** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ыдыс, жиһаз), атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. **Көркем сөз:** Саяхатқа біз барып, Ыдыстармен таныстық. Су екен досы – Кесе, қасық, табақтың. Апам ыдыс жуады, Мінезі оңды биязы.	**«Түлкі мен тырна» ертегісі** **Міндеті:** Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше	**Ханс Кристиан Андерсен «Шәйнек» ертегісі** **Міндеті:** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті**	**«Сынық құмыра» ертегісі** **Міндеті:** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. https://youtu.be/vU4G4bkVCX8 **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Гүлді құмыра»** **Міндеті:** Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.	**«Әжемнің самаурыны» ертегісі** **Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Квест ойын: «Самаурынның туған күні»** **Міндеті:** Ойын әрекеті процесінде мектеп жасына дейінгі балалардың танымдық белсенділігін дамыту. Балалардың белсенді танымдық іс-әрекетіне жағдай

	Ол барында тұрады, Жайнап үйдің жиһазы. Ыдыстарды жинаймын, Үлкендерге сыйлаймын. Кесе, қасық бәрінде, Өз орнына қоямын. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ыдыс-аяқ дүкені»** **Міндеті:** балаларға ыдыс-аяқты және оның мағынасын дұрыс атауға үйретуді жалғастыру. **Материал:** екі қант ыдысы, нан ыдысы, майлық ұстағыш (пішіні, өлшемі	қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Тырна болып ұшамыз, ұшамыз, Түлкі болып қашамыз, қашамыз. Тырнадай тапқыр болып, тапқыр боп Орнымызға қонамыз. **(Дене шынықтыру)** **Мнемокестемен жұмыс** 1) Кастрөл салынған 2) Әртүрлі кастрөлдер болады, сыртында суреті бар	Міне, үлкен шыны шайнек (ішті "үрлеу", белде бір қол) Бастық ретінде өте маңызды (екінші қол мұрын тәрізді иілген) Міне, Фарфор шыныаяқтары (отырады) Өте нәзік, сыпайы. (қолдар белде) Міне, фарфордан жасалған табақшалар (айналдыру) Тек ұрынып-сынған (қолдарымен шеңбер салу) Міне күміс қасықтар (қолды созу, басты жабу) Міне, пластикалық тәрелке – Ол бізге ыдыс әкелді (үлкен шеңбер жасау) **(дене шынықтыру)**	Сәндік сурет салу. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау Балалар Сіздердің алдарыңызда көрнекті суретшілер Петр Петрович Кончаловскийдің «Себеттегі Сирень», Иван Трифонович Хруцкийдің «Гүлдер мен жемістер» картиналары тұр. Қандай картиналар көбірек ұнады? Бұл картиналар кескіндеменің қай жанрына жатады? - натюрморт - сіз бен біз суреттерді қарастырдық. Өмірде сіз кейде заттардың сұлулығын байқамайсыз, ал суретшілер өте мұқият адамдар. Оларды қуантады, заттардың талғампаздығы, пішіндері, ерекше,	жасау; ертегілерге деген қызығушылықты ояту. Топта жақындасу мен ұйымшылдыққа ықпал ету, топта жұмыс істеу қабілетін игеру. Өзіңізден кеңістіктік бағытты анықтау қабілетін дамыту: төменде, алдыңғы, сол жақта, оң жақта. Бөлінген бөліктерден суреттер жасау қабілетін бекіту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі

	бойынша ерекшеленеді); крекер, печенье ыдысы, тұз шайғыш, май құю машинасы. **Ойын барысы.** Тәрбиеші: Балалар бүгін бізде ыдыс-аяқ дүкені ашылды. Бірдеңе сатып алу үшін сізге қандай зат қажет екенін нақты біліңіз. Тәрбиеші: Егер сатып алушы қалаған затты дұрыс атамаса, сатушы оны түсінбейді, демек ол қажетті затты сатпайды. Дегенмен, алдымен дүкенде қандай ыдыс-аяқ бар екенін қарастырыңдар. Балалар таныс заттарды тізімдейді: нан	3) Кастрөлдің пішіні дөңгелек болады 4) Көлемі үлкен, орташа, кішкентай болады 5) Неден жасалынған (темірден, шыныдан пластмассадан) 6) Бөліктері кастрөлдің түбі, қабырғасы, құлағы, қақпағы болады 7) Не істейміз? Кастрөлмен тамақ дайындаймыз 8) Іс әрекеті - кастрөлді ұстаймыз, жуамыз, қоямыз. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сөздік ойын:** **«Керісінше айт»** **Мақсаты:** сөздік қорын дамыту. Шарты: Құйдым – төктім,	**«Анамызға арналған әдемі шәйнек»** **Мақсаты:** Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу**.** Балалар түрлі-түсті картоннан шәйнектің бөлшектерін (шүмек, қолы, қақпақ) қиып алады. Дайындалған бөлшектер табақтың артқы жағына желіммен бекітіліп,	түстері тан қалдырады. Суретші натюрморт жасаған кезде, негізгі заттарды қалғандары безендіріліп, толықтырылатындай етіп қоюға тырысады. Боялған суреттер мәңгі өмір сүреді, бізді қуантады. Бүгін біз осы әдемі натюрмортты саламыз. - Ал табиғаттан сурет салудың нені білдіретінін кім біледі? - суретте не көріп тұрсыңдар? - дұрыс, бұл тек көргеніңді салуды білдіреді. **(сурет салу)** **Сергіту сәті** Бір саусағым тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті, Ине қолға ілікті. Үш саусағым орайды, Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ, Қала салсақ, жол салсақ. **(Дене шынықтыру)**	қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз). **(Дене шынықтыру)** Самаурынды мұқият қарастырып, оның неден тұратынын, қандай әшекейлерді көргендеріңді айтайық. 1.Самаурын аяқтарында тұр. 2. Оны көтеріп әкелу үшін оның екі жағында тұтқалары бар. 3. Шыныаяққа су құю үшін кран солға

	ыдыстары, қант ыдыстары, майлық ұстағыш. Тәрбиеші: Міне, крекерге арналған арнайы тәрелке (крекер). Печенье тағамының атауы жоқ, тек тәрелке. Тұз үшін (тұз салғыш). Май үшін? Балалар: - сары май тәрелкесі. Тәрбиеші: - дұрыс. Бұл заттардың атаулары қалай естілетіні есте қалды. Сатып алу кезінде қателеспей ыдыс-аяқты дұрыс атаңдар. Кіріңідер, дүкен ашық. Тәрбиеші сатып алынған ыдыстарды үстелге жайып,	Септім – шаштым. Дос – қас, Құмыраның аузы тар – тарелке жайпақ. Таза тарелке - кір тарелке, Суық шай - ыстық шай. Қатты – жұмсақ, Тәтті – ащы. Ақ – қара, Жоғары – төмен, Үлкен шәйнек - кішкентай шәйнек. Өткір пышақ - өткір емес пышақ, Жаңа құмыра - ескі құмыра. (Сөйлеуді дамыту) **«Әр түрлі табақ»** («пластилинография» техникасы) Мақсаты: Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру,	шәйнекті суреттермен безендіреді. **(жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: «Тамшыларды стаканға жина»** **Міндеті:** біртекті және түрлі түсті заттарды салыстыру операциясы арқылы заттарды түсі бойынша ажыратуға үйрету, түстерді ажырату бойынша практикалық әрекеттерді қалыптастыру. Материал: 4 негізгі түсті түрлі-түсті шыныаяқтар, түрлі түсті шеңберлер. Материал: жапырақтары бар сабақтар, түрлі-түсті жапырақшалар бейнеленген карталар. Ойын барысы: балаға әр түрлі түсті жапырақшалар беріп, гүлдің ортасына бірдей түсті жапырақшаларды қалай салуға болатындығын көрсету. Барлық жапырақшаларды жинауды сұрау. Әдемі гүлдер! Енді түрлі-	және оңға бұрылады. 4. Қақпақты ашқан кезде су жоғарыдан құйылады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Анама арналған самаурын»** **Міндеті:** Сәндік сурет салу. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сақтау, 2-3 элементтерді түсі мен пішіні бойынша ұлттық оюларды ашық түстермен кезектестіру дағдыларын қалыптастыру. Сонымен, самаурынды қалай салуға болады?

	түсіндіреді: арнайы машина сатып алуды үйге жеткізеді. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Тәрелкесі бар кесе»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Балаларға бүгін анасына сыйлық ретінде шай шыныаяқын мүсіндейтіндерін айту. Қонақтарға Джем қосылған шай ішу үшін	оларды мүсіндеуге баулу. Сәндік мүсіндеу: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Табақ-ыдыс-аяқтың ең көп сұранысқа ие және кеңінен қолданылатын түрлерінің бірі. Табақ терең және таяз, әртүрлі пішінге ие: дөңгелек, шаршы, сопақ. - бірақ неге адам әртүрлі табақтарды ойлап тапты? (Балалардың жауаптары)		түсті орталықтарға салу. **(Жапсыру)**	Алдымен біз сурет саламыз, шеңбер бізде болады, содан кейін шеңбердің үстіне трапеция саламыз, бұл самаурынның қақпағы болады. Содан кейін біз тар қисық тіктөртбұрыш саламыз, шеңберден бүйірге қарай бұл кран болады. Шеңбердің бүйірлерінде біз екі жарты шеңбер саламыз, бұл тұтқалар және шеңбердің төменгі жағында трапеция, самовар дайын. **(сурет салу)** **Тақырыбы: ертегі кейіпкерлері (заттық аппликация).** **Міндеті:** Төрт бөліктен тұратын ертегі кейіпкерінің бейнесін бүктеуге, фигураның артқы жағына ортасынан

	оларға тәрелкелер қажет болады. Сондықтан, біз Сізбен бірге тәрелкесі бар шыныаяқ жасаймыз. - Сонымен, тәрелке мен шыныаяқтың қалай көрінетінін қараңдар. - Шыныаяқта не бар екенін айтыңдар. Балалар: шыныаяқтың түбі, қабырғалары және тұтқасы бар. - Шыныаяқ пен табақшаны олардың ұқсастығымен салыстырайық. Балалар: олардың түбі дөңгелек. - Ал олардың айырмашылығы неде,	- адамның өмірі әртүрлі, әртүрлі жағдайларға арналған әртүрлі табақтар. Қазіргі уақытта адамдар ағаш табақтарды өте сирек пайдаланады. - уақыт өте келе адам пластик өндірісін игерді. Пластмассадан көптеген заттар жасалды. Оның ішінде табақтар. (Көрсету). Бұл табақтар қандай жақсы? Олар жеңіл, сынбайды. Бірақ ыстықтан мұндай табақтар еруі мүмкін. Сондықтан пластикалық ыдыстардан ыстық тамақ жеуге болмайды. -бүгін, балалар, мен өз қолыммен пластикалық табақтан - сәндік табақ жасауды ұсынамын. Біз			шетіне желім жағуға үйрету. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Қажетті заттар: демонстрациялық материал. "Үйшік", "Бауырсақ" және т. б. ертегілерге арналған сюжеттік суреттер. Үлестірме материалдар: Пейзаж парақтарының жартысы, 4 бөлікке кесілген ертегі кейіпкерлері бар суреттер, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, майлықтар.

	Балалар: - шыныаяқ терең, оның шеттері биік, ал тәрелкенікі таяз. - Тәрелкені қалай мүсіндейтінімді мұқият қараңдар. Алдымен дермексазды доп сияқты домалатады, содан кейін оны тегістеп, аздап қысып, шеттерін жоғары көтеру. Мен осындай тәрелкені жасадым. Енді мен шыныаяқты қалай мүсіндейтінімді қараңдар. Міне, мен ермексаздың бір бөлігін аламын,	"пластилинография" техникасын қолданатын боламыз. Тағамға емес, сұлулыққа арналған табақтар сәндік деп аталады. Ас үйді сәндік табақпен безендіруге болады. Бүгін біз сәндік табақ жасаймыз. Бұл сөзді қайталап, оны есте сақтайық. Балаларға түрлі түсті пластикалық табақтар мен ермексаз ұсынылады. Тәрбиеші балаларға таныс тәсілдерді көрсетеді пластилинография (домалау, иілу, тегістеу, жағу) және өрнек элементтері			Барысы. Балаларға ертегілерге арналған сюжеттік суреттерді көрсету, әр ертегінің атауы мен қысқаша мазмұнын бірге еске түсіру. Балаларға 4 бөлікке бөлінген ертегі кейіпкерлерін беру және оларды жинауды ұсыну. Сурет дайын болған кезде, балалар әр бөліктің артқы жағына щеткамен желім жағып, шүберекпен мықтап басып, қағаз парағына жабыстыруы керек. Соңында ойын ойнай аласыз: сіз балаларға сюжеттік суретті көрсетесіз, ал осы ертегінің кейіпкерлерін жинаған балалар сізге өз жұмыстарымен жүгіреді. Күтілетін нәтижелер. Балалар желіммен жағылған

	оны езіп, доп сияқты айналдырамын. Мен оны алақанға қойдым, бас бармағыммен ортасында осылай – мен шұңқырды басамын. Енді мен шеттерін ақырын қысып, жоғары көтеремін. Шыныаяқтың шеттерін туралау, шыныаяқ сияқты және дайын, бірақ оны не үшін ұстау керек? Шыныаяқ жасау үшін тұтқаны дұрыс жасау керек. Мен тағы да ермексаздың кішкене бөлігін қолыма қойдым. Мен оны алақанымен	(жидек, гүл, бұйра, сызық). **(Мүсіндеу, жапсыру, сурет салу)**			бөлікті қағаз парағына жағып, оны шүберекпен мықтап басуды біледі. **(Жапсыру)**

	жайып, шұжық алдым. Мен шыныаяққа тұтқаны бекітемін. Жоғарғы жағын басу, қисық және төменгі жағында басу. (Балалар жұмысқа кіріседі, тәрбиеші көмектеседі) **(Мүсіндеу)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Аландағы ағаштарды** **Мақсаты**: Аландағы ағаштарға бақылай жасау білуге үйрету.	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күнні ң көзіне бақылау жасай білуге үйрету.	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру.	**Қысқы ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Көркем сөз.** Қанша заман өткенімен, Ескірмейтін асыл шыршы. Алатаудың көктемімен Доссың ғой сен, жасыл шырша. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ағаштардың түбін қармен жабу. **Мақсаты**: қар ағаштың түбін аяздан қорғайтынын балаларға түсіндіру. Балаларды табиғатқа қамқоршы болуға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Торғайлар мен автомобиль» К-№11	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек: Аққала жасау** Мақсаты: қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық» К-№13** **(дене шынықтару)** **Жеке жұмыс.** Мақал: Мезгілі жетсе, Мұз да ерір. **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **Қимылды ойын:** «Құстар мен мысық» К-№13 (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады, Жазда сайға қашады. (Қар)	айырмашылығын айыра білуге үйрету. **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу. **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Құстар мен мысық» К-№13 **(дене шынықтару)** Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті) **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	(дене шынықтыру) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.		**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Қоян мен түлкі» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(көркем әдебиет).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Мақсаты:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер,сатушы, ойыншықтар,касса,ақша,сатып алушылар. Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	«Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		**(Қоршаған ортамен таныстыру)**		
Балалармен жеке жұмыс	Алмас пен Бейбарысқа ертегі кейіпкерлері құстарды бейнелеуге машықтандыру.	Сержан мен Алинаға Өзінің дене бөліктерін бағдарлау және атауға үйрету (бас, аяқтар, қолдар). Еңбек құралдарын	Құралай мен Жазираға топтағы гүлдерді санауға, салыстыруға, күтім жасауға үйрету.	Дархан мен Әйгерімге жапырақтармен композицияны құрастыру кезінде заттар мен	Алина мен Расулға сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға үйрету. **(Сурет салу)**

	Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы ақкуды мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(жапсыру, мүсіндеу)**	оң қолымен солдан оңға қарай орналастыру **(математика негіздері)**	**(математика негіздері)** Топтағы гүлдердің мүсінін қағаздан жасауға үйрету. **(мүсіндеу, жапсыру)**	нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескерге үйрету; **(жапсыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым

	Ойын шарты: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	**Ойын шартты:** Ойынш ылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп	балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді.	арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады.

		үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Балаға көшеде жеке қауіпсіздікті қалай үйрету керек»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 16.01-20.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 16.01.2023**	**Сейсенбі 17.01.2023**	**Сәрсенбі 18.01.2023**	**Бейсенбі 19.01.2023**	**Жұма 20.01.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Сен дос бола аласың ба?» **Міндеті:** балаларда коммуникативті құзыреттіліктерді қалыптастыру: айналадағы адамдармен қарым-қатынастың әртүрлі тәсілдерін үйрету, диалог жүргізу, топта бірлесіп жұмыс істеу тәсілдерін, қарым-қатынас жағдайында әрекет ету тәсілдерін меңгеру. Позитивті қарым-қатынас тәжірибесін байыту. **(сөйлеуді дамыту және көркем көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**Құрылыс ойыны: "Қоянға үй салайық" Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын, қарапайым конструкцияларды көрсету қабілетін дамыту,	**Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»** Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын	**Үстел-үсті ойыны картотека №19 «Пазлы»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру	**Құрылыс ойыны: "Аюға үй салайық" Міндеті:** балалардың сындарлы қабілеттерін дамыту, ғимараттың көлемін объектінің көлемімен байланыстыруға үйрету; құрылыс	**Құрылыс ойыны: «Балалардың қалауы бойынша» Міндеті:** конструктормен жұмыс істеу кезінде балалардың дағдыларын жетілдіру, құрылымды безендіруді үйрену,

басқа іс-әрекеттер)	нәтижелерге қуану; сөйлеуде бөлшектердің атауларын, етістік формаларын бекіту; мотормканы дамыту, қимылдарды сөздермен байланыстыру қабілеті. қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар және т.б.) заттардан құрастыру. Ойын: қарлы қоян жүгірді, бірақ оған өмір сүретін жер жоқ. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Бауырсақты тамақтандыр»** **Міндеті:** ұсақ мотормканы, сезімталдықты дамыту, математикалық түсініктерді қалыптастыру (санау, шамасы, түсі, саны, көлемі).	жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау, байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын «Ненің іздері?»** **Мақсаты:** балаларды жануарлар мен құстардың іздерінің түрлерімен таныстыру, жануардың сыртқы түріне назар аудара отырып, оны қарда қалдырған іздерімен байланыстыру қабілетін қалыптастыру. **Ойын барысы**	қабілетін дамытады * логиканы дамытады * міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді. **(құрастыру)** қатардағы сандардың орнын, кейінгі және алдыңғы сандарды табуға жаттығу. **Материал:** картоннан карточка жасалады, онда шынжыр табанның бейнесі жасалады. Құрттың денесінде сандар бар, кейбір сандар жоқ. Картоннан	бөлшектері туралы білімді бекіту; сөйлеудің жоспарлау функциясын дамыту. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ойын: ертегіден Үш аю балаларға қонаққа келіп, оларға жеке үй салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Лифт» дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** тура және кері санауды 5-ке дейін бекіту, кемпірқосақтың негізгі түстерін бекіту, "Жоғары", "төмен" ұғымдарын бекіту, реттік сандарды есте сақтау (бірінші, екінші...)	оны ойнау; ойыннан, ұжымдық іс-әрекеттен ләззат алу. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**

	Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Материалдар: қақпағы бар биік пластикалық банкалар, бұршақ, түрлі-түсті пленка (сары, қызыл, көк). Бауырсақ жасау: Банкалардың қақпақтарында өздігінен жабысатын пленкадан Бауырсақ бейненленген. Ауыз қуысында тесігі бар. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға бауырсақтар өте аш болғанын және оларды тамақтандыру керек екенін айтады. Ойыншылар бауырсақ құмыраларды бұршақпен толтыруы керек. Әр ойыншы Бауырсақ құмырасын алады.	Балаларға құстар, жабайы және үй жануарлары бейненленген карталар таратылады. Үстелде жануарлардың іздері бейненленген карталар бар. Тәрбиеші жануар туралы жұмбақ жасырады. "Болжам" картасын ұстаған бала оның іздері бар картаны тауып, өзіне алады. Бірінші болып жұп карталарын жасайтын ойыншы жеңеді. Ойын 2-3 балаға арналған. **(Математика негіздері)**	тиісті өлшемдегі сандары бар шеңберлер кесіледі. **Шарты:** 1-ші нұсқа. Балалар үстелдерде отырады. Тәрбиеші заттардың санын бір жолмен көрсетеді: санау сызғышында, фланелеграфта, суреттер немесе ойыншықтар көмегімен. Балалар санға сәйкес келетін санды жіппен таратады. Сандар туралы жұмбақтар жасырауға болады. Әрбір дұрыс жауап үшін бала Чип алады. 2-ші нұсқа. Балалар жіпті бір шетінен парақтың үстінен көтеріп, хормен сиқырлы сөздерді айтады: "жіп, жіп,	**Шарты:** балаға тұрғындарға лифтпен, қажетті қабатқа көтеруге немесе түсіруге, едендерді санауға, еденде қанша тұрғын тұратынын білуге көмектесу ұсынылады. **(Математика негіздері)**	

	Жүргізушінің бұйрығымен ойын басталады, кім құмыраны тезірек толтырады сол ойыншы жеңеді. Сіз бұршақты) бір-бірден екі саусақпен ғана ала аласыз. **(Математика негіздері)**		айналдыр, цифрға ... айнал!" Қажетті санды тәрбиеші немесе балалардың бірі атайды. **(Математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту

	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «ҚОЛТЫРАУЫН» Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың	**Саусақ жаттығуы «КІМ КЕЛДІ?»** Қане, қане кім келді? (екі	**Саусақ жаттығуы «ҮКІ»** Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ»** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап. Алтын айдар басында,

	саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетң үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады) Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке (алақандарын бір-біріне ысқылайды) Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет))**	қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (аты жоқ	біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	(ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қимылдарды	**Музыка** Міндеті: Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз өстік» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Сиқырлы гүл» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Епті және күшті боламыз» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында

	ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау.	музыканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. **Қазақ тілі «Жабайы құстар»** Міндеті: тақырып бойынша сөздік қорларын кеңейту; тірек сызбасымен жұмыс істей отырып байланысты тілді дамыту; «Ғ», «І», «Ө», «Ү» дыбыстарының айтылуын үйрету. Шағын 3-4 сөздерден сөйлемдер	аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға	тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын

		құрастыруға үйрету. **Сөздік минимум:** Жабайы құстар, құстар, тоқылдақ, торғай, қарға, қонады **Дидактикалық ойын «Құстар»**	өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Міне,мен қандай күштімін»	әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Фигура жаса»	түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Айна»
	«Электр энергиясының таңғажайып әлемі» **Міндеті:** тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық	**«Электрик» мамандығымен танысу Суретпен жұмыс** **Міндеті:** Балаларды электрик мамандығымен,	**«Тұрмыстық техника – адамдардың көмекшілері»** **Міндеті:** Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу,	**Сұхбат «Компьютер. Ол бізге не үшін керек?»** **Міндеті:** Айналаны қоршаған заттар, ойыншықтар – адамдардың еңбегімен жасалғаны	**«Байланыс құралдары: телефон»** **Міндеті:** балаларға байланыс құралдары туралы түсінік беру. Оларды телефонмен, оның мақсатымен, адамның

	заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Электр энергиясы-бұл біздің пәтерлерімізде жарық болуы үшін электр құрылғыларын пайдалану үшін қажет энергия, көзге көрінбейтін күш. Электр энергиясы біздің үйлерге қайдан келетінін білесіңдер ме? Электр энергиясы барлық адамдар үшін өте маңызды құбылыс. Онсыз біз ешқашан теледидарды немесе компьютерді қосып, немесе дәмді тағам жасай алмас едік немесе пәтерде жөндеу жұмыстарын жүргізе алмас едік.	кейбір кәсіби әрекеттерімен, оның кәсіби жабдықтарымен таныстыру. **Көркем сөз:** Аспаз түскі ас дайындады, содан кейін жарық сөнді. (1 аспазшы) - Аспаз Леша компот пісіреді, (2 аспазшы) Пешке бөренелер лақтырды, (1 аспазшы) Қазанға Джем салады, (2 аспазшы) Сорпа табаққа кедергі келтірді, (1 аспазшы) Көмірді аспаз ұрады, (2 аспаз) Қант сорпаға құйылды, (1 аспазшы) Және ол өте риза . (2 аспазшы) - Балалар, электр қуаты неге жұмысын	берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау Тұрмыстық техника-бұл электр қуатымен жұмыс істейтін, адамға күнделікті өмірде көмектесетін күрделі құрылғылар. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** Балалар, мен қазір жұмбақтар жасырамын, ал сендер қандай тұрмыстық техниканың жұмбақ екенін шешулерің керек: 1. Ол пәтерді тазартады, шаң	туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу**.** Балаларды компьютерлік ойындардың зиянды салдарымен таныстыру, компьютер туралы түсінік беру. балалардың компьютерді дұрыс пайдалануға деген қызығушылығын арттыруға ықпал ету; **Жұмбақ:** Бар нәрсеге жетік, Миы күшті тетік. Ол арқылы сөйлесіп, Кетесің шетелге де өтіп. (компьютер) Тәрбиеші: - Балалар, сендерде үйде компьютерлер бар ма? Балалар: (жауап береді). Тәрбиеші: сендерге оны жалғыз ойнауға рұқсат етіле ме? Балалар: (жауаптар әр түрлі)	өмір сүру жағдайын жақсарту үшін телефонның мүмкіндіктерімен таныстыру; Балалар, бүгін мен қиындыққа тап болдым Менің ұялы телефоным бұзылды. Мен шұғыл түрде қоңырау шалып, үйде қалай жұмыс істейтінімді білуім керек пе? Не істеу керек, қалай болу керек? Тіпті білмеймін. Балалармен телефон туралы сөйлесу Телефон – көмекші. Сондай - ақ, оны «гаджет» деп атауға болады. Адамның өмірін жеңілдетуге арналған шағын құрылғы **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Музыкалық сергіту сәті**

	Білесіңдер ме, балалар, сымдарда көптеген қызықты нәрселер бар. Адамдар барлық сиқырды өз көздерімен көре алмайды, бірақ шын мәнінде өздерін электрондар деп атайтын кішкентай адамдар сымдардың ішінде өмір сүреді. Бұл көңілді халық, өте тату өмір сүреді. Олар үнемі қол ұстасып, қозғалыста болады. Олардың көңілді дөңгелек билерінен үйдегі барлық техника өмірге келеді және жұмыс істей бастайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Эволюция»**	тоқтатты деп ойлайсыңдар? (балалардың жауаптары: сымдар үзілді, қысқа тұйықталу болды) -Ал сендерде үйде электр қуаты жоқ болды ма? Осыған байланысты қандай қиындықтар туындайды? **(балалардың жауаптары: жарықты қоса алмаймыз, теледидар көре алмаймыз, қараңғы, электр құрылғылары жұмыс істемейді және т. б.)** - Бір қызығы, егер электр қуаты жоғалып кетсе немесе электр құрылғылары істен шықса, қысқа тұйықталу	мен қоқысты жұтады. (Шаңсорғыш) 2. Ол әртүрлі тағамдарды сақтайды, онда суық пен тыныштық орнайды. (Тоңазытқыш) 3. Үй аяғы бар, ортасында терезе. Терезе жанады, кино пайда болады. (Теледидар) 4. Ол шашты құрғатып, ақырын сәндей алады. (Шаш кептіргіш) 5. Ол бірден, еш қиындықсыз тортқа арналған кремді жасайды. (миксер, блендер) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Электр аспаптары»**	Тәрбиеші: сендер ұзақ ойнайсыңдар ма, жоқ па? Балалар: (жауаптар) Тәрбиеші: сендер компьютер ойнағанды ұнатасыңдар ма? Балалар: иә, біз ойнағанды жақсы көреміз. Тәрбиеші: сіз күні бойы ойнай аласыз ба? (Балалардың жауаптары) Тәрбиеші: әрине, жоқ, өйткені бұл адамның денсаулығына зиянды күні бойы компьютерде отыру! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Проблемалық жағдай. Міне, мен Леликтің Бір баласы туралы осындай оқиғаны білемін. Қараңызшы, Мен сізге осы оқиғаны айтамын.	«Фиксики – телефон» (дене шынықтыру, музыка) **«Телефон»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. - Балалар, біздің қуыршақтарымыз мұңайып, олар да телефондарға ие болғысы келетінін айтады, оларға көмектесейік, олар үшін телефондар жасайық. Балалар, телефондар әртүрлі, дискілер корпустан, телефон түтігінен және сымнан тұрады, телефон корпусында теру дискісі бар, ал ұялы телефондар

	Міндеті: **электр туралы түсініктерін кеңейту.** **Шарты:** Тәрбиеші: - енді елестетіп көрейік, біз адам әлі электр туралы ештеңе білмеген кезге жеттік, демек ол электр құрылғылары туралы білмеді. Бірақ ол өзіне тамақ дайындап, кір жуып, үйін тазалап жатты. Мен сізге "Эволюция" деп аталатын ойын дайындадым. Сендердің міндеттерің-үстелден заттың суреті бар суретті алу және оған қазіргі уақытта бірдей функциясы бар тақтаға қойылған суреттердің жұбын таңдау.	орын алса, қандай мамандықты шақыру керек? (балалардың жауаптары) - Дұрыс. Электрмен байланысты сынуды жою үшін электрик шақырылады. - Мен электрик болып жұмыс істеймін. Мен әр үйде электр қуаты бар екеніне көз жеткіземін, сондықтан ол дұрыс жұмыс істейді: әр үйде теледидар көрсетіледі, шамдар жанып тұрады, компьютерлер жұмыс істейді. Сондай-ақ, мен сымдарды тіректерге тартып, көшелерімізді	**Міндеті:** балалардың электр құрылғылары туралы, олардың адамдар үшін маңызы, оларды пайдалану ережелері туралы түсініктерін бекіту. **Ойын ережелері:** ойынға 2-6 адам қатыса алады. Ойыншылардың әрқайсысына электр құрылғылары бейнеленген бірдей мөлшерде үлкен карталар таратылады. Жүргізуші түрлі-түсті карталар палубасынан бір картаны алып, қалған ойыншыларға өлең оқиды. Жауап беруге тек бір ойыншы құқылы, оның үлкен картасында осы электр	Бұл менің көмекшім компьютерге көмектеседі, оның аты НОУТБУК. **«Леликтің тарихы» әңгімесі** Бірде Лелик компьютерде ұзақ отырды. Мен оны ойнауға шақырған достарымды ұмытып кеттім, тамақтандыру керек мысықты да ұмытып кеттім. Отырды, отырды және тыныш дауыстарды естіді. (1 слайд). Оның көздері сөйледі: - Біз Монитор экранына қараудан шаршадық, біз нашар көреміз! ((2 слайд). Ми сөйледі: - Бізге таза ауа керек! (3 слайд). Өкпе сөйледі: -Дем ала алмаймын, арқам маған батады! (4 слайд). Арқа сөйледі:	корпустан, түймелерден, антеннадан тұрады. **(Мүсіндеу)** Тәрбиеші балаларға телефон құрастыруды бастауды ұсынады. - Қиындыққа тап болған балаларға құрдастарынан көмек сұрауға кеңес береді, көмек көрсеткен балаларды ынталандырады. - Жобалау процесін бақылайды. Балалар үстелдерде инженерлік кітаптарын пайдаланып модельдер құрастырады. Қиындық туындаған кезде олар құрдастары мен тәрбиешісінен көмек сұрайды **(Құрастыру)** **"Менің телефоным шырылдады"**

	Шам, керосин алауы, фонарь - электр шамы, Пеш - электр плитасы. Самаурын - электр шайнек, Науа, кір жуғыш тақта - кір жуғыш машинаү Жіппен ине - тігін машинасы, Гармон, балалайка – магнитофон. Сыпырғыш – шаңсорғыш, Үтіктеу таяқшасы – үтік. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Бір, екі, үш, төрт – *(алақандарын шапалақтайды)* Біз үтік сатып алдық. Үтіктейміз, сонан соң - *(Киімді үтіктеген қимыл жасайды)* Барлығын шкафқа жинаймыз.	жарықтандыру үшін шамдарды іліп қоямын. - Балалар, назар аударыңдар, электрик не киеді? (электрик костюм киген, басында каска бар). **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** -Балалар, сіз электр қуатымен жұмыс істейтін адамды қалай сипаттай аласыз, ол қандай болуы керек? (Мұқият, сабырлы, сақ, ұқыпты, жауапты, еңбекқор, батыл.) - Балалар, әрқашан адамдар электр қуатын пайдаланды ма? (балалардың жауаптары) - Ескі күндерде олар өз үйлерін	құрылғысы сызылған (жабық суреттер есепке алынбайды). Дұрыс жауап бергеннен кейін ол сол картамен аттас картаны жауып, келесі өленді оқиды. Егер бір ойыншы кеңес берсе, онда ол жабылатын карталардың бірін алып тастайды (мұндай карталар болмаған кезде, ол келесі жауапты болжауға қатыспайды). Үлкен картасын бірінші болып жапқан адам ойынның жеңімпазы болып саналады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)* **«Біздің көмекшіміз-шаңсорғыш»**	- Мен омыртқамды ұстаудан шаршадым! (5 слайд). Жүрек сөйледі: - Мен жалықтым! Достар қайда? (6 слайд). Аяқтар сөйледі: - Біз бір орында отырудан шаршадық! Біз бұрын қандай керемет ойнадық! (7 слайд). - Балалар, сіз экранға қараудан шаршадыңдар ма? Балалар: Иә. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Келесі жаттығуларды жасайық: Орындарыңнан тұрып алақаныңды қатты, қатты ысқылап, көзге жаттығу жасаңыз, енді оны құлағыңызға жағыңыз, тізеңізді	**театрландырылған ойыны** (К.Н.Чуковскийдің айтуы бойынша) Кілемдегі телефон модельдерімен ойнау Балалар рөлдерді бөледі, театрландырылған ойынға қатысады. Тәрбиешімен телефон арқылы сөйлесу ережелері туралы сөйлесуге қатысады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Бірақ та әкем екеуміз, (*шаңсорғышпен жинаған қимыл көрсетеді)* Шаңсорғышпен жинаймыз. Ісімізді бітіріп- *(алақандарын шапалақтайды)* Теледидарға отырамыз. – *(отырады)* **(Дене шынықтыру)** **Тиым сөздер:** - тиым салынған электр құрылғыларын қоспа, олар ток соғуы немесе өрт тудыруы мүмкін; - электр құрылғыларымен ойнамау; - электр сымын қолмен тартпа (тек шанышқыны алуға болады); - розеткаға кез-келген заттарды салма;	немен жарықтандырды? (Сәулелер, шамдар, керосин шамы.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Электрик жұмыс істеуі үшін қандай құралдар қажет?»** **Міндеті:** электрикке арналған құралдарды танып, атауға үйрету. **Шарты:** Үстелде әртүрлі жұмыс құралдарының суреттері бар суреттер бар (пассатиж, тарақ, таразы, мата және т.б.). Электриктің жұмысы үшін қажетті құралдың	**Міндеті:** шаңсорғыштың сипаттамалық ерекшеліктерін нақтылау (корпус, артта қалу, түтік, щетка, сым); коммуникативті мінез-құлық дағдыларын бекіту**;** Заттық мүсіндеу 1кезең- шаңсорғыштың корпусына арналған шеңберлерді кесу. 2кезең- шаңсорғышқа арналған дөңгелектерді кесу. 3кезең- дөңгелектерді шаңсорғыштың корпусына жабыстыру, жеңді екі жағынан жабу, дөңгелектерді шаңсорғыштың корпусына жабыстыру.	ысқылаңыз, аяғыңызды суға батырыңыз, қолыңызды сипаңыз. **(Дене шынықтыру)** Компьютер біздің өмірімізді жеңілдетеді. Онсыз қазіргі өмірді елестету қиын. Сондықтан онымен бірге өмір сүруді үйрену керек. **«Кішкентай ноутбуктар»** **Міндеті:** Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өзбетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда	

	- электр желісіне қосылған кезде электр құрылғыларын сумен толтырма; - жалаңаш сымдарға қол тигізу өмірге қауіп төндіреді; - сымдар мен электр құрылғыларын дымқыл қолмен ұстау — токқа қатты әсер етуі мүмкін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **«Шыршалар»** **Міндеті:** Заттардың пішіні: дөңгелек, сопақ, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа.	суретін табу керек. - Балалар, электр қуатымен жұмыс істеуге қажетті құралдарды тауып, желімдейік. Сіз маған құралды көрсетесіңдер, мен сендерге оның не үшін қажет екенін айтамын. - Индикатор бұрағышы (отверка) -оның арнайы шамы бар, оның көмегімен электр бар-жоғын тексеруге болады. Егер шам жанып тұрса, онда электр бар, егер шам жанбаса, электр жоқ. - Пассатижи-бөлшектерді түсіру, сымдарды тістеу үшін қажет. Пассатиждерде	4 кезең-көк жолақты аккордеонға бүктеу-Бұл шланг. 5 кезең-аккордеонды картон жолағына (түтікке) жабыстыру және щетканы жабыстыру. 6 кезең-барлық бөлшектерді қосу, сонда сіз вакуум аласыз. 7 кезең-балаларға қалдықтардан шаңсорғышқа арналған түймелерді кесіп, оларды корпусқа жабыстыруды ұсыну. **(жапсыру)**	қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау. Түсті қағаздардан қиылған пінідерді ретімен орналастыру. **(Жапсыру)**	

	Сәндік сурет салу. Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Біздің ауылда қылқан жапырақты ағаштар өседі. Біздің балабақшаның аумағында қылқан жапырақты ағаштар да өседі. Шырша қарағайға ұқсайды және одан ерекшеленеді. Шыршаның жапырақтары да инелер, бірақ әлдеқайда қысқа және тікенді. Шырша топыраққа сұранысқа ие және тек қоректік заттарға бай, жақсы ылғалданған топырақта жақсы өседі. Шыршаның негізгі тамыры нашар дамыған. Бүйірлік тамырлар	оқшауланған тұтқалар бар, сондықтан оларды электр қуатымен жұмыс кезінде қолдануға болады. - Электр таспасы-сымдарды орау үшін қажет. – Монтаждау пышағы-жұмыс үшін де қажет. Бұл негізінен сымдарды кесуге және кесуге, контактілерді тазартуға және басқа да көптеген жағдайларда көмектеседі. Пышақтың оқшауланған тұтқасы бар. - Міне, біз өз хабарламамызды жинаған сияқтымыз. Сендердің ойларыңша, электрик мамандығы			

	топырақтың беткі қабаттарында орналасқан, сондықтан жел кейде шырша ағаштарын тамырымен жұлып алып тастайды. Мен сізге қылқан жапырақты ағаш-шырша салуды ұсынғым келеді. - Шыршаны салу үшін үлгіні мұқият қарастырайық. -Шыршада не бар? - Бұтақтар қалай орналасады? - Шыршаның ең қысқа бұтақтары жоғарғы жағында, бұтақ неғұрлым төмен болса, соғұрлым ұзағырақ болады. - Инелер қандай? - Инелер қалай тартылады? (Балалар: инелер щетканың ұшымен сызылады) - дұрыс. Инелер бір жағынан щетканың ұшымен,	қауіпті ме, жоқ па? Неліктен? (балалардың жауаптары: токпен жұмыс) - Бүгін екеуміз электр энергиясының әзіл емес екенін білдік, сондықтан электр қуатымен жұмыс істеу кезінде қауіпсіздік ережелерін әрдайым есте ұстауымыз керек, қиындық болмас үшін электр құрылғыларын қалай пайдалану керектігін білуіміз керек. Мен сендерге қазір диаграмма карталарын көрсетемін, ал сендер маған ережелерді айтасыңдар. **Қауіпсіздік ережелері:**			

	бұтаққа қарай тартылады. **(Сурет салу)**	Сымдар мен электр құрылғыларына дымқыл қолмен тигізбеңдер. Тек түзетілген электр құрылғыларын қолданыңдар. Оларды қараусыз қалдырмаңдар. Розеткалармен ойнамаңдар. Үйден шыққан кезде шамдарды сөндіріп, электр құрылғыларын өшіріңдер. Ересектердің рұқсатынсыз және олар болмаған кезде электр құрылғыларын қосуға болмайды. **Тәжірибелік-эксперименттік қызмет** - Мен сендерге бір құпияны айтқым келеді. Қауіпті емес, тыныш,			

		көрінбейтін электр қуаты бар. Ол барлық жерде, өздігінен өмір сүреді, егер сен оны ұстасаң, сен онымен өте қызықты ойнай аласың. Мен сендерді "қауіпсіз" электр қуатын жасауды үйренетін үстелдерге отыруға шақырамын. Тәрбиеші әр балаға қағаз ұлпалары бар табақ пен пластикалық тарақ таратады. Балалар шашқа тарақ жүргізеді, оны снежинкаларға апарады және олардың электрленгенін көреді. - Айтпақшы, егер сіз әлемдегі барлық мысықтарды бір			

		уақытта еркелетсеңіз, электр шамын жағуға болады**!** **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** «Ток сымдар арқылы өтеді» Ток сымдар арқылы өтеді (*бір қолдың саусақтарымен кезек-кезек соғылады)* Жарық бізді пәтерге апарады, (*екінші қолдың саусақтары)* Құрылғылар жұмыс істеуі үшін: *(саусақтарды бір уақытта бүгіңіз Тоңазытқыш, мониторлар, екі қолында)* Ұнтақтағыштар, шаңсорғыш Ток қуат әкелді. *(бір қолдың*			

		жұдырығын екінші қолдың жұдырығына тигізу) **(Дене шынықтыру)** **«Электрикке қажетті құралдар»** **Міндеті:** Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. **(Жапсыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				

	Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бақылау: қысқы ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** қысқы ағаштар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **Көркем сөз** «Қыс» А.Құнанбаев. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті)**	**Бақылау: «Қысқы саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі қысқы өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Қыс туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау.	**Бақылау: Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты**: Балаларға ауа – райының өзгергенін, күн суытып, жиі жел соғып, қар жауатынын айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Күн шуаққа маужырап, Жатыр еді адырап. Ағштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Учаскедегі қажетсіз заттарды жинауға көмектесу. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу **(Еңбек қызметі)**	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау. Мақсаты: еңбекқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» К-№1**

	Жеке жұмыс. Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 **(дене шынықтару) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Қимылды ойын:** К-№ 9 «Қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	**Мақсаты:** Әр ағаштың бұтағын ажыратуға үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын**. К-№ 10 «Пойыз» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер. **(Дене шынықтыру**	**Қимылды ойын**: К-№18 «Кім көп тас жинайды» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Мақсаты: (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Ормандағы аңдар дауы» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімдіжақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер,таразы, касса, ақша, жуғыш заттар. Шарты: Күнделікті үйде қолданатын ыдыс,қол киімдер жуатын заттарды алуға бару,Бірі жүргізуші,бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Құбыр зауытының электриктері»** **Міндеті:** 1. Балаларды ойындарда электриктердің кәсіби қызметі туралы білімді кеңінен және шығармашылықпен пайдалануға ояту. 2. Шығармашылық қиялды дамыту, ойынды бірлесіп дамыту, келісу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру. 3. Атрибуттарды қолдана отырып, ойын сюжетіне сәйкес әр түрлі рөлдерді орындауға үйретуді жалғастыру, балаларды ойынға жетіспейтін заттарды, бөлшектерді (құралдар, жабдықтар) өз бетінше жасауға	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер,сатушы, ойыншықтар,касса,ақша,сатып алушылар. Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады.

			шақыру. Ізгі ниетке, жолдасқа көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу. **Алдын ала жұмыс:** электриктің жұмысы, құбыр зауытының құрылымы туралы бейнероликтерді қарау, электриктің кәсіби қызметіне қажетті білім, жеке қасиеттер туралы әңгімелеу, балалардың құбыр зауытындағы ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелері. **Тәрбиешіні даярлау:** "Директор", "Бухгалтер", "қабылдау бөлмесі", "электриктер", "Т-2 цехы" маңдайшалар мен ойын орындарын дайындау, барлық атрибуттар, электриктердің костюмдері, жабдықтар алдын ала дайындалған.		**(Қоршаған ортамен таныстыру)**

Балалармен жеке жұмыс	Жанерке мен Ұланға Сыпайы сөздерді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Алина мен Вадимге Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталату **(қазақ тілі)**	Бекасыл мен Нұрланға Мемлекеттік рәміздерді жатқа айтуға үйрету (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Дидар мен Завираға Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білуге, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)**	Еркін пен Алматқа Сюжеттік сурет салу барысында заттардың пішінін дөңгелек, сопақ, шаршы туралы түсініктерді бекіту. **(Сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	Қимылды ойын: «Дауыста, атыңды айтам» Ойыншылар шеңбер құрап отырады. Шеңбердің ортасында жүргізуші отырады. Оның көзін байлайды және бірнеше рет айналдырады. Ол кімнің қай жерде отырғанын білмей қалуы тиіс. Жүргізуші ойыншылардың бірін қолымен көрсетіп, «Дауыста, атыңды айтам» дейді. Таңдау түскен бала дауыстайды, даусын танымастай етіп өзгертіп сөйлейді. Егер жүргізуші бәрібір танып	**Қимылды ойын: «Ұшты, ұшты»** Жүргізуші белгілі бір құстың атауын атайды, «ұшты, ұшты» деп қайталайды және қолын бұлғайды. Ойыншылар қимылдарды қайталайды. Бір рет, екі, үш... бір кезде жүргізуші «Сиыр!» деп қалады. Оның қармағына ілініп, қолын сермеп қалған бала ойыннан шығады немесе ойыншылардың тілегін орындайды. «Сақтанып», құстың аты айтылғанда қолын	**Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші команда қасқырлардың рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде	**Қимылды ойын: картотека №19 «Мысық пен тышқан»** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде қолдарын көтереді, мысық келгенде түсіреді: «Мысық тісін ақситады, Көздерін шақшитады. Дүрдитіп, күржитіп белін, Айбат қылады ернін» – «мысық» «тышқанды» қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Ол шеңбер арқылы шеңбердің сыртында	**Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым еркеақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың

	қойса, екеуі орын алмасады. Егер таба алмаса балалардың тілегін орындайды. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	көтермей қалған немесе кешігіп қалған балаларға да сондай шара қолданылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	қалған қасқырлар ойыннан шығады. Қалған балалар ойынды жалғастырады. Кейін командалар орын алмасады **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	жүгіреді. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Баланы дос болуға қалай үйрету керек?»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 23.01-27.01.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 23.01.2023**	**Сейсенбі 24.01.2023**	**Сәрсенбі 25.01.2023**	**Бейсенбі 26.01.2023**	**Жұма 27.01.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Қыс мезгіліне арналған қауіпсіз киім» **Мақсаты**: ауа райының суықтығына байланысты жылы киімдер кию, тоңып, ауырып қалудан сақтану туралы әңгімелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Түрлі-түсті домино»** **Міндеті:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру.	**Дидактикалық ойын «Әдемі кілемшелер»** **Ойынның мақсаты:** бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.	**Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Тышқанды жасыр»** **Міндеті:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк. **Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі)	**Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Суретті түсіне қарай таңда»** **Міндеті:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Түс бойынша жұп құр»** **Міндеті:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды

	Қажетті заттар: 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)** Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру **(қоршаған ортамен танысу)** Балалармен жеке жұмыс.	**Ойынның құрал-жабдықтары:** қағаздан жасалған кілемшелер, геометриялық пішіндер. **Ойынның мазмұны:** Балалар геометриялық пішіндерді берілген кілемшелердің үстіне қойып, құрақ құрайды. **(Математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері	салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(математика негіздері)** «**Суретші қай жерде қателесті?»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, **(Құрастыру)**	балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме жануарларына күтім жасау) **(Құрастыру)** Балармен жеке жұмыс.	қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)** **«Ғажайып сандық»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) **(Құрастыру)** Балармен жеке жұмыс.

		бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 2. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың,

	Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған,	бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану	Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата**	Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл,

	Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» Мысық біздің сақ құлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)**			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Картотека №1 Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» **Мақсаты:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Картотека №2 Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***	**Картотека № 3 Дидактикалық ойын: «Қарап ал да, есіңе сақта»** **Мақсаты:** Балаларды көрген суреттерін есіне сақтап, көз алдына елестете, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Әр түрлі суреттер көрсетіледі. Балалар бірінші суреттен қой, сиыр, ешкі, түйе-үй жануараларын, екінші суреттен аю, қасқыр, түлкі-жабайы аңдарды атайды. Үшінші суретте қарлығаш, көгершін, тоты	**Картотека №4 Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Мақсаты:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Жеке және жалпы ұғымын үйрету. **Ойын шарты:** Берілген әртүрлі суреттерден не артық екенін табады. Берілген суреттерді топтастырып, олардың жалпы атауын атайды. ***(математика негіздері)***	**Картотека №5 Дидактикалық ойын: «Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты:** Суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнайтынын айтқызы. Сөздік қорын молайту. **Көрнекіліктер:** Әр түрлі суреттер, жануарлар, жыл мезгілдерінің суреттері. **Ойын шарты**: Әр түрлі суреттерді көрсетіп, олардың қайсысының ұнайтыны, не үшін ұнағаны туралы сұралады. Олардың қай мезгілде бейнеленгенін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. ***(қоршаған ортамен таныстыру)***

			құс-құстарды атап шығады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету.	**Музыка** Міндеті: «Сылдырмақ-пен» ойын Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. **Қазақ тілі** **Міндеті:** Қазақ тіліне тән дыбыстарды үйрету. «Қ», «І», «Ү» , «Ы» дыбыстарының айтылуын үйрету. Құстардың қазақша аттарын жаттату. Интерактивті оқыту құралы	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз әскерміз сап түзеген» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Біз – кішкентай спортшылар **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Хоккей ойнауды үйренеміз. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау.

		көмегімен құстардың дыбыстарын тыңдату. **Сөздік минимум:** Ет, жұмыртқа, үйрек,тауық, балапан, су ішеді, жем жейді. «Құстар» постері Дидактикалық ойын «Құстарды ажырат»	ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы	Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «допты ары қарай жалға»	Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Белгіге құлақ сал»

			ұғымдарды кеңейту. **Ойын:** «Кім мерген»		
	«Қазақ халқының тұрмысы мен дәстүрлері» **Мақсаты:** ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Қазақ халқы ежелден өз халқымен танымал болған қонақжайлылық. Қазақ халқы қонақтарға әрқашан қуанып, оларды қуанышпен және жылы шыраймен қарсы алды. Олар үстелге түрлі тағамдар қойды. Балалар, қазақ халқының дастарханы қалай аталатынын білесіңдер ме?	**«Қолғап»** **Мақсаты:** Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Бұл қолғап ұлттық ою-өрнекпен безендірілген. Мен оны не істеуім керек? Ойлайық. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Қолғап" ұлттық ойыны** Жүргізуші шеңбердің ортасына шығады, 1,2,3 белгісімен	**«Сиқырлы жүзік» ертегісі** **Мақсаты:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру**.** Ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Сұлулық сақинасы»**	**«Жалқаугүл мен Іскергүл» ертегісі** **Мақсаты:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру**.** Ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жина"** **Мақсаты:** ұсақ мотериканы жақсарту, тактильді қабылдауды байыту,	**«Зергерлік бұйымдар: алқа, сырға»** **Мақсаты:** Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну. Айналаны қоршаған заттар туралы түсінік беру, оған ұқыпты қарауға баулу. Зергерлік бұйымдардың бір бөлігі өткен ғасырдың басында күмістен жасалған түпнұсқаларды жинады. Оның көп бөлігі киізден, шыны моншақтардан, моншақтардан жасалған. Сырғалардың да көркемдік шешімі алуан түрлі. Өте шебер нәзік етіп

	- Қазақ халқының ұлттық тұрғын жайы-киіз үй, оны тасымалдауға ыңғайлы болды. - Қазақтар-бейбіт және өте қонақжай халық. Үйге қонақтар келгенде, дастархан әрқашан жайылады. - Қазақ халқы үлкендерді құрметтейді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Дидактикалық ойын: «Ұлттық ыдыстар»** **Мақсаты:** Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру. Жуан-жіңішке сын есімдермен белгілеу. Ыдыс-аяқтарды пішіні, кескіндеме түстері өнімдерінің ерекшеліктері туралы білімді	балалар қолғапты береді, ал жүргізуші оны ұстап алуға тырысады. Жүргізуші қолғапты алып тастайтын ойыншы шеңберге шығады, ал жүргізуші оның орнын ауысады. **(дене шынықтыру)** **«Қолғапты сәндейміз»** **Мақсаты:** Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту. - біздің Сиқырлы сандық, қиын уақытта бізге көмектесіңдер! 1,2,3-қараңдар!	Мақсаты: ең жақсы қасиеттерді дамыту арқылы баланың жеке басын, оның қоршаған әлеммен қатынастарын қалыптастыруға көмектесу. Ойын барысы: Балаларға өздерінде Сұлулық сақинасы бар екенін айту. Сақинаны кез-келген адамға бағыттаған жөн, өйткені ондағы ең әдемі нәрсе бірден көрінеді. Балалар шеңберге тұрып, бүктелген алақандарын алға созады. Тәрбиеші біреуінің алақанына сақина салады. Содан кейін балалар хормен: «сақина, сақина, кіреберіске шық» деп айқайлайды. Сақинаны алған	жеке сөздікті кеңейту, сөйлеу дағдыларын жетілдіру, түс атауларын бекіту. **Шарты:** тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. Мектеп жасына дейінгі балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба алады. Тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей	жасалған зер сырғалардың құрамы өзгеше. Олар сым шашақты майда қоңыраушалардан тұрады. Сырғалардың ішінде –ай сырға барлық өңірде бар десек те болады. Діни сенімдегі қазақтар Айды о баста қасиетті деп санап, қатты қастерлеген. Осыған орай ай сырғалар аспан әлеміндегі денелердің түрлерімен әшекейленеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жина"** **Мақсаты:** ұсақ моториканы жақсарту, тактильді қабылдауды байыту, жеке сөздікті кеңейту, сөйлеу дағдыларын жетілдіру, түс атауларын бекіту.

	бекіту, экспрессивті бейнені өз бетінше жасауға үйрету. **Материалдар:** ыдыс-аяқтар, түрлі-түсті өрнектер жиынтығы. **Шарты:** балаларға ыдыс-аяқтардың түрін шаблондар арқылы беріледі. Оларда қандай элементтермен, қандай түстермен және қандай фонда безендірілгенін айту. Қазақтың ұлттық ыдыстарының пішінін, түсін айту. **(Математика негіздері)** **Саусақ жаттығуы** Бір, екі, үш, төрт, (қол шапалақтау және жұдырықшаларды бір-біріне соғу) Біз ыдыс жудық: (бір алақан екінші шеңберде сырғып кетеді)	(сандықта қолғап шаблондары, балаларға бұрыннан белгілі ("қырықмүйіз", "төртқұлақ", "құсқанаты", "қошқар мүйіз") және ұлттық өрнектің жаңа (Үшбұрыш) элементтері, геометриялық фигуралардың шаблондары (үшбұрыш және тіктөртбұрыш) бейнеленген диаграмма карталары ашылады). Бұл қолғаптарға осы өрнектерді жапсыру керек. **(Жапсыру)**	бала шеңбердің ортасына жүгіреді. Ол достарына сақинамен тиіп, олардан не әдемі көретіні туралы айтуы керек. Достарында сұлулықты ең көп көрген адам сыйлық ретінде сұлулық сақинасын алады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Түрлі-түсті сақиналар»** **Мақсаты:** балаларда қарындашты дұрыс ұстау, суретте дөңгелек пішінді беру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту.	ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. Мектеп жасына дейінгі балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба алады. **(Математика негіздері)** **«Көңілді моншақтар»** **Мақсаты:** Желімді ұқыпты қолдануға үйрету: оны желімделген фигураның артқы жағына жұқа қабатпен щеткамен жағуға, желіммен жағылған жағын қағаз парағына жағып, майлықпен мықтап басуға дағдыландыру. **Материал:** түрлі түсті қағаздан кесілген шеңберлер; дайын қолөнер. Балалар дайын шеңберлерді бірдей	**Шарты:** Қақпақтарды жоғарыдан емес, қарама-қарсы жақтардан екі рет тесу. Тығыз материалдан кесілген шеңберлерді ішкі бос жерлерін жабу үшін қақпақтарға салу. Табылған суреттерді шағын форматта басып шығару, екі жақты жабысқақ таспаны пайдаланып тығыз материалдан жасалған шеңберлердің бетіне жабыстыру. Бір тақырыпқа қатысты суреттер белгілі бір түсті қақпақтарға жабыстырылуы керек. Тәрбиеші қақпақтарды суреттермен жоғары қаратып орналастырады, әр балаға тапсырма береді: белгілі бір тақырыпқа сәйкес келетін қақпақтарды тауып, жіпке байлау. Мысалы, бір бала жемістердің

	Шәйнек, шыныаяқ, шелек, қасық Және үлкен қазан. (саусақтарыңды үлкеннен бастап бір-бірден бүгу) Біз тек шыныаяқты сындырдық, Шелек те құлады, Шәйнектің мұрны сынды. Біз қасықты аздап сындырдық. (саусақтарыңды үлкеннен бастап бір-бірден созу) Біз анамызға осылай көмектестік! (жұдырықпен бір-біріне соғу, қол шапалақтау) **(дене шынықтыру)** **«Кесені сәндейміз»** **Міндеті:** Балалардың қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту.		Дайын мүсінді дөңгелек пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Буратино: - Мен өзіммен бірге не әкелгенімді қараңдар. -Сақиналар. Сендерге келер жолда мен көп сақиналарымды жоғалттым, менде өте аз қалды. Мен циркте өнер көрсетуім керек, Нөмірді сақиналармен көрсетуім керек. Мен не істеуім керек? Балалар оған өз көмегін ұсынады. - Міне, менің сақиналарымды қараңдар, олар қандай дөңгелек, бұрыштары жоқ ,олар домалайды (оларды үстелге айналдырады)	ретпен жинайды және моншақтарды жабыстырады. **(Жапсыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Кемпірқосақ»** **Мақсаты:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға	суреттерінен, екіншісі ойыншықтардың суреттерінен моншақ жасайды. Әр бала тапсырманы өз бетінше орындайды. Соңында тәрбиеші моншақтарды аударуды сұрайды. Егер ойыншы суреттерді дұрыс жинаса, барлық қақпақтар бірдей түсті болады. Егер жоқ болса, онда бала суреттерді таңдауда қателескен, ол жұмысты түзетуі керек**.** **(Математика негіздері)** **«Алтыншашқа арналған сырға»** Міндеті: Балаларды зергерлік кәсіппен таныстыру. Зергерлік бұйымдардағы ерекшеліктерді ажырата білуге үйрету. Материалды, ою-өрнек элементтерін қарастыру және атау.

	Балаларға пиаланы көрсетеді, оның пішіні мен құрылымының ерекшеліктері туралы айтады. Балалар, біз сурет салуды бастамас бұрын, ою-өрнекті қайда қоятыныңды ойла? - Балалар, қараңдаршы, бізде қылқалам жоқ, содан кейін біз саусағымызбен қалай сурет саламыз? Бүгін мен сендерге жаңа тәсілмен сурет салуды ұсынамын. Губка мен трафареттің көмегімен. Қараңдаршы, мен трафаретті аламын, оны бояуды бастайтын жерге қойдым, трафаретті сол қолыммен ұстаймын, губканы аламын, оны бояуларға		- Бұл сақина қандай түсті? - Ал бұл сақина қандай ше? Мен сізге сақиналарды қалай дұрыс салу керектігін көрсетемін. Қызыл қарындаш алыңдар. Қарындашпен шеңбер бойымен қозғалмай сурет салу керек, солай! Бұл үлкен және қызыл сақина болды! Мен сондай-ақ кішкентай, көк сақина саламын. Міне, солай! Мен сондай-ақ әртүрлі түстермен сурет саламын. Міне, қанша сақина шықты, түрлі-түсті сақиналар. **(сурет салу, мүсіндеу)**	арналған палитра (қажет болса). **(сурет салу)**	Балалар қалдық материалдарды пайдалана отырып қазақы сырғаны жапсырады. **(жапсыру)**

	батырамын, трафаретті аламын. **(сурет салу)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды.	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті)	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де.	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жаңа түскен қардан жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз «Боран» ((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 (дене шынықтару) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **((сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Поезд» К-№10 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қ/қозғалыс ойыны**: «Қоян» К-№9 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Қ/қозғалыс ойыны:** «Қарғалар» К-№15 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені,			

	Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Қарлығаштың құйрығы неге айыр?» ертегісін оқимын. **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту.

	5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару (Дене шынықтыру)
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Мақсаты**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтын балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта»** **Мақсаты:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Хайуанаттар бағы» Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға «Қыс» әнінің сөзін жаттау	Бекарыс пен Жанызаққа дөңгелек, сопақ, шаршы,	Арман мен Бекзатқа кітап бұрышына саяхат жасай отырып	Бекарыс пен Рамазанға ертегілер мен қоршаған өмір	Жансеріәк пен Алинаға тар жолақтарды көлденеңінен

	(музыка)	үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін салу, элементтердің орналасу ретімен таныстыру. **(Сурет салу)**	көркем сөзді жаттату Адамның жүзін, Басы мен көзін. Айнытпай келбетін, Салатын кім суретін? **(Суретші) (Көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**	тақырыптарына сюжеттік композициялар құруға үйрету. **(мүсіндеу)**	қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. (Жапсыру)
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мориканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме» Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер» Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?» Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?» Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара» Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету.

	қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына	Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	**Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**

		келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Ойыншықты қалай таңдап аламыз?»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйымЖШС: «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 30.01-03.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 30.01.2022	Сейсенбі 31.01.2022	Сәрсенбі 01.02.2023	Бейсенбі 02.02.2023	Жұма 03.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	"Үйшікте кім тұрады?" сөздік ойыны. **Міндеті**: Дидактикалық міндеті: балалардың жануарлар туралы білімін, дыбыстарды дұрыс айту іскерлігін бекіту. Ойын ережесі. "Үйшікте кім тұрады?" деген сұраққа кім үйшікте тұрса, сол балалар ғана жауап береді (балалар жануарлардың дыбысын салады). Ойын әрекеттері: дыбыспен еліктеу; әртүрлі жануарлар мен құстардың қозғалысын көрсету.**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын	**Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Кемпірқосақ»** **Мақсаты:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың	**Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк.	**Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары	**Үстел-үсті ойыны картотека №34 «Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту.

басқа іс-әрекеттер)	көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)** Табиғат бұрышындағы тірі объектілерге күтім жасауға арналған құралдар туралы білімдерін қалыптастыру	орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарыме	**Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(математика негіздері)** «**Суретші қай жерде қателесті?**» Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу. Құрастыру материалдарымен құрастыру	шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптардан жануарлардың суреттерін қарау, Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме жануарларына күтім жасау)	**Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)** **«Ғажайып сандық»** Өнер орталығында сурет салу, суретті кітапшаларды бояу, ермексазбен және түрлі түсті қағаздармен еркін өз бетінше жұмыстар. Құрастыру материалдарымен құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттер бойынша әңгімелеу, ертегілер құрастыру. Табиғат бұрышындағы еңбек

	(қоршаған ортамен таныстыру) Балалармен жеке жұмыс.	н құрастыру ойындары, кітаптарды қарау, суреттері бойынша әңгімелесу **(Құрастыру)**	ойындары, кітаптарды қарау, (сөйлеуді дамыту) Табиғат бұрышындағы еңбек (бөлме өсімдіктеріне күтім жасау) Балармен жеке жұмыс. Табиғаттағы ауа райының жағдайын бақылауға және бақылаудың нәтижелерін табиғат күн тізбесінде белгілеуге үйрету. (қоршаған ортамен таныстыру)	Балармен жеке жұмыс.	(бөлме өсімдіктеріне, жануарларына күтім жасау) **(Құрастыру)** Балармен жеке жұмыс.
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді,				

	«насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс

	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ» Мысық біздің сақ құлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші			

		саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(қоршаған ортамен таныстыру)**			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» **Мақсаты:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы	**Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының	**Дидактикалық ойын: «Қарап ал да, есіңе сақта»** **Мақсаты:** Балаларды көрген суреттерін есіне сақтап, көз алдына елестете, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу.	**Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Мақсаты:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Жеке және жалпы ұғымын үйрету. **Ойын шарты:** Берілген әртүрлі суреттерден не артық екенін табады.Берілген суреттерді топтастырып,	**Дидактикалық ойын: «Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты:** Суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнайтынын айтқызы. Сөздік қорын молайту. **Көрнекіліктер:** Әр түрлі суреттер, жануарлар, жыл мезгілдерінің суреттері. **Ойын шарты**: Әр түрлі суреттерді көрсетіп, олардың қайсысының

	әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтынын, қимылдарын айтқызады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	**Ойын шарты:** Әр түрлі суреттер көрсетіледі. Балалар бірінші суреттен қой, сиыр, ешкі, түйе-үй жануараларын, екінші суреттен аю, қасқыр, түлкі-жабайы аңдарды атайды. Үшінші суретте қарлығаш, көгершін, тоты құс-құстарды атап шығады. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	олардың жалпы атауын атайды. **(қоршаған ортамен таныстыру***)*	ұнайтыны, не үшін ұнағаны туралы сұралады. Олардың қай мезгілде бейнеленгенін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	**Музыка** Міндеті: (Ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Ұшқыштар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру.	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Ұшқыштар» **Міндеті:** Негізгі қимылдар: Секіру. Бір орында тұрып, қос аяқпен секіру, 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып қос аяқпен секіру, бір орында тұрып, оңға, солға бұрылып секіру. Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Біз аяздан қорықпаймыз.» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м

		қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **Қазақ тілі Міндеті:** Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету. Қыс мезгілі, қыс айларының қазақша аттарын жаттату. Балаларға қысқы еңбек жайлы айту. Қазақша қысқаша	Аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын	(оң және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сызықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 см) секіру, 20–25 см биіктіктен секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 см), қысқа секіргішпен секіру; Спорттық жаттығулар Шанамен сырғанау. Төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке көтерілу, төбешіктен түскенде тежеу, мұзды жолдармен өзбетінше сырғанау. Салауатты өмір салтын қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-	қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің

		әңгімелей білуге үйрету. **Сөздік минимум:** Желтоқсан, ақпан, қаңтар, қыс айлары «Қыс қызығы» постері «Қыс айлары» дидактикалық ойын	қалыптастыру «Денсаулық-зор байлық» сөзінің мәнін түсіну, өзінің жасаған іс-әрекетінің ағзаға әсерін, тістерді тазалаудың пайдасын, суық тимеудің алдын-алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту.	алуға болатынын түсіну. Салауатты өмір салты туралы ұғымдарды кеңейту.	артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Қоңырауға жанаспа»
	«Терезеде кім тұрады?» әңгімесі Міндеті: Шамасы келетін жұмысты орындау кезінде балалардың бастамасын қолдау: бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суару,	**«Бөлме өсімдіктеріне саяхат» Міндеті:** Айналасындағы заттармен сөздік қорды кеңейту: Қысы-жазы жасыл боп	**«Гүл» ертегісі Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. –	**«Гүл құмыраларындағы дәрі-дәрмектер» ертегісі Міндеті:** Дәрілік өсімдіктер туралы әңгімелеу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды	**«Түрлі түсті бөлме өсімдіктері» Міндеті:** Ойлау және сөйлеу әрекеттерін, түс пен композиция сезімін, нәзік мотрикаңы дамыту. Бірнеше затты өсу және кему ретімен

	жапырақтарды жинауға үйрету. -Қазір мен бір өсімдікті сипаттаймын, ал сендер қандай өсімдік екенін табыңдар . -Жапырақтары сопақша, үлкен, түсі қою жасыл. Бұл қай өсімдік? (Фикус гүлін көрсетеді -Бүгін сендерді жаңа бөлме өсімдігі – хош иісті қазтамақпен таныстырамын. Қазтамақтың сабағы жасыл, шырынды, сабағының бойымен хош ииіс беретін жапырақтары өседі. Оның гүл шоғырлары хош иісті және әртүрлі түсті болады , бірақ көбіне қызыл гүлі бар қазтамақтар көп кездеседі.	Терезе алдында тұрады. Шаңды өзіне жұтып ап, Ауаны да тазартады. Ол не балалар? Қонаққа қолында екі түрлі бөлме өсімдігін ұстаған гүлдер патшайымы келеді. Балалармен амандасып болғаннан кейін, өзін таныстырады да, балаларға гүлдер әлемінен сыйлық ала келгенін айтады. Қолындағы бөлме өсімдіктерін балаларға көрсетіп, қандай өсімдік екенін сұрайды. -Балалар, енді, бұл гүлдермен жақсылап танысайық	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Сумен және сусыз» эксперименттік жұмыс** **Міндеті:** гүлдердің өсуі мен дамуына қажетті қоршаған орта факторларын анықтау (су, жарық, жылу) Материал: екі бірдей өсімдік (бальзам), су Барысы: тәрбиеші гүлдердің неге сусыз өмір сүре алмайтынын анықтауды ұсынады (өсімдік құрап қалады, жапырақтары кебеді, жапырақтарында су бар); егер бір өсімдік суарылса, екіншісі суарылмаса не болады (суарусыз өсімдік құрап,	өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын «Дәрігер және науқас»** **Міндеті:** дәрілік өсімдіктерді танып білуге үйрету, бөлме өсімдіктеріне күтім жасау, оларды суаруға тәрбиелеу. **Шарты:** науқас дәрігерге келіп, сол немесе басқа ауырсынуға шағымданады. Дәрігер әр түрлі өсімдіктердің емдік қасиеттері туралы дәптерін пайдаланып, оған қажетті дәрі-дәрмектерді тағайындауы керек. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	орналастырып, салыстыру. Мына карталарды таңдайсыңдар. Оларға мұқият қараңдар. Карточкаларда бөлме өсімдіктері бар, олар менің тапсырмаларымды орындайды. Түсініктіме? Карточкаларда бөлме өсімдіктері жоқ балалар мұқият қазылар алқасы болады. Сендердің жолдастарың тапсырмаларды дұрыс орындап жатқанын бақылайды. Келісесіңдер ме? Карточкада ақ күлгін бар: ол суретті үлкен сары текшеге қояды. карточкада фикус бар, оны екі жасыл шардың арасына қойыңдар. Кімде картада колеус болса, оны үлкен сары конусқа қояды. Карточкада герань

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Сергіту сәті «Гүлдер» имитациялық ойыны** Ойын шарты: Балалар «гүлдерге» айналады. (тізелерін бүгіп отырып, бастары мен қолдарын тізелеріне қойып, көздерін жұсады). Жерден кішкентай өскін өсіп шықты. Ол бойын күнге созып, баяу өсе бастады. Міне, гүлшанақ (бутон) пайда болды. Гүл бір күлтесін ашты. (оң қолдарын жоғары созады) сонан соң екінші күлтесін ашты (сол қолын екінші жаққа созады, тағы екі күлтесі ашылды (екі қолдарын төменнен жоғарыға қарай созады), міне,	(балаларға бөлме өсімдіктерін бақылап, зерттеу жүргізуді ұсыну). Алоэ өсімдігі бізге Африкадан және Мадагаскар аралынан келген екен. Табиғатта бұл өсімдікке ұқсас өсімдіктер көп кездеседі. Алоэ өсімдігінің жапырақтары сүйір, шырынды, қатты (ылғалдылықты сақтай алатын арнайы ұлпасы бар), қалың қабықты, шеттері өткір тікенді болып келеді. Негізінен құрғақ әрі құмды шөлдерде өседі. Мүмкіншілігі болғанша, күннің шуағы түсетін, жаздың күндері ашық жерде орналастырған жақсы. Қыста салқын жерде	сарғайып, жапырақтары мен сабағы серпімділігін жоғалтады) суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелері бір апта ішінде эскиз жасаңыз. Өсімдіктің суға тәуелділігінің моделін жасаңыз. Балалар өсімдік сусыз өмір сүре алмайды деген қорытынды жасайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Саусақ ойыны: "Гүлдер"** Біздің қызыл гүлдер жапырақшалары гүлдейді. *(саусақтар ашылады, қолдар оңға - солға бұрылады)*	**Саусақ ойыны: "Гүлдер"** Біздің қызыл гүлдер жапырақшалары гүлдейді. *(саусақтар ашылады, қолдар оңға - солға бұрылады)* Жел сәл дем алады, жапырақтары дірілдейді. *(саусақтарыңызды ақырын қозғалтыңыз)* Біздің Қызыл гүлдеріміз жапырақшаларды жабады, (*саусақтарыңызды бүршікше жабыңыз)* Тыныш ұйықтап, бастарын шайқайды. (қолды төмен түсіріңіз, қолдарыңызбен айналмалы қозғалыстар жасаңыз). **(дене шынықтыру)**	бар, ол оны көк текшенің алдына қояды. Балалар, сендердің қаншалықты мұқият екендіктеріңді бірге тексерейік. Қазылар алқасының мүшелері, орталықта қандай гүл тұр? Сол жақта қандай гүлдер бар? Ал фикус қайда? Керемет! **(Математика негіздері)** **«Әдемі Астра»** **Міндеті:** Балаларды пластилинография техникасында гүл шоғын жасауға үйрету Жұмыста дәстүрлі емес бейнелеу техникасын – пластилинографияны қолдану қабілетін бекіту; Шығармашылық қиялды дамыту. Астралар-күздің гүлдері. Олар қыркүйек бойы

	гүл ашылды. Самал жел соқты, гүл желмен тербеле бастады. Ара ұшып келіп гүлге қонды. **(дене шынықтыру)** **Жұмбақ** Ауаны тазартады, Жайлылық жасаңыз. Терезелер жасылға айналады, Жыл бойы гүлдейді. (Бөлме өсімдіктері) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** **«Гүлдер қай жерде өседі?»** **Міндеті:** Өсімдіктерді өсу орнына қарай топтастыру, олардың сыртқы түрін сипаттау, салыстыру. Білім мазмұны. Балалар	тұратын болса, көп суарудың қажеті жоқ. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Біз – кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қолшатыр Алдымызда жол жатыр. **(Дене шынықтыру)** **«Терезе алдындағы гүлдер»** Мақсаты: Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдер және т.б. пішінін қию және ол заттарды қағаз	Жел сәл дем алады, жапырақтары дірілдейді. *(саусақтарыңызды ақырын қозғалтыңыз)* Біздің Қызыл гүлдеріміз жапырақшаларды жабады, (*саусақтарыңызды бүршікше жабыңыз)* Тыныш ұйықтап, бастарын шайқайды. (қолды төмен түсіріңіз, қолдарыңызбен айналмалы қозғалыстар жасаңыз). **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын** **«Гүлдерді отырғыз»** **Міндеті:** ойлау қабілетін, есте сақтауды дамыту	**«Каршоктегі Традесканция»** **Міндеті:** дәстүрлі сурет салу арқылы балалардың көркемдік-эстетикалық дамуына ықпал ету. Элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерін тап»** **Міндеті:** Заттық мүсіндеу. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Чебурашканың шытырман оқиғалары туралы кітаптар оқу, иллюстрацияларды	гүлдейді. Олардың атауы ежелгі грек тілінен жұлдыз деп аударылады. Шынында да, астра жұлдызға әр бағытта әр түрлі жарық сәулелері бар, ол суреттерде қалай бейнеленгенін немесе түнде жұлдызды аспанға қарап, көзін жұмған кезде қандай болатынын еске түсіреді. **Саусақ ойыны:** Біздің қызыл гүлдер-жапырақшалар гүлдейді. (Жұдырықшаларды қысу, ашу) Жел сәл дем алады, жел соғады. (Саусақтарды ақырын бүгу) Біздің сары гүлдер-жапырақшаларды жабу. (Жұдырықшаларды қысу, ашу)

	гүлзарлардағы гүлдер, бөлме өсімдіктері сұлулық үшін өсірілетінін білуі керек. Гүлдер адамдарға мереке күндері қонаққа барғанда беріледі. Гүлдер қуаныш әкеледі. Оларды гүл дүкенінен сатып алуға болады. Гүлдер дала, орман, бақша, жабық екенін айтыңыз. Олардың сабақтары, жапырақтары, гүлдері әртүрлі. Жабдық. Әр түрлі өсетін жаңа гүлдер немесе олардың суреттері бар суреттер. Ойын барысы. Балалар ұсынылған барлық өсімдіктерді қарастырады және олардың қандай түрге жататынын анықтайды. Сыртқы түрімен салыстыру, сипаттау, топтау.	бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Заттық сурет салу. Балалардың табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызғылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өзбетінше жасауға ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Тәрбиеші «Каршоктегі	**Шарты:** Парақта алқаптың ортасында гүлзар бейнеленген. Парақтың шеттерінде әртүрлі гүлдер бар. Балалар гүлдерді гүлзарға отырғызу керек. **(Жапсыру)** **«Бөлме гүлі, Фиалка»** **Мақсаты:** қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар және т.б.) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Гүлді мүсіндеу үшін бізге түсті ермексаздар қажет. Алдымен жасыл жапырақтарды жасап аламыз.	қарау; саусақ ойындарды үйрену. **(Мүсіндеу)**	Тыныш ұйықтап, бастарын шайқау. (Қолды төмен түсіру. Қолдың дөңгелек қимылдары). **(Дене шынықтыру)** Енді осындай букетті қалай жасау керектігін көрейік. Алдымен вазаға арналған қоңыр ермексазды аламыз. Біз оны аздап қысып, жағамыз. Содан кейін біз сабақтарға жасыл алып, шұжықтарды жайып жібереміз. Ал соңғысы, біздің гүлдер үшін сирень. Біз оны алып, қысып, допқа айналдырамыз. Біз сабақтың үстіне бекітеміз және осы доптан сәулелерді күн сияқты жағамыз. **(Мүсіндеу)**

	(Математика негіздері) **«Бөлме өсімдіктері»** **Мақсаты:** Бөлме өсімдіктерін салуды үйрету; құрылымды дұрыс жеткізу: Өз және жолдастарының жұмысын талдауға үйрету. Гүлдің құрылымын қарастыру. Бөлме өсімдіктерінің құрылымын қарастырайық. - Сансевьеру қандай бөліктерден тұрады? - Бұл өсімдікті халық қалай атайтынын кім біледі? (Қайын ененің тілі) - Сансевьераның жапырақтары қандай түсті? (Сары тамырлары бар жасыл түсті). - Жапырақтары қандай?	гүлденген кактус» қолөнерінің үлгісін көрсетеді. Сіздердің әрқайсыларыңыз өз кактусыңызды "отырғыза" аласыздар. Тәрбиеші Кактус жасаудың үлгісін көрсетеді: Қызыл, сары немесе қызғылт қағаздан біз кактусқа арналған гүлдерді кесеміз, ол үшін шеңберді контур бойымен кесіп, оны 3 рет екіге бүктеп, сары қағаздан 2 бұрышты дөңгелектеп, тікенектерді кесеміз. Біз кесілген жасыл шеңберлерді екіге бүктейміз (шеңберлерді мөлшеріне қарай орналастырамыз)	Жапырақтарды жасау үшін Бізде Гүлдің сабағы болуы керек. Оны қиып жапсырайық. Енді бөтелке қақпақтарынан гүлдің күлтешелерін жасайық. **(мүсіндеу)**		

	(Жапырақтары сызықты,тік, ұшында көрсетілген, жапырақтың шеті тегіс). Біз бөлме өсімдіктері туралы сөйлестік, олардың құрылымын талқыладық, енді біз оларды саламыз. **Суреттің орындалу ретін түсіндіру.** 1. Біз парақты тігінен орналастырамыз. 2. Суреттің шекараларын белгілеу. 3. Кәстрөлді салу. Содан кейін жапырақтарын. 4. Жапырақшалардың ұсақ бөлшектерін сызу. 5. Біз жұмысты түрлі-түсті орындау. - Біз қандай түстерді	және екі бөліктен тұратын жаңа шеңберді дайындамаға жабыстырамыз, шеңбердің жартысын жайып, тікенектерді саламыз. Содан кейін біз қалған екі шеңбермен де солай жасаймыз. Міне, біздің Кактус гүлі дайын. Біз гүлдің ортасын жайып, кактусқа жабыстырамыз. Осы жұмысты акварель краскамен щетканы губканы пайдалана отырып жасаймыз. Жасаған жұмыстарымызға ат қояйық. **(Сурет салу, жапсыру)**			

	қолданамыз? (Ашық) Ашық түсті қалай алуға болады? (Суды аз, бояуды көбірек пайдалану керек). (Чайковскийдің «Гүлдер вальсі» музыкасын қосу). **(Сурет салу, музыка)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау.	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету.	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық.	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жаңа түскен қардан жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға

	Мақсаты: үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 (дене шынықтару) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті) **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Поезд» К-№10 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз «Боран» (Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Жыланша ирелеңдеп жүруге үйрету. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қоян» К-№9 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	қамқорлық жасау. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. (Көркем әдебиет) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қарғалар» К-№15 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су,				

	Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шалқан» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі,

	Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Мақсаты**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтын балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Пошта» Мақсаты:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Хайуанаттар бағы» Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға	Бекарыс пен	Арман мен Бекзатқа кітап	Бекарыс пен Рамазанға	Жансерік пен Алинаға

	«Жаңа жыл» әнінің сөзін жаттау **(музыка)**	Жанызаққа дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерін салу, элементтердің орналасу ретімен таныстыру. **(Сурет салу)**	бұрышына саяхат жасай отырып көркем сөзді жаттату Адамның жүзін, Басы мен көзін. Айнытпай келбетін, Салатын кім суретін? **(Суретші) (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құруға үйрету. **(мүсіндеу)**	тар жолақтарды көлденеңінен қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте

	төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты	қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	**Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға олардың есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**

		ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға арналған сауалнама** «Қыс мезгілінде серуендеу қауіпсіздігі»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.02-10.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 06.02.2023	Сейсенбі 07.02.2023	Сәрсенбі 08.02.2023	Бейсенбі 09.02.2023	Жұма 10.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **"Сиқырлы дорба"** **Міндеті:** балалардың көкөністерді түртіп тану, атауларын қалыптастыру; балаларды көкөністердің түсін, пішінін, көлемін, бетінің ерекшеліктерін дұрыс сипаттай білуге үйрету; көрнекі-тиімді ойлауды дамыту; тактильді сезім мен қабылдауды жақсарту, ойын материалына ұқыпты қатынасты тәрбиелеу **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет).**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Әр түрлі мөлшердегі мысықтарға арналған үйлер"** **Міндеті:** "үлкен-кішкентай" ұғымдарының білімін бекіту; сындарлы дағдыларды, сөйлеуді дамыту. Ойын: қуыршақ котяттардың аянышты	**Құрылыс ойыны:** "Дымбілмеске арналған үй" **Міндеті:** Қағазбен, картонмен жұмыс істеу дағдыларын бекіту; қозғалыс дәлдігін, зейінін, табандылығын, іс-әрекетке қызығушылығын, сөйлеуін дамыту.	**Құрылыс ойыны: "Балаларға арналған сыйлықтар"** **Міндеті:** балалардың өзін-өзі бағалауын арттыру; қол шеберлігімен жаттығу; қолөнерінен қуаныш сыйлау. Ойын: балаларға балаларға	**Құрылыс ойыны: "Фантастика әлемінде"** **Міндеті:** балаларды қиялдауға шақыру, басқа планетада фантастикалық қала салуды армандау, оның атын және тұрғындардың қалай аталатынын ойлап табу. Балаларды ғимараттарды бірлесіп салуға, алдағы жұмысты	**Құрылыс ойыны:"Балалар қалашығы"** **Міндеті.** шартқа сәйкес құрылыс материалынан пәндік конструкцияларды жасау қабілетін жандандыру. Сындарлы дағдыларды жетілдіру. Ойын: балаларға ойнауға арналған атрибуттары бар ағаш құрылыс

	мияулауына назар аударады, өйткені олардың үйлері жоқ, олар суық. Балалардан котяттарға арналған құрылыс материалдарынан котяттардың мөлшеріне сәйкес келетін үйлер салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **«Төртіншісі артық» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен) Шарты: балалар суретке қарап жыл мезгіліне тән белгілерді атайды, салыстырады және артығын табады. **(математика негіздері)**	Ойын: Дымбілмес өмір сүретін жер жоқ, ал балалар түрлі-түсті қағаздар, сіріңке қораптары, желім, щеткалар, қайшылар, майлықтар, жиһаз жасайды және қорапта дюймге арналған үй ұйымдастырады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Домино»** **Міндеті:** зейінділікті, логикалық ойлауды, жағдайды талдау қабілетін, тез тапқырлықты дамыту, сондай-ақ сенсомоторлық үйлестіруді және қолдың ұсақ моторикасын дамыту;	сыйлықтар жасауды ұсынады, жаңа жыл аптасында барлығы сыйлықтар алуы керек. Балаларға беруге өкінбеу үшін, екі қолөнер жасауды ұсынады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Тышқанды жасыр»** **Міндеті:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк. **Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ	бірлесіп жоспарлауға, жоспарларын бірлесіп орындауға үйрету. **(Құрастыру)** **"Ғажайып дорба"дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету Материалдар: Дорба, түрлі түсті және өлшемдегі геометриялық фигуралар (дөңгелек үшбұрыш, шаршы, төртбұрыш) **Ойын барысы:** Тәрбиешіде геометриялық фигуралары бар дорба бар. Балалар геометриялық фигураны сипай отырып табады, оны	материалы ұсынылады – машиналар, ағаштар, адамдар мүсіншелері және т. б. **(Құрастыру)** . **"Вьетнам ойыны" басқатырғыштар ойыны** Мақсаты: талдау қабілетін қалыптастыру, құрастырылған заттың формаларын бөліктерге бөлу, бір бөлікті екінші бөлікке қосу жолдарын іздеу. Материал: 7 бөліктен тұратын шеңбер, олардың арасында үшбұрышқа ұқсастығы бар 2 бөлік бар; қалған 3 бөлік мөлшері мен пішіні бойынша әр түрлі. Ойын барысы: Әр балаға бір шеңбер беріледі (7 бөлік). Барлық 7 бөлік қолданылады.

		балалардың заттардың мөлшері, пішіні, түсі туралы түсініктерін бекітеді; байқау мен зейінді дамытады, салыстыру және жалпылау операцияларын дамытады, заттар мен құбылыстар арасындағы елеулі байланыстарды бөліп көрсете білуді қалыптастырады; балалардың қоршаған әлем объектілері туралы түсініктерін кеңейтеді; баланың сөздігін байытады және белсендіреді, үйлесімді сөйлеуді дамытады. **(математика негіздері)**	тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(математика негіздері)**	шығарады, осы фигура туралы бәрін айтады. Мысалы: "бұл шаршы. Оның төрт бұрышы, төрт жағы, көк түсі және т.б.". **(Математика негіздері)**	Бөлшектерді бір-біріне мықтап бекітіп, балалар жануарлардың, құстардың, жәндіктердің әртүрлі силуэттерін құрайды. **(Математика негіздері)**

Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1.«Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. (Дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін,	Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін,	Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.	Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
	Саусақ жаттығуы: «ҚОЛТЫРАУЫН» Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетің үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады) Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке (алақандарын бір-біріне ысқылайды)	**Саусақ жаттығуы «КІМ КЕЛДІ?»** Қане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (ортаңғы	**Саусақ жаттығуы «ҮКІ»** Орманда қараңғы (екі қолдың білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман»)) Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді»)) Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері»))	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»** Мысық біздің саққұлақ Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру)***	**Саусақ жаттығуы «ДОП»** Он, тоғыз (алақандарымен шапалақтайды) Сегіз, жеті (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Төрт, үш (алақандарымен шапалақтайды) Екі, бір (отырған күйі аяқтарын алақандарымен қағады) Доп ойнайық (алақандарымен шапалақтайды) Кел, жүгір (қолдың біресе ішімен, біресе сыртымен көздерін жабады) Тек білейік (әр сөз ырғағымен шапалақтайды) Анық нық (әр сөз ырғағымен аяқтарын топылдатады)

	Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*	саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған**	Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет, қоршаған ортамен таныстыру***)*		Допты алып қашқан (отыра қалады) Кім қумақ? **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		ортамен таныстыру*)*			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Бізге қонаққа маймыл келді!» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Отбасындағы ағаларым сияқты жаттығамын!» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** « Африкаға саяхат» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4

		Қазақ тілі Міндеті: Сөздерді жіктеп, тәуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету Балаларды табиғат түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру. **Сөздік минимум:** Ағаш, шөп, гүлдер, құстар, жанды табиғат Тау, су, күн құм, бұлт. Түрлі-түсті суреттер	бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу;	жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті	Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге,

		«Атын атап бер» дидактикалық ойын	араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде	кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Соқыртеке»	науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Тасбақа»

			ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «допты қағып ал»		
	А.Вивальдидің "Қыс" шығармасы **(Музыка)** Көздеріңді жұмып, музыка тыңдаған кезде композитор бізге не айтқысы келетінін елестетіп көріңдер, ол осы музыканы жазған кезде не көрді? (Музыканы 3 минут тыңдау, содан кейін өз пікіріңді айту) **«Үлпілдек ақ қар...»**	**«Тұман-деген не?» әңгіме Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, үйрету. **Жұмбақ** Қара таудың басында	**«Қысқы табиғат-табиғаттың байлығы!»** Мақсаты: балалардың қыстың тән белгілері туралы түсініктерін жалпылау және жүйелеу, оларды өз бетінше табуға үйретуді жалғастыру; **«Қысқы пейзаж» суреті** Қыстың белгілерін ата.	Свиридовтың "Боран" музыкалық шығармасы. **(музыка)** Боран-бұл қыс мезгіліндегі ауа-райының құбылысы. Боран болған кезде сыртта қаншалықты әдемі екенін елестетіп көрейәкші. Қар үлкен үлпектермен желге түседі, қар үйінділері жиналады. Сонымен бірге, боран, табиғаттың қауіпті құбылысы. - Балалар, қарлы боран неге қауіпті? (	**«Мұз. Оның қасиеттері» Мақсаты:** зерттеу қызметінде мұздың қасиеттері туралы түсінік қалыптастыру, эксперимент барысында мұздың қасиеттерін анықтау. **«Су дегеніміз не?»** Балалардың үстелдеріндегі шыныаяқтарға су құйылады. - онымен не істеуге болады? (құю,қажетті пішінді алу). Су-

	Міндеті: Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атауға үйрету. Далада қар борайды, Ақ мамыққа орайды Мұз болады, қатады Жып жылтыр боп жатады. Аралайды бақшаны, Үзілмейді жақсы әні. Гүлденеді бақшалар, Жауса жаусын ақша қар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Киік кетіп барады. Қол - аяғы баурына Тиіп кетіп барады. **(Тұман)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Біз – кішкентай балдырған, Сескенбейміз жаңбырдан. Төбемізде қолшатыр Алдымызда жол жатыр. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Табиғи құбылыстарды ажырата біл» дидактикалық ойыны** **Ойынның мақсаты:** Балалардың	Эксперименттік жұмыс: Менің үстелімде екі қар бар. Мен біреуін табақшада қалдырамын, ал екіншісін банкаға салып, шарфпен ораймын. -Осы қарлардың қайсысы тезірек ериді деп ойлайсыңдар? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Ақ шанамыз зырлайды, Ақ қар оны шыңдайды. Біреу шаңғы тебеді, Құйындатып келеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:**	Егер сіз жолда болсаңыз - сіз қатып, адасып кетесіз) Ақпан-қыстың соңғы айы. Қарлы боран мен боран биік қарлы борандарды басып өтіп, екпінді желдер қарлы жерді жерге түсіреді. Ертеде ақпан айы "қар", "жел" деп аталды. Ақпан айында күн ұзарып, күн жылынып бастайды, төбелерінен ұзын хрусталь мұздар ілінеді, кейде алғашқы ұялшақ тамшылар шырылдайды, қар ериді, қараңғыланады, қар құрсауы шөгеді. Адамдар 2 ақпан күні көктемнің қандай болатынын көрсететінін байқады. Егер бұл күні Күн болса, онда көктем жылы болады. Егер күн бұлтты болса, кеш аязға дайындалыңдар. Міне, осындай белгі. - Халық желтоқсанды қалай атайды? (қабақ).	сұйықтық. Мен балаларға судың сұйық күйін көрсетуді ұсынамын. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын "Су,су" (музыкамен)** Балалар қол ұстасып, бір-бірінен қысқа қашықтықта тұрады. Олар өздері тербеле бастайды, қолдарын шайқайды. Түсініктеме " бұл су, ол толқуды тудыруы мүмкін (теңіздегідей, жел кезінде өзен), оны шашыратуға болады (балалардың қозғалысы динамикалық болады)". Балалар қолдарын төмен түсіреді, шеңберде тұрады. Тәрбиеші судың көмегімен адамның не істей алатындығы туралы тез әңгімелеседі (сорпа қайнатуз, жуу,

	"Жұбын тап" дидактикалық ойыны **Ойынның мақсаты:** Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (қар ұғымын) кеңейту. Зейінді, есте сақтау мен ойлауды дамыту, зейінді тез шоғырландыру қабілетін бекіту; байқауды белсендіру. Ойын барысы: балалардың алдында қарлардың суреттері, балалардың міндеті-әр жұпты тауып, магниттік тақтаға бекіту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті:** Таңертеңнен қар жауды, (қолдарымен қар жауғанын бейнелейді)	табиғат құбылыстары туралы білімдерін бекіту және кеңейту. (жаңбыр, қар, тұман, бұршақ және т.б.). Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен ұқыптылыққа, әртүрлі табиғи құбылыстар кезінде өзін дұрыс ұстай білуге тәрбиелеу. Ойын барысы: Тәрбиеші табиғат құбылыстары туралы жұмбақтарды шешуді, әртүрлі табиғи құбылыстар кезінде қауіпсіз мінез-құлық туралы әңгіме жүргізуді ұсынады. Әрі қарай, балалар түрлі-түсті қағаздан ағаштың діңін және түрлі	Қармен ойнап балалар, Далада жүр алысып. Шана, шаңғы, конькимен, Бір-бірімен жарысып. Аққала жасап әбігер, Ақ қарды ойып құшақтап. Қып-қызыл алма беттері, «Қыс жақсы,-дейді,-түсі аппақ. **(дене шынықтыру)** **«Қыс мезгілі»** Міндеті: Қолайлы иллюстрацияларды таңдау, олардың қалай ерекшеленетінін және олардың ұқсастығын анықтау, қыста қолайсыз және ашық ауа-райының негізгі белгілерін бөліп	- Неге? (қабақ, күнсіз, күндер қысқа, түндер ұзақ). - Неліктен қаңтар айы қатал деп аталады? (аяз жарылып, суық тиеді). - Еріту дегеніміз не? (бұл күн пісіп, қар еріген кезде). - Белгі дегеніміз не? (адамдар бір нәрсені байқаған кезде). - Көктем қандай болатынын қай күн көрсетеді? (2 ақпан). - Неліктен ақпан жел диірмені деп аталды? (қатты жел соғады). Жарайсыңдар. Композитор музыканың көмегімен ауа-райының жай-күйін жеткізді. Жазушылар мен ақындар ауа-райының жағдайын қалай жеткізе алады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	ыдыс жуу, өсімдіктерді суару және т.б.). Біз балалармен бұл судың сұйық күйі деген қорытынды жасаймыз. Су үшін бұл табиғи. Су-сұйықтық. **(музыка)** "Мұз дегеніміз не?» Біз балалармен бірге мұздың бір бөлігін қарастырамыз. - ол қандай? - Мөлдір ме, жоқ па? - Мұздан бір нәрсе көрінеді ме? - Күн сәулесінде қандай мұз бар? (жарқырайды) - мұз Сынғыш па, жоқ па? - Мұзды сындыруға бола ма? - Мұз қатты ма немесе сұйық па? Мұз –қатты зат деген қорытындыға келеміз. Балалар, қолыңа қолғап киіп, мұз

	Қуаныштымыз біз оған («қармен ойнайды») Ағаш та қар, жолдар да қар, (жоғарыны, төменді көсретеді) Мұрнымызбен, қолдар да (мұрындары мен алақандарын көрсетеді) **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Су асты әлемі"** Міндеті: балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың пішінін, түсін, құрылымының ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада	түсті бұтақтарды кесіп алады. Содан кейін олар күн, қар, жаңбыр, кемпірқосақ, қарлы боран, найзағай, тұман және т. б. қиып алады. Баланың көңіл-күйіне байланысты ол ауа-райын өзі модельдейді. Ойын жасау үшін материалдарды дайындау (түрлі-түсті қағаздан табиғаттың барлық құбылыстарын кесу: қар, бұршақ, жаңбыр және т.б. табиғаттың белгілі бір құбылыстарына сәйкес келеді.) **"Өз" ауа-райын модельдеу.** Жұппен ойнау: бала табиғи құбылысты модельдейді, ал екіншісі макетте	көрсету, қайсысын бейнелеу керектігін шешу ұсынылады. Балалар қыстың қай күні ауа-райына байланысты есте қалғанын айтады, аспанның, ағаштардың, жердің қалай көрінгенін сипаттайды. Бейнелеудің әртүрлі әдістері мен тәсілдері талқыланады: қар саусақтармен, спреймен бейнеленген; шырша – трафаретпен; жел жаңа тәсілмен бейнеленген көлбеу ағаштармен белгіленеді - клясография. Тәрбиеші бұл	**Боран** **Автор: Қалмаханбет Мұқаметқали** Міндеті: Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету Сыпырады түтіп-түтіп даланы, Құтырады шымшып-шымшып баланы. Қар үйді де қоршап алды қораны, Есікті ашсаң үйдің ішін шолады Келген кезде ұрсып-ұрсып алады, Көктем келсе жылап кетіп қалады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Боран соқты оң жақтан, Боран соқты сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан. **(дене шынықтыру)**	текшелерін алыңдар. Не болатынын көрейік. Біз қай қолда еріп, суға айналатынын салыстырамыз. Қорытынды: мұз-мұздатылған су. Ол мөлдір, суық, ериді, жылумен жанасудан суға айналады. Бұл қатты дене. Жалаңаш қолдарда мұз тезірек ериді, ал қолғаптарда баяу ериді, өйткені қолғаптар мұздың жылуы мен суығын ажыратады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Мұз Айдыны»** Міндеті: мұзды бейнелеу арқылы пейзаждық композиция жасауға үйрету. қоршаған заттар мен табиғат объектілерінің түстері мен реңктері

	көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ мотори-каны дамыту. Балалардың сөздігін белсендіру. **Ойын барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады, дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін көптеген бөлшектерді қолданады. **(Сурет салу)** **«Қысқы орман»**	не көргенін сипаттайды, оның қашан болатынын түсіндіреді (күз, қыс...). **(жапсыру)** **Дидактикалық ойын:** "Ваняға арналған шаңғы таяқшалары " **Міндеті:** қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Баланың ермексазды дұрыс қолдану қабілетін қалыптастыру-таяқшаларды айналдыру; оң және сол қолды үйлестіруді дамыту; іс-әрекеттерді	әдіс үшін бояуды пластикалық қасықпен алып тастау керек, оны параққа құйып, кішкене дақ (тамшы) жасау керек деп түсіндіреді. Содан кейін бұл дақ түтіктен үрленеді, сондықтан оның ұшы дақка да, қағазға да тимейді. Жетіспейтін бөлшектер аяқталады. Қиындықтар кезінде балалар таңдалған техникадағы жұмыс әдістерін еске салады немесе көрсетеді **(сурет салу)** **Дидактикалық ойын: «Сырғанақ сияқты-қар, қар...»**	**«Боран»** Міндеті: табиғат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. - Суретші қысқы ауа-райын қалай жеткізе алады? (сурет салу үшін бояулар) біз бүгін суретші боламыз және "боран"суретін саламыз. Не салуға болады? (бақта ағаштар көп, қар жауады). - Қатты жел мен боран болған кезде ағаштарға не болады? (олар желге қарай еңкейеді). Бүгін біз қарды "шашырау" деп аталатын жаңа әдіспен бояймыз. Балалар тәрбиешінің үстелінің айналасында болып, сурет салу техникасын көреді. Олар үстелдерге	туралы ұғымдарын байыту, акварельмен сурет салу дағдыларын бекіту; **Топпен жұмыс:** **1.«Балалар қыста серуендейді»** **Мақсаты:** екеуінің арасындағы қарым-қатынасты жеткізе отырып, мүсінделген фигуралардан ұжымдық сюжеттік композиция жасауға үйрету. Қарапайым қозғалыстарды (денені еңкейту және бұру, қолды бүгу, аяқты жылжыту) беруді үйренуді жалғастыру. **«Мәнерлеп сырғанау» слайды**

	Мақсаты:Табиғи (қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар және т.б.) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **(мүсіндеу)**	нақты орындау қабілетін дамыту. Қажетті заттар: Қысқы пейзаж суреті. Суретте Ваня бала бейнеленген (шаңғымен, бірақ шаңғы таяқшалары жоқ). Ойын барысы. Балаға қысқы пейзажы бар суретті көрсету. Көркем сөз: О, ауладағы аяз, Ол балалар үшін қорқынышты емес, Ваня шаңғы үйде алды. Мен төбеге жүгірдім. Бірақ бірдеңе домаламайды, Ешқандай нәтиже жоқ... Шаңғы таяқшаларын ұмытып кеттік — Оларды кім алды? Ваняға арналған шаңғы	**Міндеті:** сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Оң және сол қолдың пинцет ұстауын (сұқ саусақпен және бас бармақпен) жетілдіру және баланың қолын үйлестіруді дамыту; белсендіру сөздік: "ау", "ұяшық", "слайд", "ұйықтау". **Қажетті заттар:** сюжеттік сурет: слайд, онда ұйықтап жатқан аю бар шұңқыр (қағаздан кесуге болады); ермексаз. Ойын барысы. Баламен суретті қарастыру. Суретте не	отырады және жұмысты орындайды. Соңында тәрбиеші балаларға ағаштардың контурын қарапайым қарындашпен сызуды ұсынады. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: "Шырша"** **Міндеті:** бұлшықет сезімдерін бақылауды одан әрі қалыптастыру; іс-әрекеттерді орындаудағы ритақты пысықтау (допты сұқ саусақпен күшті-әлсіз басу). **Қажетті заттар:** жасыл картоннан кесілген ойыншықтары бар және ермексаз диагональды жолақтары бар шыршаның силуэті, шыршаны безендіруге арналған моншақтар. Ойын барысы. Балаға айту: "жақында өте әдемі және көңілді мереке Жаңа жыл. Бұл	бұл жай мұз емес, түрлі-түсті. Ал біз бүгін олармен сурет саламыз. Сендер қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Көздерің ді жауып, ойша елестетіңдер. Біз үлкен мұзға әртүрлі толқынды сызықтар саламыз. (Үстелдегі үлкен мұз). Үлгілерді салу кезінде қандай бояуларды қолдануға болады? - көк және күлгін түстер. Әр түстің реңктері болуы мүмкін, оларды қалай алуға болады? -бояуларды араластырып, ақ түсті қосыңдар. **(Сурет салу)** **2.Қуыршақты қарау** -Ол қандай бөліктерден тұрады? (бас, дене – пальто, қолдар). -Бастың пішіні қандай? (дөңгелек).

		таяқшаларын жасауды ұсыну. Ермексаз жолағынан кішкене бөлікті алып тастау, оны мүсіндеу тақтасына жаю. Төменгі жағында картон шеңберін бекіту-бұл "шаңғы таяқшасы"болды. Балаға екінші "таяқшаны" өзі жасауды ұсыну. Екі "шаңғы таяқшасы" дайын, оларды Ваняға беру ғана қалады. Ваняның оң және сол жағындағы суретте "таяқтарды" қою. Қағазға жабысу үшін сұқ саусақпен бірнеше жерге "таяқтарды" басу. **(Мүсіндеу)**	салынғанын және онда не бейнеленгенін сұрау (қар, слайд, шұңқыр, аю). Көркем сөз: Сырғанақ сияқты-қар, қар. Төбе астында-қар, қар. Ал шыршада-қар, қар, Ал аю қар астында ұйықтайды. Тыныш, тыныш, шу шығарма. И. Тоқмақова Балаға жұмыс үшін ақ ермексаз ұсыну. - Бұл не? (Ермексаз.) - Ол қандай түсті? (Ақ.) Аюды одан да жылы ұйықтау үшін шұңқырдың жанында одан да көп қар жасауды ұсыну. Ермексаз жолағынан кішкене бөлікті	мерекеде адамдар үйде шырша қояды, оны ойыншықтармен безендіреді. Бірақ ойыншықтар қарапайым емес, шырша". Көркем сөз: Ағашқа ілулі моншақтар, Шапалақ пен Жұлдыз. Біз ағашымызды жақсы көреміз, Иә, иә, иә! "Ағашқа қарап, оған қандай ойыншықтар жоқ екенін айту" (моншақтар жоқ). Балаға шыршаға әдемі моншақтар жасауды ұсыну. Бір-бірден моншақ алып, ағашқа ермексаздан "жіп" қою. Баланы алдымен оң қолмен, содан кейін сол қолмен, екі қолмен бір уақытта "жұмыс істеуге" шақыру. Жұмыс аяқталғаннан	-Дұрыс, дөңгелек. Айжан қандай пальто киеді? - Иә, пальто өкшеге дейін ұзын, төмен қарай кеңейеді, (мен екі саусағымды пальто бойымен жоғарыдан төмен қарай сырғытамын). Пальто жеңдерінің ұзындығы бірдей және "пальто жартысына" жетеді. Пальтоның жағасы бар, ал басында жиегі бар қалпақ бар (мен қуыршақты айналдырамын, сонда балалар жаға мен жиектің артқы жағында қалай көрінетінін көреді). 4. Мүсіндеу әдісін көрсету. - мен сендерге қызды қалай мүсіндеу керектігін көрсетемін. Мен ермексаздың үлкен кесегін аламын, илеймін, қалың бағанға

			жұлып алу-бұл «ақұлпа» болады. Оны ұяға жабыстыру. Баладан жұмысты өз бетімен жалғастыруын сұрау. Оның ақ ұлпасы қайда "жататынын" сұрау (ұяда, ұяның жанында, ұяның артында). **(Мүсіндеу)**	кейін, талғампаз шыршаны тамашалау, баланы мадақтау. Тапсырманың күрделілігі. Баламен бірге шырша шарларын қарастыру. Шыршаны олармен безендіруді ұсыну, ол үшін алдын-ала ермексаздан кішкене түрлі-түсті шарларды жасап алу керек. Ермексаз шарын шыршаның сұлбасына салу, оны саусақпен басу — доп тегістеледі және сіз "шырша шарын"аласыз. Бала шарларды өз қалауы бойынша немесе тәрбиешінің өтініші бойынша таңдай алады: қызыл шарды, содан кейін жасыл шарды жаса және т. б. **(Мүсіндеу)**	айналдырамын. Содан кейін сәбіз сияқты бір жағынан алақанға мықтап ораймыз-бұл біздің қызға арналған пальто. Қыздың фигурасы тұрақты болуы үшін оны тақтаға басу арқылы пальто түбін тегістеу керек. -Мен қызғылт кесек алып, допты айналдырамын-бұл қыздың басы. Мен денені (пальто) және басты байланыстырамын. Басын мықтап ұстау үшін оны саусағыңызбен денеге жағу керек. Кішкентай кесектерден мен екі бірдей бағанды жайып жіберемін-бұл жеңдер, оларды пальтоға бекітіңіз. Ал осы жұқа бағандардан қалпақшаға жаға мен жиек жасауға болады.

					Мен қыздың мойнына қысқа орап, жағасын аламын. Мен бастың айналасына ұзын орап, қақпақтың шетін аламын. Қолдың орнын өзгерту арқылы сіз қыздың қалай ойнайтынын көрсете аласыз. Міне, Машенкаға арналған алғашқы қыз. Енді сіз осындай қыздарды өзіңіз мүсіндейсіз. - алдымен не істеу керек? Денені қалай мүсіндейтініңді көрсет, біз бұл үшін қандай кесек аламыз? (үлкен кесек). Біз басты қалай мүсіндейміз? (Біз допты қызғылт кесектен айналдырамыз). Кішкентай кесектерден не мүсіндейміз? (жеңдер). Балалар, біз Машаға серуендеу кезінде

					қалай ойнауға болатынын көрсетеміз. **(мүсіндеу)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. **(еңбек әрекеті)** **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып,	**Қарғаның тамақтануын бақылау К-№17** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге	**Көліктерді бақылау К-№18** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде	**Боранды күнге бақылау жасау К-№19** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жаңа түскен қардан жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз «Боран» (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау К-№20** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар,

	терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 (дене шынықтару) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Поезд» К-№10 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Жеке жұмыс:** Жыланша иреленеп жүруге үйрету. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қоян» К-№9 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Бұтаға қонар қарғалар. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қарғалар» К-№15 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өленděр, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз.				

	Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шалқан» ертегісін оқимын. **(көркем әдебиет, музыка-қарым-қатынас, шығармашылық іс-әрекеті)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею.

	4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Міндеті:**Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтын балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Көлікті жина"**	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:**балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Клоун құрастыру"** **Міндеті:** бейнелеу дағдыларын жетілдіру. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану.	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта»** **Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Ертегі вазалары"** **Міндеті:** тақырыптық және сюжеттік композициялар жасауға ынталандыру, оларды суреттерді байытатын	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Дидактикалық ойын:** "Үш сызғыш" **Міндеті:** балалардың сөздерді буындарға бөлу қабілетін қалыптастыру. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. **Материал:** түрлі-түсті картон, тақырыптық суреттер, қайшы, желім, қарындаш. **Ойын барысы:** балаларға үш бөлікке бөлінген үлкен карталар мен тақырыптық суреттер беріледі. Балалар суреттің	**Сюжетті-рөлді ойын «Хайуанаттар бағы»** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Үй жануарларын үйіне қоныстандыр"** **Міндеті:** балалардың

	Міндеті: суреттегі заттардың негізгі қасиеттерін ғана емес пішіні, өлшемі, түсін жеткізуге үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. **Материал:** әр түрлі өлшемдегі дайын геометриялық фигуралар. **Ойын барысы:** балалар геометриялық фигураларды таңдап, көлік жинауға шақырылады. **(Жапсыру)**	Материал: әр түрлі өлшемдегі геометриялық фигуралар. Ойын барысы: балаларға геометриялық фигураларды таңдап, көңілді Сайқымазақ жасау ұсынылады. **(Жапсыру)**	бөлшектермен толықтыру. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. **Материал:** дайын вазалар, шеңберлер. **Ойын барысы:** балаларға вазаны таңдап, оны шеңберлермен безендіру ұсынылады. **(Жапсыру)**	бірінші жолын салады, оның атауы бір сөзден тұрады; суреттерді екінші жолға екі буыннан, ал үшіншісіне үш сөзден салу. **(Жапсыру)**	бейнелеу іс-әрекетіне деген қызығушылығын дамытуды жалғастыру. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. Материал: дайын үй, дайын үй және жабайы табиғат карталары. Ойын барысы: балаларға үй жануарларын үйге орналастыруға шақырылады. **(Жапсыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға кітаптағы иллюстрациялард	Бекарыс пен Жанызаққа қарым-қатынас барысында	Арман мен Бекзатқа заттарды салыстыру нәтижелерін атау	Бекарыс пен Рамазанға көлемді пішіндер мен қарапайым	Жансерік пен Алинаға тар жолақтарды көлденеңінен

	ы өз бетінше қарастырып, әңгіме құрастыруға үйрету **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы, лепті, бұйрықты сөйлемдермен жауап беруге үйрету **(Қазақ тілі)**	ға үйрету (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа) **(математика негіздері)**	композицияларды мүсіндеуге үйрету. **(мүсіндеу)**	қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту.

	зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көргенадам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды	сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	қойылады, балаларға олардыесте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**

		жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:** «Балаға өлеңдерді қалай үйрету керек?»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.02-17.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 13.02.2023**	**Сейсенбі 14.02.2023**	**Сәрсенбі 15.02.2023**	**Бейсенбі 16.02.2023**	**17.02.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Шындық – жалған» **Міндеті:** балаларға басқаларды алдауға болмайтынын, әрқашан шындықты айту керек екенін, шындық, адалдық әрқашан ересектерді қуантатынын, бұл қасиеттер адамда өте жоғары бағаланатынын, шындық үшін мақталатынын түсіндіру. Балаларға кез-келген шындықтың әрдайым ашылатынын түсінуге көмектесу, ал өтірік айтқан адам өзінің қателігі үшін ғана емес, сонымен бірге өтірік айтқаны үшін де кінәлі. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**Құрылыс ойыны: "Жинау және салу"** **Міндеті:** балалардың геометриялық фигураларды (шаршы, тіктөртбұрыш, үшбұрыш,	**Құрылыс ойыны: «Қандай ғимарат қирады?»** **Міндеті:** зейінді дамыту; логикалық ойлау. Геометриялық фигураларды	**Құрылыс ойыны: "Формалар шеберханасы"** **Міндеті:** балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Шарттарға сәйкес	**Құрылыс ойыны: "Сәулетші"** **Міндеті:** Баланы құрылыс жоспарын құра білуге үйрету. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру,	**Дидактикалық ойын: «Экологиялық пирамида»** **Міндеті**: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, эколргиялық

басқа іс-әрекеттер)	шеңбер, сопақ) тану және атау қабілетін бекіту. Геометриялық фигуралардан әртүрлі заттарды салу. Конструктор бөлшектерінен құрастыру. Материал: геометриялық фигуралары бар текше, картоннан кесілген геометриялық фигуралар; құрылымдардың контурлық үлгілері. Барысы: 1 нұсқа. Бала текшені лақтырады, жоғарғы жағында көрген фигураны атайды және кез-келген түсті бірдей картон алады. Бірнеше айналымда терілген фигуралардың ішінен бала кез-	тану және атау қабілеті. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Материал: геометриялық фигуралардан жасалған ғимараттары бар карталар (слайд, үй, қақпа және т.б.); және бірдей геометриялық фигуралар, бірақ ретсіз орналастырылған. Ойын барысы: Ересек балаға өріске шашыраңқы геометриялық фигуралары бар	геометриялық фигуралар мен заттарды орналастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Материал: санау таяқшалары, геометриялық фигуралар. Барысы: 1 нұсқа. Балаларға таяқшалардан геометриялық фигураларды үлгілерге салу ұсынылады. Үлгілер-әртүрлі тіктөртбұрыштар, квадраттар, үшбұрыштар. 2 нұсқа Балаларға таяқшалардан әр түрлі заттарды шарттарға сәйкес қою ұсынылады. Мысалы: 3	«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. **Материал:** әр түрлі ұзындықтағы жолақтар (10 градацияға дейін); қағаз парағы, қарапайым қарындаш. **Қозғалыс:** 1 нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға оларды кішкентайдан үлкенге немесе үлкеннен кішіге дейін ретімен орналастыруды ұсыну. 2-нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға жолақтарға қол тигізбестен баспалдақ жоспарын салуды ұсыну. Содан кейін, жолақтарды алып, жоспар бойынша баспалдақ салуды ұсыну. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Торай және сұр қасқыр»** Мақсаты: Балаларды геометриялық фигураларды танып, атай білуге үйрету,	пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу. **Ойынның ережелері.** «Экологиялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында-«экологиялық пирамида деген жазу бар. **Ойынның барысы.** Тәрбиеші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, көбелек, шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман,

	келген кескінді жасайды. 2-нұсқа. Бала фигураны түсі бойынша таңдайды. Пішін, бұл жағдайда кез келген болуы мүмкін. Мысалы: текшенің жоғарғы жағында Жасыл үшбұрыш құлады. Балаға кез-келген жасыл фигураны таңдау ұсынылады. Терілген фигуралардан ғимарат та жасалады. **(Құрастыру)** **«Колумбо жұмыртқасы»" дидактикалық ойыны** **Міндеті:** күрделі формаларды талдау және оларды қабылдау мен қалыптасқан презентация негізінде бөліктерден қайта	картаны көрсетеді (фигуралар желімделген) және сол фигуралардан салынған картаны табуды ұсынады. Алдымен ғимараттары бар екі картаны таңдау керек, содан кейін балалар тапсырманы оңай жеңе бастағанда, карталар саны артады. **(Құрастыру)** **«Жануардың үйін тап»** (балалар жануарлардың суреттерімен, түзету суреттерімен жабылған) - Түлкі үйін тап? - Тышқан үйін тап? - Қасқыр үйін тап?	таяқшадан тұратын Үшбұрыш, 5-және,6-және тіктөртбұрыш т. б. **(Құрастыру)** **"Пифагор" математикалық басқатырғыш** Мақсаты: геометриялық фигуралардан әртүрлі бейнелерді, жануарлардың силуэттерін, заттарды, құрылымдарды құрастыру қабілетін қалыптастыру. Материал: екі жағынан бірдей боялған шаршы, 7 бөлікке кесілген: әртүрлі өлшемдегі 2 шаршы, 1 төртбұрыш (параллелограмм), 2 кішкентай үшбұрыш және 2 үлкен Үшбұрыш, карталар үлгілер.	салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен). Шарты: Торайлардың үйлеріне жол тауып, оларды түрлі-түсті қарындаштармен сал. **(Математика негіздері)**	қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Суретті түсіне қарай таңда»** **Міндеті:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады.

	құру қабілетін қалыптастыру. **Материалдар:** сопақ, 10 бөлікке кесілген, үлгі карталары. **Ойын барысы:** Әр балаға бір колумбиялық жұмыртқа беріледі (10 бөлік). Барлық 10 бөлік қолданылады. Бөлшектерді бір-біріне мықтап бекіте отырып, балалар фантастикалық жануардың әртүрлі бейнелерін үлгілер бойынша және өз дизайнымен жасайды. **(Математика негіздері)**	- Тиіндердің үйін тап? - Қыста аю ұйықтауға жиналды. -Ал оның үйін қалай атауға болады? - Ал інде тағы не өмір сүре алады? Үйлердің пішіндері қандай? Аңдардың түстері ше? **(математика негіздері)**	Ойын барысы: Әр балаға бір танграмм (7 бөлік) беріледі. Барлық 7 бөлік қолданылады. Бөлшектерді бір-біріне мықтап бекіте отырып, балалар әртүрлі бейнелерді, жануарлардың силуэттерін, заттарды, құрылымдарды үлгілер бойынша және өз дизайнымен жасайды. **(математика негіздері)**		Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мінде:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету.				

	1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу**. (Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

		болғаннан кейін алғыс айту)			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** **Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп, жаттығу жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады)	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын

	саусақтармен түйістіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану,	**Музыка** Міндеті: Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану, музыканың сипатына сәйкес	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Түрлі түсті кілемшелер. (Таза ауада өткізу)» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Мұқият болайық» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Орамал» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және

	музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау.	ойын әрекеттерін орындау. **«Қазақ тілі»** Міндеті: Балаларды көлік түрлерінің қазақша атауларымен таныстыру, сөздік қорларын молайту. 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуға баулу. **Сөздік минимум** Көлік, жүк, мәшине, ұшақ, тікұшақ, пойыз, кеме.Ұшақ ұшады. **«Көліктер» постері** **«Мен бастайымын сен жалғастыр» дидактикалық ойын**	құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет);	нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің	сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу,

			Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және	артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** **Музыка** Міндеті: Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану, музыканың сипатына	орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Ұшты,ұшты»

			қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу.	сәйкес ойын әрекеттерін орындау.	
	Дидактикалық ойын «Аңдар қалай қыстайды?» **Міндеті:** жабайы аңдардың, орта жолақтағы құстардың қалай қыстайтынын білу; ұсынылған суреттердің ішінен жануардың үйіне, оның қыста қоректенуіне	**Дидактикалық ойын: «Жұмбақтарды тап, фишкалармен жап»** (балалар "жабайы жануарлар" түзету кестесін қарастырады) - Жануарды біз осындай екі белгі бойынша танидық: Ол қыста сұр пальто киеді, Ал жазда қызыл пальтода. (Тиін)	**Ертегі: «Қоянның құлағы неге ұзын?»** Бірде қоянның туған күні болады. Ол туған күніне ормандағы аңдарды шақырады. Ең бірінші түлкі келеді «Туған күнің құтты болсын!» деп құлағынан тартып гүлін береді. Онан кейін қасқыр келеді ол да «Туған күнің	**«Сұр қасқыр»** **Міндеті:** Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз-бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. **Жұмбақ** Аузы бейне шалғы орақ,	**Презентацияны қарау: «Солтүстікте»** Солтүстік жануарлары туралы суреттерді қарау. Бізді қандай сұлулық қоршап тұр, көк мұхит, айсбергтер және қарлы жағалаулар. - Балалар, солтүстіктің қандай жануарларын білесіңдер? Кім олар туралы жұмбақ жасырғысы келеді. Олар туралы не білесіңдер?

	сәйкес келетін суреттерді таңдай білу; әр түрлі жануарлардың (аю, борсық, кірпі, тиін, тышқан, түлкі, қоян, бұлан), құстардың қыстау ерекшеліктері туралы айту; үзіндіден болжау әңгімеден біз қандай жануардың қыстауы туралы айтып отырмыз. Барысы: тәрбиеші жануарлардың қыстауы туралы танымдық әңгімелерден үзінділерді оқиды, ал балалар қай жануар туралы айтылғанын білуі керек.	- Орманда жүреді, Құйрығын жүз құбылтып. Өзі қу, Жүрген жері шу. (Түлкі) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Жаттығу: «Ойлан және жауап бер»** (балалар «жабайы жануарлар» тақырыбындағы түзету кестесін қарастырады) - Қыста орманда қандай жануарларды көре аламыз? - Қыста орманда қандай құстарды көре аламыз? - Қыста қандай жануарлар ұйықтайды? - Жануарлардың қайсысы аяздан қорықпайды? - Қыста қорларды кім сақтайды?	құтты болсын, қоянжан» деп сәбіз беріп құлағынан тартады. Ең соңынан аю келеді қолындағы балын беріп, «Қоян туған күнің құтты болсын» деп құлағынан тартады. Қоянның құлағы қып-қызыл болып қызарып, үлкен болып өсіп кетеді. Міне, содан бері қоянның құлағы ұзын екен. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Бармақ боп тойға сұр көжек, Жуынып жатыр бүгжеңдеп. Тұмсығын жуды, Қолын жуды. Құлағын жуды, сілкінді, Құп – құрғақ боп сүртінді.	Шөп емес, бірақ мал орады. (Қасқыр) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Ормандағы аюдың, Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп аламыз, Қалтамызға саламыз.. **(Дене шынықтыру)** **"Мен әлемді білемін"** энциклопедиясынан үзінді оқу (қасқыр туралы) Адам әрқашан қасқырды өзінің жауы деп санады және бұл үшін негіздер болды. Қасқырлар малға жиі шабуыл жасады. Адамдар қасқырлармен ұзақ және қыңырлықпен күресіп, біраз уақыттан кейін олар іс жүзінде жойылды. Кенеттен оғаш нәрселер басталды. Өрістерде көптеген қояндар, бұғылар мен бұландардың	Солтүстік бұғысы - әдемі, құдіретті жануар. Олардың үлкен денесі, үлкен басы, патша тәжі сияқты, тармақталған мүйіздері, қысқа, күшті аяқтары бар. Ересек жануардың денесінің ұзындығы 2 метрден асады, биіктігі шамамен 1,5 метр, салмағы 100-220 килограмм. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Бұғы»** **Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. - айтыңдаршы, бұғы немен қоректенеді? Қыста бұғының негізгі тамағы-олар

	Олар жануардың суретін табады, оған қысқы үйі мен қыста қоректенетін тамағы бейнеленген суретті таңдайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Қысқы орман»** **Суретпен жұмыс** **Міндеті:** Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып Әңгімелеуге үйрету **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:**	- Қыста қарда кімнің іздерін көре аламыз? - Ал біз қыста қардан кімнің ізін таба алмаймыз? - Орманда қандай жануарлар өмір сүрмейді? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті:** Түлкі, түлкі, түлкішек, Түнде қайда барасың? Апам үйіне барамын. Апам саған не береді? Ешкі сауып сүт береді. Оны қайда қоясың? Тал түбіне қоямын. Ит ішіп кетсе қайтесің? Бақан алып қуамын. Жеткізбесе қайтесің? Жылап-жылап қоямын.	**(дене шынықтыру)** **«Қоянның достары»** Қоян орманда жалғыз қорқады. Оған үйіне жол табуға көмектесетін достарын мүсіндейік. - Бізге не керек? (ермексаз) Тәрбиеші қоянды қалай мүсіндеу керектігін айтады және көрсетеді. - Біз ермексаздың бір бөлігін алып, оны екіге бөлеміз. Бір бөліктен біз допты айналмалы қозғалыстармен айналдырамыз, қалған ермексазды қайтадан екіге бөлеміз, басын жасаймыз. Қалған бөлікті қайтадан екіге бөліп, екі таяқшаны қойып, басына бекітеміз –	шабуылына ұшырай бастады. Қоянды құтқару мүмкін болмады. Содан кейін адам қасқыр ойлап тауып, табиғаттың ақылды екенін түсінді. **Топпен жұмыс:** **«Ормандағы сұр қасқыр»** **Міндеті:** Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. қағаз парағын әр түрлі бағытта бүгіп, бүктеу орнын жақсы үтіктеп, оригами техникасымен қасқырдың дизайнын үйрету. Қараңызшы, бізде қара шаршы бар. Одан біз қасқырды жасай аламыз ба? Шаршыны диагональ бойынша "үшбұрыштап"бүгу.. - Төменгі бұрышты жоғары қарай бүгу - Бұрыштарды ортасына қарай, үзіліссіз бүктеу сызығымен бүктеу.	қардан алатын ягель. Оны тіпті бұғы мүкі деп те атайды. Күні бойы тұяқпен қар Қазады. Оған еңбекқор болу оңай емес. Қардың астынан ягель табады. - вегетариандық бұғылар: олар мүкпен, қабықпен, бүршіктермен немесе су өсімдіктерімен қоректенеді. Жазда олар тундра өзендері мен көлдерінің жағасында өсетін шырынды шөптермен, ергежейлі қайыңның бұтақтары мен жапырақтарымен, бұлт жидектерімен, лингонниктермен және саңырауқұлақтармен емделеді.

	Сиқырлы орманда адымдап, Аяқты жоғары көтереміз. (қадымдап жүруді көрсету) Аяқтар жолмен жүреді. (тарсылдатып жүреді) Қарлы жолмен біздің аяқтарымыз ақырын келеді, (өкшемен жүру) Бір-бірінің артынан жүгірді. **(Дене шынықтыру)** **«Қысқы орман тұрғындары»** **Міндеті:** сыртқы келбеттің сипаттамалық ерекшеліктерін	**(Дене шынықтыру)** **Енді жабайы жануарларға арналған үйді суреттерден табайық.** **Дидактикалық ойын: «Аяқта»** **Міндеті:** Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Сәндік сурет салу. Пішінін ескере отырып, өрнекті орналастыру. **(Сурет салу)**	бұл құлақ. Көк және қызыл пластилиннен біз көз бен ауызды жасаймыз. **(мүсіндеу)**	- Құлақтарды "бастың жоғарғы жағына" бүгу. - Біз бұрылып, құлақтың арасындағы бұрышты артқа бүгеміз (құлақтың артында) - Төменгі бұрыш қадаммен бүгіліп, қасқырдың бетін бөлектеу - Мұрынды бүгу. **(жапсыру)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Достық» жаттығуы** Біздің топта ұлдар мен қыздар өзара дос. (қолдың саусақтары өзара бірігеді) Кішкентай саусақтар біз сенімен достасамыз, (екі қолдың саусақтарын бір-біріне тигізу) Бір, екі, үш, төрт, бес, (шынашақтан бастап, саусақтарды кезекпен бір-біріне тигізу) Қайтадан санауды бастаймыз. Бір, екі, үш, төрт, бес, Енді санауды аяқтадық. (қолды төмен түсіреміз, демалтамыз).

	жеткізу арқылы кескіннің экспрессивтілігін жеткізуге үйрету; қылқаламмен және бояумен жұмыс істеудің техникалық дағдылары мен дағдыларын жетілдіру; Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мүсіндеуге қызығушылығын тәрбиелеу. **(Мүсіндеу)**				**(Дене шынықтыру)** **«Солтүстік бұғысы»** **Мақсаты:** балалардың Солтүстік жануарлары, олардың сыртқы келбеті, табиғаттағы өмір салты туралы білімдерін бекіту. Аппликацияны ұқыпты орындау қабілетін бекіту. Тәрбиеші: оның бас пішіні қандай?(Сопақша, ұзартылған). Алдыңғы аяқтар тізелерінде бүгіледі, (көрсетемін), ал артқы жағы керісінше. - Бұғылардың мүйіздерінің бұтақтары өте көп. Бұғыны қалай жасауға болатынын қараңдар.

					Үстелде бұғы аппликациясына арналған дайындамалар. Балалар бұғы дайындамасының түсін таңдайды. Квадраттан балалар басын, денесін әртүрлі тіктөртбұрыштардан қиып алады. Балалар алақандарын суреттеді. Алақандар – мүйіздер, бұғыға арналған тұмсық. Біз мүйіздерді жапсырдық, көздер мен мұрындарды кесіп, басына жапсырдық. **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Серуен	**Алаңдағы ағаштарды бақылау** **Мақсаты**: Алаңдағы ағаштарға бақылай жасау білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қанша заман өткенімен, Ескірмейтін асыл шыршы. Алатаудың көктемімен Доссың ғой сен, жасыл шырша. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ағаштардың түбін қармен жабу. **Мақсаты**: қар ағаштың түбін аяздан қорғайтынын балаларға түсіндіру. Балаларды табиғатқа	**Күн көзін бақылау** **Мақсаты:** Күннің көзіне бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ:** Таңмен көзін ашады, Айналаға сәуле шашады. (Күн) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек: Аққала жасау** Мақсаты: қармен жұмыс істей білуге үйрету. **(еңбек әрекеті)** **Қимылды ойын: «Құстар мен мысық» К-№13** **(дене шынықтару)** **Жеке жұмыс.** Мақал: Мезгілі жетсе, Мұз да ерір.	**Қардың қасиетін бақылау** **Мақсаты**: Қар туралы балалардың білімдерін толықтыру. **Еңбек:** Ауладағы қарды күреуге көмектесу. **Мақсаты**: Үлкендерге көмектесе білуге тәрбиелеу. **Көркем сөз:** Аққала Аула сырты, баққа да, Тұрғызамыз аққала Аққаланы айналып, Ойлаймыз біз шаттана. **Қимылды ойын:** «Құстар мен мысық» К-№13 **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру Мамықтай ұлпа, Қанттай ақ. Қыста жер бетін басады,	**Қысқы ағаштарды бақылау** **Мақсаты:** Қысқы ағаштардың басқа жыл мезгіліндегі ағаштардан айырмашылығын айыра білуге үйрету**.** **Еңбек:** Ойын алаңын қардан тазалауға көмектесу**.** **Мақсаты:** Еңбекке, тазалыққа баулу. **Көркем сөз.** Балалар шықты далағы, Ойнап, күліп жүр енді. Шаналармен озады, Аққаланы соғады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Құстар мен мысық» К-№13 **(дене шынықтару)** Балалардың өзіндік іс-әрекеттері.	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті) **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме», Әжесінің баласы. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	қамқоршы болуға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Торғайлар мен автомобиль» К-№11 **(дене шынықтыру) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Жазда сайға қашады. (Қар) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін,				

	Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. (**Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина,	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Түсті жол"** **Міндеті:** заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. **Материал:** түрлі-түсті қағаздан кесілген үлкен түрлі-түсті	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тақырыбы: "Аспандағы ала бұлт"** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер,сатушы, ойыншықтар,касса,ақша,сатып алушылар. Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі

	сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай	шеңберлер, сондай-ақ кішкентай квадраттар. Түрлі-түсті жолды таратады. Шеңберлер арасындағы қашықтық 50 см. **Ойын барысы:** тәрбиеші балаға картаны көрсетеді және береді, мысалы, жасыл, бала жасыл шеңбер тауып, оған бірдей түсті картаны қояды. **(Жапсыру)**	сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Геометриялық фигуралар" Мақсаты**: балаларды негізгі геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейнеленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны	қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тақырыбы: «Жыл құстары» Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**

	тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Керемет орман"** **Мақсаты:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оларда бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы. Ойын барысы: тәрбиеші		(үшбұрыш, шеңбер, тіктөртбұрыш) көрсетуді сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейнеленген фигураларды қосу, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен жиі қайталау: «доп дөңгелек, терезе төртбұрышты...» **(Сурет салу)**		

	балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме айтуды ұсынады. **(Сурет салу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Алмас пен Бейбарысқа ертегі кейіпкерлері құстарды бейнелеуге машықтандыру. Еремексазды қолдану дағдыларын пысықтау арқылы түлкіні мүсіндеу, желімді пайдалануды жетілдіру **(жапсыру, мүсіндеу)**	Сержан мен Алинаға танграммды қолдана отырып, пішіндерді топтастыруға үйрету **(математика негіздері)**	Құралай мен Жазираға қысқы орман аңдарын топтастыруға үйрету **(математика негіздері)**	Дархан мен Әйгерімге акварель краскамен қыс бейнесін бейнелеуді үйрету. (**сурет салу)**	Алина мен Расулға сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға үйрету. (**сурет салу)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы

	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады.	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:**Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір	мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында

	(дене шынықтыру)	қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. **(дене шынықтыру)**	салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады.
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Балаға көшеде жеке қауіпсіздікті қалай үйрету керек»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.02-24.02.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 20.02.2023	Сейсенбі 21.02.2023	Сәрсенбі 22.02.2023	Бейсенбі 23.02.2023	Жұма 24.02.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Не болуы мүмкін, егер де...» картотека №82 **Мақсаты:** балаларды оқиғалардың салдарын болжауға үйрету, білім мен жеке тәжірибеге сүйене отырып, оқиғалардың дамуы туралы пайымдау құру. (Егер сіз күн сайын тісіңізді тазаламасаңыз, аяғыңызды сыртта суласаңыз не болады?) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Лего** Балалар өздері ұсынған дизайнерді алып, фермердің жануарларына арналған үйлер салады. Балалар екі командаға бөлінеді, кейбіреулері сиырларға баспана салады, ал басқалары қойларға қора салады. **(құрастыру)**	**«Цилиндр»** Біз цилиндрлерді орындауға және бөлшектерді біріктіруге кірісеміз. Цилиндрді бұрау. Балалар екі цилиндрді айналдырады: біреуі үлкен-капитанның денесі, 2 кішкентай-	**Үстел-үсті ойыны «Пазлы»** **Мақсаты:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады	**Құрылыс ойыны:** "Кесу және бүктеу" **Міндеті**: балалардың қиялын және логикалық ойлауын дамыту. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі	**Құрылыс ойыны:** "Орын ауыстыру", "Не өзгерді" **Міндеті**: балалардың логикалық ойлауын дамыту. бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.

	Үстел-үсті ойыны «Айлакер заттар» **Міндеті:** зейінді, табандылықты дамыту. Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең). Шарты: Ол жеңіл деңгейден бастап күрделіге дейінгі 5 ойын нұсқасын қамтиды.	капитанның қолдары. Ойыншық құрастыру. Қолды денеге жабыстыру, шеңберді желімдеу үшін "бастың" жағында кішкене кесулер жасау. Жұмыс барысында тәрбиеші балаларға қажет болған жағдайда көмек көрсетеді, ойыншық ұқыпты болуы керек екенін еске салады, балаларды дәлдігі мен нақтылығы үшін мақтайды. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №18 «Қауымдастық лотосы»**	* міндеттерді стратегиялық шешу дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Төртінші артық»** **Мақсаты:** заттарды ажырата білуге үйрету, сөздік қорын дамыту. сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау) **Шарты:** Бас киім: (орамал, малақай, етік, кепка) Аяқ киім: (ұйық, ботинка, пальто, туфли)	бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Материал: қалың қағаз, қайшы. Ойын барысы. Балаларға қалың қағаздан кез-келген геометриялық фигураны кесіп, оны бірнеше түрлі бөліктерге бөліп, содан кейін қайтадан бүктеу ұсынылады. Балаларға үлгіні орнатуға мүмкіндік беріледі: бөліктер неғұрлым көп болса, фигураны бүктеу соғұрлым қиын болады, бірақ сіз жаңа бейнелер жасау. Тапсырманы балаларға кесілген фигураларды ауыстыруды ұсыну арқылы қиындатуға болады. 4. "Құрылыс бөлшектерінен қандай роботтар жасауға болады, ал қайсысы мүмкін емес?» **(Құрастыру)**	Материал: құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Баланың алдында құрылыс бөлшектері орналастырылған. Олардың қанша екенін және олардың құнын есте сақтауды сұрайды. Содан кейін олар бұрылып, кез-келген бөлікті алып тастауды ұсынады (бөлшектерді үстелдің жазықтығына басқа күйге орнату, оларды ауыстыру, жаңаларын қосу). Содан кейін бала өзгергенін атап өтеді. Ойынның мақсаты: балалардың есте сақтау қабілеті мен логикалық ойлауын дамыту. Материал: қағаз парақтары, құрылыс бөлшектері, фломастерлер. Ойын барысы. Екеуі ойнайды. Балаларды бір-біріне арқасымен отырғызады және әр бөлік беттердің

	Логикалық есептеулер арқылы ұқсас нысандарды табуға назар аударады, ал "тізбек" балаларда заттардың жалпы белгілерін табуға стандартты емес көзқарасты дамытуға көмектеседі. "Жұмбақ" балаға сипаттамалық әңгімелер құрастыруды үйрете алады. Ойын балаларды «не артық?» екенін ойлауға үйретеді. **(математика негіздері)**	Мақсаты: сыртқы әлеммен танысу, көкжиегін кеңейту. Лото көптеген түрлі ойын жағдайларын модельдеуге мүмкіндік беру. Ойын барысында логикалық ойлау, байқау, зейін, есте сақтау қабілеті дамиды, қолдың ұсақ моторикасы жетілдіріледі. **(математика негіздері)**	Дене киімі: (куртка, тон, бас киім, пальто). (Киім - кешек карточкалары қойылады, балалар артық затты атайды). **(математика негіздері)**	**"Ғажайып дорба"дидактикалық ойыны.** **Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету Материалдар: Дорба, түрлі түсті және өлшемдегі геометриялық фигуралар (дөңгелек үшбұрыш, шаршы, төртбұрыш) **Ойын барысы:** Тәрбиешіде геометриялық фигуралары бар дорба бар. Балалар геометриялық фигураны сипай отырып табады, оны шығарады, осы фигура туралы бәрін айтады. Мысалы: "бұл шаршы. Оның төрт бұрышы, төрт жағы, көк түсі және	бірінің парағының бетіне тиіп, алынған фигураны киізден фломастермен қадағалап отыру үшін бір-біріне тығыз орналастырылған кішкене құрылыс бөлшектерін қағаз парағына қоюды ұсынады. Содан кейін парақтан бөлшектерді алып тастау, орындарды ауыстыру және оларды контурдың ішіндегі қағаз парағына қайта орнату. Тапсырма неғұрлым күрделі болса, соғұрлым егжей-тегжейлі ұсынылады. **(Құрастыру)** **«Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің

				т.б.". **(Математика негіздері)**	дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз.(5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. (Дене шынықтыру)				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын

	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «ҚОЛТЫРАУЫН»	**Саусақ жаттығуы «КІМ КЕЛДІ?»**	**Саусақ жаттығуы «ҮКІ»** Орманда қараңғы (екі қолдың	**Саусақ жаттығуы: «МЫСЫҚ»** Мысық біздің саққұлақ	**Саусақ жаттығуы «ҚОРАЗ»** Қораз, қораз қоқылдақ Ерте тұрар қоқылдап.

	Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетң үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады) Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке (алақандарын бір-біріне ысқылайды) Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Қане, қане кім келді? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын созады) Біз, біз, біз! (екі қолдағы бас бармақтарды қосып ұстап, қалған саусақ ұштарын бір мезгілде соғады) Апа, апа, бұл сіз бе? (екі қолының бас бармақтарының ұштарын созады) Иә, иә, иә! (сұқ саусақтарының ұштарын соғады) Әке, әке, бұл сіз бе? (екі қолдарының бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (ортаңғы саусақтардың ұштарын соғады) Ағатайым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады)	білектерін біріктіре саусақтарды жан-жаққа ашады («Орман») Бәрі-бәрі ұйқыда (алақандарын беттестіре жақтарына таянып («Ұйқыға кетеді») Үкі ғана ұйықтамапты (бас бармақ пен сұқ саусақтың ұштарын біріктіре дөңгелентіп көздеріне қояды («Үкінің көздері») Маңғазданып отыр қатты (қолдарын артқа жинап, кеуделерін көтереді («Маңғаз үкі») Әрі-бері отырды да (қолдарын жан-жаққа жая ұшып, басқа орынға ауысады) Қараңғыға қанат қақты. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Тышқанды жақсы есту үшін бірақ (ортаншы және төртінші саусақтар бас бармаққа тіреледі, сұқ саусақ және кішкентай саусақ жоғары қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Алтын айдар басында, Ән салар үй қасында (алақан үстінде, сұқ саусақ бас бармаққа тіреледі, қалған саусақтардың аралары ашық үстіге қарайды) **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*

		Иә, иә, иә! (аты жоқ саусақтардың (шылдыр шүмек) ұштарын соғады) Қарындасым, бұл сіз бе? (екі қолдың бас бармақтарының ұштарын соғады) Иә, иә, иә! (кішкене саусақтардың ұштарын соғады) Біздер тату жанұя (барлық саусақтардың ұшымен бірге соғады) Иә, иә, иә! (алақандарымен шапалақтайды) ***(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)***			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: (Ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді	**Музыка** Міндеті: Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Достар мен бірге ойнаймыз» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті орамал» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Достар мен бірге ойнаймыз» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату.

	иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	қарапайым әуендерді ойнау. **Қазақ тілі Міндеті:** Балабақшадағы мамандардың қазақша атауларын түсіндіру, жаттату. Қазақша дыбыстарды дұрыс айта білуге үйрету. **Сөздік минимум** Аспаз, тәрбиеші, дене шынықтыру нұсқаушысы, музыка жетекшісі	Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі	Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу,	Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу;

			қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу,	орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «атшабыс»	араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу.**Ойын:** «Ара»

			шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Ара»	**Музыка** Міндеті: (Ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	
	"Барлық мамандықтар маңызды, барлық	**Дүрбі**	**Ойын «Не істейді?»**	**"Мамандықты ата" ойыны**	**«Дәрігер» Міндеті:**Балаларды дәрігер

	мамандықтар қажет" **Міндеті:** әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Балалардың кәсіптердің әртүрлілігі, нақты еңбек әрекеттері туралы түсініктерін кеңейту; - Балалар, тез өсіп, ересек болғыларың келе ме? - Ал сендердің аналарың мен әкелерің күн сайын қайда барады? - Адамдар жұмысқа не үшін барады? - Бүгін біз мамандықтар туралы сөйлесетін боламыз. - Ал "мамандық" сөзі нені білдіреді? Мамандық дегеніміз: іс, жұмыс, кәсіп. Адамдар жұмыс істегенді ұнататын адам ретінде жұмыс істейді, олар жақсы жұмыс істейді.	- Дүрбі дегеніміз не? (оптикалық құрылғы) - Сіз қандай мамандық адамдарға қажет деп ойлайсыңдар? - Неге ол капитанға, теңізшіге керек? **Көзге арналған гимнастика «Дүрбі»** Саусақтарыңды "дүрбі окулярлары" болатындай етіп бүгіңдер, "Дүрбіні көзге жақындатыңдар. Бас бармақтар төменгі жағында, қалған саусақтардың ұштары оларға басылған. Капитан көпірге тұрды, Мұнда қарап, сонда қарайды.	**Міндеті:**балалардың әртүрлі мамандықтағы адамдардың іс-әрекеттерімен таныстыруды жалғастыру. Мен мамандықты атаймын, ал сендер осы мамандықтағы адамның не істейтініне жауап бересіңдер. Дәрігер-емдейді Мұғалім-үйретеді Дәрігер-емдейді Сатушы-сатады Аспаз-пісіреді Тәрбиеші-тәрбиелейді Жүргізуші-көлік жүргізеді Құрылысшы-құрылыс тұрғызады. Барлық мамандықтар қажет, барлық мамандықтар маңызды. Ең бастысы - жақсы көретін жұмысты орындау.	**Міндеті:**зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде айтуға үйрету. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші кезек-кезек допты лақтырады. Кім допты ұстаса, сол мамандықтардың бірін атайды. Егер балаға жауап беру қиын болса, тәрбиеші жауап беруге көмектеседі, мамандықтың сипаттамасын береді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Кімге не керек?" дидактикалық ойыны.** Доктор Айболит балалармен	мамандығымен таныстыруды жалғастыру. медициналық көмек туралы қарапайым түсініктерді қалыптастыру. үлгіге сүйене отырып, бөлшектерді мұқият жабыстыруды үйренуді жалғастырыңыз; қағаз парағында бағдарлауды үйренуді жалғастыруз; аппликация жасау кезінде балаларға желім, щетка, майлық қолдануға үйретуді жалғастыру. Іш ауырса, тіс ауырса мамам дәрі береді. Барлық ана, барлық бала, оны жақсы көреді! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті**

	Әлемде көптеген мамандықтар бар. Сіз білетін мамандықтарды атаңдар? Балалар: тәрбиеші, жүргізуші, жұмысшы, сатушы, дәрігер, құрылысшы. Әр түрлі мамандықтағы адамдарды тақтаға жапсырыңдар. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Кім, қайда жұмыс істейді?" ойыны** Тәрбиеші жұмыс орнының суреттерін көрсетеді: балабақша, емхана, дүкен, мектеп, автокөлік шеберханасы, асхана, шаштараз, құрылыс, алаң және т. б. Балалар толық жауаппен жауап	Содан кейін бинокльде, содан кейін құбырда- Солға, оңға, артқы жағына. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Менің кемем Е.Ашықбаев** **Мақсаты:** Шешендікке, сөз өнеріне баулу. Кеме жасап әуре болдым бірер күн, Сол кememді өзенге әкеп жібердім. Құстардың мен білемін не жейтінін, Олар үшін салдым дәннің кей түрін. Құрт та салдым балықтарға арнап мен, Басқа сыйым сыймай бірақ қалды, әттең. Аттандырып жүк	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Кім болам?»** **Мақсаты:** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету. Бір тамақты пісіріп, Бір тамақты түсіріп, Анам ылғи жүреді «Дәмді емес» кім деді? Он жетіге толамын, Мен аспазшы боламын! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Мен сияқты жаса!»**	дидактикалық ойын өткізеді. Балаларға әртүрлі кәсіптер бейнеленген карточкалар таратылады, балалар осы кәсіптерге байланысты заттарды табуы керек. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Біз сенімен біргеміз".** Бастау үшін біз тек басымызды бұрамыз. Біз денені де айналдырамыз, әрине, біз жасай аламыз, (оңға және солға бұрылу) Енді біз еңкейіп жатырмыз, біз оны жақсы түсінеміз - Аяқты күшейту керек, бір, екі, үш, төрт, бес. Соңында олар жоғары және бүйірге созылып, бүгілді.	Біздің саусақтарымызда бар тырнақтар, Қолымда-білек шынтақ. Бас, мойын, иық, кеуде Және іш ұмытпаңдар. Жамбас, өкше, екі аяқ. Төменгі аяқ пен тобық. Тізе мен арқа бар, Бірақ ол жалғыз ғана. Біздің басымызда бар Екі құлақ және екі қабақ. Қастар, бет сүйектері және кірпіктер. Және көздер өте жақын. Бет, мұрын және екі танау, Еріндер, тістер – қараңдар! Еріннің астындағы иек. **(дене шынықтыру)**

	береді (құрылыста құрылысшы жұмыс істейді, АВТО шеберханада автослесарь жұмыс істейді, орманда орманшы жұмыс істейді, дүкенде сатушы жұмыс істейді және т.б.) және осы мамандықтағы адамды тақтаға бекітеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті «Біз айтпаймыз, бірақ көрсетеміз» ойыны** Тәрбиеші балалардың қозғалысы бойынша мамандықты болжайтын сөзді айтады: тігінші, жүргізуші, ұшқыш, музыкант, суретші Алалар қимылмен көрсетеді	тиелген кememді, Қала бердім қолым бұлғап мен енді. Басқарар ем капитан боп төзімді, Кемем бірақ көтермейді өзімді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Ал теңіз үстінде - біз сенімен біргеміз! Толқындардың үстінде шағалалар айналады, Біз олардың артынан бірге ұшамыз. Көбік шашырауы, серфинг шуы, Ал теңіз үстінде - біз сенімен біргеміз! (Балалар қанаттары	Балаларға жаттығуды ауызша нұсқау бойынша орындау ұсынылады. - Жүргізуші не істейді? (Машинаны басқарады) - Аспаз не істейді? (Ботқа пісіреді) - Дәрігер не істейді? (Инъекция жасайды) - Ағаш кесуші не істейді? (Орманды кесу) - Тазалаушы не істейді? (Ауланы тазартады) **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Кімге не керек? »** Тәрбиеші төрт баланы таңдап, оларға шаштараз,	Олар жылынудан қызарып, орнына отырды. **(Дене шынықтыру)** **"Сөйлемді аяқтаңыз" дидактикалық жаттығуы.** Мақсаты: балаларға сюжеттік сурет салуға, адам сурет салуға үйрету. Адамдарды сурет салуға үйрету. Балалардың кәсіп түрлері туралы білімдерін бекітуді жалғастыру. Аспаз қайнатады (не?)- сорпа . Дәрігер емдейді (кім?) - .... Жүргізуші көреді (не?) - .... Тігінші тігеді (не?) - .... Мұғалім үйретеді (кім?) - .... Сатушы сатады (не?) - .... Жарайсыңдар!	1) бастың сұлбасын алу 2) ақ тіктөртбұрышты бастың жоғарғы жағына жабыстыру (құлақтың үстінде) 3) тіктөртбұрыштың ортасына крест жабыстыру 4) келесі бөлік - көзілдірік 5) екі кішкентай шеңбер-бұл көздер, біз оларды жақтаудың ішіне жабыстырамыз 6) көзілдіріктің "көпірінің" астына мұрынды жабыстыру 7) беттің соңғы бөлшегі-ауыз 8) төселген сызықтар бойынша дәрігердің сақалына арналған жолақтарды кесу (1см х 7см) 9) ақ жолақтарды бүгіп, тамшымен жабыстыру 10) дайын тамшыларды беттің төменгі жағына жабыстыру

	(Дене шынықтыру) **Дидактикалық ойын:** **"Геометриялық фигуралар"** **Міндеті:** балаларды негізгі геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейненленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны (үшбұрыш, шеңбер, тіктөртбұрыш) көрсетуді сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейненленген фигураларды қосу, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен	сияқты қолдарын бұлғайды.) Біз қазір теңізде жүземіз Және таза ауада ойнаймыз. Көңілді дельфиндерді қуып жетіңдер. (Балалар қолдарымен жүзу қимылдарын жасайды.) **(дене шынықтыру)** **"Көліктегі мамандықтар ""Капитан"** **Мақсаты:** Жазықтық материалды көлемді пішіндерге айналдыру қабілетін бекіту: цилиндрді бұрау. Цилиндрлерден капитанның қолөнерін жасауды үйрену. - Балалар, қолөнер үлгісін	дәрігер, аспаз, сатушы бейненленген суреттер береді. Қалған балалар осы кәсіптерден тақырып бейненленген карточканы алады. Музыкамен балалар бөлмеде секіреді. Музыка үнсіз болғаннан кейін балалар суреттерді жұптастырады: мамандық өкілі және оған қажет заттар. **(Музыка, жапсыру)** **"Кім өскенде кім болғысы келеді?".** балалардың жауаптары. Шығармашылық тапсырма Біз болашақ мамандығымызды мүсіндейміз. **(Мүсіндеу)**	Сендер көптеген мамандықтарды атадыңдар, жұмыс үшін не қажет екенін және кім не істейтінін білдіңдер. Енді сіз бен біз осы мамандықтардың адамдарын салайық. - Біз қарындашпен сурет саламыз. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: "Сол допты көрсет"** **Міндеті:** балаларды аппликация өнерімен таныстыру, осы қызмет түріне қызығушылық қалыптастыру. **Материал:** түрлі-түсті шарлар. **Ойын барысы:** тәрбиеші шарларды үстелге қойып, оларды араластырады, бір допты таңдап, баладан сол допты табуды сұрайды. Мысалы, "мен	**(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын:** **"Геометриялық фигуралар"** **Міндеті:** балаларды негізгі геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейненленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны (үшбұрыш, шеңбер, тіктөртбұрыш) көрсетуді сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейненленген фигураларды қосу, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен жиі қайталау: «доп дөңгелек, терезе төртбұрышты...» **(Сурет салу)**

	жиі қайталау: «доп дөңгелек, терезе төртбұрышты...» **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын: "Көлікті жина"** **Міндеті:** суреттегі заттардың негізгі қасиеттерін ғана емес пішіні, өлшемі, түсін жеткізуге үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиюда қолдану. **Материал:** әр түрлі өлшемдегі дайын геометриялық фигуралар. **Ойын барысы:** балалар геометриялық фигураларды	қарастырып, онда қандай бөліктерді бөлуге болатынын айтыңдар? - дене, қолдар. - Капитанның денесі бізге қандай фигураны еске түсіреді? Қолдар? - цилиндр. Жұмысты өз бетінше орындау Капитанның бет-әлпетін, киім бөлшектерін (белдік, көкірекше), аяқ киімді салу. Мен сендердің көпшілігің капитанның бет-әлпетін, киімдері мен аяқ киімдерінің бөлшектерін салғаныңды көремін. Біраз демалу уақыты келді. **(Сурет салу)**		жасыл допты алып жатырмын, сен сол допты көрсет". **(Жапсыру)**	

	таңдап, көлік жинауға шақырылады. **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: "Түсті жол"** **Міндеті:** заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. **Материал:** түрлі-түсті қағаздан кесілген үлкен түрлі-түсті шеңберлер, сондай-ақ кішкентай квадраттар. Түрлі-түсті жолды таратады. Шеңберлер арасындағы қашықтық 50 см. **Ойын барысы:** тәрбиеші балаға картаны көрсетеді және береді, мысалы, жасыл, бала жасыл шеңбер тауып, оған бірдей түсті картаны қояды. **(Жапсыру)**			

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып,	**Бақылау: Күзгі ағаштардың жапырақтарының түстерін бақылауға үйрету.** **Мақсаты:** Күзгі жапырақтар туралы әңгімелер айту, түстерін айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем әдебиет**: «Күзгі жапырақтар» (Қ. Шарғытбаев) Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ. Күзгі бақта	**Бақылау: «Күзгі саябаққа серуен»** **Мақсаты:** Адамдардың саябаққа не себепті келетіні жайында айту. Саябақ ішіндегі күзгі өзгерістерге көңіл бөлдіріп бақылату,әңгімелеуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Балалармен жеке жұмыс**: Күз туралы білетін тақпақтарын айтқызу. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***	**Бақылау: Ауа-райын бақылау.** **Мақсаты**: Балаларға ауа – райының өзгергенін, күн суытып, жиі жел соғып, жиі жаңбыр немесе жұқа қар жауатынын айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Күн шуаққа маужырап, Жатыр еді адырап. Ағштардан жамырап, Ұшты кенет жапырақ. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***	**Қар үстіндегі іздерді бақылау**. **Мақсаты:** балаларды қар үстіндегі адамдардың, жануарлардың, құстардың ізін айыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Қандай суық қыс деген? Қалтырайды құс деген. Құлақшынды кимесең Құлағыңды тістеген. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Еңбек**: Ойын құралдарын қардан тазалау.

	Сырғанап балалар ойнайды. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 **(дене шынықтару) Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	күлімдеп, Көз тартады атырап. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Еңбек:** Гербарий жасауға жапырақтар жинау. Мақсаты: балаларға гербарий жасауды үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын:** К-№ 9 «Қоян» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(Дене шынықтыру)**	**Еңбек:** саябақтағы әр түрлі ағаштардың жапырақтарын жинау. **Мақсаты:** Әр ағаштың жапырағын ажыратуға үйрету. **(Еңбек іс-әрекеті) Қимылды ойын**. К-№ 10 «Пойыз» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттер. **(Дене шынықтыру**	**Еңбек**: Учаскедегі қажетсіз заттарды жинауға көмектесу. Мақсаты: тазалыққа тәрбиелеу **(Еңбек қызметі) Қимылды ойын**: К-№18 «Кім көп тас жинайды» Балалардың өз еріктерімен жасалатын іс-әрекеттері. **(дене шынықтыру)**	Мақсаты: еңбекқор болуға тәрбиелеу. **(Еңбек әрекеті) Қимылды ойын: «Кептерді қуып жет» К-№1** Мақсаты: (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс**: Жұмбақтар жасыру Қанаты жоқ ұшады, Аяғы жоқ жүреді. Аузы жоқ ұлиды. (Боран) **Өзіндік іс-әрекет**: Аққала жасау. Қалаулары бойынша ойындар.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)* **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**

сауықтыру шаралары	**(дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер,таразы, касса, ақша, жуғыш заттар.	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Айсұлудың бұрымы»** **Міндеті:** баланы	**Сюжетті-рөлді ойын: «Құбыр зауытының электриктері»** **Міндеті:** 1. Балаларды ойындарда электриктердің кәсіби қызметі туралы білімді кеңінен және шығармашылықпен пайдалануға ояту. 2. Шығармашылық қиялды дамыту, ойынды бірлесіп дамыту, келісу қабілетін қалыптастыруды жалғастыру.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **Дидактикалық ойын: «Ермексаз салаты»** **Міндеті:** баланың ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөліктерді стекпен кесу қабілетін дамыту; қозғалыстарды үйлестіруді қалыптастыру;	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар.

	Шарты: Күнделікті үйде қолданатын ыдыс,қол киімдер жуатын заттарды алуға бару,Бірі жүргізуші,бірі анасы және баласы болып ойнау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Іздер"** **Міндеті:** бұлшықет сезімдерін бақылауды қалыптастыру; саусақтардың қозғалыс алгоритмін көбейту. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Қажетті заттар: ермексаздан жасалған «жол» (5 х 20 см); ойыншық	ермексаздың қасиеттерімен таныстыру (бұл жұмсақ материал, оны илеуге болады); бұлшықет сезімдерін дамыту, саусақтар мен қолдың бұлшық еттерінің тонусын бақылауды қалыптастыру (пластилинді жоғарыдан төмен қозғалыстармен, баланың жетекші қолының сұқ саусағымен шектеулі бетке жағу). Материалдар: картон парағына екі өрілген қуыршақ (сызықтар), жұқа қағаздан жасалған көк және сары	3. Атрибуттарды қолдана отырып, ойын сюжетіне сәйкес әр түрлі рөлдерді орындауға үйретуді жалғастыру, балаларды ойынға жетіспейтін заттарды, бөлшектерді (құралдар, жабдықтар) өз бетінше жасауға шақыру. Ізгі ниетке, жолдасқа көмектесуге дайын болуға тәрбиелеу. **Алдын ала жұмыс:** электриктің жұмысы, құбыр зауытының құрылымы туралы бейнероликтерді қарау, электриктің кәсіби қызметіне қажетті білім, жеке қасиеттер туралы әңгімелеу, балалардың құбыр зауытындағы ата-аналардың жұмысы туралы әңгімелері.	стекті басу күшін реттеу, стекті дұрыс ұстау қабілетін дамыту; баланың қиялын дамыту. Материалдар: қызыл ермексаздан жасалған көздер ("қызанақ"), диаметрі 0,5 см жасыл түсті пластилиннен жасалған "шұжықтар" ("пияз"); салатқа арналған ойыншық тостаған; ойыншық қоян, аю ("қонақтар"); мүсіндеуге арналған тақта. Ойын барысы. Балаға қызыл ермексаз шарлары мен жасыл ермексаздың жұқа "шұжықтары" бар ыдысты көрсету, базарда болғаныңды және қызанақ пен жасыл пияз сатып алғаныңды айту. -	Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** "Ваня жолда жүреді" **Міндеті:** саусақтардың (сұқ саусақтың) бұлшықет тонусын бақылауды қалыптастыру; пластилинді шектеулі бетке жағу қабілетін дамыту; пинцет ұстауды дамыту, "көз — қолды"үйлестіру. Материалдар: пластилинмен

	қоян, аю; жануарлар бейнеленген сурет. Ойын барысы. Балаға қонақтар — қоян мен аю келгенін айту. Сөздермен: "аю үлкен, ауыр, ол жаяу жүреді, аяғымен жол бойымен қатты қадам жасайды",— деп баланың қолын алып, қолынан шынтағына сұқ саусағымен және ортаңғы саусағымен "жүру". Және бұл қоян. Ол жеңіл, секіреді, осылай", - деп баланың қолын алып, қолынан шынтағына бір уақытта сұқ саусақпен және ортаңғы саусақпен" секіру". "Міне, аю орманға" баратын" жол, қатты қадам басып, осылай",— екінші	қағаздар, ермексаз. Ойын барысы. Балаға Айсұлу қуыршақ ойыншығын көрсету, оның өрімдеріне назар аударту — ұзын, қара. Айтыңыз: "қуыршақ суретке түсуге барды, ал фотосуретте өрімдер көрінбейді (суретті көрсетіңіз — картондағы қуыршақтың суреті). Қуыршақ қатты ренжіді. Мен оған қалай көмектесуге болатынын білдім. Мен суреттерді саламын, "өрімдер, ал сендер оларды ермексазбен безендіресіңдер ". Қара	**Тәрбиешіні даярлау:** "Директор", "Бухгалтер", "қабылдау бөлмесі", "электриктер", "Т-2 цехы" маңдайшалар мен ойын орындарын дайындау, барлық атрибуттар, электриктердің костюмдері, жабдықтар алдын ала дайындалған . **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** "Паровоз вокзалға барады" **Міндеті:** ермексазды сұқ саусақпен жапырақ бетіне жоғарыдан төмен қозғалыстармен жағу қабілетін қалыптастыру; саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту; сөздікті белсендіру:	қызанақ қызыл және дөңгелек, міне", - деп алақаныңның арасына допты қалай орау керектігін көрсету. Балаға қызыл "қызанақ"жасауды ұсыну. "Ал менде пияз бар, бұл өте жасыл, ұзын",— деген сөздермен жасыл ермексаздың бір бөлігін алып, оны мүсіндеу тақтасына жаю. Сіз ұзын "шұжық" аласыз — оны балаға көрсетіп, "пияз шықты"деп қорытындылау. Балаға "пиязды" өзі мүсіндеуді ұсыну. Көкөністер мүсінделген кезде, оларды ойыншық ыдысқа салып, "қызанақ дөңгелек, ал жасыл пияз ұзын" деп қорытындылау.	жұмыс істеуге арналған тақта, бұршақ немесе бұршақ қосылған тостаған, Ваня қуыршақ ойыншығы; жолда мақта жүні бейнеленген сурет. Ойын барысы. Балаға Ваня қуыршағын көрсету және Ваняның жаңа етік сатып алғанын және оны бәріне көрсеткісі келетінін қуана хабарлау. Бірақ ол оларға қайда бару керектігін білмейді. "Мен оны қайда баратынымды білемін. Мен сізге қазір айтамын: Мен тақтаға ермексаздың бір бөлігін жағамын. Содан кейін бұршақ. Мен жолды төсеймін, Оған етік басу үшін". Балаңызға пластилинді тақтаға

	қолдағы қозғалыстарды қайталау. Баладан қолында аюдың қалай жүретінін көрсетуін сұрау (баланың қимылдары сіздікіне ұқсас), содан кейін қояның қалай секіретінін көрсетуді сұрау. Бала бұл қимылдарды игерген кезде, оған түлкінің қалай жүгіретінін көрсетуді ұсыну (қозғалыстар өкпе, саусақтар-кезек-кезек "жүгіреді"). Ермексазды үш "жолға" жағып, олардың үстінен "аю", "қоян", "түлкі" (саусақтар қолдар сияқты қозғалады) жүргізу. **(Мүсіндеу)**	ермексазды алыңдар да, сұқ саусағыңмен оны "өрімге" жақ. Ермексаздың кішкене бөлігін жұлып алып, баладан сізге көмектесуін сұра. Жұмысты алдымен бірге жалғастыр, содан кейін баланы өз бетімен жұмыс істеуге шақыру. Қуыршақтың "өрімдері" дайын болғаннан кейін, оларға алдын ала дайындалған садақтарды жабыстыру (балаға көк немесе сары садақтарды таңдауды ұсыну). Жұмысқа таңдау, оны басқа балаларға	"паровоз", "вокзал", "мінеді", "шпалдар". **Қажетті заттар:** қара түсті екі параллель сызығы бар картон парағы ("рельстер"); ойыншық паровозы; вокзал бейнеленген сурет; пластилин бар; ермексазды айналдыруға арналған тақта. **Ойын барысы.** Балаға рельстері бар картонды көрсету және паровоздың барғысы келмейтінін айту, өйткені шпалдар жоқ. Балаға "шпалдар" жасап, оларды "рельстер" арасында орналастыруды ұсыну. "Шпалдарды" қалай жасау керектігін көрсету: ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөлікті алып тастау, оны тақтаға жаю. "Рельстердің" арасына "шпал" қою. Балаларды бастаған	Тықылдаған дыбыс естіліп, аю қоянмен бірге пайда болады. Олар сәлемдесіп, алыстан, орманнан қонаққа келгендерін, қатты шаршағанын және тамақтанғысы келетінін айтады. Олар үшін ермексаз көкөністерінен салат жасауды ұсыну. Көркем сөз: - міне, Қуаныш, мен ермексаздан жасалған салатты аламын... Бұл жасыл пияз — мен оны жұлып алдым... Бұл қызанақ менің қолыма түсті. Біз тез кесеміз, — дедім мен, - пияз-кесектер, ал қызанақ — дөңгелек сақиналар... Ұзын ермесаздан жасалған "пиязды"	қалай жағу керектігін көрсетіңіз ("ванна жолын" жасайды). Баладан пластилин жолағынан кішкене бөлікті алып тастап, оны "жолға" қойып, сұқ саусағыңызбен жағуды сұраңыз. Балаңызға пластилинді "жолға" жағуды ұсыну, бәрі "пластилин" болғанша ("жолды" ұзын және кең етпеңіз — бұл нәрестені шаршатуы мүмкін). "Жолды" жағып болғаннан кейін, оған стекпен көлденең сызық сызу, бұршақтарды алу және Ваняға "жолды" салу. Егер бала шаршаса, онымен бірге жұмыс жасау (кезекпен). Жұмысты аяқтағаннан кейін, сұқ саусақпен "жолды" сырғыту және баладан да

		көрсету. **(Мүсіндеу)**	жұмысты жалғастыруға шақыру. Барлық "шпалдар" төселген кезде, олардың үстінен сұқ саусағыңды сырғыту және баланы да солай етуге шақыру. "Жолдың" соңында суреттермен суретті жабыстыру. Баланы машинист болуға және паровозбен саяжайдан вокзалға барар жолда жүруге шақыру. **(Мүсіндеу)**	алу, оны стекпен мүсіндеу тақтасына салу, оның бір бөлігін кесу. Қалған "пиязды" кесуді балаға ұсыну. Содан кейін "қызанақты" сақиналарға қалай кесуге болатынын көрсету. Барлық бөліктерді ыдысқа салу-сіз салат жасайсыз. Оны табақтарға салу қонақтарға тарту. **(Мүсіндеу)**	солай істеуін сұрау.**(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	Жанерке мен Ұланға Сыпайы сөздерді қайталау, таза сөйлеуге үйрету. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Алина мен Вадимге Қазақ тіліндегі сөздік жаттығуды қайталату **(қазақ тілі)**	Бекасыл мен Нұрланға Мемлекеттік рәміздерді жатқа айтуға үйрету (Ту, Елтаңба, Әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Дидар мен Завираға Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парағын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке және т.б. айналдыра білуге,	Еркін пен Алматқа Сюжеттік сурет салу барысында заттардың пішінін дөңгелек, сопақ, шаршы туралы түсініктерді бекіту. **(Сурет салу)**

				«оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыруға үйрету. **(Құрастыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Дауыста, атыңды айтам»** Ойыншылар шеңбер құрап отырады. Шеңбердің ортасында жүргізуші отырады. Оның көзін байлайды және бірнеше рет	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Ұшты, ұшты»** Жүргізуші белгілі бір құстың атауын атайды, «ұшты, ұшты» деп қайталайды және қолын бұлғайды. Ойыншылар	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырға арналған қақпан»** Ойынға қатысатын балалар екі командаға бөлінеді. Бір команда қасқырға қақпан құрады – қол ұстасып, шеңбер құрап тұрады. Екінші команда қасқырлардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: картотека №19 «Мысық пен тышқан»** «Мысық» пен «Тышқанды» таңдап алады. Қалған балалар қол ұстасып шеңбер құрайды. Ойыншылар тышқан келгенде	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-

	айналдырады. Ол кімнің қай жерде отырғанын білмей қалуы тиіс. Жүргізуші ойыншылардың бірін қолымен көрсетіп, «Дауыста, атыңды айтам» дейді. Таңдау түскен бала дауыстайды, даусын танымастай етіп өзгертіп сөйлейді. Егер жүргізуші бәрібір танып қойса, екеуі орын алмасады. Егер таба алмаса балалардың тілегін орындайды. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	қимылдарды қайталайды. Бір рет, екі, үш... бір кезде жүргізуші «Сиыр!» деп қалады. Оның қармағына ілініп, қолын сермеп қалған бала ойыннан шығады немесе ойыншылардың тілегін орындайды. «Сақтанып», құстың аты айтылғанда қолын көтермей қалған немесе кешігіп қалған балаларға да сондай шара қолданылады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	рөлін атқарады – залды айналып (қақпан арқылы) төрт аяқтап еңбектейді. Тақпақ айтады: «Кәне, кәне, халайық, Қасқыр қақпан құрайық. Кәне қақпан берік бол, Қасқыр, қасқыр, келіп көр»! – тақпақ аяқталғаннан кейін бірінші командадағы балалар қолдарын түсіріп, отыра қалады. Қақпан жабылды. Қақпанның ішінде қалған қасқырлар ойыннан шығады. Қалған балалар ойынды жалғастырады. Кейін командалар орын алмасады **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке	қолдарын көтереді, мысық келгенде түсіреді: «Мысық тісін ақситады, Көздерін шақшитады. Дүрдитіп, күржитіп белін, Айбат қылады ернін» – «мысық» «тышқанды» қуып жетіп, қолға түсіруге тырысады. Ол шеңбер арқылы шеңбердің сыртында жүгіреді. Тышқан қолға түскеннен кейін, олардың орнына басқа балалар сайланады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар	ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)** Балалардың қалауы бойынша жеке жұмыстар, еркін ойындар

			жұмыстар, еркін ойындар		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Баланы дос болуға қалай үйрету керек?»				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйымЖШС: «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.02-03.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 27.02.2023**	**Сейсенбі 28.02.2023**	**Сәрсенбі 01.03.2023**	**Бейсенбі 02.03.2023**	**Жұма 03.03.2024**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Таңертеңгі әңгіме «Менің отбасымдағы мереке» картотека №85 **Мақсаты:** балаларды отбасында мерекені тойлаудың дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары туралы айтуға шақыру. Балалардың туыстық қатынастар туралы түсініктерін тереңдету, мәдени нормалар мен дәстүрлермен таныстыру, әлеуметтік-мәдени құзыреттіліктерді қалыптастыру**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: «Сәйкестендіру»** **Міндеті:** мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту,	**«Мұздағы Пингвин»** **Міндеті:** Балалардың қайшымен кесу қабілетін жетілдіру, композицияның тұтастығына қол жеткізе отырып, бөлшектерді мұқият жабыстыру.	**Құрылыс ойыны: "Санау және салу"** **Міндеті:** мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды	**Құрылыс ойыны: «Ханшайымға мұнара салайық»** **Міндеті:** қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, қораптар, кір қыстырғыштар және т.б.) заттардан құрастыру. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру.	**Құрылыс ойыны: «Ауылда үй салайық»** **Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын, тапқырлығын, қиялын, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту; етістік сөздігін белсендіру. құрастыратын материалдарды

	көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Материал: геометриялық фигуралар мен мектеп жасына дейінгі балаларға жақсы таныс нақты заттар бейнеленген суреттер. Ойын барысы. Балаларға екі сурет ұсынылады, олардың біреуінде геометриялық денелер (текше, цилиндр, доп, конус және т.б.), екіншісінде мектеп жасына дейінгі балаларға жақсы таныс нақты заттар белгілі бір заттың қандай геометриялық денеге ұқсайтынын атауды сұрайды. Балаларды " Бұл не сияқты?"- қоршаған	Балалардың пингвиндер туралы білімдерін кеңейту және нақтылау (сыртқы түрі, өмір салты, мінез-құлық, тамақтану ерекшеліктері). Қызығушылықты, ойлауды, жалпы және ұсақ моториканы дамыту. Табиғатқа және қағаз құрылысына қызығушылық таныту. Материалдар: демонстрациялық-пингвин, пингвин пакеті, кальмар, глобус бейнеленген суреттер; Тарату-балалар саны бойынша шарлар; қағаздан құрастыруға арналған	өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Материал: геометриялық фигуралардан жасалған робот карталары, құрылыс жинақтары немесе жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. Балаларға геометриялық фигуралардан жасалған роботтардың суреті көрсетілген. Тәрбиеші кішкентай роботтарды санауды ұсынады, қанша робот ит екенін сұрайды. Кез-келген роботты таңдауды, оның қандай фигуралардан жасалғанын, оған қанша бірдей фигуралар-бөлшектер	Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Барысы: Тәрбиеші топқа ханшайым құйршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және оған: "ханшайым жақында сіздің үйіңіз салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза сендеорт құрылыстың қайда болатынын білесіңдер ме? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңдар. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс	өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Барысы: олар қалағандай үй салуды ұсыну; оны алдымен эскиздік түрде салуды, содан кейін құрылысшыны, зергерлік бұйымдардың элементтерін пайдаланып салуды ұсыну. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын "Аквариумдағы балықтар"** **Міндеті:** негізгі түстерді бекіту; "үлкен" - "кішкентай", "көп" - "аз"ұғымдарын бекіту. Балаларда заттардың түсі, мөлшері туралы түсініктердің жинақталуына ықпал ету. Түстерді корреляциялау, заттарды түсіне қарай топтастыру қабілетін дамыту. **Шарты: "Теңіз дыбыстары" клипін көру (Я. Бережнюк)**

	кеңістікте оларға таныс геометриялық денелерді еске түсіретін заттарды табу. Балалардан бір және басқа суреттегі дөңгелек, шаршы, фигураларды көрсетіп, атауын сұрау. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған	дайындамалар мен жабдықтар. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын "Пингвинді белгілі бір түс балықпен тамақтандыр"** **Мақсаты:** визуалды және тактильді есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды, сөйлеуді, ұсақ мотериканы дамыту. Гүлдердің атауларын бекіту және түсті жұпты таңдау мүмкіндігі; Сандық санауды үйренуді жалғастыру; Бір - бірден қосуға және алуға үйрету; **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға	түскенін айтуды сұрайды. Содан кейін балаларға геометриялық фигуралар беріледі және олардан өзіңізге ұнайтын суреттерді салуды сұрайды. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк. **Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон	материалдары қажет. Ген және Саша, бізге көмектесіңіз, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңдар. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңыз". Балалар тәрбиешімен бірге құрылыс жиынтығы мен импровизацияланған материалды пайдаланып мұнара салады. Ойынның соңында тәрбиеші ханшайымға жаңа үй көрсетіп: "бұл сіздің жаңа мұнара үйіңіз. Сіз ризасыз ба ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады". **(Құрастыру)**	Ойыншық балықтарды бірге қарау. Тәрбиеші балаларға табақта көптеген түрлі-түсті балықтар әкеледі (әр балаға балық үшін), белгілі бір түсті балықты табуды ұсынады, содан кейін өзіңе ұнайтын балықты таңдау (ол ең үлкен балықты алады). Ол балықты мұқият қарастыруды ұсынады: қарашы, балықтың алдында басы, артында құйрығы, жоғарғы жағында артқы жағы, төменгі жағында іші бар. (тәрбиеші балықты барлық жағынан қарастыруды, ойыншықты саусақпен контур бойымен айналдыруды ұсынады. Дененің барлық бөліктерін

	(олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**	балықты тамақтандыруды және түсініктеме беруді, өз әрекеттерін айтуды ұсынады. 1. Пингвинді 1 қызыл және 1 сары балықпен тамақтандыр (түстерді ауыстыру) 2. Қызыл (сары, жасыл, көк) үш балықты ал. Пингвинге бір балық бер, оның қанша бөлігі қалды? (Сол сияқты, біз 3 шегінде біреуін қосамыз және алып тастаймыз). 3. Балықты кез-келген түс тізбегіне орналастыр және сандық есепті айтуға үйрет: Бірінші қызыл балық (сары, көк, жасыл);	ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10x8, ақ квадраттар олардағы 5x5, түрлі-түсті квадраттар. **(математика негіздері)**	**"Екі белгі бойынша балық аула"** Мақсаты: заттарды екі белгі бойынша (түсі мен формасы) талдау дағдыларын дамытуға ықпал ету. Ойынға дайындық: балықты жай. Ойын барысы: Бірінші ойыншы сүйектерді айналдырады. Барлық ойыншылар текшелер көрсеткен балықты тез алуға тырысады. Мысалы, егер бір текше қызыл, ал екінші шеңбер көрсетсе, онда шеңберлер сызылған қызыл балықты "аулау" керек. Балықты "ұстаған" ойыншы оны өзіне алады. Осыдан кейін келесі ойыншы текшелерді лақтырады. Барлық ойыншылар текшелер көрсеткен	көрсетіңіз және айналдырыңыз.) Ал балықтың басында не бар? (Көз, ауыз.) Ал балықтың аяқтары бар ма? (Жоқ, балықтың аяғы жоқ, жүре алмайды, бірақ балықтың қанаттары мен құйрығы бар, олар балықтың суда жүзуіне көмектеседі. Балық қанаттары мен құйрығын қозғалтып, жүзеді.) Мен әкелген балық сізге ұнады ма? Сіз ойыншық балықтармен ойнағыңыз келе ме? (Балықтармен балалардың ойындары.) **(Математика негіздері)**

		Екінші қызыл балық (сары, көк, жасыл); Үшінші қызыл балық (сары, көк, жасыл); **(Математика негіздері)**		балықты "аулауға" тырысады. Тағы да, оны "ұстап алған" ойыншы оны өзіне қояды. Ойынның нәтижесі: Үш балықты бірінші болып "ұстаған" адам жеңеді. **(Математика негіздері)**	
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 3. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү және	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү

	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде	орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер	сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		туралы келісу және т. б.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Дидактикалық ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы» **Мақсаты:** Балаларды әртүрлі мамандықпен таныстыру, еңбекті құрметтеуге дағдыландыру, өз еліне пайдалы бола білуге тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Суреттер тақтаға ілінеді. Бала өзі таңдаған мамандығын қалап алады да, сол мамандық туралы әңгімелейді. Неге ұнататынын, қандай жақсылығы барлығын әңгімелейді. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**Дидактикалық ойын: «Үй жануарлары»** **Мақсаты:** Балаларды үй жануарлары мен төлдерді ажыратуға, олардың қимылын, қалай дыбыстайтынын айта көрсете білуге үйрету. Оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балаларға үй жануарларының суреті таратылып беріледі. Олардың қалай аталатынын, қалай дыбыстайтыны	**Дидактикалық ойын: «Қарап ал да, есіңе сақта»** **Мақсаты:** Балаларды көрген суреттерін есіне сақтап, көз алдына елестете, әрқайсысын ретімен атап шығуға, үй жануарларын, аңдардың және құстардың жалпы аттарын айтқызу. Оларды қорғауға, қамқоршы болуға тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Әр түрлі суреттер көрсетіледі. Балалар бірінші суреттен қой, сиыр, ешкі, түйе-үй жануараларын, екінші суреттен аю, қасқыр, түлкі-	**Дидактикалық ойын: «Табиғат құбылысын тап»** **Мақсаты:** табиғат құбылыстары туралы түсініктерін қалыптастыру, ойлау қабілетін дамыту. **Ойын ережесі:** Тәрбиеші: - Теңіз бір уайымдайды, екі уайымдайды, үш рет уайымдайды..... Содан кейін жылмезгілі туралы суретті көрсетеді. Осы уақыттағы барлық құбылыстар жылдар маған суретке қарай жүгіруі керек. Қалған балалар кез-келген фигурада қатып қалады.	**Дидактикалық ойын: «Қайсысы ұнайды?»** **Мақсаты:** Суреттен көрген заттарының атын атап, суреттеп, қайсысының ұнайтынын, не үшін ұнайтынын айтқызы. Сөздік қорын молайту. **Көрнекіліктер:** Әр түрлі суреттер, жануарлар, жылмезгілдерінің суреттері. **Ойын шарты**: Әр түрлі суреттерді көрсетіп, олардың қайсысының ұнайтыны, не үшін ұнағаны туралы сұралады. Олардың қай мезгілде бейнеленгенін айтқызады. Балалардың сөздік

		н, қимылдарын айтқызады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	жабайы аңдарды атайды. Үшінші суретте қарлығаш, көгершін, тоты құс-құстарды атап шығады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	Сурет жаз: бұршақ, шық, кемпірқосақ жаңбыр. Қыс суреті: мұз, аяз.... қар Күз суреті: жапырақтың түсуі, тамшылар....., жаңбыр Көктем суреті: мұздың ағуы, тамшылар,..... жаңбыр, кемпірқосақ. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	қорына жаңа сөздер енгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды аландамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қонжық қалай шынықты?» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ғажайып сандық» **Міндеті:** Лақтыру, домалату, қағып алу. Заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату. Заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 м кем емес), оң және сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ойна әрі шымыр бол» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып,

	құралдарын байқауға үйрету.	көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **Қазақ тілі Міндеті:** Балаларды электроника әлемінің қазақша атауларымен таныстыру. Жаңа сөздерді жаттату. **Сөздік минимум:** Теледидар, мұздатқыш, компьютер «Электроника әлемінде»	сол қолымен көлденең қойылған нысанаға (2–2,5 м қашықтықтан), 1,5 м қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және	қойылған (нысана ортасының биіктігі 1,5 м) нысанаға лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 м қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лақтыру (2 м қашықтықтан); допты жоғары лақтыру және екі қолымен қағып алу (қатарынан 3–4 рет); Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру.	допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға

		сюжеттік-рөлдік ойын	шеңберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; оңға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстау және жақын тұру. Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту.	Спорттық жаттығулар Шаңғымен жүру. Шаңғымен бірінің артынан бірі жүру. Ересектердің көмегімен шаңғыны киіп, шешу. Салауатты өмір салтын қалыптастыру Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының қанық болуының пайдасы туралы түсінікті кеңейту. Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Секір бұрыл»	ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:**«Қоңырауға жанаспа»

			Құлап қалған кезде өзіне қарапайым көмек көрсетуге, науқастанған кезде ересектерге жүгінуге баулу. **Ойын:** «Құрастырғыш»	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету.	
	"Балықтар туралы не білеміз?» **Міндеті:** балықтардың белгілері мен әртүрлілігімен таныстыру. балалардың	**Солтүстіктегі жануарлар бейнеленген иллюстрация** **Міндеті:** Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруғ	**"Акулалар қалай өмір сүреді?»** **Міндеті:** акулалардың сыртқы түрі мен өмір салты туралы идеяларды қалыптастыру	**«Балықшы мысық» ертегісі** **Міндеті:** Байланыстыра сөйлеуді жаттықтыру, шығармашылық ойлауды дамыту.	**«Кішкентай балық туралы ертегі»** **Міндеті:** халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға,

	балықтардың пайда болуы, олардың тіршілік ету ортасы туралы білімдерін қалыптастыру; балаларды сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, (теңіз балықтары, аквариум балықтары, тұщы су қоймаларында тұратын балықтар); балықтар арасындағы айырмашылық пен ұқсастық белгілерін ажыратуға үйрету; Бүгін біз кememен ерекше сапарға шығамыз, сіз зерттеушілер рөлінде боласыңдар, көптеген жаңа және қызықты нәрселерді үйренесіңдер. - Балалар, кеме қайда жүзеді деп ойлайсыңдар? (мұхит, теңіз, өзен бойымен). - Дұрыс. Су	а, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. - Балалар, біз үлкен, әдемі планетада тұрамыз (Глобус шоуы). Ол қалай аталады? (Жер) -Біздің планетамызда ерекше орын бар. Оны Антарктида деп атады. Антарктиданы карталар мен глобуста бейнелеу кезінде ақ түс қолданылады. Неліктен ақ түсті деп ойлайсыз? (ақ-қардың, суықтың түсі) Антарктида-нағыз мұзды шөл, біздің	үшін жағдай жасау. жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға үйрету. акулалардың әртүрлі түрлері, акулалардың өмір салты және олардың адамдарға пайдасы туралы идеяларды қалыптастыру; **"Мысық Леопольд түсінде және өмірде" мультфильмі (акуланың пайда болуы)** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Акулалар мен басқа теңіз өмірінің өмірі туралы бейнеролик.** Балалар, теңіз түбінен біз	Үнтаспадан мысықтың мияулаған дауысы естіледі.Тәрбиеші ары қарап-бері қарап малмандай су болып мұңайып отырған мысық суретіне қарап: -Балалар, меніңше мына суреттегі мысық қатты қиналып отырған сияқты.Тіпті дауысы шығып кетті ғой деймін. Ол неге мұңайып отыр деп ойлайсыңдар? Ендеше, біз оған тоғандағы балықтарды салып берейік. Оларға қарап көңілі көтерілетін болады.(Топтағы балалардың жартысын өнер орталығына бөледі, сурет салуға отырғызады) **(Сурет салу)**	көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **"Балық қайда жүзеді?»** **Міндеті:** эксперимент барысында су қасиеттерін анықтау. Тәрбиеші балықты аквариумға салып, баладан қайда жүзетінін анықтайды. Сіз екі балықты орналастыра аласыз. Біреуі жоғары, екіншісі төмен қарай жүзеді. Балықтар әртүрлі түстерде болуы мүмкін, содан кейін бала түс пен бағытты атайды.балық.) **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Теңіз патшасындағы бал»**

	кеңістігінде. Біз су арқылы саяхаттап, су тұрғындарын зерттейміз. Бүгін біз не туралы сөйлесетін боламыз, оны жұмбақты шешу арқылы білесіңдер: "Суда тентек ойнайды, Таразыдай жарқырайды, жарқырайды. Ал суда ол өзін шақырады Үнсіз: «менімен бірге жүзіңдер!» - Бұл не? - бұл балық! - Дұрыс, балалар! Бүгін біз сендермен балық туралы сөйлесетін боламыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)* **Суретпен жұмыс** Тәрбиеші балаларға балықтар бейнеленген суреттерді көрсетеді және олар туралы айтады:	планетамыздағы ең суық жер. Ауа температурасы-	ыдысты алдық. Ішінде не бар екенін көрейік. Мұнда кейбір фотосуреттер бар. Әр акуланың қалай аталатынын болжауға тырысыңдар. (Балға акуласы, жолбарыс акуласы, өткір мұрынды акула, қанатты акула, сары акула және т. б.) Акула үнемі қозғалады. Акула үшін қозғалыс-бұл өмір. Акуланың пайдасы бар, бірақ акулалар тез және қауіпті жыртқыштар екенін ұмытпаңдар. Бұл қандай дыбыс? Біреу бізді көмекке шақырады! (экранда балық) "Лабиринт" ойыны		**Мақсаты:** Ертегі теңіз өмірін салуға деген ұмтылысты ояту. Теңіздер мен мұхиттардың тұрғындарын еске түсіру; Балауыз қарындаштармен сурет салу қабілетін бекіту, ашық және қанық түстерді алу үшін әртүрлі қысымды қолдану; өз жоспарына сәйкес композиция жасау қабілетін бекіту; Сұйықтықты (тушь, сия, сумен сұйылтылған) балауыздың қасиетімен таныстыру; қиялды, қиялды дамыту. Балалар, сіз оның кім екенін білесіз бе? (Теңіз патшасы Тритон) оның иеліктері үлкен. Оның тереңдігінде қандай тұрғындарды кездестіруге болады? Мен теңіз жануарларының,

	- Жасыл желекте Тұщы су қоймалары көп-өзендер, көлдер, тоғандар, каналдар, бұлақтар. Оларда балықтардың алуан түрлілігі бар: алабұға, көксерке және т. б. Шортан-жыртқыш. Өзен мен көлде тұрады. Кішкентай балықтарды, бақаларды жейді. Салмағы 12 кг-ға дейін жетуі мүмкін. Теңіздегі өмір өте алуан түрлі. Балықтың 25 мыңнан астам түрі бар: майшабақ, скат, камбала және т.б. Ең әдемі және ерекше балықтар - теңіз. Акулалардың 200-ден астам түрі белгілі. Олардың көпшілігі қатыгез жыртқыштар, олар жануарлармен қоректенеді және адамдарға шабуыл жасай алады. Акула өте тез жүзеді.	80С дейін төмендейді, қандай қорқынышты суық бар екенін елестетіп көріңіз. Ешқашан жылы күндер мен жаңбыр болмайды. Тек аяз жарылып, қар жауып, боран соғады. Жұмбақ: Антарктидада мұз арасында Күні-күні киіммен жүреді Қанаттары бар, бірақ ұшпайды. Ол шұңқырға сүңгіп кетеді, Өте маңызды мырза	Балалар, біз балыққа акуланың жанынан жүзуге көмектесеміз бе? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Көңілді акулалар» Топтық жұмыс Міндеті:** оригами техникасында ойыншық жасау. Қағазды бүктеудің белгілі әдістерін қолдана отырып, қағаз квадраттарынан қарапайым қолөнер жасауды үйренуді жалғастыру, сындарлы ойлауды, қиялды, қиялды дамыту. қағаздан екі есе бүктелген симметриялы пішінді заттарды қиып алу. Балалардың түрлі-түсті қағаздармен	Кіп-кішкентай бұлақта, Кіп-кішкене балық жүр. Қаңғымастан жарықта, Несібесін алып жүр. Балалар, бұл тақпақта не туралы айтылған? Демек қобдиша бізге балық туралы ертегі алып келген ғой. Ендеше, ертегіні бастайын, мұқият тыңдап алыңдар. (Ертегі желісі бойынша суретті қолданады) Ертегіні мәнерлеп, бейнелі етіп мазмұндап береді. **«ТТШ» әдісін қолданып** ертегі мазмұнын пысықтау: Балаларға айтылған ойды жалғастыруды өтінеді.	өсімдіктердің суреттерін көрсетемін. Бірде оның кішкентай су перісі қыздары зеріге бастады. Ұзақ уақыт бойы олар өз сарайында бал ұйымдастырған жоқ. Олардың мейірімді әкесі келісті, өзінің адал теңіз жылқыларын шақырды, оның иелігіндегі барлық тұрғындарға киініп, Көңілді балға жиналу керектігін айтты. Балға теңіз патшасы мен оның қыздарына қарай жүзетін теңіз өмірін суреттейік. Біз балауыз қарындаштармен сурет саламыз, ал фонды сұйық сиямен саламыз. Көмек ретінде Мен сендерге дәйекті түрде сурет салуға көмектесетін тақтайшалар дайындадым. Сендер бір немесе бірнеше

	Қазіргі уақытта аквариумдарды барлық жерден табуға болады: үйде, мектептерде, балабақшаларда, кеңселерде. Көптеген аквариум балықтары кішкентай және ашық түсті. Аквариумда нағыз үй жануарлары жүзеді, оларды көру өте тәрбиелік және қызықты. Сіз балықты ересектерге ғана емес, балаларға да жасай аласыз. Ең танымал-әйгілі ертегіден бізге жүзіп келген сияқты алтын балық. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **"Балық суда жүзеді"** Балық суда жүзеді балық ойнау қызықты (қолмен тегіс қозғалыстар) балық, балық, тентек (саусағыңмен қорқыт) біз сізді	Мұнда шырша тұқымы (Пингвин) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **«Пингвиндер»** Мақсаты: Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бақылау. Пингвиндер-таңғажайып теңіз құстары. Олар жақсы сүңгіп, жүзіп, өздеріне тамақ-балық, шаян, шаян алады. Бірақ олар ұша алмайды. Олардың қанаттары бар, бірақ олар ұшуға емес, жүзуге жарамды. Сондықтан оларды суда	жұмыс істеу дағдыларын жетілдіру. 1.Сызықтарды белгілеу үшін шаршыны диагональ бойынша бүктеу. Біз барлық төрт бұрышты шаршының ортасына қарай бүктейміз. Біз дайындаманы аударып, барлық төрт бұрышты қайтадан ортасына бүктейміз. Біз дайындаманы аударып, жартысына бүктейміз. Біз дайындаманы жағына қоямыз. Біз бүйір бұрыштарды ішке қарай бүктеп, дайындаманы үшбұрышқа тегістейміз. Жақсы үтіктеңіз. Біз үшбұрышты жоғарғы жағына қоямыз. Енді	-Мысық қармақ салады -Шабақ ұстап алады -Балықты ол ала ма? ... -Тағы қармақ салады -Нені ұстап алады? -.... Алды ма ол балықты? ... Тағы тастап қармақты Мысық қатты шатасты Қармаққа түсті нән...Немене? Су төресі шортанға Мысықтың әлі келе ме? Неге? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Балалар, мысық ұзақ уақыт қозғалмай балық аулап болған соң. Бойын жазу үшін әдемі қимылдар жасайды. Қане, біз де жасап көрейікші. Екі жаққа қос қолын	теңіз өмірін бояй аласыңдар. 1.Алдымен контурды қарындашпен салу керек 2.Бояу 3.Бетті сызу, өйткені бізде ертегі кейіпкерлері бар 4.Кейіпкеріңізді безендіру **(сурет салу)**

	ұстағымыз келеді (қол шапалақтау) балық артқы жағын иді (алақаныңды саусақтарыңмен бүк) нан үгіндісін алды (саусақтарыңмен қимылдарға еліктеу) балық құйрығын бұлғады (алақаныңды бірге бүкте, бүйірлеріңе бұрыл) балық тез жүзіп кетті (тұтқаларды артқы жағына жасыр). **(дене шынықтыру)** **«Біздің аквариумға арналған балық» Мақсаты:** балалардың аквариум балықтары туралы білімдерін кеңейту, балықтардың өміріне қызығушылық тудыру. балауыз қарындаштарды қолдана отырып, балалардың аквариум балықтарын	жүзетін құстар деп атайды. Олар жүзуді өте жақсы көреді және судан құрлыққа шыққан кезде денелері құрғақ болып қалады және суықта қатып қалмайды. Барлық суда жүзетін құстар қауырсындарын маймен майлайды, май судың өтуіне жол бермейді. Сондықтан қауырсындар ылғалданбайды және құрғақ болып қалады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Ұлулар жорғалайды, үйлерін алып жүреді.	барлық бұрыштар үтіктеліп, дайындама жұлдызша түрінде болды. Біз жұлдызшаны аударамыз. Біз кез-келген бұрыштардың бірін ашамыз. 4. Балаларға қағаз парағын екіге бүктеп, трафаретті қарындашпен сызып, акуланың сұлбасын кесуді ұсыну. Содан кейін ауызды, тілді, көзді кесіңіз оларды силуэтке жабыстыру. Акуланы параққа жабыстырыңыз және безендіру. **(құрастыру, жапсыру)**	Созып баяу иіледі.(жан-жағына алма кезек созылады) Белін аспанға қайқайтады (арқасын сыртқа шығара бүгіледі) Кейде артқа шалқайтады (екі қолын басынан асыра созып шалқаяды) **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Балықтар" Мақсаты:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру	

	бейнелеу қабілетін қалыптастыру; балалардың акварель бояуларын қолдану қабілетін бекіту; Аквариумға балық салайық! Аквариумның фонын акварельмен бояйық. - Балықты бейнелеу үшін бізге не қажет? (Қарапайым қарындаштар, балауыз қарындаштар, акварельдер.) Эскиз (қарапайым қарындаш). Дене. Пішіні жеңілдетілген, тамшыға ұқсайды. Қанаттар. Алдымен біз кеудесін, содан кейін төменгі жағын тартамыз. Бас. Біз ауызды, дөңгелек көзді тартамыз, басымызды денеден сызықпен бөлеміз.	(Қолдарыңды артқа бүктеп, шеңбер бойымен қозғал) Мүйіздер қозғалады, олар балыққа қарайды. (Бастың саусақтарынан "мүйіз" жаса, бүкте алақандар көз сақинасында.) Балықтар жүзеді, жүзеді. Кішкентай қадамдармен қозғалады, тек алақанмен қозғалады.) Солға, оңға, бұрылуға, содан кейін керісінше. (Дененің солға, оңға, бұрылысқа тегіс бұрылыстары. **(дене шынықтыру)** **«Пингвин»**		нәтижелерін атауғаүйрету. **1 нұсқа "Оң-сол".** Мақсаты: балалардың кеңістіктегі бағдарлануын дамыту. Ойын ережесі: балықты оңға және көк солға жүзетін етіп жайыңыз. **2 нұсқа** **«Көңілді моншақтар»** **Мақсаты:** Балалар, бүгін бізде ерекше мүсіндеу болады. Біз балықты ермексаздан бояймыз. Біз қызғылт сары ермексазды аламыз, олармен біз балықтың құйрығын, басын толтырамыз, ермексазды жұқа қабатпен жағамыз. Алдымен біз ермексаздың кішкене бөлігін қысып, одан доп жасаймыз, оны	

	Балауыз қарындаштармен бояу. Бізге балауыз қарындаштар қажет. **(сурет салу)**	**Мақсаты:** Балаларға кесу техникасы мен таныс әдістерді қолдана отырып, пингвинді кесуге үйрету. Қарапайым еңбек құралдары-қайшылармен жұмыс істеу дағдыларын бекіту (түзу, қисық сызықтар бойынша кесу). Пингвин үлгісін дұрыс емес жағынан қарап картон парағына сал, шеңбер жаса және кес. Пингвинге арналған ұсақ бөлшектерді кес (тұмсық, табан, көз). Алдыңғы жағындағы пингвин үлгісінде біз		негізге (бас, құйрық) қойып, жағамыз. Біз контурдан шықпай мұқият жасаймыз. Содан кейін біз сары ермексазбен қанаттарды жағамыз. Балықтың таразысын жасау үшін-қызғылт сары ермексаздан кішкене бөлікті қысып, алақанның айналмалы қозғалыстарымен допты жайып, оны тегістеп, балықтың денесіне жайыңыз. Әр таразыны бір-бірінің қасына жайыңыз. Содан кейін біз екінші қатарды және т. б. жасаймыз. (Балалардың жауаптары). Дұрыс көз және ауыз. Көзді жасау үшін біз АҚ пластилинді аламыз, оны аздап қысып, кішкене шарды жайып, тегістеп, көзді балықтың басына бекітеміз. Әрі қарай, біз қара	

		кеуде контурын жасаймыз (мақта жүнін жабыстыру) Мақта бөліктерін жырт. Мақта бөліктерін пингвиннің кеудесіне жабыстырыңдар, контурдан шықпауға тырысыңдар. Біз кішкене бөліктерді (тұмсық, кеуде, табан) жабыстырамыз. **(жапсыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Кемпірқосақ»** **Мақсаты:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте		пластилинді аламыз (кішкене бөлік, допты жайып, тегістеп, ақ пластилиннің үстіне қойып, балықтың оқушысын жасаймыз. Балықтың аузы-біз кішкене жұқа шұжықты жайып, оны екіге бүгіп, бекітеміз. Міне, біздің алтын балық дайын! **(Мүсіндеу)**	

		сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). **(сурет салу)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек.				

	Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Күннің қатты аяз соғып, суытуын бақылау** **Мақсаты:** күннің суытуын бақылай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Аула сыпырушының еңбегін бақылау. **Мақсаты:** үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. (еңбек әрекеті) **Көркем сөз**. Аяз қысып, Өрнек сызып, терезені торлайды. Қарға омбығып, Бет домбығып, Сырғанап балалар ойнайды. **(Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс.** Жұмбақ жасыру. Тісі жоқ тістеп алады,	**Қарғаның тамақтануын бақылау** **Мақсаты:** Қарғаның тамақтануын көрсету, қыста тамақты жерге бермей, арнайы жемсауытқа салуға үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Құстарға жем беру. **Мақсаты:** құстарға қамқор бола білуге үйрету. (еңбек әрекеті) **Жеке жұмыс:** Тақпақтар жаттату. Өкпелетсе анасы, Өкпелетсе ағасы. Айтам дейді «әжеме»,	**Көліктерді бақылау** **Мақсаты:** Көліктерді, олардың түстерін, түрлерін ажырата білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек**: Айналаны ұқыпты ұстайық. **Мақсаты:** Айналасын таза ұстауға тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Үлкен болып өскенде Машина алам мен де. Бірақ ол үшін әрине, Оқу керек күнде де. **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Поезд» К-№10 (дене шынықтыру)	**Боранды күнге бақылау жасау** **Мақсаты:** Боранды күнге бақылау жасай білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Жаңа түскен қардан жолды тазалау. **Мақсаты:** Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Көркем сөз «Боран» (Көркем әдебиет)** **Жеке жұмыс:** Жыланша иреленіп жүруге үйрету. **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қоян» К-№9 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Қыстап қалатын құстарға бақылау жасау** **Мақсаты**: қыстап қалатын құстар туралы түсінік беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:** Құстарға жем шашу **Мақсаты:** Қыстап қалатын құстарға қамқорлық жасау. (еңбек қызметі) **Көркем сөз:** Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқса қар болар, Бұтаға қонар қарғалар. (Көркем әдебиет) **Қ/қозғалыс ойыны:** «Қарғалар» К-№15 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**

	Қолы жоқ сурет салады. (Аяз) **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны:** «Ақ қоян» К-№3 (дене шынықтару) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	Әжесінің баласы. **(Көркем әдебиет)** **Қ/қозғалыс ойыны**: «Аңшылар» К-№8 (дене шынықтыру) **Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**	**Балалардың өзіндік іс-әрекеті.**		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар,				

	орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру.

	3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Мақсаты**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтың балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта» Мақсаты:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша (сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**«Хайуанаттар бағы» Мақсаты:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға	Бекарыс пен Жанызаққа үшін ТИКО конструкторын	Арман мен Бекзатқа Тәжірибе жасату "Батады – батпайды" (тұщы	Бекарыс пен Рамазанға Алмамен тәжірибе жасату:	Жансерік пен Алинаға тар жолақтарды көлденеңінен

	"Балыққа үй тап" дидактикалық ойынын ойнату. Тапсырма: өзен мен теңіз балықтарын жасыл және көк магниттермен бекітіп, өзен мен теңіз суреттеріне тарату. Өзен балығы-жасыл магнитпен бекіту, Теңіз балығы-көк магнитпен бекіту. **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	ан балық салуға үйрету: схемалар бойынша дизайн бойынша. - Балықтарыңа қараңдар, сенің үлгіңде қандай балық екенін ойла. Салынған балықты атауы мен тіршілік ету ортасымен байланыстыр. **(Сурет салу)**	және тұзды сумен, тұзды суда акулалар жүзуді жеңілдетеді) **(қоршаған ортамен таныстыру)**	- Қазір сендермен тәжірибе өткіземіз. - Менің қолымда алма бар. Бұл біздің планетамыз деп елестетіп көрейік (алманы төрт бөлікке кесіңдер). Оның төртінші бөлігі-жер (алманың төрттен бір бөлігін табаққа салу, бірақ не қалды, яғни 3 бөлігі - су. - Жер бетінде су көп пе, аз ба? (көп) - Көп емес. Қандай қорытынды жасауға болады? (Планетаның көп бөлігін мұхиттар мен теңіздер алып жатыр). **(математика негіздері, қоршаған ортамен таныстыру)**	қиюды, шаршының бұрыштарын қиюды үйрету арқылы шыршаны жапсыруға үйрету. **(Жапсыру)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаиы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз

	сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**		тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға кеңес: «Барлық жұмыс жақсы, немесе балаларды мамандықтармен таныстыру»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 06.03-10.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 06.03.2023**	**Сейсенбі 07.03.2023**		**Бейсенбі 09.03.2023**	**Жұма 10.03.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **«Мен анама қалай көмектесемін» әңгімесі** **Мақсаты:** балалармен үлкендерге көмектесу, өз міндеттері туралы айтуға үйрету неге маңызды екенін талқылау. Біртұтас сөйлеуді дамыту, сөздік қорын байыту. Ересектердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу, тәуелсіздікті ынталандыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны «Пазлы»** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын және қимылдарды үйлестіруді дамыту. * тапсырманы көп қырлы көру қабілетін дамытады * логиканы дамытады * міндеттерді стратегиялық шешу	**Дидактикалық ойын: «Экологиялық пирамида»** **Мақсаты**: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып,		**Дидактикалық ойын: «Экологиялық пирамида»** **Мақсаты**: Балаларды логикалық ойлай білуге, әр сатыны таңдауын негіздей отырып, эколргиялық пирамида	**Құрылыс ойыны: «Ауылда үй салайық»** **Міндеті:** балалардың сындарлы дағдыларын, тапқырлығын, қиялын, кеңістікті шарлау қабілетін дамыту; етістік сөздігін белсендіру. құрастыратын

	дағдысын қалыптастырады * табандылық пен дәлдікті дамытады * қиял мен қиялды дамытады * зейін мен есте сақтау қабілетін дамытады * өз бетінше шешім қабылдауға үйретеді **(Құрастыру)** **«Түрлі түсті жаңбыр» дидакикалық ойыны** **Мақсаты:** заттар туралы білімін дамыту, белгісіне қарай бір түстерді топтастыруға үйрету, қол моторикасын дамыту, кеңістікті бағдарлай білуге тәрбиелеу. **Барысы:** балаларға қолшатырдың түсіне сәйкес жаңбыр тамшыларын топтастыруды ұсынады. Сонымен бірге қолшатырдың оң бағындағы, сол	эколргиялық пирамида құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу. **Ойынның ережелері.** «Эк ологиялық пирамида» құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында - «экологиялық пирамида деген жазу бар. **Ойынның барысы.** Тәрби еші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген		құрастыруға үйрету. Табиғаттағы барлық нысандардың өзара байланысын көре білуге баулу. **Ойынның ережелері.** «Экологи ялық құрудың тәртібі. 6 текше қолданылады. Олардың төрт жағында суреттер бейнеленген, бесіншісі мен алтыншысында- «экологиялық пирамида деген жазу бар. **Ойынның барысы.** Тәрбиеші балаларға текшенің тірі және өлі табиғат бейнеленген беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, көбелек, шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман,	материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Барысы: олар қалағандай үй салуды ұсыну; оны алдымен эскиздік түрде салуды, содан кейін құрылысшыны, зергерлік бұйымдардың элементтерін пайдаланып салуды ұсыну. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Кемпірқосақ»** **Міндеті:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель

	жағындағы, астындағы, үстіндегі түстерге байланысты тамшыларды топтастыру. Сары түсті тамшыны, жасыл түсті қолшатырға қою, немесе көк түсті тамшыны қызыл түсті қолшатырға қою. **(математика негіздері*)***	беттерін көрсетеді. Бірінші беті – күн, жер, дәндер, тышқан, жылан, қаршыға. Екінші бетте – күн, жер, гүл, көбелек, шымшық, жапалақ. Үшінші беті – күн, жер, шөп, орман, қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(құрастыру*)***		қоян, қасқыр, түлкілер. Төртінші беті – күн, су тоғаны және балдырлар, су жәндіктері, бақа мен балық, кірпі. Пирамида құрастырылғаннан кейін тәрбиеші балаларға әр сатының өз маңызы бар екенін айтады. **(құрастыру*)*** пи **Дидактикалық ойын: «Суреттерді ретімен орналастыр» картотека №73** **Мақсаты:** Балалардың денсаулығы мен салауатты өмір салты туралы түсініктерін жүйелеу, сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. **Материал:** күн тәртібіндегі сәттерді бейнелейтін суреттер **Ойын барысы:** Тәрбиеші сиқыршы	бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). Балалар қойылған сұрақтарға жауап бергеннен кейін, көшбасшы барлығына кемпірқосақ бояуының үлгісін көрсетеді және балалардан көрген түстерін атауын сұрайды. Содан кейін барлығы кемпірқосақтағы гүлдердің орналасуын есте сақтауға көмектесетін фразаны хормен үйренеді: әрқайсысы (қызыл) аңшы (қызғылт сары) тілек (сары) білу (жасыл) қайда (көк) отырады (көгілдір) қырғауыл (күлгін). Келесі қадам-сіз балалардан акварель бояуларын қолдана отырып,

		Дидактикалық ойын: «Суреттерді ретімен орналастыр» картотека №73 **Мақсаты:** Балалардың денсаулығы мен салауатты өмір салты туралы түсініктерін жүйелеу, сөйлеуді, зейінді, есте сақтауды дамыту. **Материал:** күн тәртібіндегі сәттерді бейнелейтін суреттер **Ойын барысы:** Тәрбиеші сиқыршы күнделікті суреттерді шатастырғанын айтады және суреттерді		күнделікті суреттерді шатастырғанын айтады және суреттерді ретімен орналастыруды ұсынады. Тәрбиеші балалардың мәлімдемелерін қорытындылайды. Күн сайын таңертең сау болу үшін біз жаттығудан бастаймыз. Күшті, епті және батыл болып күнделікті таңертең жаттығулар жасаймыз. Тәрбиеші әркімге өзінің сүйікті жаттығуын еске түсіруді, көрсетуді және бәрін бірге орындауды ұсынады. **(математика негіздері** өсу үшін рамида»	кемпірқосақты өз бетінше салуды сұрайсыз. Егер топтағы балалар материалды жақсы меңгерген болса және қызыл, көк және сары түстерден әртүрлі түстерді алу жолдарын білсе, онда олар тек үш негізгі т кемпірқосақ сала алады. Егер балалар бұған әлі дайын болмаса, мұғалім олардан күлгін, қызғылт сары және жасыл түстердің дайын бояуларын пайдаланып осы суретті салуды сұрайды. **Ойын барысы:** барлығы балалардың үстелдерінде дайындалған кезде, тәрбиеші бүгін ойын кемпірқосаққа арналатынын айтады және көрдіңіз бе деп сұрайды. Сыртта кемпірқосақ бар ма, жылдың қай мезгілі болды – қыста немесе

		ретімен орналастыруды ұсынады. Тәрбиеші балалардың мәлімдемелерін қорытындылайды. Күн сайын таңертең сау болу үшін біз жаттығудан бастаймыз. Күшті, епті және батыл болып өсу үшін біз күнделікті таңертең жаттығулар жасаймыз. Тәрбиеші әркімге өзінің сүйікті жаттығуын еске түсіруді, көрсетуді және бәрін бірге орындауды ұсынады. **(математика негіздері)**			жазда, сол уақытта ауа-райы қандай болды-күн ашық немесе жаңа ғана қатты жаңбыр жауды. **(математика негіздері)**үсті пайдалан **Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын,

					майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. ып
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - б рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - б рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз.		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным!	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата**

	Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін,	Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айба Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

	Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.		болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. р мен Бекзат	

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы «СӨЗДЕР» 1-2 деп санаймыз (саусақтарды біріктіріп бүгіп санаймыз, кері ашып санайды) Әріптен сөз құрамыз (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақанына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді («күн» жасайды) Күн – шуақты сөз екен (бас бармақ, ортаңғы терек, аты жоқ саусақтарды біріктіре ұстайды, сұқ саусақ пен кішкентай саусақты сәл бүге «құлақ» жасайды) Мысық-құлақты сөз екен (сұқ саусақ пен кішкентай саусақты тік ұстайды «мұйіз» жасайды. Бас бармақ, ортаңғы саусақ, аты	**Саусақ жаттығуы «ШАЯН МЕН МЫСЫҚ»** Тасасында көпірдің (сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды». «көпірдің астына оң қол саусақтарын төмен қарата ұстай «көп аяқты шаян сияқты» жыбырлатады) Кәрі шаян тұрыпты (алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші		**Саусақ жаттығуы «ШАЯН МЕН МЫСЫҚ»** Тасасында көпірдің (сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды». «көпірдің астына оң қол саусақтарын төмен қарата ұстай «көп аяқты шаян сияқты» жыбырлатады) Кәрі шаян тұрыпты (алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді) Көпірден өткен мысықтың (иықтан төмен «жүгірген» саусақтар қолдың басына келгенде саусақты оң қолдың жұдырығында	**Саусақ жаттығуы «СӘЛЕМ»** Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды) Тіпті «сәлем» - деймін мен («қанаттарын» екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Тауыққа көрші үйдегі (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) Сәлемет пе, (екі қолды жоғары соза аспанды көрсетеді) Шуақты күн көкте! (екі қолды жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді) Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре,

	жоқ саусақтар біріктіріле бүгіледі) Сиыр-мүйізді сөз екен (екі қолдың барлық саусақтарының ұштарын біріктіріп үлкен «қарбыз» жасайды) Қарбыз-жолақты сөз екен **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	саусақтарын жүгіртеді) Көпірден өткен мысықтың (иықтан төмен «жүгірген» саусақтар қолдың басына келгенде саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады) Құйрығынан жұлыпты (сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3-ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді) «Құтқарыңдар, (сол қолдың		қысып ұстап қалады) Құйрығынан жұлыпты (сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күй саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді) «Құтқарыңдар, (сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады) Мяу-мяу-мяу! (екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез «жүгіртеді) Босатыңдар шаяннан!» (сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге аяқтарын топылдатады)	қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды) Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды) Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды) Самал жел желпіген» (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстай оңға, солға кезектестіре шайқайды) Сәлемет пе, (бастарын шайқайды) Кішкентай түбіртек! Сәлем, таң жаңа атқан! Сәлем, күн арайлы! Сәлемге еріну! Бізде әсте болмайды **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*

		кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады) Мяу-мяу-мяу! (екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез «жүгіртеді) Босатыңдар шаяннан!» (сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге аяқтарын топылдатады) Қане, кім бар келіңдер! Мысыққа көмек беріңдер! **(сөйлеуді дамыту және**		Қане, кім бар келіңдер! Мысыққа көмек беріңдер! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)і 2-ші, 3-ші, 4-ші	

		көркем әдебиет*)*			
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету.	**Музыка** Міндеті: Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенді таза және сөздерді анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. **Қазақ тілі Міндеті:** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліндегі сөздерді ынта қойып тыңдауға, ол сөздерді дұрыс		**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Көңілді құртақандар» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою,	**Дене шынықтыру Тақырыбы:** «Менің көңілді ұшқыр добым» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі

		айта білуге және есте сақтауға үйрету. Қазақ тіліне тән ә, а, а, е, ң, і дыбыстарын жеке және сөз ішінде дұрыс айту дағдыларын қалыптастыруды жалғастыру. Фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. **Сөздік минимум:** Ана, әже, апа, сіңлі, қарындас Түрлі-түсті суреттер «Анама көмектесемін» дидактикалық ойын		тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Соқыртеке»	қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Тасбақа»

				Міндеті: Сөйлеуді және есте сақтау қалыптастыру	

					«Анама
					«Мен **Ма** бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, басқа қырынан көрсетуге **Балабақшадағы т** Ол: "анамның үй салғаны үшін", - деп айтқысы Зина: "анамның дәмді тағам дайындағаны үші дәмді тағам дайындады, бірақ қыз анасын жақ мені аяды, мен бірден же Тәрбиеші: -Балалардан тәрбиешісі не сұрады? І Балалар не шешті? Ал сендер аналарыңды не үі Тәрбиеші: мен сендермен келісемін балалар, б оларға бұл туралы жиі айтуымы Анаңыз т Ол қайда жұмыс істейді? Ол өз жұмы **(Мнемотех**

					(Сөйле Бі Б **«Кімге жұмыс істеу үшін не керек?»** **Мақсаты:** еңбек құралын адам кәсібімен байла әңгіме құрастыру қабілетін бекіту; зат есімдерд касса; – тігіншіге-қайшы, таңғыш – медбикеге, бояу - суретшіге . **(к** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, кө таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Балалар қажетті түсті қағазды, операциялық ка
	«Иә – жоқ» ойыны (ТРИЗ). Мақсаты: Диалогтік сөйлеуді жетілдіру:	**А. Митяев «Мен анамды не үшін жақсы көремін»**		**А. Митяев «Мен анамды не үшін жақсы көремін»**	**«Әжеңді сүйіспеншілікпен Ата» сөздік ойыны**

	әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ең жақын және қымбат адам – анаға деген терең сүйіспеншілік сезімін тәрбиелеу. Тәрбиеші «ана» сөзін айтады, балалар сұрақтар қояды (бұл тірі нәрсе ме? Бұл өсімдік пе? Бұл жануар ма? Бұл адам ба? Бұл үлкен бе? Бұл бала емес пе? Бұл жақын адам ба? Тәрбиеші балалар өз ойларын тапқанша тек "иә" немесе "жоқ" деп жауап береді. Әлемдегі ең жақсы сөз - "АНА". "Ана" сөзі жер бетіндегі ең ұлы сөз болып табылады және әртүрлі халықтардың тілдерінде бірдей	**Мақсаты:** таныс әдеби шығармалар бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. **Балабақшадағы тәрбиеші:** "сен анаңды не үшін жақсы көресің?» Петидің анасы құрылысшы. Ол: "анамның үй салғаны үшін", - деп айтқысы келді. Бірақ үнсіз қалды. Егер ол		**Мақсаты:** таныс әдеби шығармалар бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, еркін ойындарда таныс ке образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, аққөңіл-салмақты) ынталандыру. **Балабақшадағы тәрбиеші:** "сен анаңды не үшін жақсы көресің?» Петидің анасы құрылысшы. Ол: "анамның үй салғаны үшін", - деп айтқысы келді. Бірақ үнсіз қалды. Егер ол дәрігер болса, оны жақсы көрмей ме еді. Зина: "анамның дәмді тағам дайындағаны үшін", - деп айтқысы келді. Және ол да үндемеді. Бірде анам кетіп қалды, әкем дәмді тағам дайындады, бірақ	Мақсаты: балалардың үлкендерге деген қызығушылығы мен жақсы сезімдерін ояту. **Жұмбақ** Дегенімді жасайтын, Қалған тамағымды асайтын. Ертіп алып жетектеп «Немерем» – деп атайтын? (әже) (Ауызша ойын өткізіледі әр бала айтуы керек оның қандай әжесі бар "менің әжем мейірімді, тәтті, жақсы және т. б.) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Саусақ гимнастикасы «Біздің әжеміз! »** Біздің әжеміз барады (алақаныңды тізеңе кезекпен сол, оң қолыңмен ұр.) Ал себет алып жүреді. (Саусақтарды сәл жайып, екінші қолдың

	естіледі. Бұл барлық адамдар аналарды құрметтейтінін және жақсы көретінін көрсетеді. Ана бізді ақылды болуға, кеңес беруге, қамқорлық жасауға және қорғауға үйретеді. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Қонақтар» ритмикалық жаттығуы.** Мақсаты: қолдың ұсақ моторикасын, сөйлеуін дамыту. Анашым, анашым? (Алақандарға бір-біріне екі кішкентай саусақты тигізеді) Не, не, не? (Екі бас бармақ бір-бірін түртеді) Қонақтар барады. Сондай-ақ, кішкентай саусақтар. Ал, не? Сондай-ақ, бас бармақ. Сәлеметсің бе! (Кішкентай саусақтар	дәрігер болса, оны жақсы көрмей ме еді. Зина: "анамның дәмді тағам дайындағаны үшін", - деп айтқысы келді. Және ол да үндемеді. Бірде анам кетіп қалды, әкем дәмді тағам дайындады, бірақ қыз анасын жақсы көрмеді. Содан кейін Галя орындықтан тұрды: "мен ауырған кезде анам мені аяды, мен бірден жеңілдеп қалдым. Мен бұл үшін анамды жақсы көремін. Тәрбиеші: - Балалардан тәрбиешісі не сұрады? Петя не туралы айтқысы келді?		қыз анасын жақсы көрмеді. Содан кейін Галя орындықтан тұрды: "мен ауырған кезде анам мені аяды, мен бірден жеңілдеп қалдым. Мен бұл үшін анамды жақсы көремін. Тәрбиеші: - Балалардан тәрбиешісі не сұрады? Петя не туралы айтқысы келді? Зина не туралы ойлады? Галя не деді? Балалар не шешті? Ал сендер аналарыңды не үшін жақсы көресіңдер? Тәрбиеші: мен сендермен келісемін балалар, біздің аналарымыз әртүрлі, бірақ біз оларды бәріміз жақсы көреміз және біз оларға бұл туралы жиі айтуымыз керек. Достарыңа олардың қаншалықты жақсы екенін айту.	саусақтарымен жұпта.) Тыныш бұрышта отырды, (қолыңды тізеңе қой.) Ол балаларға шұлық тоқиды. (Тоқылған инелерге еліктейтін қозғалысты орында.) Кенеттен мысық жүгірді (жұмсақ қолдар "мысық" қозғалысын орындайды) Ал шумақтар алынды. Менің шумақтарым Қайда, қайда (қолдарымды екі жаққа жаю) Шұлықты қалай тоқуға болады. ("Тоқу" қозғалысын орында.) **(Дене шынықтыру)** **"Әжеге арналған моншақтарды жина" ойыны** - Менде тағы бір тапсырма бар. Менде жіптер мен моншақтар бар. Сендердің міндеттерің

	бір-біріне басылады, бас бармақтар да, қалғандары бір-бірімен араласып, қозғалады.) **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын** **«Екі суреттің арасында қандай ортақ нәрсе бар?». (ТРИЗ).** Презентациямен жұмыс. Мақсаты: объектілер мен объектілер арасында ортақ нәрсені табу қабілетін дамыту. **(Математика негіздері)** **Дидактикалық ойын:** **«Түскі ас дайында»** **Мақсаты:** сөйлеуді дамыту, "ыдыс-аяқ", "көкөністер", "жемістер", "жидектер" тақырыбында сөздікті жандандыру.	Зина не туралы ойлады? Галя не деді? Балалар не шешті? Ал сендер аналарыңды не үшін жақсы көресіңдер? Тәрбиеші: мен сендермен келісемін балалар, біздің аналарымыз әртүрлі, бірақ біз оларды бәріміз жақсы көреміз және біз оларға бұл туралы жиі айтуымыз керек. Достарыңа олардың қаншалықты жақсы екенін айту. Анаңыз туралы көбірек білейік: оның аты кім? Ол қайда жұмыс істейді? Ол өз жұмысын жақсы көреді		Анаңыз туралы көбірек білейік: оның аты кім? Ол қайда жұмыс істейді? Ол өз жұмысын жақсы көреді ме? Шаршады ба? Оның жұмысы маңызды ма? Кім қалайды? **(Мнемотехника бойынша балалардың әңгімесі).** й**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** **"Анама бірге көмектесеміз"** Аналарға бірге көмектесеміз, Біз барлық жерде шаңды сүртеміз. Біз қазір кір жуамыз. Және шаямыз, сығамыз. Біз бәрін айнала сыпырамыз, Және сүтке барамыз.	1 минут ішінде жіпке мүмкіндігінше көп моншақ салу. Тізбек кімде ұзынырақ болады? **(Құрастыру)**

	Тәрбиеші: менің үш үстелімде әртүрлі карталар бар, ал мольберттерде кастрюлдер бар. Үлкен кастрюльде сорпа (қырыққабат сорпасы) қайнатылады, орташа кастрюльде картоп пюресі, ал кішкентайында жеміс - жидек компоты болады. Сендерге әр тағамға арналған өнімдердің суреттері бар карталарды таңдау қажет болады. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Анамның портреті»** **Мақсаты:** Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Анамыздың портретін салмас бұрын, біз портретті қарастырамыз.	ме? Шаршады ба? Оның жұмысы маңызды ма? Кім қалайды? **(Мнемотехника бойынша балалардың әңгімесі).** **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті "Анама бірге көмектесеміз"** Аналарға бірге көмектесеміз, Біз барлық жерде шаңды сүртеміз. Біз қазір кір жуамыз. Және шаямыз, сығамыз. Біз бәрін айнала сыпырамыз,		Кешке анамды қарсы аламыз. Біз ананы қатты құшақтаймыз. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Кімге жұмыс істеу үшін не керек?»** **Мақсаты:** еңбек құралын адам кәсібімен байланыстыру қабілетін дамыту; тиісті мамандықтарды атау; мам туралы әңгіме құрастыру қабілетін бекіту; зат есімдердің айыптау жағдайын қолдану мүмкіндігі; аспазшыға – ыдыс, сатушыға – касса; – тігіншіге-қайшы, таңғыш – медбикеге, бояу - суретшіге . **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **«Анама сыйлық»** **Мақсаты:** Шығармашылық	

	Алдымен бетті-сопақша жұқа сызықтармен сызыңдар. Міне, сопақ бет, ол жұмыртқаға ұқсайды. Тәрбиеші тақтаға сопақша және оның көзінің ортасында бормен сурет салады, сонымен бірге көздер арасындағы қашықтық аз, бір көзден артық емес екенін түсіндіреді. Көздің ішінде түрлі-түсті шеңбер және кішкентай бала бар. Адамдардың көздері түрлі түсті. Мысалы, менің көзім қоңыр, бұл менің шеңберім қоңыр болады дегенді білдіреді. Кірпіктерді салуды ұмытпаңдар, жоғарғы қабақта олар төменгі қабаққа қарағанда ұзынырақ. -Көздің үстінде не бар? (қастар).	Және сүтке барамыз. Кешке анамды қарсы аламыз. Біз ананы қатты құшақтаймыз. **(Дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Кімге жұмыс істеу үшін не керек?»** **Мақсаты:** еңбек құралын адам кәсібімен байланыстыру қабілетін дамыту; тиісті мамандықтарды атау; мамандық туралы әңгіме құрастыру қабілетін бекіту; зат есімдердің айыптау жағдайын қолдану мүмкіндігі;		қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. анд Балалар қажетті түсті қағазды, операциялық карталарды таңдап, жұмысқа кіріседі. Тәрбиеші фигураны балалармен бірге біртіндеп бүктейді. **(Құрастыру)**ық іпкерлердің	

	Бұл доға тәрізді жолақтар. Мұрынның суреті-мұрын ортасында, басы қастарда. Тегіс доғалы сызықпен сызылған. Мұрынның жоғарғы жағы дөңгелектеніп бүйіріне тартылады мұрын және танау қанаттары. Ауыз мұрынның астында орналасқан. Балалар, бір-біріңе қараңдар. Жоғарғы еріннің пішіні төменгі еріннен өзгеше екенін қараңдар. Жоғарғы ерінде екі толқын, ал төменгі ерінде бір толқын бар (ерінді сыз). Көз бен мұрын деңгейіндегі бүйірлерде біз құлақтарды саламыз... Біз мойынды ұзартамыз, иықтарды дөңгелектейміз.	аспазшыға – ыдыс, сатушыға – касса; – тігіншіге-қайшы, таңғыш – медбикеге, бояу - суретшіге . **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **«Анама сыйлық»** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Балалар қажетті түсті қағазды, операциялық карталарды			

	Содан кейін толық шаш. Міне, портрет дайын. **(Сурет салу)**	таңдап, жұмысқа кіріседі. Тәрбиеші фигураны балалармен бірге біртіндеп бүктейді. **(Құрастыру)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көктем мезгілін бақылау** Мақсаты: Балаларға көктем құбылыстары туралы мағлұмат беру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Көктем келді,шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау, алақай! Көктем қандай көңілді.	**Бақылау: Еріп жатқан қарды бақылау.** **Мақсаты:** Балаларға көктемде қардың неге еритіні жайында түсінік беру. Көктемнің ерекше белгілері туралы		Балалар қажетті түсті қағазды, операциялық карталарды таңдап, жұмысқа кіріседі. Тәрбиеші фигураны балалармен бірге біртіндеп бүктейді. - **(Құрасты** Күн жылы болған соң қар не істеді? - Еріп жатқан қарға көңіл аударайықшы.	**Бақылау: Аспанда ұшып жүрген құстарды бақылау.** **Мақсаты:** Күн жылынған кезде ұшып келетін құстар туралы білімдерін тиянақтау. Құстарға қамқорлық жасай білуге тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Келіп көктем құстары,

	(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Еңбек:** алаңдағы орындықтардың үстін дымқыл шүберекпен сүрту. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (еңбек қызметі) **Қимылды ойын: К-№2 “Түсті автокөліктер” (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс**: «Ш»-«Ж» дыбыстарын дұрыс айта білуге үйрету. **Өзіндік іс-әрекеті**: қалаған ойындарын ойнау.	түсініктерін толықтыру. **Сұрақ-жауап:** - Балалар, бүгін ауа райы қандай? - Күн жылы болған соң қар не істеді? - Еріп жатқан қарға көңіл аударайықшы. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қар астында қыс қалды, Қар еріді, су ақты. Алып келдім құстарды Алып келдім шуақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** күркешені сыпыру.		**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз.** Қар астында қыс қалды, Қар еріді, су ақты. Алып келдім құстарды Алып келдім шуақты. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** күркешені сыпыру. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем туралы тақпақты сұрау. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар **ру)**	Бау-бақшада ән салды. Оларды жас достары, Ұя жасап қарсы алды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны: № 5 «Жапалақтар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.

		Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№ 4 «Қасқырлар мен лақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем туралы тақпақты сұрау. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Тышқан мен мысық» ертегісін оқимын. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру.

	6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Картотека № 16 Сюжетті-рөлді ойын: «Пошта»** **Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс:** мөр, сәлемдеме, пошташы, қабылдаушы, сұрыптаушы. **Ойын материалдары:** сәлемдемені қабылдап алатын және жіберетін үстел, пошташының сөмкесі, газет-журналдар, конверт**,** сәлемдеме, ашық хат.	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**«Мамандық-құрылысшы»** **Міндеті:** балаларға құрылысшы мамандығы туралы түсінік беру. **Міндеттері:** Әр түрлі құрылыс материалдарымен таныстыруды жалғастыру; көмек көрсетуге және мұқтаж адамдарға назар аударуға деген ұмтылысты тәрбиелеу; балалардың білімін байыту (бетонмен, оның қасиеттері мен қасиеттерімен, оны жасау тәсілімен танысу); құрылыс кәсіптері туралы б жалпылау; құрылысшы мамандығының маңыздылығын көрсету, еңбек адамына құрметпен қарауға тәрбиелеу. **Әдістемелік әдістер.** Ойын мотивациясы, жұмбақтар, әңгіме,

	Ойнайтын рөлдер: пошташы, сұрыптаушы, қабылдаушы, келушілер**.** **Шарты:** «Хат келді» «Поштадан журнал сатып алу» «Әжеме сәлемдеме жіберу» «Құттықтау ашық хатын жолдау» «Ертегі кейіпкерінен сәлемдеме»бірі хат жазып жіберсе,бірі хат алып оқып поштада орын алатын келенсіз жағдайлар туындаса,сабырлықпен шыдамдылық танытып қоғамдағы өмірге дұрыс бағыт беру. **(қоршаған ортамен таныстыру)**				дидактикалық ойындар, эксперимент ойыны, иллюстрациялар, суреттер мен фотосуреттерді қарау. **Қажетті материалдар:** «Үш торай» ертегісіндегі үйлердің суреттері. Әр түрлі ғимараттардың, құрылыс материалдарының иллюстрациялары; «Біз бетон жасаймыз» ойын-экспериментіне арналған материал (құм, цемент, су); қалыптар, майлықтар, дайын бетон плиткалары; «Әр түрлі үйлер» дидактикалық ойынына арналған карталар. **(құрастыру)**
Балалармен жеке жұмыс	Бекнұр мен Антонға «Менің анам» тақырыбында композициялар	Артур мен Кириллге туыстық қарым-		Артур мен Кириллге туыстық қарым-қатынасты	Айдана мен Глебке Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру

	құруға үйрету, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. **(Мүсіндеу)**	қатынасты («сіңлі», «жеңге», «ана», «әже») білдіретін сөздерді үйрету. **(Қазақ тілі)**		(«сіңлі», «жеңге», «ана», «әже») білдіретін сөздерді үйрету. **(Қазақ тілі)**	дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өзбетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту.

	зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды	есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**лед і және ол	Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**

		жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру. Ата-аналарға кеңес:** "Көктемде дәрумендер тапшылығы жоқ"				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 13.03-17.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 13.03.2023**	**Сейсенбі 14.03.2023**	**Сәрсенбі 15.03.2023**	**Бейсенбі 16.03.2023**	**Жұма 17.03.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық денелер мен фигуралардың арақатынасы"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар,	**ЛЕГО "Орналасқан жерді есте сақта"** **Міндеті:** зейінді, есте сақтауды дамыту. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Материалдар: "Дакта" лего-конструктор жинағы, барлық ойыншылардың тақталары. Барысы: тәрбиеші сегіз (артық емес) бөлшектен қандай да бір ғимарат салады. Қысқа уақыт ішінде балалар құрылымды есте сақтайды, содан кейін мұғалім оны алып тастайды, ал балалар сол құрылысты есте	**ЛЕГО "Лего сыйлықтары"** **Міндеті:** ойынға деген қызығушылық пен зейінді дамыту. құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Жабдық: ойын алаңы, ойыншылар саны бойынша ер адамдар, ойын текшесі (бір жағы 1 санымен, екіншісі 2 санымен, үшіншісі 3 санымен, төртіншісі-крест (қозғалысты өткізіп жіберіңіз)), LEGO сыйлықтары. Барысы: балалар ер адамдарды бір-біріне таратады. Оларды ойын алаңына қойыңыз, текшені кезекпен лақтырыңыз және адамдарды сағат	**ЛЕГО "Балық, аң, құс"** **Міндеті:** есте сақтау қабілетін, зейінін дамыту. Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Матреиалдар: Лего кірпіштері. Барысы: тәрбиеші қолына Лего кірпішін ұстайды. Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші шеңбер бойымен жүреді, барлық балаларға кезек-кезек кірпіш береді және "балық"дейді. Бала кез-келген балықтың атын айтуы керек, содан кейін екіншісіне береді және "құс" немесе "аң"дейді. Кім қателеседі немесе қайталайды, ойыннан шығады. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны «Микадо»**	**Үстел-үсті ойыны Картотека №37 "Қуыршақ бөлмесін салу"** **Міндеті:** баланың қуыршаққа қамқорлық жасағысы келетіндігін ояту; жиһаз бөліктерінің атауларын білу; қуыршақ бөлмесінің құрылысына байланысты идеяларды кеңейту. Материал: қуыршақ, ойыншық жиһаз (үстел, орындықтар, төсек), шай ыдыстары, ит. Ойын барысы. Баланың алдындағы үстелде Катя қуыршағына арналған жиһаз бар: екі орындық, үстел, зығыр шкаф, төсек, диван, орындық. Тәрбиеші жиһаз бөлшектерін атайды, ал бала қайталайды. тәрбиеші, - жаңа жиһаз сатып алды. Ол бізге сатып

	құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. балаларға геометриялық денелердің суреттерін, содан кейін төменде көрсетілген геометриялық фигураларды қарастыру ұсынылады. Тәрбиеші картада бейнеленген құрылыс бөлшектерін табуды және картаның астында бейнеленген геометриялық фигуралар тәрізді жақтарын көрсетуді сұрайды. Егер балаларға құрылыс бөлшектерін пайдаланбай геометриялық фигуралар мен денелерді байланыстыруды	сақтауға тырысады. Кім дұрыс орындаса, ол жеңеді және жетекші болады. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны «Крестер мен Тикстер»**	тілімен жылжыту. Бүкіл шеңберден өткен алғашқы адам жеңеді, ал бала өзіне сыйлық таңдайды. Ойын барлық сыйлықтар бөлшектелгенше жалғасады. **(Құрастыру)** **Үстел үсті ойыны: «Саусақты бұрау»** **Міндеті**: сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең) Шарты: Өлшемі 12 × 12 см болатын параққа 4 шеңберден 4 қатар салу керек	**Міндеті:** геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу. Шарты: Ойынды бастау үшін сіз Қырық бір бамбук таяқшаларын жұдырыққа жинауыңыз керек, содан кейін таяқтар кездейсоқ үстелге төгілуі үшін саусақтарыңызды күрт ашыңыз. Ойыншылар кезек-кезек таяқшаларды жұдырықтан алып тастайды, мұны басқа шашлықтар құлап кетпеуі үшін жасауға тырысады. "Егер сіз таяқшаларға түрлі-түсті жолақтарды қойып, әр жолақ комбинациясына әр түрлі ұпай берсеңіз, ойынды қызықты ете аласыз". **(математика негіздері)**	алғандарын көрсетеді, ал біз оған бөлмеге жиһазды қалай қою керектігі туралы кеңес береміз". Тәрбиеші баланы жиһазды қарастыруға шақырады, содан кейін оны орналастырады. Катяның жиһазына көруге "ит" келеді. Бала оған қуыршақтың қандай жиһаз сатып алғанын айтады. Тәрбиеші баланы сөйлеуде "жиһаз"сөзін қолдануға шақырады. Ит жиһаз бөліктерінің аттарын "есте сақтауға" тырысады, бірақ орындықты орындықпен, диванды төсекпен "шатастырады". Тәрбиеші " не болмады?"итке жаңа сөздерді" есте сақтауға " көмектесу. Бала

	ұсынса, тапсырма күрделене түседі. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны** **Картотека №36** **"Тосын сыйды тап"** **Міндеті:** қолдың ұсақ моторикасын, қимылдарды үйлестіруді дамыту; шыдамдылыққа үйрету. Материал: кәмпиттер (10-15 дана), ұсақ заттар (белгішелер, түймелер және т.б.). Ойын барысы. Жүргізуші белгішені 4-5 орамға орайды. Бала барлық кәмпиттерді ашып, оларды мұқият бүктеп, сыйлық алуы керек. Балаға 2-3 "тосын сый"	**Міндеті:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету. **(математика негіздері)**	(желімдеу). Бірінші қатар сары, екіншісі көк, үшіншісі қызыл, төртіншісі жасыл болуы керек. Рулетка үшін шеңбер сызу, оны 4 тең секторға бөлу және әрқайсысының шетінде сары, көк, қызыл және жасыл шеңберлер сызу. Екі секторды Р әрпімен белгілеу-олар оң қолдың позицияларын білдіреді, L әрпі бар екі сектор сол қолдың саусақтарын қайда қою керектігін көрсетеді. Көрсеткіні балмұздақ таяқшасынан немесе кәдімгі қағаз қыстырғыштан жасау оңай, оны рулетканың ортасына		көзін жұмады, ал тәрбиеші жасырады. **(құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Не артық?»** **Міндеті:** Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Құстар мен жануарлардың жеке және жалпы аттарын айтқызу. Жеке және жалпы ұғымын үйрету. **Ойын шарты:** Берілген әртүрлі суреттерден не артық екенін табады. Берілген суреттерді топтастырып, олардың жалпы атауын атайды. (**Математика негіздері***)*

	ұсынылады. **(математика негіздері)**		түймемен бекіту кере **(математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртү	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу,

	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын,	қолдарын жуу, қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	қолды сүртү және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып

	құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)	болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер?	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу» Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын,	**Саусақ ойыны: «Қаз**Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып,	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап,

	-Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді	жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)

				(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*	
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру;	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру; **Қазақ тілі** **Міндеті:** көктем мезгіліне байланысты мәлімет беру. Тәрбиеші талаптарын нақты орындауларын бақылау, ерекше дыбыстардың дұрыс айтылуын	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті сызықтар» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті доптар» **Міндеті**; Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Епті және күшті боламыз» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет

		қадағалау, жекеше және көпше түрлерін қолдану. **Сөздік минимум:** көктем, наурыз, гүлдер, шөп шығады, күн жылынады **"Көрпені безендірейік" дидактикалық ойыны** **Міндеті:** балалардың түсіне назар аудара отырып, үлгі жасау дағдыларын бекіту. Үлгіні өз бетінше орналастыру дағдысын қалыптастыру. Балалардың қиялы мен шығармашылығын дамыту. Ойын үшін" көрпе "- үлгілер, бос" көрпе", түрлі-түсті асықтар қолданылады. Балаға ұсынылған үлгіге сәйкес	алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды	жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Фигура жаса»	жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Айна»

		түрлі-түсті асықтарды қою ұсынылады, содан кейін сіз "көрпе"үшін үлгіні өзіңіз ойлап табуды ұсынады.	педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Міне, мен қандай күштімін»		
	Дидактикалық ойын «Ойлан, тап» Міндеті: ойлау және талдау қабілетін дамыту. 1. Олар қыста ұшады, көктемде келеді. 2. Біздің көптен бері досымыз, сөйлейтін даусы бар. Ол қардан пайда болды, күн сәулесімен шалшыққа айналды! **«Наурызды қалай қарсы алады?»**	**Дидактикалық ойын: «Қазақ халқының ұлттық киіз үйінің құрылысын ата және орналастыр»** Міндеті: Балаларға ұлттық киіз үйдің құрылысын білуге үйрету. Өлең жолдарымен қимыл-қозғалыс түрлерін жасап киіз үй құру. Сөздік қорларын молайту. Көрнекілік: киіз үй құрылысы жасалған	**Дидактикалық ойын: «Қазақтың ұлттық ер адамның, қыз баланың киімдері»** **Міндеті:** Суретте көрсетілген киім үлгілерін атау, оларды айыра білу, топтастыруға, тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. **Көрнекілік:** ұлттық ер адам, қыз бала киімдері, хат қалта **Ойын шарты:** хатқалтаға салынған үлгілер балаларға	**Дидактикалық ойын «Жауынгерлердің қару жарақтары мен сауыт-саймандары»** **Мақсаты:** Балаларды ұлттық патриоттық сезімге баулу, қару жарақтар мен сауыт-саймандар жайлы білімдерін бекіту **Көрнекілік:** үлгілер көрсетілген карточкалар топтамасы. **Ойын шарты:** 1. Қазақ халқы жауынгерлікте денесін оқтан қорғау үшін киген киімі қалай аталады жалпы атауы, жеке-жеке атауы. 2. Қазақ хандары дауды қалай тоқтатқан, нені қолданған.	**Дидактикалық ойын «Ұлттық ыдыс аяқ түрлері»** **Міндеті:** Ұлттық ыдыстардың аттарын атай, оларды толықтыруға қажетті құралдарды тапқызу, ыдыстардың жалпы және жеке атауларын меңгерту, ұлттық құндылықтарымыз туралы білімдерін көтеру. **Көрнекілік:** ұлттық ыдыстар түрлері (келі, келсап, күбі, піспек, торсық, шәйнек, қазан-ошақ) **Ойын шарты:** ыдыстардың аттарын атай отырып, ажыратып

	Сурет бойынша әңгіме құрастыру **Мақсаты:** дыбыстарды автоматтандыру (д), (т), (п), (р), (ж), есту зейінін жетілдіру, сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін тәрбиелеуге ықпал ету. ұлттық тұрмыстық заттармен таныстыруды жалғастыру, тұрмыстық заттар мен табиғи ортаның мақсатын түсінуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Дөңгеленіп тұрайық Керегені құрайық.	карточкалар топтамасы, киіз үй үлгісі Ойын шарты: балаларға киіз үй құрылысын ретімен атауға, киіз үй шаттық шеңберін орындауға үйрету, тоқпақ жолдарын іс-қимыл келтіріп орындау. Киіз үйді құрастыру, карточкаларды топтастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шаншылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй боп көрінер.	беріледі. Ер адамның және қыз баланың киімдерін атап, оларды қашан, қайда киюге болатының айтады. Ол сөздерге қатыстырып, сөйлем құрайды. Қыз бала мен ер адам киімдерін жеке-жеке топстастырады **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: «Ойлан тап, не артық?»** **Мақсаты:** Ойын шарты: Балалар көрсеткен суреттер ішінен артық затты тауып, неліктен артық деп санайтындығын түсіндіруі керек. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	3. Шайқаста қандай қару- жарақтарын қолданған. Карточка топтамаларынан аттарын атап үш бөлікке бөліп топтастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **ДУЛЫҒА** **Мақсаты:** Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, жапсыру дағдыларын қалыптастыру. **(Жапсыру)** **Сергіту сәті** Б.Бөрібаев/ Қолдарыңды көтеріңдер – бір дейік. Көп отырып, қатты шаршап жүрмейік. Қолды создық, басты бұрдық – екі деп, Қозғалыспен әрбір адам жетіледі. Алға, артқа қарадық та – үш дедік.	толықтыру. Оларда қандай тағамдар дайындалатының және сақталатындығы туралы әңгімелеп. Олар неден жасалған екендігі туралы айтқызу. **Қысқаша мағлұмат:** Келімен бидай түйіп, келсаппен бидайды қауызынан айырып талқан дайындайды, күбімен бие сүтін құйып піспекпен пісіп қымыз әзірлейді, қаймақ шайқап май әзірлейді. Торсыққа қымыз, айран толтырып жолға, сапарға шыққанда аттың қанжығасына байлап алады, онда сут өнімі салқын күйде сақталады, шөлдегенде сусын қандырады **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті**

	Уықтар боп иіліп, Шаңыраққа киіліп Киіз үйді құрайық. **(Дене шынықтыру)** **«Жайлау» Мақсаты:** Қағаз квадраттар мен тіктөртбұрыштар дан гүлдер салу. шаршы парақты бүгуге үйретуді жалғастыру. Балалардың ұлттық мереке мен дәстүр туралы түсініктерін кеңейту. 1.Квадратты диагональ бойынша екіге бүктеу. Бұл үшбұрыш болды. 2.Біз үшбұрышты жоғары бұрышқа	**(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Киіз үй тігейік»** Мақсаты: Өткен тақырыпты қайталау, ежелден келе жатқан қазақ халқының мекен-жайы, тұрағы киіз үй туралы түсінік беру. Керекті құралдар: киіз үйдің сүйектерінің суреттері, есептер жазылған карточкалар. Мазмұны: киіз үй сүйектері суреттерінің артына тапсырмалар жазылған. Өткен тақырыптарды қайталай отырып, балалар киіз үйді тігеді. Киіз үйдің сүйектерін атайды. Шаңырақ, уық,	**Сергіту сәті** Біздер татуласамыз. Гүл-гүл жайнап жанамыз. Жаттығулар жасайық. Жақсы сергіп қаламыз. Орнымыздан тұрамыз, Қолды белге қоямыз. Бұрыламыз оңға бір, бұрыламыз солға бір Көбелек болып ұшамыз, орнымызды табамыз. **(Дене шынықтыру)** **Өнер орталығы** Балаларды таңдауы бойынша үш орталыққа бөлу. Бірінші орталық дайын қиындылардан саукеле жапсырып жасайды. Екінші орталық саукеленің суретін салады.	Тағы жаңа жаттығулар істедік. Түсірейік қолды төрт пен бесті айтып, Отырайық көңілді енді марқайтып. **(Дене шынықтыру)** **ҚАЛҚАН шит: қорғану үшін қолға ұстаған Мақсаты:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету. **(Мүсіндеу)**	**«Шебер және батыл қолды мүсіндейік»** Балалар «мүсінші» болып,саусақтарымен топырақты,уыстағандайқысып, ермексазды ширатқандай алақандарын бір-біріне үйкелеп,ашып-жұмып қолдарына жаттығу жасайды.Балалар бір-бірлеп саусақтарын ашып,санап,әр саусаққа сипаттама береді. • Бас бармақ-өте күшті,қайырымды,бәріне негізгі,нағыз тірек болуы керек(Бұл әке). • Балаң үйрек-қатал,тәртіпке қатаң қарап,қадағалайды(Бұл ана) • Ортан терек -ата-ананың негізгі көмекшісі (Үлкен аға) •

	орналастырамыз. Үшбұрыштың негізінде біз ортасын тауып, оңға бұрышты жоғары, содан кейін солға бүгеміз. 3.Жасыл тіктөртбұрыштан сабақты бүктеу. 4.Басқа жасыл тіктөртбұрышты екіге бөліп, қызғалдаққа арналған екі жапырақты кесу. Өзіндік жұмыс. Енді әркім өз қызғалдағын алып, біздің жайлауға жабыстырады. **(Құрастыру, жапсыру)**	кереге, сықырлауық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Шаңырақ»** **Мақсаты:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен таныстыру. Акврель краскамен жұмыс жасауға үйрету. **(сурет салу)** **"Киіз үй"** Кереге (киіз үй қабырғасы) -6 дана.; Уықтар - 20 дана.; Шаңырақ (киіз үйдің жоғарғы бөлігі) - 1 дана.; Сықырлауық (есік) - 1 дана.; Туырлық 1 дана;	Үшінші орталық мозаикамен саукеле құрастырады. **(жапсыру, сурет салу, құрастыру)**		Шылдыр шүмек-көп сөйлемейтін,бірақ өте еңбекқор(ортаншы аға) • Кішкентай бөбек-ең титтей,бәрінің сүйіктісі,кішкентай көмекші. • Осындай жұмыстан соң «мүсіншілер» жұдырықтарын жұмып,жасағандарын бағалайды. «Тек осындай мықты,берік жаңұяғана алдында ьұрған мәселелер мен қиындықтарды сенімді түрде жеңе алады. **(Дене шынықтыру)** **«Ожау»** **Мақсаты:** Ожау жасау үшін: ермексазды екіге бөлу. Екінші бөлігін тағы екіге бөліп, оларды сопақтау етіп домалақтау. Ожаудың басы мен

		Үзіктер (киіз бөліктері) - 2 дана.; Түндік (шаңыраққа арналған кошма) -1 дана.; Беларқан (арқан) - 1 дана.; Сандық - 1 дана.; Ағгаштөсек — 1 дана; асадал (шкаф) - 1 дана.; Дөңгелек үстел (дөңгелек) - 1 дана.; Сырмақтар (кілем) - 2 дана.; көрпеше 1 дана.; Жастық (жастық) - 1 дана. **(Құрастыру)**			жиегін жасап, біріктіру. Екінші бөлігінен созу арқылы ожаудың сабын жасау. Ожаудың басы мен тұтқасын біріктіру. Қалақшамен тегістету. Енді жасаған ожауды сәнді болу үшін безендіру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын** **«Үстелде не жоқ?»** **Мақсаты:** ыдыстарды топтастыру Шарты: төртке бөлінген торсық суретін құрастыру, бөлшектерін атау. **(Құрастыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз?				

	Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты: Баларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль»	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты:Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма?	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау.	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**	**Бақылау:** Торғайды бақылау. Мақсаты:Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай , торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке,

	(дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты: Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Сулы құмнан киіз үй мүсіндеу **(Мүсіндеу)** **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Қимылды ойын:** К-№13 «Құстар мен мысық» (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.	құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№8 «Аңшылар»** **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою)				

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикаларды дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну.

	- Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(көркем әрекет, музыка)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Картотека №10 Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Мақсаты:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік	**«Экологиялық соқпақ» Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Картотека №11 Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Мақсаты:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру қызығушылықтары	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Өнер орталығы** «Садақ және оқ» Түсті қағаздардан	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені» Мақсаты:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету.

	қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?»,	**Өнер бұрышы «Мен кішкентай суретшімін» Мақсаты:** Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізуге үйрету. **(сурет салу)**	н арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Мақсаты: Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер-тұрман) таныстыру. **(Құрастыру)**	**Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер орталығы Сәндік сурет салу. Торсық** Мақсаты: Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу

	«Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**				**(Сурет салу)**
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандыра мыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды

	алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**			жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала күн,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойынш ылар екі топқа	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора»

	екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы	бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. *(***дене шынықтыру)**	мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(***дене шынықтыру)**

		ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**			
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балабақшадағы рухани-адамгершілік тәрбие»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 20.03-24.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 20.03.2023**	**Сейсенбі 21.03.2023**	**Сәрсенбі 22.03.2023**	**Бейсенбі 23.03.2023**	**Жұма 24.03.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	"**Сүт қайдан келеді" әңгімесі** Балалардың сауыншы мамандығы туралы білімдерін бекіту. Сөздікті "сауыншы, сауын, желін, бұзау, қашар, бұқа"деген сөздермен белсендіру. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**«Наурызға арналған дастархан»** **Міндеті** Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға				Құрылыс ойыны: "Ғимарат салу" Міндеті: Балаларға құрылыс материалынан салуға болатын Марс планетасы сияқты кез-келген ғимаратты ойлап табуға және торға салуға шақыру Барысы: Мысалы, тауларда тұрған ғимарат (судың үстінде, құмда, құмның астында, тереңдікте; су

	мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. **(құрастыру)** **«Керемет паровоз» дидактикалық ойыны** **Міндеті:** Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету анализаторларды қолдана отырып, сенсорлық дағдыларды дамыту (есту, көру, кинестетикалық, заттарды функционалды мақсатына қарай топтастыру, жалпылама сөздерді таңдау, визуалды есте сақтауды дамыту, зейінді дамыту. Заттарды түсі бойынша				астындағы үй; оның бір бөлігі су астында, ал бір бөлігі суда орналасқан ғимарат; ауада қалықтаған ғимарат және т.б.). Балалармен дайын схемаларды талдаңыз және оларға сәйкес ғимараттар салуды ұсыныңыз. Құрылыс аяқталғаннан кейін суреттерге ұқсастық тұрғысынан ғимараттарды талдау; беріктік, пайдалану ыңғайлылығы; ерекше, конструктивті шешімдердің өзіндік ерекшелігі, үйлесімділік. (құрастыру) Дидактикалық ойын "Пингвинді белгілі бір түс балықпен тамақтандыр" Міндеті: визуалды және тактильді есте сақтауды, зейінді, логикалық ойлауды, сөйлеуді, ұсақ мотериканы дамыту.

	топтастыру дағдысын дамыту; Құрдастарының достық қарым-қатынасын тәрбиелеу. 1) баланың алдында саяхатқа шығатын пойыз және олар барлық жолаушыларды өз вагондарына отырғызу қажет. Бала карточканы алып, түсін атайды және сол түсті вагонға салады. 2) бала қақпақтарды тиісті вагонға бұрайды (немесе тәрбиешінің ауызша нұсқауы бойынша көк қақпақты жасыл вагонға бұрайды); 3) бала дөңгелек, тікбұрышты, үшбұрышты пішінді деп атау; 4)сандарды вагондардың реті бойынша орналастыру;				Гүлдердің атауларын бекіту және түсті жұпты таңдау мүмкіндігі; Сандық санауды үйренуді жалғастыру; Бір - бірден қосуға және алуға үйрету; Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға балықты тамақтандыруды және түсініктеме беруді, өз әрекеттерін айтуды ұсынады. 1. Пингвинді 1 қызыл және 1 сары балықпен тамақтандыр (түстерді ауыстыру) 2. Қызыл (сары, жасыл, көк) үш балықты ал. Пингвинге бір балық бер, оның қанша бөлігі қалды? (Сол сияқты, біз 3 шегінде біреуін қосамыз және алып тастаймыз). 3. Балықты кез-келген түс тізбегіне орналастыр және сандық есепті айтуға үйрет:

	5) жабайы жануар қай вагонға мінетінін анықтау. **(математика негіздері)**				Бірінші қызыл балық (сары, көк, жасыл); Екінші қызыл балық (сары, көк, жасыл); Үшінші қызыл балық (сары, көк, жасыл); (Математика негіздері)
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тәрбиешінің артынан шеңбер бойында жай жүру, аяқтың ұшымен жүру. 2. Б. қ. – аяқты алшақ қойып, қолды төменде, 1 - қолды алға созамыз. 2 - қолды жоғары көтереміз. 3 - бірінші қалыпқа келеміз. (3 - 4 рет) 3. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды белге қойып, «Сағаттың тілі» 1 - оңға иілеміз 2 - солға иілеміз Бірнеше рет қайталаймыз. (5 - 6 рет) 4. Б. қ. – аяқты алшақ, қолды төмен басымызбен оңға, солға иілу. (4 - 5 рет) 5. «Қарлығаш» болып ұшамыз 6. «Қоян» сияқты секіреміз. 7. Жай жүру, дем алу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.				**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**

	Көркем сөз: **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып				**Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	болғаннан кейін алғыс айту)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. (сөйлеуді дамыту) Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «ҚОЛТЫРАУЫН» Қолтырауын қонақ күтуде (екі қолдың саусақтарын түйіп қайта ашып қалады) Тістері тура шегедей (саусақтарын ашқан күйі оң алақанды сәл дөңгелетң үстіне беттестіре саусақтарды сәл дөңгелете «қолтырауынның аузын ашқан сияқты» ашып-жабады) Бұл жерден қой өтпеді ме? (қолды төмен бос тастап, иықты жоғары көтереді) Деп сұрадым ойын білмекке				**Саусақ жаттығуы «Өрмекші»** Күні бойы еңбекпен (оң қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы) Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады) Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі) Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан

	(алақандарын бір-біріне ысқылайды) Ал ол болса тымпиып жатыр (көздерін қысады) Көзін қысып қылқиып жатыр. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*				сыртын беттестіреді «күн» жасайды) Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі) Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады) Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Би қимылдарын, ойындағы музыкалық қимылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ырғақты жүріспен беру, музыканың қимылдық				**Дене шынықтыру Тақырыбы: «Аюды қуып жет» Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың

	сипатына қарай жеңіл, ырғақты жүгіру;				саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру

					құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Аюдың апаны»
	Дидактикалық ойын: «Сәуленің дастарханы» **Міндеті:** Ұлттық тағамдарымыздың атауларын білуге, дастархан мәзірін жасай алуға үйрету, ұлттық құндылықтарымыз туралы білімдерін көтеру. Көрнекілік: ұлттық шаңырақта жасалған дастархан мәзірі, ет, сут, ұн тағамдарының түрлері, Сәуле				**Дидактикалық ойын: «Ұлттық ыдыс аяқ турлері»** **Мақсаты:** Ұлттық ыдыстардың аттарын атай, оларды толықтыруға қажетті құралдарды тапқызу, ыдыстардың жалпы және жеке атауларын меңгерту, ұлттық құндылықтарымыз туралы білімдерін көтеру. **Көрнекілік:** ұлттық ыдыстар түрлері (келі, келсап, күбі, піспек, торсық, шәйнек, қазан-ошақ)

	қуыршақ, ұлттық ыдыстар, дөнгелек үстел, дастархан, ши талшықтары. Ойын шарты: Сауленің қонақтарға арналған дастарханы. 1. Сәуле қонақтарға қандай тағамдар әзірледі? 2. Сәуле қонаққа неше адам шақырды? 3. Тосыннан екі қонақ келсе, оларға арнап не нәрсе қою керек? 4. Ши талшықтарымен есептеп шығу керек. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **"Таңғы асымызды бояйық"** **Міндеті:** Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды				**Ойын шарты:** ыдыстардың аттарын атай отырып, ажыратып толықтыру. Оларда қандай тағамдар дайындалатының және сақталатындығы туралы әңгімелеп Олар неден жасалған екендігі туралы айтқызу. **Қысқаша мағлұмат:** Келімен бидай түйіп, келсаппен бидайды қауызынан айырып талқан дайындайды, күбімен бие сүтін құйып піспекпен пісіп қымыз әзірлейді, қаймақ шайқап май әзірлейді. Торсыққа қымыз, айран толтырып жолға, сапарға шыққанда аттын қанжығасына байлап алады, онда сут өнімі салқын күйде сақталады,

	бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. Интерактивті тақтада балаларға суреттерді көрсету-джем мен кептірілген жемістердің көмегімен дәстүрлі таңғы ас (ботқа, сүзбе) әшекейлерін бейнелейтін мысалдар. Бұл идеялар көңілді, мерекелік таңғы ас үшін әр күн үшін емес екенін түсіндіру. Үйде, анасымен бірге таңғы асты осылай бояуды ұсыну. Балалардың тәбетін арттыру, тамақ дайындау туралы идеяларды дамыту, балалардың тамақ дайындау процесіне				шөлдегенде сусын қандырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Жаңбырдан кейінгі шалшық су»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Су асты әлемі"** **Міндеті:** балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың пішінін, түсін, құрылымының

	қызығушылығын сақтау. **(Сурет салу)** **Фетрадан жасалған дидактикалық ойын "Сорпа мен компот қайнатамыз"** **Ойынның мақсаты:** балаларды "сорпа" және "компот" жаңа ұғымдарымен таныстыру, балалармен көкөністер мен жемістердің аттарын қайталау, оларды топтарға бөлу қабілетін бекіту**.** **Міндеттері:** балаларда ұсақ мотериканы және саусақтардың қимылын үйлестіруді дамыту, танымдық қызығушылық пен табандылықты тәрбиелеу,				ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ мотериканы дамыту. Балалардың сөздігін белсендіру. **Ойын барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады, дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін көптеген бөлшектерді қолданады. **(Сурет салу)** **Дидактикалық ойын**:

	балаларды көкөністерді жемістерден ажыратуға, ойлауды, зейінді, есте сақтауды дамытуға үйрету. Сөздік қорын, есте сақтау қабілетін, сөйлеуді дамыту**.** **Ойынға арналған материал:** фетрадан тігілген матамен қапталған қалың картонға құмыра мен кастрюль, оларға жемістер мен көкөністер бейнеленген 12 карточка. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті** Ал, балалар, тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тостағанда ою бар, Ботакөз, аққу, тұмарша. Әшекейлеп бояйық,				**«Тамшыларды стаканға жина»** **Міндеті:** біртекті және түрлі түсті заттарды салыстыру операциясы арқылы заттарды түсі бойынша ажыратуға үйрету, түстерді ажырату бойынша практикалық әрекеттерді қалыптастыру. Материал: 4 негізгі түсті түрлі-түсті шыныаяқтар, түрлі түсті шеңберлер. Материал: жапырақтары бар сабақтар, түрлі-түсті жапырақшалар бейнеленген карталар. Ойын барысы: балаға әр түрлі түсті жапырақшалар беріп, гүлдің ортасына бірдей түсті жапырақшаларды қалай салуға болатындығын көрсету. Барлық жапырақшаларды жинауды сұрау. Әдемі гүлдер! Енді түрлі-

	Төрге іліп қояйық.. **(Дене шынықтыру)** **«Кішкентай құрттар»** Мақсаты: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. **(мүсіндеу)**				түсті орталықтарға салу. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем				**Сауысқанды бақылау** **Міндеті:** сауысқанның пайда болуы, оған тән белгілері, дағдысы туралы идеяларды

	мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі)				қалыптастыру; қыстайтын құстарға қамқорлық жасау қажеттілігін тәрбиелеу. **Қоршаған ортамен таныстыру)** Мен барлық жерде ұшамын, Мен әлемдегі барлық нәрсені білемін. Мен ормандағы әрбір бұтаны білемін. Мүмкін мені сол үшін Орман газеті деп атайды. Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: Сауысқан қалай көрінеді? Ол не жейді? Қалай дыбыстайды? Сауысқанның көп лақап аты бар: Сауысқан-ақ бүйрек, сауысқан-сақылдақ, сауысқан-ұры. «Ақ бүйрек» дейтін себебі сауысқан қауырсындарының бүйірі ақ түсті. Басы мен қанаттары қара. Құйрығы да қара, мұрны өте әдемі, жасыл реңктері бар,

	Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.				жебе тәрізді ұзын және түзу. «Сақылдақ» дейтін себебі бір жерден екінші жерге ұшып бара жатқанда «ғақ-ғақ!» деп дыбыстайды. Қатты сақылдау арқылы сауысқан жергілікті тұрғындарды қауіп туралы ескертеді. Ал «ұры» дейтін себебі оның жарқыраған затты жақсы көретіні, ұясына алып кететіні үшін осындай атқа ие болды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Сауысқан құрт, шыбын-шіркей, қоңыз, жәндік және масалармен қоректенеді. **Еңбек қызметі:** күзгі жапырақтарды жинау **Мақсаты:** еңбек тапсырмаларын қуана орындауға үйрету. **Қимылды ойындар: «Қарға мен күшік», «Допты ұста».**

					Мақсаты: құстардың қимылдары мен дыбыстарына еліктеуге үйрету; **(Дене шынықтыру)** Допты екі қолмен ұстау. Жеке жұмыс қозғалыстарды дамыту **Мақсаты:** бір аяғымен, қолымен белбеуімен тепе-теңдікті сақтауға үйрету
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

	Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Үш аю» ертегісін оқимын. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды. **(мәдени-гигиеналық дағдылар).**
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі,

	Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) **(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жуғыш заттар бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар: сөрелер,таразы, касса, ақша, жуғыш заттар. Шарты: Күнделікті үйде қолданатын ыдыс,қол киімдер жуатын заттарды алуға бару, Бірі жүргізуші, бірі анасы және баласы болып ойнау. **(Қоршаған ортамен таныстыру) Өнер орталығы**				**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер,сатушы, ойыншықтар,касса,ақша,сатып алушылар. Шарты:Сатушы және бала,сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау,бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға

	«Наурыз көжеге арналған тағамдар» Мақсаты: Сюжеттік сурет салу: Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. **(Сурет салу)**				болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер орталығы** «Сүттен жасалған березен» Қазақ халқының сүт өнімдерімен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	**«Тәрелкедегі ірімшік»** Жанерке мен Ұланға ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеуге үйрету. **(жапсыру)**				Жазира мен Асқарға ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалыңдығы бойынша тең сөздерін қайталату. **(математика негіздері)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту)**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Дауыста, атыңды айтам»** Ойыншылар шеңбер құрап отырады. Шеңбердің ортасында жүргізуші отырады. Оның көзін байлайды және бірнеше рет айналдырады. Ол кімнің қай жерде отырғанын білмей қалуы тиіс. Жүргізуші ойыншылардың бірін қолымен көрсетіп, «Дауыста,				Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқыр мен лақтар»** Алдымен қасқырдың рөлін орындайтын ойыншыны таңдап алады. Қалған балалар лақтар. «Лақтар» залдың бір жағында, ал «қасқыр» ортасында тұрады. Мынадай сөздерді қайталайды: «Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп». «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. «Қасқыр» залдың ортасында

	атыңды айтам» дейді. Таңдау түскен бала дауыстайды, даусын танымастай етіп өзгертіп сөйлейді. Егер жүргізуші бәрібір танып қойса, екеуі орын алмасады. Егер таба алмаса балалардың тілегін орындайды. **(дене шынықтыру)**				жүгіріп жүреді және әрі-бері жүгіріп өткен балаларды ұстап алуға тырысады. Кейін ойын қайталанады. «Қасқырды» қайта сайлайды. «Лақтар» залдың қарсы бетіне жүгіріп өтуге тырысады. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** Ата-аналарға аға топтағы "көктем" лексикалық тақырыбы бойынша «Үйде ойнаймыз» ұсыныстары				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 27.03-31.03.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 27.03.2023	Сейсенбі 28.03.2023	Сәрсенбі 29.03.2023	Бейсенбі 30.03.2023	Жұма 31.03.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **Әңгіме "Неге ойыншықтарды орнына қою керек?"** Міндеті: "Петя тазалауды ұнатпады" - балаларға тәрбиеші бастаған әңгімені жалғастыруды ұсыну, шашыраңқы ойыншықтар туралы сүрінуге болады деген ойға келу. Балаларға ойыншықтарды ретке келтіруге, оларды орнына қоюға үйрету; тәртіп пен тәртіпті сақтауға деген ұмтылысты ынталандыру, топтағы тәртіп пен қауіпсіздіктің қалай байланысты екенін түсіндіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын	**«Құлыншақ»** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру**.** Жылқының	**Өнер орталығы «Шалғындағы үйрек" қағаздан құрастыру** **Мақсаты:** Қағаздан көлемді үйрек фигурасын жасау. өз қолымен қағаздан ойыншық жасауды үйрету;	**«Домбыра»** **Міндеті:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымы таныстыру. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін	**«Балға мен шеге»** **Мақсаты:** Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап,

	көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**	үйімен таныстыру. Жылқының сыртқы түрінің ерекшеліктерін бекіту. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Кемпірқосақ»** **Міндеті:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары,	Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк. **Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-	бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)**	ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны «Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)**

		щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). **(математика негіздері)**	есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(Математика негіздері)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 5. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру)**			
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын

	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды	алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру,	қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану	жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау,	тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		ережелер туралы келісу және т. б.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Нан Ерте тұрып таңнан Пісірді апам ақ нан. Кетер емес әлі, Таңдайымнан дәмі. «Бауырсақ» Кернейді хош иісің Тамсандырып үй ішін. Жесем тоймай қаламын Әжемді еске аламын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Көмек Ыбырайұлы ҚАЗЫ – ҚАРТА, ЖАЛ – ЖАЯ** Дәмді тамақ қандай, ә! О, қазағым, жарадың! Қазы -қарта, жал – жая, Сенің ұлттық тағамың. Құпиясын біл қазір, Бар ма қояр сұрағың? Дайындалар бұл мәзір Жылқы етінен, шырағым! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Ақылбек Шаяхмет Айдары желбіреген күркетауық** Жауыннан тығылса да күрке тауып, Бағусыз өмір сүре алмайды ғой, Іргеден төніп тұрса күнде қауіп. Жүрген соң көбінесе орайы кеп, «Жарайды!» деушілердің «қалайы?» жоқ. Күтпесе өсімдік те қисық өсіп, Бақпаса мал кетпей ме жабайы боп. Тумайды жыр ұйқассыз, ән жүйесіз,	**Абдрахман Асылбек «Қобыз»** Күйші бала өзінің Қысып ұстап қобызын, Міне, былай... Күй тартқанда керемет, Сызылта бір созып үн: Игай, игай! Игай, игай! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Бейсебай Кірісбаев «Балға»** Таңдап алған ыңғайлы Балғам мені тыңдайды. Күнде бір уақ қолға алып, Бұлшық етті шыңдаймын. Балғам істің әрдайым Талғамайды қандайын. Босап қалса шегелер, Соғады кеп маңдайын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

			Қаншама бастамалар қалды иесіз. Қорытынды бұдан шығар біреу ғана: Адам да өсе алмайды тәрбиесіз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету.	**Музыка** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі	**Дене шынықтыру Тақырыбы: «Достар мен ойнау» Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары	**Дене шынықтыру Тақырыбы: «Достар мен ойнау» Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату.	**Дене шынықтыру Тақырыбы: «Дербестікке үйренеміз» Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Екі қолды белге қойып, оңға-солға бұрылу (жылдам және бір қалыпты). Оңға, солға еңкею, шалқаю. Тұрған қалыпта екі аяқ бірге (алшақ), алға еңкейіп, қолдың саусақтарын аяқтың ұшына жеткізіп, заттарды қою және жоғары көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған

		құралдарын байқауға үйрету. **Қазақ тілі Міндеті**: Көктем мезгіліне қатысты сөздерді (жаңбыр, жел), атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Наурыз мерекесіне қатысты сөздердің атауларын айтуды үйрету. **Сөздік минимум:** Ағаш, шөп, гүлдер, құстар, жанды табиғат Тау, су, күн құм, бұлт. Түрлі-түсті суреттер	көтеру. Тізерлеп отырып, допты өзінен айналдыра домалату. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене	Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру.	жаттығулар Аяқтың ұшына көтерілу және тұру. Екі аяқты кезекпен алға қою, алдымен өкшені, содан кейін аяқтың ұшын қою, тарсылдату. Қатарынан 4-5 рет жартылай отыру. Екі қолды белге қойып, екі жаққа созып, отыру. Тізені бүгу, алға созу, қайтадан бүгу және түсіру. Аяқтың ұшын созу, өкшені айналдыру. Дербес қимыл белсенділігі. Балалардың доптармен, қозғалатын ойыншықтармен, құрсаулармен ойындарын қолдау, дене шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды

		«Атын атап бер» дидактикалық ойын	шынықтыру құралдарын, спорттық және қимылды ойындарға арналған атрибуттарды пайдалануға ынталандыру. Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Адасқан доп»	Балаларды педагогпен бірге жаттығуларды орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Адасқан доп»	орындауға, қимылды ойындарға қатысуға тарту. **Ойын:** «Секіреміз»
	Дидактикалық ойын: «Ұн тағамдары қайдан алынады?» **Міндеті:** Балаларға нанның жасалу жолын түсіндіру, нан жасауға қатысатын адамдар еңбегін бағалау,	**Дидактикалық ойын «Ет тағамдары (қазы-қарта, жал-жая....)»** **Міндеті:** Балаларға ұлттық ет тағамдарының жалпы және жеке атауын	**Дидактикалық ойын «Қазақстанда мекендейтін -үй құстарын дала құстарынан ата және орналастыр, олардың мекенін**	**Дидактикалық ойын: «Ұлттық музыкалық аспаптар»** **Міндеті:** Ұлттық аспаптарымыздың атауларын білуге, оларды айыра білу, ұлттық құндылықтарымыз	**Дидактикалық ойын: «Егіншілікке-ауыл шаруашылыққа қажетті құрал-саймандарды ата»** **Міндеті:** Шаруашылыққа қажетті құралдардың атын білу, олардың

	қадірлуеге тәрбиелеу. Нанды құрметтеуге үйрету. **Көрнекілік:** Ұн өнімдерін суреттегі көрсетілген карточкалар бойынша топтастыру. **Ойын шарты**: Ұн тағамдарын атау, олар қайдан алынады, шикі өнімдерден піскен өнімдерді айырып жинақтау, қайсысы қазанда майға қуырылады, ал қайсысы табада дайындалады туралы айтқыздырту. Қайсысы пеште піседі? Ал қайсысы суға піседі, немесе бұқтырылатыны жайлы, оларды жеке-жеке топтастырып айту **(Қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Сергіту сәті**	ажыратып айта білуге үйрету. Қазақы бесбармақ тамағының дайындалуы, қонақ күту туралы ұғымдарын қалыптастыру. **Көрнекілік:** дастархан, оған қажетті заттар және тағам түрлері **Ойын шарты:** балаларға ет тағамдарын жинақтап, топтастырып, табақ тарту жасауға үйрету. Атауларын атау, дайындалу жолын айтқызу. Карточкаларды топтастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Сергіту сәті**	**атап, ерекше қасиеттерін тап.»** **Міндеті:** Балаларды суреттегі көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін, қандай ерекше қасиеттерін білетіндерін сұрау. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекіліктер:** дидактикалық ойын шартына арналған карточкалар, бейне слайдттар. **Ойын шарты:** Құстардың суреттері бейнеленген әр түрлі құстарды көрсету. Оларды құрастыру, қайда мекендейді, немен қоректенеді, қандай ерекше қасиеттері бар	туралы білімдерін көтеру. **Көрнекілік:** ұлттық аспаптардың түрлері (аса таяқ, сыбызғы, шаң қобыз, домбыра, қобыз, жетіген) **Ойын шарты:** балаларға аспаптардың аттарын атай білу, оларды айырып топтастыру. Ол сөздерге қатыстырып, сөйлем құрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Сергіту сәті** 1 дегенде тұрайық, 2, 3, 4 – алақанды соғайық, Оң жаққа бұрылып, Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **(дене шынықтыру)**	қолданылуы мен пайдасын түсініп білу, талаптылыққа, еңбекке, алғырлыққа баулу. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекіліктер:** хат қалта, еңбек құралдар топтамасы, дидактикалық ойын шартына арналған карточкалар. **Ойын шарты:** балаларға құрал-саймандардың атауын айту, олардың пайдасы, қолдану әдісі, іс-қимылмен олармен жұмыс істеу шараларын келтіру не істеп жатқандарын баяндап айту. Егіншілікке, шөп шабуға арналған құралдарды жеке топтастыру, ағаш кесуге, шабуға, жекелеуге, оны жұлуға арналған құралдарды жеке топтастыру

	Жайқалады ақ бидай, Басын иіп аққудай. Трактормен комбайн, Жүргізуге мен дайын. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұннан не жасалады?»** **Міндеті:** танымдық қызығушылықты, ойлауды, көрнекі зейінді дамыту. Ойын барысы: Балалар тек ұннан жасалатын тағамдарды фишкалармен белгілейді. **(жапсыру)** **Тиым сөздер** Ас атасы-нан. Нан атасы дән. Нан бар жерде, ән бар. Нан бар жерде-тірлік бар. Нан туралы мынадай тиым сөздер бар.	Мысығым ұйықтап жатқанда, Тышқан түсті қақпанға. Мысық оны бас салды, Қызық ойын басталды. Тышқан, тышқан қаш енді, Бір айлаға бас енді. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Үй жануарлары қандай пайда әкеледі?"** **Міндеті:** логикалық ойлауды дамыту, балаларды тұжырым - пайымдау құруға үйрету. Сиыр бізге не береді? Сүт, қаймақ, сүзбе, ірімшік, ет, тері.	екенін сұрау. Балалардың сөздік қорына жаңа сөздерді еңгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы балалардың білетін өлендері, жұмбақтары жайлы сұрау, айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Қарлығашқа ұқсайық, Қане қанат қағайық. Қарлығаш боп ұшайық, Ұшып, ұшып қонайық. **(Дене шынықтыру)** **Топтық жұмыс «Үндік балапандарымен »**	**«Шаңқобыз»** **Міндеті:** Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық пішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру. **(Жапсыру)** **Өнер орталығы «Қобыз»** **Міндеті:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(Мүсіндеу)**	1.Ағаш кесуге, шабуға, шегелеуге, шеге жұлуға арналған құралдарды топтастыру 2.Жер қазуға, шөп оруға арналған құралдарды бір бөлек топтастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Құралдар»** **Міндеті:** Балалардың сөйлеуін құралдармен әрекеттерді білдіретін етістіктермен байыту. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Ойын барысы. Бала белгілі бір мамандыққа қатысты құралдарды салады. Басқа балалар осы мамандықтың атын болжауы керек. **(Сурет салу)**

	Нанды лақтыруға болмайды. Нанды бір қолмен үзбе. Нанды аяқпен басуға болмайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)*** **«Қып-қызыл нандар»** Мақсаты: Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету. Мен әдемі үстелге жайылған нан өнімдерін салуды ұсынамын. **(сурет салу)** **Дидактикалық ойын:** "Паровоз вокзалға барады" **Міндеті:** ермексазды сұқ саусақпен жапырақ бетіне жоғарыдан төмен қозғалыстармен	Ешкі бізге не береді? Ет, сүт, жүн, ірімшік. Қой бізге не береді? Жүн, ет, тері. Жылқы бізге не береді? Атқа мінуге, жүк тасымалдауға болады. Ет, тері. Тауықтар, қаздар, үйректер бізге не береді? Жұмыртқа, ет, қауырсын және мамық. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:** «Бауырсақтар» **Міндеті:** қолды үйлестіруді, моториканы, саусақтардың ептілігін дамыту (сұқ саусақ, үлкен); баланың алақанының арасына ермексаздың	**Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, безендіру дағдыларын дамыту **(Мүсіндеу, жапсыру)** **Дидактикалы ойын:** **«Ненің даусы?»** Құстардың үнін балаларға тыңдата отырып, қай құстардың дауысы екенін сұрау. Кәне, бір - бірімізбен үй құстары сияқты		**Сергіту сәті** Тепе-теңдік жолменен, Арасында мен келем. Бір, екі, үш, төрт, Келе жатқан жете алмай, Мынау бздің мекен-жай. **(Дене шынықтыру)** **Өнер орталығы «Күрек»** **Мақсаты:** Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. **(Жапсыру)**

	жағу қабілетін қалыптастыру; саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту; сөздікті белсендіру: "паровоз", "вокзал", "мінеді", "шпалдар". **Қажетті заттар:** қара түсті екі параллель сызығы бар картон парағы ("рельстер"); ойыншық паровозы; вокзал бейнеленген сурет; пластилин бар; ермексазды айналдыруға арналған тақта. **Ойын барысы.** Балаға рельстері бар картонды көрсету және паровоздың барғысы келмейтінін айту, өйткені шпалдар жоқ. Балаға "шпалдар" жасап, оларды "рельстер" арасында орналастыруды ұсыну. "Шпалдарды" қалай жасау керектігін	кішкене бөліктерін жайып, ұштарын біріктіре білу қабілетін дамыту; қиялды дамыту. **Қажетті заттар:** ермексаз; бауырсақтарға арналған әдемі табақ; Айжан қуыршағы; Айжанның досы Мария мен Дария бейнеленген суреттер. **Ойын барысы:** Балаларға жақында мереке - 1 мамыр халықтар достығы күні екенін айту. Мерекеде адамдар бір-біріне қонаққа барады, барлық дәмді заттарды үстелге қойып, қонақ күтетінін айту. Айжан бауырсақтарды жақсы көреді.	амандасайық. (Балалар үй құстарының дыбыстарына салып, бастарын изеп амандасады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өнер орталығы «Құлыншақ»** **Мақсаты:** Заттық сурет салу. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. **(сурет салу)**		

	көрсету: ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөлікті алып тастау, оны тақтаға жаю. "Рельстердің" арасына "шпал" қою. Балаларды бастаған жұмысты жалғастыруға шақыру. Барлық "шпалдар" төселген кезде, олардың үстінен сұқ саусағыңды сырғыту және баланы да солай етуге шақыру. "Жолдың" соңында суреттермен суретті жабыстыру. Баланы машинист болуға және паровозбен саяжайдан вокзалға барар жолда жүруге шақыру. **(Мүсіндеу)**	Оның оларды қалай мүсіндегенін тыңдау: Мен үш бауырсақты мүсіндедім, Өйткені, бүгін мерекеге досым Мария мен Дария келеді. Мен достарыма ермексаздан жасалған бауырсақты сыйлаймын, - дейді. Мен үш бауырсақ жасадым. Мен оны достарыма беремін. Бұл Марияға, мынау Дарияға, ал бұл менікі болады. Алдын — ала дайындалған ермексазды алу, оны алақанның арасында жаю. Оның ұштарын біріктіріп, саусақтармен қысу - дөңгелек бауырсақ пайда болды.			

		"Қараңдаршы, менде қандай бауырсақ бар. Мен оны табаққа саламын. Ал, енді бәріміз достарымызға арнап бауырсақ мүсіндейік. **(Мүсіндеу)**			
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел)	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балалар ды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау:** Торғайды бақылау. Мақсаты:Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:**	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі?	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты:Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр,

	Сұрақтар: -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	**Көркем сөз.** **Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** К-№13	Торғай, торғай , торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)**	- Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп,	Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.

		«Құстар мен мысық» (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.	**Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотористикалық дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар,			

	орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру.

	3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары. 1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Міндеті**: Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер.	**«Экологиялық соқпақ» Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Топтық жұмыс "Жылқы"**	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта»** **Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес ,	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Сыбызғы»** **Мақсаты:** Заттық сурет салу. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар	**Сюжетті-рөлді ойын «Хайуанаттар бағы»** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын

	Шарты: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтың балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер орталығы «Торт»** **Мақсаты:** Сәндік мүсіндеу: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау**.** **(Мүсіндеу)**	**Мақсаты:** өз жұмысында түстің экспрессивті мүмкіндіктерін қолдануға үйрету; көзді, ритақ пен түс сезімін дамыту; табиғатқа ұқыптылыққа тәрбиелеу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, элементтермен безендіру **(Жапсыру, мүсіндеу)**	жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Үкі»** **Мақсаты:** Балаларды орман құсы үкімен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен және өмір сүру жағдайларымен таныстыру, оның табиғаттағы және адамдар үшін рөлін анықтау. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. **(Сурет салу)**	мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. **(Сурет салу)**	сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту. Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Балта»** **Мақсаты:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға **Дидактикалық ойын "Нан қайдан келді?»** **Мақсаты:** балаларды нан өсіру	Бекарыс пен Жанызаққа **Дидактикалық ойын: «Қай жануар не жейді?»**	Арман мен Бекзатқа **Ойын жаттығуы: «Бұл қандай құс?» картотека №45** **Мақсаты:** Балалардың	Бекарыс пен Рамазанға Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым)	Жансерік пен Алинаға Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: бұталар және ағаштар (бақша және

	процесімен таныстыру. Нан бізге үстелге қалай келгені туралы түсінік беру. Балаларда нанға және оны өсірген адамдарға деген құрмет пен құрметке тәрбиелеу. **Ойын ережелері:** **Жұмбақты тап.** Күрең қызыл түсі бар, Тағамдардың асылы. Қуат берер күші бар. (Таба нан) Балалардың екі командасы нан өсіру бойынша ауылшаруашылық жұмыстарының кезектілігін белгілейді. Суреттерді ретімен қояды **(құрастыру қоршаған ортамен таныстыру)**	**Мақсаты:** Балалардың әртүрлі үй жануарлары мен жабайы жануарлардың не жейтіні туралы білімдерін бекіту; Жабайы және Үй жануарларына ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Ойын барысы: жануарларды тамақтандырыңыз, әр жануар не жейтінін жапсыру. Біртұтас сөйлеуді дамытудың жеткілікті деңгейімен баладан сөйлем деп атауды сұрау. **(Жапсыру)**	құстардың қандай дыбыстар шығаратыны туралы білімдерін бекіту, "Р"дыбысын анық айтуға үйрету. **Материалдар:** Құстардың түрлі-түсті суреттері. **Шарты:** тәрбиеші кез-келген құстың айқайына еліктеп, балалардан не осылай айқайлайтынын сұрайды. Балалар болжай отырып, тиісті суретті таңдап, оны панельге қояды. Мысалы: - "Кар-кар" деп кім айқайлайды? Кел, Жаннұр, мына құсты көрсет. - Біз бәріміз қарға сияқты айқайлаймыз. - "Чирик-чирик" деп кім айқайлайды? - Торғай сияқты айқайлайық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	орман). **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды,	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру*)*** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен

	сөйлейді. Балалардың көпшілігі тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	ойынды бір аяғымен жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді және ол екі аяғымен тұрып ойынды жалғастырады. Егер сәтсіздікке ұшыраса, ойыннан шығуға тура келеді. **(Дене шынықтыру)**		балалар заттардың қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	домалатады, екіншісін аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				

Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** "Табиғаттағы көктемгі өзгерістер" апталығы бойынша ата-аналарға арналған ұсыныстар

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі:03.04-07.04.2023жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 03.04.2023**	**Сейсенбі 04.04.2023**	**Сәрсенбі 05.04.2023**	**Бейсенбі 06.04.2023**	**Жұма 07.04.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**ЛЕГО "Көзіңізді ашпай тұрғыз"** **Міндеті:** көзді жұмып құруды үйрету; қолдың ұсақ моторикасын, ұстамдылығын дамыту; Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **Материалдар**: тақта, конструктор жинақтары. **Барысы:** балалардың алдында тақта мен конструктор жатыр. Балалар көздерін жұмып, бірдеңе жасауға тырысады. Кімнің ғимараты қызықты болса,				

	оны жігерлендіреді. **(Құрастыру)** "**Марғаулар жіппен ойнайды"** Міндеті: Балаларды екі тең не тең емес заттар тобын саны бойынша салыстыруға және теңдестіруге үйрету; заттар жұптарын тұстастыру және беттестіру тәсілдерін қолдану іскерлігін қалыптастыру; заттарды оң (сол) қолымен алып, жолақтың сол жағынан бастап, оң жағына қарай, бір-біреуден салу тәртібіне дағдыландыру; зейінді, қолдың				

	ұсақ моторикасын, қабылдау және ойлау қабілеттерін дамыту. **(Математика негіздері)**				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 1.1. Балалар сылдырмақтарын жоғары көтеріп, екі қолымен сылдырлатады. 1.2. Бастапқы қалып (жаттығу 4-5 рет қайталанады). 2. Бастапқы қалып аяқ алшақ, дене тік, қол төменде. 2.1. Қолдарын оң жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.2. Бастапқы қалыпқа келу. 2.3. Қолдарын сол жаққа жіберіп, сылдырмақтарды сылдырлатады. 2.4. Бастапқы қалып (жаттығу 4 рет қайталанады).				

	3. Бастапқы қалып жерде отырады, аяқ алшақ, сылдырмақ ұстаған қолдары екі жанында. 3.1. аяқтарын жинап, сылдырмақ ұстаған қолдарын жоғары көтеріп, сылдырлатады. 3.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады). 4. Бастапқы қалып аяқ бірге, дене бос, қол төменде. 4.1. Сылдырмақтарын артында ұстап, бір орында тұрып секіру. 4.2. Бастапқы қалып (жаттығу 3 рет қайталанады) **(дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	«Не қалай дыбыстайды?»	**Қоршаған**	**Сурет салудан ойын-жаттығу**	**Музыкадан ойын-жаттығу**	**Қоршаған ортамен танысудан ойын-**

	ойын жаттығуы [о], [ө] дыбыстары". Мақсаты: Балаларды үй жануарларының дыбыстау ерекшеліктеріме н, дауысты [о], [ө] дыбыстарының артикуляциясым ен таныстыру; үй жануарларының қыстағы тіршілігі жөнінде білімдерін пысықтау. **(қазақ тілі)** **Драматизация.** "Қызыл телпек" ертегісін ағаш ойыншықтар театрын қолдану арқылы сахналау. Таныс ертегілер мен шағын	**ортамен танысудан ойын-жаттығу** "Кішкентай марғау". Мақсат-міндеттер. Марғау туралы ұғым бере отырып, балалардың қабілеті мен зейінін, тілі мен есте сақтауын және байқампаздығын дамыту. Мысық пен марғау туралы көркем сөздерді пайдалана отырып, сөздік қорын молайту. **"Қай жерде шырылдады?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы:	"Өсімдіктер". Мақсат-міндеттер. Балаларды өзара ұжымдасып шығармашылықта сурет салу тәртібіне үйрету; алдын-ала боршамен салынған өсімдік өскен ыдыс бейнесінен шығып, созылып жатқан үй өсімдіктерінің бұталары бойына жапырақтарды саусақтармен жақпалап, салуға үйрету. **"Кім не жейді?" дидактикалық ойыны.** Мақсат-міндеттер: балаларды құстардың қоректенуі туралы білімдерін бекіту; қыстайтын және жыл құстары айырмашылығы	"Тауықтар" биі. Мақсат-міндеттер. Балаларды үй жануарлары туралы әндерді тыңдауға және айтуға үйрету; музыканың сипаты мен әннің сөздік мағынасын түсініп айта білу қабілетін қалыптастыру; музыка әуенімен ырғақты қимылдарды топпен бір мезгілде бастап, бір мезгілде аяқтау дағдысына жаттықтыру; дыбысты есту қабілеті мен музыкалық аспапты әуенге ілесе отырып, дыбысты дұрыс қайталай білу қабілетін жетілдіру; үй жануарлары жөнінде ұғымдарын кеңейту. **"Суретті құрастыр" үстел-үсті ойыны.** Міндеті: балаларды тұтас затты жеке бөліктерден құрастыруға	**жаттығу** "Жүргіншілер жолы". Мақсат-міндеттер. Балаларды жүргіншілер жолының маңызымен таныстыра отырып, ақпаратты мұқият тыңдауға үйрету. **"Күлкілі маймылдар" театрландырылған ойын.** Міндеті: зейінді, бақылауды, реакция жылдамдығын дамыту. Барысы: балалар шашыраңқы тұрады. Олар маймылдар болып ойнайды. Олардың алдындағы бала - хайуанаттар бағына келуші, ол әртүрлі қимылдарды орындайды. "Маймылдар", баланың іс-әрекеттерін

	шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету. Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырлық танытуды үйрету. **(көркем әдебиет)** **Ұлттық ойын "Қазан"** Асықтарды көлденең нысанаға 3 метр қашықтықтан лақтырады. Сөреден 3 метр жерде үлкен қазан тұрады (шеңбер). Белгі бойынша әр топтың ойыншылары	қоңыраушаны дайындайды. Барысы: балалардың ішінен жүргізушіні тағайындайды. Балалар шеңбер бойымен отырады, жүргізуші ортаға шығып көзін жұмады. Педагог бір балаға қоңыраушаны береді, бала көзін ашпай қай жақтан шыққанын қолымен нұсқайды. Егер бала дұрыс таппаса, онда екінші рет ойнап отырады. Сосын келесі бала шығады. **(музыка)**	туралы білімдерін бекіту; есте сақтауды, зейінді, сөйлеуді дамыту; қыстайтын және жыл құстары туралы түсініктерін кеңейту. Барысы: екі шеңберде әртүрлі тамақ түрлері: тары, дәндер, нан үгіндісі, итмұрын, жидек, қоңыз, құрт, алма суреттері тұрады. Балалардың міндеті - қыстайтын және жыл құстарына азық-түлік бөлу. **(қоршаған ортамен танысу)**	жаттықтыру; ерік-жігерін, мақсатқа талпынуын тәрбиелеу. Барысы: қорапта әр түрлі заттар бейнеленген тұтас суреттер болады: жануарлар, өсімдіктер. Екінші қорапта дәл осы суреттер төрт бөлікке бөлініп салынған. Педагог балаларды суреттермен таныстырады. Олар суретте не бейнеленгенін атап айтады. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту)**	қайталайды. **(қоршаған ортамен таныстыру)**

	асықтарды қазанға лақтырады. Қазанның ішіне көбірек асық түсірген топ жеңеді.				
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты,	**Музыка** Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен),	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Көңілді тышқандар **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру.	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Дербестікке үйренеміз **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Епті болуға үйренейік **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату.

	баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрациялар ды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату.	әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **«Қазақ тілі»** **Міндеті:** Наурыз мерекесіне қатысты сөздердің атауларын айтуды үйрету. **Сөздік минимум:** Наурыз, көже, ұлттық Түрлі-түсті суреттер **"Көрпені безендірейік" дидактикалық ойыны** **Міндеті:** балалардың түсіне назар аудара отырып, үлгі	Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң	қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды	Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды

		жасау дағдыларын бекіту. Үлгіні өз бетінше орналастыру дағдысын қалыптастыру. Балалардың қиялы мен шығармашылығын дамыту. Ойын үшін" көрпе "- үлгілер, бос" көрпе", түрлі-түсті асықтар қолданылады. Балаға ұсынылған үлгіге сәйкес түрлі-түсті асықтарды қою ұсынылады, содан кейін сіз "көрпе"үшін үлгіні өзіңіз ойлап табуды ұсынады.	аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.	құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.Ойын: «Қояндар»	тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.
	Дидактикалық ойын «Ойлан, тап» **Міндеті:** ойлау және талдау қабілетін дамыту. 1. Олар қыста ұшады, көктемде келеді.	**Дидактикалық ойын: «Қазақ халқының ұлттық киіз үйінің құрылысын ата және орналастыр»**	**Дидактикалық ойын: «Қазақтың ұлттық ер адамның, қыз баланың киімдері»** **Міндеті:** Суретте көрсетілген киім үлгілерін атау,	**Дидактикалық ойын «Жауынгерлердің қару жарақтары мен сауыт-саймандары»** **Міндеті:** Балаларды ұлттық патриоттық сезімге баулу, қару жарақтар мен сауыт-саймандар жайлы білімдерін бекіту	**Дидактикалық ойын «Ұлттық ыдыс аяқ турлері»** **Міндеті:** Ұлттық ыдыстардың аттарын атай, оларды толықтыруға қажетті құралдарды тапқызу, ыдыстардың жалпы

	2. Біздің көптен бері досымыз, сөйлейтін даусы бар. Ол қардан пайда болды, күн сәулесімен шалшыққа айналды! **«Наурызды қалай қарсы алады?»** Сурет бойынша әңгіме құрастыру **Міндеті:** дыбыстарды автоматтандыру (д), (т), (п), (р), (ж), есту зейінін жетілдіру, сөйлеудің интонациялық мәнерлілігін тәрбиелеуге ықпал ету. ұлттық тұрмыстық заттармен таныстыруды жалғастыру, тұрмыстық заттар мен табиғи ортаның	**Міндеті:** Балаларға ұлттық киіз үйдің құрылысын білуге үйрету. Өлең жолдарымен қимыл-қозғалыс түрлерін жасап киіз үй құру. Сөздік қорларын молайту. Көрнекілік: киіз үй құрылысы жасалған карточкалар топтамасы, киіз үй үлгісі Ойын шарты: балаларға киіз үй құрылысын ретімен атауға, киіз үй шаттық шеңберін орындауға үйрету, тоқпақ жолдарын іс-қимыл келтіріп орындау. Киіз үйді құрастыру, карточкаларды топтастыру.	оларды айыра білу, топтастыруға, тапқырлыққа, шапшандыққа баулу. **Көрнекілік:** ұлттық ер адам, қыз бала киімдері, хат қалта **Ойын шарты:** хатқалтаға салынған үлгілер балаларға беріледі. Ер адамның және қыз баланың киімдерін атап, оларды қашан, қайда киюге болатының айтады. Ол сөздерге қатыстырып, сөйлем құрайды. Қыз бала мен ер адам киімдерін жеке-жеке топстастырады **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын:**	**Көрнекілік:** үлгілер көрсетілген карточкалар топтамасы. **Ойын шарты:** 1. Қазақ халқы жауынгерлікте денесін оқтан қорғау үшін киген киімі қалай аталады жалпы атауы, жеке-жеке атауы. 2. Қазақ хандары дауды қалай тоқтатқан, нені қолданған. 3. Шайқаста қандай қару- жарақтарын қолданған. Карточка топтамаларынан аттарын атап үш бөлікке бөліп топтастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **ДУЛЫҒА** **Мақсаты:** Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық пішіндерден, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.	және жеке атауларын меңгерту, ұлттық құндылықтарымыз туралы білімдерін көтеру. **Көрнекілік:** ұлттық ыдыстар түрлері (келі, келсап, күбі, піспек, торсық, шәйнек, қазан-ошақ) **Ойын шарты:** ыдыстардың аттарын атай отырып, ажыратып толықтыру. Оларда қандай тағамдар дайындалатының және сақталатындығы туралы әңгімелеп. Олар неден жасалған екендігі туралы айтқызу. **Қысқаша мағлұмат:** Келімен бидай түйіп, келсаппен бидайды қауызынан айырып талқан дайындайды, күбімен бие сүтін құйып піспекпен пісіп қымыз әзірлейді, қаймақ шайқап май

	мақсатын түсінуге үйрету. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Сергіту сәті:** Дөңгеленіп тұрайық Керегені құрайық. Уықтар боп иіліп, Шаңыраққа киіліп Киіз үйді құрайық. **(Дене шынықтыру)** **«Жайлау»** **Міндеті:** квадраттар мен тіктөртбұрыштар дан гүлдер салу. шаршы парақты бүгуге үйретуді жалғастыру. Балалардың ұлттық мереке мен дәстүр туралы	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Көтеріліп шаңырақ, Уықтары шаншылар. Керегелер керіліп, Өрімдей боп өрілер. Бәріміз жүрсек айналып, Киіз үй боп көрінер. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын:** **«Киіз үй тігейік»** Мақсаты: Өткен тақырыпты қайталау, ежелден келе жатқан қазақ халқының мекен-жайы, тұрағы киіз үй туралы түсінік беру. Керекті құралдар: киіз үйдің	**«Ойлан тап, не артық?»** **Мақсаты:** Ойын шарты: Балалар көрсеткен суреттер ішінен артық затты тауып, неліктен артық деп санайтындығын түсіндіруі керек. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Біздер тату баламыз. Гүл-гүл жайнап жанамыз. Жаттығулар жасайық. Жақсы сергіп қаламыз. Орнымыздан тұрамыз, Қолды белге қоямыз. Бұрыламыз оңға бір, бұрыламыз солға бір Көбелек болып ұшамыз, орнымызды табамыз.	**(Жапсыру)** **Сергіту сәті** Б.Бөрібаев/ Қолдарыңды көтеріңдер – бір дейік. Көп отырып, қатты шаршап жүрмейік. Қолды создық, басты бұрдық – екі деп, Қозғалыспен әрбір адам жетіледі. Алға, артқа қарадық та – үш дедік. Тағы жаңа жаттығулар істедік. Түсірейік қолды төрт пен бесті айтып, Отырайық көңілді енді марқайтып. **(Дене шынықтыру)** **ҚАЛҚАН** **шит: қорғану үшін қолға ұстаған** **Мақсаты:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. Қауіпсіздік ережелерін сақтауға үйрету. **(Мүсіндеу)**	әзірлейді. Торсыққа қымыз, айран толтырып жолға, сапарға шыққанда аттың қанжығасына байлап алады, онда сут өнімі салқын күйде сақталады, шөлдегенде сусын қандырады **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** **«Шебер және батыл қолды мүсіндейік»** Балалар «мүсінші» болып,саусақтарымен топырақты,уыстағандайқысып, ермексазды ширатқандай алақандарын бір-біріне үйкелеп,ашып-жұмып қолдарына жаттығу жасайды.Балалар бір-бірлеп саусақтарын ашып,санап,әр саусаққа сипаттама

	түсініктерін кеңейту. 1.Квадратты диагональ бойынша екіге бүктеу. Бұл үшбұрыш болды. 2.Біз үшбұрышты жоғары бұрышқа орналастырамыз. Үшбұрыштың негізінде біз ортасын тауып, оңға бұрышты жоғары, содан кейін солға бүгеміз. 3.Жасыл тіктөртбұрыштан сабақты бүктеу. 4.Басқа жасыл тіктөртбұрышты екіге бөліп, қызғалдаққа арналған екі жапырақты кесу. Өзіндік жұмыс. Енді әркім өз қызғалдағын	сүйектерінің суреттері, есептер жазылған карточкалар. Мазмұны: киіз үй сүйектері суреттерінің артына тапсырмалар жазылған. Өткен тақырыптарды қайталай отырып, балалар киіз үйді тігеді. Киіз үйдің сүйектерін атайды. Шаңырақ, уық, кереге, сықырлауық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Шаңырақ»** **Мақсаты:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен таныстыру. Акврель краскамен	**(Дене шынықтыру)** **Өнер орталығы** Балаларды таңдауы бойынша үш орталыққа бөлу. Бірінші орталық дайын қиындылардан саукеле жапсырып жасайды. Екінші орталық саукеленің суретін салады. Үшінші орталық мозаикамен саукеле құрастырады. **(жапсыру, сурет салу)**		береді. • Бас бармақ-өте күшті,қайырымды,бәріне негізгі,нағыз тірек болуы керек(Бұл әке). • Балаң үйрек-қатал,тәртіпке қатаң қарап,қадағалайды(Бұл ана) • Ортан терек -ата-ананың негізгі көмекшісі (Үлкен аға) • Шылдыр шүмек-көп сөйлемейтін,бірақ өте еңбекқор(ортаншы аға) • Кішкентай бөбек-ең титтей,бәрінің сүйіктісі,кішкентай көмекші. • Осындай жұмыстан соң «мүсіншілер» жұдырықтарын жұмып,жасағандарын бағалайды. «Тек осындай мықты,берік жанұяғана алдында ұрған мәселелер мен қиындықтарды

	алып, біздің жайлауға жабыстырады. **(жапсыру)**	жұмыс жасауға үйрету. **(сурет салу)** **"Киіз үй"** Кереге (киіз үй қабырғасы) -6 дана.; Уықтар - 20 дана.; Шаңырақ (киіз үйдің жоғарғы бөлігі) - 1 дана.; Сықырлауық (есік) - 1 дана.; Туырлық 1 дана; Үзіктер (киіз бөліктері) - 2 дана.; Түндік (шаңырақка арналған кошма) -1 дана.; Белдік (арқан) - 1 дана.; Сандық - 1 дана.; Ағаштөсек — 1 дана; асадал (шкаф) - 1 дана.; Дөңгелек үстел (дөңгелек) - 1 дана.;			сенімді түрде жеңе алады. **(Дене шынықтыру)** **«Ожау»** **Мақсаты:** Ожау жасау үшін: ермексазды екіге бөлу. Екінші бөлігін тағы екіге бөліп, оларды сопақтау етіп домалақтау. Ожаудың басы мен жиегін жасап, біріктіру. Екінші бөлігінен созу арқылы ожаудың сабын жасау. Ожаудың басы мен тұтқасын біріктіру. Қалақшамен тегістету. Енді жасаған ожауды сәнді болу үшін безендіру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын** **«Үстелде не жоқ?»** **Мақсаты:** ыдыстарды топтастыру

		Сырмақтар (кілем) - 2 дана.; көрпеше 1 дана.; Жастық (жастық) - 1 дана. **(жапсыру)**			Шарты: төртке бөлінген торсық суретін құрастыру, бөлшектерін атау. **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Бақылау: Күнге бақылау.** Мақсаты: Балларға күн туралы айту.Сұрақ-жауап арқылы ой-өрістерін дамыту. **Мысал сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Аспанда күлімдеп не тұр? -Күн неге ұқсайды? -Күн бізге несін төгіп тұр?	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты:Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз**	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай?	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балаларды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді, Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай?	**Бақылау:** Торғайды бақылау. Мақсаты:Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай , торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың. Бөтегеңді томпайтып

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Еңбек:**Ауладағы гүлдерге су құю. Мақсаты:Қамқорлыққа тәрбиелеу,еңбектену дағдыларын қалыптастыру. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** К-№ 11 «Торғайлар мен автомобиль» **(дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** Жұмбақ. Таңмен көзін ашады, Әлемге нұрын шашады. (Күн) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Өзіндік іс-әрекеті:** еркін іс-әрекеттер.	Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:** -Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты: Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:**	-Жел бар ма? -Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	-Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** К-№13 «Құстар мен мысық» (дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.	Биікте ұшып самғайсың. С**ұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау. **Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.

		Сулы құмнан киіз үй мүсіндеу **(Мүсіндеу)** **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын.				

	Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту). Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. **(көркем әрекет, музыка)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау.**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу**

	Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер бұрышы «Мен кішкентай суретшімін»** **Мақсаты:** Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізуге үйрету. **(сурет салу)**	**Картотека №11 Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Рөлдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Өнер орталығы** «Садақ және оқ» Түсті қағаздардан Міндеті: Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен (ер-тұрман) таныстыру. **(Құрастыру)**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады.

	киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады.		алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**		**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер орталығы** **Сәндік сурет салу. Торсық** Мақсаты: Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сақтауға баулу **(Сурет салу)**

	(Қоршаған ортамен таныстыру)				
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандырамыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы

	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады.	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір	мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында

	(дене шынықтыру)	қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. **(дене шынықтыру)**	салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. **(дене шынықтыру)**	белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. ***(*дене шынықтыру)**	тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. ***(*дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балабақшадағы рухани-адамгершілік тәрбие»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.04-14.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 10.04.2023	Сейсенбі 11.04.2023	Сәрсенбі 12.04.2023	Бейсенбі 13.04.2023	Жұма 14.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу. Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу. **Әңгіме "Неге ойыншықтарды орнына қою керек?"** Міндеті: "Петя тазалауды ұнатпады" - балаларға тәрбиеші бастаған әңгімені жалғастыруды ұсыну, шашыраңқы ойыншықтар туралы сүрінуге болады деген ойға келу. Балаларға ойыншықтарды ретке келтіруге, оларды орнына қоюға үйрету; тәртіп пен тәртіпті сақтауға деген ұмтылысты ынталандыру, топтағы тәртіп пен қауіпсіздіктің қалай байланысты екенін түсіндіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы	**ЛЕГО "Картадағыдай бөлшекті тап"** **Міндеті:** "Қуыс" лего конструкторының бөлшектерінің атауларын бекіту. Жабдық: карточкалар, "Қуыс" лего-	**ЛЕГО "Жұмбақ қап"** **Міндеті:** конструктордың бөлшектерін жанасуға үйрету. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және	**Жазықтық конструкциясы бойынша тапсырма "Желкендер"** Міндеті: Балаларға суретте не бейнеленгені туралы сөйлесуді ұсыныңыз, содан кейін желкенді	**Жазықтық конструкциясы бойынша тапсырма «Бұл неге құсайды?»** **Міндеті:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын	**Жазықтық конструкциясы бойынша тапсырма "Бөлмені жабдықтау"** **Міндеті:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын

басқа іс-әрекеттер)	конструктор бөлшектері, тақта. Барысы: балалар кезек-кезек "Қуыс" лего-конструктор бөлшегінің сызбасы бар картаны алады, сол картаны тауып, оны тақтаға бекітеді. Ойынның соңында балалар ғимараттың атын ойлап табады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №30 «Түрлі-түсті домино»** **Мақсаты:** балаларға балалар доминосын ойнау ережелерін үйрету, қажетті түсті таңдаудың маңыздылығын көрсету, түстердің дұрыс атауын үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** 28 дана балалар доминосы, онда	құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Жабдық: конструктор бөлшектерінің жиынтығы, дорба. Барысы: тәрбиеші лего-конструктордың бөлшектері бар сөмкені ұстайды. Балалар кезек-кезек одан бір деталь алады, болжайды және бәріне көрсетеді. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №31 «Кемпірқосақ»** **Мақсаты:** балаларды кемпірқосақтың суретін салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың	қарындашпен сызу. Олар қандай геометриялық фигураға ұқсайтынын, тағы қандай фигуралар белгілі екенін сұрау. Барысы: Осыдан кейін балалар кішкентай үшбұрыштарды, содан кейін үлкен үшбұрыштарды іздейді. Егер олар қиын болса, кескіндерді бояуға, кесуге және кескінге жабыстыруға көмектесу. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №32 «Тышқанды жасыр»** **Мақсаты:** 4 негізгі түстің атауын ажырата білуге үйрету-қызыл, сары, жасыл, көк.	материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Барысы: тәрбиеші кезек-кезек кесілген геометриялық фигураларды көрсетеді, олардың атайды және олардың қандай екенін айтуды сұрайды. Мысалы: доп, колобок, күн, бет, шар, берет және т. б. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №33 «Суретті түсіне қарай таңда»** **Мақсаты:** негізгі 4 түсті білімдерін бекіту, визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға, мысалы, сары шеңбері бар қақпақты көрсетеді, оның түсі қандай екенін сұрайды және	материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Барысы: тәрбиеші балаларға қағаз парағын (35*45 см) ұсынады және бұл қуыршақ бөлмесінің едені екенін айтады, оны кірпішпен(бөлменің қабырғалары) жабдықтауды сұрайды, терезе мен есікке Бос орындар қалдырады. Балалар мұны жасағаннан кейін парақты алып тастап, оның жанына қояды. Содан кейін ол геометриялық фигураларды шығарады және жиһаз бөлшектерін(төртбұрыш – нәжіс, тіктөртбұрыш –төсек және т. б.) таңдауды ұсынады. **(Құрастыру)** **Үстел-үсті ойыны картотека №34**

	суреттердің орнына квадраттар әртүрлі түстермен боялған (олардың 7 түрі болуы керек). **(математика негіздері)**	орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар:** А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). **(Математика негіздері)**	**Қажетті заттар:** қағаз парақтары 4 түсті (20-15), ортасында тышқан (тышқан үйі) салынған Ақ шаршы (8-8), сол 4 түстің квадраттары-есіктер (10х10), үлкен картон ойыншық - мысық, әр балаға жұмсақ тышқан-түрлі-түсті парақтар 10х8, ақ квадраттар оларда 5х5, түрлі-түсті квадраттар. **(Математика негіздері)**	балаларға бірдей түсті тақырыптық суретті таңдауды ұсынады. Содан кейін жасыл шеңбері бар қақпақты көрсетеді, балалар түсті атайды, сонымен қатар суретті таңдайды. **(математика негіздері)**	**«Түс бойынша жұп құр»** **Мақсаты:** ұқсас сенсорлық қасиет негізінде жұптарды таңдау мүмкіндігі; визуалды қабылдауды дамыту. **Ойын шарты:** тәрбиеші балаларға түрлі-түсті шеңберлері бар қақпақтарды қарастыруды ұсынады, түсін атауды сұрайды. Содан кейін балаларға бірдей түсті шеңберлердің жұптарын алуды ұсынады. **(математика негіздері)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 6. «Сыпырғыш» - Бірінен соң бірі сапқа тұрып бағытты өзгертіп жүру. «Шапалақ» - Бытырап жүгіру. 2. Сапта аяқтың ұшымен, өкшемен жүру. 3. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолдарды артқа - алға тербеп, жан - жақтан көтеру, оған қарап, ақырындап орнына түсіру. (6 - 7 рет қайталау) 4. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Оңға бұрылып, қолды артқа созу, оған қарап, бұрынғы				

	қалыпқа қайта келу. Соны сол қолмен қайталау. (2 - 3 рет қайталау) 5. Түзу тұрып, аяқты сәл алшақ қою. Қолды алдыға созып, шынтақты бүгеді, «насос» ұстағандай түру. Машинаның дөңгелегін ауаға толтырғандай алға, төменге еңкею, өз қалпына келу.(5 - 6 рет қайталау) 6. Аркаға жатып, дене бойымен қолды созу. Аяқты кеудеге тартып, тізеден қолмен шапалақтау, өз қалпына қайта келу.(5 - 6 рет қайталау) 7. Түзу тұрып, қолды белге қою. Бір орында тұрып, секіру. (4 - 5 рет қайталау) 8. Сапта тұрып бірінен соң бағытты өзгертіп жүру. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.

	Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы**: Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту) **Бата** Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

		Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылық тары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б.			
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Нан Ерте тұрып таңнан Пісірді апам ақ нан. Кетер емес әлі, Таңдайымнан дәмі. «Бауырсақ» Кернейді хош иісің Тамсандырып үй ішін. Жесем тоймай қаламын	**Көмек Ыбырайұлы ҚАЗЫ – ҚАРТА, ЖАЛ – ЖАЯ** Дәмді тамақ қандай, ә! О, қазағым, жарадың! Қазы -қарта, жал – жая, Сенің ұлттық тағамың.	**Ақылбек Шаяхмет Айдары желбіреген күркетауық** Жауыннан тығылса да күрке тауып, Бағусыз өмір сүре алмайды ғой, Іргеден төніп тұрса күнде қауіп. Жүрген соң көбінесе орайы	**Абдрахман Асылбек «Қобыз»** Күйші бала өзінің Қысып ұстап қобызын, Міне, былай... Күй тартқанда керемет, Сызылта бір созып үн: Игай, игай! Игай, игай!	**Бейсебай Кірісбаев «Балға»** Таңдап алған ыңғайлы Балғам мені тыңдайды. Күнде бір уақ қолға алып, Бұлшық етті шыңдаймын. Балғам істің әрдайым Талғамайды қандайын.

	Әжемді еске аламын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Құпиясын біл қазір, Бар ма қояр сұрағың? Дайындалар бұл мәзір Жылқы етінен, шырағым! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	кеп, «Жарайды!» деушілердің «қалайы?» жоқ. Күтпесе өсімдік те қисық өсіп, Бақпаса мал кетпей ме жабайы боп. Тумайды жыр ұйқассыз, ән жүйесіз, Қаншама бастамалар қалды иесіз. Қорытынды бұдан шығар біреу ғана: Адам да өсе алмайды тәрбиесіз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Босап қалса шегелер, Соғады кеп маңдайын. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде).	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Ағаларымыз сияқты күшті болайық **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Құртақанға күлуді үйретейік **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** Ойнап жүріп есте сақтауды дамытамыз **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір

	Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.	(ре-си бірінші октава шегінде). Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету. **Қазақ тілі** Міндеті: Көктем мезгіліне қатысты сөздерді (жаңбыр, жел), атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Наурыз мерекесіне қатысты сөздердің атауларын айтуды үйрету. **Сөздік минимум:** Ағаш, шөп, гүлдер, құстар, жанды табиғат Тау, су, күн құм, бұлт.	көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған	астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен	қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру.

		Түрлі-түсті суреттер «Атын атап бер» дидактикалық ойын	қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң	бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Бермеймін!»	Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Қасқыр мен қоян»

			құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Қасқыр мен лақтар»	**Музыка** Міндеті: Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.	
	Дидактикалық ойын: «Ұн тағамдары қайдан алынады?» **Міндеті:** Балаларға нанның жасалу жолын түсіндіру, нан жасауға қатысатын адамдар еңбегін бағалау, қадірлуеге	**Дидактикалық ойын «Ет тағамдары (қазы-қарта, жал-жая....)»** **Міндеті:** Балаларға ұлттық ет тағамдарының жалпы және жеке атауын ажыратып айта	**Дидактикалық ойын «Қазақстанда мекендейтін -үй құстарын дала құстарынан ата және орналастыр, олардың мекенін атап, ерекше қасиеттерін тап.»**	**Дидактикалық ойын: «Ұлттық музыкалық аспаптар»** **Міндеті:** Ұлттық аспаптарымыздың атауларын білуге, оларды айыра білу, ұлттық құндылықтарымыз	**Дидактикалық ойын: «Егіншілікке-ауыл шаруашылыққа қажетті құрал-саймандарды ата»** **Міндеті:** Шаруашылыққа қажетті құралдардың атын білу, олардың қолданылуы мен

	тәрбиелеу. Нанды құрметтеуге үйрету. **Көрнекілік:** Ұн өнімдерін суреттегі көрсетілген карточкалар бойынша топтастыру. **Ойын шарты**: Ұн тағамдарын атау, олар қайдан алынады, шикі өнімдерден піскен өнімдерді айырып жинақтау, қайсысы қазанда майға қуырылады, ал қайсысы табада дайындалады туралы айтқыздырту. Қайсысы пеште піседі? Ал қайсысы суға піседі, немесе бұқтырылатыны жайлы, оларды жеке-жеке топтастырып айту **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті**	білуге үйрету. Қазақы бесбармақ тамағының дайындалуы, қонақ күту туралы ұғымдарын қалыптастыру. **Көрнекілік:** дастархан, оған қажетті заттар және тағам түрлері **Ойын шарты:** балаларға ет тағамдарын жинақтап, топтастырып, табақ тарту жасауға үйрету. Атауларын атау, дайындалу жолын айтқызу. Карточкаларды топтастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Мысығым ұйықтап жатқанда,	**Міндеті:** Балаларды суреттегі көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін, қандай ерекше қасиеттерін білетіндерін сұрау. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекіліктер:** дидактикалық ойын шартына арналған карточкалар, бейне слайдттар. **Ойын шарты:** Құстардың суреттері бейнеленген әр түрлі құстарды көрсету. Оларды құрастыру, қайда мекендейді, немен қоректенеді, қандай ерекше қасиеттері бар екенін сұрау. Балалардың сөздік	туралы білімдерін көтеру. **Көрнекілік:** ұлттық аспаптардың түрлері (аса таяқ, сыбызғы, шаң қобыз, домбыра, қобыз, жетіген) **Ойын шарты:** балаларға аспаптардың аттарын атай білу, оларды айырып топтастыру. Ол сөздерге қатыстырып, сөйлем құрайды. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** 1 дегенде тұрайық, 2, 3, 4 – алақанды соғайық, Оң жаққа бұрылып, Сол жаққа бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Біз жүгіріп алайық. 5 дегенде асықпай, Орнымызды табайық. **(дене шынықтыру)** **«Домбыра»**	пайдасын түсініп білу, талаптылыққа, еңбекке, алғырлыққа баулу. Логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. Сөздік қорларын молайту. **Көрнекіліктер:** хат қалта, еңбек құралдар топтамасы, дидактикалық ойын шартына арналған карточкалар. **Ойын шарты:** балаларға құрал-саймандардың атауын айту, олардың пайдасы, қолдану әдісі, іс-қимылмен олармен жұмыс істеу шараларын келтіру не істеп жатқандарын баяндап айту. Егіншілікке, шөп шабуға арналған құралдарды жеке топтастыру, ағаш кесуге, шабуға, жекелеуге, оны жұлуға арналған құралдарды жеке топтастыру 1.Ағаш кесуге, шабуға, шегелеуге,

	Жайқалады ақ бидай, Басын иіп аққудай. Трактормен комбайн, Жүргізуге мен дайын. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: «Ұннан не жасалады?»** Мақсаты: танымдық қызығушылықты, ойлауды, көрнекі зейінді дамыту. Ойын барысы: Балалар тек ұннан жасалатын тағамдарды фишкалармен белгілейді. **(жапсыру)** **Тиым сөздер** Ас атасы-нан. Нан атасы дән. Нан бар жерде, ән бар. Нан бар жерде-тірлік бар. Нан туралы мынадай тиым	Тышқан түсті қақпанға. Мысық оны бас салды, Қызық ойын басталды. Тышқан, тышқан қаш енді, Бір айлаға бас енді. **(дене шынықтыру)** **Дидактикалық ойын: "Үй жануарлары қандай пайда әкеледі?"** **Мақсаты:** логикалық ойлауды дамыту, балаларды тұжырым - пайымдау құруға үйрету. Сиыр бізге не береді? Сүт, қаймақ, сүзбе, ірімшік, ет, тері. Ешкі бізге не береді? Ет, сүт, жүн, ірімшік.	қорына жаңа сөздерді еңгізу үшін, тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы балалардың білетін өлендері, жұмбақтары жайлы сұрау, айтқызу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Сергіту сәті** Қарлығашқа ұқсайық, Қане қанат қағайық. Қарлығаш боп ұшайық, Ұшып, ұшып қонайық. **(Дене шынықтыру)** **Топтық жұмыс «Үндік балапандарымен »** **Мақсаты:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ,	**Мақсаты:** Қазақ халқының табиғи материалдардан жасалған бұйымы таныстыру. **(Құрастыру)** **«Шаңқобыз»** **Мақсаты:** Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. Геометриялық пішіндерден жапсыру дағдыларын қалыптастыру. **(Жапсыру)**	шеге жұлуға арналған құралдарды топтастыру 2.Жер қазуға, шөп оруға арналған құралдарды бір бөлек топтастыру. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын «Құралдар»** Мақсаты: Балалардың сөйлеуін құралдармен әрекеттерді білдіретін етістіктермен байыту. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. Ойын барысы. Бала белгілі бір мамандыққа қатысты құралдарды салады. Басқа балалар осы мамандықтың атын болжауы керек. **(Сурет салу)**

	сөздер бар. Нанды лақтыруға болмайды. Нанды бір қолмен үзбе. Нанды аяқпен басуға болмайды. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)* **«Қып-қызыл нандар»** Мақсаты: Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету. Мен әдемі үстелге жайылған нан өнімдерін салуды ұсынамын. **(сурет салу)**	Қой бізге не береді? Жүн, ет, тері. Жылқы бізге не береді? Атқа мінуге, жүк тасымалдауға болады. Ет, тері. Тауықтар, қаздар, үйректер бізге не береді? Жұмыртқа, ет, қауырсын және мамық. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Құлыншақ»** **Мақсаты:** Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру**.** Жылқының үйімен таныстыру.	шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, безендіру дағдыларын дамыту **(Мүсіндеу, жапсыру)** **Дидактикалы ойын:** **«Ненің даусы?»** Құстардың үнін балаларға тыңдата отырып, қай құстардың дауысы екенін сұрау. Кәне, бір - бірімізбен үй құстары сияқты амандасайық. (Балалар үй құстарының		**Сергіту сәті** Тепе-теңдік жолменен, Арасында мен келем. Бір, екі, үш, төрт, Келе жатқан жете алмай, Мынау бздің мекен-жай. **(Дене шынықтыру)** **«Балға мен шеге»** **Мақсаты:** Табиғи материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өзбетінше таңдап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. **(Құрастыру)**

		Жылқының сыртқы түрінің ерекшеліктерін бекіту. **(Құрастыру)**	дыбыстарына салып, бастарын изеп амандасады. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Желге бақылау** Мақсаты:Табиғат құбылыстарын бақылай білуге үйрету,тілдерін дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ.** Кейде сипап кетер, Кейде ұйпап өтер. (жел) **Сұрақтар:** -Бүгін ауа райы қандай? -Жел бар ма?	**Бақылау: Ауа райын бақылау.** Мақсаты:Балалар ды ауа райының әртүрлі құбылыстары жайлы білуге және оларды салыстыра білуге үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз. Жұмбақ жаттайық.** Көзге көрінбейді,	**Бақылау:** Торғайды бақылау. Мақсаты:Торғай жайлы мағлұмат беру.Балаларды құстарға қамқор бола білуге тәрбилеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз:** Торғай, торғай , торғайсың Жерден тары шоқып алғайсың.	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады?	**Бақылау: Жаңбырды бақылау** Мақсаты:Жаңбыр жайлы түсінік беру, сөздік қорларын дамыту, қоршаған ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Жау-жау жаңбыр,жау жаңбыр, Жаушы жаңбыр. Менің әсем далама, Менің әсем қалама. **Сұрақтар:**

	-Жел қай жақтан соғып тұр? -Жел қандай? -Біз оны көре аламыз ба? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Ойын алаңына шығарылған ойыншықтарды жинау. Мақсаты:Баларды ұқыптылыққа тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын**: К-№14 «Құстарды ұшып келуі» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:** Секіру, жүгіру, жүру дағдыларын бекіту. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.	Қолға ілінбейді. (Ауа) **Сұрақтар:** -Балалар қазір жылдың қай мезгілі? -Ауа райы қандай? -Ауа райының қандай өзгерістері болады? -Таза ауа қайдан пайда болады? -Ауаны таза ұстау үшін не істеу керек? -Ауаның түсі,иісі бола ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:**Алаңды жинау. Мақсаты:Табиғатты аялауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын:** К-№13 «Құстар мен мысық» (дене шынықтыру)	Бөтегеңді томпайтып Биікте ұшып самғайсың. **Сұрақтар:** -Ауламызда нелер ұшып жүр? -Торғай қандай құс? -Түсі қандай? -Олар немен қоректенеді? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: құстарға жем шашу. Мақсаты: балаларды еңбексүйгіштікке, құстарға қамқор бола білуге тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойын: К-№8 «Аңшылар» (дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** көктем мезгілі туралы тақпақтарды қайталау.	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс:** **Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы	-Қазір жылдың қай мезгілі? -Далада не жауып тұр? -Жаңбыр жауған пайдалы ма? **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек:** Ойын алаңын жинау. Мақсаты:Баларды өздері ойнайтын алаңды таза ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Қимылды ойыны:** К-№13 «Құстар мен мысық» (Дене шынықтыру) **Жеке жұмыс:**Ұзындыққа секіру. **Өзіндік іс-әрекеті:** қалаған ойындарын ойнау.

		Жеке жұмыс: Түзу сызықтың бойымен жүріп өту. **Өзіндік іс-әрекет:** еркін іс-әрекеттер.	**Өзіндік іс-әрекеттері:** қалаған ойындарын ойнау.	бойынша іс-әрекеттер.	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**			
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны. (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту.			

	«Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны.** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Бауырсақтың арманы» ертегісін оқимын. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет) **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. (музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Ұйқыдан ояту жаттығуы: 3-кешен «Орманға серуен» 1. «Тартылу». Б. қ.: шалқасынан жатып, қолды дене бойымен созу, тартылу. 2. «Жазда аспа бесікте орман тұрғыны ұйықтайды» (жаңғақ). Б. қ. шалқасынан жатып, қолдар дененің бойымен, дем алу, аяқты тіктеп отыру, қолды аяқ басына жеткізу, дем шығару, дем алу, б. қ. 3. «Міне, шырша, жасыл инелер бүгілді». Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар төменде, дем алу, дем шығару, денені алға еңкейту, дем алу, Б. қ., дем шығару, еңкею. 4. «Міне, биік қарағай тұр және бұтақтарын шайқайды». Б. қ.: о. с., дем алу, қолдар екі жаққа, дем шығару, денені оңға еңкейту, дем алу, дем шығару, денені солға еңкейту. 5. «Берет киген балалар бұтақтан құлап, береттер жоғалды» (бүршік). Б. қ.: о. с., қол басқа көтеріп ұстау, дем алу – аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару – отыру. 6. «Алена қыз тұр, жапырағы жасыл, өзі жұқа, ақ сарафаны бар»(қайың). Б. қ.: тұру, аяқтар иық енінде, қолдар дене бойымен, дем алу, қолдар бүйір жағынан жоғары, аяқ ұшымен көтерілу, дем шығару, б. қ. Жалпақ табанның алдын алу. Б. қ. - кереуеттің жанында тұру. 1. Аяқты «жиыру». 2. Өкшеден аяқ ұшына және одан өкшеге айналдыру. 3. Аяқ саусақтарымен еденнен ұсақ заттарды (матаны) алу. 4. Аяқ ұшымен тұрып, өкшені қысу және ашу. 5. Аяқ ұшымен отыру. Қабырғалы тақтада жалаң аяқ жүру. Тыныс алу жаттығулары.

	1. «Қаздар». Тыныс алу кезінде алға иілу: алға қарап, мойынды созып, «ш-ш-ш» деп айту. 2. «Қаздар-аққулар ұшады». Ұшуды бейнелеп жүру. Дем алғанда қолды («қанаттар») көтеріп, дем шығарғанда «г-у-у-у» деп айтылады. 3. «Үлкен болып өсемін». Б. қ.: аяқтар бірге, қолдар төмен. Аяқ ұшымен көтеріліп, қолды жоғары көтеру (дем алу). Табанға күш түсіріп, «ух-х-х» деп дем шығару. 4. «Ішпен тыныс алу». Қолдар іште – мұрынмен дем алу және дем шығару. Қол артта – мұрынмен дем алу және дем шығару **(Дене шынықтыру)**				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын «Аспазшы»** **Міндеті:** Аспаз мамандығы жайлы білім беру, еңбекқорлыққа тәрбиелеу. **Керекті құралдар:** Ыдыстар, алжапқыш, басқа киетін қалпақ, пышақтар, тақтайшалар, азық - түліктер. **Шарты**: Бір бала аспаз болады және балабақшадағы балаларға тамақ әзірлейді, ол тамақтын	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Топтық жұмыс "Жылқы"** **Мақсаты:** өз жұмысында түстің экспрессивті мүмкіндіктерін	**Сюжетті-рөлді ойын «Пошта»** **Міндеті:** Балалардың пошта қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін қалыптастыру. Хат-хабарларды жіберу және алу тәсілдері туралы балалардың түсініктерін кеңейту. Қиялын, ойлау, сөйлеуін дамыту. Дербес , жауапкершілік, айналасындағыларға пайда әкелу ниетіне тәрбиелеу.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **«Сыбызғы»** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі	**Сюжетті-рөлді ойын «Хайуанаттар бағы»** **Міндеті:** Балалардың жабайы жануарлар туралы, олардың сыртқы түрі, тамақтануы туралы білімдерін байыту. Балалардың хайуанаттар бағы қызметкерлерінің міндеттері туралы түсініктерін кеңейту. Балалардың ойын сюжетін шығармашылықпен дамыта білуін қалыптастыру. Тілін дамыту, сөздік қорын байыту.

	балаларға қандай пайдасы бар екенін түсіндіреді, аспаздың жұмысына құрметпен қарау. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Өнер орталығы «Торт»** **Мақсаты:** Сәндік мүсіндеу: Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау**.** **(Мүсіндеу)**	қолдануға үйрету; көзді, ритақ пен түс сезімін дамыту; табиғатқа ұқыптылыққа тәрбиелеу. Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, элементтермен безендіру **(Жапсыру, мүсіндеу)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **«Үкі»** **Мақсаты:** Балаларды орман құсы үкімен, сыртқы түрінің ерекшеліктерімен және өмір сүру жағдайларымен таныстыру, оның табиғаттағы және адамдар үшін рөлін анықтау. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу. **(Сурет салу)**	сызығынан шықпай ырғақты түрде бояу. **(Сурет салу)**	Жануарларға мейірімді, қамқор болуға тәрбиелеу. **(қоршаған ортамен таныстыру)** **«Балта»** **Мақсаты:** Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	Арина мен Жаннаға **Дидактикалық ойын "Нан қайдан келді?»** **Мақсаты:** балаларды нан өсіру процесімен таныстыру. Нан бізге үстелге қалай келгені туралы түсінік беру.	Бекарыс пен Жанызаққа **Дидактикалық ойын: «Қай жануар не жейді?»** **Мақсаты:** Балалардың әртүрлі үй жануарлары мен жабайы жануарлардың не	Арман мен Бекзатқа **Ойын жаттығуы: «Бұл қандай құс?» картотека №45** **Мақсаты:** Балалардың құстардың қандай дыбыстар шығаратыны туралы білімдерін бекіту,	Бекарыс пен Рамазанға Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабақ, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.	Жансерік пен Алинаға Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді кеңейту: бұталар және ағаштар (бақша және орман). **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	Балаларда нанға және оны өсірген адамдарға деген құрмет пен құрметке тәрбиелеу. **Ойын ережелері: Жұмбақты тап.** Күрең қызыл түсі бар, Тағамдардың асылы. Қуат берер күші бар. (Таба нан) Балалардың екі командасы нан өсіру бойынша ауылшаруашылық жұмыстарының кезектілігін белгілейді. Суреттерді ретімен қояды **(құрастыру қоршаған ортамен таныстыру)**	жейтіні туралы білімдерін бекіту; Жабайы және Үй жануарларына ұқыпты қарауға тәрбиелеу. Ойын барысы: жануарларды тамақтандырыңыз, әр жануар не жейтінін жапсыру. Біртұтас сөйлеуді дамытудың жеткілікті деңгейімен баладан сөйлем деп атауды сұрау. **(Жапсыру)**	"Р"дыбысын анық айтуға үйрету. **Материалдар:** Құстардың түрлі-түсті суреттері. **Шарты:** тәрбиеші кез-келген құстың айқайына еліктеп, балалардан не осылай айқайлайтынын сұрайды. Балалар болжай отырып, тиісті суретті таңдап, оны панельге қояды. Мысалы: - "Кар-кар" деп кім айқайлайды? Кел, Жаннұр, мына құсты көрсет. - Біз бәріміз қарға сияқты айқайлаймыз. - "Чирик-чирик" деп кім айқайлайды? - Торғай сияқты айқайлайық. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)**	
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (сөйлеуді дамыту, өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту) тақырыбына жеке әңгімелер өткізу.**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Тап та және үндеме»** **Мақсаты:** балалардың төзімділігін, сигнал бойынша қимылдарды орындау қабілетін, зейінді сапалы дамыту **Ойын барысы:** Тәрбиеші кез-келген затты алдын-ала жасырады және оны табуды ұсынады. Көрген адам тәрбиешіге жақындап, ақырын сөйлейді. Балалардың көпшілігі	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Мүсіндер»** **Мақсаты:** қозғалыстарды үйлестіруді, есту қабілетін, физикалық қасиеттерін, ережелерге сәйкес ойнау қабілетін дамыту. **Ойын барысы:** ойынды үлкен доппен ойнаған дұрыс. Ойыншылар шеңберге тұрып, допты бір-біріне лақтырады. Допты кім ұстамайды, ойынды бір аяғымен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын «Бәрі қалай аяқталды?»** **Мақсаты:** есте сақтау, ақыл-ой қабілеттерін дамыту. Баланың сөздік қорын толықтыру. **Ойын барысы:** ойында ертегі сюжеті қолданылады. Ертегінің басы оқылады, содан кейін балалар немесе бала жеке-жеке оны жалғастыруы керек. **(Дене шынықтыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Не жоғалды?»** **Мақсаты:** зейінді, есте сақтауды дамыту. **Ойын барысы**: әр түрлі заттар балалардың алдында үстелге қойылады, балаларға оларды есте сақтауға біраз уақыт беріледі. Содан кейін заттар экранмен жабылып, бір немесе бірнеше заттар бірден алынып тасталады, экран алынып тасталады және балалар заттардың	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(қоршаған ортамен таныстыру)** **Аз қимылды ойын: «Ара»** **Мақсаты:** әртүрлі тапсырмаларды орындау кезінде балаларды кеңістікте үйлестіру мен бағдарлауға үйрету. Ойын арқылы есту зейінін дамыту. Допты тек қолыңызбен ұстаңыз; сіз допты ары қарай жібермейсіз. **Ойын барысы:** ойыншылар шеңберде отырады. Шеңбердің ішінде доп жерге айналады. Ойыншылар оны өз қолдарымен домалатады, екіншісін

	тапсырманы орындаған кезде, тәрбиеші өздерін дәлелдегендерді атап өтеді. Бағанда бір-бірден жүру. **(Дене шынықтыру)**	жалғастырады. Егер ол осындай қалыпта допты ұстап алса, онда ол екі аяғына қайта тұрады; ол екі аяғына айналады. Егер тағы бір қателік жіберілсе, ойыншы бір тізеге айналады. Үшінші қателік кезінде ол екі тізеге де түседі. Егер бұл позицияда ойыншы допты ұстап алса, ол бастапқы орнына келеді . **(Дене шынықтыру)**		қайсысы жоғалып кеткенін айтады. **(Дене шынықтыру)**	аяқтарының арасына түсіруге тырысады (аяққа түседі). Допқа тиген адам арқасын шеңбердің ортасына қарай бұрады және басқа бала ұсталғанға дейін ойынға қатыспайды. Содан кейін ол ойынға кіріседі, ал жаңадан допты қағып алған бала шеңберге айналады. **(Дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.**				
	"Табиғаттағы көктемгі өзгерістер" апталығы бойынша ата-аналарға арналған ұсыныстар				

Әдіскер_____ **Ильясова Ж.Қ.**

Тәрбиелеу білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйымЖШС: «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.04-21.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 17.04.2023	Сейсенбі 18.04.2023	Сәрсенбі 19.04.2023	Бейсенбі 20.04.2023	Жұма 21.04.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Таяқша құрылысы"** **Ойынның мақсаты:** балалардың логикалық қабілетін дамыту. **Материал:** әр түрлі ұзындықтағы үш өлшемді таяқшалар, қарапайым суреттері бар карталар. Ойын барысы. Балаларға әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар таратылады, оларды үш бөлікке бөлу ұсынылады. Содан кейін олар суреттер береді (қарапайым нысандардың нақты суреттері: жалауша, машина, желкенді қайық, арба, гүл, ваза	**Құрылыс ойыны: "Естеріңде болсын"** **Ойынның мақсаты:** балаларды геометриялық фигураларды атауға үйрету. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға құрылыс бөлшектері бейнеленген карталар ұсынылады. Тәрбиеші бөлшекті атауды және оған ұқсастықтары бар заттарды еске түсіруді, осы заттарды неге көрсететінін негіздеуді сұрайды. **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны: "Бөлмені жабдықтау"** **Ойынның мақсаты:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. Материал: қағаз парағы (35* 45 см,) құрылыс жинағы, жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. тәрбиеші балаларға қағаз парағын ұсынады (35*45 см) және бұл қуыршақ бөлмесінің едені екенін айтады, оны кірпішпен жабдықтауды сұрайды (бөлменің	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық денелер мен фигуралардың арақатынасы"** **Ойынның мақсаты:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. балаларға геометриялық денелердің суреттерін, содан кейін төменде көрсетілген геометриялық фигураларды қарастыру ұсынылады.	**Құрылыс ойыны: "Ханшайымға мұнара салайық, бөлшектерді қабаттастыру"** **Ойынның мақсаты:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: диаграмма карталары, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Мектеп жасына дейінгі балаларға екі карточка беріледі:

	және т.б.) және осы заттардың суретін таяқшалармен салуды сұрайды. **(Құрастыру)**		қабырғалары, терезе мен есікке Бос орындар қалдырады. Балалар мұны жасағаннан кейін парақты алып тастап, оны салынған бөлменің жанына қояды. Содан кейін ол геометриялық фигураларды шығарады және оларды қағазға орналастыруды ұсынады, жиһаз бөліктеріне (төртбұрыш - дәретхана, тіктөртбұрыш - төсек және т.б.) ұқсас пішіндерді таңдайды. Тәрбиеші алынған схеманы балалармен бірге қарастырады және кірпішпен қапталған бөлмеде оған "жиһаз" қоюды сұрайды. Жұмыс	Тәрбиеші картада бейнеленген құрылыс бөлшектерін табуды және картаның астында бейнеленген геометриялық фигуралар тәрізді жақтарын көрсетуді сұрайды. Егер балаларға құрылыс бөлшектерін пайдаланбай геометриялық фигуралар мен денелерді байланыстыруды ұсынса, тапсырма күрделене түседі. **(Құрастыру)**	біреуінде схема түрінде әр түрлі теремкалар, екіншісінде осы мәселені шешу үшін таңдалуы керек құрылыс бөлшектері бейнеленген. Тапсырманың мақсаты: бөлшектерді беттердің бірінің парағының бетіне тиетін етіп контурға салыңыз. Тапсырманы шешу барысында мұғалім реббе ҰОК қандай бөлшектерді қолданатынын, қандай түсті, қандай да бір бөліктің қандай формасы бар екенін, бөліктің қанша беті бар екенін, кескінді жинауға қанша бөлік кеткенін нақтылайды. Тәрбиеші топқа ханшайым қуыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және

			аяқталғаннан кейін балалар суретті ғимаратпен салыстырады. **(Құрастыру)**		оған: "ханшайым жақында сіздің үйіңіз салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза сіз құрылыстың қайда болатынын білесіз бе? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңыз. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Ген және Саша, бізге көмектесіңіз, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңыз. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңыз".

					Балалар тәрбиешімен бірге құрылыс жиынтығы мен импровизацияланған материалды пайдаланып мұнара салады. Ойынның соңында тәрбиеші ханшайымға жаңа үй көрсетіп: "бұл сіздің жаңа үйіңіз мұнара. Сіз ризасыз ба, ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Мақсаты:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын				

	қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** **Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**) **Дидактикалық ойын: "Шеңберде үлгі жаса"** **Мақсаты:** симметрияны сақтай отырып,	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)* **Дидактикалық ойын: "Су асты әлемі"** **Ойынның мақсаты:** балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді)	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді)

	"Домино" үстел ойыны Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға алақандарын саусақтарын ашып айналдыруды ұсынады. Дайындық жұмыстарын аяқтағаннан кейін ол былай дейді: "балалар, сендерде ұқсас сызбалар бар; оларды әртүрлі етіп жасауға тырысайық. Бөлшектерді аяқтау және алақанның қарапайым бейнесін ерекше үлгіге айналдыру". Баланың қиялы бұл контурларды көңілді суреттерге айналдыруға мүмкіндік	оның элементтері арасындағы кеңістіктік қатынастарды ескере отырып, үлгіні құру қабілетін дамыту. Ынтымақтастық дағдыларын тәрбиелеу. Ойын материалы: қағаз шеңберлері, геометриялық фигуралар жиынтығы бір-екі балаға арналған. Ойын барысы: тәрбиеші қуыршақ табағын безендіруді ұсынады. Үлгі пластинаның ортасында және шеттерінде орналасуы керек екенін көрсетеді. **(Сурет салу)**	пішінін, түсін, құрылымының ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ моториканы дамыту. Балалардың сөздігін белсендіру. **Ойын барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады, дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін	Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Дидактикалық ойын: "Шеңберлерді кім үлкенірек және жылдам салады"** Мақсаты: балаларды әртүрлі мөлшердегі шеңберлерді бейнелеуде трафаретпен сурет салу арқылы жаттықтыру, балаларды шеңберлерге түзу сызықтар салуға үйрету, алма мен шие жидектерін бейнелеу. Материал: әр түрлі көлемдегі шеңберлері бар трафареттер, киізден жасалған	**(қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Керемет орман"** **Мақсаты:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оларда бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме айтуды ұсынады. **(Сурет салу)**

	береді: сегізаяқ, кірпі, үлкен тұмсығы бар құс, клоун, балық, күн және т.б. кішкентай балаға бұл суреттерді бояуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**		көптеген бөлшектерді қолданады. **(Сурет салу)**	қаламдар, қағаз парақтары. Ойын барысы: тәрбиеші трафареттерді қарастыруды, үлкен және кіші шеңберлерді бөлектеуді, трафаретті қалай қою керектігін, шеңберді қалай жасау керектігін көрсетеді. Сіз балаларға трафаретті алып тастамай, шеңберлерді бояуды, жіптердің шумақтары сияқты айналмалы қозғалыстармен бояуды ұсына аласыз. Балаларға шеңберді доптарға айналдыруды шеңберді екі жолмен бөлу арқылы көрсетуге болады: біреуі солдан оңға, екіншісі оңнан солға қарай сызылады. **(Сурет салу)**	

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **«Қазақ тілі»** Міндеті: Заттардың түсін	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы**: «Қуыршақтар дүкені» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біздің шағын стадион» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:**Қысқы ойындар. (Таза ауада өткізу) **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар

		қимылын: жүр, отыр, тұр, бар, апар, бер, ал, әкел, іш, жуу, кел, секір, жүгір деген сөздерді айта білуді үйрету. 5-ке дейін тура және кері санауды жаттықтыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. 2-3 сөзден тұратын жай сөйлемдерді түсінуді және сөздерді сөйлемдерде байланыстырып құрастыруды үйрету **Сөздік минимум:** ақ, көк, қара, қызыл, сары, жасыл, қоңыр, санын: бір, екі, үш, төрт, бес, аз, көп, бірінші, екінші, үшінші, төртінші, бесінші, жүр, отыр, тұр, бар, апар, бер, ал, әкел, іш,	қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет	салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Лақтар қағып алды»	Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту.

		"Киімді ата, түсіне қарап ажырат" дидактикалық ойыны **Мақсаты:** балалардың түсіне назар аудара отырып, үлгі жасау дағдыларын бекіту.	дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Қоян»		**Ойын**: «Секір секір»

	Дидактикалық ойын: "Көңілді паровоз" **Міндеті:** Дайын бөлшектерді қағаз парағына алдын-ала (белгілі бір ретпен) қою қабілетін қалыптастыру. **Материал:** аппликация паровоз және бөлшектер. **Ойын барысы:** паровоздың суретін алдын-ала қарастыру. Паровоздың бөлшектеріне назар аудару (дөңгелектер, есік, құбыр, терезелер). Баланың алдында аппликацияны таратқаннан кейін тәрбиеші сұрайды: паровоздың қандай бөлігі жетіспейді? Паровозды "жөндеп", оған	**Дидактикалық ойын: "Түрлі-түсті шыныаяқтар мен табақшалар"** **Міндеті:** заттарды түсі бойынша таңдауға үйрету. Материал: шыныаяқтар мен табақшалардың дайын бөлшектері (балалар саны бойынша). Ойын барысы: балаларға тостаған мен сәйкес түсті табақшаны таңдап, түсін атау ұсынылады. Немесе бала табақшаны және оған тостағанды таңдайды. **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: "Көңілді моншақтар"** **Міндеті:** Желімді ұқыпты қолдануға үйрету: оны желімделген фигураның артқы жағына жұқа қабатпен щеткамен жағу (арнайы дайындалған клеенкаға); желіммен жағылған жағын қағаз парағына жағып, майлықпен мықтап басу. Материал: түрлі түсті қағаздан кесілген шеңберлер; дайын қолөнер. Ойын барысы: біз балаға дайын қолөнермен қамтамасыз етеміз және шеңберлерді бірдей ретпен жинауды сұраймыз. Және	**Дидактикалық ойын: "Сол допты көрсет"** **Міндеті:** балаларды аппликация өнерімен таныстыру, осы қызмет түріне қызығушылық қалыптастыру. **Материал:** түрлі-түсті шарлар. **Ойын барысы:** тәрбиеші шарларды үстелге қойып, оларды араластырады, бір допты таңдап, баладан сол допты табуды сұрайды. Мысалы, "мен жасыл допты алып жатырмын, сен сол допты көрсет". **(Жапсыру)**	**Дидактикалық ойын: "Түсті жол"** **Міндеті:** заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. **Материал:** түрлі-түсті қағаздан кесілген үлкен түрлі-түсті шеңберлер, сондай-ақ кішкентай квадраттар. Түрлі-түсті жолды таратады. Шеңберлер арасындағы қашықтық 50 см. **Ойын барысы:** тәрбиеші балаға картаны көрсетеді және береді, мысалы, жасыл, бала жасыл шеңбер тауып, оған бірдей түсті картаны қояды. **(Жапсыру)**

	дөңгелектерді" бекітейік. **(Жапсыру)**		моншақтарды жабыстыру. **(Жапсыру)**		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(көркем әдебиет және сөйлеуді дамыту)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады?	**Бақылау Ауа райына бақылау жасау** Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын, табиғат пен қарым-қатынасын дамыту.	**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын,

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар»** **(Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.**	Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол шашады. Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар.	бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді	кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** **Жел** Сен кезбе жел, еркесін, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ»** **(Дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз	Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық»

	Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді); жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек іс-әрекеті Топырақты тұқым салуға дайындау.**	естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алды мен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда	еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»** Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну). Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып,	Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

		Еңбектенуге деген қабілетін дамыту, бастаған ісін аяқтау, үлкендерге көмектесу. (Еңбек қызметі) **Дидактикалық ойындар.**Тәжіри бе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын	қара заттар тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.	өзіндік жұмысты мадақтау	

		білдіру,өз ойын іске асыру.			
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлендер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма?				

	Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**

Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** "Үйеңкі жапырағы" **Міндеті:** шектеулі бетке ермексаздың кішкене бөлігін сұқ саусағыңызбен жағу қабілетін дамыту; саусақтардың бұлшықет тонусын бақылауды қалыптастыру; сөздікті белсендіру: "жапырақ", "желім", "жырту", "жағу". Қажетті материалдар: күзгі үйеңкі жапырағы; қызыл ермексаз;	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Дидактикалық ойын: «Добымызды безендіреміз»** **Міндеті:** сұқ саусақ пен бас бармақтың қозғалысын қалыптастыру (ермексаздың үлкен бөлігінен кішкене бөліктерді қысу); қиялды дамыту (допты ермексазз бөліктерімен безендіру); "пинцет ұстауды" (сұқ саусақ пен бас бармақты біріктіру) пысықтау. Материалдар: қуыршақ, ескі резеңке доп, ермексаз, түрлі-түсті жылтырлар.	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

	себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	картон парағына үйеңкі жапырағының контурлық сызбасы (4х4 см); кәмпит қорабы. **Ойын барысы.** Балаңға күзгі үйеңкі жапырағын көрсету. Парақшаның бөліктерін атай отырып, оны қарастыру, оның қандай түсті (қызыл) екенін айту, балаға ермексаздан сурет салуды ұсыну. Қызыл ермексаздың бір бөлігін алу, сұқ саусақпен және бас бармақпен кішкене бөлікті қысу. Үйеңкі жапырағының контурына қызыл ермексаздың кішкене бөлігін салу да, сұқ саусақпен оның	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Айсұлудың бұрымы»** **Міндеті:** баланы ермексаздың қасиеттерімен таныстыру (бұл жұмсақ материал, оны илеуге болады); бұлшықет сезімдерін дамыту, саусақтар мен қолдың бұлшық еттерінің тонусын бақылауды қалыптастыру (пластилинді жоғарыдан төмен қозғалыстармен, баланың жетекші қолының сұқ саусағымен шектеулі бетке жағу). **Материалдар:** картон парағына екі өрілген қуыршақ (сызықтар), жұқа қағаздан жасалған	Ойын барысы. Балаға ескі доппен сәнді киінген қуыршақты көрсету және қуыршақ ескі допқа өте өкінетінін айту. Ол ұсқынсыз болды, бірақ жаңа, әдемі болды. Бірақ бәрібір ол оны өте жақсы көреді. Өлең оқу: Маша қуыршақ, мұңайма, Біз саған көмектесеміз. Гүлдендіріп, жалтыратып, Доп сенікі, біз қалай аламыз. Ол әдемі болады, Жарқын және бақытты. Баланың алдына түрлі-түсті ермексаз қою. Әр жолақтан кішкене бөлікті алып тастау, оны езу, допқа жабыстыру және оған	**Дидактикалық ойын: «Ермексаз салаты»** **Міндеті:** баланың ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөліктерді стекпен кесу қабілетін дамыту; қозғалыстарды үйлестіруді қалыптастыру; стекті басу күшін реттеу, стекті дұрыс ұстау қабілетін дамыту; баланың қиялын дамыту. Материалдар: қызыл ермексаздан жасалған көздер ("қызанақ"), диаметрі 0,5 см жасыл түсті пластилиннен жасалған "шұжықтар" ("пияз"); салатқа арналған ойыншық тостаған; ойыншық қоян, аю ("қонақтар"); мүсіндеуге арналған тақта. Ойын барысы. Балаға қызыл ермексаз шарлары мен жасыл ермексаздың жұқа "шұжықтары" бар

	Дидактикалық ойын: "Біз анамызбен бірге қонаққа барамыз" **Міндеті:** баланың ермексаздан допты тегістеу қабілетін дамыту; алақанның, сұқ саусақтың бұлшықет сезімдерін дамыту — ермексаздың бір бөлігін басқан кезде; саусақтардың жұмысын белсендіру; қиялды, бейнелі ойлауды, белсенді сөйлеуді дамыту. **Қажетті заттар**: Жанна қуыршағы; экран; Чебурашканың құлақсыз суреті. Ойын барысы. Жанна қуыршағын экраннан көрсету. Ол жылайды.	бетіне жоғарыдан төмен қарай қозғалыстармен жағу. Баланы жұмысты өз бетімен жалғастыруға шақыру. Егер ол шаршаса, өз көмегіңді ұсыну: үйеңкі жапырағын екі бөлікке бөліп, баладан оң жағында жұмыс істеуін сұрау, ал сол жағында жұмысты жалғастыру. Парақтың бүкіл беті қызыл ермексазбен "боялған" кезде, үйеңкі жапырағын контур бойымен кесіп, түрлі-түсті картонға жабыстырып, кәмпит қорабының түбіне қою. Қораптың жоғарғы жағына ілмек жасау. Сурет	көк және сары қағаздар, ермексаз. **Ойын барысы.** Балаға Айсұлу қуыршақ ойыншығын көрсету, оның өрімдеріне назар аударту — ұзын, қара. Айтыңыз: "қуыршақ суретке түсуге барды, ал фотосуретте өрімдер көрінбейді (суретті көрсетіңіз — картондағы қуыршақтың суреті). Қуыршақ қатты ренжіді. Мен оған қалай көмектесуге болатынын білдім. Мен суреттерді саламын, "өрімдер, ал сендер оларды ермексазбен безендіресіңдер". Қара ермексазды алыңдар да, сұқ саусағыңмен оны "өрімге" жақ. Ермексаздың	жылтырды басу. Баланы жұмысты өз бетімен жалғастыруға шақыруыңыз. Жұмыс аяқталғаннан кейін баланы мадақтау, басқа балаларға "әдемі допты" көрсету. Доппен бірге ойнау (оны еденге айналдыру, бір-біріне лақтыру және т.б.). **(Мүсіндеу)**	ыдысты көрсету, базарда болғаныңды және қызанақ пен жасыл пияз сатып алғаныңды айту. - қызанақ қызыл және дөңгелек, міне", - деп алақаныңның арасына допты қалай орау керектігін көрсету. Балаға қызыл "қызанақ"жасауды ұсыну. "Ал менде пияз бар, бұл өте жасыл, ұзын",— деген сөздермен жасыл ермексаздың бір бөлігін алып, оны мүсіндеу тақтасына жаю. Сіз ұзын "шұжық" аласыз — оны балаға көрсетіп, "пияз шықты"деп қорытындылау. Балаға "пиязды" өзі мүсіндеуді ұсыну. Көкөністер мүсінделген кезде, оларды ойыншық ыдысқа салып, "қызанақ дөңгелек, ал жасыл пияз ұзын" деп қорытындылау.

	Одан сұрау: «Жанна неге жылайсың?» Жауап ретінде Жанна өлең айтады: Бүгін анам екеуміз қонаққа барамыз. Ал Чебурашканы өзімізбен бірге аламыз, Бірақ менің ойыншығыма бірдеңе болды. Не болды? Қалай? Неліктен? Балалар, мен түсінбеймін. Балалармен бірге ойыншықты қарастыру. Чебурашканың құлағы жоқ екен. Жанна бұл туралы өлең оқиды: Ағасы Николай Чебурашкамен ойнады, Ол ойыншықтың құлағын жұлып алды, Балалар,	дайын, оны қабырғаға іліп қоюға болады. Баланы сурет үшін өз бөлмесінде орын таңдауға шақыру, суретті қабырғаға іліп қоюйыңыз және оны бүкіл отбасымен тамашалауңыз. Баланың жетістіктеріне қуану. **(Мүсіндеу)**	кішкене бөлігін жұлып алып, баладан сізге көмектесуін сұра. Жұмысты алдымен бірге жалғастыр, содан кейін баланы өз бетімен жұмыс істеуге шақыру. Қуыршақтың "өрімдері" дайын болғаннан кейін, оларға алдын ала дайындалған садақтарды жабыстыру (балаға көк немесе сары садақтарды таңдауды ұсыну). Жұмысқа таңдау, оны басқа балаларға көрсету. **(Мүсіндеу)**		Тықылдаған дыбыс естіліп, аю қоянмен бірге пайда болады. Олар сәлемдесіп, алыстан, орманнан қонаққа келгендерін, қатты шаршағанын және тамақтанғысы келетінін айтады. Олар үшін ермексаз көкөністерінен салат жасауды ұсыну. Көркем сөз: - міне, Қуаныш, мен ермексаздан жасалған салатты аламын... Бұл жасыл пияз — мен оны жұлып алдым... Бұл қызанақ менің қолыма түсті. Біз тез кесеміз, — дедім мен, - пияз-кесектер, ал қызанақ — дөңгелек сақиналар... Ұзын ермесаздан жасалған "пиязды" алу, оны стекпен мүсіндеу тақтасына салу, оның бір бөлігін кесу. Қалған "пиязды" кесуді балаға ұсыну.

	маған көмектесіңдер, Ойыншықтың құлағын тез мүсіндеп беріңдер. Ермексаздың екі шарын жаю. Бір шарды алақанмен тегістеу, қалған саусақтар алынған шелпекке "секіреді". Бала екінші құлағын өздігінен жасайды. Екі құлақ дайын болғаннан кейін, оларды картонға салынған Чебурашканың басына "жағу" керек. "Жөнделген" Чебурашкаға қарау, баламен бірге қуану. **(Мүсіндеу)**				Содан кейін "қызанақты" сақиналарға қалай кесуге болатынын көрсету. Барлық бөліктерді ыдысқа салу-сіз салат жасайсыз. Оны табақтарға салу қонақтарға тарту. **(Мүсіндеу)**

Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандыра мыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мориканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау

	(Қоршаған ортамен таныстыру) **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойынш ылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтар ын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар)	**Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар”	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі

		ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балабақшадағы рухани-адамгершілік тәрбие»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым: ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.04-28.04.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 24.04.2023**	**Сейсенбі 25.04.2023**	**Сәрсенбі 26.04.2023**	**Бейсенбі 27.04.2023**	**Жұма 28.04.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Құрылыс ойыны: "Модель бойынша құрастыру"** **Міндеті:** балаларды дайын модельге сәйкес құрылымдар салуға үйрету. Материал: көлемді модельдер, құрылыс конструкторы. Ойын барысы. Құрылыс материалынан қарапайым құрылымдар жасаңыз және оларды қағазбен немесе матамен жабыстыру. Дизайн туралы жалпы түсінік бар, бірақ ол қандай бөлшектерден жиналған, соны болжау керек. Балаларды осы модельдерге сәйкес	**Құрылыс ойыны: "Схема жаса"** **Міндеті:** мектеп жасына дейінгі балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: жазықтық геометриялық фигуралар, фломастер, қағаз парақтары, контурлық диаграммалар, құрылыс жинақтары. Ойын барысы. Балаларға алдын ала кесілген картон геометриялық фигуралардан қағазға ғимараттардың әртүрлі қарапайым суреттерін салуды ұсыну (алдыңғы көрініс, содан кейін барлық фигураларды	**Құрылыс ойыны: "Схема бойынша модельдеу"** **Міндеті:** балаларды схема бойынша модельдеуге үйрету. Материал: геометриялық фигуралар мен құрылымдардың сызбалары бейнеленген карталар, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Балаларға екі карта ұсынылады: біреуінде геометриялық фигуралар, екіншісінде құрылымдардың сызбалары көрсетілген. Тапсырма беріледі-схема бойынша қажетті фигураларды таңдап, модельдеуді бастау.	**Құрылыс ойыны: "Таяқшалардан құрастыру"** **Міндеті:** балаларды санау таяқшаларынан геометриялық фигуралар жасауға үйрету. Материал: санау таяқшалары. Ойын барысы: балалар санау таяқшаларынан геометриялық фигураларды құрастыруда жаттығады. 1. "Үш (төрт, бес, алты) таяқшаның фигурасын жасау". "Бес таяқшадан үйшік жасау". **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: Монотипия** Ақ қағаз парағын бүгіп, екіге бүктеу керек. Бүктеу сызықтарына 2-3 түрлі-түсті гуашь дақтарын салуз. Парақты екіге бүктеп, саусақпен ортасынан шетіне дейін сырғыту. Біз парақты ашып, гүл аламыз! Кептіргеннен	**Құрылыс ойыны: "Қатені тап"** **Міндеті:** балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Ойын барысы. Балаларға карта ұсынылады, онда геометриялық фигуралар бейнеленген, олардың ішінде геометриялық дене бар. Сонымен қатар, геометриялық дененің бір беті дене сызылған фигура түрінде болуы керек. Суреттегі қатені табу керек. "Он таяқшадан үш шаршы жасау (бір фигураны екіншісіне бекіту арқылы)". **(Құрастыру)**

	ғимараттар салуға шақыру. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Геометриялық фигуралар"** **Міндеті:** балаларды негізгі геометриялық фигуралармен таныстыру. Материал: геометриялық фигуралардан үй, шырша, күн және т.б. бейнеленген карталар. Ойын барысы. Суреттермен сөйлескеннен кейін баладан шаршыны (үшбұрыш, шеңбер, тіктөртбұрыш) көрсетуді сұрау, содан кейін қарындашпен нүктелі сызықтармен бейнеленген фигураларды	фломастермен бояу. Оларды жазықтықты модельдеуге арналған нұсқаулық ретінде пайдалануға болады Содан кейін балалар осы схемаларды бөлшектеуге, оларды нақтылауға (бояуға) тапсырма алады. Қиындық: контурлық схемалар бойынша ғимараттар салу ұсынылады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Торай және сұр қасқыр»** **Міндеті:** Балаларды геометриялық фигураларды танып, атай	Тапсырманы геометриялық фигуралардың орнына құрылыс бөлшектерін ұсыну арқылы қиындатуға болады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: «Не болатынын тап?»** **Міндеті:** қиялды, шығармашылықты дамыту. Материал: қағаз парағы, қарындаштар. Барысы: тәрбиеші балалардың біріншісіне бейнені бастауды ұсынады тақырып (сызық), бірақ толық емес. Келесі бала бұл басқа сызықты аяқтауы мүмкін дейді. Келесісі тағы бір нәрсені ойлап тауып, оның дизайнына сәйкес	кейін фломастермен ұсақ бөлшектерді салу. **(Сурет салу)**	**Дәстүрден тыс сурет салу:** «Шашырату» Бала щеткаға бояу жинап, қағаздың үстінде тұрған картонға щеткамен ұрады. Бояу қағазға шашырайды. **(Сурет салу)**

	қосу, содан кейін суретті бояу. Жұмыс барысында баламен жиі қайталау: «доп дөңгелек, терезе төртбұрышты...» **(Сурет салу)**	білуге үйрету, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен). Шарты: Торайлардың үйлеріне жол тауып, оларды түрлі-түсті қарындаштармен сал. **(Сурет салу)**	сурет салуы керек. Бұл ойыншылардың бірі суретті өзінше өзгерте алмайынша жалғасады. Соңғы өзгерісті жасаған адам жеңеді. **(Сурет салу)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				

Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүртуі және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін

	Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	мен Бекзат Жапнңұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы: «Секіргіштер» Күні бойы, күні бойы, Күні бойы, күні бойы,	**Саусақ жаттығуы: «Мысық пен тышқан»** Оң қолым тышқан болсын, Сол қолым мысық болсын,	**Саусақ жаттығуы: «Қуырмаш»** Қуыр-қуыр қуырмаш, Балаларға бидай шаш. Бас бармақ,	**Саусақ ойыны “Ойыншықтар”** Үлкен диванда қатарда (Кезекпен шапалақтап, жұдырығымен ұрады.)	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу» картотека №8 Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым,

	Біздің қыздар секірді, Оң аяқпен секірді, Сол аяқпен секірді, Алға қарай секірді, Артқа қарай секірді, Айналдыра секірді, Айналдыра секіргішті Биікке де секірді. Екі саусақпен кезек-кезек алға-артқа, солға-оңға секіріп, үстел үстінде орындалатын жаттығу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	Саусақтарды жаттықтырып, Мысық-тышқан ойыны болсын. Тышқан жерді тырнайды. Мысықты алдайды, Құйрығымен мысықты. Тышқан түртіп, зып етті, Мысық оны күтіп отыр, Тышқан інде күліп отыр. Балалар саусақтарын біріктіріп, қарама қарсы ұстайды, оң қолы тышқан, сол қолы мысық. Саусақтармен мысық пен тышқанның бейнесін жасайды. Сөзіне сәйкес қимыл жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Балан үйрек, Ортан терек, Шылдыр шүмек, Кішкене бөбек. Сен тұр– қойыңа бар! Сен тұр– жылқыңа бар! Сен тұр– ешкіңе бар! Сен тұр– сиырыңа бар! Сен тұр– түйеңе бар! Ал сен алаңдамай, Қазан түбін жалап, үйде жат. Мына жерде құрт бар, Мына жерде май бар. Мына жерде қатық бар, Қытық, қытық! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Машина қуыршақтары отырады: Екі аю, Сайқымазақ(барлық саусақтарды кезекпен бүгу.) Және көңілді Чиполлино, Мысық та, піл де. Бір, екі, үш, төрт, бес, (саусақтарды кезекпен ашу.) Біз Машаға көмектесеміз (кезек-кезек қол шапалақтап, жұдырықпен ұрамыз.) Біз ойыншықтарды санаймыз. (Сөйлеу қарқыны мен ырғағы бойынша жұмыс.) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша	**Музыка**	**Музыка** Міндеті: Таныс әндерді орындауда	**Дене шынықтыру**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Ерекше сайыс»	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Біз өсіп келеміз»

ұйымдастырылған іс-әрекет	Міндеті: Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.	балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. **«Қазақ тілі»** **Міндеті:** Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге Байланыстырып сөйлеу: Қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. Жай сөйлем құруға машықтандыру. **Сөздік минимум:** Бұл кім? Бұл - қыз, Бұл не? Бұл – көйлек **"Кімнің киімі?" дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** балаларды түсіне назар аудара	**Тақырыбы:** «Құртақан мен ойнаймыз» **Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен	**Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм	**Міндеті:** Кеудеге арналған жаттығулар Бір аяқты жоғары көтеріп, жоғары көтерілген аяқтың астынан затты бір қолдан екінші қолға беру. Отырған қалыпта екі аяқты жоғары көтеру, бүгу және жазу, төмен түсіру. Екі аяқты айқастырып, отыру және тұру. Тізерлеп тұрып, алға еңкею және артқа шалқаю, екі аяқты кезек бүгу және жазу, көтеру және түсіру. Қолына зат ұстап, шалқасынан жатып, қолды созу және осы қалыпта етпетінен бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды

		отырып, ажыратуға үйрету.	бұрылып жату. Етпетінен жатқан қалыпта иықтарын, басын, қолдарын алға созып көтеру. Аяққа арналған жаттығулар Аяқтың бақайларымен жіпті жинау, құм салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру.	салынған қапшықтарды өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Қақпа»	өкшелермен қысып алып, бір орыннан екінші орынға қою. Өкшемен таяқтың, арқанның үстінен бір қырымен жүру. Түрегеліп тұрып, аяқтың бақайларымен орамалдарды, тағы басқа ұсақ заттарды іліп алып, басқа орынға ауыстыру. Тізені бүгіп, екі аяқты кезек көтеру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын**: «Жолмен жүріп өт»

			Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын: өзбетінше киіну мен шешінуді жетілдіру. Киімдерді жинау, ілу, ересектің көмегімен оларды тазалау, құрғату. Бейнелеу әрекетінен соң құтыларды, қылқаламдарды жуу, үстелді сүрту. **Ойын:** «Баспалдақ»		
	Дидактикалық ойын: "Қолғаптарды безендірейік" **Міндеті:** эстетикалық қабылдауды дамыту, қоршаған әлемнің	**Дидактикалық ойын: "Көлікті жина"** **Міндеті:** суреттегі заттардың негізгі қасиеттерін ғана емес пішіні, өлшемі, түсін жеткізуге үйрету. **Материал:** әр түрлі өлшемдегі	**Дидактикалық ойын: "Клоун құрастыру"** **Міндеті:** бейнелеу дағдыларын жетілдіру. Материал: әр түрлі өлшемдегі	**Дидактикалық ойын: "Ертегі вазалары"** **Міндеті:** тақырыптық және сюжеттік композициялар жасауға ынталандыру, оларды суреттерді	**Дидактикалық ойын: "Үй жануарларын үйіне қоныстандыр"** **Міндеті:** балалардың бейнелеу іс-әрекетіне деген қызығушылығын

	сұлулығы туралы ойлауға үйрету. Материал: дайын қолғаптар, геометриялық фигуралар, әртүрлі ұзындықтағы жолақтар. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға қолғаптарды геометриялық фигуралармен және жолақтармен алып, безендіруді ұсынады. **(Жапсыру)** **(Жапсыру)**	дайын геометриялық фигуралар. **Ойын барысы:** балалар геометриялық фигураларды таңдап, көлік жинауға шақырылады. **(Жапсыру)**	геометриялық фигуралар. Ойын барысы: балаларға геометриялық фигураларды таңдап, көңілді Сайқымазақ жасау ұсынылады. **(Жапсыру)**	байытатын бөлшектермен толықтыру. **Материал:** дайын вазалар, шеңберлер. **Ойын барысы:** балаларға вазаны таңдап, оны шеңберлермен безендіру ұсынылады. **(Жапсыру)**	дамытуды жалғастыру. Материал: дайын үй, дайын үй және жабайы табиғат карталары. Ойын барысы: балаларға үй жануарларын үйге орналастыруға шақырылады. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотириканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз?				

	Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер,	**Бақылау Ауа райына бақылау жасау** Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын, табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол	**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** **Жел** Сен кезбе жел, еркесің, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай.	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық,

	Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	шашады. Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар. Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа	Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай	Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ» (Дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»**	шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу

		секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді); жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. **(Дене шынықтыру) Еңбек іс-әрекеті Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту, бастаған ісін аяқтау, үлкендерге көмектесу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар.**Тәжірибе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына	түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алдымен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық.	Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну). Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау	іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

		байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру.	**Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені,			

	Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**

сауықтыру шаралары	**(дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту.	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** «Бауырсақтар» **Міндеті:** қолды үйлестіруді, моториканы,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Дидактикалық ойын: "Жаңбыр жауады және тамшылайды"** **Міндеті:** бұлшықет сезімдерін бақылауды қалыптастыру, саусақтардың қозғалыс алгоритмін көбейту (пинцет	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар.

	Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар	саусақтардың ептілігін дамыту (сұқ саусақ, үлкен); баланың алақанының арасына ермексаздың кішкене бөліктерін жайып, ұштарын біріктіре білу қабілетін дамыту; қиялды дамыту. Қажетті заттар: ермексаз; бауырсақтарға арналған әдемі табақ; Айжан қуыршағы; Айжанның досы Мария мен Дария бейнеленген суреттер. **Ойын барысы:** Балаларға жақында мереке - 1 мамыр халықтар достығы күні екенін айту. Мерекеде адамдар бір-біріне қонаққа барады, барлық дәмді заттарды үстелге қойып, қонақ күтетінін айту. Айжан	Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын:** "Паровоз вокзалға барады" **Міндеті:** ермексазды сұқ саусақпен жапырақ бетіне жоғарыдан төмен қозғалыстармен жағу қабілетін қалыптастыру; саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту; сөздікті белсендіру:	ұстау). Мүсіндеудің негізгі техникалық әдістерін үйрету-илектеу, тегістеу, жағу. **Қажетті материалдар**: сюжеттік сурет: орман алқабы, бұлт, гүлдер, мысық; көк (Азур) түсті ермексаз. Ойын барысы. Балаңға суретті көрсету, оны бірге қарастыру: "аспанда жаңбыр бұлты бар, ол жаңбыр жауады. Мысық гүлдердің арасында шөпте жүреді-бұл түймедақ, бірақ қоңырау". Үстелдің астына қасықпен металл қақпақты ұру. "Қарашы, бірдеңе дірілдеп тұр. Бұл найзағай. Қазір жаңбыр жауа бастайды". Баланың қолын	Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Паровоз вокзалға барады"** **Міндеті**: ермексазды сұқ саусақпен жапырақ бетіне жоғарыдан төмен қозғалыстармен жағу қабілетін қалыптастыру; саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту; сөздікті белсендіру: "паровоз", "вокзал", "мінеді", "шпалдар". Қажетті заттар: қара түсті екі параллель сызығы бар картон

	дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ермиексаздағы іздер»** **Міндеті:** сұқ және ортаңғы саусақтардың қимылдарын үйлестіруді қалыптастыру; сөздікті белсендіру:" сиыр"," мысық"," жол"," барады","жүгіреді". **Қажетті заттар:** ермексаз, тақтайша;	бауырсақтарды жақсы көреді. Оның оларды қалай мүсіндегенін тыңдау: Мен үш бауырсақты мүсіндедім, Өйткені, бүгін мерекеге досым Мария мен Дария келеді. Мен достарыма ермексаздан жасалған бауырсақты сыйлаймын, - дейді. Мен үш бауырсақ жасадым. Мен оны достарыма беремін. Бұл Марияға, мынау Дарияға, ал бұл менікі болады. Алдын — ала дайындалған ермексазды алу, оны алақанның арасында жаю. Оның ұштарын біріктіріп, саусақтармен қысу - дөңгелек бауырсақ пайда болды. "Қараңдаршы, менде қандай	"паровоз", "вокзал", "мінеді", "шпалдар". **Қажетті заттар:** қара түсті екі параллель сызығы бар картон парағы ("рельстер"); ойыншық паровозы; вокзал бейнеленген сурет; пластилин бар; ермексазды айналдыруға арналған тақта. **Ойын барысы.** Балаға рельстері бар картонды көрсету және паровоздың барғысы келмейтінін айту, өйткені шпалдар жоқ. Балаға "шпалдар" жасап, оларды "рельстер" арасында орналастыруды ұсыну. "Шпалдарды" қалай жасау керектігін көрсету: ермексаздың үлкен жолағынан кішкене	алыңыз да, өлең оқып жатқанда, сұқ саусағыңызды оның алақанына ұрыңыз, сөздер: Жаңбыр алақанға тамшылады, (сұқ саусағыңызды баланың алақанына тигізіңіз) Гүлдер үшін, Мурка үшін-мысық, Жаңбыр-жаңбыр, лей-лей, (сұқ саусағыңызбен баланың алақанына ұзын сызықтар сызыңыз) Азуағындары өкінбейді! Балаға ермексазбен "бұлттан төгілген жаңбыр тамшыларын бояуды (жағуды) ұсыну. Пластилиннің кішкене бөліктерінен	парағы ("рельстер"); ойыншық паровозы; вокзал бейнеленген сурет; пластилин бар; ермексазды айналдыруға арналған тақта. Ойын барысы. Балаға рельстері бар картонды көрсету және паровоздың барғысы келмейтінін айту, өйткені шпалдар жоқ. Балаға "шпалдар" жасап, оларды "рельстер" арасында орналастыруды ұсыну. "Шпалдарды" қалай жасау керектігін көрсету: ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөлікті алып тастау, оны тақтаға жаю. "Рельстердің" арасына "шпал" қою. Балаларды бастаған жұмысты жалғастыруға шақыру. Барлық "шпалдар" төселген кезде, олардың үстінен сұқ

	ойыншық мысық, сиыр. **Ойын барысы.** ермексаздан тақтайшаның бетіне "жол" жасату. Сол жолда қонақтар келе жатыр деп көрсету. Балаға қонақтарды көрсету-сиыр мен мысық. - "сиыр үлкен және ауыр. Ол осылай жүреді", - және сұқ және ортаңғы саусақтарыңызбен баланың қолынан білегінен шынтағына дейін" жүріңіз". (Саусақтар баланың қолын қатты басып, кезектесіп "жүреді".) "Саусақтарыңызбен "жол" бойымен жүріңіз, баланың іздеріне назар аударыңыз (терең). Сиыр	бауырсақ бар. Мен оны табаққа саламын. Ал, енді бәріміз достарымызға арнап бауырсақ мүсіндейік. **(Мүсіндеу)**	бөлікті алып тастау, оны тақтаға жаю. "Рельстердің" арасына "шпал" қою. Балаларды бастаған жұмысты жалғастыруға шақыру. Барлық "шпалдар" төселген кезде, олардың үстінен сұқ саусағыңды сырғыту және баланы да солай етуге шақыру. "Жолдың" соңында суреттермен суретті жабыстыру. Баланы машинист болуға және паровозбен саяжайдан вокзалға барар жолда жүруге шақыру. **(Мүсіндеу)**	алақанға жұқа "шұжықтарды" орау — бұл "жаңбыр тамшылары" болады. Баламен бірге бірнеше "ағын" жасағаннан кейін, олардың жоғарғы ұштарын бұлтқа бекіту. **(Мүсіндеу)**	саусағыңды сырғыту және баланы да солай етуге шақыру. "Жолдың" соңында суреттермен суретті жабыстыру. Баланы машинист болуға және паровозбен саяжайдан вокзалға барар жолда жүруге шақыру. **(Мүсіндеу)** **Дидактикалық ойын: "Помпонды тәпішке"** **Міндеті:** шымшуды дамыту (бала пластилиннің бір бөлігін үлкен жолақтан жұлып алуды үйренеді), екі қолдың қозғалысын үйлестіру (помпон-допты алақан арасында айналдыру); модельдеудің негізгі техникалық әдісін үйрету — допты алақан арасында айналдыру; қиялды дамыту; сөздікті белсендіру: "тәпішке", "помпон".

	сияқты" жолмен "" жүруін "сұраңыз, қатты"қадам" жасаңыз. Осыдан кейін мысықты "жолға" "сырғытыңыз". Мысық" жүреді", оңай"аяқ басады". Алдымен баланың қолындағы сұқ саусақпен және ортаңғы саусақпен" жүріңіз", оны аздап басыңыз. Содан кейін пластилиннің "жолымен"жүріңіз. Баланың іздеріне назар аударыңыз-олар сиырдағыдай емес. Балаңыздан мысық сияқты" жолмен "оңай" қадам басуын "сұраңыз. Өлең оқумен бірге жүріңіз: сиыр жолда жүрді				Қажетті заттар: картондағы сурет-жасыл түсті екі тәпішке; қызыл түсті пластилин. Ойын барысы. Балаға сурет көрсету-екі тәпішке —: "анасы бұл тәпішкелерді қызына беруді шешті. Бірақ олар өте әдемі емес. Оларды безендіруге тырысайық. Қандай тәпішке болуы керек екенін тыңдайық: Анам тәпішке сатып алды. Мен қызыма сыйлық бердім. Тәпішке жасыл, Қызыл помпондармен. Қызының тәпішкесінде не болды? (Қызыл помпондар.) осы жасыл тәпішкеге де қызыл помпондар жасайық. Қызыл пластилиннің үлкен жолағынан кішкене бөлікті жұлып алып,

	— ЖОҒАРҒЫ ТОП, ЖОҒАРҒЫ ТОП. Ал оның артынан мысық жүгірді — Жоғарғы топ, Жоғарғы топ. **(Мүсіндеу)**				одан допты айналдырыңыз (доп жасау үшін пластилинді алақаныңыздың арасына дөңгелек қимылмен қалай айналдыру керектігін көрсетіңіз). Бізге екі шар керек, өйткені бізде "екі тәпішке"бар. Шарлар дайын болған кезде, оларды сурет салуға бекітіңіз тәпішке және бас бармағыңызбен аздап басыңыз. Өз жұмысыңызға таңданыңыз:"жақсы помпон тәпішкелері". **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандыра мыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету.	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу.	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды

	бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	**(жапсыру)**	**(мүсіндеу)**	бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойынш	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора»

	Ойын шарты: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	ылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы	қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді.	күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. *(дене* **шынықтыру)**	мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. *(дене* **шынықтыру)**

		ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	**(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Көктемгі ерекшеліктерді балаға қалай үйретеміз?»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 01.05-05.05.2023жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 01.05.2023	Сейсенбі 02.05.2023	Сәрсенбі 03.05.2023	Бейсенбі 04.05.2023	Жұма 05.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					

Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)		**Құрылыс ойыны:** "Кесу және бүктеу" Ойынның мақсаты: балалардың қиялын және логикалық ойлауын дамыту. Материал: қалың қағаз, қайшы. Ойын барысы. Балаларға қалың қағаздан кез-келген геометриялық фигураны кесіп, оны бірнеше түрлі бөліктерге бөліп, содан кейін қайтадан бүктеу ұсынылады. Балаларға үлгіні орнатуға мүмкіндік беріледі: бөліктер неғұрлым көп болса, фигураны бүктеу соғұрлым қиын болады, бірақ сіз жаңа бейнелер жасау.	**Құрылыс ойыны:** "Роботтар" Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: Робот карталары. Ойын барысы. Картада құрылыс бөлшектерінен жиналған Роботтар салынған. Балаларға сұрақтарға жауап беру және соған сәйкес суреттерді құрастыру ұсынылады. 1. "Қанша Робот бейнеленген". 2. "Пішіні бірдей бөліктерден жиналған екі роботты тап". 3. "Қандай роботтың басқаларында жоқ бөлшегі бар екенін көрсет". **(Құрастыру)**	**Құрылыс ойыны:** "Орын ауыстыру", "не өзгерді" Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту. Материал: құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Баланың алдында құрылыс бөлшектері орналастырылған. Олардың қанша екенін және олардың құнын есте сақтауды сұрайды. Содан кейін олар бұрылып, кез-келген бөлікті алып тастауды ұсынады (бөлшектерді үстелдің жазықтығына басқа күйге орнату, оларды ауыстыру, жаңаларын қосу). Содан кейін бала өзгергенін атап өтеді. Ойынның мақсаты: балалардың есте сақтау қабілеті мен логикалық ойлауын дамыту. Материал: қағаз парақтары, құрылыс бөлшектері, фломастерлер.	**Құрылыс ойыны: "Естеріңде болсын"** **Ойынның мақсаты:** балаларды геометриялық фигураларды атауға үйрету. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Ойын барысы. Балаларға құрылыс

		Тапсырманы балаларға кесілген фигураларды ауыстыруды ұсыну арқылы қиындатуға болады. 4. "Құрылыс бөлшектерінен қандай роботтар жасауға болады, ал қайсысы мүмкін емес?» **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: Түтікшелі Кляксография** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың	**Дәстүрден тыс сурет салу: кәдімгі дақтар (Кляксаграфия)** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен, қарындаштармен, борлармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Барысы: Бала гуашьты пластикалық қасықпен алып, қағазға құяды. Нәтижесінде дақтар белгілі бір тәртіппен пайда болады. Содан	Ойын барысы. Екеуі ойнайды. Балаларды бір-біріне арқасымен отырғызады және әр бөлік беттердің бірінің парағының бетіне тиіп, алынған фигураны киізден фломастермен қадағалап отыру үшін бір-біріне тығыз орналастырылған кішкене құрылыс бөлшектерін қағаз парағына қоюды ұсынады. Содан кейін парақтан бөлшектерді алып тастау, орындарды ауыстыру және оларды контурдың ішіндегі қағаз парағына қайта орнату. Тапсырма неғұрлым күрделі болса, соғұрлым егжей-тегжейлі ұсынылады. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: Жіпті Кляксография** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен	бөлшектері бейнеленген карталар ұсынылады. Тәрбиеші бөлшекті атауды және оған ұқсастықтары бар заттарды еске түсіруді, осы заттарды неге көрсететінін негіздеуді сұрайды. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: Граттаж** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен, қарындаштармен, борлармен дәстүрлі және дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Барысы: Ақ қағаз парағын акварельмен

		техникасын жетілдіру. Барысы: Бала пластикалық қасықпен бояуды алады, оны параққа құйып, кішкене дақ (тамшы) жасайды. Содан кейін бұл дақ түтіктен үрленеді, сондықтан оның ұшы дақка да, қағазға да тимейді. Қажет болса, процедура қайталанады. Жетіспейтін бөлшектер аяқталады. **(Сурет салу)**	кейін парақ басқа парақпен жабылып, басылады (парақты екіге бүгуге болады, тушьді жартысына тамызып, екіншісін жабуға болады.) Содан кейін жоғарғы Парақ алынып тасталады, сурет қарастырылады: оның қандай екендігі анықталады. Жетіспейтін бөлшектер аяқталады. **(Сурет салу)**	байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Барысы: Бала жіпті бояуға батырады, оны сығып алады. Содан кейін суретті қағаз парағына жайып, бір ұшын бос қалдырады. Осыдан кейін ол басқа парақты үстіне қойып, қолымен ұстап, жіпті ұшынан тартып алады. Жетіспейтін бөлшектер аяқталады. - Сиқырлы жіптер Ақ картон парағын бүгіңіз және бүктеңіз. Қалың жүннен жасалған жіпті бояуға батырып, оны парақтың екі жартысының арасына салыңыз. Парақты аздап басып, жіппен жүргізіңіз. Бөлшектерді аяқтау. **(Сурет салу)**	бояу. Содан кейін шаммен жабу керек. Содан кейін қара гуашьпен бояңыз (егер бояу нашар болса жатып, оған сабын көбігін қосуға болады). Содан кейін қағаз парағы құрғағаннан кейін, қаламды пайдаланып, үлгіні сызып тастауға болады**. (Сурет салу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары.				

	Мақсаты: баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас		**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным!	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың.

		Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзатқа ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

			болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
		Саусақ ойыны: «Қаз» Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығуМынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді)

				(сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***	Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет		**Музыка** Міндеті: Музыканы тыңдау мәдениетін сақтау (музыкалық шығармаларды алаңдамай соңына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (ақырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Үш аяқты көліктер» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Үш аяқты көліктер» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Әдемі болайық» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын

		аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыңдату. **«Қазақ тілі»** Міндеті: Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: Қазақ тіліндегі сөздерді тыңдауға және дұрыс айта білуге және оларды есте сақтауға баулу. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. Сөздік қор: Өсімдіктердің атауларын дұрыс айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** ағаш, жапырақ, гүл, отырғыз. **"Жапырағына қарап таны"**	жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.	жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.	орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.**Ойын:** «Қоңырауға жанаспа»

		дидактикалық ойыны **Мақсаты:** балаларды байқағыштыққа үйрету.			
		Дидактикалық ойын: "Үш сызғыш" **Міндеті:** балалардың сөздерді буындарға	**Дидактикалық ойын: "Гүл дүкені"** **Міндеті:** сөздерді буындарға бөлу, түстердің атын	**Дидактикалық ойын**: "Бағдаршам" **Міндеті:** түс сезімін дамытуды жалғастыру.	**Дидактикалық ойын**: «Тамшыларды стаканға жина». **Міндеті:** біртекті және түрлі түсті заттарды салыстыру

		бөлу қабілетін қалыптастыру. **Материал:** түрлі-түсті картон, тақырыптық суреттер, қайшы, желім, қарындаш. **Ойын барысы:** балаларға үш бөлікке бөлінген үлкен карталар мен тақырыптық суреттер беріледі. Балалар суреттің бірінші жолына салады, оның атауы бір сөзден тұрады; суреттерді екінші жолға екі буыннан, ал үшіншісіне үш сөзден салу. **(Жапсыру)**	бекіту қабілетін бекіту. **Материал:** ашық хаттар **Ойын барысы:** ашық хаттарды түстер, түрлі-түсті картон, желім, қайшы, қарындаш; басқа түсті картон картонның артқы жағын 3*8 см тіктөртбұрыштарға салу, түрлі-түсті жағына желімдеу (1, 2, 3, 4 шеңберден. Тәрбиеші: "бізде гүл дүкені бар, онда гүлдер сатылады. Біреуі қысқа атаумен-пион; басқалары ұзақ атаулармен ұмытылмайды. Сендерде әрқайсысында шеңберлері бар сандық карта бар. Бұл "ақша". Сен сатып алушы боласың, Мен сатушы боламын.	Материал: карталар мен түрлі-түсті шеңберлер. Ойын барысы: балаларға картаға шеңберлер қою ұсынылады. **(Жапсыру)**	операциясы арқылы заттарды түсі бойынша ажыратуға үйрету, түстерді ажырату бойынша практикалық әрекеттерді қалыптастыру. Материал: 4 негізгі түсті түрлі-түсті шыныаяқтар, түрлі түсті шеңберлер. Материал: жапырақтары бар сабақтар, түрлі-түсті жапырақшалар бейнеленген карталар. Ойын барысы: балаға әр түрлі түсті жапырақшалар беріп, гүлдің ортасына бірдей түсті жапырақшаларды қалай салуға болатындығын көрсету. Барлық жапырақшаларды жинауды сұрау. Әдемі гүлдер! Енді түрлі-түсті

			Ойынның соңында тәрбиеші сатып алынған гүлдердің атын, атауында қанша буын, қанша шеңбер бар екенін сұрайды. **(Жапсыру)**		орталықтарға салу. **(Жапсыру)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен		**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді	**Бақылау** **Ауа райына бақылау жасау** Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған**

		өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	байқампаздығын,табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол шашады. Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар.	өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз Жел** Сен кезбе жел, еркесін, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ» (Дене шынықтыру)**	**ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**

		Қимылды ойын: «Күн мен бұлт» Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге	Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді); жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек іс-әрекеті Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту,**	Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»** Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну).	Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

		қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алдымен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.	**бастаған ісін аяқтау, үлкендерге көмектесу. (Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар.**Тәжірибе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру.	Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді.

	Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)		**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту,

(Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)		**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: "Шәйнек"** **Міндеті:** ермексаздың бір бөлігін алақандар арасында домалату қабілетін дамыту; қол жұмысын үйлестіру; байқауды дамыту. **Жабдық:** картонға шүмегі жоқ шайнек; ермексаз; ойыншықтар-қоян, құыршақ. **Ойын барысы.** Қоян мен құыршақты шақыру. Оларға өлең оқу: Шәйнекті қайнату, Қоянды мүсіндеу. Шәйнекті мүсіндеу, Ал мұрынын ұмытып кетті. Ол шайды тез құйғысы келеді. Шай ақпады, — Міне, осылай ішу.	қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Түймедақ»**	**Дидактикалық ойын: «Добымызды безендіреміз»** **Міндеті:** сұқ саусақ пен бас бармақтың қозғалысын қалыптастыру (ермексаздың үлкен бөлігінен кішкене бөліктерді қысу); қиялды дамыту (допты ермексазз бөліктерімен безендіру); "пинцет ұстауды" (сұқ саусақ пен бас бармақты біріктіру) пысықтау. Материалдар: құыршақ, ескі резеңке доп, ермексаз, түрлі-түсті жылтырлар. Ойын барысы. Балаға ескі доппен сәнді киінген құыршақты көрсету және құыршақ ескі допқа өте	ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ермексаз салаты»** **Міндеті:** баланың ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөліктерді стекпен

		"Не істеу керек? Келіңдер, ермексаздан мұрынды мүсіндейік". "Шүмекті" ермексаздың кішкене бөлігінен жасау, суреттегі шәйнек шүмегінің контурлық кескініне "шүмекті" қажетті пішінді беру. "Қуыршақ, қарашы, бізде қандай әдемі шәйнек бар, шәйнектің шүмегі жаңа. Қоянға шай құй. О, дәмді шай шықты!" Баламен бірге үлкен шәйнектің мұрнын қарастыру. Шүмектен шыныаяққа су қалай ағып жатқанын қарау. **(Мүсіндеу)**	**Міндеті:** сұқ саусақ пен бас бармақтың жұмысын жетілдіру; оң және сол қолды үйлестіруді дамыту; мүсіндеудің негізгі техникалық әдістерін үйрету — саздың кішкене бөлігінен "шұжықты" илеу қиялды дамыту; баланың сөздік қорын кеңейту. **Жабдық:** контурлы жапырақшалары мен сары ортасы бар картонға боялған түймедақ; ақ түсті ермексаз. **Ойын барысы.** Өлең оқу: Мен ұзын аяқты гүлмін, Ортам сары. Ал менің атым — түймедақ, Ақ бұйра. Балаға алдын ала дайындалған түймедақ суретін көрсету. Жапырақтардың	өкінетінін айту. Ол ұсқынсыз болды, бірақ жаңа, әдемі болды. Бірақ бәрібір ол оны өте жақсы көреді. Өлең оқу: Маша қуыршақ, мұңайма, Біз сағанкөмектесеміз. Гүлдендіріп, жалтыратып, Доп сенікі, біз қалай аламыз. Ол әдемі болады, Жарқын және бақытты. Баланың алдына түрлі-түсті ермексаз қою. Әр жолақтан кішкене бөлікті алып тастау, оны езу, допқа жабыстыру және оған жылтырды басу. Баланы жұмысты өз бетімен жалғастыруға шақыруыңыз. Жұмыс	кесу қабілетін дамыту; қозғалыстарды үйлестіруді қалыптастыру; стекті басу күшін реттеу, стекті дұрыс ұстау қабілетін дамыту; баланың қиялын дамыту. Материалдар: қызыл ермексаздан жасалған көздер ("қызанақ"), диаметрі 0,5 см жасыл түсті пластилиннен жасалған "шұжықтар" ("пияз"); салатқа арналған ойыншық тостаған; ойыншық қоян, аю ("қонақтар"); мүсіндеуге арналған тақта. Ойын барысы. Балаға қызыл ермексаз шарлары мен жасыл ермексаздың жұқа "шұжықтары" бар ыдысты көрсету, базарда болғаныңды және қызанақ пен жасыл пияз сатып алғаныңды айту. - қызанақ қызыл және дөңгелек, міне", - деп

			ұсқынсыз екеніне қынжылу. Түймедақты әдемі етуді ұсыну. Мұны істеу үшін балалдарға ұзын "ермексазды" орап, одан кішкене бөліктерді — "жапырақшаларды" кесіп, оларды жапырақшаның контурлық сызбасына қою керек екенін түсіндіру. Егер бала шаршаса, жұмысты бірге орындауды ұсыну — сен бір жапырақшаны жасайсың, ал екіншісін — ол. Гүл дайын болған кезде оны жақсы көретіндерге көрсету. **(Мүсіндеу)**	аяқталғаннан кейін баланы мадақтау, басқа балаларға "әдемі допты" көрсету. Доппен бірге ойнау (оны еденге айналдыру, бір-біріне лақтыру және т.б.). **(Мүсіндеу)**	алақанының арасына допты қалай орау керектігін көрсету. Балаға қызыл "қызанақ"жасауды ұсыну. "Ал менде пияз бар, бұл өте жасыл, ұзын",— деген сөздермен жасыл ермексаздың бір бөлігін алып, оны мүсіндеу тақтасына жаю. Сіз ұзын "шұжық" аласыз — оны балаға көрсетіп, "пияз шықты"деп қорытындылау. Балаға "пиязды" өзі мүсіндеуді ұсыну. Көкөністер мүсінделген кезде, оларды ойыншық ыдысқа салып, "қызанақ дөңгелек, ал жасыл пияз ұзын" деп қорытындылау. Тықылдаған дыбыс естіліп, аю қоянмен бірге пайда болады. Олар сәлемдесіп, алыстан, орманнан қонаққа келгендерін, қатты шаршағанын және тамақтанғысы

					келетінін айтады. Олар үшін ермексаз көкөністерінен салат жасауды ұсыну. Көркем сөз: - міне, Қуаныш, мен ермексаздан жасалған салатты аламын... Бұл жасыл пияз — мен оны жұлып алдым... Бұл қызанақ менің қолыма түсті. Біз тез кесеміз, — дедім мен, - пияз-кесектер, ал қызанақ — дөңгелек сақиналар... Ұзын ермесаздан жасалған "пиязды" алу, оны стекпен мүсіндеу тақтасына салу, оның бір бөлігін кесу. Қалған "пиязды" кесуді балаға ұсыну. Содан кейін "қызанақты" сақиналарға қалай кесуге болатынын көрсету. Барлық бөліктерді ыдысқа салу-сіз салат жасайсыз. Оны

					табақтарға салу қонақтарға тарту. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс		**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен		Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы

		құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар» Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып	мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар» Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар» Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында

		салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Балабақшадағы рухани-адамгершілік тәрбие»				

Әдіскер: _____Әшірбекова Р.Б

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 08.05-12.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 08.05.2023	Сейсенбі 09.05.2023	Сәрсенбі 10.05.2023	Бейсенбі 11.05.2023	Жұма 12.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау			**Құрылыс ойыны: "Бөлмені жабдықтау"** **Міндеті:** Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын	**Құрылыс ойыны: "Геометриялық денелер мен фигуралардың арақатынасы"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана отырып,	**Құрылыс ойыны: "Ханшайымға мұнара салайық, бөлшектерді қабаттастыру"** **Міндеті:** орналастыру тәсілдерін қолдана

және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)			жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. Материал: қағаз парағы (35* 45 см,) құрылыс жинағы, жазықтық геометриялық фигуралар. Ойын барысы. тәрбиеші балаларға қағаз парағын ұсынады (35*45 см) және бұл қуыршақ бөлмесінің едені екенін айтады, оны кірпішпен жабдықтауды сұрайды (бөлменің қабырғалары, терезе мен есікке Бос орындар қалдырады. Балалар мұны жасағаннан кейін парақты алып тастап, оны салынған бөлменің жанына қояды.	пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: геометриялық фигуралар бейнеленген карталар, құрылыс жиынтығы. Ойын барысы. балаларға геометриялық денелердің суреттерін, содан кейін төменде көрсетілген геометриялық фигураларды қарастыру ұсынылады. Тәрбиеші картада бейнеленген құрылыс бөлшектерін табуды және картаның астында бейнеленген геометриялық	отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау. Материал: диаграмма карталары, құрылыс бөлшектері. Ойын барысы. Мектеп жасына дейінгі балаларға екі карточка беріледі: біреуінде схема түрінде әр түрлі теремкалар, екіншісінде осы мәселені шешу үшін таңдалуы керек құрылыс бөлшектері бейнеленген. Тапсырманың

			Содан кейін ол геометриялық фигураларды шығарады және оларды қағазға орналастыруды ұсынады, жиһаз бөліктеріне (төртбұрыш - дәретхана, тіктөртбұрыш - төсек және т.б.) ұқсас пішіндерді таңдайды. Тәрбиеші алынған схеманы балалармен бірге қарастырады және кірпішпен қапталған бөлмеде оған "жиһаз" қоюды сұрайды. Жұмыс аяқталғаннан кейін балалар суретті ғимаратпен салыстырады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Таңғажайып алақан"** **Мақсаты:** қиялды,	фигуралар тәрізді жақтарын көрсетуді сұрайды. Егер балаларға құрылыс бөлшектерін пайдаланбай геометриялық фигуралар мен денелерді байланыстыруды ұсынса, тапсырма күрделене түседі. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын. "Кемпірқосақ"** **Міндеті:** балаларды кемпірқосақ салуға, оның түстерін дұрыс атауға, олардың орналасуын есте сақтауға, балалардың сөйлеуі мен сөздік қорын дамытуға үйрету. **Қажетті заттар**: А2 парағына кемпірқосақ бояуының үлгісі, балаларға арналған Пейзаж парақтары, щеткалар, түрлі түсті гуашь немесе акварель	мақсаты: бөлшектерді беттердің бірінің парағының бетіне тиетін етіп контурға салыңыз. Тапсырманы шешу барысында мұғалім реббе ҰОК қандай бөлшектерді қолданатынын, қандай түсті, қандай да бір бөліктің қандай формасы бар екенін, бөліктің қанша беті бар екенін, кескінді жинауға қанша бөлік кеткенін нақтылайды. Тәрбиеші топқа ханшайым құыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және оған: "ханшайым жақында сіздің үйіңіз салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен

			бейнелі ойлауды, бейнелеу дағдыларын, көркемдік талғамды дамыту. Қажетті заттар: Эталон негізінде жасалған суреттердің үлгілері (ашық алақанның суреті); қағаз парағы, қарапайым қарындаш, өшіргіш, түрлі-түсті қарындаштар, балауыз қарындаштар, бояулар мен щеткалар жиынтығы (әр балаға). Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға алақандарын саусақтарын ашып айналдыруды ұсынады. Дайындық жұмыстарын аяқтағаннан кейін ол былай дейді: "балалар, сендерде	бояулары, таза су құтылары, шүберектер, бояуларды араластыруға арналған палитра (қажет болса). Ойын барысы: барлығы балалардың үстелдерінде дайындалған кезде, тәрбиеші бүгін ойын кемпірқосаққа арналатынын айтады және біреу сыртта кемпірқосақты көрді ме, жылдың қай мезгілі-қыста немесе жазда, сол уақытта ауа – райы қандай болды – күн ашық немесе жаңа ғана жаңбыр жауды ма деп сұрайды. Балалар қойылған сұрақтарға жауап бергеннен кейін, мұғалім барлығына кемпірқосақ суретін салудың үлгісін көрсетеді және балалардан көрген түстерін атауын сұрайды. Содан кейін барлығы кемпірқосақтағы	Лиза сіз құрылыстың қайда болатынын білесіз бе? Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңыз. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Гена және Саша, бізге көмектесіңіз, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңыз. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңыз". Балалар тәрбиешімен бірге құрылыс жиынтығы мен импровизацияланған материалды пайдаланып мұнара салады. Ойынның соңында тәрбиеші

			ұқсас сызбалар бар; оларды әртүрлі етіп жасауға тырысайық. Бөлшектерді аяқтаңдар және алақанның қарапайым бейнесін ерекше үлгіге айналдырыңдар". Баланың қиялы бұл контурларды Көңілді суреттерге айналдыруға мүмкіндік береді: сегізаяқ, кірпі, үлкен тұмсығы бар құс, клоун, балық, күн және т.б. кішкентай балаға бұл суреттерді бояуға мүмкіндік беру **(Сурет салу)**	түстердің орналасуын есте сақтауға көмектесетін сөйлемді хормен үйренеді: әрбір (қызыл) аңшы (қызғылт сары) білгісі келеді (Жасыл) қайда (көк) қырғауыл (күлгін) отырады. Келесі қадам-сіз балалардан акварель бояуларын қолдана отырып, кемпірқосақты өз бетінше салуды сұрай аласыз. Егер топтағы балалар материалды жақсы меңгерген болса және қызыл, көк және сары түстерден әртүрлі түстерді алу жолдарын білсе, онда олар тек үш негізгі түсті пайдаланып кемпірқосақ сала алады. Егер балалар бұған әлі дайын болмаса, тәрбиеші олардан күлгін, қызғылт сары және жасыл түстердің дайын бояуларын пайдаланып осы суретті салуды	ханшайымға жаңа үй көрсетіп: "бұл сіздің жаңа үйіңіз мұнара. Сіз ризасыз ба, ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Керемет орман"** **Міндеті:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оларда бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және

				сұрайды гүлдер. **(Сурет салу)**	ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме айтуды ұсынады. **(Сурет салу)**
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**			
Таңғы ас			**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу.

			1. Су, су, менің бетімді жу, Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Жаннұрға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып	**Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзатқа ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

				болғаннан кейін алғыс айту)	
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
			Саусақ ойыны: Тық-тық, тық-тық, Тұр орыннан бас бармақ, Балаң үйрек сен де тұр, Ортан терек, сен де тұр, Шылдыр шүмек сен де тұр, Титтей бөбек қане тұр, Саусақтарым, ал жүгір. Үстел үстінде жасалатын жаттығу. Саусақтар үстел үстінде жатады. Айтылатын сөзге байланысты, саусақтарды кезек-кезек көтеріп, үстел үстіне «жүгіртеміз» **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	**Саусақ жаттығуы «ШАЯН МЕН МЫСЫҚ»** Тасасында көпірдің (сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды». «көпірдің астына оң қол саусақтарын төмен қарата ұстай «көп аяқты шаян сияқты» жыбырлатады) Кәрі шаян тұрыпты (алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді) Көпірден өткен мысықтың (иықтан төмен «жүгірген» саусақтар қолдың басына келгенде

					саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады) Құйрығынан жұлыпты (сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3-ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді) «Құтқарыңдар, (сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады) Мяу-мяу-мяу! (екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез «жүгіртеді) Босатыңдар шаяннан!» (сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды, соңғы сөзге

					аяқтарын топылдатады) Қане, кім бар келіңдер! Мысыққа көмек беріңдер! **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет			**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Оргагнизімді шынықтырамыз» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Оргагнизімді шынықтырамыз» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Түзетуші жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шы **Ойын:** «допты қағып ал»	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Оргагнизімді шынықтырамыз» «Қоянға сауығып жатуға көмектесейік» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың

			денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. **Ойын:** «допты қағып ал»	**Дидактикалық ойын: "Сол допты көрсет"** **Міндеті:** балаларды аппликация өнерімен таныст **Материал:** түрлі-түсті шарлар. **Ойын барысы:** тәрбиеші шарларды үстелге қойы сұрайды. Мысалы, "мен жасыл допты алып жатыр **Міндеті:** Баланың есте сақтау қабілетін арттыру туралы білімді бекіту, экспрессивті бейнені өз бет **Материалдар:** ыдыс-аяқтар, түрлі-түсті өрнектер **Шарты:** балаларға ыдыс-аяқтардың түрін және қандай фонда безендірілгенін айту. Қазақты **(математика**	**Дидактикалық ой** а"Сын-алу үшін түрлі жолдармен жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. **Ойын:** «Тасбақа»
			Дидактикалық ойын: "Көңілді моншақтар" **Міндеті:** Желімді ұқыпты қолдануға үйрету: оны желімделген фигураның артқы жағына жұқа қабатпен щеткамен жағу (арнайы		**Дидактикалық ойын: "Қара және ақ"** **Міндеті:** зейінді, ептілікті, жылдамдықты, жағдайға байланысты тез әрекет ету қабілетін дамыту.

			дайындалған клеенкаға); желіммен жағылған жағын қағаз парағына жағып, майлықпен мықтап басу. Материал: түрлі түсті қағаздан кесілген шеңберлер; дайын қолөнер. Ойын барысы: біз балаға дайын қолөнермен қамтамасыз етеміз және шеңберлерді бірдей ретпен жинауды сұраймыз. Және моншақтарды жабыстыру. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Мәшине жеткілікті ме?»** Педагог балаларға келесі суретті көрсетеді. Сұрақ қояды: –Балалар нешеу? –Мәшине нешеу? –Ойыншық		**Қажетті заттар:** диаметрі 30-40 см картон диск, оның бір жағы ақ, екінші жағы қара. Ойын барысы: тәрбиеші барлық ойыншыларды 2 командаға бөледі: бір-біріне қарсы сызылған сызықтар бойымен тізілген "қара" және "ақ". Бір команда екіншісін ұстап алуы керек, бірақ мұны тек алынған сигналдан кейін және тек сызылған сызықтармен шектелген ойын алаңында жасауға болады. Тәрбиеші дискіні лақтырады және бәрі оның қандай түспен құлағанын бақылайды. Егер ол қара болса, онда команда "қара" "ақ" командасын ұстай бастайды, олар өз кезегінде қарама-қарсы сызықтан өтіп

			балаларға жете ме? –Неге? –Балалардың саны мен ойыншық мәшинелердің саны туралы не айтуға болады? –Қанша бала болса, сонша мәшинені бояңдар. Кәне, балалар, нешеуін боядыңдар? **(математика негіздері)**		кетуге тырысады, қазір олардың үйі болып саналады. Ұсталған барлық қатысушылар ойыннан шығады. Көптеген ойыншылар қалған команда жеңеді. Түстердің атауларын бекіту үшін дискіні басқа түстермен бояту (мысалы, бір жағынан көк, екінші жағынан жасыл). Балаларға қажетті реңктерді ойын түрінде есте сақтауға көмектесетін басқа комбинацияларды қолдануға болады. **(жапсыру)** **Дидактикалық ойын: "Моншақтарды жина" Міндеті:** ұсақ моториканы жақсарту, тактильді қабылдауды байыту, жеке сөздікті кеңейту, сөйлеу дағдыларын

					жетілдіру, түс атауларын бекіту. **Шарты:** тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба алады. Тәрбиеші балаларға бейнеленген шеңберлері бар карточкаларды таратады. Содан кейін ол суреттерде шеңберлер көрсетілген түс бойынша бірдей ретпен қақпақтарды жіпке байлауды сұрайды. Мектеп жасына дейінгі

					балалар тәрбиешінің тапсырмасын орындаған кезде, олар өздерінің әдемі тізбегін ойлап таба алады. **(Математика негіздері)**
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен			**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады.	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)**

			шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді	Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** **Жел** Сен кезбе жел, еркесің, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ» (Дене шынықтыру)**	**Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)**

			естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті** **Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмы стың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алды мен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшы лға қарағанда қара заттар тез ысиды.	Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»** Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну).	Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

			Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.	Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау	
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң			

	Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотрикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы,

	Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)			**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі	**Дидактикалық ойын: «Добымызды безендіреміз»** **Міндеті:** сұқ саусақ пен бас бармақтың қозғалысын қалыптастыру (ермексаздың үлкен бөлігінен кішкене бөліктерді қысу); қиялды дамыту (допты ермексазз бөліктерімен безендіру); "пинцет ұстауды" (сұқ саусақ пен бас бармақты біріктіру) пысықтау. Материалдар: қуыршақ, ескі	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі

			орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Айсұлудың бұрымы»** **Міндеті:** баланы ермексаздың қасиеттерімен таныстыру (бұл жұмсақ материал, оны илеуге болады); бұлшықет сезімдерін дамыту, саусақтар мен қолдың бұлшық еттерінің тонусын бақылауды қалыптастыру (пластилинді жоғарыдан төмен қозғалыстармен, баланың жетекші	резеңке доп, ермексаз, түрлі-түсті жылтырлар. Ойын барысы. Балаға ескі доппен сәнді киінген қуыршақты көрсету және қуыршақ ескі допқа өте өкінетінін айту. Ол ұсқынсыз болды, бірақ жаңа, әдемі болды. Бірақ бәрібір ол оны өте жақсы көреді. Өлең оқу: Маша қуыршақ, мұңайма, Біз саған көмектесеміз. Гүлдендіріп, жалтыратып, Доп сенікі, біз қалай аламыз. Ол әдемі болады, Жарқын және бақытты. Баланың алдына түрлі-түсті ермексаз қою. Әр жолақтан кішкене бөлікті алып тастау,	ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ермексаз салаты»** **Міндеті:** баланың ермексаздың үлкен жолағынан кішкене бөліктерді стекпен кесу қабілетін дамыту; қозғалыстарды үйлестіруді қалыптастыру; стекті басу күшін реттеу, стекті дұрыс ұстау қабілетін дамыту; баланың қиялын дамыту. Материалдар: қызыл ермексаздан жасалған көздер ("қызанақ"), диаметрі 0,5 см жасыл түсті пластилиннен жасалған "шұжықтар" ("пияз"); салатқа арналған ойыншық

			қолының сұқ саусағымен шектеулі бетке жағу). **Материалдар:** картон парағына екі өрілген қуыршақ (сызықтар), жұқа қағаздан жасалған көк және сары қағаздар, ермексаз. **Ойын барысы.** Балаға Айсұлу қуыршақ ойыншығын көрсету, оның өрімдеріне назар аударту — ұзын, қара. Айтыңыз: "қуыршақ суретке түсуге барды, ал фотосуретте өрімдер көрінбейді (суретті көрсетіңіз — картондағы қуыршақтың суреті). Қуыршақ қатты ренжіді. Мен оған қалай көмектесуге болатынын білдім. Мен суреттерді саламын,	оны езу, допқа жабыстыру және оған жылтырды басу. Баланы жұмысты өз бетімен жалғастыруға шақыруыңыз. Жұмыс аяқталғаннан кейін баланы мадақтау, басқа балаларға "әдемі допты" көрсету. Доппен бірге ойнау (оны еденге айналдыру, бір-біріне лақтыру және т.б.). **(Мүсіндеу)**	тостаған; ойыншық қоян, аю ("қонақтар"); мүсіндеуге арналған тақта. Ойын барысы. Балаға қызыл ермексаз шарлары мен жасыл ермексаздың жұқа "шұжықтары" бар ыдысты көрсету, базарда болғаныңды және қызанақ пен жасыл пияз сатып алғаныңды айту. - қызанақ қызыл және дөңгелек, міне", - деп алақаныңның арасына допты қалай орау керектігін көрсету. Балаға қызыл "қызанақ"жасауды ұсыну. "Ал менде пияз бар, бұл өте жасыл, ұзын",— деген сөздермен жасыл ермексаздың бір бөлігін алып, оны мүсіндеу тақтасына жаю. Сіз ұзын "шұжық" аласыз — оны балаға көрсетіп, "пияз шықты"деп қорытындылау. Балаға "пиязды" өзі

			"өрімдер, ал сендер оларды ермексазбен безендіресіңдер". Қара ермексазды алыңдар да, сұқ саусағыңмен оны "өрімге" жақ. Ермексаздың кішкене бөлігін жұлып алып, баладан сізге көмектесуін сұра. Жұмысты алдымен бірге жалғастыр, содан кейін баланы өз бетімен жұмыс істеуге шақыру. Қуыршақтың "өрімдері" дайын болғаннан кейін, оларға алдын ала дайындалған садақтарды жабыстыру (балаға көк немесе сары садақтарды таңдауды ұсыну). Жұмысқа таңдау, оны басқа балаларға көрсету. **(Мүсіндеу)**		мүсіндеуді ұсыну. Көкөністер мүсінделген кезде, оларды ойыншық ыдысқа салып, "қызанақ дөңгелек, ал жасыл пияз ұзын" деп қорытындылау. Тықылдаған дыбыс естіліп, аю қоянмен бірге пайда болады. Олар сәлемдесіп, алыстан, орманнан қонаққа келгендерін, қатты шаршағанын және тамақтанғысы келетінін айтады. Олар үшін ермексаз көкөністерінен салат жасауды ұсыну. Көркем сөз: - міне, Қуаныш, мен ермексаздан жасалған салатты аламын... Бұл жасыл пияз — мен оны жұлып алдым... Бұл қызанақ менің қолыма түсті. Біз тез кесеміз, — дедім мен, - пияз-кесектер, ал қызанақ — дөңгелек сақиналар... Ұзын

					ермесаздан жасалған "пиязды" алу, оны стекпен мүсіндеу тақтасына салу, оның бір бөлігін кесу. Қалған "пиязды" кесуді балаға ұсыну. Содан кейін "қызанақты" сақиналарға қалай кесуге болатынын көрсету. Барлық бөліктерді ыдысқа салу-сіз салат жасайсыз. Оны табақтарға салу қонақтарға тарту. **(Мүсіндеу)**
Балалармен жеке жұмыс			**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту

				солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	**(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).**				

Серуен			Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау (Қоршаған ортамен таныстыру) Қимылды ойын: «Қарғалар» Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар “қарғалар”	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей

			Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді.	жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес:** «Көктем мезгілінде баланы қалай киіндіру керек?»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 15.05-19.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 15.05.2023**	**Сейсенбі 16.05.2023**	**Сәрсенбі 17.05.2023**	**Бейсенбі 18.05.2023**	**Жұма 19.05.2023**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент, кітаптар қарау	**Құрылыс ойыны: "Үй салайық"** **Міндеті:** әртүрлі мөлшердегі үйлерді құру. Балаларды осы үйдің көлеміне	**Құрылыс ойыны: "Жинау және салу"** **Міндеті:** балалардың геометриялық фигураларды (шаршы,	**Құрылыс ойыны: «Қандай ғимарат қирады?»** **Міндеті:** зейінді дамыту; логикалық ойлау. Геометриялық	**Құрылыс ойыны: "Формалар шеберханасы"** **Міндеті:** балалардың геометриялық пішіндер туралы білімдерін бекіту. Шарттарға сәйкес геометриялық	**Құрылыс ойыны: "Сәулетші"** **Міндеті:** Баланы құрылыс жоспарын құра білуге үйрету. **Материал:** әр түрлі ұзындықтағы жолақтар (10

және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	сәйкес келетін есіктерді, терезелерді, шатырларды таңдауға үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру: орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Материал: көлемі бойынша ерекшеленетін 5 ғимаратты құруға арналған әртүрлі мөлшердегі үйлердің бөліктері. Барысы: бөлшектер жиынтығы тәртіпсіздікке ұшырайды. Бала қолайлы бөлшектерді таңдайды. Құрастырылған	тіктөртбұрыш, үшбұрыш, шеңбер, сопақ) тану және атау қабілетін бекіту. Геометриялық фигуралардан әртүрлі заттарды салу. Конструктор бөлшектерінен құрастыру. Материал: геометриялық фигуралары бар текше, картоннан кесілген геометриялық фигуралар; құрылымдардың контурлық үлгілері. Барысы: 1 нұсқа. Бала текшені лақтырады, жоғарғы жағында көрген фигураны атайды және кез-келген түсті бірдей картон алады. Бірнеше айналымда терілген фигуралардың	фигураларды тану және атау қабілеті. Материал: геометриялық фигуралардан жасалған ғимараттары бар карталар (слайд, үй, қақпа және т.б.); және бірдей геометриялық фигуралар, бірақ ретсіз орналастырылған. Ойын барысы: Ересек балаға өріске шашыраңқы геометриялық фигуралары бар картаны көрсетеді (фигуралар желімделген) және сол фигуралардан салынған картаны табуды ұсынады. Алдымен ғимараттары бар екі картаны таңдау керек, содан кейін балалар тапсырманы оңай жеңе бастағанда, карталар саны	фигуралар мен заттарды орналастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; Материал: санау таяқшалары, геометриялық фигуралар. Барысы: 1 нұсқа. Балаларға таяқшалардан геометриялық фигураларды үлгілерге салу ұсынылады. Үлгілер-әртүрлі тіктөртбұрыштар, квадраттар, үшбұрыштар. 2 нұсқа Балаларға таяқшалардан әр түрлі заттарды шарттарға сәйкес қою ұсынылады. Мысалы: 3 таяқшадан тұратын Үшбұрыш, 5-және,6-және тіктөртбұрыш т.б. **(Құрастыру)**	градацияға дейін); қағаз парағы, қарапайым қарындаш. **Қозғалыс:** 1 нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға оларды кішкентайдан үлкенге немесе үлкеннен кішіге дейін ретімен орналастыруды ұсыну. 2-нұсқа. Жолақтарды шашыратып салу. Балаларға жолақтарға қол тигізбестен баспалдақ жоспарын салуды ұсыну. Содан кейін, жолақтарды алып, жоспар бойынша баспалдақ салуды ұсыну. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Қатты жартылай құрғақ щеткамен ұру»**

	үйлердің саны баланың мүмкіндіктеріне байланысты. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Сиқырлы жіптер»** **Міндеті:** Заттық сурет салу. Балалардың дербес тәжірибелік әрекеттерімен байланысты эстетикалық қабылдауын дамыту. Бояулармен дәстүрден тыс тәсілдермен сурет салудың техникасын жетілдіру. Барысы: Ақ картон парағын бүгу және бүктеу. Қалың жүннен жасалған жіпті бояуға батырып, оны парақтың екі жартысының	ішінен бала кез-келген кескінді жасайды. 2-нұсқа. Бала фигураны түсі бойынша таңдайды. Пішін, бұл жағдайда кез келген болуы мүмкін. Мысалы: текшенің жоғарғы жағында Жасыл үшбұрыш құлады. Балаға кез-келген жасыл фигураны таңдау ұсынылады. Терілген фигуралардан ғимарат та жасалады. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Малтатас.** Картоппен, саусақпен, шаммен сурет салу» **Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның	артады. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Балық.** саусақпен сурет салу» **Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Бас бармақпен денені, ал сұқ саусақтың ұшымен құйрықты басып шығару. Фломастермен көзді және ауызды бояу. **(Сурет салу)**	**Дәстүрден тыс сурет салу: «Өсімдіктер.** Пиязбен сурет салу» **Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. Барысы: пиязды кесіп, басып шығару. **(Сурет салу)**	**Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бала щетканы гуашьқа батырады және оны қағазға ұрады, щетканы тігінен ұстайды. Жұмыс кезінде щетка суға батпайды. Осылайша, бүкіл Парақ, контур немесе шаблон толтырылады. Бұл үлпілдек немесе тікенді болады. **(Сурет салу)**

	арасына салу. Парақты аздап басып, жіппен жүргізу. Бөлшектерді аяқтау. **(Сурет салу)**	әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. Барысы: Картопты екіге бөлу. Шанышқы тістерін бірнеше рет сырғытыңыз, кесіндіде рельеф жасаңыз. Картопты бояуға батырып, басып шығару. **(Сурет салу)**			
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу.				

	7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**

	ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				

	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет**)	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** **Мынау менің оң қолым,** Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды) Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді)	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді)

				Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет*)***
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау,	**Музыка** Міндеті: Музыканың ырғағын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті кілемшелер. (Таза ауада өткізу)» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Мұқият болайық» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Орамал» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан

	мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.	сахналауға баулу, музыканың ырғағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру. **«Қазақ тілі»** **Міндеті:** Тілдің грамматикалық құрылымы: Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну және қолдана білуге үйрету. Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолдану дағдыларын қалыптастыру. **Сөздік минимум:** Ағаш үстінде торғай отыр, ағаш-ағаштар, гүл-гүлдер **"Не, қайда?" дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** балалардың есте	жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.	алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.	кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.**Ойын:** «Ұшты,ұшты»

		сақтау қабілетін дамыту.			
	Тақырыбы: ертегі кейіпкерлері (заттық аппликация). **Міндеті:** Төрт бөліктен тұратын ертегі кейіпкерінің бейнесін бүктеуге, фигураның артқы жағына ортасынан шетіне желім жағуға үйрету. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың	**Тақырыбы: Көкөністерден экран.** **Міндеті:** Балалардың көкөністер туралы білімдерін кеңейту. Фигураның артқы жағына желім жағу әдістерін бекіту. Желіммен жағылған бөлікті қағаз парағына жағу және оны шүберекпен мықтап басу қабілетін бекітуді жалғастыру. Қажетті заттар: демонстрациялық материал. Көкөністердің муляждары (сәбіз, қырыққабат, бұршақ, репа, қияр, қызанақ, картоп). Үлестірме материал. Түрлі-	**Тақырыбы: Кірпі.** **Міндеті:** Қағаз парағынан кішкене бөліктерді алып тастауды, оларға желім жағуды және контурдың ішіндегі картонға жабыстыруды үйрену. Фломастерді қолдана отырып, аппликация жасауды үйренуді жалғастыру. Қолдың ұсақ моторикасын дамыту. Қажетті заттар: үлестірмелі материал. Кірпі контуры бар Картон, түрлі - түсті екі жақты қағаз, киізден жасалған қаламдар немесе түрлі-түсті қарындаштар,	**Тақырыбы: Құс.** **Міндеті:** Ойластырылған затты бірнеше бөліктен құруды, оны парақтың ортасына орналастыруды, бөлшектерді мұқият және біркелкі жабыстыруды үйрену. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиюға немесе өзбетінше ойдан қиып жапсыруға мүмкіндік беру. **Қажетті заттар:** демонстрациялық материал. Құстың бейнесі. Үлестірме материал. Журнал қағазынан кесілген ландшафт парақтарының жартысы үлкен және	**Тақырыбы: Шыныаяқтағы жолақтар.** **Міндеті:** Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдер және т.б. пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Балаларды қайшыны дұрыс ұстауға, сақиналарды қысуға және ашуға, түзу сызықпен кесуге, кесілген жолақтармен затты безендіруге үйрету. Ұқыпты желімдеу әдістерін бекіту. Жауаптылық пен

	бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Қажетті заттар: демонстрациялық материал. "Үйшік", "Бауырсақ" және т. б. ертегілерге арналған сюжеттік суреттер. Үлестірме материалдар: Пейзаж парақтарының жартысы, 4 бөлікке кесілген ертегі кейіпкерлері бар суреттер, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, майлықтар. Барысы. Балаларға ертегілерге арналған сюжеттік суреттерді көрсету, әр	түсті қағаздан кесілген көкөністердің суреттері, картон жиналмалы кітап (бет өлшемі 12xl0 см), киізден жасалған қаламдар, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, астарлы майлықтар. Барысы. Көкөністерді балалардың алдына үстелге қойып, оларды бірге атау. **Көркем сөз:** Біздің бақшада көкөністер қалай піседі. Бірінші қоян секірді-ол сәбізді алды. (Бір баланы қоян тағайындайды, көкөністермен үстелге секіреді және сәбізді алады.)	PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, астарлы майлықтар. Барысы. Балалармен бірқатар жаттығулар жасау: Орманда ағаштар биік. (Тік қолдар жоғары қарай созылған.) Міне, жел соқты, Мен ағаштарды ұрым. (Көтерілген қолдардың әртүрлі бағыттағы қозғалысы.) Кішкентай кірпі қатып қалды. (Бір қолдың тік саусақтары екінші қолдың саусақтарынан өтеді, алақандар бір-біріне бұрышта орналасқан.) Және допқа айналды. (Біріктірілген саусақтар құлыпты	кішкентай шеңберлер (магистраль және бас), төрт кішкентай Үшбұрыш (тұмсық, құйрық және аяқ), PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, астарлы майлықтар. Барысы. Балалармен құстың бейнесін қарастыру. Оның қандай негізгі бөліктерден тұратынын анықтау. (денесі, басы, табаны, тұмсығы, құйрығы). Балаларға кесілген бөлшектерді беру және құсты негізгі бөліктерден бастап, яғни денесі мен басынан бастап жинауды ұсыну. Үлкен шеңберге кішкентайын қосу керек (құстың басы көтерілуі немесе түсуі мүмкін). Аяқтар-дененің төменгі жағында үшбұрыштар, құйрық - бүйірде, тұмсық - бастың жанында. Балалардан сұрау: - Сендердің құстарың не істей	мейірімділікке тәрбиелеу. **Қажетті материалдар:** үлестірмелі материал. Картоннан кесілген тікбұрышты пішінді шыныаяқтардың силуэттері; шыныаяқтардың ені бойынша түрлі-түсті қағаз квадраттары, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберек, майлықтар. Барысы. Балаларды К.Чуковскийдің "Цокотуха шыбыны" ертегісімен алдын ала таныстыру. Балалармен бірге шыбынның шай ішуге шақырғанын еске түсіру (тарақандар, қоңыздар, бүргелер, аралар, көбелектер). Айту: - Бірақ Цокотуха шыбынының бір ғана шыныаяғы бар, ал қонақтар көп. Шыбынға

	ертегінің атауы мен қысқаша мазмұнын бірге еске түсіру. Балаларға 4 бөлікке бөлінген ертегі кейіпкерлерін беру және оларды жинауды ұсыну. Сурет дайын болған кезде, балалар әр бөліктің артқы жағына щеткамен желім жағып, шүберекпен мықтап басып, қағаз парағына жабыстыруы керек. Соңында ойын ойнай аласыз: сіз балаларға сюжеттік суретті көрсетесіз, ал осы ертегінің кейіпкерлерін жинаған балалар сізге өз	Ал ешкі қырыққабат жапырақтары Олар өте дәмді болып көрінді. (Басқа баланы ешкі тағайындайды, үстелге келіп, қырыққабатты алады.) Әтеш бақшаға келді-ол бұршақ тапты. ("Әтеш" үстелге жақындап, бұршақ алады.) Шошқа мұрнымен жер қазды, Мен Шалқан туралы ұмытқан жоқпын. ("Шошқа" шалқанды алады.) Өлең кейіпкерлерінің қайсысы не жейтінін еске түсіру. Көкөністер туралы кітап жасауды ұсыну. Түрлі-түсті қағаздан кесілген көкөністерді бір-	қалыптастыру үшін бүгіледі.) Кірпінің күні жылыды, Кірпі бұрылды. (Құлыпталған саусақтар кірпі тікенектерін қалыптастыру үшін түзетіледі.) Тікенді кірпі жасауды ұсыну. Балаларға кірпі контуры салынған картон мен қара (сұр) қағазды тарату. Балалар қағаздан көптеген кішкене бөліктерді алып тастауы керек. Содан кейін, бөлікті қолда ұстап, оған щеткамен желім жағып, кірпінің артқы жағына контурдың ішіне жабыстыру. Тұмсықты қоңыр қарындашпен бояуға болады. Қосымша жұмысты	алады? (Ішу, тамақтану, ұшу, жүру, тістеу, ұйықтау, ән айту.) **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қапшықтан неше ойыншық алдың?»** **Міндеті:** Балаларға заттың санын қолмен сипалап білуді үйрету. **Ойынның мазмұны.** Тәрбиеші балаларға қолдың саусақтарымен сипалап білу арқылы қапшықтан 4 шарик алуды тапсырады. Балалар тапсырманы орындау үшін қапшықтан шариктерді алып, стол бетіне қояды және санайды. Осыдан кейін балалар тапсырманы орындауын өзара тексереді, қателік жөнінде тәрбиешіге айтады. Тапсырма бірнеше рет қайталанады. Ешқандай қателік	көмектесейік, оған көптеген әдемі шыныаяқтар жасайық. Балаларға қайшыны оң қолына, ал квадратты сол қолына алуға шақырыңыз. Оны тар түзу жолақтарға кесу керек. Жолақтарды шыныаяққа көлденең орналастырғ және оларды жабыстырғ. Балалардан сұрағ: - Олардың шыныаяғынан не ішеді? Күтілетін нәтижелер. Балалар қайшыны дұрыс ұстауды, сақиналарды қысуды және босатуды, түзу сызықпен кесуді, кесілген жолақтармен затты безендіруді біледі. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қателесіп**

	жұмыстарымен жүгіреді. Күтілетін нәтижелер. Балалар желіммен жағылған бөлікті қағаз парағына жағып, оны шүберекпен мықтап басуды біледі. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қай вагонға мінемін?» Міндеті:** сандардың құрамын білу, таңбаларды айыра алуға, логикалық ойлау қабілеттерін дамыту. **Қажетті материалдар:** т епловозға нөмірленіп тіркелген сан өрнектері	бірден тарату. Балалар фигураға желім жағып, параққа жабыстырады. Көкөністерді қақпақтың екі жағына қоюға болады. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Сипаттамасы бойынша тап» Міндеті:** Ұзын–қысқа, жуан-жіңішке, үлкен–кіші, оң-сол, ұғымдарын қайталау. **Керекті материалдар.** Таб иғи материалдар: ұсақ тастар, жаңғақтар,таяқша лар т.б. **Ойынның мазмұны.** Бала қолын артына ұстайды. Тәрбиеші оның қолына үлкендігі түрліше, бірақ тегі	арамшөптермен, күнмен, бұлттармен және т. б. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Дүкен» Міндеті:** сұйық зат пен сусымалы заттың қалай өлшенетінін балаларға үйретіп жаттықтыру. **Ойынның мазмұны:** ойынш ық таразысына дүкенші бала сатып алушының сұраған нәрсесін өлшеп беріп тұрады. Сұйық заттар белгілі көлемдегі ыдыспен, сусымалы заттар таразыға салынып өлшейді. **(математика негіздері*)***	жібермеген балалар жеңімпаздар атанады. **(математика негіздері*)***	**қалма?» Міндеті:** Жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде не істейтін туралы біліктерін нығайту. **Ойынның мазмұны:** Тәрбиеші күннің түрлі мезгілі туралы білімдерін бекіте отырып, балалармен әңгіме жүргізеді. Балалар таңертең, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар, қане былай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «таңертең» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарынды атайсыңдар?

	жазылған карточкалар. **Ойынның барысы:** амалдарға берілген сан өрнекткрі жазылған карточкаларды тарату. 1+4, 4+2, 5-2, 5-4. Олардың мәні бала отырған вагонға сәйкес. Мысалы, 5-ші нөмірлі вагон, өрнектердің жауабы 5-ке тең балалар, сан вагонға ілесіп, тіркелуге тиіс. **(математика негіздері*)***	бірдей екі затты ұстатады. Бала қолына қарамастан, оң қолында үлкен тас, сол қолында – кіші тас бар екенін айтуға тиіс. Балалар оның жауабының дұрыстығын тексереді. Енді тәрбиеші екінші баланың қолына жуандығы бірдей, ұзындығы әр түрлі екі таяқша немесе жуандығы әр түрлі ұзындығы бірдей екі қарындаш ұстатады. Топ алдына шақырылған әрбір бала бір – біріне ұқсас 2-3 жаттығу орындайды. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар болып есептеледі. **(математика негіздері*)***			Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз, тіс тазалаймыз, таранамыз. Дұрыс,- дейді тәрбиеші. – Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. **(математика негіздері)**

Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)**	**Бақылау Ауа райына бақылау жасау** Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын, табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-	**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту.	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылы леппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді**

	Жұмбақ шешейік: Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді,	күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол шашады. Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар. Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар.	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді,	әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** **Жел** Сен кезбе жел, еркесін, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай. Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ» (Дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту	**дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық, шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-

	Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді); жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек іс-әрекеті Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту, бастаған ісін аяқтау,**	ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алды мен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар тез ысиды.	барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»** Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну). Тапсырма. «Бұлттардың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау	көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

		үлкендерге көмектесу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар.Тәжіри бе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру.	Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				

Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу.

	«Жұлдызша» ойыны Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік	**«Экологиялық соқпақ»** **Мақсаты:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Тақырыбы: «Жыл құстары»**	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы

қосымша бағдарлама)	қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? »	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: "Әдемі аққу"** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Қазақстан туы»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек,	**Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар. Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Әтеш»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін

	тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы:"Спортшы"** **Міндеті:** мүсіндеуде адамның бейнесін әртүрлі бейнелерде жеткізу; адамның фигурасын бейнелеу қабілетін бекіту: бөліктердің пішіні, орналасуы және мөлшері; өз		сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**		сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**

	жұмысын бағалау, бейненің мәнерлі шешімін байқау қабілетін дамыту. **(Мүсіндеу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандыра мыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы

	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады.	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір	мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген	құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында

	(дене шынықтыру)	қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балаларды ермексазбен жұмыс жасауға үйретудің әдістері»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйым:ЖШС «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 22.05-26.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі 22.05.2023	Сейсенбі 23.05.2023	Сәрсенбі 24.05.2023	Бейсенбі 25.05.2023	Жұма 26.05.2023
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Міндеті:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, эксперимент,	**Құрылыс ойындары: "Бақытты арал"** **Міндеті:** Қағаздан құрастыруға	**Құрылыс ойындары: "Әр түрлі үйлер"** **Міндеті:** балаларды пәннің сызбасы мен сызбасын	**Құрылыс ойындары: "Таяқшалардан құрастыру"** **Міндеті:** геометриялық фигуралар туралы	**Құрылыс ойындары: "Схема бойынша салу"** **Міндеті:** балаларды схемаларға назар аудара отырып, қарапайым	**Құрылыс ойындары: «Бөлшектерді қабаттастыру»** **Міндеті:** балаларды суреттерді

кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. **Материал:** түрлі-түсті геометриялық фигуралар және олардың бөліктері. Барысы: тәрбиеші тақырыпты анықтайды. Балалар бірлесіп ғимарат жасайды. Құрылыс тақырыптың сипатына сәйкес келуі керек. **(Құрастыру)** **"Домино" үстел ойыны** Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға алақандарын	(сызбасын) салыстыруға үйрету. орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру; **Материал:** күрделі пішінді ғимараттардың контурлық суреттері бар карталар (әр түрлі шатырлары бар үйлер, кеңейтімдер). Балаларға 4 схема ұсынылады. Әр схемаға үш егжей-тегжейлі сурет. Әр суретте схемамен шамалы сәйкессіздік бар: қосымшалардың бірінің шатыры түріндегі айырмашылық,	білімді бекіту, балалардың логикалық ойлауын дамыту. **Материал:** заттардың контурлық бейнесі бар карталар, әртүрлі ұзындықтағы таяқшалар. **Ойынның мақсаты.** Балаларға әр түрлі ұзындықтағы таяқшаларды ұсыну, ең ұзын, қысқа және қысқа таяқшаларды таңдауды сұрау. Баланың ұсынысы бойынша таяқшалардан	ғимараттарды орындауға үйрету. **Материал:** Құрылыс схемалары, құрылыс жиынтығы. **Ойын барысы.** Балалармен бірге олар білетін құрылыс бөлшектерін есте сақтаңыз, олардың қасиеттерін көрсетіңіз. Картаны көрсету, онда не бейнеленгенін сұрау, қарастыруды ұсыну және ғимараттың қандай бөлшектерінен екенін айту. Құрылыс бөлшектерінен сол ғимараттарды салуды сұрау. Бөлшектердің толық көлемде бейнеленуі маңызды. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Шеңберлерді кім үлкенірек және жылдам салады"** **Міндеті:** балаларды әртүрлі мөлшердегі шеңберлерді бейнелеуде трафаретпен сурет	қабаттастыру тәсілімен орналастыруға үйрету. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағазды тікбұрышты парағын жартысынан бүктеп, бұрыштарды және қырларды біріктіру, детальдің негізгі түріне желімдеу. **Материал:** контурлық суреттері бар карталар, құрылыс жиынтығы немесе жазықтық геометриялық фигуралар. **Ойын барысы.** Балаларға суреттерге беттердің бірінің көлемді бөлшектерін салу арқылы суреттерді салуға үйретеді. Балаларға картаны ұсыну және әдемі суреттер жасауды сұрау (бір бөлікті орнату мысалында көрсетіңіз). **(Құрастыру)**

	саусақтарын ашып айналдыруды ұсынады. Дайындық жұмыстарын аяқтағаннан кейін ол былай дейді: "балалар, сендерде ұқсас сызбалар бар; оларды әртүрлі етіп жасауға тырысайық. Бөлшектерді аяқтау және алақанның қарапайым бейнесін ерекше үлгіге айналдыру". Баланың қиялы бұл контурларды көңілді суреттерге айналдыруға мүмкіндік береді: сегізаяқ, кірпі, үлкен тұмсығы бар құс, клоун, балық, күн және т.б. кішкентай балаға бұл	қосымшалардың орналасуында, олардың биіктігінде және т. б. Қозғалыс: тәрбиеші балаларға бір күні құрылысшылар үй салып, кішігірім қателіктер жібергенін айтады. Үйлер әдемі болғанымен, олар сызбадан сәл өзгеше болды. Әрбір құрылысты қарастыруды және дәлсіздіктерді табуды ұсынады. тәрбиешібалалар ға алғашқы схеманы және оған суретті көрсетеді. Балалар қатені табады. Содан кейін мұғалім сол схемаға келесі	фигураны салу. Содан кейін балаға карта беру, онымен бірге заттардың контурын қарастыру, оларды танып, атау. Содан кейін кез-келген фигураны орналастыруды ұсыну. Жұмыс барысында төсеу процесінде пайда болатын таныс геометриялық	салу арқылы жаттықтыру, балаларды шеңберлерге түзу сызықтар салуға үйрету, алма мен шие жидектерін бейнелеу. Материал: әр түрлі көлемдегі шеңберлері бар трафареттер, киізден жасалған қаламдар, қағаз парақтары. Ойын барысы: тәрбиеші трафареттерді қарастыруды, үлкен және кіші шеңберлерді бөлектеуді, трафаретті қалай қою керектігін, шеңберді қалай жасау керектігін көрсетеді. Сіз балаларға трафаретті алып тастамай, шеңберлерді бояуды, жіптердің шумақтары сияқты айналмалы қозғалыстармен бояуды ұсына аласыз. Балаларға шеңберді доптарға айналдыруды шеңберді екі жолмен бөлу арқылы көрсетуге	**Дидактикалық ойын: "Керемет орман"** **Міндеті:** балаларды схемалық бейнесі негізінде қиялда жағдай жасауға үйрету. Материал: бірдей қағаз парақтары, оларда бірнеше ағаштар сызылған және аяқталмаған, безендірілмеген кескіндер әртүрлі жерлерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы. Ойын барысы: тәрбиеші балаларға қағаз парақтарын таратады және ғажайыптарға толы орман салуды, содан кейін ол туралы әңгіме айтуды ұсынады. **(Сурет салу)**

	суреттерді бояуға мүмкіндік беру. **(Сурет салу)**	суретті, содан кейін үшінші суретті көрсетеді. Әрі қарай, олар екінші схемаға өтіп, тағы үш суретті дәйекті түрде қарастырады. Егер балалар дұрыс жауап таба алмаса, тәрбиеші оларға көмектеседі. Сол сияқты, қалған сызбалар мен сызбалар қарастырылады. Бұл ойында әртүрлі сызбалар мен сызбаларды қолдануға болады. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Шеңберде үлгі жаса"** **Міндеті:** симметрияны сақтай отырып, оның элементтері арасындағы	фигуралардың аттарын бекіту. Фигураларды өз дизайнға сәйкес таяқшалармен орналастыруды сұрау. **(Құрастыру)** **Дидактикалық ойын: "Су асты әлемі"** **Міндеті:** балалардың су асты әлемінің тұрғындары туралы білімдерін бекіту. Балаларды су астындағы тұрғындардың пішінін, түсін, құрылымының ерекшеліктерін мұқият қарастыруға үйрету. Малевкада көп қырлы композиция жасауға үйрету. Ұсақ моториканы дамыту. Балалардың	болады: біреуі солдан оңға, екіншісі оңнан солға қарай сызылады. **(Сурет салу)**	

		кеңістіктік қатынастарды ескере отырып, үлгіні құру қабілетін дамыту. Ынтымақтастық дағдыларын тәрбиелеу. Ойын материалы: қағаз шеңберлері, геометриялық фигуралар жиынтығы бір-екі балаға арналған. Ойын барысы: тәрбиеші қуыршақ табағын безендіруді ұсынады. Үлгі пластинаның ортасында және шеттерінде орналасуы керек екенін көрсетеді. **(Сурет салу)**	сөздігін белсендіру. **Ойын барысы:** тәрбиешімен бірге балалар теңіздер мен мұхиттарда кім тұратынын есіне алады, дене құрылымы мен түсін нақтылайды. Содан кейін макияжда балалар су асты әлемінің бейнесін жасайды, заттарды көп қырлы етіп орналастырады. Чипті қызықты сурет алған бала алады, ол су асты әлемінің суретін жасау үшін көптеген бөлшектерді қолданады. **(Сурет салу)**		
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ			

	ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз.	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Қолды сабынмен жуамыз. Қолды сабынмен жуамыз. Жылы сумен жуыңыз. Жуу, жуу,жуу, жуу – жуу-жуу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз: Сүлгі** Дымқылдап күнде сен, Қолыңды сүйкесең. Кетіп кір-ыласың, Тап-таза боласың. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу

	Кезекшілер жұмысы: Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ ойыны: «Орманда» Саусақтар-ау, саусақтар! Сендер қайда бардындар? Орманға бардық! Кімді онда кезіктірдіңдер? -Аюды, қасқырды,қоянды,түлкіні,тиынды! Бәріне сәлем бердік! Бәріне сыйлық бердік! Бәрі де алғыс айтты. Алақанды еркін ашып-жұму. Басбармақты басқа саусақтармен түйістіру. **(Сөйлеуді дамыту және**	**Саусақ ойыны: «Кіші шармен жаттығу»** Мынау менің оң қолым, Мынау менің сол қолым, Кіші шарды аламын, Жаттығу жасаймын, Оң қолым мықты болсын! Сол қолым мықты болсын, Қолдырым менің күшті болсын! Екі шарды алақанға салып, уысқа қысу, оң, сол қолды көрсетіп , жаттығу жасау. **(математика негіздері)**	**Саусақ ойыны: «Қаз»** Қаз қанатын жиып алды, Қауырсының жуып алды, Оңға қарап, солға қарап, Жерден дәнді тауып алып, Дәннің бәрін шоқып алып, Қанаттарын жайып алып, Су мен жемге тойып алды. Саусақтармен сөздерді бейнелеу. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Саусақ ойыны: «ҚЫЗЫҚ-АЙ»** Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Теуіп және сүзіп-ай (аяқтарын топылдатады, «мүйіз» жасайды) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Күлкілі, әрі қызық-ай екі қолды жая иықтарын көтереді, бастарын шайқайды) Аша алмады бұзып-ай (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Басын ауыртты, тапқаны (жұдырықпен аяқтарын қатты нығарлайды)	**Саусақ жаттығуы: «САЛАТ»** Сәбізді алып тазалаймыз (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз (екі қолды жұдырыққа түйіп кеідеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттай сеуіп дәмдейміз (саусақтардың ұшымен қант себеді) Қаймақ құйып сәндейміз (қолды жұдырыққа түйген күйі (қаймақ құйған сияқты) қол білегін жоғары-төмен қозғайды) Міне, дайын нәр тағам- (екі қолын алдына жайып көрсетеді)

	көркем әдебиет)			Күлкілі, әрі қызық-ай (екі қолмен бастарын сипайды, иықтарын көтереді) Қой қағып тұр қақпаны (сөз ырғағына сәйкес жұдырықпен аяқтарын соғады) Соғар қойдың өзін-ай (қабағын түйіп, сұқ саусақпен доқ көрсетеді) Табылар ма жан қане (екі қолды жая иықтарын көтереді **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*	Дәруменге байыған (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын білдіреді) **(қоршаған ортамен таныстыру***)*
Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану, музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау.	**Музыка** Міндеті: Жеңіл, ырғақпен қозғалу; жұппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану, музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау. **«Қазақ тілі»**	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Достар мен бірге ойнаймыз» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Түрлі түсті орамал» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды,	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «Қуыршақтар Айя,Мая,Серік пен Арман» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және

		Міндеті: Қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету. Суреттер туралы педагогтың үлгісі бойынша қысқа мәтіндер құрастыруды дағдыландыру. **Сөздік минимум:** (Мынау ненің жапырағы? Еменнің жапырағы. Саған не ұнайды? Маған шырша ұнайды). **"Жапырағынан таны" дидактикалық ойыны** **Мақсаты:** 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны	Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. **Ойын:** «Ара»	денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру.**Ойын:**	жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықтың алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. **Ойын:** «Аралар»

		ойлап табуға баулу.			
	Тақырыбы: «Күшіктің беті» **Міндеті:** Оригамимен таныстыруды жалғастыру. Квадратты диагональ бойынша бүктеуге және бұрыштарды бүгуге, бүктемелерді жақсы үтіктеуге, берілген ретпен әрекеттерді орындауға үйрету. Өлеңнің мазмұнын түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. Аппликацияны фломастермен безендіру қабілетін бекіту. **Қажетті заттар:** үлестірмелі материал. Сары (сұр немесе ашық қоңыр) түсті екі	**Тақырыбы: Түлкінің беті** **Міндеті:** Балаларды оригамимен таныстыруды жалғастыру, шаршыны диагональ бойынша бүктеу және бұрыштарды бүгу, бүктемелерді жақсы үтіктеу. Берілген ретпен әрекеттерді орындауға үйретуді жалғастыру. Бейнелі ойлауды дамыту. Қыста түлкінің өмірімен таныстыру. Фломастермен безендіру қабілетін бекіту. **Қажетті заттар:** үлестірмелі материал. Сарғыш түсті екі жақты қағаздан жасалған	**Тақырыбы: «Үйшік»** **Міндеті:** Тіктөртбұрышты ұзын жолақтарға кесу дағдысын қалыптастыруды жалғастыру. Жолақтардан ойластырылған затты құрастыру қабілетін бекіту. Затты парақтың ортасына қоюды, ұқыпты және біркелкі желімдеуді, қозғалыстардың көмегімен өлең сөздерін бейнелеуді үйреніңіз. Қозғалыстардың дәлдігі мен үйлестіруін дамыту. **Қажетті заттар:** үлестірмелі материал. 6х8 см түсті қағаздан	**Тақырыбы: «Құрылысшы»** **Міндеті:** Көлемді зат жасауды, тікбұрышты қағаз парағын екіге бүктеуді, бүктеу сызықтарын тегістеуді, трапеция алу үшін жартысына бүктелген тіктөртбұрыштың тік бұрыштарын кесуді үйрену. **Қажетті материалдар:** үлестірмелі материал. Тығыз түсті қағаздан жасалған тіктөртбұрыштар 20х8 см және 10х4 см, төрт шаршы 3х3 см, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер, майлықтар - астар. **Барысы.**	**Тақырыбы: «Кәстрөлдегі гүл»** **Міндеті:** Квадраттан трапецияны кесуді, бұрыштарды кесуді, майлықтан кішкене бөліктерді алып тастауды, оларды кесектерге бүктеп, жабыстыруды үйренуді жалғастыру. **Қажетті материалдар:** үлестірмелі материал. Пейзаж парақтарының жартысы, түрлі-түсті қағаздан жасалған 6х6 см квадраттар, жасыл қағаз жолақтары, түрлі түсті майлықтар, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер. Барысы: Балаларға Е. Серованың "Бағбан" өлеңін оқу: Бағбан нені армандайды?

	жақты қағаздан жасалған квадраттар, киізден жасалған қаламдар. аяқтар.) Сабақ барысы. Балаларға с. Еремеевтің өлеңін оқыңыз: маған кім асығады және ол қуаныштан айқайлайды, содан кейін аяқтарында жатыр ма? Бұл кішкентай күшік. Балалардан сұраңыз: - Бұл өлең кім туралы? (Күшік туралы.) - Күшік өлеңде не істейді? (Асығады, айқайлайды, жатыр Алақаныңызбен күшікті бейнелеуді ұсыну: төменгі жағында бас бармақ, қалғандары жоғарыда-біз саусақтарымызды ашып, "Гав"дейміз.	квадраттар, киізден жасалған қаламдар. Барысы: Балаларға жұмбақ жасау: Бұл айлакер алдау Қояндарды өте ептілікпен ұстайды. Біздің Қызыл қарындасымыз, Ал оның аты ... (Түлкі). Қыста түлкінің өмірі туралы сөйлесу: - Түлкі қайда тұрады? (Түлкіге.) - Түлкі пальтосының түсін өзгерте ме? (Жоқ.) - Неге? (Түлкі ешкімнен қорықпайды.) - Түлкінің жүні қандай түсті? (Қызыл.) - Біз түлкімен қандай ертегілерде кездестік? ("Бауырсақ", "Үйшік" және т. б.) - Ертегілерде қандай түлкі бар?	жасалған тіктөртбұрыштар, картон, қайшы, желім, желім щеткалары, шүберектер, майлықтар. Барысы: Үйшік алқапта тұр. Онда не тұрады? (Басыңды қолыңмен, алақаныңды шатыр түрінде тік бұрышпен жауып, еңкей.) Есік ашылады, Біреу пайда болады. (Қолдарыңды баяу аш.) Бам, бам! (Қолыңды жоғары көтеріп секір.) Онда бақа бар! (Секіру) - Үйшікте не тұрады? (бақа) - Неге ол осылай аталады? (Ол жоғары секіреді.) Оған	Балаларға Е.Серованың өлеңін оқу: Құрылысшы үй салғысы келеді, Жаңа қоныстанушылар үшін қуаныш. Онда әркім бақытты және көңілді болуы үшін. Балаларды бүгін құрылысшы болуға және үй салуға шақыру. Балаларға дайындалған бөлшектерді тарату. Үлкен тіктөртбұрышты бүктеп, "карта үйіне" қою керек. Кішкентай тіктөртбұрышты ұзына бойына бүктеп, бүктеу сызығын жоғары қаратып қоюйыңыз, трапеция (шатыр) жасау үшін қайшымен жоғарғы екі	Оның арманында бүкіл әлем гүлдейді. Ал адамдар гүлдерге қарап, мейірімді болады. Бұл керемет армандар тезірек орындалсын. - Бұл өлең кім туралы? (Бағбан туралы.) - Бағбан не істейді? (Гүл өсіреді.) - Бүгін сендер бағбандарға айналасыңдар және солай каршоктерге бөлме гүлдерін өсіресіңдер. Балаларды қайшыны оң қолына, ал сол жақ шаршыға алып, төменгі екі бұрышты кесуге шақыру. Сендер трапеция (ваза) аласыңдар. Ваза мен сабақты (жасыл қағаз жолағы) парақтың ортасына қойып, желімдеу керек. Содан кейін түрлі-түсті майлықтардың кішкене шарларын орап, сабақтың

	- Енді қағаздан күшіктің бетін жасайық. Сіз дайындалған түрлі-түсті қағазды алып, бүктемені үтіктеп, шаршыны диагональ бойынша бүктеуің керек. Алынған үшбұрышты бүктememен жоғары қойыңыз. Дайындаманың жоғарғы қарама-қарсы ұштары алға қарай бүгіліп, төменгі бұрышы ішке қарай бүгілуі керек: Балаларға көзді, қасты, мұрынды және ауызды киізден жасалған қаламдармен салуды ескерту. Балалардан сұрау: - сіз қандай күшік алдың? (Қоңыр, Көңілді, бұзық, күлкілі.) **(Жапсыру)**	(Айлакер, ақылды, ақымақ.) Қызғылт сары қағаздан түлкінің бетін жасауды ұсыну. Сен шаршыны алып, оны диагональ бойынша бүктеп, бүктемені жоғары қоюың керек. Дайындаманың жоғарғы қарама-қарсы ұштарын артқа және жоғары бүгіп, бүктемелерді үтіктеу. Балаларға фломастермен көзді қалай салу керектігін және оны бояу арқылы төменгі бұрышты мұрынға айналдыруды айту. - Сен қандай Түлкі алдың? (Қызыл, әдемі, айлакер.) **(Жапсыру)** **«Түрлі түсті жаңбыр»**	жолақтардан үйшік жасауды ұсыну. Тіктөртбұрышты тар жолақтарға кесіп, олардан Үйшік контурын жасау керек: төрт жолақ қабырғалардың шеттерін құрайды (төменнен, жоғарыдан және бүйірлерден), ал төбесі жоғарғы жағынан қиылысатын екі жолақтан тұрады. Сен төрт кішкене жолақтан терезе жасай аласың. Бақаға Үйшік дайын. Күтілетін нәтижелер. Балалар затты парақтың ортасына қалай қою керектігін біледі, оны ұқыпты және біркелкі жабыстырады,	бұрышты кесу. Үйдің бір жағына терезелерді, ал үстіне шатырды жабыстыру қалады. Бұл тұрақты үй болып шықты (қабырғаларды төменнен әртүрлі бағытта орналастыру керек). Балалардан сұрау: - Олар өз үйінде нені орналастырады? Күтілетін нәтижелер. Балалар көлемді зат жасай алады, тікбұрышты қағаз парағын екіге бүктейді, бүктеу сызықтарын тегістейді, трапеция алу үшін жартысына бүктелген тіктөртбұрыштың тік бұрыштарын кеседі. **(Жапсыру)**	айналасына жабыстыру. Күтілетін нәтижелер. Балалар шаршыдан трапецияны кесуді, бұрыштарды кесуді, майлықтан кішкене бөліктерді алып тастауды, оларды кесектерге бүктеп, желімдеуді біледі. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қарапайым ойын» картотека №76** **Міндеті:** - 5 шегінде есеп дағдыларын қалыптастыру. - Саны мен санын байланыстыру қабілетін қалыптастыру. - Логикалық ойлауды, зейінді дамыту. - Түс, пішін туралы білімді нақтылау. Мен сіздердің назарларыңызға "қарапайым ойын"дидактикалық ойынын ұсынғым

	Дидактикалық ойын: "Қақпақтарды толықтыр" **Міндеті:** ұсақ моториканы жақсарту, тактильді қабылдауды байыту, жеке сөздікті кеңейту, сөйлеу дағдыларын жетілдіру, түс атауларын бекіту. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, оңға-солға, жоғары-төмен), заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу. Ойынның бұл нұсқасы үшін қақпақтарды толықтыру керек. Қақпақтарды жоғарыдан емес, қарама-қарсы	**дидакикалық ойыны** **Міндеті:** заттар туралы білімін дамыту, белгісіне қарай бір түстерді топтастыруға үйрету, қол моторикасын дамыту, кеңістікті бағдарлай білуге тәрбиелеу. **Барысы:** балаларға қолшатырдың түсіне сәйкес жаңбыр тамшыларын топтастыруды ұсынады. Сонымен бірге қолшатырдың оң бағындағы, сол жағындағы, астындағы, үстіндегі түстерге байланысты тамшыларды топтастыру. Сары түсті тамшыны, жасыл түсті қолшатырға қою, немесе көк түсті тамшыны қызыл түсті қолшатырға	қозғалыс арқылы өлең сөздерін бейнелейді. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қанша алма бар?» картотека №74** **Міндеті:** түсі, формасы бойынша әр түрлі заттардың екі тобын салыстыру қабілетін жетілдіру; салыстыру нәтижелерін сөзбен белгілеуге үйрету: көп, аз, тең, сонша, бес, үш. **Ойын мазмұны:** Бір табаққа жасыл алма, екіншісіне сары түсті алма салу. Тәрбиеші заттардың екі тобын салыстыруды ұсынады (түсі әртүрлі):	**Дидактикалық ойын: «Үлкен және кішкентай алмұрт» картотека №75** **Міндеті:** көлемі әртүрлі заттардың екі тобын салыстыру қабілетін жетілдіру; салыстыру нәтижелерін сөзбен белгілеуді үйреніңіз: көп, аз, тең, сонша. **Ойын мазмұны:** Тәрбиеші қызығушылық танытады: Алмұрттың мөлшері бірдей ме? Қандай алмұрт көп? Қайсысы аз? және т. б. **(Математика негіздері)**	келеді. Мен оны көп функциялы деп айта аламын және оның көмегімен сіз көптеген тапсырмаларды орындай аласыз. Балалар оны үлкен қуанышпен ойнайды. **(Математика негіздері)**

	жақтардан екі рет тесу. Тығыз материалдан кесілген шеңберлерді ішкі бос жерлерін жабу үшін қақпақтарға салу. Табылған суреттерді шағын форматта басып шығару, екі жақты жабысқақ таспаны пайдаланып тығыз материалдан жасалған шеңберлердің бетіне жабыстыру. Бір тақырыпқа қатысты суреттер белгілі бір түсті қақпақтарға жабыстырылуы керек. Тәрбиеші қақпақтарды суреттермен жоғары қаратып орналастырады, әр балаға тапсырма береді: белгілі бір тақырыпқа сәйкес келетін қақпақтарды тауып, жіпке	қою. **(Математика негіздері)**	Қанша алма жасыл? Қанша алма сары? **(Математика негіздері)**		

	байлау. Мысалы, бір бала жемістердің суреттерінен, екіншісі ойыншықтардың суреттерінен моншақ жасайды. Әр бала тапсырманы өз бетінше орындайды. Егер ойыншы суреттерді дұрыс жинаса, барлық қақпақтар бірдей түсті болады. Егер жоқ болса, онда бала суреттерді таңдауда қателескен, ол жұмысты түзетуі керек. **(Математика негіздері)**				
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз?				

	Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Мақсаты: Көктем мезгілінде шыға бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер,	**Бақылау Ауа райына бақылау жасау** Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын, табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол шашады. Аспан	**Күнге бақылау жасау** Бақылау Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің	**Желге бақылау жасау.** Бақылау Көктемгі жел құбылмалы. Егер солтүстіктен соқса өткір және суық болады. Мұндай желді көктемгі дауыл әкеледі, ағаштарды сықырлатып шайқалтады, терезеге қар соқтырады. Оңтүстік жел жылылеппен және ауа райын өзгертіп, жаңбыр жаудырады. Балалардың көктем мезгіліндегі құбылыстар жайында білімдерін кеңейту,желдің аспандағы бұлттарға олардың қозғалысына әсерін тигізетінін айту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** **Жел** Сен кезбе жел, еркесің, Неткен бұндай? Кездің қазақ өлкесін — Ерке ұлыңдай.	**Аспанға бақылау жасау.** Балалардың көктемгі аспанға назар аударуларын талап ету. Аспанның қыста қандай болатынын, қазіргі кезі қандай екенін нақтылау. (Қыста аспан- сұр,ал қазір - көкшіл) Бақылау барысында көркем сөзді қолдануды үйрету. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын**. (Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Қазым,қазым қаңқылда!»** Ойын шартына сай түрлі қимылдар жасауға үйрету. Балалардың ойында қырағылық,

	Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Еңбек**: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар. Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа	Көзінде де тұрады. Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай	Шымшып өтіп бұралған. Өзендерін, Сүйдің гүлін нұр тамған, Бізден бұрын, Серуендеп кең дала Шығандарын, Шалқып басқан сен ғана Шыңның бәрін. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қақпақ пен таяқ»** **(Дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті **Қажеттілік бойынша жұмыс** Балаларға топыраққа су құю барысында мұқият болуды,өз еңбегінің қажеттілігін түсіне білуге үйрету. Өсімдікті күту барысында тыңғылықты жұмыс атқара білуге тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойын. Тәжірибе мен сараптама **«Жақсы, жаман»**	шапшаңдық таныта білдіруіне назар аудару. **(дене шынықтыру)** Еңбек іс-әрекеті Тұқымды қарашірікке отырғызу. Топырақты жәшіктерге өз беттерімен салуды үйрету, оған тұқым себу. Құралдарға деген ұқыптылықты тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама «Көктемге арнап бояу табайық» Балалардың жыл мезгілі туралы білімін тиянақтау-көктем табиғаттағы өзгеріс. Өсімдіктер мен жануарлардың көктемде бояуы қанық болатынын түсіндіру. Байланыстыра сөйлеуді дамыту. Өзіндік іс-әрекет Дәлізде ойынға,оқу

		секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді); жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғанд ары шетке шығады. **(Дене шынықтыру) Еңбек іс-әрекеті Топырақты тұқым салуға дайындау. Еңбектенуге деген қабілетін дамыту, бастаған ісін аяқтау, үлкендерге көмектесу. (Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар.**Тәжіри бе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына	түрін үйрету. Құрал-саймандарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі) Дидактикалық ойындар. Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алды мен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақш ылға қарағанда қара заттар тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық.	Табиғатта болып жатқан құбылыстардың жақсы және қарама-қайшы тұстарын көре білуге үйрету. Өлі табиғат пен тірі табиғаттың бір-бірімен байланысын;ойлау қабілетін,сөздік қорын дамыту.(Балаларға желдің әсерінен болған жағымды-жағымсыз жағдайды айта білуді ұсыну). Тапсырма. «Бұлттард ың қозғалысына байланысты жел күшін анықтау». Өзіндік іс-әрекет Көңілді тыныш сәтті қолдауды қарастырып, өзіндік жұмысты мадақтау	іс-әрекетіне қолайлы жағдай туғызу. Ауа райының жағымды тәртіп дағдыларын қалыптастыру.

		байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық, суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру.	**Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын іспен айналысуға жағдай туғызу.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені,			

	Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң, Күмістен тағаң Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотериканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту,	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру**

сауықтыру шаралары	**(дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).** Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**:	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: "Аспандағы ала бұлт"** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер.	**«Ұлттық қазына» Этнопедагог жоспары бойынша** **Тақырыбы: «Қолшатыр»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау,	**Сюжетті-рөлді ойын: «Ойыншықтар дүкені»** **Міндеті:** Мамандықтар туралы білімдерін кеңейту, ойын барысында сатушы мамандығы жайлы білімдерін тиянақтау.Ойынды ролдерге бөліп ойнауға үйрету. **Керекті құралдар:** сөрелер, сатушы, ойыншықтар, касса, ақша,сатып алушылар.

	витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы, касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай	қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Себелеген ақ жауын»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің	ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	Шарты: Сатушы және бала, сөйлейтін ойыншық рөлін ойнау, бала өзі жалғыз дүкенге келеді және оған сөйлейтін ойыншық кездеседі ол оған жалғыз жүруге болмайтының және ата-анасының рұқсатынсыз алуға болмайтынын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Жаңбырдан кейінгі шалшық су»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**

	тағамдарды алу керек екені туралы түсінік қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Дидактикалық ойын: «Ертегі кейіпкерін тап»** **Міндеті:** Заттық мүсіндеу. Ертегілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Чебурашканың шытырман оқиғалары туралы кітаптар оқу, иллюстрацияларды қарау; саусақ ойындарды үйрену.		негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**		

	Барысы: Чебурашканың суретін көрсетіп, балалардан не екенін сұрау. Әрине, сендер оны бірден таныдыңдар, өйткені бұл жануарды кітап пен мультфильмдерден бұрыннан білесіңдер. Ал Чебурашка Чебурашка болмаған кез болды. Оның қалай болғанын тыңдау. Белгісіз жануар тығыз тропикалық орманда өмір сүрді. Оның достары болмады. Бір күні таңертең оянған жануар серуендеуге шешім қабылдады және бақшаның жанында					

	апельсин қораптарын көрді. Ол жәшіктердің біріне кіріп, апельсинмен таңғы ас іше бастады. Толғаннан кейін жануар ұйықтап кетті. Ал оянған кезде ол апельсин салынған қорапта теңізде жүзіп кетті. Біздің бала отырған қорап кейінірек дүкенге кірді. Сатушы қорапты ашқанда, ол біртүрлі жануарды көрді. Ол оны жақсырақ көру үшін үстелге қойғысы келді, бірақ жануар үнемі құлап жатты. – Фу-Сен, Чебурашка не! - сатушы ол туралы айтты. Сондықтан белгісіз жануар оның есімі				

	Чебурашка екенін білді! - Содан кейін оған не болды? Балалардың жауаптары (ол өзіне достар тапты) Чебурашканың ең жақын досы кім? (Генидің Қолтырауыны). Олар бірге не істеді? (Олар бірге игі істер жасады) Ал сен Чебурашка сияқты досың болғанын қалайсың ба? (Иә) - балалар, мен сендерге бүгін қарындаштармен емес, бояулармен емес, Чебурашканы бейнелеуді ұсынамын. Ал сен қалай ойлайсың? (ермексаздан).					

	- Иә, дұрыс! Біз Чебурашканы мүсіндейміз! Сендердің әрқайсыларың әдемі және мейірімді ертегі кейіпкерін мүсіндейсіңдер. - біздің Чебурашканы мұқият қарастырайық. - Чебурашка қандай бөліктерден тұрады? (Бас, дене, табан) - Ал Чебурашканың басы қандай пішінде? (дөңгелек) - Басында не бар? (басында үлкен, дөңгелек құлақ, көз, мұрын және ауыз бар) -Чебурашка денесі қандай пішінде (сопақ пішінді Чебурашка денесі)					

	- Чебурашканың денесінде тағы не көреміз? (Қызғылт сары түсті дөңгелек кеуде) - Досымыздың жоғарғы табандары қандай пішін мен мөлшерде? (Сопақша пішінді, аяқтарында тырнақтар бар) - Ал төменгі аяқтар? (Олар кішкентай, кішірек, сопақша) - Чебурашканың көзі қандай? (Үлкен, қара және айналасында ақ) - Тұмсықта тағы не бар. (Үшбұрышты мұрын және ауыз) - Ол қандай түсті (қоңыр) - Менің Чебурашкам қандай болғанын қараңдар. Айтыңдаршы,					

	мен мүсіндеу кезінде қандай амалдарды қолдандым? (тегістеу, айналдыру, тегістеу.) **(Мүсіндеу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандыра мыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**	Дархан мен Әйгерімге Қылыш суретін салдыру. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан оңға пішіннің шеткі сызығынан шықпай ырғақты түрде бояуға үйрету. **(сурет салу)**	Алина мен Расулға «Кесені сәндейміз» Мақсаты: Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықты сақтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті қолданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дағдыларын дамыту **(жапсыру)**
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моториканы дамыту).**				

Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты**: Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету. **Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қарғалар»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар “қарғалар” болып жемдерін жеп	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Қасқырлар мен лақтар»** **Мақсаты:** Балаларды жылдамдыққа, ептілікке тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Аралары 10-15 адым қашықтықта «қора» мен «өріс» сызылады. Ойнаушылар үйлерінде тұрып: Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке лақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп-деген сөздерден кейін дүрсілдей

	жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты:** Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі де ұша береді. **(дене шынықтыру)**	жүреді. Тәрбиеші белгі бергенде яғни “боран”(жел) деген белгі бойынша “қарғалар” ағаштарға тығылады. “Боран тынышталды” деген кезде “қарғалар” жерден жемдерін жеп жүреді. **(дене шынықтыру)**	жүгіріп «өріске» беттейді. Оларды алаңның ортасында тұрған 2-3 қасқыр қуып береді. Қолға түскендер ойыннан шығып қалып келесі кіреді. Қасқырларға ұсталмаған балалардан сайланады. Осылайша ойын жалғасады. **(дене шынықтыру)**

Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балаларды аппликация түрлерімен таныстырудың әдістері»

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
2022-2023 оқу жылы

Мектепке дейінгі ұйымЖШС: «Әмір ата» балабақшасы
Топ: «Ботақан» ересек тобы
Балалардың жасы: 4 жастағы балалар
Жоспардың құрылу кезеңі: 29.05-31.05.2023 жыл

Күн тәртібінің кезеңдері	**Дүйсенбі 29.05.2023**	**Сейсенбі 30.05.2023**	**Сәрсенбі 31.05.2023**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баланың бүгінгі көңіл – күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме, жеке пікір білдіруге баулу Ата-аналармен бала денсаулығы, баланың үйдегі және көшедегі күн тәртібі туралы әңгімелесу.				
	Балаларды таңертеңгілік қабылдау, тексеру, ойындар **Мақсаты:** Балалардың топ өміріне біртіндеп енуі; эмоционалды жағымды көңіл-күй қалыптастыру; тәрбиешінің әр баламен жеке байланысын нығайту. Балаларды қабылдау таза ауада немесе үй-жайда жүргізіледі. Тәрбиеші балалардың көңіл-күйіне, денсаулық жағдайына және сыртқы түріне назар аударады. Қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелейді: балалардың амандасуды, тыныш дауыспен сөйлесуді ұмытпауын еске салады. Балалардың әртүрлі және қызықты іс-әрекеттеріне жағдай жасайды: оларға білім беру ойындарын, ойыншықтарды, шығармашылыққа арналған материалдарды, қозғалыс және спорттық ойындарға арналған құралдарды ұсынады, әңгімелер өткізеді, бақылаулар ұйымдастырады, тапсырмалар береді, кезекшілердің жұмысын ұйымдастырады және т.б. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Перспективалық жоспарда қойылған міндеттерді іске асыру					
Балалардың дербес іс-әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті,	**Құрылыс ойындары: "Ханшайымға мұнара салайық"**	**Құрылыс ойындары: "Қуыршақ дүкенін салайық"**	**Құрылыс ойындары: "Жабайы жануарларға арналған**		

эксперимент, кітаптар қарау және өзіне-өзі қызмет ету, тағы басқа іс-әрекеттер)	**Мақсаты:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау. **Барысы:** Тәрбиеші топқа ханшайым қуыршағын әкеледі, оны орындыққа отырғызады және оған: "Ханшайым жақында сенің үйің салынады. Жақсы орынды таңдау керек. Мен құрылысшыларды шақырамын. Ханшайымға үй кім салады? Лена мен Лиза құрылыстың қайда болатынын білесіңдер ме?	**Мақсаты:** текшелерден, кірпіштен дүкен салу, істі соңына дейін жеткізу, ойында достық қарым-қатынасты тәрбиелеу. Ойын барысы: тәрбиеші кішкентай қуыршақтарды топқа қосады. Әрқайсысында әмиян бар. "Неге біздің қуыршақтар сөмкелерді алды?». Олар қуыршақтар дүкеніне жиналды дейді және оны таба алмайды. Балаларға қуыршақтарға көмектесуге және текшелер мен кірпіштен дүкен салуға шақырылады. Балалар құрастырады:	**хайуанаттар бағы"** **Мақсаты:** тәрбиешімен бірлескен іс-әрекет дағдыларын бекіту (жануарларға тор салу); өз құрылысын ойнауға үйретуді жалғастыру. Ойын: тәрбиеші жабайы жануарлардың мүсіндік ойыншықтарын көрсетеді, олардың қайда тұратынын нақтылайды және балалармен бірге олар үшін хайуанаттар бағын салуды шешеді. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Алақанмен сурет салу»**		

	Содан кейін бізге ханшайымға арналған үй болатын орынды табыңдар. (Қыздар үйге орын табады). Енді бізге құрылыс материалдары қажет. Гена және Саша, бізге көмектесіңдер, құрылыс үшін қажет нәрсенің бәрін таңдаңдар. Ал бізге не керек? (балалар материалдарды атайды: кірпіш, тақталар, тастар, құм.) Балалар, сіз құрылысшы боласыз. Мұнара тәрізді жақсы үй тұрғызыңдар". Балалар тәрбиешімен бірге мұнара салады, ханшайымға жаңа үйін көрсетеді және	тәрбиеші берген үлгі бойынша, немесе өз бетінше. **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Саусақпен сурет салу»** **Мақсаты:** Сюжеттік суретсалу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бала саусағын гуашьқа түсіріп, қағазға нүктелер, дақтар жағады. Әр саусаққа әр түрлі түсті бояу жиналады. Жұмыстан кейін саусақтар майлықпен	**Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Бала гуашьқа алақанын (бүкіл щетканы) батырады немесе оны щеткамен бояйды және қағазға басып шығарады. Әр түрлі түстермен боялған оң және сол қолдар. Жұмыстан кейін қолдар майлықпен сүртіледі, содан кейін гуашь оңай жуылады. **(Сурет салу)**		

	"бұл сіздің жаңа мұнара үйіңіз. Сіз ризасыз ба ханшайым? Біздің құрылысшылар жақсы тырысты! Олар басқа да әдемі үйлер сала алады" **(Құрастыру)** **Дәстүрден тыс сурет салу: «Сабын көпіршіктерімен сурет салу»** **Міндеті:** Сюжеттік сурет салу: қоршаған ортаның әсемдігіне, өнер туындыларына, тұрмыстық заттарға эмоционалды-эстетикалық талғам дағдыларын қалыптастыру. **Барысы:** Сабын көпіршіктері қосылған акварель	сүртіледі, содан кейін гуашь оңай жуылады. **(Сурет салу)**			

	бояуларымен әйнекке сурет салу керек. Парақ әлі кептірілмеген өрнекпен әйнекке қолданылады. Содан кейін саусақты ортасынан шетіне қарай сырғыту. Әйнекті алу. Киізден жасалған қаламмен кептіргеннен кейін ұсақ бөлшектерді бояу. **(Сурет салу)**				
Таңертенгі жаттығу	**ТАҢҒЫ ГИМНАСТИКА КЕШЕНІ** Сапқа тұру, жүру, жүгіру, жалпы дамытушы және тыныс алу жаттығулары. **Міндеті:** баланың организмін «ояту», оны тиімді күйге келтіру, жан-жақты, бірақ бұлшықет жүйесіне орташа әсер ету, дененің белсенділігін арттыру, дұрыс қалыптың қалыптасуына ықпал ету. 1. Тізбекте қатарымен тұру және жүру. Аяқ ұшымен жүру, қолды белге ұстау. 2. Жеңіл аяқ ұшымен жүгіру. 3. Б. қ.: қолды белге ұстау, аяқ арасын алшақ ашып тұру, қолды жанға созу, жоғары көтеру, аяқ ұшымен тұру, қолды жанда ұстау. 4. Б. қ.: қолды желкеде саусақты айқастырып ұстап, аяқ арасын алшақ, ашып тұру, кеудені еңкейіп, қолды аяқ ұшына тигізу. 5. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып, қолды белге қойып тұру. Қолды алға созып отыру, тұру. 6. Б. қ.: аяқ ұшын ашып, өкшені қосып қолды белде ұстап тұру. Оң аяқты алға созып, аяқ ұшын қою жанға, артқа созу, б. қ. келу. 7. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, оң аяқты жанға, қолды жанға ұстау, оң қолды төмен түсіру, сол қолды жоғары көтеру, екі қолды да жанға ұстау, оң аяқты				

	қосып, б. қ. келу. 8. Б. қ.: өкшені қосып аяқ ұшын ашып тұру, қолды төмен түсіріп тұру, секіріп аяқ арасын ашу, қолды жанға ұстау секіріп аяқ арасын қосу. **(Дене шынықтыру)**				
Таңғы ас	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **Қолды сабындап жуамыз** Сырттан келіп үнемі, Сабынмен қол жуамыз, Таза болды мұнтаздай, Тағамға қол созамыз. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Ахмет Диас пен Ермек Аружанға ас ішу құралдарын,	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Біз қалай жуу керектігін білеміз.** Біз қалай жуу керектігін білеміз. Менің бетім мен мойным! Менің қолдарым, мұрыным! Біз бетімізді, аузымызды жуамыз. Біз үлкендер сияқты жудық. Міне, біз қандай тазамыз! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	**Гигиеналық шаралар:** Таңғы ас алдында қолдарын жуу, қолды сүрту және орамалды орнына ілу. **Көркем сөз:** **1. Су, су, менің бетімді жу,** Көздер жарқырап, иектер қызарғанша, Аузымыз күлгенше, тісіміз тістегенше. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану**		

	майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	**Кезекшілер жұмысы:** Дамир Айбар мен Бекзат Жапннұрғв ас ішу құралдарын, майлықтарды үстелге қоюды тапсыру. **Тамақтану** (өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)	(өз орнын білу, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақтану мәдениетін қалыптастыру, тамақ ішкенде сөйлемеу, тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту)		
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар әсерлерімен бөлісу, жаңалықтарды білу, бірлескен жоспарларды, мәселелерді талқылау, қызығушылықтары бойынша әрекет түрін таңдау, ережелер туралы келісу және т. б. Ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбына сай жұмбақтар жасыру. Жаттаған тақпақты есіне түсіріп, қайталап айту.				
	Саусақ жаттығуы «Шаян мен мысық»	**Саусақ ойыны: «Сәлем»** Сәлемдесем әрдайым (екі қолдарын	**Саусақ ойыны: «Өрмекші»** Күні бойы еңбекпен (оң		

	Тасасында көпірдің (сол қолды шынтақтан бүге, алақандарды төмен қарата алдына ұстап «көпір жасайды». «көпірдің астына оң қол саусақтарын төмен қарата ұстай «көп аяқты шаян сияқты» жыбырлатады) Кәрі шаян тұрыпты (алға созылған оң қолдың үстімен иықтан төмен қарай сол қолдың 2-ші және 3-ші саусақтарын жүгіртеді) Көпірден өткен мысықтың (иықтан төмен «жүгірген» саусақтар қолдың басына келгенде саусақты оң қолдың жұдырығында қысып ұстап қалады)	айқастырып кеуделеріне қояды) Үйде және көшеде (екі қолдарын алға жаяды) Тіпті «сәлем» - деймін мен («қанаттарын» екі қолдарын сәл көтеріп, қайта түсіріп қағып тұрады) Тауыққа көрші үйдегі (бір қолдың сыртын екінші қолдың алақанына беттестіре саусақтарды жан-жаққа аша «күн» жасайды) Сәлемет пе, (екі қолды жоғары соза аспанды көрсетеді) Шуақты күн көкте! (екі қолды жоғары көтере екі жанына кезек теңселеді) Сәлемет пе, (екі қолды төмен түсіре, қол бастарын бір-бірінің үстіне қойып алдына ұстайды)	қолдың бас бармағы мен сол қолдың сұқ саусағының ұштарын түйістіреді, керісінше қайталайды (сол қолдың бас бармағы мен оң қолдың сұқ саусағы) Өрмекші өрмек тоқиды (саусақтарын сыртылдатады) Нөсер тек кенет селдеткен (оң алақанмен сол қол алақаның үстінен тез «сырғанап түседі) Еңбегін оның жоқ қылды (барлық саусақтардың арасын ашып, бір қолдың алақандарына екінші қолдың алақан сыртын беттестіреді		

	Құйрығынан жұлыпты (сол қолдың кішкентай саусағы оң қолдың жұдырығында қысылған күйі 2-ші, 3-ші, 4-ші саусақтарды бас бармақпен біресе біріктіре, біресе қайта ашып мияулаған мысықтың аузын бейнелейді) «Құтқарыңдар, (сол қолдың кішкентай саусағын қыса ұстаған оң қолдың саусақтарын біртіндеп ашады) Мяу-мяу-мяу! (екі қолды бірінің үстіне бірін қоя екі қолдағы барлық саусақтарды тез-тез «жүгіртеді) Босатыңдар шаяннан!» (сөздің айтылу ырғағына сәйкес алақандарын шапалақтайды,	Нұрлы аспан көкпеңбек! (оң жаққа оң қолын жаяды) Сәлемет пе, (сол жаққа сол қолын жаяды) Самал жел желпіген» (оң қолдың сұқ саусағын алдына тік ұстай оңға, солға кезектестіре шайқайды) Сәлемет пе, (бастарын шайқайды) Кішкентай түбіртек! Сәлем, таң жаңа атқан! Сәлем, күн арайлы! Сәлемге еріну! Бізде әсте болмайды **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	«күн» жасайды) Күн шықты қайта жарқырап (екі қол алақандарын беттестіре жоғары көтеріп біресе оңға, біресе солға иіледі) Құрғады тез-ақ төңірек (барлық саусақтардың ұштарын түйістіре, тез-тез кезектестіре бір-біріне соғады) Өрмекші өрмек тоқуға Кірісті, дереу, тезірек. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет***)*		

	соңғы сөзге аяқтарын топылдатады) Қане, кім бар келіңдер! Мысыққа көмек беріңдер! **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				

Мектепке дейінгі ұйымның кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	**Музыка** Міндеті: Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау.	**Музыка** Міндеті: Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау. Ағаш қасықтармен, сылдырмақтармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. **«Қазақ тілі»** **Міндеті:** Қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету. Суреттер туралы педагогтың үлгісі бойынша қысқа мәтіндер құрастыруды дағдыландыру. **Сөздік минимум:** Жылдың қай мезгілі? Ауа-райы қандай? Сен қалай киінгенсің?	**Дене шынықтыру** **Тақырыбы:** «біздің көңіл күйіміз» **Міндеті:** Спорттық жаттығулар Велосипед тебу. Екі және үш дөңгелекті велосипед тебу. Оңға, солға бұрылу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары Шынықтырудың барлық түрлерін, жалпы және жергілікті су шараларын жүргізу: дымқыл шүберекпен сүртіну, аяқтарды, денені шаю, әрбір тамақтанғаннан кейін ауызды шаю. Жалпақ табандылықты		

		"Жаз мезгіліне қажетті киімді тап" дидактикалық ойыны **Мақсаты:** Сөз тіркестерін және шағын сөйлемдерді құрастыруға үйрету; «Не?» «Қандай?» деген сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету	ң алдын-алу үшін түрлі жолдармен, жылы күндері шөптің, құмның үстімен жалаң аяқ жүру. Қимылдауға ыңғайлы, жеңіл киіммен желдетілген бөлмеде дене жаттығуларын орындау. Тыныс алу жолдарын шынықтыру. **Ойын:** «Сылдырмақ»		

	Тақырыбы: «Балық» **Міндеті:** Кептірілген жапырақтарды жапыраққа орналастыруға және желімдеуге үйрету. **Қажетті заттар:** үлестірмелі материал. Екі кептірілген жапырақ (балықтың құйрығы үшін, жақсырақ емен жапырағы), кесілген үйеңкі арыстандары, барқыт қағаздан жасалған кішкене шеңберлер, көк картон, ПВА желімі, желім щеткалары, шүберекте. Барысы: Балық тоғанда жүзіп жүрді, Ол құйрығын бұлғады, (біз алақанмен тегіс	**Тақырыбы: Күн.** **Міндеті:** Тіктөртбұрышты жолақтарға кесу, шаршыдан шеңберді кесу қабілетін бекіту. Бөлшектерден ойластырылған затты құрастыруды және оларды картонға жабыстыруды, затты парақтың ортасына қоюды жалғастыру. Поэтикалық шығарманы түсінуге және талдауға үйретуді жалғастыру. **Қажетті заттар:** үлестірмелі материал. Көк түсті Картон, 6х8 см сары (қызғылт сары немесе қызыл) тіктөртбұрыштар, 5х5 см квадраттар, қайшы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер,	**Тақырыбы: Лалагүл.** **Міндеті:** Ойластырылған затты бөліктерден құрастыруды, мақтадан кішкене бөліктерді алып тастауды, оларды саусақтардың арасына түйіршіктерге айналдыруды және параққа дұрыс жерге жабыстыруды үйренуді жалғастыру. Қажетті материалдар: демонстрациялық материал. Лалагүлдің тақырыптық суреті. Үлестірме материал. Кез - келген түсті Картон (жасыл және ақ түстен басқа), мақта жүні, жартылай иілген сабағы және жасыл түсті қағаздан жасалған		

	қозғалыстар жасаймыз.) Тамақ жолда жұтылды, Аузы ашылды. (Екі қолдың саусақтары бір-біріне қысылған, бас бармақтары қалғандарына қарама-қарсы, ауыздың ашылуы мен жабылуын бейнелеу.) Әр баланың алдына картон парағын қойып, жапырақтардан балықты жинауды ұсыну (үлкен жапырақ денесі болады, кішкентай - құйрығы, үйеңкі арыстандарынан қанаттар жасауға болады). Содан кейін әр жапыраққа желім жағып, шүберекпен мықтап басу керек. Барқыт қағаз шеңбері көз	астарлы майлықтар. Барысы: Күн, бұрыл! Қызыл, жанып кет! Көктемде қызыл түспен орал! Қызыл-күн, Жолға шық! Қысқы суықты қуып жібер! - Бұл өлең не туралы? (Күн туралы.) - Күннен не сұрайды? (Қайтып келіп, қысқы суықты қуып жіберуді.) - Бұл өлең жылдың қай мезгілі туралы деп ойлайсың? (Көктем туралы.) Күннің қайтып оралуына және қысты қуып шығуына көмектесуді ұсыну. Күн жарқырап, соңғы қарды ерітуі керек. Балалар қайшыны алып, квадраттардың бұрыштарын	алқап лалагүлінің жапырағы, PVA желімі, желім щеткалары, шүберектер. Барысы: Балаларға Е. Серованың Лалагүл" өлеңін оқу: Лалагүл мамыр күні дүниеге келді Ал орман оны сақтайды. Меніңше: оның артқы жағы ол ақырын шырылдайды. Бұл қоңырау шалғынды естиді, Құстар да, гүлдер де ... Тыңдайық, Ал кенеттен естиміз - мен және сен? - Бұл өлең не туралы? (лалагүл туралы.) - Ол қандай гүлмен салыстырылады деп ойлайсың? (Қоңыраугүлмен.)		

	болады. Балалардан сұрау: - Балық не істей алады? (Жүзу, тамақ жеу, ұйықтау, ойнау.) Күтілетін нәтижелер. Балалар кептірілген жапырақтарды жапыраққа орналастыруды және желімдеуді біледі, осылайша сіз ойластырылған зат аласыз. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Санау мозаикасы»** **Міндеті:** сандармен таныстыру; санның санға сәйкестігін анықтауға үйрету. Материал: санау таяқшалары. **Шарты:** баламен бірге санау таяқшаларын пайдаланып	дөңгелектейді. Содан кейін тіктөртбұрыш көлденеңінен тар жолақтарға кесіледі. Шеңбер картонның ортасында, ал сәулелер шеңбердің айналасында орналасқан. Көктемгі күн аспанда жарқырап тұрды. Күтілетін нәтижелер. Балалар тіктөртбұрышты жолақтарға кесуді, шаршыдан шеңберді кесуді біледі. **(Жапсыру)** **Дидактикалық ойын: «Қателесіп қалма?»** **Міндеті:** Жылдам ойлау қабілеттерін дамыту, балалардың күннің әр түрлі мезгілінде	Балаларға лалагүлінің суретін көрсету. Оның кішкентай қоңырауларға ұқсайтын ақ гүлдері мен ұзартылған жапырақтарын қарастыру. Балаларға лалагүлдің жапырағы мен бұтағын картонға орналастырып, жабыстыруды ұсыну. Мақта жүнінен кішкене бөліктерді алып тастау керек, оларды саусақтардың арасына шарларға айналдырып, әр шарға желім жағып, алқаптың лалагүлінің сабағының жанына бірінен соң бірін жабыстыру керек. **(Жапсыру)**		

	сандар немесе әріптер жасау. Балаға берілген санның жанына санау таяқшаларының тиісті санын қоюды ұсыну. **(Математика негіздері)**	не істейтін туралы біліктерін нығайту. **Ойынның мазмұны:** Тәрбие ші күннің түрлі мезгілі туралы білімдерін бекіте отырып, балалармен әңгіме жүргізеді. Балалар таңертең, күндіз, кешкісін, түнде не істейтіндерін еске түсіреді. Сонан кейін тәрбиеші ойын ойнауды ұсынады: Балалар, қане былай істейік. Мен күннің бір мезгілін атаймын, ал сендер сол кезде не істейтіндеріңді еске түсіресіңдер. Мәселен, мен «таңертең» деп айтамын. Сендер қандай іс-қимылдарынды атайсындар? Балалар еске түсіреді: Оянамыз, амандасамыз, жуынамыз, тіс	**Дидактикалық ойын: «Қапшықтан неше ойыншық алдың?» Міндеті:** Балаларға заттың санын қолмен сипалап білуді үйрету. **Ойынның мазмұны.** Тәрбие ші балаларға қолдың саусақтарымен сипалап білу арқылы қапшықтан 4 шарик алуды тапсырады. Балалар тапсырманы орындау үшін қапшықтан шариктерді алып, стөл бетіне қояды және санайды. Осыдан кейін балалар тапсырманы орындауын өзара тексереді, қателік жөнінде		

		тазалаймыз, таранамыз. Дұрыс,- дейді тәрбиеші. – Бірақ ойын кезінде мен текше берген бала ғана жауап береді және тек бір әрекетті ғана айтады. Әрекетті атаған соң ол текшені өзге ойыншыға береді. Тәрбиеші күннің түрлі уақытын айтады, ал балалар жауап береді. **(математика негіздері)**	тәрбиешіге айтады. Тапсырма бірнеше рет қайталанады. Ешқандай қателік жібермеген балалар жеңімпаздар атанады. **(математика негіздері*)***		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, спорттық-ойын жабдықтарын және спорттық керек-жарақтарды дұрыс пайдалану туралы балалармен әңгімелесу. Жүйелі киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киінуді бақылау (сөйлеуді дамыту, өзін-өзі тыңдау дағдылары, үлкен және ұсақ мотериканы дамыту) Егер сендер серуендегілерің келсе, Тез киінулерің керек. Шкафтың есігін ашыңдар, Тәртіппен киініңдер! - Сендер қалай ойлайсыңдар, біз бірінші кезекте не киеміз? Балаларға реттілікпен киінуді айтады. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Серуен	**Бақылау: Көк шөпті бақылау** Міндеті: Көктем мезгілінде шыға	**Бақылау Ауа райына бақылау жасау**	**Күнге бақылау жасау** Бақылау		

	бастаған көк шөп туралы түсінік беру. Көктем мезгіліне деген сүйіспеншіліктерін ояту. **Сұрақ – жауап:** - Қазір жылдың қай мезгілі? - Көктем мезгілінің қандай ерекшелігі бар екен? - Дала қандай түске ене бастады? **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Жұмбақ шешейік:** Аяқтың асты көкпеңбек, Жұлма оны көп екен деп. Даламызға сән берер, Оның аты.... (шөп) **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**	Мақсаты: Көктемнің алғашқы айы мен соңғы айын салыстыра білуге үйрету. Ауа райының өзгерісін анықтап оны ажырата білуді жалғастыру. Балалардың байқампаздығын, табиғат пен қарым-қатынасын дамыту. Көктемгі ауа райы өте құбылмалы, бірақ күннен-күнге күн жылына бастайды.Ауа қысымы көтеріледі. Ашық күндер көп болып, күн сәулесін мол шашады. Аспан сұрғылт түсін ашық көк түске алмастырады.	Күннің аңыздылығы адам өмірінде өсімдік пен жануарлар әлеміндегі алатын орны жайында түсінік қалыптастыру. Күн көзінің көктем кезіндегі белсенді өзгерісін көруге үйрету (жоғары көтеріледі, шуақтары жылу шашқанда, қарай алмайсын). Тақырып бойынша белсенді сөздікті дамыту. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз** Кең аспан ғой, Ай Күннің Қашаннан –ақ тұрағы. Кейде сол Күн Айгүлдің Көзінде де тұрады.		

	Еңбек: Алаңда шашылып жатқан бұталарды жинау. **Мақсаты**: балаларды еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. (Еңбек қызметі) **Қимылды ойын: № 5 «Жапалақтар» (Дене шынықтыру)** **Жеке жұмыс: Жаңылтпаш айтып үйренейік.** Көп көкек, көкектеп, Көктем келді, Көкек кеп. **Өзіндік іс-әрекеті:** балалар қалауы бойынша іс-әрекеттер.	**(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Көркем сөз «Көктем»** Жасыл көктем келеді Самал беттен өбеді. Көкте бұлттар көбейсе Мөлдір тамшы төгеді. Тамшы,тамшы,тамшылар Көгерді ағаш, тал шынар. Тамшылардан өнетін Тамаша гүлдер бар шығар. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын «Қасқыр мен лақтар»** Белгі бойынша ұзындыққа секіруді жалғастыру (лақтар алаңда жүгіреді);	Кейде кіріп бөлмеме, Ол ойнайды айнада Шомылады көлге де, Шуақ шашып қайда да. **(Сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** **Қимылды ойын: «Күн мен бұлт»** Шеңбер бойында жұппен тұруды жалғастыру, ойын ережесін сақтау. «Күн» деген сөзді естігенде қыдырып жүреді, ойнайды, «түн» сөзінде тығылады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек әрекеті** **Гүл тұқымын топыраққа егу.** Балаларға жұмыстың қарапайым,оңай түрін үйрету. Құрал-саймандарды		

		жүргізуші қасқырдың көзіне түспей, алаңда жүреді.Ойын шартын бұзбау,ұсталғандары шетке шығады. **(Дене шынықтыру)** **Еңбек іс-әрекеті** **Топырақты тұқым салуға дайындау.** **Еңбектенуге деген қабілетін дамыту, бастаған ісін аяқтау, үлкендерге көмектесу.** **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар.**Тәжірибе мен сараптама «Ауа райын сипатта!» Балалардың ауа райына байланысты сөзді таңдап алуды үйрету. (жылы, ашық,	ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **(Еңбек қызметі)** **Дидактикалық ойындар.** **Тәжірибе мен сараптама** Тапсырма 1. Ауладан күнге қызған затты табу. Оның неден жасалғанын айту. Қорытынды. Алдымен темір заттар қызады. Тапсырма 2. Қай зат тез ысиды? Қорытынды. Ақшылға қарағанда қара заттар тез ысиды. Тапсырма 3. Ағаштың көлеңке жағымен күн түсетін тұсын ұстап көру. Қорытынды. Күн түскен жақ жылы, ал көлеңке жағы суық. **Өзіндік іс-әрекет** Әр балаға өзін қызықтыратын		

		суық, құрғақ, желді, жаңбырлы, тұманды) **Өзіндік іс-әрекет** Ойын барысында балалардың бір-бірімен қарым-қатынас жасауын қадағалау, олардың іс-әрекеті мен қылықтарын білдіру,өз ойын іске асыру.	іспен айналысуға жағдай туғызу.		
Серуеннен оралу	**Балалардың реттілікпен шешінуі, жұмбақтар шешу, өлеңдер, әндер жаңылтпаштар, санамақтар және т.б. жаттау (көркем әрекет, дербес ойын әрекеті).**				
Түскі ас	**Гигиеналық шаралар:** Түскі ас алдында гигеналық шараларды орындау: қолды дұрыс жуу, өз орамалының орнын білу, қолды дұрыс сүрту, орамалды ілу көркем сөз қолдану: «Сылдырлайды мөлдір су, Мөлдір суға қолыңды жу» **Кезекшілердің жұмысы**: (асхана құралдарын, майлықтарды үстелге қою) Тамақтану (өз орнын білу, дұрыс отыру, асхана құралдарын дұрыс ұстай білу, ұқыпты тамақтану, сөйлеспеу, алғыс айту) (мәдени-гигеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет ету, еңбек әрекеті) Ереже: Тамақ ішер кезде енді, Сөйлемейміз күлмейміз. Астан басқа өзгені, Елемейміз, білмейміз. **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)** Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту, ас қайыру. Аумин десең маған, Алтыннан-жағаң,			

	Күмістен таған Оң жағыңнан кетпесін, Тілеуің қабыл, Мұратың асыл болсын, Аумин **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**
Күндізгі ұйқы	**Тамақтан соң ауыздарын сумен шаюды қалыптастыру.** Тамақтанғаннан кейін мен балаларға дәретхана бөлмесіне баруды ұсынамын. **Киім түймелерін, сырмаларын өздігінше ағыту. Киімдерін ұқыпты орындыққа іліп (немесе арнайы сөреге) қоюды үйрету. Өз төсек орнын тауып жатуды үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мотормканы дамыту).** Тәрбиеші: - Балалар, біз бүгін сіздермен жақсы ойнадық, жаттығып, серуендедік, енді сіздермен бірге демалып, жаңа ойындар мен білім алу үшін күш алатын уақыт келді. Балалар, орындықтарыңды алыңдар, оларды кілемге қойып, шешініңдер. Сендердің барлықтарың киімізді орындықтарға қалай қою керектігін есте сақтадыңдар ма? Балаларға орындықтарға тәртіппен киімдерін шешуге, кезекшілерге көмектесуге кеңес беріледі. **«Сиқырлы жол» ойыны (дене шынықтыру)** Шарты: Массаж төсеніштерінен ақырын, шуламай өту. «Сиқырлы жолмен» өткен балалар төсектерге жақындайды, төсектерін мұқият ашып, жатып, қалған балаларды күтеді. Балаларға төсекке ыңғайлы жатуға, көрпенің үстіне қолдарын қоюға көмектесу. **«Жұлдызша» ойыны** Балалардың назарын бүгін жақсы ұйықтайтындарына, себебі жастықтың астына кішкентай жұлдыз келеді, ол сендердің тілектеріңді орындайды дейді. «Жұлдызша» ойынынан кейін мен балаларға төсектерінде ыңғайлы жатуды ұсыну. - Ал, ертегі уақыты келді. Барлықтарың көздеріңді жұмыңдар, тыңдаңдар және ұйықтаңдар. Мен орындыққа отырамын және «Шие» әңгімесін оқимын. **(көркем әдебиет)** **Балалардың тыныш ұйықтауы үшін жайы баяу музыка тыңдау. «Әлди» Ж.Байырбекова (Музыка)**
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	**Түскі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары), ауа, су емшаралары, жалпақ табандылықты болдырмау үшін түйіршікті және жұмсақ жолақшалармен жүру (дене белсенділігі). Киімдерін реттілікпен өздігінен киіну. Түймелерін қадау, сырмаларын сыру, аяқ киімдерін дұрыс киюді үйрету. Қыз балаларды шаштарын тарауға үйрету (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ моторикаңы дамыту).** **Қолдарын жуу, құрғатып сүрту, сүлгіні өз орнына іліп қоюды үйрету (мәдени-гигиеналық дағдылар).**

	Шомылған баланы, Аймалап алады. Сүртеді қолыңды, Сүртеді жоныңды.				
Бесін ас	**Гигеналық шараларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар). Балалардың назарын тағамға аудару, мәдениетті тамақтануға баулу** Мен жақсы тамақтандым, Сергекпін, күштімін. Көңіл күйім көтеріңкі, Өзімді жақсы сезінемін **(сөйлеуді дамыту және көркем әдебиет)**				
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар) (Вариативтік, жеке, қосымша бағдарлама)	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Азық-түліктер бөлімі»** **Міндеті:** балаларға дүкенде жұмыс істейтін адамдар жайлы түсінік қалыптастыру. Дүкендердің әртүрлі болатыны жайлы айту. Коммуникативті дағдыларын дамыту. Мейірімділікке тәрбиелеу. **Сөздік жұмыс**: витрина, сатушы. **Керекті құрал жабдықтар**: витрина, таразы,	**«Экологиялық соқпақ»** **Міндеті:** балаларға экологиялық білім беру, қоршаған ортаға сүйіспеншілікпен қарауға тәрбиелеу **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Гүл жарған ағаштар»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік	**Сюжетті-рөлді ойын: «Дүкен. Жеміс-жидектер бөлімі»** **Міндеті:** Балаларға дүкенде жұмыс істейтін қызметкерлердің еңбектері туралы білім беру,қызығушылық тарын арттыру. Ролдерге бөлініп ойнауға үйрету. Керекті құрал-жабдықтар:сөрелер, таразы, касса, ақша, жеміс- жидектер. Шарты:Жеміс – жидектердің адамға деген пайдасын және оны		

	касса, сатушының киімі, ақша, сатып алушыларға арналған себеттер, тауарлар. **Алдын ала жұмыс:** балалармен «Қандай дүкендер болады, олардан не сатып алуға болады?», «Дүкенде кім істейді? » тақырыбында әңгіме жүргізу. ***Шарты***: сатушы, сатып алушы, кассир.Балалар дүкендегі азық-түліктің қайсысы пайдалы және қандай тағамдарды алу керек екені туралы түсінік	ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**	сатушының көмегі орасан зор екені туралы білетін болады.Сатушы бала мен сатып алушы балалар болып бөлініп жемістер сатып алып ол туралы өз ойларын айтады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Шие ағаштары»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**		

	қалыптастырады. **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Тақырыбы: «Таңғы шуақты күн»** **Міндеті:** Дайын мүсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау, ертегі бейнесінің негізгі ерекшеліктерін мүсіндеуге үйрету; **(Мүсіндеу)**				
Балалармен жеке жұмыс	Жазира мен Алинамен **«Қуыршақты тамақтандырамыз» ойыны** Шарты: Ермексаздың бір бөлігін алып, алақанның	**«Киіз үй» түсті қағазбен** Динара мен Бектасқа Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша	**«Бөрік»** Құралай мен Жазираға қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды		

	арасына қысып домалатады, сары түсті дөңгелек бауырсақтар алынады. Содан кейін олар табақшаларға салып ойыншықтарын тамақтандырады. **(Мүсіндеу)**	арақатынасын ескеруге үйрету. **(жапсыру)**	мүсіндеуге баулу. **(мүсіндеу)**		
Серуенге дайындық	**Серуенге қызығушылықты арттыру. Балалардың реттілікпен киінуі, серуенге шығу, топтық ережелерді қайталау (өзіне-өзі қызмет ету дағдылары, ірі және ұсақ мориканы дамыту).**				
Серуен	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»** **Мақсаты:** балаларды табиғат құбылыстарын	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Аңшылар»** **Мақсаты:** жылдамдыққа, нысанаға дәлдеп тигізе білуге үйрету.	Күннің екінші жартысындағы ауа-райы құбылыстары мен табиғат обьектілерін бақылау **(Қоршаған ортамен таныстыру)** **Қимылды ойын: «Құстардың ұшып келуі»** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын		

	сезіне білуге үйрету. **Ойын шарты:** Бір бала күн, екінші бала жаңбыр болады. Күн болып тұрған бала «Күн» деп орнынан тұрғанда балалар жүгіреді. «Жаңбыр» деп екінші бала орнынан тұрғанда барлық балалар бастарын жасырып тығылады. **(дене шынықтыру)**	**Ойын шартты:** Ойыншылар екі топқа бөлінеді. ортаға үлкен шеңбер сызылады. Ойыншылардың бір тобы үйректер-шеңбердің ішінде қалады. Екінші тобы-аңшылар-шеңбер бойымен қатарға тұрады. Ойын жүргізушінің белгісі бойынша аңшылар үйректі қолдарындағы доптармен атып ала бастайды. Ойын уақытпен ойналады. Берілген уақыт өткеннен кейін аңшылар мен үйректер орындарын ауыстырады. Ойынның соңында белгіленген уақыт аралығында көп	дамыту, балалардың дене қимылдарын, бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойын шарты**: Балалар (құстар) қанаттарын жайып, алаңның барлық жеріне ұшады. “Боран” деген белгі бойынша құстар ағаштарға тығылады. Тәрбиеші “Боран тынышталды” деген кезде ағаштардан түседі		

		үйрек атып алған аңшылар тобы ұтқан болып есептеледі. **(дене шынықтыру)**	де ұша береді. **(дене шынықтыру)**		
Серуеннен оралу	**Балалардың киімін ретімен шешу, әндерді үйрену, жұмбақтарды шешу, дербес және ойын әрекеті**				
Балалардың үйіне қайтуы	**Балалардың жетістіктері туралы әңгімелесу, ата-аналардың балаларды тәрбиелеу мен дамыту бойынша сұрақтарына жауап беру, кеңес беру.** **Ата-аналарға кеңес: «**Балаларға мереке туралы мәлімет беру»				

Әдіскер_____ Ильясова Ж.Қ.